

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

"Tutkulu aşklardan
ölümcül entrikalara, çarpıcı
tarihl olaylar herkesi kitaba
bağımlı hale getirecek."
-Philippa Gregory

Ny.Ozlemm

İTALYAN GELİN

JEANNE KALOGRIDIS

AŞKIN, İHANETİN VE ENTRİKALARIN GÖLGESİNDE GÜÇLÜ BİR KADIN

Ny.Ozlemm

Seks skandalları, politik cinayetler ve iktidar hırslarıyla adları tarihe kanlı harflerle geçen gizemli Borgia Hanedanı'na dair tarihi gerçekler muhteşem bir kurguyla bütünleşiyor. *İtalyan Gelin* entrikalarla dolu, yozlaşmış Vatikan'da ayakta kalmaya çalışan bir kadının dramı üzerine etkileyici bir hikâye anlatıyor.

Güzel Prenses Sancha, kötü şöhretli Borgia Hanedanı'nın bir üyesiyle isteği dışında evlendirilerek Roma'ya gelir. Ama Papa Alexander Borgia'nın ahlaksızlıklarına ve Vatikan'ın kirli sırlarına tanık olan Sancha, cesaretini kuşanıp becerilerini kullanarak kendini çarpık ilişkilerle dolu bu ailenin gazabından korumak zorundadır.

Sancha, kocasının yakışıklı ağabeyi Cesare Borgia'nın karşı konulmaz çekiciliğine kapılınca, etrafındaki tehlikeler de artar. Çılgıncasına âşık olduğu bu adama güvenmeli midir? Yoksa bu çekici adam da ailenin geri kalanı gibi yozlaşmış biri midir?

www.pogacesuyyini.com

ISBN: 978-605-5340-01-L

9 786055 340018

Kapak fotoğrafı ©:
Jeff Cottenden (kadın), arka plan
(frask detayı) 'Azize Catherine'in
Tartışması' Pinturicchio (1484-1513)
Vatikan, Borgia salonu)
Kapak tasarımı ©:
HarperCollinsPublishers 2005

22.50 TL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

~

Tarama:Turkann
Duzenleme:Ny.Ozlemm

İTALYAN GELİN

•

TEŞEKKÜR

Bu roman, kahraman rolünü üstlenen bir kadının etrafında gelişmektedir. Kahramanlar nadir bulunur, ama ben hayatımda birkaçıyla tanışacak kadar şanslıydım. Burada bazılarının ismini anmak istiyorum.

Özellikle aşırı sabrı, ilgisi, bir editör olarak sonsuz yeteneği ve elimden gelenin en iyisini yapayım diye yaptığı baskı için Jane Johnson'a borçluyum. Onun ilham veren yorumları ve önerileri olmasaydı, bu kitap ortaya çıkmazdı. Ayrıca HarperCollins UK'deki ortağı Emma Coode'a bilgece öğütleri için teşekkür ediyorum. İkisi sayesinde bu kitap en iyi halini aldı.

Aynı zamanda Birleşik Devletler'in yetenekli, gözü pek aracısı Russell Galen'e azizlere yaraşır hoşgörüsü, istikrarlı desteği ve elimi hiç bırakmadığı için en derin minnettarlığımı sunuyorum. Ayrıca yabancı ajansım Danny Baror'a avukatım olarak eşsiz azmi için teşekkür etmek istiyorum. Bu iki beyefendi de harika arabuluculardır; her ikisi de yanımda olduğu için çok şanslıyım.

Şimdi kahramanların en büyüğüne; kocam George'a her partnerin sahip olması gerektiği iyi espri anlayışını sürdürdüğü, kocaman bir müsveddeyi düzeltmek için son derece huysuz bir roman yazarına yardım ettiği için teşekkür ediyorum. Tekrarlayan ifadeleri bulması ve mantıklı oluşu eşsiz bir özelliğidir. Bu romanda yavan manzaraları canlandırmak için (memnuniyetle çaldığım) sayısız fikir sunmuştur.

(Sancha ve Jofre'nin gerdek gecesi için sunduğu öneriler, onların çok daha dokunaklı olmasını sağlamıştır.) Yirmi tuhaf yıldan fazla zamandır yazıyorum, George kitabın her aşamasında, her basımında hazır bulunmuştur. Sana en içten teşekkürlerimi sunuyorum, hayatım; gerçi bu teşekkür çektiklerini hafifletmeyecektir.

BANA ŞANS VERDİĞİ İÇİN JANE JOHNSON'A...

BAŞLANGIÇ

Canterella. Ona verilen ad buydu: Zehirli bir toz; o kadar ölümcül ki azıcık tutamla rahatlıkla bir adamı öldürebilirsiniz. Zehir, insanı birkaç gün içinde devirir. Etkileri dehşet vericidir. Kişinin başı mengeneyle kısıtılmış gibi ağrır, görüşü bulanır, bedeni ateşle titrer. Bağırsaklarından kan gelir. Bağırsaklar öyle korkunç kasılır ki kurban acı içinde inleyerek can verir.

Dedikodulara göre bu zehrin sırrını bilenler sadece Borgia'lar: Onu nasıl çoğaltacaklarını, saklayacaklarını, tadını saklamak için onu nasıl kullanacaklarını bir tek onlar biliyor. Rodrigo Borgia, ya da ona Papa Hazretleri VI. Alexander demeliyim, daha bir kardinalken bu sırrı sevgili metresi, kızıl saçlı Vannoza Cattanei'den öğrenmişti. Rodrigo'nun ağabeyi Pedro Luis şüphesiz papa seçilecekti... tabii *canterellanın* usta ve iyi zamanlanmış müdahalesi olmasaydı.

Cömert ebeveynler olarak Rodrigo ve Vannoza bu tarifi çocuklarına öğretti; en azından tatlı yüzlü Lucrezia'ya. Alçakgönüllü gülüşü ve sevecen sesiyle düşmanları sonsuz uykuya kim daha iyi yatıracabilirdi ki? Roma'nın en büyük masumu olarak anılan Lucrezia'dan daha iyi kim öldürebilir ve kim daha iyi ihanet edebilir?

"Borgia ateşi" Roma'yı bir veba gibi sardı, toprağı ve parası olan her kardinal korku içinde yaşayınca kadar piskoposlar grubunu zayıflattı. Bir kardinal öldüğünde, tüm mal varlığı Kilise'ye kalırdı. Bu da savaşa ayrılan bütçeye büyük katkı demekti. İtalya'daki tüm

şehir devletlerini esir edecek kadar büyük bir ordu toplamaya yetecek kadar para demektir. Ayrıca kişi bu sayede hem ruhani, hem de dünyevi bir lider olabilirdi. Bu papa ve piç oğlu Cesare sadece cenneti değil dünyayı da çok istiyordu.

Bu arada, ben diğer kadınlarla birlikte Castel Sant'Angelo'da oturuyorum. Odamın camından, yakındaki Vatikan'ı, bir zamanlar kocamla birlikte oturduğum Palazzo Santa Maria'yı ve papaya ait daireleri görebiliyorum. Bahçeyi gezmeme izin var ve bana saygılı davranılıyor. Ama bundan fazlası yok, statüm yok. Gözetim altında bir mahkûmum. Borgia ismini duyduğum güne lanet ediyorum; yaşlı adamın öldüğü günü müjdeleyecek çanları duymak için dua ediyorum.

Ama kazanılması gereken bir özgürlük var. Tam şu anda, oldukça şık döşenmiş daireme akan parlak Roma güneşine karşı ufak bir ilaç şişesini tutuyorum. Zümrüt renkli Venedik camından yapılmış şişe mücevher gibi parlıyor: içindeki toz donuk, mavimsi-gri, mat.

Canterella, diye fısıldıyorum. *Güzel, güzel canterella, kurtar beni...*

1

SONBAHAR, 1488

I

Ben Aragonlu Sancha'yım, bir yıl ve bir günlük hükümdar olan Napoli Kralı II. Alfonso'nun gerçek kızıyım. Borgia'lar gibi benim halkım da İspanya'dan İtalya yarımadasına gelmiş ve burayı sevmiştir. Evde İspanyolca, halk içinde İtalyanca konuşuyorum.

Çocukluğuma dair en canlı anım Lordumuzun yılı olan 19 Eylül 1488'deki on birinci yazımın sonundadır. Napoli'nin baş azizi San Gennaro'ya adanmış bir festival günüydü. Büyükbabam Kral Ferrante, Napoli tahtına çıkışının otuzuncu yıldönümünü kutlamak için özellikle bu tarihi seçmişti.

Aziz Gennaro'nun onuruna yapılan bu katedraldeki etkinliğe biz kraliyet ailesi pek katılmazdık. Castel Nuovo'nun, kraliyet sarayının muhteşem duvarlarının içindeki Chiesa Santa Barbara Kilisesi'nin konforunu tercih ederdik. Ancak o yıl, büyükbabam halka açık bir törene katılıp yıldönümünü kutlamanın akıllıca olduğuna inanmıştı. Bu nedenle, büyük maiyetimiz Duomo'ya girdi. Biraz uzakta ağlayan, siyah örtülü *San Gennaro*'nun rahibelerini gördük; Napoli'yi koruması ve kutsaması için azize yalvarıyorlardı.

Napoli'nin kutsanmaya ihtiyacı vardı. Burası bir sürü savaş görmüştü; sadece kırk altı yıl önce Aragonlu kraliyet ailem bu şehri kanlı bir savaşla kazanmıştı. Büyükbabam tahtı babası Yüce Alfonso'dan huzurlu bir şekilde devralmıştı. Ama Yüce Alfonso, ona bu şekilde hitap edilirdi, Fransız Anjou'lu Charles'ın destekçileri Angevin'lerle Napoli için savaşmak zorunda kalmıştı. Kral Alfonso şehri yeniden inşa ettiği, büyük saraylar ve meydanlar yaptırdığı, duvarları güçlendirdiği, kraliyet kütüphanesini yeniden doldurduğu için sevilmişti. Büyükbabam daha az sevilirdi. O daha çok Angevin kanını taşıyan yerli asiller üzerindeki gücünü korumakla uğraşıyordu. Ona düşman olan baronlara karşı yaptığı önemsiz savaşlarla yıllarını harcamıştı. Asla kendi halkına güvenememişti. Bunun karşılığında halkı da ona güvenmemiştir.

Napoli ayrıca bir deprem bölgesiydi; hatta şair Petrarca 1343'te şehrin yerle bir oluşuna, normalde dingin olan limanda her geminin batışına şahit olmuştu. Hâlâ patlamaya eğilimli Vezüv yanardağını da unutmamak lazım. Bu nedenlerden ötürü, o gün San Gennaro'ya şans getirmesi, mucize yaratması için dua ettik.

Duomo'ya gidişimiz harikadan da öteydi. Biz kraliyet kadınları ve çocukları önden girdik. Tapınağın önüne kadar mavi-altın üniformalı muhafızlar eşliğinde, rüzgârın etkisiyle eğilen buğdaylar gibi önümüzde reverans yapan siyah giyimli sıradan vatandaşları geçtik. Ferrante'nin Kraliçesi, çekici Aragonlu Juana önümüzdeydi; arkasından halalarım Beatriz ve Leonora geliyordu. Onların arkasından o zaman evlenmemiş olan üvey kız kardeşim Isabella (babalarımız bir), ben ve sekiz yaşındaki erkek kardeşim Alfonso, ayrıca benimle aynı tarihte doğan Ferrante'nin en küçük kızı, yani halam Giovanna geliyorduk. Isabella bize göz kulak olmakla görevliydi.

Daha büyük olan kadınlarsa Napolili asil kadınların geleneksel kıyafetini giymişlerdi: Kabarık etekli, sıkıca bağlanmış korsesi ve

omuzlardan dar, bileklere doğru çan şeklinde açılan kollarıyla siyah bir elbise. Böylelikle kalçalarını iyice örtüyorlardı. Biz çocukların renkli giyinmesine izin veriliyordu: Ben, olmayan göğüslerimi sıkan kabarık desenli bir korseyle parlak yeşil ipekten bir elbise giyinmiştim. Boynumda deniz incilerinden bir kolye vardı; başımdaysa siyah tülден bir duvak. Alfonso soluk mavi bir tunik ve pantolon giymişti.

Ben ve erkek kardeşim, kız kardeşimin arkasında onun kabarık eteklerine dolanmamaya dikkat ederek el ele yürüyorduk. Gururlu ve kendinden emin görünmek için elimden geleni en iyisini yapıyordum. Bakışlarım Isabella'nın elbisesinin arkasına kadar uzanıyordu; erkek kardeşimse topluluğa rahatça bakıyordu. Ben de yan yan bakmayı denedim. İki büyük mermer sütunun ortasındaki kemerde büyük çatlaklar vardı. Onun üzerinde, Saint Dominic'in yuvarlak bir portresi ikiye ayrılmıştı. Hemen onun altında Ferrante'nin tahta çıkışından iki yıl önce Duomo'yu harabeye çeviren depremден sonra onarıldığını gösteren bir yapı iskelesi duruyordu.

Annemin değil de Isabella'nın eline bırakıldığımız için hayal kırıklığı yaşamıştım. Babam genellikle oldukça çekici, altın saçlı, her anlamda asil bir kadın olan Madonna Trusia Gazullo'yu, yani annemi davet ederdi. Onun kendisine eşlik etmesinden çok hoşlanırdı. Babamın sevmeye özürülü olduğuna inanıyorum, ama annemin nazik kollarında neredeyse bu yeteneğe erişebilirdi.

Kral Ferrante babamın metresini kilisenin içine, kraliyet maiyetindenmiş gibi getirmesinin uygunsuz olacağını bildirmişti. Yine de benim ve erkek kardeşim Alfonso'nun gelmesi konusunda ısrar etmişti. Biz çocuktuk; kazara bu soya ait olmamız bizim suçumuz değildi.

Bu yüzden ben ve erkek kardeşim kraliyet çocukları olarak yetiştirildik. Castel Nuovo'da, yani kralın sarayında tüm haklara ve önceliklere sahiptik. Babam istediği sürece annem gelmekte ve

gitmekte özgürdü. Bu yüzden annem çoğunlukla babamla sarayda kalırdı. Birkaç kurnaz üvey kardeşimiz ile sivri dilli babamız arada bir bizim aşağılık yaratıklar olduğumuzu hatırlatırlardı. Babamın benden birkaç yaş büyük olan yasal çocuklarıyla ya da neredeyse benimle yaşıt olan halam Giovanna'yla ya da Carlo amcamla oynamazdım. Küçük kardeşim Alfonso ve ben birbirinden ayrılmayan arkadaşlar gibiydik. Babamın adaşı onun tam tersiydi: Altın sarısı kıvrık saç, güzel yüzlü ve iyi huyluydu. Keskin zekâsı kurnazlıktan uzaktı. Madonna Trusia'nın solgun mavi gözlerini almıştı. Bense şaşırtıcı biçimde babama benziyordum; erkek olarak doğsaydım ve nesil farkı olmasaydı ikiz sanılabilirdik.

Isabella bizi ip gerilerek ayrılan tapınağın önündeki koridora soktu. Duomo'daki yerlerimize oturduktan sonra bile ben ve kardeşim el ele tutuşmaya devam ettik. Büyük katedral bize kendimizi cüce gibi hissettirmişti. Başımızın üzerindeki yüksek tavanlı kubbe, sanki gökyüzü uzaklığındaydı. Kemerli pencerelerinden içeri akan güneş ışığıyla göz kamaştırıcı, altın yaldızlı, muazzam bir kubbeydi.

Ardımızdan kraliyet erkekleri geldi. Babam, yani doğu sahillerinde güneye uzak büyük kırsal bölge olan Calabria'nın dükü Alfonso başı çekiyordu. Tahtın vârisi, savaştaki gaddarlığıyla ünlüydü; gençliğinde Türklerden Otranto Boğazı'nı alarak kazandığı bu zafer insanların sevgisini kazandırmasa da ona şöhret getirmişti. Her hareketi, her bakışı, her mimiği kibirli ve zalimdi; sade, bordo-siyah giysisiyle bu etki daha da hissediliyordu. Mükemmel düz, ince burnu, çıkık elmacık kemikleriyle orada bulunan birçok kadından daha güzeldi. Dudakları bıyığının altında kırmızı, dolgun ve şehvetliydi. Koyu mavi gözleri büyüktü ve simsiyah saçlarının altında dikkat çekiyordu.

Tek bir şey yakışıklılığını bozuyordu: Gözlerindeki ve ifadesindeki soğukluk. Karısı Hippolyta Sforza dört yıl önce ölmüştü; hizmetkârları ve kadın akrabaları, onun, kocasının zalimliği karşısında pes

ettiğini fısıldıyordu. Patlak gözleriyle, kırılğan, mutsuz bir kadın olarak hayal meyal hatırlıyorum onu. Babam ona başarısızlıklarını ya da evliliklerinin gereklilikten kaynaklandığını hatırlatmaktan hiç şaşmadı. Evlenmişlerdi, çünkü karısı İtalya'nın en eski ve güçlü ailelerinden geliyordu. Ayrıca zavallı Hippolyta'ya annemin kollarında çok daha fazla zevk aldığını vurgulamaktan da kaçınmamıştı.

Babamın sunağın önünde doğrudan bir sıra oluşturan biz kadın ve çocukların arasından geçip, babasının, yani kralın gelişini bekleyeceği boş tahtın bir yanma geçişini izledim.

Onun arkasından amcalarım geldi: Federico ve Francesco. Onların arkasından da babamın en büyük oğlu, büyükbabamın adını alan, ama sevgiyle Ferrandino, yani "küçük Ferrante" olarak anılan oğlu geldi. O zaman on dokuz yaşındaydı, tahtta ikinci sıradaydı. Napoli'deki en yakışıklı ikinci adamdı. Ama en çekici olamıydı, çünkü sıcak, dışadönük bir doğası vardı. İbadet edenleri geçtiğinde, peşinden kadınların iç geçirişleri duyuldu. Onun ardından annesine benzeme talihsizliğine mahkûm olan küçük erkek kardeşi Piero geldi.

En son Kral Ferrante girdi. Üzerinde pantolonu, siyah kadife pelerini, altın iplikle işlenmiş gümüş brokar tuniği vardı. Taç giyme töreninde ona verilen mücevherli kılıcı kınında, kalçasındaydı. Yaşı ve kendinden duyduğu haz bakışlarında görülüyordu. Saçları beyazdı, incelmışti; güneşten pembeleşen kafa derisini ortaya çıkarıyordu. Biçimli sakallarının altında kocaman bir gıdığı vardı. Kaşları koyu ve ürkütücüydü; özellikle profilden. Çünkü gür tüyleri farklı yönlere kıvrılmıştı. Bunların altında benimki ve babamınki kadar dikkat çekici, ışığa ve çevresindeki renklere göre değişebilen, yeşil hareli, yoğun mavi gözleri vardı. Burnu kırmızıydı, çiçek bozuğu izleri olan yanakları kılcal damarlarla kaplıydı. İlerleyen yaşına rağmen hâlâ dimdik duruyor ve sadece varlığıyla koca bir kalabalığı susturabiliyordu.

San Gennaro Katedrali'ne girmesiyle heybetli duruşu, saf gaddarlığını daha da hissettirdi. Kalabalık yerlere eğildi ve kralın tahta oturmasını bekledi.

İnsanlar ancak o zaman doğrulmaya cüret ettiler; ancak o zaman koro şarkı söyleyebildi.

Yanan ince mumların önüne yerleştirilen, San Gennaro'nun piskopos tacı takılmış gümüş büstünün olduğu sunağa baktım. Yanında gerçek halinden biraz daha büyük olan mermer heykeli duruyordu; tamamen statüsüne göre giyinmiş, eliyle kutsama işareti yapmıştı ve dirseğinden de piskopos asası sarkıyordu.

Kral yerine kurulup koro susunca, Napoli Piskoposu ortaya çıktı ve duasına başladı. Daha sonra yardımcısı görüldü; fenere benzeyen gümüş bir kutsal emanet taşıyordu. Camın arkasında küçük ve koyu bir şey vardı: Pozisyonunu net bir şekilde göremiyordum. Aşırı kısa oluşum ve halalarımın ipek başörtüleri ile erkeklerin kadife pelerinleri görüşümü engelliyordu. Ama yine de aralarına girip gizlice baktım. San Gennaro bin yıl önce işkence görüp sonrasında da İmparator Diocletion'un emriyle vahşi bir şekilde idam edilerek şehit olmuştu ve kanı küçük bir şişeye konmuştu. Bu şişenin içinde onun kurumuş kanının olduğunu biliyordum.

Piskoposumuz ve papazımız dua etti. *Zie di San Gennaro* etkili ağıtçıları aziz için yakaran ağıtlarını söylediler. Papaz kutsal emanetin bulunduğu cam şişeye dokunmadan önce onu dikkatli bir şekilde bir iki kez ters yüz etti.

Bu an hiç bitmeyecek gibiydi. Yanımda Isabella başını eğmiş, gözlerini kapamış, dudaklarını kıpırdatarak sessizce dua ediyordu. Diğer yanımda, küçük Alfonso da başını ciddi bir şekilde eğmişti, ama büyülenmiş bir şekilde buklelerinin arasından papaza bakıyordu.

Tanrı'nın insanoğlunun meselelerine müdahale ettiğine ve azizlerin gücüne kesinlikle inanıyordum. Isabella'nın yaptığım yapmanın

en iyisi olduğunu farz ederek başımı eğdim, gözlerimi sımsıkı kapadım ve Napoli'nin koruyucu azizine dualarımı fısıldadım: *Sevgili şehrimizi kutsa ve onu güvende tut. Kralı, babamı, annemi ve Alfonso'yu koru. Amin.*

Kalabalıktan bir huşu uğultusu yükseldi. Şöyle bir sunağa baktım, papazın gümüşten kutsal emaneti gururlu bir şekilde kaldırdığını gördüm. Şişeyi kalabalığın incelemesi için havada tutuyordu. “*Il miracolo e fatto,*” diye duyurdu.

Mucize tamamlandı.

Koro, Tanrı'nın lütuflarını sunması için *Te Deum*'u söylerken cemaat bir araya toplandı.

Olduğum noktadan olan biteni göremiyordum, ama Isabella kulağıma fısıldıyordu: Ufak şişedeki koyu, kurumuş madde erimeye başladı, sonra köpüklendi ve bir kez daha kadim kan akışkan bir hal aldı. San Gennaro dualarımızı duyduğunu gösterdi ve memnundu; ölümlü yılları boyunca bir piskopos olarak hizmet ettiği şehri koruyacaktı.

Bu iyi bir alamet, diye mırıldandı Isabella, özellikle de kralın yıldönümünde. San Gennaro onu tüm düşmanlardan koruyacaktı.

Napoli'nin o zamanki piskoposu papazdan kutsal emaneti aldı ve sunaktan tahta adım attı. Kare, gümüş-cam kutuyu Kral Ferrante'nin önünde tuttu ve kralın tahtından inip yaklaşmasını bekledi.

Büyükbabam böyle bir mucize karşısında ne ayağa kalktı ne de diz çöktü. Tahtında oturdu, piskoposun kutsal emaneti ona getirmesini bekledi. Sadece o zaman Ferrante eski geleneğe uydu ve içinde kutsal kanın olduğu şişeye dudaklarını değdirdi.

Piskopos tekrar sunağa yöneldi. Aragon'un kraliyet erkekleri de önce babam olmak üzere, teker teker yaklaştı ve kutsal emaneti öptü. Ardından biz kadınlar ve çocuklar geldik; erkek kardeşimle

hâlâ birbirimize sıkıca tutunuyorduk. Dudağımı cama değdirdim. Şişe akrabalarımın nefesiyle ılınmıştı. İçindeki koyu sıvıya baktım. Mucizeleri duymuştum, ama daha önce hiç görmemiştım; çok şaşırmıştım.

Sıra Alfonso'ya geldi. Onu bekledikten sonra yerlerimize döndük.

Piskopos kutsal emaneti papaza verdi ve sağ elinin iki parmağıyla havada haç işareti çizerek önce büyükbabamın üzerinde sonra da kraliyet ailesinin üzerinde kutsama işareti yaptı.

Koro şarkısına başladı. Yaşlı kral ayağa kalktı; neredeyse dimdikti. Muhafızlar tahtın etrafındaki pozisyonlarını bıraktılar ve kralın yolunu açarak atlı arabaların beklediği yere kadar eşlik ettiler. Her zamanki gibi biz de takip ettik.

Geleneğe göre tüm kraliyet ailesi de dâhil herkes tören bitene dek yerinde kalırdı. Törendeki herkesin kutsal emaneti öpmesi beklenirdi, ama Ferrante sıradan vatandaşları bekleyemeyecek kadar sabırsızdı.

Doğrudan Castel Nuovo'ya geri döndük. Bu saray iki yüz yıl önce Anjou'lu Charles tarafından inşa edilmişti. Çamur renkli tuğladan ikizkenar yamuk şeklinde yapılmıştı. Bakire Meryem'e adanan Fransiskan¹ rahibe manastırının kalıntılarını ortadan kaldırmıştı. Charles korunaklı olmasına zarafetten daha çok değer vermişti: Kalenin her köşesini, *Maschio Angiono* dediği Angevin Kalesi'ni geniş şilindirlik kulelerle, gökyüzüne doğru çıkıntısı olan mazgallı siperlerle güçlendirmişti.

Saray tam körfezin üzerinde duruyordu; kıyıya o kadar yakındı ki çocukken kolumu pencereden dışarı çıkarır ve denizi kucakladığımı hayal ederdim. O sabah meltem rüzgârı esiyordu. Üstü açık

1 Aziz Francis'in öğretilerine göre yaşayan, yoksulluğu yücelten Hristiyan kilisesi. (ç.n.)
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

at arabasına binince Isabella ile Alfonso'nun arasına oturdum ve denizin kokusunu zevkle içime çektim. Napoli'de suyu sürekli görmeden kimse yaşayamazdı. Burada denizi sevmemek mümkün değildi. Antik Yunanlar, yarı-kadın yarı-kuş olan siren Parthenope'nin, Odysseus'a olan aşkı karşılıksız çıkınca kendini denize dönüştüren sirenin adını vermişti bu şehre. Efsaneye göre, bu siren Napoli'nin kıyısına vurmuştu. Küçükken kendini aşkı uğruna değil de dalgaların güzelliğine kapıldığı için denize attığını düşünürdüm.

Havanın tadını çıkarmak için duvağımı çektim. Güneyde siyah-mor bir silüet olan Vezüv ile hilal şeklindeki kıyı şeridi ve oval kale Castel del'Ovo görünüyordu. Daha iyi görmek için ayağa kalkıp arkama döndüm. Isabella hızla beni çekerek oturttu; kalabalığın hatırına, yüzündeki sakın ve kraliyete yakışır ifadeyi korudu.

At arabamız kalenin ana girişine patırtılı bir şekilde girdi. Ana girişin sağında ve solunda Muhafız Kulesi ve Orta Kule duruyordu. Beyaz mermerden yapılmış, Yüce Alfonso'nun Zafer Takı ikisini birbirine bağlamıştı. Büyükbabam bu takı yeni hükümdarın zaferinin anısına Napoli'nin girişine koydurmuştu. Kırık dökük saray için yapılan birçok onarımın ilkiydi bu. Tak yerine konduktan sonra, yeni meskeni Castel Nuovo'yu yeniden vaftiz etmişti.

İki asilin eşliğinde kemerin altından geçtik. Arabadan Alfonso'nun alçak rölyefine baktım. Daha yukarısında, Alfonso'nun gerçek halinden daha büyük, capcanlı görünümüne sahip heykelinin bir eli kulelerin ötesini, gökyüzünü işaret ediyordu. Ben de kendimi canlanmış hissettim. Güneşin, denizin ve kardeşimin olduğu Napoli'deydim, çok mutluydum.

Böylesine bir mutluluğun benden alınabileceğini hayal bile edemiyordum.

İçeri girince avludaki ana kapı kapandı, arabalardan indik ve Büyük Salon'a girdik. Orada, dünyadaki en uzun masanın üzerinde

ziyafet veriliyordu: kâseler dolusu zeytin ve meyve, her türlü ekmek, ağızlarında portakallarıyla iki yaban domuzu rostosu, içleri doldurulmuş kızarmış kümes hayvanları, deniz yiyecekleri ve ayrıca ağız sulandıran kerevitler. Fazlasıyla şarap vardı. Şarap yani *Lachrima Christi*, İsa'nın gözyaşları, Vezüv'ün verimli yamaçlarında yetiştirilen Greco üzümlerinden yapılıyordu. Alfonso ve ben bizimkileri suyla karıştırılmış olarak içtik. Salon her türlü çiçekle süslenmişti; büyük mermer sütunlar altın ipekli kumaşlarla sarılmış, mavi kadifeyle süslenmiş, kan kırmızısı güllerden oluşan halkalarla bağlanmıştı.

Annemiz Madonna Trusia da bizi karşılamak için oradaydı; ona koştuk. Evlilik talebinde bulunmadığı ve babama karşılıksız iki çocuk verdiği için yaşlı Ferrante annemi severdi. Her zaman olduğu gibi, ikimizi dudağımızdan öperek ve sıcak bir kucaklayışla karşıladı. Onun var olan en sevgi dolu kadın olduğuna inanırdım. Leş kargalarının arasında masum altın saçlı bir tanrıça gibi ışıltı saçıyordu. Oğlu gibi saf ve iyiydi; günlerini elde edebileceği siyasi güç üzerine endişelenerek geçirmiyordu. Bunun yerine verebileceği sevgiyi, rahatlığı düşünüyordu. Benimle Alfonso'nun arasma oturdu. Sağımdaydısa Isabella oturuyordu.

Ferrante masanın başında ziyafete başkanlık ediyordu. Onun arkasında, uzağında duran taht odasına ve özel dairelerine açılan büyük kemerli geçide baktım. Üzerinde Napoli'nin resmî kraliyet sembolleri vardı; koyu mavi zeminde altın zambaklar, yani *fleur-de-lis*², Angevin yönetiminden kalan bir mirastı.

O kemerli geçidin benim için özel bir cazibesi vardı. O gün, o geçit benim keşif geçidim olacaktı.

Ziyafet sona erdiğinde, içeriye müzisyenler girdi ve dans başladı. Yaşlı kral gösteriyi tahtından izliyordu. Babam biz çocuklarına aldırmandan annemi dansa kaldırdı. Ben de fırsattan istifade edip

2 Sağlığı ve ışıltı temsil eden zambak sembolü. (ç.n.)

Isabella'nın yarı gözetiminden kurtularak erkek kardeşime bir itirafta bulundum.

"Ferrante'nin ölü adamlarını bulacağım," dedim. Kralın izni olmadan özel odalarına girmeye niyetlenmişim, normalde bir aile üyesi için bile affedilemez bir protokol ihlaliydi. Bir yabancı içinse ihanet suçuydu.

Kadehinin üzerinde Alfonso'nun gözleri kocaman açıldı. "Sancha, yapma. Seni yakalarlarsa, babamın ne yapacağını Tanrı bilir."

Ama ben günlerdir merak içinde kıvranıyordum ve bunu artık bastıramayacaktım. Hizmetçi kızlardan birini, Dona Esmeralda'ya, yani dadıma ve kraliyet dedikodularının toplayıcısına bunun doğru olduğunu söylerken duymuştum: *Yaşlı adamın sık sık ziyaret ettiği gizli "ölüler odası" var.* Hizmetçiye cesetlerin tozlarını alması ve yerleri silmesi emredilmişti. O zamana kadar ailenin geri kalanı gibi ben de bunun büyükbabamın düşmanları tarafından körüklenen bir dedikodu olduğuna inanıyordum.

Pervasızlığımla bilinirdim. Sadece büyüklerini memnun etmeyi dileyen erkek kardeşimin tersine, sayısız çocukça suç işlemiştim. Akrobaların gerdeğe girişlerini gözlemek için ağaca tırmanmışım. Asil bir evliliğin yerine getirilip getirilmediğine kral ve piskopos tanıklık ederdi ve o gün benim candan baktığımı görmüşlerdi. Korsemin içine karakurbağalarım doldurmuşum ve kraliyet ziyafetinde masaya bırakmışım. Önceki cezalarımın ödünü almak için mutfaktan bir sürahi zeytinyağı çalıp babamın yatak odasının eşiğine dökmüşüm. Ebeveynimi korkutan zeytinyağı değildi; asıl korktukları şey on yaşında olan çocuklarının en iyi mücevherini rüşvet vererek muhafızları ayakaltından çekmesiydi.

Her zaman azarlanırdım ve arsızlığıma göre değişen süreler boyunca çocuk odasına hapsedilirdim. Umurumda olmazdı. Alfonso da benimle birlikte mahkûm olarak kalmayı isterdi; beni rahatlatır

ve eğlendirirdi. Bu nedenle uslanmak nedir bilmiyordum. İri yarı Donna Esmeralda, bir hizmetçi olmasına rağmen, ne benden korkar ne de bana saygı gösterirdi. Kraliyet gücü onu etkilemezdi. Halktan biri olmasma rağmen, hem annesi hem de babası Yüce Alfonso'nun hane halkına hizmet etmişti, sonra da Ferrante'ninkine. Ben doğmadan önce babama da o bakmıştı.

O zaman, kırklı yaşlarındaydı, etkileyici bir karakterdi: İri kemikli, geniş kalçalı ve büyük ağızlıydı. Kuzguni siyah saçlarının arası çizgi çizgi gri saçlarla dolmuştu. Koyu bir duvağın altında gergince toplanmıştı saçları. Ferrante'nin ordusunda bir zamanlar asker olan kocasının neredeyse çeyrek yüzyıl önce ölmesine rağmen sürekli siyah bir yas elbisesi giyerdi. Kocasının ölümünden sonra gerçek bir dindar olmuştu; iri göğüslerinin üzerinde duran altın bir haç vardı.

Hiç çocuğu olmamıştı. Babama kanı hiç kaynamamıştı. Hatta onu hor gördüğünü güç bela saklayabiliyordu. Ancak Trusia beni doğurduğunda, Esmeralda bana kendi kızımıymışım gibi bakmıştı.

Beni sevmesine ve beni korumak için elinden geleni yapmasına rağmen, her yanlışımda beni azarlardı. Gözlerini kısar, dudaklarını onaylamaz ifadesiyle sımsıkı büzer ve başını sallardı. "Neden erkek kardeşin gibi olamıyorsun?"

Bu soru beni asla incitmezdi; erkek kardeşimi severdim. Aslında, o ve annem gibi olmayı çok isterdim, ama olduğum şeyi bastıramıyordum. O zaman Esmeralda beni derinden yaralayan bir cümle sarf ederdi.

"Şimdiden babana benziyorsun, onun kadar kötüsün..."

Erkek kardeşime baktım ve, "Babam asla bilmeyecek. Baksana onlara..." dedim. Dans eden, kahkahalar atan yetişkinleri işaret ettim. "Kimse fark etmeyecek gittiğimi." Durdum. "Buna nasıl dayanabiliyorsun, Alfonso? Gerçek olup olmadığını bilmek istemez misin?"

“Hayır,” dedi ılımlı bir şekilde.

“Neden?”

“Çünkü gerçek olabilir.”

Ne demek istediğini çok sonra anladım. Ama o zaman yüzüne öfke dolu bir bakış attım, sonra da yeşil ipek eteklerimi savurarak döndüm ve kalabalığa yöneldim.

Görünmeden, büyük altın ve mavi kalın kumaşla sarılan kemerin altından sıvıştım. Partiden sıvışabilenin bir tek kendim olduğunu sanıyordum; ama yanılmıştım.

Kralın taht odasına açılan büyük tablalı kapının hafif aralık olması beni şaşırtmıştı; sanki biri kapamaya çalışmış, ama pek başarılı olamamıştı. Sadece girebileceğim kadar araladım ve arkamdan kapattım.

Oda boştu, çünkü muhafızlar Büyük Salon’a göz kulak oluyorlardı. Oda, salon kadar muhteşem olmasa da saygı uyandırıyor. Ana duvarda Ferrante’nin tahtı duruyordu: Koyu ahşap şatafatlı şekilde oyulmuş ve bordo kadifeyle kaplanmıştı; iki basamaklı kısa bir platform üzerindeydi. Üzerindeki gölgelikte Napoli’nin zambak sembolü vardı. Her iki yanında da tavandan yere inen kemerli pencereler koyun muhteşem manzarasını çerçeveliyordu. Gün ışığı kepenksiz pencerelerden içeri süzülüyor, beyaz mermer zemine yansıyor ve beyaz kireçli duvarlara baş döndürücü, havadar bir etki veriyordu.

Burası sırları barındıramayacak kadar aydınlık, açık duruyordu. Bir dakikalığına durup etrafıma bakındım, hem keyiflenmiş hem de ürkmüştüm. Korkuyordum, ama her zaman olduğu gibi merakım korkumu bastırdı.

Büyükbabamın özel dairelerine giden kapıyla burun buruna geldim.

Bu kapıdan sadece bir kez girmiştim; birkaç yıl önce Ferrante tehlikeli bir ateşli hastalık geçirmişti. Öleceğine kanaat getiren doktorlar vedalaşması için ailesini toplamıştı. Kralın beni hatırlayacağından bile emin değildim. Ama elini başıma koymuş ve beni gülümseyerek şerefleştirmişti.

Çok şaşırmıştım. Tüm hayatım boyunca beni ve erkek kardeşimi formalite icabı selamlamıştı. Bakışlarını uzağa çevirir, zihnini daha önemli konulara yoruyormuş gibi görünürdü. Sohbeta pek meraklı değildi, ama onu, çocuklarını ve torunlarını keskin gözlerle yargılayarak, tartarak, hiçbir detayı atlamaksızın izlerken yakalamıştım. Tavrı kaba ya da nezaketsiz değildi; daha çok kendinden geçmiş gibiydi. Aile içinde bile en çok babamla konuşurdu, o da genellikle siyasi olaylarla ilgili olurdu. Üçüncü eşi Aragonlu Juana'yla olan geç evliliği bir aşk evliliği idi; artık politik avantaja sahip olmak zorunda değildi, vârise de ihtiyacı yoktu, ama karısına olan tutkusu yıllar önce sona ermişti. Kral ve kraliçe farklı dairelerde yaşıyorlardı ve sadece gerektiğinde konuşuyorlardı.

Yatağında ölümü beklenirken elini başıma koymuş ve gülümsemişti. O zaman onun iyi biri olduğuna karar vermiştim.

Taht odasına dönüp cesur bir nefes aldım ve sonra da Ferrante'nin özel odalarına doğru hızla yöneldim. Ölü adamlar bulacağımı sanmıyordum; asıl kaygım yakalanırsam ne olacaktı.

Ağır taht odası kapısının diğer yanında, cümbüş ve müzik sesi giderek daha az duyuluyordu: İpekli eteklerimin mermer zeminde sürünerek çıkardığı sesi duyabiliyordum.

Tereddütle kapıyı açtım ve kralın dış odasına yöneldim. Odayı tanıyordum; Ferrante'nin hasta olduğu zaman buradan geçmiştik. Burası dört sandalyeli, büyük bir çalışma masasının, aydınlatma için duvarda birçok aplığın, papalığa ait eyaletlerin de gösterildiği bir Napoli haritasının bulunduğu bir çalışma odasıydı. Ayrıca bü-

yük büyükbabam Alfonso'nun, İspanya'dan getirdiği, daha sonra Ferrane'nin Duomo'da kuşandığı mücevherli kılıcıyla bir portresi vardı.

Cesaretle, gizli bölmeler, geçitler vardır diye duvara bastırdım; zindanlara inen merdivenler varsa onları gösterecek çatlaklar aradım mermer zeminde, ama hiçbir şey bulamadım.

Geriye Ferrante'nin yatak odası kalmıştı. Burası ağır bir kapıyla sınıksı kapalıydı. Alıkonulma ve ceza alma korkumu bastırarak, cesaretle kapıyı açtım ve kraliyet odalarının en özel iç kısmına girdim.

Diğer parlak, hoş odaların tersine, burası boğucu ve karanlıktı. Pencereler koyu yeşil kadife perdelerle kaplıydı; güneşin ve havanın içeri girmesini engelliyordu. Aynı yeşilin büyük bir parçası yatağın üzerine örtülmüştü ve yanında sayısız kürk battaniye vardı; görünüşe bakılırsa Ferrante donuyordu.

Oda bir kral odasına göre oldukça sadeydi. Görkemli duran tek şey şömine rafında duran, Kral Alfonso'nun altın büstü ve yatağın her iki tarafındaki altın şamdanlardı.

İç duvar dikkatimi çekti, bir başka kapı sonuna kadar açık duruyordu. Bunun ötesinde küçük, camsız bir dolap vardı. İçinde ahşap bir sunak, mumlar, tespih, San Gennaro'nun bir heykeli ve minderli bir tabure vardı.

Bu minik odanın ucunda, sade sunağı geçince başka bir kapı vardı; burası kapalıydı. İçeriden zayıf, titrek bir ışık geliyordu.

Korkuyla karışık bir heyecan duydum. Hizmetçi doğru mu söylemişti? Daha önce ölü görmüştüm. Büyük kraliyet ailesi çok kayıp vermişti ve ben bebeklerin, çocukların ve yetişkinlerin soluk, kaskatı bedenlerini görmüştüm. Ama iç kapının ötesinde olabilecek şeyin düşüncesi hayal gücümü aşıyordu. Birbirlerinin üzerine atıl-

miş iskeletler mi bulacaktım? Ya da çürümüş et yığınları mı vardı? Yoksa sıra sıra tabutlar mı?

Yoksa hizmetçi söylentileri canlı tutmak için mi dedikoduyu dadıma taşımıştı?

Daha fazla bekleyemeyecektim; merakıma yenik düşmüştüm. Dar sunak odasından çabucak geçtim ve parmaklarımı bilinmeye açılan bronz kapı koluna koydum. Benim on yaşındaki küçük bedenimden on kat geniş ve dört kat yüksek olan diğer kapıların tersine, bu bir adamın zar zor sığacağı bir kapıydı.

Babamdan bana geçen soğuk kibir sayesinde çığlığımı bastırabildim.

Karanlığa gömülünce odanın boyutlarını tam olarak algılayamamıştım. Çocuk gözüyle burası uçsuz bucaksız görünüyordu. Sadece üç ince mum, camsız duvarları aydınlatıyordu: Bir tanesi benden uzaktı ve iki tanesi girişin yanında, büyük demir apliklerin üzerinde duruyordu.

Hemen onların arkasında yüzü titrek mum ışığıyla aydınlanan, beni ayakta karşılayan ev sahibinin yüzünü gördüm. Aslında ayakta durmaktan çok başındaki taca kadar uzanan dikey bir direğe yaslanmıştı. *Fleur de lis* madalyonları altın tüniğine tutturulmuş, mavi bir pelerin giydirilmişti. Göğüs ve kalçasından desteklenmek için iplerle bağlanmıştı. Koluna bağlanmış bir tel kolunu dirsekten eğerek kaldırmıştı; avucu selam verir şekilde hafifçe yukarı dönüktü.

Buyurun, Majesteleri.

Teni ışıktaki parlak, kahverengimsi bir parşömen gibi görünüyordu. Elmacık kemikleri gerilmişti; kahverengi dişleri ortaya çıkmış, dehşet verici bir şekilde gülüyor gibi görünüyordu. Saçları –belki yaşamında gösterişliydi– pörsük kafatasından sarkan birkaç cansız bukleden ibaretti. Ve gözleri...

Ah, gözleri. Geri kalan hiçbir şeyi bu kadar ürkütücü olamazdı. Dudakları tamamen yok olmuştu; kulakları kafatasına yapışık, kalın, minik kuş kanatlarına benziyordu. Burnu küçük parmağımın yarısı kadardı ve etli burun kanatları yok olmuştu. Şimdi burnu, iskeletimsi yapısını ortaya çıkaran iki boş delikten ibaretti. Ama gözlerinin yok oluşu katlanılır gibi değildi. Göz deliklerine beyaz mermerden, iyice cilalanmış küreler oturtulmuştu, bunlara dikkatli bir şekilde siyah gözbebekleri ve yeşil irisler yapılmıştı. Mermer karanlıkta parlıyordu; sanki izleniyormuşum hissine kapıldım.

Yutkundum; titredim. O ana kadar, aptal bir arayışın peşinde olan bir çocuktum; oyun oynadığımı, bir maceraya girdiğimi sanıyordum. Ama bu keşifte heyecan yoktu, değerli bir sevinç hissi yoktu, yaramaz bir coşku yoktu; sadece yetişkinlere özgü ve son derece korkunç olan bir şeye rastladığımın farkındalığı vardı.

Bir adım geriledim. Gördüğüm şeyin farklı bir şey olmasını umdum; bunun bir insan olmaması gerekiyordu. Elimle saten pantolonunu yokladım ve derinin kemiğe yapıştığını hissettim. İnce bacaklarında baldırlarına kadar çorap vardı. Hafif, püsküllü ipek terlikler giyiyordu.

Ellerimi çektim, ikna olmuşum.

Buna nasıl dayanabiliyorsun, Alfonso? Gerçek olup olmadığını bilmek istemez misin?

Hayır. Çünkü gerçek olabilir.

Küçük kardeşim ne kadar akıllıydı: Az önce öğrendiğim şeyi hatırlamamayı çok isterdim. Büyükbabam hakkında düşündüğüm her şey değişti. Onun sert ama şefkatli bir adam olduğunu düşünüyordum. Hükümdarlığın getirdiği sorumluluk yüzünden sert görüldüğünü sanıyordum. Ona isyan eden baronların kötü adamlar olduğuna inanmış, Fransız oldukları için şiddeti sevdiklerini düşünmüştüm. Ferrante'yi küçümseyen insanların sahtekâr olduklarını söyleyen

hizmetkârlara inanmıştım. Ferrante'nin oda hizmetçisinin Donna Esmeralda'ya kralın delirdiğini fısıldadığını duymuştum ve bununla dalga geçmiştim.

Şimdi düşünülemez bir canavarlıkla burun buruna kalmışken gülmüyordum. Titredim, önümde korkunç bir manzara olduğu için değil, Ferrante'nin kanının damarlarımda aktığını bildiğim için titredim.

Odanın nöbetçisini alacakaranlıkta geçerken tökezledim ve gölgede belki ondan fazla ceset gördüm; hepsi doldurulmuş, bağlı, mermer gözlü ve hareketsizdi. Hepsi aynıydı.

Altı ölü adamın uzağında duran birinin elinde ince bir mum vardı ve yüzü bana dönüktü. O anda büyükbabamı tanıdım; titreyen ışıktaki beyaz sakallarıyla soluk ve hayalet gibi görünüyordu.

“Sancha, değil mi?” dedi hafifçe gülümseyerek. “Demek ki ikimiz de kutlamayı fırsat bilip kalabalıktan sıyrıldık. Ölüler müzeme hoş geldin.”

Onun öfkeli olmasını bekliyordum, ama tavrı samimiydi; sanki partisine katılmış bir misafiri karşılamıştı. “Aferin sana,” dedi. “Kaçmak bir yana, yaşlı Robert'e dokundun bile.” Girişin en yakınındaki cesede yöneldi. “Çok cesurca. Baban buraya ilk girdiğinde senden daha büyüktü; çılglık attı, sonra da bir kız gibi hıçkırıklara boğuldu.”

“Bunlar kim?” diye sordum. Tiksinmiştim, ama merakım ağır basmış, tüm gerçeği öğrenmek istemiştim.

Ferrante yere tükürdü. “Angevin'ler” dedi. “Düşmanlar. Bu,” Robert'i işaret etti, “bir konttu, Charles d'Anjou'unun uzaktan kuzeniydi. Tahtımı alacağına dair bana yemin etti.” Büyükbabam tatminkâr bir şekilde kıkırdadı. “Kimin neyi aldığını görebiliyorsun.” Ferrante eski düşmanına doğru dimdik ilerledi. “E, Robert? Şimdi kim gülüyor?” Ölü askerleri işaret etti; ses tonu aniden yükseldi.

“Kontlar ve markizler ve hatta dükler. Hepsi haindi. Hepsi beni ölü görmek için can atıyordu.” Kendini sakinleştirmek için durdu. “Buraya zaferlerimi hatırlamaya ihtiyacım olduğu zaman gelirim. Düşmanlarımdan daha güçlü olduğumu hatırlamak için.”

Adamlara göz gezdirdim. Görünüşe göre müze uzun bir süreçte oluşmuştu. Bazı bedenler hâlâ tazeydi, kalın saçları ve dik sakalları vardı. Robert gibi olanlarsa hafifçe erimişti. Ama hepsine kendi asil süslü kıyafetleri, ipekli brokarları ve kadifeleri giydirilmişti. Bazılarının kalçalarındaki altın kabzalarında kılıçları duruyordu. Bir tanesinin başında komik bir açıyla duran, beyaz deve kuşu tüylü siyah, kadife bir kep vardı. Bazıları öylece duruyordu. Bazıları çeşitli şekillerde kalmıştı: Bir tanesinin eli belindeydi, diğeri kılıcına uzanıyor gibiydi; bir tanesinin avucu dışa dönük, arkadaşlarına işaret veriyor gibiydi.

Hepsinin bakışları boştu.

“Gözleri...” dedim. Bu bir soruydu.

Ferrante bana göz kırptı. “Yazık ki sen bir kızsın. Senden iyi bir kral olurdu. Tüm çocuklarının içinde babana en çok benzeyen sensin. Gururlu ve sertsin; ondan çok daha fazla. Ama onun tersine, sende krallık için gerekli olan sağlam sinirler var.” İç geçirdi. “Aptal Ferrandino gibi değilsin. Onun tek istediği tüm kızların onu beğenmesi ve yumuşak bir yatak. Ne cesareti, ne beyni var.”

“Gözleri...” diye tekrarladım. Kafamı karıştırmıştı; onlardaki tersliği anlamam gerekiyordu. Az önce bana söylediklerini duymuş-tum; bunlar duymak istemediğim kelimelerdi. Bunları unutmak için dikkatimi dağıtmak istiyordum. Kral gibi, babam gibi olmak istemiyordum.

“Israrcı küçük şey,” dedi. “Beden mumyalandığında gözler erir. İlk mumyaların gözleri kapalıydı. Uyuyor gibi görünüyorlardı. Onlarla konuşurken beni duysunlar istedim. Beni dinlediklerini görebilmek

istedim.” Tekrar kakhaha attı. “Hem bu şekilde daha etkileyiciydi. Benim son ‘misafirim’, kayıp vatandaşları ona arkadan bakarken nasıl korkmuş görünüyor!”

Çocuksu bakış açımı tüm bunlardan anlam çıkarmaya çalıştım. “Tanrı seni kral yaptı. Eğer bu adamlar hainse, Tanrı’ya karşı gelmişler demektir. Onları öldürmek günah değildi.”

Bu yorum onu iğrendirmişti. “Günah diye bir şey yoktur!” Durdu, tavrı emreder türdendi. “Sancha, San Gennaro mucizesi... çoğunlukla her mayıs ve eylül ayında olur. Ama papaz aralıkta kutsal emanetle ortaya çıkınca aynı mucize olmaz. Neden sence?”

Soru beni şaşırtmıştı; cevabın ne olduğu hakkında en ufak bir ipucum yoktu.

“Düşün, kızım!”

“Bilmiyorum, Majesteleri...”

Hâlâ anlamıyordum. Kafa karışıklığım yüzüme yansımıştı.

“Tanrı ve azizleri hakkındaki bu aptallığa inanmayı bırakmanın zamanı geldi. Dünyada tek bir güç, yaşamın ve ölümün üzerinde tek bir güç vardır. Bir süre için, en azından Napoli’de, bu güce ben sahibim.” Bir kez daha beni düşünmeye sevk etti. “Şimdi, düşün. Şişedeki madde ilk başta katıdır. Bir domuzdaki ya da kuzudaki yağı düşün. Şişe takılan hayvanı kızartırsan yağa ne olur, yani sıcakta?”

“Ateşe damlar.”

“Sıcaklık katıyı sıvıya çevirir. Bu yüzden belki de eğer San Gennaro’nun kutsal emanetini serin, karanlık bir dolaptan *Duomo*’daki ılık, güneşli bir güne getirirsen ve bir süre beklersen... *il miracolo e fatto*. Katı sıvıya dönüşür.”

Zaten şoke olmuştum; büyükbabamın sapkınlığı sadece merakımı derinleştirmişti. Ferrante’nin tüm dinî şeylere karşı olan üstünlükörü tavrını hatırladım; ekmek ve şarap ayininden yok oluşunu ya da

ıyını çabucak bitirişini hatırladım. Gerçek fikirlerine ev sahipliği yapan odasına açılan küçük sunakta hiç diz çökmüş müdür diye merak ettim.

Yine de mucizeyi açıklama biçimi beni şaşırtmıştı; inancım sar-sılmıştı, şüpheyeye düşmüştüm. Ancak alışkanlığım güçlüydü. Sessizce, hızlıca, Tanrı'ya kralı affetmesi için dua ettim ve San Gennaro'dan günahlarına rağmen onu korumasını diledim. O gün ikinci kez, Gennaro'ya Napoli'yi koruması için dua ettim, istemeden ya da baronlar tarafından işlenen suçlardan korumasını diledim.

Ferrante kemikli, mavi damarlı elini benim daha küçük elime uzattı ve karşı koyamayacağım şekilde sıkı. "Gel, çocuk. Nerede olduğumuzu merak edecekler. Yeterince gördün."

Ölümler müzesindeki adamları düşündüm. Onları bekleyen kötü kaderleriyle nasıl tanışmışlardı acaba? Büyükbabamın kötü niyetini anlamışlar mıydı? Zayıf karakterli olanlar ağlayıp bağışlanmayı dilemiş olmalıydı. Nasıl öldürüldüklerini merak ettim; kesinlikle iz bırakmayan bir yöntem kullanılmıştı.

Ferrante ışığı havaya kaldırdı ve beni ruhsuz müzesinden çıkardı. Küçük kapıyı kapatırken sunak odasında biraz durduk. Bu sırada kurban grubundan aldığı zevki düşündüm. Vicdan azabı duymadan öldürebiliyor, bu davranışının tadını çıkarabiliyordu. Belki ben de kendi hayatımdan endişe etmeliydim; neticede gereksiz bir kız çocuğuydum. Ama edemedim; bu adam benim büyükbabamdı. Altın ışık altında yüzünü inceledim; yüzünde aynı sevecen ifade vardı; hep bildiğim ince, çatlamış damarların deseniyle kırmızı yanaklara sahipti. Gözlerine baktım, benimkiler gibiydi; müzeyi yaratan zalimliğin ve deliliğin işaretleri vardı.

Bu gözler de beni dikkatle inceledi, içime nüfuz etti. Korkutucu derecede berraktılar. Işığı söndürdü ve küçük sunağına koydu, sonra da elimi tekrar tuttu.

“Ağzımdan tek kelime çıkmayacak, Majesteleri.” Bu kelimeler ağzımdan korkudan ya da kendimi koruma isteğimden ötürü çıkmamıştı. Sadece Ferrante’nin aileme karşı sadakatimin tam olduğunu bilmesini istemiştim.

Sessizce güldü. “Umurumda değil, canım. Hatta söylersen daha iyi olur. Düşmanlarım benden daha çok korkar.”

Yine kralın yatak odasına girdik, oturma odasından geçtik, sonra da taht odasına geldik. Kapıyı açmadan önce bana dönüp, “Daha güçlü olmak bizim için hiç de kolay değil, değil mi?” dedi.

Ona bakmak için başımı kaldırdım.

“Evet, yaşlandım. Bu yüzden sana zihnimin zayıfladığını söyleyenler var. Ama yine de birçok şeyi fark ediyorum. Erkek kardeşini ne kadar çok sevdiğini biliyorum.” Bakışları içe döndü. “Juana’yı seviyordum, çünkü iyi huylu ve sadıktı; bana asla ihanet etmeyeceğini biliyordum. Aynı sebepten ötürü anneni de seviyorum; tatlı kadın.” Dikkatini bana yöneltip beni inceledi. “Kardeşin annene benziyor, cömert bir ruh. Ama politikada değersiz bir özellik. Ona ne kadar düşkün olduğunu gördüm. Onu seviyorsan, ona göz kulak ol. Biz güçlü olanlar zayıf olanları korumak zorundayız, biliyorsun. Hayatta kalmak için yapmaları gerekeni yapma cesaretinden yoksundur onlar.”

“Ona göz kulak olacağım,” dedim yiğitçe. Ama öldürmenin ve zalimliğin Alfonso’yu korumak için gerekli olduğu inancını asla benimsemeyecektim.

Ferrante kapıyı açtı. El ele Büyük Salon’a, müzisyenlerin çaldığı yere geldik. Kalabalıkta Alfonso’ya bakındım ve onu uzak bir köşede dururken gördüm; gözlerini kısmış ikimize bakıyordu. Annem ve Isabella dans ediyorlardı ve bir an için biz çocukları unutmuşlardı.

Ama babam, Calabria Dükü, kralın yok oluşunu fark etmiş benziyordu. Ona baktım, bize doğru gelip tek bir soruyla önümüzü kesince ürktüm.

“Majesteleri. Kız canınızı mı sıktı?” Kısacık ömrümde, dükün, babasına başka türlü hitap ettiğini hiç duymamıştım. Bana baktı, ifadesi düşmancaydı, şüpheliydi. Saf, masum bir tavır takınmaya çalıştım. Ama derinden sarsılmış olduğum gerçeğini saklayamadım.

“En ufak bir sıkıntı vermedi,” dedi Ferrante, iyi bir espiyle. “Sadece keşifte bulunuyorduk, hepsi bu.”

Babamın güzel, zalim gözlerinde önce bir anlayış, sonra öfke ışıkları çaktı. Nerede olduğumuzu anlamıştı. Namımı düşününce davet edilmediğimi çabucak kavramıştı.

“Onunla ilgileneceğim,” dedi dük; sesinde büyük bir tehdit vardı. Düşmanlarına karşı kötü muameleleriyle ünlüydü. Otranto Savaşı’nda esir edilen Türklere şahsen işkence etmek ve onları öldürmek için elinden geleni ardına bırakmamıştı. Yöntemleri o kadar insanlık dışıydı ki biz çocukların bunları duymasına izin yoktu. Korkmadığımı söyledim kendime. Benim gibi bir evlada sahip olmak onun için yakışıksızdı, gereksizdi. Bana çoktan en büyük cezayı vermişti bile, ama farkında değildi: Beni sevmiyordu ve bunu saklamak için de uğraşmıyordu.

Bense onun kadar gururluydum; onun sevgisini kazanıma arzumu asla itiraf etmeyecektim.

“Onu cezalandırma, Alfonso,” dedi Ferrante. “Cesur bir yaratık, hepsi bu.”

“Kızların cesur olmaması gerek,” diye karşı koydu babam. “En azından bunun. Diğer çocuklarım hoş görülebilir, ama *bu*, doğduğu günden beri canımı sıkmaktan başka hiçbir şey yapmadı; o güne o kadar pişmanım ki.” Bana bakıyordu. “Git. Majestelerinin ve benim

konuşacağımız meseleler var. Sen ve ben bu konuda daha sonra konuşacağız.

Ferrante elimi bıraktı. Küçük reveransımı yaptım ve, “Majesteleri,” dedim. Salon görgü kurallarına uyan yetişkinlerle dolu olmasaydı son sürat koşardım. Ama bu mümkün değildi. Elimden geldiğince çabuk, beni bekleyen kardeşime yürüdüm.

Yüzüme tek bir bakış attı ve kollarını açtı. “Ah, Sancha! Demek doğru... Görmek zorunda kalmana üzüldüm. Korktun mu?”

İki büyüğün varlığıyla kalbim soğumuştı, ama Alfonso’nun varlığıyla yeniden eridi. Tanık olduğum şeyin ayrıntılarını bilmek istemiyordu; tek bilmek istediği ne kadar korktuğumdu. Dedikodunun doğru olduğunu öğrendiğinde pek de şaşırmamış olması beni biraz şaşırtmıştı. Belki de kralı benden daha iyi tanımıştı.

Geri çekildim, ama kollarım hâlâ üzerindeydi. “O kadar kötü değilim,” diye yalan söyledim.

“Babam öfkeli görünüyordu; seni cezalandıracağından korkuyorum.”

Omzumu silktim. “Belki de cezalandırmaz. Ferrante’nin azıcık bile umurunda değildi.” Durdum ve çocuksu bir yiğitlikle, “Ayrıca, babam ne yapacak ki? Odama mı kapatacak beni? Akşam yemeğinden mi men edecek?” dedim.

“Eğer öyle yaparsa,” diye fısıldadı Alfonso, “yanma gelirim, birlikte oynarız sessizce. Aç kalırsan sana yemek de getirebilirim.”

Gülümsedim ve avucumu yanağına koydum. “Asıl mesele senin endişelenmemen. Babam beni gerçekten incitemez.”

Ne kadar da yanılmışım.

Donna Esmeralda bizi çocuk odasına götürmek için Büyük Salon’un dışında bekliyordu. Alfonso ve ben oldukça neşeliydik. Sıkıcı eğitmen

rahip Guiseppe Maria'nın gözetiminde Latince çalıştığımız sınıfın yanından geçtik ve tatil olduğu için şükrettik. Rahip Guiseppe, üzgün suratlı bir Dominiken keşişiydi. Yakınlardaki San Domenico Maggiore Manastırı'ndan gelmişti. Burası yaklaşık iki yüzyıl önce Thomas Aquinas'ın çarım hakkında bilgi verdiği yer olarak ünlenmişti. Rahip Guiseppe o kadar şişmandı ki, ben ve Alfonso ona Latince *Fra Cena*, yani Rahip Akşam Yemeği ismini takmıştık. Sınıfın yanından geçerken, o anki sevdiğimiz kelimenin çekimini yaptım. "*Ceno*," dedim. Akşam yemeği yerim.

Alfonso, *sotto voce* diye devam etti. "*Cenare*," dedi. "*Cenavi. Cenatus.*"

Donna Esmeralda gözlerini devirdi ama bir şey demedi.

Rahip Giuseppe'yle ilgili espiye güldüm, ama aynı zamanda, ismin -e halini öğrettiği son dersimizde kullandığı bir ifadeyi hatırladım. *Deo et hominibus peccavit*.

Tanrı'ya ve insanlara karşı günah işlemiştii.

Robert'in bana bakan mermer gözlerini düşündüm. *Beni dinlediklerini görmek istedim*.

Çocuk odasına gelince oda hizmetçimiz Esmeralda'ya katıldı; biz sabırsız bir şekilde kıvrılırken dikkatli bir şekilde kıyafetlerimizi çıkarmasına yardım etti. Daha rahat şeyler giydik; benim için bol, sade bir elbise, Alfonso içinse düz bir tunik ve pantolon.

Çocuk odasının kapısı açıldı, dönüp bakınca annemiz Madonna Trusia'yı gördük; nedimesi asil İspanyol Donna Elena da yanımdaydı. Oğlu, sevgili oyun arkadaşımız Arturo'yu da getirmişti; kemikli, uzun bacaklı-kollu yaramaz çocuk, yakalamaca oyununda ve ağaca tırmanmakta çok iyiydi. Annesini de onu da severdim. Annem resmî

siyah kıyafetini değiştirmiş, açık sarı bir elbise giymişti; gülümseyen yüzüne baktım. Bana Napoli güneşini anımsatıyordu.

“Küçüklerim,” dedi. “Size sürprizim var. Pikniğe gidiyoruz.”

Alfonso ve ben sevinçle çığlık attık. İkimiz de Madonna Trusia’nın yumuşak ellerini tuttuk. Bizi çocuk odasından kalenin koridorlarına götürdü, Donna Elena ve Arturo da arkamızdaydı.

Ama özgürlüğümüze kavuşamadan, talihsiz bir karşılaşma yaşadık.

Babamın yanından geçtik. Mavi-siyah bıyığının altında, dudakları amaçlı bir zalimlikle kıvrıldı, kaşları çatıldı. Sanırım cezamı vermek için çocuk odasına geliyordu. Ne olabileceğini tahmin edebiliyordum.

Aniden durduk.

“Majesteleri,” dedi annem tatlı bir şekilde ve reverans yaptı. Donna Elena onu takip etti.

Trusia’nın sözünü kısa ve ters bir soruyla kesti. “Nereye gidiyorsunuz?”

“Çocukları pikniğe götürüyorum.”

Dük küçük topluluğumuz üzerinde bakışlarını gezdirdi, sonra benim üzerimde odaklandı. Savunmacı bir şekilde omuzlarımı dikleştirdim ve çenemi kaldırdım. Hiçbir şekilde hayal kırıklığı yaşamayacağımı gösterecektim.

“Onu götürmeyeceksin.”

“Ama, Majesteleri, bugün tatil...”

“O olmaz. Bugün çok kötü bir hata yaptı. Bir an önce icabına bakılmalı.” Durdu ve annemin cesaretini kıracak bir bakış attı; annem aşırı sıcaktan solan bir çiçek gibi görünüyordu. “Şimdi *gidin*.”

Madonna Trusia ve Elena tekrar dükün karşısında eğildi; annem ve Alfonso hareket etmeden önce bana üzgün, kısa bir bakış attılar.

“Gel,” dedi babam.

Çocuk odasına doğru sessizce yürüdük. Oraya varınca Donna Esmeralda babamın söylediklerini duyması için çağrıldı.

“Tahta bile çıkmayacak olan bu yararsız kız çocuğuna değerli anımı, dikkatimi vermemem lazım, özellikle de bu çocuk bir piçse.”

Lafını bitirmemişti, ama bu üstünkörü ret canımı o kadar yakmıştı ki karşılık verecek fırsatı kaçıramazdım. “Ne fark eder ki? Kral da bir piç,” diye lafını kestim hemen, “bu da seni piçin oğlu yapar.”

Öyle bir tokat attı ki acıdan gözlerim doldu, ama kesinlikle gözyaşlarımı dökmeyecektim. Donna Esmeralda, düğ bana vurduğunda hareketlenecek oldu, ama kendini tutmayı başardı.

“Sen ıslah olmazsın,” dedi. “Ama bundan sonra vaktimi çalmama izin veremem. Bir dakikalık dikkatime bile değmezsin. Disiplin dadıların işi olmalı, prenslerin değil. Seni yemekten men ettim, odana kapattım, yine de bunların hiçbirisi seni akıllandırmadı. Ve neredeyse evlenme çağına geldin. Seni nasıl düzgün bir genç kadına dönüştüreyim?”

Sessizleşti ve bir an düşündü. Bir süre sonra, gözlerini kıstı; o anda gözlerinde bir ışık yandı. Hafif, soğuk bir gülümseme yayıldı dudaklarına. “Seni yanlış şeylerden mahrum etmişim, değil mi? Sen dik kafalı bir çocuksun. Yemeksiz yapabilirsin, bir süre dışarı çıkmadan yapabilirsin, çünkü bunlardan hoşlansan bile bunların hiçbirisi senin en sevdiğin şey değil.” Başını salladı; planından daha da zevk alıyordu şimdi. “O zaman yapmam gereken tek bir şey kaldı. Her şeyden daha çok sevdiğin bir şeyden mahrum kalmadan değişmeyeceksin.”

İlk kez gerçek korkunun ıstırabını hissettim.

“İki hafta boyunca,” dedi, sonra döndü ve Donna Esmeralda’ya hitap etti. “Önümüzdeki iki hafta boyunca erkek kardeşiyle görüş-

meyecek. Beraber yemek yemeyecekler, oynamayacaklar, konuşmayacaklar. Hatta birbirlerine bakmayacaklar bile. Senin geleceğin buna bağlı, anlıyor musun?”

“Anlıyorum, ‚Majesteleri,‚ diye gergin bir şekilde yanıtladı Donna Esmeralda; gözleri kısıldı ve bakışlarını başka yere çevirdi. Ağlamaya başladım.

“Alfonso’yu benden alamazsın!”

“Bitmiştir.” Babamın sert, kalpsiz ifadesinde, zevk izlerini gördüm. *Filius patri similis est*. Oğlu da babası gibiydi.

Başarısız olmuştum; gözyaşlarım gözlerimin kenarlarında birikmiş, yanaklarımdan süzülmeğe üzereydi. “Ama... Alfonso beni seviyor! Beni görmezse o incinir. O her zaman iyi bir çocuk, mükemmel bir oğul oldu. Bu adil değil, yapmadığı bir şey yüzünden Alfonso’yu da cezalandırıyorsun!”

“Nasıl hissediyorsun kendini şimdi, Sancha?” dedi gergince babam. “En çok sevdiğin varlığın incinmesinden sorumlu olmak sana kendini nasıl hissettiriyor?”

Babam olan adama baktım; bir çocuğu zalimce incitmekten son derece hoşlanan bir babaya. Genç bir kız değil de bir erkek olsaydım, bir bıçak olsaydı, duyduğum öfke beni ele geçirirdi ve durduğu yerde onun boğazını keserdim. O anda, ümitsizce sevdiğim biri için sonsuz, değiştirilemez bir nefret duyduğumu biliyordum. Beni incittiği gibi ben de onu incitmek ve bundan zevk almak istiyordum.

Gider gitmez ağladım, ama bunlar öfke gözyaşları da olsa, bir daha bir erkeğin, en azından Calabria Dükü’nün beni asla ağlatamayacağına yemin ettim.

İki hafta işkence gibi geçti. Sadece hizmetkârları gördüm. Dilediğimde dışarıda oynamama izin verildiği halde reddettim; hırçın

davranarak, gelen yemeklerin çoğunu yemedim. Kötü uyudum ve rüyalarımda Ferrante'nin hayalet galerisini gördüm.

Son derece karanlık bir ruh halindeydim; davranışlarım o kadar zorlayıcıydı ki daha önce bana elini bile kaldırmamış Donna Esmeralda sinirlenerek iki kez tokat attı. Babamın beni cezalandırdığı an, içimde aniden ortaya çıkan öldürme isteğini uzun uzun düşündüm. Bu istek beni korkuttu. Alfonso'nun yatıştırıcı, nazik etkisinden uzak kaldığımda babam ve büyükbabam gibi yarı-deli bir zorba olacağıma kanaat getirdim.

Nihayet iki hafta geçti. Küçük kardeşimi ikimizi de nefessiz bırakan şekilde sımsıkı kucakladım.

Konuşabildiğimizde, "Alfonso bir daha asla ayrılmayacağımıza dair yemin edelim. Evlendiğimizde bile, birbirimizin yanında Napoli'de kalmalıyız, çünkü sensiz deliririm," dedim.

"Yemin ederim," dedi Alfonso. "Ama Sancha, sen son derece mantıklısın. Benimle ya da bensiz, delilikten korkmana hiç gerek yok."

Yanıt verirken alt dudağım titredi. "Ben babama çok benziyorum; soğuk ve zalimim. Büyükbabam bile söyledi; ben tıpkı onun gibi sertim."

İlk kez, erkek kardeşimin gözlerinde gerçek bir öfke alevi gördüm. "Sen zalim olmak dışında her şey olabilirsin, sen nazık ve iyisin. Ve kral yanılıyor. Sen sert değilsin, sadece... inatçısın."

"Senin gibi olmak istiyorum," dedim. "Beni mutlu eden tek kişisin."

O zamandan beri, bir daha asla babama beni cezalandırması için bir sebep vermedim.

İLKBAHAR SONU, 1492

II

Üç yıl oldukça yavaş geçti. 1492 yılında, yeni papa seçildi: Rodrigo Borgia, VI Alexander ismini aldı. Ferrante onunla iyi ilişkiler kurmak konusunda istekliydi; özellikle önceki papalar Aragon Hanedanı'na iyi gözle bakmadıkları için arayışta düzeltmek istiyordu.

Alfonso ve ben aynı çocuk odasını paylaşamayacak kadar büyümüştük ve farklı odalara taşındık, ama sadece uyurken ve eğitimimiz ayrı kalmamızı gerektirdiğinde ayrılıyorduk. Alfonso kılıç konusunda ustalaşırken, ben şiir ve dans üzerine çalışıyordum. En önemli kaygımız hakkında asla konuşmadık. O zaman on beş yaşındaydım, evlenebilecek yaşa gelmiştim. Yakında farklı ailelere sahip olacak ve onlarla yaşayacaktık. Alfonso'nun gelecekteki kocamla çabucak arkadaş olacağını ve bizi her gün ziyaret edeceğini düşünerek kendimi rahatlatıyordum.

Bir gün, şafak söker sökmez kralın taht odasına çağırıldım. Donna Esmeralda bile heyecanlanmıştı. Bana şık kesimli ve iyi ipekten sade, siyah bir elbise giydirdi; saten brokar karından o kadar sıkı bağlıydı ki zor nefes alıyordum.

Yanımda Donna Esmeralda, Madonna Trusia ve Donna Elena'yla saray bahçesinden geçtim. Güneş ağır bir sisle gözden kaybolmuştu. Yumuşak, hafif bir yağmur çiseliyordu; elbisemin üzerinde küçük lekeler bırakmıştı ve yüzüm ile saçlarımda sisle karışık yağmur damlaları vardı.

Sonunda Ferrante'nin bulunduğu kanada vardık. Kapılar taht odasına açıldığında, büyükbabamın bordo minderlerin üzerinde görkemli bir şekilde oturduğunu gördüm. Yanında bir yabancı duruyordu; kaslı, hoş sayılabilecek bir adamdı. Onun yanındaysa babam vardı.

Zaman, Calabria Dükü Alfonso'yu daha iyi hale getirmemişti. Her nasılsa, babam daha asabi mizaçlı olmuştu; aslında daha kötücül denebilirdi. Geçenlerde çorbasını soğuk servis ettiği için aşçıyı dövüp kırbaçlatmış, zavallı kadını kan kaybından kendinden geçinceye kadar dövmüştü. Sadece Ferrante onu frenleyebiliyordu. O da daha fazla küfür ediyor ve bağırıyordu, botlarını düzgünce cilalamadığı için evindeki yaşlı bir hizmetkâra demediğini bırakmamıştı. Büyükbabam şöyle diyordu: "Büyük oğlum nereye giderse, güneş korkudan bulutların arkasına saklanır."

Babamın hâlâ yakışıklı olan yüzü mutsuzluk portresiydi; dudakları zar zor bastırabildiği kör öfkeyle seğiriyor, gözleri paylaşmaktan zevk aldığı mutsuzluğu saçıyordu. Artık çocuksu kahkahalara katlanamıyordu; Alfonso ve benim o varken sessiz kalmamız gerekiyordu. Bir gün kendimi kaptırdım ve hafif bir kahkaha attım. Bana doğru gelip öyle bir vurdu ki tökezledim; neredeyse düşüyordum. Asıl canımı yakan attığı tokat değildi; diğer çocuklarına elini bile kaldırmamıştı. Bunu yaptığı tek kişi bendim.

Bir keresinde, Trusia benim dinlemediğimi sandığı bir anda Esmeralda'ya babamın odasına gittiğini, kapkaranlık bir odada tek başına oturduğunu fısıldamıştı. İnce bir mumu beceriksizce yakmaya

çalıştığında, babam, “Karanlık kalsın,” diye emretmiş. Annem kapıya doğru hareket edince, “Otur!” emrini vermiş. Annem de böylelikle önünde, yerde oturmak zorunda kalmış. Nazik, yumuşak sesiyle konuşmaya başladığında, “Dilini tut!” diye bağırılmış.

Sadece karanlık, sessizlik ve annemin orada olduğunu bilmek istiyordu.

Kralın önünde zarafetle reverans yaptım; her hareketimin tah-tın yanındaki iyi görünümlü, kahverengi saçlı yabancı tarafından tartıldığını biliyordum. Şimdi bir kadındım ve çocuksu inadımı ve yaramazlığımı gurura çevirmeyi öğrenmiştim. Başkaları buna kibir diyebilirdi, ama babamın beni yaraladığı günden beri, hiçbir incinme ya da zayıflık göstergesi göstermeyeceğime yemin etmiştim. Her zaman temkinliydim, sarsılmaz ve güçlüyümdü.

“Aragon Prensesi Sancha,” dedi Ferrante resmî bir şekilde. “Bu iyi karakterli asil Kont Onorato Caetani. Sana talip oldu, ben ve baban da kabul ettik.”

Yüzümü tevazuyla eğdim ve kirpiklerimin altından kontun ikinci bakışını yakaladım. Otuzlarında, olağan görünümlü bir adamdı ve sadece bir konttu, bense bir prenestim. Yakında evleneceğimi biliyordum ve kendimi Alfonso’yu terk etmeye hazırlıyordum, ama bunun kadar alelade biri için değil. Dikkatim o kadar dağılmıştı ki söyleyecek zarif, uygun bir şeyler bulamadım. Neyse ki önce Onorato konuştu.

“Bana yalan söylemişsiniz, Majesteleri” dedi, derin, berrak bir sesle.

Ferrante şaşkınlıkla döndü; babam kontu boğazlayabilecekmiş gibi baktı. Kralın adamları adamın cesareti karşısında nefeslerini tuttu; ta ki yeniden konuşuncaya kadar.

“Torununuzun sevimli olduğunu söylemişsiniz. Ama şu anda önümüzde duran bu enfes yarattığı hiçbir kelime tam olarak tanımlayamaz. Krallıktan bir prensese talip olacak kadar talihli olduğumu düşünmüştüm; ancak Napoli’nin en değerli şaheserini kazanacağımı hayal etmemiştim.” Avucunu göğsüne bastırdı, sonra da elini uzatıp gözlerimin içine baktı. “Majesteleri,” dedi. “Kalbim sizindir. Size yalvarıyorum, aslında layık olmadığınız böylesi önemsiz bir hediyeyi kabul edin.”

Belki, diye düşündüm, bu Caetani hiç de kötü bir koca olmayacaktır.

Onorato, oldukça varlıklıydı ve güzelliğimle ilgili konuşmaya devam etti. Alfonso’ya karşı davranışları sıcak ve içtendi. Dilediğim zaman kardeşimi evime alabileceğimden şüphem yoktu. Flörtümüz hızla ilerlerken beni hediyelerle şaşırtıyordu. Parlak, şeffaf körfeze baktığımız bir sabah bana sarılmak için yaklaştı ve boynuma bir kolye taktı.

Geri çekildim; bu yeni takıyı incelemek istedim ve saten bir kordona asılı, avucumun yarısı kadar, cilalı bir yakut olduğunu gördüm.

“Kalbindeki ateş için,” dedi ve beni öptü. Kalbimdeki son direnci de o anda kırmış oldu. Varlık içinde büyümüştüm. Onun zenginliği değil, yaptığı jest beni etkilemişti.

İlk sevişmemiz hoşuma gitmişti. Onorato’nun düzgün kesimli altın kahverengi sakalı hoş bir şekilde yanağımı okşadı; gülsuyu ile şarap kokuyordu. Güçlü bedenini benimkine yasladığında tutkuyla karşılık verdim.

Bir kadını nasıl memnun edeceğini biliyordu. Nişanlıydık, bu yüzden yalnız kaldığımızda doğamıza boyun eğmemiz normaldi. Biz de bir aylık flörtten sonra birlikte olduk. Etekliğimin, elbisemin, gömleğimin altında yolunu bulmakta beceriliydi. Önce parmaklarını, sonra başparmağını bacaklarımın altına kaydırды ve verdiğim

tepkije şaşırmama neden olan o noktayı okşadı. Bunu yaparak hayret verici bir haz spazmı yaşattı bana. Sonra da onu nasıl memnun edeceğimi gösterdi. Utanmadım, çekinmedim; aslında yaşamımdaki en büyük hazlardan birini yaşadım. Rahiplerin öğrettiklerine olan inancım zayıfladı. Böyle bir mucize nasıl olur da günah olabilirdi?

Sonunda üzerime çıkıp içime girene kadar böyle devam ettik; artık hazırdım, acı hissetmedim, tek hissettiğim hazdı. İçime girdikten sonra bana zevk vermeye odaklandı. Bu davranışından o kadar haz almıştım ki sık sık bunu istedim. Onorato bana gülüp beni doymak bilmez olarak adlandırdı.

Sanırım aşk ile şehveti karıştırma hatasına düşen tek yeniyetme ben değilimdir, ama gelecekteki nişanımızdan sonraki günler boyunca kocama öyle kapılmıştım ki, nişanımızın ilanından birkaç ay sonra, bir hevesle, bir kâhini ziyaret etmeye karar verdim. İnsanların *strega* dediği bir cadıydı, ama buna rağmen belli bir korku ve saygı uyandırmıştı; kötülükle suçlanmamıştı ve işinde iyiydi.

Yanımda koruma amaçlı iki süvari vardı; Castel Nuovo'dan üç sevdiğim nedimemle birlikte üstü açık at arabasıyla yola çıktım: Donna Esmeralda, dul olan Donna Maria ve genç bir bakire olan Donna Inez. Donna Maria ve ben seksle ilgili şakalaşıp gülüşürken, Donna Esmeralda böylesi skandalvari konuşmalar karşısında dudaklarını büzdü. Castel Nuovo'nun parıldayan Zafer Takı'nın ve arkasında şehrin manzarasını gösteren *Pizzofalcone*'nin, yani Şahin Gagası'nın altından geçtik. Hava nemli ve serindi, deniz kokuyordu. Güneş ılık bir ısı yayıyordu. Deniz kıyısından yol aldık, limandan geçtik. Gökyüzünün parlak mavisi ve yansıtıcılığı denizle arasındaki ufku bulanıklaştırmıştı. Vezüv Dağı'nın doğusuna doğru gidiyorduk. Batıda, arkamızda Castel dell'Ovo kalesi, suyun üzerinde, muhafızlarıyla duruyordu.

Şehir kapılarından geçip halkın dikkatini çekmemek için, sü-rücünün bizi büyük ateşli silahların olduğu silah deposundan geçir-mesini, sonra da kıyı şeridi boyunca eski Angevin şehir duvarlarını takip etmesini istedim.

Delicesine âşıktım. Mutluluktan başım dönüyordu. Napoli'nin doğal yapısı, beyaz kalelerden yansıyan güneş ışığı, tepelerdeki kireç evler çok daha güzel göründü gözüme. Düğün tarihi belirlenmemiş olsa da düğün günümün hayalini kurmaya başlamıştım bile; kocamın evinin kadını olduğumu, misafirlerle çevrili bir masanın karşısında ona gülümsediğimi hayal ediyordum. Doğacak çocuklarımın Alfonso'ya dayı diye seslenmelerinin hayalini kuruyordum. Kâhinden duymak istediklerimin tümü buydu; dileklerimi doğrulamasını, oğullarımın adını söylemesini, bana ve nedimelerime, gülüp dedikodusunu ya-pacağımız yeni bir şey vermesini istiyordum. Mutluydum, çünkü Onorato nazık, hoş bir adama benziyordu. Ferrante ve babamdan uzak olacak, Onorato ve kardeşimin varlığıyla, özümde çok benzediğim adamlara asla benzemeyecektim. Sevdığım adamlara benzeyecektim.

Genç kızlara özgü kıkırdamalarımın ortasında gözüme Vezüv takıldı; medeniyetlerin yok edicisi. Gökyüzüne karşı kocaman, ulu, gri-mor haliyle her zaman zararsız ve güzel görünürdü. Ama o gün biz ona doğru yaklaştıkça üzerimize düşen gölgesi de derinleşiyordu.

Rüzgâr ürperticiydi. Sessizleştim; yanımdakiler de sessizleşti. Şehir yolundan, üzüm bağlarından ve zeytin bahçelerinden sarsılarak geçtik, hafif eğimli tepelere vardık.

Sonunda kâhinin evine ulaştık. Ama burası ev değil, yıkık dökük bir harabeydi. Kasveti hepimizi sarmıştı. Muhafızlardan biri atından indi ve açık olan ön kapısından gelişimi duyurdu, diğerleriye bana ve yanımdakilere arabadan inmemizde yardım etti. Tavuklar sağa sola kaçıştı, kapı eşiğine bağlanmış eşek anırdı.

İçeriden bir kadın sesi geldi. “Onu içeri gönderin.” Hayal ettiğim gibi sesi güçlüydü; nazik değil, tiz ve keskindi.

Nedimelerim nefeslerini tuttu. Öfkelenen ilk muhafız kılıcını çekti ve mağara, evin eşğine adımını attı.

“Küstah kocakarı! Dışarı çık ve Majesteleri Aragonlu Sancha’dan af dile! Onu düzgün bir şekilde kabul edeceksin.”

Silahını indirmesi için muhafıza doğru yürüdüm ve yanında durdum. Çabalamama rağmen kapı girişinde gölgeden başka bir şey görmedim.

Kadın görünmeden yine konuştu. “Yalnız gelmeli.”

Adamım yine içgüdüsel olarak kılıcını kaldırdı ve ileri adım attı. Elimle onu geride tuttum. Tuhaf bir korku sardı, tüylerim diken diken oldu. Ama sakince emrettim. “Arabaya git ve beni bekle. İçeri yalnız gireceğim.”

Gözlerini onaylamaz bir şekilde kıstı, ama gelecekteki kralının kıızıydım. Bu yüzden bana karşı koymaya cesaret edemedi. Arkamdan nedimelerim onaylamazlık içinde mırıldanıyorlardı. Ama onları görmezden geldim ve kâhinin mağarasına girdim.

Bir prensesin herhangi bir yere yalnız girmesi düşünülemezdi. Bana ya nedimelerim ya da muhafızlar eşlik ederdi; Onarato’yu gördüğüm nadir anlar hariç. Ama o asildi ve ailem onu tanıyordu. Ailemle ve nedimelerimle yemek yerdim, nedimelerimin eşliğinde uyurdum; çocukken, Alfonso’yla yatağımı paylaştırdım. Yalnız olmanın ne demek olduğunu bilmiyordum.

Kâhinin haddini bilmez isteği beni gücendirmemişti. Belki de vereceği haberlerin iyi olmadığını içgüdüsel olarak anlamış ve bunları sadece kendi kulaklarımla duymayı istemiştim.

O gün ne giydiğimi hâlâ hatırlıyorum: Hava soğuk olduğundan koyu mavi kadife, geniş kollu bir palto giyinmiştim. İçinde paltom

gibi mavi kadifeden üst eteklik, gümüş kurdeleli, soluk gri-mavi ipek iç eteklik ve korse vardı. Elimden geldiğince elbisemin katlarını topladım, nefes aldım ve medyumun evine girdim.

İçimi bir sıkıntı sardı. Daha önce bir köylünün evine hiç girmemiştim. Kesinlikle bunun kadar loş ve kasvetli bir yer görmemiştim. Tavan alçaktı, duvarlar dökülüyordu ve her yer kir pas içindeydi; tavuk gübresi kokuyordu ki bu, ipek terliklerimin ve elbise kenarlarımın kirleneceğine delaletti. Tüm ev küçücük bir odadan oluşuyordu ve perdesiz pencerelerden akan güneşle aydınlanıyordu. Mobilyalarsa küçük, ilkel bir masadan, bir tabureden, bir sürahidenden, kazanlı bir ocaktan ve köşedeki saman öbeğinden oluşuyordu.

Ancak içeride kimse yoktu.

“Gel,” dedi kâhin, Odyseus'un sirenleri kadar güzel, melodik bir sese sahipti. O zaman onu gördüm: Bir kadına göre bayağı uzundu, dimdik ve incecikti. Kendine özgü bir zarafetle bir el işareti yaptı.

Bir kraliyet üyesini düzgün bir nezaketle karşılamaktan yoksundu; bense buna dikkat edemeyecek kadar hipnotize olmuşum. Onu takip ettim. Kambur, dişsiz bir kocakarı bekliyordum. Bu kadınsa asil bir soydan geliyormuş gibiydi. Karanlık bir koridora girdik. Koridordan yüksek tavanlı geniş bir mağaraya geçtik. Hava rutubetliydi; neyse ki paltomu giymiştim. Üstelik burada ocak yoktu, ateş yakacak bir yer yoktu. Duvarda, zeytinyağına batırılmış bir paçavrayla yanan tek bir meşale vardı; ancak yolumu bulacak kadar aydınlatıyordu. Cadı, lambayı yakmak için meşalenin önünde durdu, sonra birlikte ilerledik. Yeşil kadifeden tüy yatağın, kaliteli, minderli bir sandalyenin önünden ve kır çiçekleriyle süslenmiş bir sunağın üzerinde Bakire'nin büyük, boyalı bir heykelinin bulunduğu küçük bir mihrabın önünden geçtik.

Dışarıdaki odadakinden çok daha düzgün bir masaya oturmamı işaret etti. Masanın üzerine geniş, kare biçiminde, siyah bir ipek örtü

örtülmüştü. Sağlam, ahşap bir sandalyeye oturdum. Sandalye sıradan biri tarafından değil, bir sanatçı tarafından yapılmıştı. Dikkatlice eteklerimi yaydım. Kâhin yağ lambasını yanıma koydu, sonra da karşıma oturdu. Yüzünde hâlâ siyah tül den duvağı vardı, ama yüz hatlarını belli belirsiz de olsa görebiliyordum. Kırklı yaşlarında bir kadındı, örgülü, koyu renk saçları vardı; yaşı güzelliğini silmemişti. Konuştu, ağzının hareketiyle üst dudağının hoş kıvrımları ve altta-kinin dolgunluğu ortaya çıktı.

“Sancha,” dedi. Unvanımla hitap etmemesi, konuşulmadan konuşması, izinsiz oturması ve diz çökmemesi kesinlikle aşağılayıcı bir tavidir. Yine de gururlanmışım. Sanki ismimi okşar gibi telaffuz etmişti. Ashında benimle konuşmuyordu. Daha çok ismimi havaya yayıyor, yarattığı titreşimleri hissetmeye çalışıyor gibiydi. İsmimin kokusunu aldı, tadına baktı. Sanki sesin havada çözülmesini izler gibi yüzünü kaldırdı.

Sonra peçesinin altından bana baktı, kehribar rengi gözleri lambanın ışığını yansıtıyordu. “Majesteleri,” diye hitap etti sonunda. “Geleceğinizle ilgili bir şey öğrenmeye geldiniz buraya.”

“Evet,” dedim hevesle.

Sadece endişeli bir şekilde başını salladı. Masadaki bir bölmeden, bir kart destesi çıkardı. Desteyi aramızdaki siyah ipeğin üzerine koydu, avuçlarını üzerine bastırdı ve anlamadığım bir dilde sessizce dua etti; usta bir el hareketiyle kâğıtları yelpaze şeklinde açtı.

“Genç Sancha. Kaderini seç.”

Korkuyla karışık bir canlılık hissettim. Heyecanla kartlara baktım, elimi üzerlerinde kararsızca hareket ettirdim. Sonra işaret parmağımla birine dokundum ve sanki kaynar suya elimi değdirmiş gibi geri çektim.

O kartı ben istemedim, ancak kaderin onu benim için seçtiğini biliyordum. Birkaç dakika daha elimi destenin üzerinde gezdirdim, sonra dayanamayıp boyun eğdim. Kartı desteden ayırdım ve çevirdim.

Gördüğüm şey karşısında dehşete kapıldım: Gördüğüm şeyin yok olması için gözlerimi kapamak istedim, ama bakışlarımı ondan ayıramadım. İki bıçağın çapraz şekilde kalbe saplanmış olduğu bir resim vardı: Kılıçlar büyük, gümüşü bir X şekli oluşturmuştu.

Cadı sakince karta baktı. “İki kılıç kalbe saplanmış.”

Titremeye başladım.

Kartı aldı, destenin içine kattı ve desteyi daha önce koyduğu gizli yere koydu. “Bana avucunu ver,” dedi. “Hayır, sol avucunu; o kalbine daha yakın.”

Elimi ellerinin arasına aldı. Dokunuşu oldukça sıcaktı; soğuktan kasılmış olmama rağmen rahatlamaya başladım. Kendi kendine hoş, uyumsuz bir melodi mırıldandarak bir süre gözlerini avucumdan ayırmadı.

Aniden doğruldu, hâlâ avucumu tutuyordu ve doğrudan gözlerime baktı. “İnsanlar genellikle ya iyidir ya da kötü. Ama senin içinde her ikisi de var. Önemsiz şeylerden, evlilik ve çocuklar hakkında konuşmayı diliyorsun, ama ben sana bundan çok uzak şeylerden bahsedeceğim.

“Senin ellerinde insanların ve ulusların kaderi yatmakta. İçindeki bu silahların ikisinin de –iyi ve kötünün– kullanılması gerek. Çünkü doğru zamanda olayların akışını onlar değiştirecek.”

Kâhin konuşurken gözümün önüne korkunç görüntüler gelmişti: Babam karanlıkta yalnız oturuyordu. Yaşlı Ferrante’yi müzesinde Angevin’lerin erimiş kulaklarına bir şeyler fısıldarken, ifadesiz gözlerine bakarken gördüm... Ve yüzü birden benimkine dönüştü.

Parmaklarımın ucunda yükselmiş, bedenimi mumyanın kurumuş derisine yapıştırmış fısıldıyordum.

O anda bir kılıç olsun istedim elimde; kendi babamın gırtlığını kesmek için. Güç istemiyordum. Onunla yapabileceğim şeylerden korkuyordum.

“Asla kötülük etmeyeceğim!” diye itiraz ettim.

Sesi çok sert çıktı: “O zaman en çok sevdiklerinin ölümüne sebep olacaksın.”

Bu korkunç ifadeyi kabul etmek istemedim. Bunun yerine küçük, saf hayalime sığındım. “Ya evliliğim? Kocam Onorato’yla mutlu olacak mıyım?”

“Onorato’nla asla evlenmeyeceksin.”

Titreyen dudaklarımı görünce, “İtalya’nın en güçlü adamının oğluyla evleneceksin,” dedi.

Zihnim hızla çalışıyordu. Kimdi o zaman? İtalya’nın kralı yoktu; topraklar sayısız topluluklar tarafından bölünmüştü. Hiç kimse tüm şehir devletlerine hâkim olamamıştı. Venedik? Milano? Rakipsiz Floransa? Napoli ve bu devletler arasındaki ittifaklar olası görünmüyordu...

“Peki, onu sevecek miyim?” diye bastırdım. “Çocuklarım olacak mı?”

“İkisine de hayır,” dedi, gaddar bir hiddetle. “Çok dikkatli ol, Sancha, yoksa kalbin tüm sevdiklerini yok edecek.”

Kaleye sessizlik içinde döndüm. Vezüv’ün küllerine dönmüş kalbimle, ansızın yakalanan bir kurban gibi sessiz, şoke olmuş bir haldeydim.

1

2

YAZ, 1492 - KIŞ, 1494

III

Kâhine yaptığım ziyaretten bir hafta sonra, kahvaltıdaiken kralın huzuruna çağrıldım. Bu acil emir büyük bir sürpriz olmuştu. Bu yüzden Donna Esmeralda beni aceleyle giydirdi. Darmadağınık görüntüme asalet katsın diye boynuma Onorato'nun yakutunu takmak için ısrar ettim. Büyükbabamın karşısına çıktığımda yalnız olduğumuzu sandım. Doğan güneş Ferrante'nin oturduğu tahtın her iki yanındaki kemerli pencerelerden içeri giriyordu. Mermer zemin öyle parlıyordu ki babam bir adım atana kadar onu göremedim. Öylece ayakta duruyordu. Onun dışında koca oda bomboştu.

Ferrante'nin sağlığı son zamanlarda daha da kötüleşmişti ve normalde kırmızı olan ten rengi, koyu kırmızıya dönüşmüştü. Bu, kötü görünmesine neden olmuştu. Ancak, bu sabah ben reverans yaparken gülümsüyordu.

“Sancha, harika haberlerim var.” Sözleri kubbeli tavanda yankılandı. “Bildiğin gibi, baban ve ben Napoli'nin papalıkla olan bağlarını güçlendirmek için bir süredir uğraşıyoruz.”

Biliyordum. Çocukluğumdan beri, papalığın, Anjou’lu Charles’ı yendiği için büyük büyükbabamı asla affetmeyen Fransızlara karşı en iyi kalkanımız olduğu söyleniyordu.

“Sorun, Majesteleri Papa Alexander’in her iki oğlunu da rahipliğe adamasıydı... eh, adları neydi ki?” Ferrante kaşlarını çatarak babama döndü. Dük daha ağzını açmadan yanıtın ne olduğunu biliyordum. Hatta papanın seçilmeden önceki adını bile biliyordum: Kardinal Rodrigo Borgia.

“Cesare on altı yaşında ve Jofre on bir yaşında.”

“Evet, Cesare ve Jofre.” Kralın yüzü aydınlandı. “Evet, sonunda, papa hazretlerini Napoli’ye bağlamak için onu ikna etmeyi başardık.” Yüzü gururla aydınlandı. “Papanın oğluyla nişanlandın.”

Rengim soldu; ağzım açık kaldı. Kendimi kontrol etmeye çalışırken babam bunu zalim bir zevkle fark ederek şöyle dedi: “Üzüldü. Caetani dostumuza karşı duygularının olduğunu düşünüyor.”

“Sancha, Sancha,” dedi büyükbabam, nazik olmayan bir şekilde. “Caetani’ye çoktan haber verdik; aslında ona da uygun bir eş bulduk bile. Ama taç için en doğrusunu yapmalısın. Şimdiki nişanlın kesinlikle çok daha iyi bir eş. Borgia’lar düşündüğünün çok ötesinde bir varlığa sahip. Daha da güzeli, bu evlilik anlaşmasıyla ikiniz de Napoli’de yaşayacaksınız.” Göz kırptı, benim yararına bir şey yaptığını düşünüyordu; Alfonso’ya olan bağlılığımı unutmamıştı.

Babama baktım, kalbim kırılmıştı. Kendimi tutamadım, öfkemi kustum. “Bunu sen yaptın,” diye yüklendim, “Onorato’yu sevdiğimi biliyordun. Beni mutlu görmeye katlanamıyorsun. İsmine tükürdüğüm Cesare Borgia’nla evlenmeyeceğim.”

Öfkelenen Ferrante avına atılan bir şahin gibi ayağa fırladı. “Aragon’lu Sancha! Calabria Dükü’yle bu ses tonuyla konuşamazsın!”

Yanaklarım kıpkırmızı bir halde başımı önüme eğdim ve yere baktım.

Babam kahkaha atıyordu.

“Cesare Borgia ismine istediğin gibi tükürebilirsin,” dedi. “Sen daha küçük olan Jofre Borgia’yla evleneceksin.”

Öfkemi tutmakta zorlanarak kralın taht odasından hızla çıktım ve doğrudan kendi odamın yolunu tuttum. O kadar hızlı gidiyordum ki beni dışarıda bekleyen Donna Esmeralda peşime düştü.

Amacım da buydu. Balkona çıktım, Onorato’nun bana hediye ettiği yakut kolyeyi boynumdan çekip çıkardım. Biraz havaya kaldırıp baktım; bir an için tüm dünyam kırmızıya bulandı.

Taşı avucumda önce sıkıca kavradım, sonra da dingin koyun sularına fırlattım.

Arkadan Donna Esmeralda korku dolu bir çığlık attı. “Madonna!”

Umurumda değildi. Küstahça, azap içinde hızlı adımlarla içeri girdim. Tek düşündüğüm Onorato’ydu; başka bir eşi ne kadar çabuk kabul edebilmişti. Onu sevmiştim, erkek kardeşimden başka bir erkeğe güvenmiştim. Neticede kalbimin ne Ferrante’ye, ne babama, ne de ona bir yararı vardı. Onlara göre ben kıymetli bir maldım; politik kazançlar için kullanılacak bir piyondum.

Yatak odama gelince tüm nedimelerimi kapı dışarı ettim ve yastıklarına gömüldüm. Ama gözyaşlarıma engel oldum.

Alfonso dersi biter bitmez geldi. Donna Esmeralda onun sessizce içeri girmesine izin verdi, sadece onun beni rahatlatabileceğini biliyordu. Üzgün, huysuz bir halde duvara dönmüş yatıyordum, tek yaptığım kendime acımaktı.

Alfonso’nun nazik elini omzumda hissettiğim an döndüm.

On iki yaşında bir çocuktuk, ama yaklaşımı yetişkinlerin olgunluğundaydı. Geçen üç buçuk yılda bir karış uzamıştı; şu anda benden biraz daha uzundu. Sesi tamamen değişmemişti, ama çocuksu, ince sesinden eser yoktu. Artık yüzü babasının ve annesinin yüz hatlarının en güzel yanlarının mükemmel bir karışımıydı: Çarpıcı derecede yakışıklı bir adam olacaktı.

Babamıza ve siyaset eğitimine giderek daha fazla maruz kalmasına rağmen, gözleri hâlâ nazikti; bencillik ya da kurnazlıktan iz yoktu. O gözlere baktım.

“Görev zor bir şeydir,” dedi nazikçe. “Üzgünüm, Sancha.”

“Onorato’yu seviyorum,” diye mırıldandım.

“Biliyorum ama yapılacak bir şey yok. Kral kararını verdi. Bunun Napoli’nin yararına olduğu konusunda haklı.” Bu sözleri onun ağzından duymak Ferrante’nin ağzından duymak kadar canımı yakmamıştı. Alfonso sadece gerçeği söylüyordu ve bunu sevecen bir şekilde yapıyordu. Durdu. “Seni incitmek için yapmadılar, Sancha.”

Babama duyduğum öfke ve kin bir sır değildi. Kaşlarımı çattım; son cümleyle katılamayacak kadar kinlenmişim. “Ama Jofre Borgia sadece on bir yaşında, Alfonso! O bir *çocuk*!”

“Benden sadece bir yaş küçük,” dedi Alfonso hafifçe. “O da *büyüyecek*.”

“Onorato bir *erkekti*. Bir kadına nasıl davranması gerektiğini biliyordu.”

Küçük kardeşim kızardı; beni sevişirken hayal etmek onu rahatsız etmişti sanırım. Ama kendini topladı ve yanıt verdi: “Jofre küçük olabilir, ama öğrenecektir. Ve bildiğin gibi, oldukça cana yakın olabilir. Ondan hoşlanabilirsin. Onunla arkadaş olmak için kesinlikle elimden geleni yapacağım.”

Dudak büktüm. “Ondan nasıl hoşlanabilirsin ki? O bir Borgia!” Babası Rodrigo Borgia’nın papa olmak için her türlü hileye, rüşvete, dalavereye başvurduğu söyleniyordu. Papalığı satın alma çabaları öyle aşikârdı ki seçiminden kısa bir süre sonra Kardinaller Heyeti’nden bazı üyeler hakkında soruşturma yapılmıştı. Gizemli bir şekilde suçlamalar kısa sürede durmuştu ve kendini Papa VI. Alexander olarak vaftiz eden adam heyetin tam desteğinin tadını çıkarıyordu. Hatta papa olabilmek için en muhtemel rakibini, yani kendi öz kardeşini zehirlediği söylenmişti.

Alfonso ciddi bir şekilde gözlerini dikti. “Borgia’larla hiç tanışmadık. Bu yüzden onları yargılayamayız. Ve papa hazretleriyle ilgili tüm dedikodular doğru bile olsa, Jofre’ye haksızlık etmemelisin. Oğullar her zaman babalarına benzemez.”

Son cümlesi beni susturdu. Yine de son bir şey söylemeden edemedim. “Neden ille evlilik olması gerekiyor? Evlilik sadece bizi sevdiklerimizden uzaklaştırıyor.”

Ama Alfonso’nun hatırına kendime söz verdim; bencil olmayacaktım. Onun gibi olmaya çalışacaktım; cesur ve iyi. Krallık için en iyisi neyse onu yapmayı isteyecektim.

Birkaç ay geçti ve 1493 yılına girdik. Bir Borgia’yla evlenmeyi düşündükçe, daha da endişelenmeye başladım. Kral Ferrante, Jofre ve benim Napoli’de yaşamamız konusunda ısrar edebilir, bunu yazılı bir anlaşma haline getirebilirdi. Ama bir papanın sözü kralınkinden daha geçerliydi. Ya Alexander düşüncesini değiştirir ve oğlunu Roma’ya çağırırsa ne olacaktı? Ya Jofre ayrı bir krallık isterse? Kocama eşlik etmek zorundaydım.

Ferrante’nin boş bakışlı mumyalarını keşfettiğimden beri, dinî inancım sarsılmıştı; bu konuda gönülsüzdüm. Ancak evlilik olayından bu yana tüm gücümle, umutsuz bir istekle inancıma sarılmıştım.

Bir sabah özel bir araba istedim ve kaçtım; yanımda tek bir muhafız ve sürücü vardı.

Doğrudan Duomo'nun yolunu tuttum. Muhafızımın eşliğiyle içeri girince dua eden insanları şaşırtmıştım.

Mucizenin olduğu sunakta diz çöktüm. Tüm kalbimle San Gennaro'ya dua ettim. Jofre Borgia'yla olan nişanımın bozulması ve bana Napolili bir eş bulması için ona yalvardım. Onunla birlikte Duomo'nun bakımı ve Napoli'nin fakirleri için bağışlar yapacağıma söz verdim.

Kaleye döndüğümde, azizin bir tablosunu isteyip aldım. Yatak odamda, Gennaro'ya küçük bir mihrap yaptırdım ve burada sabah akşam dualarımı yineledim. Haftada bir kez, Duomo'yu ziyaret ettim. Esmeralda memnundu.

Ne hoş, dedi herkes, sakinleşiyor, dinine sarılıyor. Seneye papanın oğluyla evleneceğine şüphe yok.

Düzenli olarak ibadetime devam ettim ve cesaretimi kaybetmemek için mücadele verdim. Sadece dua etmek geçici bir huzur getirmişti. Aslında bencil isteğimi körüklemekten başka bir şey yapmıyordum. Alfonso'nun hep sağlıklı olması için dua ettim; annemin, Donna Esmeralda'nın ve yaşlı Ferrante'nin sağlığının düzelmesini diledim. Hatta olabileceğine inanmadığım büyük bir mucize için bile dua ettim: Babamın kalbinin açılması, mutlu ve nazik olması için.

Yazın sonlarına doğru bir öğleden sonra, kraliyet subayı beni Ferrante'ye götürmek için geldi. Kafam karışmıştı; destek almak için Donna Esmeralda'ya döndüm. Son zamanlarda büyüklerimi memnun etmeyecek bir şey yapmamıştım. Son derece dikkatli davranmıştım. Elimde *Deyimler*'in Latince çevirisi vardı ve subay gelmeden az önce şunu okumuştum:

Mükemmel bir eş; kim bulabilir onu?

Daha paha biçilmezdir incilerden.

Kocası tüm kalbiyle güvenir ona,

Karısından faydalanmaz hiçbir zaman.

Kocasına fayda sağlar ve onu incitmez bu kadın,

Yaşamının son günlerine değin.

San Gennaro, diye başladım duaya, dileğimi kabul et ve ben de böyle bir eş olayım.

Güneyli asil kadınlar gibi siyah, uzun kollu bir elbise giymiştim; ikinci nişanımın bildirildiği günden beri renkli bir şey giyinmiyordum. Ayrılmadan önce, küçük kitabı bıraktım, boynumdaki sarı altın haça dokundum, sonra da kralın subayını takip ettim. Esmeralda yakınımda yürüyordu.

Taht odasının kapısı sonuna kadar açıktı; oda boştu. Mermer zeminden geçerken, kralın ofisinden endişe ve öfke sesleri yükseliyordu.

Subay kapıyı açtı ve içeri kadar eşlik etti.

Ferrante masasında oturuyordu; beyaz sakalının üzerinde yüzü kıpkırmızıydı. Kraliçe Juana onun yanında oturuyor, onu sakinleştirmeye çalışıyordu. Sadece arada bir deli gibi salladığı ellerinden birini tutabiliyor ve sakinleştirme çabasıyla elini okşuyordu. Büyükbabam bağırarak kraliçenin mırıltılarını bastırıyordu. Onların yanındaysa suratsız babam duruyordu.

“Romalı domuz!” Ferrante bir bakış attı ve açıklama olarak eliyle masasının üzerindeki mektubu işaret etti. “Piç, yeni kardinal heyetini oluşturmuş. Onların arasında bir tane Napolili yok, birkaç nitelikli aday göndermemize rağmen. Bunun yerine iki Fransız tıyın etmiş. Benimle kafa buluyor!” Büyükbabam yumruğunu masaya

vurdu; Juana onu tutmaya çalıştı, ama Ferrante elini çekti. “Yalancı orospu çocuğu benimle kafa buluyor!”

Hırıltıyla soludu, sanki başı dönmüş gibi bir elini kaşının üzerine koydu.

“Sakinleşmelisin,” dedi Juana pek de emin olmayan bir tonla, “yoksa seni doktora göndereceğim.”

Ferrante bir an durdu ve kendini daha yavaş nefes almaya zorladı. Bu kez daha çok düşünüp taşınarak konuşuyordu. “Bundan daha iyisi olmayacak.” Bana baktı. “Sancha. Bu durum düzelene kadar bu evliliğin gerçekleşmesine izin vermeyeceğim. Bizimle dalga geçen bir adamın oğluyla *kraliyetten* bir prensesin evlenmesine izin vermeyeceğim.” Masadaki mektuba baktı. “Alexander bir eliyle ihanet ederken diğeriyle bize yaklaşmasına izin vermeyeceğimizi öğrenmeli.”

Büyükbabam, Alexander’in amcası Alonso’nun, nam-ı diğer Papa III. Calixtus’un yıllar önce ona karşı işlediği suçu unutmamıştı; Calixtus, Ferrante gibi gayrimeşru, sıradan birinin Napoli’nin tahtına çıkmasını onaylamamış, Angevin’leri desteklemişti.

Ferrante, yeni papanın desteğine ihtiyaç duysa da, Borgia’ları asla tam olarak affetmeyecekti.

Babam araya girdi. “Majesteleri, korkunç bir hata yapıyorsunuz. Kardinallerden bazıları yaşlı. Yakında ölürlere, o zaman onların yerine sadık Napolilerin geçmesi için kulis yapabiliriz. Ama şu anda Vatikan’da Fransızların sesinin olması, papalıkla olan bağımızı kuvvetlendirmemizi daha zorunlu hale getirir.”

Ferrante ona döndü ve sağlığının zayıflamasından, yaşının ilerlemesinden dolayı açık sözlülükle, “Her zaman bir korkak oldun, Alfonso. Senden hiçbir zaman hoşlanmadım,” dedi.

Tatsız bir sessizlik çöktü. Sonunda büyükbabam bana döndü ve hızla, “Hepsi bu. Gidebilirsin,” dedi

Reverans yaptım, sonra sola döndüm. Sevincimi bir gülümsemeyle ele vermeden önce oradan çıktım.

Dört ay boyunca, sonbaharın başından kışın sonlarına kadar keyfim yerindeydi. Her günkü dualarıma şükranlarımı da ekliyordum. Kesinlikle San Gennaro’nun dualarıma karşılık verdiğine, inancım karşısında bana erkek kardeşimle kalma hakkı kazandırdığına inanmıştım.

Ve sonra benim dışımda herkesin beklediği bir şey oldu.

Napoli’de kış da, yaz da ılık geçer. Ancak 1494’te, ocak ayının sonlarında havanın soğuduğu nadir akşamlardan biriydi. Hava o kadar soğudu ki Donna Esmeralda ve diğer nedimemi yatağıma çağırdım. Üzerimizde kürk battaniyeler olmasına rağmen yine de titriyorduk.

Aralıklı uyudum; bu ya soğuktandı ya da gelecek kötülüğü hissetmiştim. Çünkü dış odanın kapısı yüksek sesle çalınca gerektiği kadar şaşırmamıştım. Bir adam sesi, “Majesteleri! Majesteleri, önemli!” dedi.

Donna Esmeralda kalktı. Üzerinde vücudunun kıvrımlarını kapatan beyaz yün geceliğiyle, şöminenin yanma doğru gitti; üstüne kömür ışığı yansıyor. Soğuktan titreyerek sırtına bir kürk aldı. Kalın tek örgü saç omzundan göğüslerinin üzerine, oradan kalın beline geliyordu. Yüzüne bakınca acil bir durum olduğunu anladım. Bu saatte gelen bir haber mutlu bir haber olamazdı.

Yataktan kalktım ve bir mum yaktım; dış odadan alçak mırıltılar geliyordu. Esmeralda neredeyse hemen döndü; ifadesi o kadar üzgündü ki daha konuşmadan ne söyleyeceğini anlamıştım.

“Majesteleri ölüm döşeğinde. Sizi istemiş.”

Düzgün giyinecek zaman yoktu. Donna Esmeralda siyah yün paltomu getirdi, giymem için tuttu. Sonra iç gömleğime uygun bol bir giysiyi üzerime geçirdi ve göğüslerimin üzerinde bir broşla sabitledi. Daha sonra ensemdeki örgümü dolayıp bir tokayla tutturdu.

Dışarı çıktım ve suratsız genç muhafızı izledim; yolumuzu aydınlatmak için elinde bir fener tutuyordu. Sessizlik içinde beni kralın yatak odasına götürdü.

Kapı sonuna kadar açıldı. Gece olmasına ve ağır perdelerin çekilmesine rağmen, oda daha önce hiç görmediğim kadar aydınlıktı. Büyük şamdanların her kolunda ince mumlar yanıyordu ve komodinin üzerinde üç yağ lambası vardı. Büyük yaldızlı şömine rafının altında büyük bir ateş yanıyor, Kral Alfonso’nun altın büstüne kıvılcımlar saçarak muazzam bir sıcaklık yayıyordu.

Uzak bir köşede, iki genç doktor sessiz, endişeli bir şekilde görüşüyordu. Doktor Galeano ve Clemente, Napoli’deki en iyi üne sahip doktorlardı.

Yatağın perdeleri ardına kadar açılmıştı ve ortasında büyükbambam uzanıyordu. Yüzü koyu benekli mordu, *Lachrima Christi*’nin rengindeydi. Gözleri sıkıca kapanmış, dudakları aralanmıştı; kısa ve hırıltılı nefes alıyordu.

Yanında Juana oturuyordu; ayakları çıplaktı. Geceliğiyle orada olmaktan utanmıyordu; saçları gevşekti ve koyu dalgalı bir buklesi yüzüne düşmüştü. Kocasına son derece şefkatle bakıyordu. Yüzünde öyle bir merhamet vardı ki bu bakışı bir tek ressamların azizleri resmettiği tablolarda görmüştüm. Kralın sol eli onun ellerinin arasındaydı. Bu kadar zalim bir adamın nasıl böyle bir sevgi uyandırabildiğini merak ettim.

Babamdan uzakta bir koltuğa oturdum. Öne eğilmiş, Ferrante'ye bakıyordu; her iki elinin parmaklarıyla alnını ve şakaklarını ovuyordu: Kederden kendini tamamen unutmuş gibi duruyordu. Gözleri dökülmemiş gözyaşlarıyla parlıyor, sayısız küçük alevi yansıtıyordu. İçeri girdiğimde başını kaldırıp baktı, sonra çabucak çevirdi.

Onun hemen yanında yasal erkek kardeşleri: Federico ve Francesco duruyordu ve her ikisinin de açıkça acı çektiği görülüyordu; Federico hüngür hüngür ağlıyordu.

Doktor sonunda beni fark etti. "Majesteleri," dedi Clemente. "Majestelerinin beyin kanaması geçirdiğini düşünüyoruz."

"Yapılabilecek bir şey yok mu?" diye sordum.

Doktor Clemente gönulsüzce başını salladı. "Üzgünüm, Majesteleri." Durakladı. "Konuşma gücünü kaybetmeden önce, sizin isminizi söyledi."

Buna nasıl karşılık vereceğimi bilemeyecek kadar sersemlemiştim. Kralın ölmekte olduğunu anlamış, ama buna ağlayamayacak kadar uyuşmuştum.

Juana durgun yüzünü kaldırdı. "Gel," dedi bana. "Seni görmek istedi. Onun yanına otur."

Gittim ve doktorlardan birinin yardımıyla yatağa çıktım. Büyükbabamın sağma oturdum, Juana ise soluna oturmuştu.

Nazikçe Ferrante'nin gevşek elini tuttum ve sıktım.

Ve onun kemikli elleri benimkileri bir pençe gibi kavradı.

"Görüyorsun," diye fısıldadı Juana. "Seni tanıdı. Geldiğini anladı."

Sonraki birkaç saat boyunca, Juana ve ben sessizlik içinde oturduk; sessizliği tek bozan Federico'nun hıçkırıklarıydı. Ferrante ölürken onun neden karısına bağlı olduğunu anladım: Kadının tatlı iyiliği şüphesiz ona huzur veriyordu. Ama o an için beni neden çağırttığım anlamamıştım.

Kralın nefes alıp veriş i giderek zayıfladı ve düzensizleşti. Juana nefes almadığını fark etmeden birkaç dakika önce gitmişti. Juana karar vermesi için doktorları çağırdı.

Öldüğünde bile elini çekmemişti bizden; elimi elinden kurtarmak zorunda kaldım.

Yataktan inerken babamla burun buruna geldim. Yüzündeki tüm keder ve kaygı izleri silinmişti; önümde duruyordu, sakın, emredici ve görkemli bir şekilde.

Artık kral oydu.

Büyükbabamın cenazesi sadece bir günlüğüne Santa Chiara Katedrali'nde ziyarete açıldı. Önemine ve büyüklüğüne göre, resmî durumlarda biz kraliyet ailesi, Santa Chiara Katedrali'ni tercih ediyorduk. Ancak cenazeler için kesinlikle burası kullanılıyordu, çünkü şapelleri ve orta sahnın, Napoli Kraliyet mezarlarına ev sahipliği yapıyordu. Sunağın arkasında Napoli'nin ilk Angevin hükümdarı Bilge Robert'in mezarı vardı: Mezarlık alanın üzerinde çok yüksek bir abide yer alıyordu ve en üst seviyede, yaşayan muzaffer Kral Robert'i tacıyla gösteriyordu. Ölüm uykusundaydı kral elleri göğsünün üzerinde kavuşturulmuş, uzanan bir heykelle tasvir edilmişti. Sunağın sağında Calabria Dükü'nün, Robert'in tek oğlu Charles'ın mezarı vardı.

Şafaktan birkaç saat önce, şehre haber verilmeden ailem Ferrante'nin yıkanmış, dikkatli bir şekilde tabutuna yerleştirilmiş naaşının etrafında kümelenmişti.

Yüzü sert ve sıkıntılı görünüyordu. Bedeni çökmüş ve kırılmıştı. Bir zamanlar içini dolduran cesur ruhun izlerini taşımıyordu. Sonunda müzesindeki adamlara benzemişti: Tamamen güçsüzdü.

Tüm gece boyunca, yaşadığı süre içinde benden neden hoşlandığını, ölüm döşeginde beni neden çağırttığını düşündüm. *Sert ve soğuk*, demişti bana gururla; sanki bunlar çok beğenilen özelliklermiş gibi.

Belki Juana'nın nezaketine, benim de gücüme ihtiyaç duymuştu.

Artık Jofre Borgia'yla evlenmenin kaçınılmaz olduğunu biliyordum. Babam düşüncesini çok net belirtmişti. Evlilik artık an meselesiydi. Çocukça davranmanın, kaderime lanet etmenin bir anlamı yoktu. Beni kurtaracak kimsenin olmadığını bilmeliydim artık: Tanrı ve azizleri var olsaydı bile, kalbi kırılmış genç kadınların önemsiz istekleriyle kendilerini meşgul etmezlerdi.

Aile Ferrante'yle vedalaştıktan sonra, Büyük Salon'da ziyafet verildi. O gün müzik, dans yoktu. Bol bol konuşma ve oyalanma söz konusuydu.

Tek başıma, görünmeden Ferrante'nin yatak odasına gittim. Yatağının perdeleri hâlâ sonuna kadar açıktı. Siyah bir örtü örtülmüştü; yeşil kadife perdeler de aynı şekilde yas rengine çevrilmişti.

Komodinin üzerindeki lambalardan biri mavimsi bir ışık yayarak yanıyordu hâlâ. Onu aldım, küçük sunak odasının kapısını açtım ve oradan ölümler krallığının içine girdim.

İlk gittiğimden bu yana pek bir şey değişmemişti; kemikli koluyla, zamanı geçmiş, Robert isimli Angevin karşıladı beni yine. Bu kez korkmadım. Burada korkacak bir şey yok dedim kendime. Sadece derisi çekmiş, kemikleri demir sıranklarla desteklenmiş bir koleksiyonu.

İlk ziyaretimin üzerinden dört yıldan fazla süre geçmişti ve iki yeni ceset eklenmişti. Onların yakınına gittim ve lambayı mumyanın yüzüne tuttum. Mermer gözlerine koyu kahve irisler yapılmıştı; bıyığı ve sakalı gür, parlak siyah saçları kıvrıkcık ve bakımlıydı. Altın saçlı

bu adam Angevin'lerden değildi; bir İspanyol ya da İtalyandı. Bedeni hâlâ etliydi; bu da yakınlarda bir zamanda öldüğünü gösteriyordu. Hayattayken şüphesiz yakışıklı bir adamdı; ağlamıştı, gülmüştü. Belki aşkta hayal kırıklığı yaşamıştı o da. Amansız bir zalimliğin kurbanı olmanın ne demek olduğunu o da öğrenmişti.

Korkmadan, parlak vernikli kahverengi yanağına parmaklarımı değdirdim.

Soğuk ve sertti; tıpkı babam ve büyükbabam gibi.

Benim gibi.

KIŞ - İLKBAHAR, 1494

IV

Napoli ve papalık arasındaki gergin ilişkinin düzelmesi zaman aldı. Babamdan beklenen çağrışı almadan önce koca bir ay geçti; haberleri alınca da şaşırmadım.

Karşılaşmaya kendimi hazırlamıştım; Jofre Borgia'yla evlenme düşüncesine kendimi alıştırmıştım. Bu gerçek, içimi tuhaf bir gururla doldurmuştu; babam vereceği haberin beni yaralayacağını düşünüyordu, ama yaralamadığını anlayınca hayal kırıklığına uğrayacaktı.

Muhafız gelip beni kralın odasına götürdü. Tahta siyah giydirilmişti. Birkaç ay sonra yapılacak resmî taç töreninden önce tahta çıkmayacaktı.

Ferrante'nin eski ofisi babamın havasını almıştı bile; Otranto Savaşı sırasında ganimet olarak aldığı iyi bir halı mermer zemine serilmişti. Fas'a ait çiniler duvarlara asılmıştı. Babamın çoğu Türk'ün boynunu vurdurduğunu duymuştum. Bu zaferi kazanmak için acaba kaç tanesini öldürmüştü? Kan lekeleri var mı diye kırmızı altın renkli desenli haliya baktım; bu nahoş karşılaşma süresince sükûnetimi korumak için dikkatimi tuhaf düşüncelerle dağıtmak istiyordum.

İçeri girdiğimde yeni kralın meşgul olduğunu gördüm. Etrafında danışmanları vardı; koyu ahşap renkli çalışma masasının üzerine dağılmış birkaç evrakı inceliyordu. O anda, biz Napolililerin “Yüce” ön ekini “Kral Alfonso” için kullanmayacağımızı anladım. Şu anda Kral Alfonso I ve II vardı. Castel dell’Ova’ya ve arkasındaki suya bakan, batıya dönük kepenksiz pencerelerden baktım. Buranın, büyük ihtimalle Vergilius tarafından inşa edildiği; büyük taş kalenin, okyanus zeminine saklanan büyük sihirli bir yumurtanın üzerine kurulduğu söyleniyordu. Eğer yumurta çatlayacak olursa, Napoli’nin kendisi parçalara ayrılır ve denize gömülürdü.

Babam bana bakıp şaşkınlıkla kaşlarını çatana kadar sessizlik içinde bekledim. Yoğun bir öğleden sonrasının ortasında akla gelecek son kişiydim. Oğlu Ferrandino, artık *de facto*³ Calabria Dükü, bir eli masanın üzerinde, omuzlarının üzerinden masaya eğilmişti. Ferrandino da aynı anda bana baktı ve bana kibar ama resmî bir şekilde selam verdi. Demek istediği şuydu: *Taht sırasındaki ikinci adam benim, yasal evlat benim, sen değilsin.*

“Mayısın başında Jofre Borgia’yla evleneceksin,” dedi babam ters bir şekilde. Yanıt olarak zarif bir şekilde omuz hizasından reverans yaptım ve tek bir mesaj vermiş oldum: *Beni incitemezsin.*

Kral dikkatini tekrar Ferrandino’ya ve danışmanlarından birine çevirdi; onlara birkaç cümle mırıldandıktan sonra, hâlâ önünde duruyor olmama şaşırmış gibi başını kaldırıp baktı.

“Hepsi bu kadar,” dedi.

Reveransımı yaptım, kendimi kontrol etmeyi başarmıştım, ama babamın bunu fark edemeyecek kadar meşgul olması beni hayal kırıklığına uğratmıştı. Ayrılmak için döndüm, ama muhafız beni kapıdan geçirmeden Kral tekrar konuştu.

“Papa hazretlerini teskin etmek için, oğluna prenslik vermeye ikna oldum; sadece senin statüye uygun düşmesi için. Bu nedenle, ikiniz de Squillace prensliğini yönetecek ve orada yaşayacaksınız.” Kaba bir baş sallayışla beni başından defetti, sonra da işine döndü.

Çabucak ayrıldım; canımın acısından gözüm bir şey görmüyordu.

Squillace karşı kıyıda, Napoli’nin güneyine birkaç günlük uzaklıktaydı. Napoli’ye değil, Roma’ya yakındı.

Odama geri döndüğümde portresini asarak onurlandırdığım San Gennaro’nun resmini yırttım ve karşı duvara savurdum. Yere saçılınca, Donna Esmeralda feryat etti ve haç çıkardı, sonra da etrafında dönüp arkamdan balkona çıktı. Sinirimden yerimde duramıyordum; üzüntüm öfkeye dönüşmüştü.

“Ne cüretle! Böylesi bir saygısızlığın mazereti olamaz!” diye azarladı; bana öfkeyle, dik dik bakıyordu.

“Anlamıyorsun!” diye karşılık verdim. “Jofre Borgia ve ben Squillace’de yaşamak zorundayız!”

Önce ifadesi yumuşadı. Bir an için sessiz kaldı. Sonra sordu: “Bunun Alfonso için daha kolay olacağını mı sanıyorsun? Onun kalbi kırıkken seni teselli etmesi için onu zorlayacak mısın yine? Öfkeni göstermek bir tek sana mahsus olabilir, Donna Sancha, ama aptal olma. Onun daha hassas bir ruhu var.”

Esmeralda’nın akıllı, kırıksık yüzüne dönüp baktım. Kollarımı göğsümde kavuşturdum, derin bir nefes verdim ve içimdeki fırtınayı bastırmaya çalıştım.

“Duygularımı dizginlemeliyim,” dedim. “Alfonso bunu öğrenmeden önce.”

O akşam yemeğini kardeşimle yalnız yedik. Kılıç kullanma eğitiminin ve geçenlerde babamın ona aldığı kaliteli attan neşeyle bahsediyordu. Sadece gülümseyerek dinledim ve sohbete çok az katıldım. Sonra da sarayın bahçesine yürüyüşe çıktık. Tek bir muhafız bizi uzaktan izliyordu. Martin başlangıcıydı; gece havası sert olsa da hoştu.

Önce Alfonso konuştu. “Bu gece sessizsin, Sancha. Canını sıkan ne?”

Cevap vermekte tereddüt ettim. “Haberleri duyup duymadığımı merak ediyorum...”

Kardeşim dikkatini topladı ve yapmacık bir kaygısızlıkla, “O zaman Jofre Borgia’yla evleniyorsun,” dedi. Ses tonu yatıştırıcıydı... Şimdilik. “Kötü olmayacak, Sancha. Daha önce de dediğim gibi Jofre iyi kalpli, genç bir adam olabilir. En azından Napoli’de yaşayacaksın; birbirimizi görebileceğiz...”

Yolun ortasında durdum ve parmaklarımı nazikçe dudaklarına bastırdım. “Sevgili kardeşim.” Sesimin titrememesi için kendimle mücadele ettim; ses tonum oldukça hafifti. “Papa Alexander oğluna sadece bir prenses istemiyor. Jofre ve ben Squillace’yi yönetmeye gideceğiz.”

Alfonso önce gözlerini kırpıştırdı; şoke olmuştu. “Ama anlaşma...” diye başladı, sonra durdu. “Ama babam...” Sessizleşti. İlk kez, kendi duygularıma değil, onunkilere odaklanmışım. Zarif, genç yüzünden bir acı dalgası geçince içim eridi.

Kollarımı ona doladım ve yine yürümeye başladık. “Her zaman Napoli’ye gelebilirim. Sen de Squillace’ye.”

Teselli edilmeye değil, teselli etmeye alışık. “Seni özleyeceğim.”

“Ben de seni.” Gülümsemeye çalıştım. “Bana görevin her zaman hoş olmayacağını söylemiştin. Doğru, ama ziyaretlerle ve mektuplarla elimizden geleni yapacağız.”

Alfonso yürümeyi bıraktı ve bana sarıldı. “Sancha,” dedi. “Ah, Sancha...” Benden biraz daha uzundu ve yanağımı yanağına yaslamak için parmak uçlarımda yükselmek zorunda kaldım.

Saçını okşadım. “Yoluna girecek, kardeşim,” dedim. Ona sıkıca sarıldım ve ağlamamak için kendimi tuttum. *Ferrante gurur duyardı*, diye düşündüm.

Mayıs hemen geldi ve mayısla birlikte Jofre Borgia da geldi. Büyük bir maiyetle Napoli’ye vardı. Amcam Prens Federico ve kardeşim Alfonso, Castel Nuovo’nun Büyük Salon’una kadar onlara eşlik etti. Adamları geldikten sonra büyük bir giriş yaptım. Boynumda zümrüt bir gerdanlık ve üzerimde deniz yeşili bir brokarla merdivenleri indim.

İlk bakışta damadın ağzının açık kaldığını görünce etkileyici bir izlenim bıraktığımı anladım; tersi zaten mümkün değildi.

Jofre Borgia’nın “yaklaşık on üç” yaşında olduğu söylenmişti. Bu yüzden erkek kardeşime benzer genç biriyle karşılaşmayı bekliyordum. Alfonso’ya nişanımı duyurduğum zamandan bu yana kısa bir süre geçmiş olmasına rağmen Alfonso’nun sesi kalınlaşmış, omuzları genişlemiş ve kasları gelişmişti. Benden bir karış daha uzundu.

Ama Jofre bir çocuktü. Kâhinle görüşmemin üzerinden bir yıl geçmiş, on altıncı yaşımı bitirmiştim. Şimdi kalçaları ve göğüsleri şekillenmiş bir kadındım. Cinsel hazzın ne olduğunu biliyordum; deneyimli bir adamın dokunuşlarını biliyordum.

Borgia’ların en küçüğünün kafası omuzlarımdaydı. Yüzü hâlâ bebek tombulluğundaydı, sesi benimkinden biraz daha tizdi ve o

kadar zayıftı ki onu rahatlıkla kaldırabilirdim. İşi daha da kötüleştiren şey, bir kıza yakışacak bakır sarısı saçlarının bukle bukle omuzlarına dökülmesiydi.

İtalya'da kulağı olan herkes, Alexander'ın güzel kadınlara duyduğu kontrol edilemez tutkusunu bilirdi. Rodrigo Borgia genç bir kardinalken, yaşlı amcası Papa Callixtus'u rezil etmişti. Bir vaftize önderlik etmiş, sonra da maiyetteki tüm kadınları duvarlarla çevrili kilisenin bahçesine götürmüş ve kapıyı kilitlemişti. Birkaç saat boyunca kıkırdama ve sevişme seslerini dışarıdan dinlemek adamları son derece öfkelen-dirmişti. Şimdi bile, Papa Alexander, on altı yaşında olan son metresi Giulia Orsini'yi yanına getirtip onunla yaşamaktan, halkın gözü önünde ona olan aşkını göstermekten kaçınmıyordu. Tüm bunlar gün gibi ortadaydı. Hiçbir kadının onun ilgisinden kaçması mümkün değildi ve bu gerçeği herkes kabul etmişti.

Jofre'nin bu adamın oğlu olduğuna inanmak imkânsızdı.

Onorato'nun güçlü ellerinin bedenimde gezinişini, üzerime çıkışını, üzerimdeyken kaslı sırtını kavradığımı, sonra da bana büyük bir haz yaşattığı anları hatırladım.

Sonra önümdeki bu sıska çocuğa baktım ve gerdek gecesi düşüncesiyle iğrendim. Bunu belli etmemeye çalıştım. Onorato bedenimi benden daha iyi biliyordu; bir erkeğin sevişme sanatı hakkında bilmesi gereken her şeyi bu efemine genç yaratığa nasıl öğretebilirdim ki?

Kalbim umutsuzlukla doldu. Sonraki birkaç günü afallamış bir halde mutsuz geçirdim. Yine de mutlu gelini oynamak için elimden gelenin en iyisini yaptım. Jofre zamanını maiyetiyle geçirdi ve kur yapmak için en ufak çaba sarf etmedi. Kesinlikle Onorato'ya benzer-miyordu. Onorato duygularına önem veriyordu. Jofre ise Napoli'ye tek bir sebeple gelmişti: Prenslik tacını almak.

Önce Castel Nuovo'da babam ile Prens Federico'nun tanıklık ettiği, Tropea Piskoposu tarafından yönetilen resmî tören yapıldı.

Piskopos daha sorusunu bitirmeden küçük Jofre endişeyle bağırarak yanıt verdi. Bu da kalabalıktan neşeli seslerin yükselmesine sebep oldu. Ama ben tebessüm bile edemedim.

Sonrasında da yeni kocamdan gelen hediyeler açıldı: yakutlar, inciler, elmaslar, gerçek altın iple dokunmuş brokarlar, ipekler ve kadifeler. Hepsi ziynet eşyaları ve elbiseler içindi.

Ancak birlikteliğimiz henüz Kilise tarafından kutsanmamıştı. Bu yüzden fiziksel olarak birleşmedik. Kutsama töreninden önce dört günüm vardı.

Ertesi gün Başmelek Mikail'in görüldüğünün ve yükselişinin yıldönümüydü. Bugün aynı zamanda Napoli Krallığı'nın da kutlandığı gün olarak seçilmişti.

Kapkara bir sabah, sağanak yağmur ve fırtına rüzgârları getirdi. Uğursuz havaya rağmen, ailem babamı ve baronları birkaç ay önce Ferrante'nin defnedildiği büyük Santa Chiara Katedrali'ne kadar izledi. Oradaki sunak, Alexander'ın papalık tören başkanı tarafından dikkatli bir şekilde hazırlanmıştı. Sunağa yeni kralın takdim edilmesi için gerekli olan, Napoli yönetimine ait semboller vardı: mücevherler ve incilerle süslü bir taç, mücevherli kınında duran kraliyet kılıcı, üzerinde altın, Angevin'lere ait zambak motifi işlenmiş gümüş saltanat asası ve imparatorluk yetkilerini simgeleyen altın top.

Babam bizi kiliseye soktu. Hiç bu kadar yakışıklı görünmemişti; şu anda bir kralın asaletini taşıyordu. Bedenine sıkıca oturan tuniği ve siyah saten pantolonunun üzerine siyah-beyaz benekli, parlak bordo kabartmalı bir kaftan giymişti. Ailemiz ve saray mensupları gösterilen yerde durdu, ama babam geniş koridorda tek başına yürümeye devam etti.

Kardeşimin yanında durdum ve elini sıkıca tuttum. İkimiz de birbirimizin gözlerine bakamıyorduk. Alfonso'nun gözlerine bakacak olursam, tam tersini hissettiğimde mutsuzluğumu ele vermiş olacaktım.

Jofre'yle nişanımızın yenilenmesinden hemen sonra yeni kralın Papa Alexander'ın onayını büyük oranda aldığını gördüm. II. Alfonso, Jofre Borgia'ya Squillace prensliğini verecekti; bunun karşılığında papa hazretleri krala tacı giydirmesi için ona papa elçisi -bu durumda bu kişi, kendi ailesinden güçlü bir kardinal olacaktı- gönderecekti. Böylece Alexander, Alfonso'nun egemenliğini tanımış ve doğrudan, feshedilemez inayetini sunmuş olacaktı.

Bu alışveriş, babamın bana söylediği gibi papanın değil, kralın fikriydi.

Hüznüme karşılık sevinç satın almıştı ve bunu kasıtlı olarak yapmıştı.

Çok yakında II. Alfonso olarak tanınacak bu adam, kilise korosunun önünde durdu, burada Napoli Başpiskoposu ve Antakya Patrik'i tarafından karşılandı. Sunağın önünde oturması için ona eşlik ettiler; geri kalanımızla birlikte, papa tarafından yazılmış, Napoli'nin koşulsuz hükümdarı olduğunu bildiren resmî yazının okunmasını dinledi.

Babam, Kardinal Giovanni Borgia'nın, yani papanın elçisinin önünde bir yastığın üzerinde diz çöktü ve dikkatli bir şekilde ondan sonra yeminini tekrarladı.

Babam neden benden bu kadar nefret ediyordu? Çocuklarına karşı kayıtsızdı, veliaht prens Ferrandino'yu korurdu. Çünkü ilerideki pozisyonu için onu eğitmesi gerekiyordu. Bana böyle davranmasının nedeni, diğerlerinden daha çok soruna yol açmam mıydı?

Belki. Ama belki de yanıt yaşlı Ferrante'nin eski kelimelerinde yatıyordu: *Tüm çocukları arasında ona en çok benzeyen sensin.*

Ama babam Angevin mumyalarını gördüğünde korkmuştu, bense korkmamıştım.

Babamın zalimliği, korkusundan kaynaklanıyor olabilir miydi? Yoksa beni hor görmesinin sebebi onun sahip olmadığı bir özelliğe sahip olmam mıydı? Cesarete...

Babam sunağın yanında yeminini bitirmişti. Kardinal eline bir parşömen parçası verdi. Böylece onu, "Papanın verdiği yetkiye dayanarak" kral ilan etti.

Evlilik yoluyla kraliyet prensi olan Jofre Borgia, elinde taçla küçük ve vakur bir adım attı. Kardinal tacı ondan aldı ve babamın başına yerleştirdi. Taç ağırdı, biraz kaydı; o ve başpiskopos babamın çenesinin altındaki kayışı bağlayıp sıkarken hareket etmemesini işaret etti.

Hükümdarlığa ait eşyalar yeni krala verildi: kılıç, saltanat asası, küre. Törende papanın tüm piskoposlarının babamın arkasında bir çember oluşturması gerekiyordu, ama babamın erkek kardeşleri, oğulları ve sadık baronları aniden coşkun bir destek gösterisinde bulundu.

Topluluk alkışlayıp sevinç sesleri çıkarırken babam gülerek tahtına oturdu.

"Viva Re Alfonso! Viva Re Alfonso!"

Avucunun içinde olmaktan duyduğum gücenmişliğe ve kızgınlığa rağmen ona baktım. Başındaki tacı ve şanlı görüntüsü içimde aniden sadakat ve onur duygusu uyandırdı. Bu duygularla ben de coştum ve sesim çatallansa da diğerleriyle birlikte bağırdım.

"Viva Re Alfonso!"

Sonraki üç günü gelinlik provasıyla geçirdim. Muhteşem bir şeydi. Korsesi kocamın bana verdiği altın brokardan yapılmıştı. Elbisenin kendisi çizgili saten ile siyah kadifedendi. Altın renkli ipek gömleği vardı. Elbise de, korse de Jofre'nin incileriyle işlenmişti. Elmasların ve incilerin çoğu altın ipe başlığa dikilmişti. Korseye tutturulan kollar çizgili siyah kadife ve satendendi. O kadar boldular ki yeni kocamı birinin içine sığdırabilirdim. Başka zaman olsa, gelinliğe büyük bir gurur ve ilgiyle bakardım ve içinde kendi güzelliğime hayran olurum. Bu, böyle bir zaman değildi. Gelinliğe bir mah-kûmun zincirlerine baktığı gibi bakıyordum.

Düğün günümün ilk saatlerinde gökyüzü bordoydu. Bulutlar güneşi gölgelemişti. Castel Nuovo'daki balkonumda duruyordum; uzun bir geceyi uykusuz geçirmiştim. Evimi terk etmek zorundaydım. Tüm bildiğim tuhaf bir şehre gidip orada yaşayacağımı. Serin deniz havasının kokusunun zevkine varmak için onu ciğerlerime çektim. Squillace de böyle tatlı kokuyor muydu? Vezüv'ün gölgelediği kurşunu yeşil koya baktım. O anı asla unutmayacağımı biliyordum. Hayatım kardeşimin etrafında dönüyordu ve onunki de benim etrafımda. Her sabah onunla sohbet ediyordum, her gece onunla akşam yemeği yiyordum ve tüm gün boyunca onunla konuşuyordum. Beni kendi annemden daha iyi tanıyor ve daha çok seviyordu. Jofre iyi bir delikanlıya benziyordu ama bir yabancıydı. Alfonso'suz bir hayatı nasıl neşeyle yaşayabilirdim ki?

Beni daha fazla endişelendiren tek bir şey vardı; o da küçük kardeşimin de benzer bir yalnızlık çekeceğiydi. Belki daha da kötü bir yalnızlık çekecekti, çünkü Donna Esmeralda onun benden daha hassas olduğunu söylemişti. En zoru buna dayanmak olurdu.

Sonunda, kuşluk vakti olacak evlilik töreninin hazırlıklarına başlamak için nedimelerimin yanma gittim.

Gün ilerlerken, gökyüzü iyice karardı ve kasvetli bir görüntü aldı. Ruh halimin mükemmel bir yansımasıydı. Alfonso'nun hatırına, hüznümü sakladım; şirin, dengeli bir tavır takındım.

Gelinliğimin içinde muhteşem bir gelin olmuştum. Kalenin kraliyet şapeline girince, bekleyen kalabalıktan huşu sesleri yükseldi. Ama böylesi bir beğeniden bile haz alamadım. Erkek kardeşimin bakışını görmezden gelmekle meşguldüm. Geçerken şöyle bir baktım sadece. Asil ve görkemliydi. Lacivert tuniğinin içinde, altın kabızalı kılıcıyla bir yetişkin gibi görünüyordu. Yüzündeki ifade gergin ve buhranlıydı. Annemizden aldığı parıltıdan iz yoktu. Dikkatli bir şekilde sunağa bakıyordu.

Dinî törenden bahsedersek, bunun bitmek bilmediğini söyleyebilirim. Zavallı Jofre elinden geldiğince kendini kraliyete yaraşır bir zarafetle taşımaya çalıştı. Ama piskopos beni öpebileceğini söylediğinde parmaklarının ucunda yükselmek zorunda kaldı. Dudakları titriyordu.

Bundan sonra müzik başladı, sonra da saatlerce süren bir öğle yemeği ziyafeti verildi. Yeni gelin ile damadın şerefine fazlasıyla şarap içildi. Akşam karanlığı çökünce, Jofre bizim için hazırlanmış, yakındaki bir saraya çekildi. Koyun üzerine düşen büyük, karanlık fırtına bulutları günbatımını tamamen gölgeledi.

Kral babam ve Monreale Kardinali Giovanni Borgia'nın eşliğinde geceleyin saraya vardım ve varır varmaz ilk gök gürültüsü geldi. Kardinal çirkin, orta yaşlı bir adamdı; kalın dudakları vardı ve tavırları da kaba sabaydı. Başının tepesi rahiplerinki gibi tıraşlıydı. Kelinin üzerinde kırmızı saten takkesi vardı. Mor kadife cübbesinin üzerine beyaz saten papaz cübbesini giyinmişti. Kalın parmaklarında elmaslar ve yakutlar parlıyordu.

Adamları koridorda bıraktım ve hizmetkârlarımın beni hazırlayacağı yere, yatak odasına girdim. Donna Esmeralda üzerimdekileri çıkardı; sadece güzel gelinliğimi değil, ipek kombinezonumu da. Çıplak bir halde gerdek yatağına uzanacaktım. Jofre beni bekliyordu. Beni görünce gözleri büyüdü; nedimelerimden biri yatağın çarşafını çekip yeni kocamın yanına uzanmamı bekledi, sonra da çarşafı sadece belime kadar örttü. Jofre saflıkla bana bakıyordu. Yatağa uzanmıştım, göğüslerim herkese açıktı.

Jofre aşırı utangaçtı ve bu utanç verici tören esnasında küçük bir konuşma yapamayacak kadar korkaktı. Bu tören asalet ve gücün hoş olmayan gerekliliklerinden biriydi ve bundan bizi kurtarabilecek hiçbir şey yoktu.

Burası kralın çalışma odasıydı. Gerdek olayına tanıklık etmek için kral ve Kardinal Borgia içeri girdiler. Jofre onları sempatik bir gülümsemeyle karşıladı.

Kardinal Borgia'nın da kuzeni Rodrigo Borgia gibi genç kadınları beğendiği aşikârdı, çünkü göğüslerime oldukça dik bir şekilde bakıp iç geçirdi ve, "Ne kadar güzeller. Güller gibi," dedi.

Bedenimi örtme dürtümle boğuştum. Bu yaşlı adamın görünümünden şehvetle haz duymasına gücenmiş, hırslanmıştım. Babamın beni çıplak görmesi de hiç kolay değildi.

Kralın çıplak vücuduma hissiz bakışı beni ürpertti. Küçük soğuk bir gülümseyişle, "Tüm çiçekler gibi çok geçmeden solacaklar," dedi. Gözlerinde artık rahatsızlık yoktu; bu gece parlaktılar. Bu dünyada istediği her şeyi elde etmişti. Papanın onayıyla kral ilan edilmişti. Daha da güzeli, çok geçmeden baş belası kızından kurtulacaktı. Bu an benimle ilgili kazandığı en büyük zaferdi; benimse en büyük yenilgim.

Babama olan nefretim hiç bu kadar alevlenmemiştir; hiç bu kadar aşağılanmamıştım. Jofre ve kardinal yüzümdeki nefreti görmesinler diye başımı çevirdim. Üstümdeki çarşafı çekip odadan fırlamak istedim. Ama öfkemin yoğunluğu kaskatı kesilmeme yol açmıştı; hareket edemiyordum.

Jofre yatıştırıcı dürüstlüğüyle kısa sessizliği bozdu. “Geriliminin akıbetine uğrarsam beni bağışlayın, Majesteleri, Kardinal Hazretleri.”

Kardinal zamparaca kahkaha attı. “Gençsin oğlum, Napoli’deki tüm gerilim bir araya toplansa senin yaşında performansım sekteye uğratamaz.”

“Bana başarma umudu veren yaşım değil,” diye karşılık verdi Jofre, “karımın baş döndürücü güzelliğidir.”

Bu sözler başkalarının dudaklarından –Alfonso’nunkiler hariç– dökülseydi kesinlikle kulağa dalkavukça gelirdi. Ama Jofre bunları içtenlikle söylemişti; utancından sadece yan bir bakış atmıştı.

İki adam da güldü; babam alaylı bir şekilde, kardinalse beğenerek. Sonra da uyluğuna bir şaplak attı. “Sahip ol ona o zaman, oğlum. Sahip ol! Çarşafın yükselişinden hazır olduğunu görebiliyorum!”

Beceriksiz bir şekilde, Jofre üzerime yuvarlandı. Bu noktada dikkati benim üzerimdeydi: Sandalyelerinde öne eğilmiş, onun her hareketini hevesle izleyen iki tanığı göremiyordu.

Benim yardımımıla üzerime çıktı; benden daha inceydi ve daha kısaydı. Bu yüzden büzdüğü dudaklarını benimkilere yapıştırdığında, erkeklik organı sertçe belime değdi. Yine titredi, ama bu kez gerilimden kaynaklı değildi. Efemine görünümüne bakarak Jofre’nin oğlanları kadınlara tercih edebileceğinden korkmuştum, ama görünüşe bakılırsa öyle değildi.

Durumun saf sefilliğini görmezden gelmeye çalışarak, onu sabit tuttum ve amacına ulaşip içime girebilsin diye bacaklarımı açtım. Ne yazık ki çok erken davrandı ve uyluklarıma yaslandı. Yaşlı Borgia'nın tersine, bu en genç olanı tamamen eğitimsizdi; sevişme sanatından bir haberdi. Rehberlik etmeyi amaçlayarak ona uzandım. Ama ona dokunduğum anda çığlık attı ve elim tohumlarıyla doldu.

İçgüdüsel olarak, çarşafın altından kanıtı çıkardım; istemeden; yaşanan talihsizliği tanıklarımıza göstermiş oldum. Jofre bu kez can sıkıntısıyla inledi. Başarısız olmuştu. Sırtüstü uzandı.

Babamın yüzünde daha önce görmediğim koca bir sırıtış vardı. Elleri açık, yukarı bakar vaziyette, kıkırdayan kardinale döndü ve, "Cüzdanınız, Kardinal Hazretleri," dedi.

Komikmiş gibi kardinal başını salladı ve saten cübbesinin altından küçük, mor kadife çantasını çıkarıp bir bozukluğu krala uzattı. "Tamamen şans, Majesteleri. Tamamen şans. Daha fazlası değil."

Nedimelerimden biri odaya girdi ve elimi ıslak bir bezle temizledi. Jofre dirseklerinin üzerinde yükseldi ve iki adama baktı. Performansının bir bahis konusu olduğunu anlayınca kıpkırmızı oldu.

Kardinal onun rahatsız olduğunu anladı ve güldü. "Utanma, oğlum. Kaybettim, çünkü senin bu kadar ileri gideceğine inanmıyordum. Yaşma göre fazla bile dayandın. Şimdi gerçek işe hazırlanabiliriz."

Ama kocamın gözleri zor tuttuğu gözyaşlarıyla dolmuştu; ben-den uzaklaştı ve yatağı diğer kenarına çekildi.

Onun acı çektiğini görmek kendi utancımı aşmama sebep oldu. Bu rezil işin çabucak halledilmesini istediğimden değil, Jofre'yi mutsuz eden durumdan kurtarmak için harekete geçtim. Nazik bir ruhu var gibiydi; böylesi bir zalimliği hak etmiyordu.

Ona doğru yaklaştım ve kulağına, "Bizimle dalga geçiyorlar, çünkü bizi kıskanıyorlar, Jofre. Onlara bak, yaşlılar. Onların zamanı

geçti. Ama biz genciz,” dedim. Avuçlarını göğüslerime koydum. “Bu odada kimse yok. Bu odada, gerdek yatağımızda sadece sen ve ben varız.”

Merhamet hatırına onu hafif, şefkatli bir tutkuyla öptüm; bir zamanlar Onorato’nun beni öptüğü gibi. Gözlerimi kapattım; böylece işkencecilerimizi görmüyordum artık. Eski aşkımla olduğumu hayal ettim. Ellerimi Jofre’nin dar, kemikli sırtında, sonra uyluklarının arasında gezdirdim. Ürperdi ve tıpkı bana öğretildiği gibi, onun erkeklik organını ellediğimde inledi. Çok geçmeden içime girecek kadar sertleşti ve bu kez başarılı oldu.

Gözlerimi kapalı tuttum. Zihin gözümde, dünyada beni, yeni kocamı kurtaracak ve yaklaşıcak fırtınayı dindirecek hiçbir şey yoktu.

Jofre, Onorato değildi. Küçüktü ve çok az uyarılmışım; ben yardım etmesem içime girdiğini zor anlardım.

Yine de, sıkıca sarıldım ona ve göğsümdeki baskıyla, nefes nefese kaldım. Bunu zevk sesleri olarak yorumlanmasını umdum.

Belki bir dakika sonra, inlemesiyle bacaklarındaki kaslar yumuşadı. Sonra da bedenini geriye doğru attı. Gözlerimi açtım ve onun gözlerinin şaşkınlıkla açıldığını fark ettim. Bu noktada başardığımı anladım.

Üstüme kapaklandı; soluk soluğa kalmıştı. Erkeklik organının içimde küçüldüğünü hafifçe duyumsadım; sonra da tamamen çıktı ve bununla birlikte ılık bir sıvı geldi.

Anladım ki bundan sonra benim için cinsel haz olmayacaktı. Onorato benim tatmin olmama da özen gösteriyordu, ama bu gece buradaki üç adamın ilgilendiği bu değildi.

“Aferin, aferin,” dedi kardinal, görevinin bu kadar çabuk tamamlanmasından hafif hayal kırıklığı yaşamıştı. Bizi ve yatağı kutsadı.

Hemen arkasında babam duruyordu. Jofre hâlâ üzerimdeydi. Bana ihanet eden adama baktım; bakışım soğuk, kalpsizdi. Sebep olduğu mutsuzluğu görme hazzını ona yaşatmak istemiyordum.

Küçük bir zafer gülümsemesi takınmıştı. Ondan ne kadar nefret ettiğim umurunda değildi. Benimle işinin bittiğine seviniyordu. Üstelik bunun karşılığında çok değerli bir şey almıştı.

İki adam da çıktı. Nihayet ben ve yeni kocam yalnız kalmıştık. Nedimelerim sabaha kadar bizi rahatsız etmeyecekti, evliliğin gerçekleştiğinin ispatı olarak çarşaflarımız toplanacaktı.

Uzun bir dakika boyunca, Jofre üstümde sessizce uzandı. Hiçbir şey yapmadım. Bundan sonra, o benim efendim ve lordumdu. Onu engellemek kabalık olurdu. Sonra saçımı kulağımın arkasına koydu ve, “O kadar güzelsin ki... Seni tarif etmişlerdi, ama kelimeler yetersiz kalmış. Gördüğüm en güzel kadınsın,” diye fısıldadı.

“Çok tatlısın, Jofre,” dedim içten bir şekilde. Bir çocuk olabilirdi ama sevimliydi; tamamen saftı. Zeki olmasa da ondan hoşlanabilirdim... ama onu asla sevmeyecektim. Onorato’yu sevdiğim şekilde asla sevmeyecektim.

“Üzgünüm,” dedi, ani bir hiddetle. “O kadar üzgünüm ki... Ben... ben...” Aniden gözyaşlarına boğuldu.

“Ah, Jofre,” diye sarıldım ona. “Sana karşı bu kadar kötü davranışları için üzgünüm. Yaptıkları şey çok yakışıksızdı. Senin yaptığın şeyse son derece normaldi.”

“Hayır,” diye üsteledi. “Konu bu değil. Tabii ki kabalıktı, ama ben çok kötü bir âşığım. Kadınları memnun etmekle ilgili hiçbir şey bilmiyorum. Seni hayal kırıklığına uğratacağımı biliyorum.”

“Şşşt,” dedim. Kalkıp uzaklaşmaya çalıştı. Dirseklerinin üzerinde yükseldi, ama onu yanıma, göğsüme çektim. “Daha gençsin. Hepimiz deneyimsiz olarak başlarız... ve sonra öğreniriz.”

“O zaman öğreneceğim, Sancha,” diye söz verdi. “Senin hatırın için öğreneceğim.”

“Şşşt,” dedim; onu çocuğummuş gibi tutuyordum. Uzun, yumuşak saçlarını okşadım.

Dışarıda, nihayet fırtına kopmuştu ve bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaya başladı.

YAZ, 1494 - KIŞ, 1495

V

Ertesi sabah erken saatte, Jofre ve ben Calabria'nın en güneyinde bulunan yeni evimize doğru yola çıktık. Cesur olmak üzere ettiğim yemine sadık kaldım: Kardeşime ve anneme sarıldım ve her ikisine de gözyaşı dökmeden veda öpücüğü verdim; ziyaret etmek, yazışmak için sözlerimizi yineledik.

Kral II. Alfonso tabii ki vedalaşma zahmetine girmedi.

Squillace, güneşin altında haşlanan kayalık bir yerdi. Kasabanın kendisi bozkır bir burnun üzerine kurulmuştu. Sarayımız, ne yazık ki Napoli standartlarına göre rustikti. Denizden uzaktaydı, manzarası Bilge Cassiodorus tarafından kurulan antik manastırla kısmen kapanmıştı. Kıyı şeridi çorak ve verimsizdi. Napoli'nin zengin zara-fetinden yoksundu. Ağaçlarının solmuş yapraklarıyla, eğri büğrü, birbirine dolanmış zeytin bahçeleri var olan tek yeşillikti. Bölgenin sanata en büyük katkısı, ki halkı bununla gurur duyuyordu, kırmızı-kahverengi seramikleriydi.

Saray felaketti; mobilyalar ve panjurlar kırılmış, yastıklar ve perdeler yırtılmış, duvarlar ve tavanlar çatlamıştı. Halime acıyayım mı, yoksa beni böyle kötü bir yere gönderdiği için babama

lanet mi edeyim bilemiyordum. Ama bunun yerine kendimi sarayı kraliyete uygun bir yere dönüştürmekle meşgul ettim. Yıllanmış tahtlar üzerindeki güve yemiş brokarları değiştirmek için kaliteli kadife sipariş ettim, yıpranmış ahşapları yeniden cilalattım ve taht odasındaki pürüzlü toprak zemini kaliteli mermerle değiştirmek istedim. Kraliyet çiftinin özel odaları, prensinki hemen sağında, prensesinkiyse hemen solunda olmak üzere taht odasının iki yanında bulunuyordu. Bu odalar bakıma daha da muhtaçtı. Daha fazla kumaş sipariş etmem ve bir şeyleri yoluna koymam için daha fazla zanaatkâr tutmam gerekti.

Jofre'ye tamamen farklı şekilde kendini oyaladı. Gençti ve ömründe ilk kez baskın ailesinden uzaktı. Şimdi kendi krallığının efendisiydi. Kendine yakışanı yapmak fikrinden son derece uzaktı. Squillace'ye gelmemizden kısa bir süre sonra, Jofre'nin Roma'dan gelen erkek arkadaş grubunun baskınına uğradık. Hepsi yeni prensin iyi talihini kutlamaya pek hevesliydi.

Düğün gecemizden sonraki birkaç gün, ki buna konforlu arabamızla yaptığımız seyahat da dâhil, Jofre yarı gönüllü, daha iyi bir sevgili olma vaadini gerçekleştirmeye çalıştı. Toyluğundan ve sabırsızlığından kendi istekleri ağır bastı. Benimkileri düşünmeden daha çok kendi ihtiyaçlarını tatmin etti. Gerdek geceğinde gösterdiği hassasiyetten ve gözyaşlarından sonra erkek kardeşim kadar hassas birini bulduğumu sanmıştım. Çok geçmeden Jofre'nin o sevimli sözlerinin merhametten değil de teskin etme isteğinden kaynaklandığını öğrenecektim. İyilik ile zayıflık arasında büyük bir fark vardı. Jofre'nin uysal doğası zayıflığından kaynaklanıyordu.

Squillace'ye varışımızdan bir hafta sonra arkadaşlarının gelmesiyle bu zayıflığı iyice ortaya çıktı. Hepsi genç asillerdi; birkaçı evli, çoğu bekârdı. Hiçbiri benden daha büyük değildi. İki akra-bası ayrıca papa hazretleriyle olan bağlarından yararlanmak üzere

Roma'ya gitmişti: biri, adının yazılışını henüz İtalyancalaştırmamış olan İspanyol Kont Ippolito Borja ve diğeri de on beşindeki genç kardinal Luis Borgia'ydı. Kibri, çok önemli biriymiş gibi davranması, ondan o anda tiksинmeme neden olmuştu. Saray hâlâ kaos içindeydi; her yerde yapı iskeleleri vardı ve yerler de hâlâ çatlamış topraktı. Mermer daha taht odasına döşenmemişti bile. Don Luis ikamet ettiğimiz yerin ve prensliğimizin acınası doğası üzerinde yorum yapmakta gecikmemişti; özellikle Roma'nın muhteşemliğiyle kıyaslanınca.

Kalabalık vardığında, mümkün olduğunca adaba uygun bir ev sahibesi rolünü oynadım. Bir ziyafet düzenledim. Bu bölgenin şarabı yavan olduğundan, Napoli'den getirttiğim en iyi *Lachrima Christi*'mizden sundum. Alçakgönüllü bir renk olduğu için siyah bir elbise giydim; iyi bir eşin yapması gerektiği gibi. Jofre gururlanarak benimle ve ziyafetle hava attı. Erkekler güzelliğime sayısız kere kadeh kaldırdı.

Gülümsedim; parlak ve büyüleyiciydim; beni kahramanlıkları ve zenginlikleriyle ilgili hikâyeleriyle etkilemek isteyenleri nazıkçe dinledim. Gecenin ilerleyen saatinde herkes sarhoş olunca ben odama çekildim. Kocamı ve misafirlerini, istediklerini yapabilsinler diye rahat bıraktım.

Şafak sökmeden bir çocuğun boğuk çığlıklarıyla uyandım. Yanımda uyuyan Donna Esmeralda da sesi duymuştu; telaşla bir an birbirimize baktık, sonra da sabahlıklarımızı üzerimize geçirip sesin geldiği yere aceleyle gittik. Vicdanı olan kimse böylesi iç parçalayıcı, yürek yakıcı bir sesi görmezden gelemezdi.

Çok uzağa gitmemiz gerekmedi. Dış odamdan taht odasına açılan kapıyı açtığım anda hayal gücümün çok ötesinde bir içki âlemi manzarasıyla karşılaştım.

Tamamlanmamış zemin birbirine dolanmış bedenlerle doluydu, bazıları sarhoşluktan kaynaklı tutkuyla kıvrılmış, diğerleri hareket-sizdi; aşırı şaraptan horluyorlardı. Bunların Jofre'nin arkadaşları ve fahişeler olduğunu iğrenerek fark etmiştim. Ancak kadın olduğum için kocamın misafirlerinin küçük kusurları üzerine yorum yapmak haddime düşmezdi.

Ama iki tahtı görünce içimdeki öfkeyi bastıramadım. Prens Jofre tahtında çarpık şekilde oturuyordu; belden aşağısı çıplaktı. Terlikleri, çorapları ve pantolonu tahta çıkan basamakta yığın halinde duruyordu. Soluk, çıplak bacaklarına dizinde oturan bir kadın sıkıca sarılmıştı. Asillerle düşüp kalkan bir orospu değil, en düşük kaliteli, en bayağı türden yerel bir fahişeydi; belki Jofre'nin iki katı yaşındaydı, dudakları doğal olmayan parlak kırmızıyla boyalıydı ve gözlerine yoğun rastık çekilmişti. Sıska, sefil ve sevimsizdi. Ucuz kırmızı saten geceliği beline çekilmişti; altında çamaşırı yoktu. Sarıkan göğüsleri büstiyerinden çıkmıştı. Böylece genç kocam onları avuçlayabiliyordu.

O kadar sarhoştuk ki geldiğimi bile fark etmedi ve kadının içine girmeye devam etti; her girişinde kadın abartılı çığlıklar atıyordu.

Kraliyet erkeklerinin flört etmesi bilinen bir şeydi; şikâyet etme hakkım yoktu. Ancak Jofre şu anda hükümdarı temsil ediyordu. Jofre'nin sadakatsizliğine kendimi hazırlamış olmama rağmen acı bir kıskançlık duydum.

Ama şu anda kocam da olsa kutsal olana yapılan saygısızlığı kabul edemezdim.

Kardinal Luis Borgia, Romalı olan her şeye tapan şahıs, benim tahtıma oturmuştu; tamamen çıplaktı. Kırmızı cübbesi ve kardinal şapkası seks partisi alanında bir yerde kaybolmuştu. Mutfaktaki hizmetkârlardan birini dizine oturtmuştu. Matteo isimli bu erkek çocuğu dokuz yaşında falandı. Pantolonu özensizce dizlerine in-

dirilmişti. Matteo'nun yanaklarından sicim gibi yaşlar iniyordu. Çılgılığı atan oydu; genç kardinal onun içine zalimce, vahşi bir şekilde girerken bu ağlamalar acı dolu inlemelere dönüştü. Çocuk yere düşmesin diye onu belinden sıkıca tutmuştu. Çocuk kendini tahtın yeni cilalanmış ahşap kollarına sıkıca tutunarak onun çekişinden kurtarmaya çalışıyordu.

“Dur,” diye bağırdım. Kardinalin zalimliği ve saygısızlığı beni öfkelen-dirmişti. Bu yüzden utanmak nedir bilmeden şalım yere attım. Sadece geceliğimle kaldım, doğrudan Matteo'ya doğru adım attım ve onu çekmeye çalıştım.

Sarhoş yüzünü öfkeyle buruşturan kardinal çocuğa asıldı. “Bırak bağır-sın! Küçük piçe parasını ödedim!”

Umursamadım; çocuk neyin doğru olduğunu bilemeyecek kadar küçüktü. Bu kez daha sertçe tekrar çektim; Luis'in sahip olmadığı kararlılıkla. Kavrayışı zayıfladı ve hıçkıran çocuğu öfkelenen Donna Esmeralda'ya uzattım. Onunla ilgilenilmek üzere onu oradan uzaklaştırdı.

Duruma içerleyen Luis Borgia çok hızlı bir şekilde ayağa kalktı. Sarhoş olduğu için tökezledi ve sonra da tahtıma çıkan merdivene hızla oturdu; bir kolunu ve başını şu anda Matteo'nun kanıyla lekelenmiş olan tahtın kumaşından yapılmış yeni kadife mindere koydu.

“Ne cüretle!” dedim; sesim öfkeden titriyordu. “Ne cüretle bir çocuğa zarar verirsin? Parasını öde ya da ödeme, benim tahtımın üzerinde böyle bir şey yaparak ne cüretle saygısızlık edersin?! Bu saraya bir daha kabul edilmeyeceksin ve sabah olur olmaz buradan ayrılacaksın.”

“Ben kocanın misafiriyim,” diye geveledi, “senin değil ve burayı onun yönettiğini hatırlarsan iyi edersin.” Kocama döndü, bedeni fahişeninkine çarparken Jofre'nin gözleri hâlâ sımsıkı kapalı, du-

dakları aralıktı. “Jofre! Majesteleri, dinleyin lütfen! Yeni karınız tam bir şirret!”

Jofre gözlerini kırıştırdı; bir an durdu. “Sancha?” Bana belli belirsiz bir baktı; durumun etkisini kavrayamayacak, bu durumdan utanamayacak kadar içmişti.

“Bu adamlar gitmeli,” dedim, duyduğundan emin olmak için net, güçlü bir sesle. “Hepsi sabahleyin gidecek, bu fahişeler de dâhil.”

“Orospu,” dedi kardinal, sonra da başını yeni kadife taht yastığına yasladı ve midesindekileri boşalttı.

İsrarım üzerine Jofre’nin misafirleri ertesi öğleden sonra saraydan ayrıldılar. Kocam günün büyük kısmını keyifsiz geçirdi; akşam olanlardan bahsedince keyifsizliği geçti. Hafızası bulanıktı. Sadece arkadaşlarının onu içmesi için zorladığını hatırlıyordu. Fahişelerle ilgili hiçbir şey hatırlamadığını iddia etti. Kesinlikle böylesi bir eylemde bulunarak tahtın onurunu isteyerek lekelemeyeceğini söyledi. Arkadaşları bu işe kalkışmış olmalıydı.

“Bu tarz davranışlar Roma’da tipik mi?” diye ısrarla sordum. “Çünkü burada ya da yaşadığım herhangi bir yerde kesinlikle böyle şeyler olmaz.”

“Hayır, hayır,” diye beni temin etti Jofre. “O Luis’di. Kuzenim. O bir hovarda ama bu kadar sarhoş olup da kendimi kaybetmemeliydim.” Durdu. “Sancha... bir fahişenin kollarında ne aradığımı bilmiyorum, İtalya’daki en sevgi dolu kadına sahibim. Bilmelisin... Sen hayatımın aşkınsın. Beceriksiz ve düşüncesiz olduğumu biliyorum; çok akıllı adamlardan olmadığımı biliyorum. Aşkıma karşılık vermeni beklemiyorum. Sadece merhamet et...”

Affetmem için yalvardı; o kadar acınası bir haldeydi ki affettim. Zaten gücenerek hayatımızı zehretmenin bir anlamı yoktu.

Ama onun zayıflığını unutmayacaktım. Kocamın kolayca yoldan çıktığını ve güvenilmeyecek bir adam olduğunu not ettim.

İki haftadan daha az bir süre sonra yeni bir ziyaretçimiz geldi. Bizzat papa hazretleri tarafından gönderilen Marigliano Kontu. Yaşlı, soğuk ve resmîydi; gümüş renkli saçları vardı, sade ama şık giyinmişti. Onu iyi bir akşam yemeğiyle karşıladım. Jofre'nin diğer arkadaşlarına benzemediği için rahatlamıştım; içki âlemine düşkün biri gibi görünmüyordu.

Yine de *ilgilendiği* şey beni şoke etti.

“Madonna Sancha,” dedi sert bir şekilde, akşam yemeğinden sonra son *Lachrima Christi*’mizin tadını çıkarırken (Jofre'nin arkadaşları Napoli’den getirilen stoku neredeyse bitirmişti). “Şu anda çok zor bir konuyu açmak zorundayım. Kocanızın önünde böylesi bir şeyi konuşmak zorunda olduğum için üzgünüm. Ama size karşı yapılan suçlamalardan ikinizin de haberinin olması gerekiyor.”

“Suçlamalar mı?” İnandırılmaz bir şekilde adamın yüzüne baktım; Jofre de şaşır kalmıştı. “Korkarım anlamıyorum.”

Kontun ses tonu incelikle sağlamlık arasında mükemmel bir dengede idi. “Aslında... sarayınıza gelen konuklar bazı uygunsuz davranışlara tanıklık ettiklerini bildirdiler.”

Kocama baktım; suçlu bir şekilde kadehine bakıyor, kadehi parmaklarının arasında döndürüyordu; böylece şarap ışıktaki parlıyordu.

“Uygunsuz bir hareket söz konusuydu, evet,” dedim. “Ama bunun benimle bir alakası yoktu.” Ne Jofre’yi bu işe karıştırmaya ne de suçlayanın intikamını almasına yardım etmeye niyetim vardı. “Söyleyin bana, bu tanıklardan biri Kardinal Luis Borgia mıydı?”

Kont zor algılanan bir baş sallamayla onayladı. “Bunu nasıl bildiğinizi sorabilir miyim?”

“Kardinali uygunsuz bir halde yakaladım,” diye yanıt verdim. “Öyle bir durumdu ki en kısa zamanda sarayı terk etmesini istedim. O da bundan memnun olmadı.”

Yine, yaşlı adam bütün bilgiyi özümsemiş gibi hafifçe başını salladı.

Bu sırada Jofre hem öfke hem de utançla kıpkırmızı olmuştu. “Karım yanlış bir şey yapmadı. O yüksek karakterli bir kadındır. Ona karşı yapılan suçlamalar nelerdir?”

Kont gönülsüzce ve tevazuuyla bakışlarını indirdi. “Sadece bir adamla değil, birden fazla adamla farklı zamanlarda özel odalarında beraber olduğu.”

İnanmaz, küçük bir kahkaha attım. “Bu çok saçma!”

Marigliano omzunu silkti. “Yine de, papa hazretleri bu konudan çok rahatsız oldu, bu yüzden ikinizi de Roma’ya çağırdı.”

Squillace’de ne kadar mutsuz olsam da Borgia’lar arasında yaşamak gibi bir hevesim yoktu. En azından Squillace’de denize yakındım. Jofre doğduğu şehre gitme düşüncesi karşısında yüzünü asmıştı. Ailesinden sadece yüzeysel olarak bahsederdi. Asla derine inmezdi. Anlattıklarından çıkardığım kadarıyla onlardan yılmıştı.

“Bu suçlamaların gerçek olmadığını nasıl kanıtlayabiliriz?” diye sordum.

“Resmî soruşturma yapmak için gönderildim,” dedi Marigliano. Papalık temsilcisi olarak soruşturmaya gönderilmesinden rahatsız olmama rağmen bu yaşlı kontun dürüstlüğünden hoşlanmıştım. Dobra ama nazik bir adamdı. “Evdeki tüm hizmetkârları sorgulamam gerekiyor.”

“Hepsiyle konuşabilirsiniz,” dedi Jofre hemen. “Karımla ilgili gerçeği size anlatmaktan mutluluk duyacaklardır.” Kocama gülümsedim; desteğine minnettardım.

Kont devam etti. “Müsriflikle ilgili şüpheler de söz konusu. Papa hazretleri Squillace sarayı için harcanan paradan memnun değil.”

“Bence bunu kendi gözlerinizle görebilirsiniz,” dedim. “Sadece etrafınıza bakın ve ortamımızın aşırı müsriflik sergileyip sergilemediğine karar verin.”

Bu noktada Marigliano bile gülümsemek zorunda kaldı.

Soruşturma iki gün daha devam etti. O zamana kadar, kont her hizmetkârla, her maiyet lordu ve nedimesiyle konuştu. Küçük Matteo’yla özel olarak konuştuğundan emin oldum. Tüm maiyetimiz Jofre’nin yanlış bir şey yaptığını ele vermeyecek kadar akıllıydı.

Marigliano’ya arabasına kadar eşlik ettim. Refakatçisinin önden gitmesi için bir an durdu; böylelikle o ve ben özel olarak konuşabildik.

“Madonna Sancha,” dedi. “Luis Borgia’yla ilgili anlatılanlara dayanarak, bu soruşturmaya başlarken masum olduğunuzdan şüphem yoktu. Şimdi sadece masum olduğunuzu değil, etrafındakilere büyük merhamet gösteren sadık bir kadın olduğunuzu da biliyorum.” Göz ucuyla bize baktı. “Asıl gerçeği hak ediyorsunuz. Buraya gönderilmemin sebebi sadece kardinalin suçlamaları değil.”

Söylemek istediğinden hiçbir şey anlamamıştım. “Nedir peki?”

“Çünkü tanıklar sizin muhteşem güzelliğinizden de bahsetmişler. Kocanız bunu mektuplarında şiirsel bir dille ifade etmiş, bu da papa hazretlerinin ilgisini çekmiş. Şu anda *La Bella*’dan bile daha güzel olduğunuz söyleniyor.”

La Bella. Güzeli... Bu, papanın şu andaki metresi Giulia Orsini’ye verilen takma addı. Roma’daki ve belki İtalya’daki en güzel kadındı.

“Peki, papa hazretlerine ne söyleyeceksiniz?”

“Ben dürüst bir adamım, Madonna. Ona doğruyu söylemeliyim. Ama kocasına sadık kalacak türden bir kadın olduğunuzu da söyle-

yeceğim.” Durdu. “Dürüst olmak gerekirse, bence papa hazretleri için sadık oluşunuz fark etmeyecektir.”

Bu kez pohpohlanmaktan keyif almamıştım. Jofre Borgia’yla evlenmek istememiştim, çünkü başka bir adama âşıktım, çünkü kardeşimle Napoli’de kalmak istiyordum ve Jofre sadece bir çocuktı. Şu anda bir şey için daha pişmanlık duyuyordum: Tüm Hıristiyan âleminin lideri olan kayınpederim şehvet düşkünüydü.

“Tanrı sizi kutsasın ve korusun, Ekselansları,” dedi Marigliano, sonra da arabasına bindi ve Roma’ya doğru yola çıktı.

Tutkun bir kayınpeder düşüncesinden, beni yeni metresi yapma hayali kuran bir papadan daha büyük bir kaygım olacaktı çok geçmeden.

Düğünden sadece bir ay sonra, güneyden Calabria’ya haberler gelmişti: Fransa Kralı VIII. Charles, Napoli’yi istila etmeyi planlıyordu.

Re Petito, diye hitap ediyordu halk. “Küçük Kral”. Çünkü kısa, çarpık omurgası ve eğri büğrü kolları ve bacaklarıyla doğmuştu; insandan çok bir hilkat garibesiydi. Fetih arzusuyla yanıp tutuşuyordu. Napoli’deki Angevin’ler bir Fransız kral için can atıyordu, bu yüzden danışmanlarının onu ikna etmesi çok uzun sürmemişti.

Kraliçesi, sevecen Brittany Anne, onu istila hayallerinden vazgeçirmek için elinden geleni yaptı. O ve Fransa’nın geri kalanı gerçekten Katolikti ve papaya pek sadıktı. Bu yüzden, papa, İtalya’nın istilasına öfkelenecekti.

Kaygılanınca, gerçeği öğrenmek için kardeşim Alfonso’ya yazdım. İçimizi biraz rahatlatacak bir haber almam haftalar almıştı.

Korkma, sevgili kız kardeşim.

Doğrusu, Kral Charles fethetmek için can atıyor, ama şu anda babamız Vicovaro’da Papa Hazretleri Alexander’le görüşü-

yor. Askerî ittifak oluşturdular ve dikkatli bir şekilde stratejilerini planladılar. Charles bunu duyunca şüphe duyacak ve aptal istila isteğinden vazgeçecek. Ayrıca papa yanımızda durunca, Fransız halkı Napoli'ye saldırılmasını asla desteklemeyecektir.

Alfonso en olumlu koşulları anlatarak beni rahatlamaya çalışmıştı, ama bu mektubun haddinden fazla iyimser olduğunu anlamıştım. Fransız tehdidi gerçektir; o kadar gerçektir ki babam ve papa Roma'nın dışında bir tehdiye karşı savaş planları yapıyorlardı.

Metni yüksek sesle Donna Esmeralda'ya okudum. "Tıpkı Rahip Savonarola'nın öngördüğü gibi," dedi karamsar bir şekilde. "Bu dünyanın sonu demek."

Kaşlarımı çattım. Kendisinin Tanrı tarafından kutsandığı hayalini kuran Floransalı bir şaklabana ya da kıyamet mesajını duymaya pek hevesli halka tahammül edemiyordum. Girolama Savonarola kuzeydeki kürsüsünden Alexander'e dil uzatmış ve kendi şehrini yöneten Medici ailesini fena azarlamıştı. Dominikli rahip kesinlikle kendini Fransalı Charles'a adamıştı ve kendisinin, yani Savonarola'nın Tanrı'nın habercisi olduğunu, kiliseyi ıslah edeceğini, onu istila eden zevk odaklı paganları süreceğini iddia etmişti. "Savonarola abuk sabuk konuşan delinin teki," dedim. "Kral Charles'ın Tanrı tarafından gönderilmiş bir yargıç olduğunu düşünüyor. Aziz Yuhanna'nın, Kıyamet'te İtalya'nın istila edileceğini öngördüğünü sanıyor."

Hürmetsizliğim karşısında haç çıkardı. "Onun haksız olduğundan nasıl bu kadar emin olabiliyorsun, Madonna?" Sesini alçalttı; sanki sarayın diğer ucunda duran Jofre bunu duyabilecekmiş gibi. "Bu, Papa Alexander'in zayıflığı ve bize gönderdiği kardinallerinin yozlaşmışlığı yüzünden başımıza geldi. Onlar tövbe etmediği sürece umudumuz yok..."

“Alexander’in günahları için Tanrı neden Napoli’yi cezalandırsın ki?” diye ısrarla sordum.

Buna verecek cevabı yoktu.

Gene de Donna Esmeralda, San Gennaro’ya dua etmeye devam etti; ben de üzölmeye devam ettim. Küçük kardeşim savaşılamayacak kadar gençti. Ama kılıç sanatında eğitimliydi. İhtiyaç olduğu takdirde onun da kılıç kullanması istenecekti.

Squillace’deki yazın sonuna kadar hayat böyle devam etti. Jofre’ye karşı nazıktım. Ancak karakterinin zayıflığından dolayı onu sevmeyi bir türlü başaramadım. Halk içinde birbirimize karşı sevecendik; yatak odamı daha az ziyaret ediyor ve bölgedeki fahişelerle daha fazla gece geçiriyordu. Kırıldığımı ya da kışkandığımı göstermemek için elimden geleni yaptım.

Böylece eylöl geldi ve kötü haberleri aldım.

Sevgili kardeşim, diye yazmıştı Alfonso.

Belki duymuşsudur: Kral Charles birliklerini Alpler’den geçirdi. Fransız askerlerinin ayakları İtalyan toprağına bastı. Venedikliler onlarla pazarlık yapmak zorunda kaldılar. Bu yüzden şehirleri bölündü. Charles’ın gözü şu anda Floransa’da.

Endişelenmemelisin. Veliaht Prens Ferrandino’nun emri altında muazzam bir ordumuz var. Şu anda düşmanlar Napoli’ye gelmeden adamlarını onları durdurmak üzere kuzeye sürüyor. Burada babamla kalıyorum, bu nedenle benim için endişelenmene gerek yok. Ordumuz papalık kuvvetlerine katıldığı anda yenilmez olacak. Korkmak için bir sebep yok, çünkü Papa Hazretleri Alexander halka, “Kral Alfonso’nun yanında olmayı, piskoposluk tacımızı, toprak-

larımızı ve yaşamımızı kaybetmeye tercih ederiz,” diye açıklamada bulundu.

Sıkıntımı daha fazla saklayamadım. Jofre beni rahatlatmak için elinden geleni yaptı. “Roma’dan öteye gidemeyecekler,” diye söz verdi. “Babamın ordusu onları durduracaktır.”

Bu sırada Fransızlar hızla yol almışlardı. Kültürün ve sanatın merkezi olan Floransa’yı yağmalamışlar, sonra da tam hız güneye yönelmişlerdi.

Birliklerimiz ilerliyor, diye yazmıştı Alfonso. Çok yakında papalık ordusuna katılacak ve Charles’ın adamlarını durduracaklar.

1494’te, aralık ayının son gününde, kardeşimin öngörüsü teste tabi tutuldu. Paha biçilmez çalıntı eşyalarla Fransızlar Roma’ya girdi.

Jofre, ablası Lucrezia’dan aceleyle yazılmış bir mektupla istila haberini aldı. Şimdi Kutsal Şehir’deki büyük meydanlardaki kanlı savaşları düşünürken benim onu rahatlatmam gerekiyordu. Günlerce tek kelime etmedik üzüntüden.

Uğursuz bir öğleden sonra, balkonumda oturmuş kardeşime uzun bir mektup yazarken –sinirlerimi ancak bu şekilde yatıştırabiliyordum– at toynaklarının sesini duydum. Balkonun kenarına koştum ve kalenin girişine gelip atından inen bir atlı gördüm.

Giyim stiline bakınca Napolili olduğunu anladım. Kalemimi bıraktım ve merdivenlerden aşağı koştum, Donna Esmeralda’ya Jofre’yi çağırmasını söyledim.

Büyük Salon’a doğru telaşla gittim. Siyah saçlı, siyah sakallı ve siyah gözlü genç bir adamdı. Asillere yakışır şıklıkta koyu kahverengi giysiler giymişti. Üzeri tozlanmıştı ve zor bir yolculuktan ötürü yorgundu. Umduğumun tersine, bir mektup getirmemişti. Taşdığı mesaj yazılmayacak kadar kritikti.

Yemek ve şarap istedim. Sabırsız bir şekilde kocamı beklerken büyük bir açlıkla yedi ve içti. Sonunda Jofre içeri girdi; zavallı adama oturacak yer verdik ve hikâyesini dinlerken biz de oturduk.

“Amcanız Prens Federico’nun isteği üzerine geldim,” dedi atlı. “Doğrudan Veliaht Prens Ferrandino’nun emrini almış; kendisi şu anda bildiğiniz gibi Roma’da birliklerimizin başında.”

Emir deyince telaşa düştüm.

“Roma’dan ne haber?” diye sordu Jofre; kendini tutamamıştı. “Babam, Papa Hazretleri Alexander, kız kardeşim, erkek kardeşim hepsi iyiler mi?”

“Hepsi iyiler,” dedi haberci. Jofre iç geçirerek arkasına yaslandı. “Şu an bildiğim kadarıyla Castel Sant’Angelo’nun duvarlarının arkasında güvendeler. Şu anda Napoli’nin durumu korkunç.”

“Anlat,” diye emrettim.

“Prens Federico şunları söylememi istedi: Veliaht Prens Ferrandino’nun ordusu Roma’ya girdi ve oradaki Fransız ordusuyla dövüştü. Yine de Kral Charles’m birliklerinin sayısı Napoli’dekilerden daha fazla ve bu nedenle Ferrandino papa hazretlerinin yardım sözüne güvenmekten başka bir şey yapamıyor.”

“Papa fark etmeden, Orsini ailesi Fransızlarla gizlice işbirliği yapmış ve La Bella’yı, yani Alexander’in favorisi Giulia’yı esir almış. Papa hazretleri Giulia’nın tehlikede olduğunu duyunca, ordusunun geride kalmasını ve Prens Ferrandino’nun şehirden çekilmesini emretmiş.

“Prens Ferrandino, kesin kayıpla karşılaşınca itaat etmeye zorlanmış. Şu anda, tekrar Fransız ordularıyla çarpışmak için hazırlanmak üzere eve doğru geliyor.

“Bu sırada papa hazretleri, Kral Charles’ı Vatikan’a kabul etmiş ve onunla pazarlık etmiş. Madonna Giulia karşılığında oğlu Cesare’yi,

erkek kardeşinizi, Prens Jofre, Fransızlara esir olarak sunmuş. Bu şekilde, *Re Petito*'nun Napoli'ye güvenle girmesini garantilemiş oldu."

Fısıldamadan önce uzun bir süre haberciye baktım. "Bize ihanet etti. Bir kadın uğruna bize ihanet etti..." Öyle öfkelenmişim ki hareket edemiyordum; sadece oturmuş, inanmaz bir şekilde genç asile bakıyordum. Başpiskopos Alexander tacından, topraklarından ve yaşamından vazgeçmekten bahsetmiş olmasına rağmen, bir hiç uğruna Kral Alfonso'yu tek başına *bırakmıştı*.

Yorgun asil devam etmeden önce şarap içti. "Yine de Roma'da her şey yolunda değil, Majesteleri. Fransızlar şehri yağmaladı." Jofre'ye döndü. "Anneniz, Vannoza Cattanei, sarayında soyuldu ve deniyor ki..." Gözlerini tevazuuyla indirdi. "Beni bağışlayın, Majesteleri. Ona karşı yakışksız suç işlenmiş."

Jofre eliyle ağzını kapattı.

Atlı devam etti. "Madonna Sancha, amcanız Prens Federico size bu acil mesajı iletmemi istedi: Napoli'nin tüm halkına ihtiyacı var. Fransızların yaklaşmasıyla Angevin baronlarının cesaretinin artmasından korkuluyor. Prens sizin ve kocanızın Squillace'deki tüm adamlarınızı ve ordularınızı getirmenizi rica etti."

"Neden babam değil de amcam sizi gönderdi?" diye ısrarla sordum. Babamın beni bilgilendirmekle ilgilenmeyeceğini biliyordum ama yine de bir tuhafılık vardı.

Ama habercinin yanıtı beni şoke etti. "Prens Federico'nun göndermesi gerekti, çünkü krallıkla ilgili işleri şu anda o idare ediyor. Size bunu söylediğim için üzgünüm, Majesteleri. Ama Kral pek iyi değil."

"İyi değil mi?" Bu haberi bu kadar önemsememe şaşırarak ayağa kalktım. "Nesi var?"

Genç adam bakışlarını benden kaçırdı. “Fiziksel olarak bir şeyi yok, Majesteleri. Doktorların elinden bir şey gelmiyor. O... o Fransız tehdidinden ötürü derinden sarsıldı. Kendinde değil.”

Kocamın bana dokunaklı bakışını görmezden gelerek yavaşça koltuğuma yerleştim. Önümdeki süvarinin görüntüsü bulandı, sadece babamın yüzünü gördüm. İlk kez, oradaki kötülüğe değil, bana yönelttiği alaycı ifadeye odaklandım. Bunun yerine gözlerindeki karanlık, tekinsiz bakışı gördüm ve zihinsel sağlığının bozulmasına şaşırmamam gerektiğini anladım. Ne de olsa düşmanlarını sadece öldürmemiş, onların bedenlerine görkemli kostümlerini giydirip onlarla canlılarmışçasına konuşmuş olan Ferrante’nin oğluydu.

Bunların hiçbirine şaşırmamalıyım: Babamın delireceğini başından beri biliyordum, kayınpederimin bir hain olduğunu da. Ve Fransızların Napoli’ye geleceklerini Alfonso’nun beni tersine ikna etme çabalarına rağmen biliyordum.

Ayağa kalktım ve bu kez ayakta durdum. “İstediğin kadar yiyebilir ve dinlenebilirsin,” dedim haberciye. “Prens Federico’nun yanına gittiğinde ona Aragonlu Sancha’nın, çağrısına kulak verdiğini söyle. Sen döndükten kısa bir süre orada onunla buluşacağız.”

“Sancha!” diye karşı çıktı Jofre. “Söylenenleri duymadın mı? Charles ordusunu Napoli’ye sürüyor. Bu çok tehlikeli! Burada Squillace’de kalmak daha mantıklı; Fransızların bize saldırmak için pek sebebi yok. Prensligimizi ele geçirmeye karar verseler bile bu aylar alacaktır...”

Eteklerimi döndürerek ona döndüm. “Sevgili kocam,” diye karşı koydum; sesim demirden daha soğuk ve sertti, “asıl sen söylenenleri duymadın mı? Federico amcam yardım istedi, onu reddetmeyeceğim. Benimle evlenerek Napoli Prensi olduğunu bu kadar çabuk mu unuttun? Sadece birlik sağlamakla kalmamalı, savunmak için kılıç

alı sallamalısın. Sen gitmeyeceksen, senin kılıcını ben alacağım ve ben savunmaya geçeceğim.”

Jofre yanıt veremedi. Bana baktı; rengi atmıştı ve korkaklığından ötürü bir yabancıнын önünde azarlandığı için utanmıştı.

Odadan fırlayıp odalarırna gittim ve nedimelerime hemen hazırlanmalarını söyledim.

Eve gidecektim.

'

Ny. Ozlem

KIŞ, 1495

VI

Beni ve yeni kocamı Squillace'ye götüren araba Napoli'ye geri dönmek için donatılmıştı. Bu kez savaşa hazırlıklı daha büyük muhafız kuvvetiyle, kuzeye doğru çapraz çizerek İtalya'yı bir uçtan diğerine, kıyıdan kıyıya dolaştık. Maiyetimizin büyüklüğünden dolayı, üç vagon hizmetkârlarımızı ve bavullarımızı taşıyordu. Yolculuk birkaç gün sürdü.

O süre içinde babamla karşılaşmamızı korkuyla düşündüm. *Derinden sarsılmış, demişti haberci. İyi değil. Kendinde değil.* Krallığı yönetmek Federico'ya düşmüştü. Ferrante gibi akıl sağlığını mı yitirmişti? Durum ne olursa olsun, tüm kişisel kırgınlığımı ve antipatimi bir kenara bırakacağıma yemin ettim. Babam kraldı ve korkunç savaş süresince tam bir sadakat gerekiyordu. Beni anlayacak bir pozisyondaysa, ona şeref sözü verecektim.

Yolculuğumuzun son sabahında, kır manzarasının üzerine düşen Vezüv'ü görünce, Donna Esmeralda'nın elini heyecanla yakaladım. Şehrin yakınına gelmek, Duomo'nun muhteşem kubbelerini ve Castel Nuovo'nun koyu taşlarını görmek, Castel dell'Ovo'nun cüsseli kalesini görmek ne büyük bir sevinçti; ama aynı zamanda sevgili şehrimin tehlikede olmasını bilmek üzücüydü.

Sonunda, arabamız Yüce Alfonso'nun zafer takının altından saray bahçesine girdi. Gözcüler gelişimizi bildirdi. Jofre ve ben arabadan inerken erkek kardeşim bekliyordu. Kocaman gülümsedim; Alfonso on dördündeydi. Yanaklarının üzerinde yeni yeni çıkan sarı sakalı Napoli güneşini yansıtıyordu.

"Kardeşim!" diye bağırdım. "Şu haline bak, bir erkek olmuşsun!"

O da bana gülümsedi, dişleri parlıyordu. Kucaklaştık. "Sancha," dedi; sesi daha da derinleşmişti. "Ne kadar özlemişim seni!"

İstemeden birbirimizi bıraktık. Jofre yanımızda bekliyordu. Alfonso elini tuttu. "Kardeşim, geldiğiniz için minnettarım."

"Tersi düşünülemezdi," dedi Jofre incelikle; benim ısrarım düşünülürse çok doğru bir cümleydi.

Hizmetkâr bavullarla ve diğer eşyalarla uğraşırken, Alfonso bizi saraya götürdü. Bir araya gelişimizin sevinci yavaş yavaş kaybolurken, kardeşimin yüzündeki, davranışlarındaki, adımlarındaki gerilimi fark ettim. Kötü bir şey olmuştu; o kadar kötüydü ki Alfonso bize söylemek için doğru zamanı bekliyordu. "Odalarınızı hazırlattık," dedi. "Prens Federico'yla görüşmeden önce kendinize gelmek isteyebilirsiniz."

"Ama ya babam?" diye sordum. "Önce ona gitmem gerekmez mi? Sorunlarına rağmen hâlâ kral o."

Alfonso tereddüt etti; bastırmadan önce yüzünden bir duygu dalgası geçti. "Babam burada değil." Kocamın ve benim yüzümüze baktı; ses tonu hiç duymadığım kadar sıkıntılıydı. "Gece kaçmış. Görünüşe bakılırsa bir süredir bunu planlıyormuş; kıyafetlerinin ve eşyalarının büyük bir kısmını almış; mücevherlerini de tabii." Yüzü düştü, kızardı ve nefesini tuttu. "Bunu yapabileceğini düşünemedik. Yataktan çıkmıyordu. Fark edeli daha birkaç saat oldu, Sancha. Sa-

nırım neden tüm diğer kardeşlerin, özellikle de Federico'nun işlerle meşgul olduğunu anlayabilirsin."

"Kaçmak mı?" Donakalmıştım, çok utanmıştım. O ana kadar, Hıristiyan âleminde en hain olanın papa olduğunu düşünmüştüm, çünkü en ihtiyaç duyduğu anda Napoli'yi yüzüstü bırakmıştı. Ama babam çok daha büyük bir ihanette bulunmuştu.

"Hizmetkârlarından biri eksik," diye ekledi kardeşim. "Onun da planın bir parçası olduğunu düşünüyoruz. Babamın nereye gittiğinden emin değiliz. Şu anda bir soruşturma yürütüyorlar."

İşkence dolu bir saatten sonra, şık misafir yatak odamda volta atıyordum. Eskiden odam olan yerde şu anda Giovanna yaşıyordu. Balkona çıktım. Şu anda yüzüm Vezüv'e ve cephaneliğe dönüktü. Suya bakmak için durdum. Çok uzun bir zaman önce, eski balkonuma çıkıp Onorato'nun yakutunu denize fırlattığımı hatırlattım. O anda bu çocukça davranışımı tersine çevirmeyi diledim. Böyle bir mücevher sayısız askere yiyecek takviyesi yapmamızı sağlardı ya da İspanya'dan düzinelerce top alabilirdik.

Sonunda Alfonso beni almaya geldi; Jofre de yanındaydı. Birlikte kralın çalışma odasına gittik, Federico amcam keyifsizce, ahşap bir masada otuyordu. Onu son gördüğümünden bu yana bayağı yaşlanmıştı; siyah saçlarına ak düşmüştü ve babamın yüzünde gördüğüm gölgeler Federico'nun kahverengi gözlerinin altında toplanmaya başlamıştı. Yüz hatları sertti; eskisi gibi yakışıklı değildi. Davranışları Ferrante'ninkiler kadar katıydı. Yine de daha nazık olduğu söylenebilirdi. Küçük kardeşi Francesco ve ondan da küçük olan üvey kız kardeşi Giovanna karşısında oturuyorlardı.

Bizi görünce ayağa kalktılar. Federico'nun tüm görevi üstlendiği görülüyordu; ilk adımı atan o oldu. Önce Jofre'yi, sonra da beni kucakladı. "Annenin sadık kalbini almışsın, Sancha," dedi. "Ve Jofre,

sen krallığın gerçek bir şövalyesisin, Napoli'nin yardımına geldin. Baş kâtip ve prens olarak hoş geldiniz."

"Majesteleriyle ilgili haberleri ilettim," dedi erkek kardeşim.

Federico başını salladı. "Gerçeği yumuşatmayacağım. Napoli hiç olmadığı kadar büyük bir tehdit altında. Baronlar ayaklandı. Açıkçası bu beklenen bir şeydi. Tüm tavsiyelere rağmen, kral vicdansızca vergilendirdi onları; topraklarını haksızca kendi üzerine geçirdi, sonra da protestoya kalkışanlara halkın önünde işkence yaptı ve onları idam etti. Şimdi de Fransızların yolda olduğunu biliyorlar; baronlar cesaretlendi. Bizi yenmek için Charles'la birlikte savaşıacaklar."

"Ama Ferrandino ordusuyla geliyor," dedim.

Prens Federico ylgın gözlerle bana baktı. "Evet. Ferrandino geliyor... ardında Fransızlarla. Charles'ın bizden dört kat fazla adamı var; papanın ordusu olmazsa işimiz biter." Bunu özür dilemeden söylemişti. Jofre bu sözler karşısında rahatsız görününce, "Bu nedenle seni istedim, Jofre. Hiç olmadığı kadar yardımına ihtiyacımız var; krallığımızla olan bağı kuvvetlendirmeli ve papa hazretlerini bize askerî yardım göndermesi için ikna etmelisin. Kardeşin Cesare'nin güvenliğinin söz konusu olduğunu biliyorum. Ama belki başka bir çözüm bulunabilir." Durdu. "İspanya'dan yardım istedik ama gelmelerinin bir yolu yok, olsa da zamanında gelemeyebilirler." İcini çekti. "Ve şimdi de kralımız yok."

"Bir kralınız var," dedi kardeşim hızla. "II. Alfonso, oğlu Ferrandino için tahtından çekildi. Baronlara ve halka söylenmesi gereken şey bu olmalı."

Federico ona takdirle baktı. "Akıllıca. Çok akıllıca. Ferrandino'dan nefret etmeleri için bir sebepleri yok. Babandan çok o sevilir." Heyecanla başını salladı. "Alfonso'nun canı cehennemde. Haklısın, bu kaçışı tahttan çekilme olarak göstermeliyiz. Tabii ki zor olacak. Ba-

ronlar bize güvenmiyor... Bizim politik bir manevra yaptığımıza inanırlarsa bize karşı savaşabilirler. Ama Ferrandino'yla halkın desteğini kazanma şansımız artar.”

Sonunda Francesco konuştu. “Ferrandino ve paralı askerler. Paralı asker tutmak dışında pek şansımız yok, Fransızlar gelmeden elimizi çabuk tutmalıyız. Prens Jofre'nin Alexander'i papalık birliklerini göndermesi için ikna etmesi iyi olur, ama diplomasi için vaktimiz yok. Ayrıca, buraya zamanında gelme şansları da yok.”

Federico kaşlarını çatı. “Mali durumumuz pek iyi değil. Kendi ordumuzun masraflarını zor karşılıyoruz; Alfonso sarayları yeniden inşa ederek ve gereksiz sanat işlerine bütçe ayırarak varlığımızı çarçur etti...”

“Başka seçeneğimiz yok,” diye tartıştı Francesco. “Ya bu ya da Fransızlara karşı kaybetmek. Savaştan sonra İspanya'dan borç alabiliriz.”

Federico hâlâ kaşlarını çatıyordu; yanıt vermek için ağzını açacak gibi oldu, ama kapının acil bir şekilde çalınması üzerine kapattı. “Gel,” diye emretti.

Kapı eşiğinde yüzü görünen beyaz saçlı, çengel burunlu adamı tanımışım. Kraliyet ev işlerinden sorumlu vekilharçtı; sorumluluklarına mücevherler ve mali konular da dâhildi. İfadesi üzgündü; Federico ona baktı, sonra da kraliyet protokolünü unuttu ve ona doğru aceleyle gidip, adam kulağına fısıldayabilsin diye başını eğdi.

Federico dinlerken, gözleri büyüdü; afallamıştı. Sonunda, vekilharç geri çekildi ve kapı bir kez daha kapandı. Amcam birkaç dengesiz adım attıktan sonra koltuğuna çöktü, başını eğdi ve elini kalbinin üzerine koydu. Boğuk bir ses çıkardı.

Bir an öleceğinden korktum.

Francesco amcam ayağa kalktı ve kardeşinin yanına gitti. Diz çöktü ve acı çeken adamın elini tuttu. “Federico! Federico ne oldu?”

“O almış...” diye nefes nefese konuştu Federico. “Kraliyet hazineleri. *Hepsini* almış...” Kraliyet hazineleri Napoli’nin varlığının çoğu demekti.

“O” derken babamı kastettiğini anlamak bir dakikamı aldı.

Eve dönüp kardeşimi görmemin hayatımdaki en mutlu anlardan biri olacağını hayal etmiştim hep. Ama Castel Nuovo’da sonraki birkaç gün hepimiz sefil haldeydik. Kocam ve ben genellikle Alfonso’yla vakit geçiriyorduk, ama mutluluk duymak çok zordu. Babamızın krallığa verdiği zarar hepimizi şaşırtmış ve zor durumda bırakmıştı. Beklemekten ve Ferrandino ile birliklerinin Fransızlardan önce Napoli’ye gelmesini ummaktan başka çaremiz yoktu.

Daha da acı veren şey, annemin de babamla birlikte kayboluşuydu. Bu kabul etmesi zor bir gerçektir: *Annenin sadık kalbini almışsın*, demişti Federico amcam. Ancak Trusia’nın sadakatini Napoli’ye ve kendi çocuklarına değil de sevgilisine ait olmasını kabul edemiyordum. Durum kardeşim ile beni üzerinde tartışmaya bile katlanamayacağımız bir dehşet içinde bırakmıştı. Bu yüzden annemin ihanetinden bahsedilmedi.

Kaleye varışımızdan sonraki sabah Donna Esmeralda Alfonso’yu odama aldı. Selamlamak için hafifçe gülümsedim, ama kardeşim gülümsemedi. Elimden biraz daha uzun, ama yarısı genişliğinde ahşap bir kutu taşıyordu. Bunu bana bir hediye gibi sundu.

“Korunman için,” dedi; sesi son derece ciddiydi. “Neler olabileceğini bilmiyoruz. Kendini koruyabileceğini bilene kadar rahat edemeyeceğim.”

Biraz da, bu konudan bahsetmek istemediğimden kakhaha attım, “Dalga geçme,” diye üsteledi Alfonso. “Bu şaka değil. Fransızlar Napoli’ye doğru yola çıktı. Aç şunu.”

İstemeyerek benden istediğini yaptım. Kutunun içindeki, siyah kadifeye sarılmış, dar, gümüş kabzalı, küçük, uzun bir hançerdi.

“Bir hançer,” diye açıkladı kardeşim, ben onu kınından çıkarırken. Silahın büyük bir kısmı üçgen bir bıçaktan oluşmuştu; ustalıkla keskinleştirilmiş bir uçla sona eren, iyi, cilalı bir çelikti. Ne kadar keskin olduğunu denemek için ucuna dokunmaya teşebbüs bile etmedim. Anında kanatacağına emindim.

“Bunu özellikle senin için seçtim, çünkü kolaylıkla geceliğinde saklayabilirsin,” dedi Alfonso. “Bunu hemen senin için ayarlayacak kadın terzilerimiz var. Bu sabah geldim, çünkü ziyan edecek zamanımız yok. Bunu hemen kullanılabilir hale getirmeni isteyeceğim senden.”

Kuşku dolu bir ses çıkardım. “Düşünceli oluşunu takdir ediyorum, kardeşim, ama bir kılıca karşı bununla savaşmak zor olabilir.”

“Hayır,” dedi Alfonso, “güzelliği burada. Asker senin silahsız olduğunu varsayacaktır ve bu nedenle sana korkusuzca yaklaşacaktır. Düşmanın yaklaştığında bu onu şaşırtacaktır. Anladın mı?” Silahı benden aldı ve onu nasıl düzgün bir şekilde tutacağımı gösterdi. “Bunun gibi bir hançerle zarar vermenin en iyi yolu yukarı doğru saplamaktır.” Hayali bir düşmanı belinden boğazına kadar nasıl yaracağımı gösterdi, sonra da küçük bıçağı bana uzattı. “Al, sen dene.”

Hareketlerini taklit ettim.

“Güzel, güzel,” diye onaylarcasına mırıldandı. “Sen doğuştan savaşçısın.”

“Aragon hanedanının kızıyım ben.”

Sonunda az da olsa gülümsedi; benim de niyetim buydu zaten.

Elimdeki hançeri iyice inceledim. “Bir Angevin’e karşı işe yarayabilir,” diye belirttim, “ama silahlı bir Fransız’a karşı pek de öldürücü değil.”

“Ah Sancha, gücü de burada yatıyor. Zincirden örülmüş zırhın içinden, zırhın boşluklarından geçecek kadar ince, keskin ve yeterince güçlü; yeterli gücü uyguladığında metali rahatlıkla sokabilirsin. Biliyorum, çünkü o benimdi.” Durdu. “Sadece bunu kullanmak zorunda olmaman için dua ediyorum.”

Onun hatırı için, korkusunu paylaşmıyormuş gibi yaptım. “Çok hoş,” dedim, hançeri güneşe tutarken. “Mücevher gibi. Her zaman üzerimde taşıyacağım; bir hatıra olarak.”

Sonraki günlerde, korselerime hemen eteklerimin üzerine gelecek şekilde küçük cepler eklettirdim, tek başımayken çalıştım. Hançeri çabucak, gizlice çektim; tekrar tekrar, görünmeyen düşmanları deştim.

İki gün daha geçti. Bu süre boyunca kraliyet kardeşleri stratejilerini resmîleştirmek için sık sık buluştular. Sokaklarda Kral. II Alfonso’nun, oğlunun lehine, tahtı Ferrandino’ya bıraktığı duyuruldu. Bunun baronları yumuşatacağını ve tahta karşı Fransızlarla savaşmayacaklarını umduk. Aynı zamanda, Jofre de babası Alexander’e tahtın terk edilişini resmî bir şekilde duyuran ve papalığın desteği için yalvaran duygusuz bir mektup yazdı. Prens Federico mektubu oldukça düzeltmek zorunda kaldı, sonra da gizli bir kuryeyle Roma’ya gönderdi.

Güneşli bir şubat sabahı, öğleden az önce, Jofre ve Alfonso’yla yemek yiyordum. Sessiz, neşesiz sohbetimiz uzaktan gelen bir gürlemeyle kesildi. Aynı anda üç düşünce geldi aklıma:

Bir şey yok, sadece fırtına çıktı.

Vezüv mü patladı?

Tanrım, Fransızlar.

İkinci ses gelince kocaman açılmış gözlerimi erkek kardeşime, sonra da kocama çevirdim. Bu kez ses kesinlikle kuzeybatıdan geliyordu ve Pizzofalcone yakınlarında yankılanıyordu. Şüphesiz hepimiz son düşüncede hemfikir olduk; tek tek ayağa kalkıp hep birlikte yukarıdan aşağıya inip balkona geçtik. Buradan şehrin batı ufku görülüyordu. Çok geçmeden Donna Esmeralda da bize katıldı ve Vezüv'ün kuzeyini, Napoli'nin uzağındaki sınırı işaret etti. Gözümle hareketleri takip ettim ve uzakta koyu bir duman gördüm. Gürleme tekrarladı.

“Top ateşi,” dedi Esmeralda ikna olmuş bir halde. “Bu sesi asla unutmam. Ben genç bir kadinken baronların Ferrante'ye karşı ayaklanışından beri rüyalarımda duyurum.”

Ufukta olanları izledik; basit bir sorunun yanıtını beklerken daha fazla konuşmaya cüret edemedik: Bu, Ferrandino'nun gelişini müjdeleyen toplar mıydı, yoksa Fransızlar geldiklerini mi duyuruyorlardı?

Orada olduğundan emin olmak için elimi hafifçe korsemim içinde saklı olan hançerimin üzerine koydum.

“Bakın!” diye bağırdı Jofre aniden. “Şuraya! Askerler!”

Seyrek düzende, küçük, karanlık formlar kırdan şehre doğru geliyorlardı. Üniformalarının rengini ayırt etmek mümkün değildi, Napolililer miydi yoksa Fransızlar mıydı belli değildi.

Alfonso kendine geldi. “Federico hemen öğrenmeli!” diye bağırdı ve aceleyle ayrıldı. Esmeralda ona seslendi.

“Don Alfonso, sanırım biliyor bile!” Kendi sarayımızın dışındaki duvarı işaret etti; silahlı muhafızlar aceleyle savunma pozisyonlarını almışlardı. Yine de kardeşim emin olmak için fırladı.

Uzun, ürkütücü bir an boyunca gözlerimizi kısıp uzağa baktık. Şehre, oradan da doğrudan saraya gelenleri karşılayacak mıydık yoksa onlarla dövüşecek miydik, bilmiyorduk.

Aniden yaklaşan birliklerin üzerinde bir bayrak gördüm. Lacivert üzerine altın zambaklar.

“Ferrandino!” diye bağırdım, sonra da kocamı kucaklayıp onu dudaklarından ve yanaklarından deli gibi öptüm. “Gördün mü? Bizim bayrağımız!”

Ferrandino’nun Napoli’ye girişi sevinç yaratmaktan uzaktı. Topların kendi askerlerimiz tarafından ateşlendiğini, gelişlerini haber verdiklerini sanmıştım, ama aslında genç prense saldırmak için pusuya yatan öfkeli baronlar tarafından atılmışlardı. Asi asillerimiz sayıca az olmalarına ve kendi başlarına ciddi bir askerî girişimde bulunmalarına rağmen, sadece birkaç adamımızı öldürmeyi başarabilmişlerdi. Toplardan biri Ferrandino’nun atının ürkmesine sebep olmuş, bu yüzden atından düşmekten zor kurtulmuştu.

Aile olarak onu Büyük Salon’da bekledik. Bu güne özel çiçek, hiçbir goblen ya da süsleme yoktu; değerli olan her şey aniden terk etmek gerekirse diye toplanmıştı.

Ferrandino çocukluğumda bildiğim kibirli genç adamdan çok daha farklıydı. Hâlâ yakışıklıydı, ama bitkin ve sıska görünüyordu, mütevazı duruyordu ve sorumluluktan, savaştan ve hayal kırıklığından dolayı yaşlanmış gibiydi. *Tüm istediği yumuşak bir yatak ve ona tapan güzel kızlar*, demişti yaşlı Ferrante yıllar önce, ama prensin uzun zamandır ikisine de sahip olmadığı aşikârdı.

Odaya girdi. Tuniğini değiştirdi ve yolun tozunu üzerinden attı. Yüzü güneşten bronzlaşmıştı; koyu saçı ve sakalı düzensiz, tıraşsızdı. Ferrante’nin kızı koyu saçlı ve şehvetli Giovanna, o zaman

on yedisindeydi; kendini onun kollarına attı ve büyük bir tutkuyla onu öptü. Halası olmasına rağmen, uzun zamandır Ferrandino ona âşık gibiydi ve Giovanna da onunla birlikteydi; nişanlanmışlardı.

“Oğlum.” Federico onu sıcak bir şekilde kucaklayan erkek kardeşlerden ilkiydi.

Ferrandino onun ve Francesco’nun kucaklayışları ve öpücüklerine bitkin bir halde karşılık verdi. Sonra da toplanan gruba baktı. “Babam nerede?”

“Oturun, Majesteleri,” dedi Federico; sesi hüzünlü ve şefkatli çıkmıştı.

Ferrandino tedirginlikle ona baktı. “Öldüğünü söylemeyin,” dedi. Diğer yanında Giovanna duruyordu; onu rahatlatmak için kolunu tuttu.

Federico dudaklarını birbirine sıkıca bastırdı; o kadar ki ağzı ince, düz bir çizgi oldu. “Hayır.” Genç prens oturdu, yaşlı olan konuştu. “Ölseydi daha iyi olurdu.”

“Anlatın,” diye emretti Ferrandino. Masanın etrafını çevreleyen diğerlerimize baktı. “Herkes otursun. Federico amca, anlat.”

Büyük bir iç çekişle, Federico yeğeninin yanına oturdu. “Baban gitti, evlat. Bildiğimiz kadarıyla Sicilya’ya kaçtı ve kraliyet hazinesini de yanına aldı.”

“Gitmek mi?” Prens ona bakıyordu; ağzı açık kalmıştı. “Ne demek istiyorsun? Güvenliği için mi?” Ciddi ifadeli topluluğa baktı ve anlamasını sağlayacak bir kelime, bir işaret bekledi.

“Terk edip gitti. Gecenin bir yarısında kimseye haber vermeden kaçtı. Ve krallığı da beş parasız bıraktı.”

Ferrandino kaskatı kesildi. Uzun bir süre konuşmadı, kimseye bakmadı. Yanağındaki bir kas seğirmeye başladı.

Federico sessizliği bozdu. “Halka Kral Alfonso’nun oğlu uğruna tahtı bırakmaya karar verdiğini söyledik. Baronların güvenini tekrar kazanabilmemizin tek yolu buydu.”

“Bugün bize güvenmediklerini gösterdiler,” dedi Ferrandino. “Üzerimize ateş açtılar, birkaç adamı ve atı yere serdiler. Kılıçları olan birkaç sersem, piyadelerimize saldırdı.” Durdu. “Adamlarımın yiyeceğe ve taze erzaka ihtiyacı var. Aç karınla savaşılamazlar. Yeterince zorluktan geçtiler zaten. Öğrendiklerinde...”

Lafı bölündü ve yüzünü elleriyle kapatıp masaya gömdü. Herkes sessizdi.

“Senin kral olduğunu öğrenecekler,” dedim, aniden coşkun bir şekilde. Ben bile kendime şaşırmıştım. “Sen babamdan çok daha iyi bir kral olacaksın. Sen iyi bir insansın, Ferrandino. İnsanlara adil davranacaksın.”

Ferrandino dikleşti ve ellerini yüzünden çekti; kederini saklamaya çalışıyordu. Prens Federico beni fazlasıyla takdir eder şekilde onayladı.

“Sancha haklı,” dedi Federico, yeğenine dönerek. “Belki baronlar şu anda bize güvenmiyorlar. Ama sen onların güvenini kazanacak birisin. Alfonso’nun tersine senin adil olduğunu görecekler.”

“Zaman yok,” dedi Ferrandino yorgun bir şekilde. “Fransızlar yakında burada olacaklar; hem de bizimkinin en az üç katı büyüklüğünde ordularıyla. Ve şimdi paramız da yok.”

“Fransızlar gelecekler,” diye katıldı Federico zalimce. “Ve harekete geçtiklerinde elimizden geleni yapacağız. Ama Jofre Borgia babasına, papaya yazdı; yakında daha fazla birliğimiz olacaktır, Majesteleri. Ve bu yorgun kollarla Sicilya’ya yüzmem gerekse bile,” –kollarını dramatik bir şekilde kaldırdı– “parayı sana getireceğim. Yemin

ederim. Şu anda yapmamız gereken tek şey hayatta kalabilmenin bir yolunu bulmak.”

İçgüdüsel olarak ayağa kalktım, Ferrandino’nun yanına gittim ve diz çöktüm. “Majesteleri,” dedim. “Kralım, efendim ve lordum olarak sadakatimi sunuyorum. Neyim varsa sizindir; emrinize amadeyim.”

“Tatlı kardeşim,” diye fısıldadı ve elimi sıkıca tuttu. Beni ayağa kaldırdı; o sırada yaşlı Federico da diz çökmüş ve sadakat yemini etmişti. Teker teker her aile üyesi aynı geleneği izledi. Küçük bir gruptuk. İlerleyen günlerde başımıza geleceklerden ötürü korkmuş ve şüphe içindeydik. Seslerimiz bağırırken hafifçe titriyordu: *Viva Re Ferrante!*

Ama kalplerimiz hiç bu kadar içten olmamıştı.

Böylece Napoli’nin Kral II. Ferrante’si törensiz, taçsız ya da mücevhersiz tahta geçti.

VII

Ferrandino'nun geldiği anda, Napoli istila edildi. Cephanelik hemen sarayın dışındaydı, kıyı boyunca, Angevin duvarları ile Ferrante ve babam tarafından dikilen, daha yeni, daha güçlü duvarlarla korunuyordu. Yatak odamın balkonundan doğrudan görebiliyordum: Hiç bu kadar büyük toplar görmemiştim; öbek öbek, insan kafası büyüklüğünde demir toplar vardı. Hayatım boyunca, tuzdan ve sudan paslanmış sessiz top atıcılarla cephane hep ıssız bir yer olmuştu. Şimdi askerler ekipman üzerinde çalışıp talim yapıyorlar ve birbirlerine bağıyorlardı. Burası canlı ve gürültülüydü.

Sarayımız da askerlerle çevriliydi. Çok serin olmadığı ve güneşin parladığı kış günlerinde yemeğimi balkonda yemeyi severdim, ama şu anda bunu yapamazdım, çünkü aşağıda, saray duvarlarının etrafında dizi dizi silahlı askerleri görmek cesaret kırıcıydı.

Her sabah, Ferrandino komutanları tarafından ziyaret ediliyordu. Günlerini bir zamanlar büyükbabamın, sonra babamın bulunduğu, generalleri ve kraliyet kardeşleriyle strateji tartıştığı çalışma odasına kapanarak geçiriyordu. Daha yirmi altı yaşındaydı, ama alnındaki çizgiler çok daha yaşlı bir adaminkileri andırıyordu.

Askerî planlarla ilgili haberleri, toplantıya katılan Alfonso'dan alıyordum bir tek: Ferrandino asillerden alınan vergileri düşürdüğünü duyurmuş, taca sadık kalıp Fransızlara karşı savaşacak olanlara toprak ve ödül vaat etmişti. Babamızın tahtı oğluna bı-

raktığı ve günahlarının kefareti için Napoli'den ayrılıp bir manastıra kapandığı sözü yayılıyordu. Bu esnada, biz de papadan ve İspanya kralından daha fazla birlik vaadiyle dolu haberler bekliyorduk. Ferrandino ve diğer erkek kardeşler baronların resmî kararlar taraf değiştirebileceklerini ve bir temsilci, umut verici bir destek göndereceklerini umut ediyorlardı. Alfonso söylemiyordu, ama bu tarz beklentilerin derin umutsuzluktan kaynaklı olduğunu açıkça görebiliyordum.

Her geçen günle, genç kralın ifadesi daha da kederle doluyordu.

Bu sırada, Alfonso ve Jofre, gerginliğimizi hafifletmek için kılıç oyunu oynuyorlardı. Alfonso daha güzel kılıç kullanıyordu; İspanyol tarzında eğitilmişti ve küçük kocamdan, doğal olarak, daha zarif dövüşüyordu. Jofre ondan hemen etkilenmiş ve onunla çabucak arkadaş olmuştu. Etrafındakileri memnun etme isteğine şimdi kardeşim de dâhildi. Jofre bana daha saygılı davranıyordu ve kraliyet fahişelerini ziyaret etmeyi bırakmıştı. Üçümüz, Jofre, ben ve Alfonso, birbirimizden ayrılmaz olmuştuk. Hayatımdaki bu iki adamı kör bıçaklarla dövüşürlerken izliyor ve her ikisini de neşelendiriyordum.

Çok uzun sürmeyeceğini bile bile Castel Nuovo'daki en güzel birkaç günün tadını çıkarmış, değerini bilmiştim. .

Son, yatağımı sarsan ve beni şokla uyandıran bir patlamayla şafakta geldi. Üzerimdekini atıp kapıları açtım ve balkona fırladım. Donna Esmeralda'nın yanımda olduğunu hayal meyal fark ettim.

Yakındaki cephanelik duvarının üzerinde bir delik açılmıştı. Grimsi ışıktaki erkekler neredeyse moloz yığının altında kalmıştı; diğerleri bağrıışarak kaçıyorlardı. Bir kalabalık, askerler üniforma içinde diğerleri de günlük kıyafetleriyle, taştaki yarıktan cephaneliğe hücum ettiler ve kılıçlarıyla şaşkın kurbanlara saldırmaya başladılar.

Bir kez daha ufka baktım, Fransızları bekliyordum. Ancak burada istilacı ordular yoktu. Eğri tepelerden ilerleyen karanlık şekiller vardı, ama at falan yoktu.

“Bakın!” dedi Donna Esmeralda, kolumu tutup; sonra da işaret etti.

Hemen aşağıımızda, Castel Nuovo’nun duvarlarında uzun zamandır bizi koruyan askerler kılıçlarını kınından çıkarmışlardı. Sarayın dışındaki sokaklar erkeklerle doluydu; her kapıdan, her duvarın arkasından çıkıyorlardı. Askerlere doğru hareket ettiler, sonra da onlarla çarpıştılar. Aşağıdan, çeliğin çeliğe vuruşundan çıkan yüksek, keskin sesli çingirtılar geliyordu.

Daha da kötüsü, bazı askerlerimiz de köylülere katılmıştı ve arkadaşlarına karşı dövüşüyordu.

“Tanrı yardımcımız olsun!” diye fısıldadı Esmeralda ve sonra da haç çıkardı.

“Yardım et!” diye ısrar ettim. Onu yatak odama çektim. Elbise mi üzerime geçirdim ve korsenin ipini çekmesi için onu zorladım. Kollarını bağlamakla uğraşmadım. Hançerimi aldım ve sağ tarafımdaki küçük kınına dikkatli bir şekilde yerleştirdim. Tüm görgü kurallarını bir yana bırakarak Esmeralda’ya giyinmesi için yardım ettim, sonra kadife çantamı aldım ve yanımda getirdiğim mücevherleri yerleştirdim.

O sırada Alfonso hızla odaya girdi; saçları karman çormandı, aceleyle üstünü giyinmişti. “Fransızlar değil,” dedi çabucak. “Emirlerini almak için hemen kralın yanına gidiyorum. Toparlanın; siz kadınların daha güvenli bir yere götürülmesi gerekiyor.”

Ona baktım. “Sen silahsızsın.”

“Kılıcımı alacağım. Önce kralla konuşmalıyım.”

“Seninle geleceğim. İhtiyacım olan her şeyi aldım.”

Tartışmadı, çünkü zaman yoktu. Birlikte koridorları koşarak geçtik. Dışarıda yine toplar gürlüyor, ardından da inlemeler ve çığlıklar geliyordu. Cephaneliğin çoğunun çöktürüldüğünü, taş yığınlarının arasında adamların debelendiğini tahmin ediyordum. Enginliği bir atamızın portresiyle bölünmüş olan kireç beyazı duvarların yanından geçerken, sonsuz, kocaman, ele geçirilemez olduğunu sandığım Castel Nuovo kırılğan ve kısa ömürlü gibi görünüyordu. Yüksək, kubbeli tavanlar, güzel kemerli pencereler, koyu İspanyol ahşabından kafes pencereler, mermer zeminler, sonsuza dek orada olacağını düşündüğüm her şey bir top atışıyla toza dönüşebilirdi.

Ferrandino'nun süitine gidiyorduk. Babamızın kraliyet yatak odasında uyuyamamış, kendi odalarını tercih etmişti. Ama pantolonunun içine geceliğini sokuşturan genç kralı taht odasının tam dışındaki bir çıkıntıda Prens Federico'nun üstüne yürürken bulduk. Görünüşe bakılırsa iki adam biraz atışmıştı. Federico geceliği içinde çıplak bacaklı ve terliksizdi. Elinde Fas'a özgü ürpertici bir pala vardı. İki adamın arasında Ferrandino'nun albayı Don İnaco d'Avalos duruyordu; cesaretiyle ünlü, iri yarı, vahşi bakışlı bir adamdı. Kralın yanındaysa iki silahlı muhafız vardı.

“Garnizonda birbirileriyle kavga ediyorlardı,” diyordu Don İnaco, Alfonso ve ben yaklaşırken. “Baronlar birkaçına ulaşmış, rüşvet sanırım. Hangi adama güvenebileceğimi bilmiyorum artık. Buradan hemen ayrılmanızı öneririm, Majesteleri.”

Ferrandino'nun ifadesi mermer kadar sert ve donuktu: Kendini buna hazırlıyordu, ama koyu gözlerinde keskin bir acı vardı. “Her şeyi pahasına kaleyi koruyacaklarını düşündüklerini yanma al. Bize mümkün olduğu kadar zaman kazandır. Ailemin Castel dell'Ovo'ya gitmesi için eşlik edecek en iyi adamlarına ihtiyacım var. Ayrıca bize bir gemi de lazım. Biz gidince geri çekilme emri ver.”

Don Inaco başını salladı ve çabucak kralın emrini gerçekleştirmeye gitti.

Albay gider gitmez Federico palasını kaldırdı ve suçlayıcı bir şekilde yeğenine tuttu, yaşlı prensin yüzünü hiç öfkeden bu kadar kırmızı görmemiştim. “Dövüşmeden şehri Fransızlara sunuyorsun! En muhtaç olduğu anda Napoli’yi nasıl terk edebiliriz? Zaten yeterince yalnız!”

Ferrandino ileri adım attı, ta ki silahın ucu göğsüne değene kadar. Sanki amcasına saldırması için meydan okuyor gibiydi. Kralın yanındaki muhafızlar birbirlerine öfkeye bakıyor, neye müdahale edeceklerini bilmiyorlardı.

“Hepimiz kalalım da tüm Aragon hanedanı ölsün, öyle mi, yaşlı adam?” diye sordu Ferrandino sinirle. “Ordumuz da kılıçtan geçirilsin ki tahtı geri alma şansımız kalmasın, öyle mi? Kalbinle değil, beyninle düşün! Yardımsız kazanma şansımız yok. Geri çekilip yardım beklememiz gerekiyorsa öyle yapacağız. Sadece bir süre için Napoli’den ayrılıyoruz. Ondan asla vazgeçmeyeceğiz. Ben babam değilim, Federico. Şimdiye kadar beni tanımışsındır.”

Federico öfkeli bir şekilde silahını indirdi; dudakları ifade edemediği duygularla titriyordu.

“Senin kralın mıyım?” diye bastırdı Ferrandino. Bakışı sert, hatta tehditkârdı.

“Kralımsın,” dedi Federico boğuk bir sesle.

“O zaman kardeşlerine söyle. Toplanabildikleri kadar toplansınlar. Mümkün olduğunca çabuk ayrılmalıyız.”

Yaşlı prens tek bir baş sallayışla kabul etti. Sonra da aceleyle koridora döndü.

Ferrandino, Alfonso ve bana döndü. “Ailenin geri kalanına da siz iletin. Değerli olan ne varsa alın ama oyalanmayın.”

Omuzlarımı eğdim. Bunu yaparken en yakınımnda duran muhafız kılıcını çekti ve daha biz ne yaptığını anlamadan hızla kılıcı diğer muhafızın boğazına sapladı. Yaralı genç asker kendi silahına uzanamayacak kadar şaşkıındı. Gözlerini kocaman açmış, katiline bakıyordu. Sonra da ona saplanan kılıcın üzerine düştü; kılıç sırtından, kaburgalarından çıktı.

Saldırgan anında silahını çekti; ölen adam uzun bir iç geçirişle yere yıkıldı ve yanma yuvarlandı. Beyaz mermerin üzerine koyu kan aktı.

Alfonso çabuk davrandı. Suikastçıyı engellemek için kendi bedenini kullanarak Ferrandino'yu yakaladı ve kralı büyük bir güçle itti. Ne yazık ki, muhafız avantajlı duruma geçmişti bile: Hem Ferrandino hem de Alfonso şu anda çıkıntıya yaslanmışlardı, kaçma şansları yoktu.

Krala da kardeşime de baktım; ikisinin de silahsız olduğunu görünce panikledim. Sadece askerin silahı vardı ve şüphesiz, Don Inaco, Federico ve palasının buradan gitmesi için beklemişti.

Sarışın, eğri büğrü sakalıyla, gözlerinde kararlılık ve dehşet ifadesiyle genç biriydi. Erkek kardeşime doğru bir adım daha attı. İkisinin arasına girdim, bir koruyucu katman oluşturdum. Doğrudan katilin yüzüne bakıyordum.

"Çekil buradan," dedi muhafız. Kılıcı tehdit edercesine kaldırdı ve sert bir ses tonuyla konuşmaya çalıştı, ama sesi titriyordu. "Bir kadına zarar vermek istemiyorum."

"Vermelisin," dedim. "Yoksa ben seni öldüreceğim." *Daha bir çocuk*, diye düşündüm, *ve korkuyor*. Bunu anlayınca tuhaf ve ani bir rahatlık uyandı içimde. Korkum gitti; sadece böylesi umutsuz bir durumda olmamızdan dolayı iğrendim. Politika uğruna birimizin ölmesi ve birimizin yaşaması gerekiyordu. Ama yine de taca sadık

kalmakta kararlıydım. Gerektiğinde hayatımı Ferrandino için feda ederdim.

Verdiğim yanıtı karşılık kakhaha atsa da gerilmişti. Küçük bir kadındım ve o uzun bir adamdı. Bir tehdit gibi görünmüyordum. Bir adım daha attı, kılıcını hafifçe indirdi ve bana uzandı, kendine doğru çekip kenara fırlatacağı.

İçimde bir şey yükseldi. Soğuk ve sert bir şey, istekten çok içgüdüsel bir şeydi. Onu kucaklayacakmışım gibi ileri atıldım, ona uzun kılıcını bana saplayamayacağı kadar, hançerimi çıkardığımı göremeyeceği kadar yaklaşmıştım.

Bedeni neredeyse benimkine yapışmıştı ve hançeri düzgün saplamamı engelliyordu. Bu yüzden ben de hançeri kaldırdım ve gözünden başlayarak yanağını kesip göğsünü sıyırdım.

“Kaçın!” diye bağırdım arkamdaki adamlara.

Önümdeki asker bir elini gözüne bastırırken acıyla böğürdü; parmaklarının arasından kan akıyordu. Yarı kör, kılıcını sanki beni ikiye ayıracakmış gibi başımın üzerine kaldırdı.

Aramızdaki boşluğu kullanarak boğazını kestim. Nazik olmak için doğru zaman değildi. Parmak ucumda yükseldim, tüm gücümle boğazının yanma hançeri sapladım. Kemik ve kıkırdak sesi gelinceye kadar ittim hançeri.

Ilık bir kan aktı saçıma, yüzüme, göğsüme; görebilmek için elimle gözlerimi sildim. Genç suikastçının kılıcı mermere düştü; kolları sanki geriye doğru sendelermiş gibi açıldı; hançerim hâlâ boğazındaydı. Çıkardığı sesler, umutsuz bir hırıltı, çılgınca köpüklenen kanla karışmıştı, yine de bu kadar çabalamayla bir çığlık atabilmişti ki bu duyduğum en korkunç çığlıktı.

Sonunda sırtüstü düştü; elleriyle boğazındaki bıçağı tutmuştu. Zeminde botlarını sürüdü, sonra da kaydı; sanki koşmaya çalışıyordu.

Sonunda, öğürme sesleri çıkardı, açık ağzının kenarlarından daha çok kan fışkırdı ve giderek arttı.

Onun yanma çömeldim. Yüz ifadesi çok korkunçtu; gözleri, özellikle de deşilmiş olanı kanla doluydu, pörtlemişti. Zorlukla, silahı boğazından çıkardım ve geceliğimin kenarına sildim, sonra da bıçağı korsemin içine koydum.

“Hayatımı kurtardın,” dedi Ferrandino. Askerin bedeni onun karşısında, o ise benim önümde diz çökmüştü; yüzünde takdirle karışık şaşkınlık vardı. “Bunu asla unutmayacağım, Sancha.”

Kardeşim de onun yanında çömelmişti; solgun ve sessizdi. Biliyordum ki sessizliği ve solgunluğunun sebebi olaydaki dehşet değil, az önce tanık olduğu şeydi. Hançeri kurbanın boğazına sokmuş, sonra da olağan bir şeymiş gibi kanını geceliğime silmiştim.

Öldürmek benim için çok kolay olmuştu.

Uzun uzun kardeşime baktım. Çok korkunç bir görüntüm olmalıydı; başım, yanaklarım ve göğsüm kandan kıpkırmızıydı. Sonra da başarısız olan suikastçıya baktım; kör bir şekilde tavana bakıyordu. “Üzgünüm,” diye fısıldadım. Beni duyamadığını biliyordum. Ama Ferrante haklıydı; gözlerin açık olması işe yarıyordu. “Kralı korumak zorundaydım.”

Sonra da elimi uzattım, avucumu nazikçe yanağına dokundurdum; hançerimin iz bıraktığı yere. Teni hâlâ yumuşaktı ve çok ılıktı.

Alfonso ve kral, Ferrandino’nun odalarındaki kılıçları aldılar, sonra da beni odama götürdüler. Kendimi koruyabileceğimi onlara ispatlamış olmama rağmen.

Donna Esmeralda beni gördüğünde –baştan ayağa kana bulanmış halde– çığlık attı ve Alfonso onu tutmasaydı yere düşecekti. Zarar görmediğimi anlayınca, hemen kendine geldi. Jofre de oradaydı,

beni aramaya gelmişti. Beni sevindirecek bir korku ve telaşla adımları bağırıyordu. İyi olduğumu öğrendikten sonra bile elimi tuttu; öyle sıkı tuttu ki ellerim terden vıcık vıcık oldu ve kral emredene kadar yanımdan çekilmedi.

Erkekler talimatlarını verdiler ve geri dönme vaadinde bulunarak ayrıldılar. Donna Esmeralda banyo yapmam için su dolu bir leğen getirdi.

Kurbanımın kanından kıpkırmızı olan suya bezi batırırken, “Çok cesursun, Madonna! Majesteleri size madalya takmalı. Birini öldürmek nasıl bir şey?” diye fısıldadı.

“Şey...” Durdum, duygularımı ifade edecek doğru kelimeleri arıyordum. “Gerekli bir şey. Sadece gerekli olduğu için yaptığın bir şey.” Gerçekte bu kadar basitti. Titremeye başladım; birinin canını aldığım için değil, bunu rahatlıkla yaptığım için.

“Buraya, buraya.” Donna Esmeralda çıplak omuzlarımı şalla örttü; kanla ıslanan geceliği yere attım, Angevin bir hainin ya da bir Fransız’ın daha sonra geceliği bulup kafası karışsın diye. “Cesur olduğunu biliyorum, ama bu yine de son derece şaşırtıcı.”

Şımartılmaya sabrım yoktu. Çabucak giyindim, sonra da kanlı suda bıçağımı temizleyip dikkatli bir şekilde sildim ve temiz korsemin içine soktum. Ancak ondan sonra, en önemli eşyalarımızı toplamak için Esmeralda’ya yardım edebildim. En değerli mücevherlerimi eteklerimin altında sıkıca kalçama sardım. Kaliteli kürk yatak örtülerini, halıları, ipek goblenleri ve brokar perdeleri, ağır gümüş ve altın şamdanları, eski ustaların yaptığı tablolar gibi çoğu güzel şeyi düşmanlarımıza bıraktım.

Bundan sonra, beklemekten ve toplar atılırken sakın kalmaktan başka yapılacak bir şey yoktu.

Öğleden az önce, Jofre bavullarımızı taşıyacak hizmetkârlarla ve bir çift muhafızla çıkageldi. Halkın önüne çıkmadan önce kurumuş kan var mı diye saçıma baktım.

Bir kez daha Castel Nuovo'nun koridorlarından aceleyle geçiyordum. Bu sefer duvarların ve mobilyaları incelemeyecektim ya da arkada bıraktıklarım için hayıflanmayacaktım. Aklımı duygularımdan arındırmaya devam ettim. Bir yenilginin içinde olabilirdik ama Ferrandino'nun haklı olduğuna inanıyordum; bu geçiciydi. Aragon Hanedanlığı buna şimdi her zamankinden çok ihtiyaç duyduğundan, dinginliğimi ve inancımı koruyarak elimden geleni yaptım. Jofre yanımda yürüyordu; canı sıkındı, zor hareket ediyordu ama korkusunu göstermiyordu.

Sonunda, küçük topluluğumuz kapalı bahçeye açılan kapılara vardı. Muhafızlar kapıları açarken durduk.

Donna Esmeralda yanımda hıçkırığa hıçkırığa ağlıyordu.

Anında azarladım onu. "Gözyaşlarını yalnız kaldığımız zamana sakla," diye emrettim. "Onurunla yürü. Yenilmedik, geri döneceğiz. Ve döndüğümüzde Napoli bizi güzel karşılayacak."

İtaat etti, elbisesinin geniş kollarıyla gözlerini kuruladı.

Kapılar büyük bir karmaşaya açıldı. Bahçe alabildiğine insan doluydu. Savaşın ilk başladığı anda güvenliği kale duvarlarının içinde arayanlarla yani uzaktan akrabalarla, asil tanıdıklarla ve görevlerini bırakmış, çıldırmış hizmetkârlarla ve görevlilerle doluydu. Birazdan asilerin merhametine bırakıldıklarını anlayacaklardı. Asiler ile hizmetkârlar yan yanaydılar. Askerlerimiz biz kaçarken onları arabalardan uzak tutabilmek için sivri uçlu kılıçlarını onlara doğrultmuşlardı.

Başka askerler de vardı; bazıları yeni ölmüş, bazıları köşelere çekilmişti. Bazıları yaralıydı; acıyla inliyorlardı. Şehir ve civarındaki geziler için kullanılan dört kapılı arabaların etrafı önce atlılar, sonra

la piyadeler tarafından çevrilmişti. Adamlarımız mavi ve altın nişanlarıyla, İspanyol miğferleriyle, göğüsleri ve sırtlarını kaplayan kabartmalı zırhlarıyla savaş kılıklarını giymişlerdi.

Baharın ilk çiçekleri de dâhil tüm yeşillikler çiğnenmişti. Önceden mis gibi kokan hava şu anda yanan *palazzoların*⁴ ve ağır silahların zehirli dumanıyla, sülfürlü pis kokusuyla doluydu. Umutsuzluk ve korku dolu insan seslerini bir tek ateşli silahlar bastırıyordu.

Muhafızlar diz çökünce, olanca görkemimle karmaşanın içine adım attım.

“Yolu açın!” diye bağrdılar. “Squillace Prensi ve Prensese için yolu açın!”

Kalabalıktan bir mırıltı yükseldi. Yakındaki askerler döndüler ve anlamadığım bir içtenlik ve hayranlıkla eğilerek, “Prenses Sancha’ya yol verin!” dediler.

Etrafımızda toplananların sayısı o kadar arttı ki adamların omuzları birbirine değiyordu. Buna rağmen itilip kakılmadım, saygıdan kimse bana dokunmadı.

Bir yüzbaşı ortaya çıktı. “Ekselansları,” dedi bana ve kocama. “Majesteleri ikinizin ona eşlik etmenizi istedi.”

Yüzbaşı ikimizi arabalara kadar götürdü. Federico amcam önce kardeşini iterek arabaya sokmaya çalışıyordu; palasını çektiği sabahın erken saatlerindeki vahşilik vardı üzerinde. Silahı şu anda kalçasına asılı olan kınındaydı, kraliyetten olsun olmasın her erkek silah taşıyordu.

Kralın arabasım çevreleyen piyadeler geçmemiz için çekildiler. Arabanın yan kanatlarında duran atlılar da atlarının dizginlerini çekerek durdurdular ki içeri girebilelim. Muhafızlardan biri kolunu uzatarak arabaya çıkmama yardım etti. Ona hafifçe dokununca şöyle

4 (İt.) Saray (ç.n.)

dedi: “Bu bir onur, Ekselansları. Siz Napoli’nin en büyük kadın kahramanıdır.”

İçeride Alfonso’yu, Giovanna’yı ve Ferrandino’yu bizi beklerken gördüm. Şu anki durum onun için çok vahim olsa da genç kral hafifçe gülümseyebilmişti. Muhafızın söylediklerini duymuştu. “Gel, yanıma otur, Sancha. Kendimi daha güvende hissedeceğim. Şüphesiz anlamışsındır, bugün cesaretinle ün saldın.”

Böylesi bir cümle karşısında bocaladım: Yaptığım şeyin cesurca bir şey değil de genlerimden gelen rahatsız edici bir işaret olduğunu düşünmüştüm. Jofre ve Esmeralda arkamdan arabaya binerlerken gözlerimi devirdim ve kekeledim. “Orada silahlı tek kişi olmam sadece bir tesadüftü, Majesteleri. Kardeşimin silahı olsaydı sizi ilk koruyacak olan o olurdu. Siz silahlı olsaydınız kılıçtaki ustalığınızla bizim korkmamıza hiç gerek kalmazdı.” Kralın yanına oturdum; diğer yanındaysa Giovanna vardı. Onun karşısında Alfonso, Jofre ve tam karşısında Esmeralda oturmuştu.

“Kazara ya da değil, senin sayende buradayız,” diye karşılık verdi Ferrandino, “ve minnettarız. Şu anda benim uğurlu tılsımım-sın, Sancha.”

Adamlarının bağrıışlarının ardından araba sendeleyince Ferrandino sustu. Üstümüzdeki kulelerde bulunan gözcüler askerlere kalenin kapılarının dışındaki durumu nakletti. Anlaşılan Castel Nuovo’dan kaçışımız düşman güçleri tarafından anlaşılmıştı. Büyük bir piyade grubu bizi koruyan ekibi güçlendirmek için aceleyle geldi.

Birkaç muhafız kapılara koşup kilidi açtı; kapılar kaosa açılmış oldu.

Dışarıda, adamlarımız kendi içlerindeki hainlerle dövüşüyorlardı; aralarında kişiler de, asiller de vardı. Kapılar açılınca, takviye birliğimiz korkutucu gürlemelerle arbedeye katıldılar; çok geçme-

den kılıçlarını konuşturmaya başladılar; öyle ki onları zar zor takip edebiliyordum.

Arabamız kemerli geçidi biraz geçince ileri yalpaladı; sonra da I. Alfonso'nun zafer takının altında bir gürültüyle durdu. Korumacılarımız kapıdaki düşman hattında yol açmaya çalışırken kilitsiz bahçeye kısıtıldık.

Araba camından gizlice baktım.

“Bakma!” diye uyardı Jofre ve Ferrandino da aynen tekrar etti.

“Bakma! Siz kadınlar savaşın gaddarlığına maruz kaldığınız için üzgünüm.”

Ama ben kapılıp gitmiştim; tıpkı Ferrante'nin mumya cesetlerinin karşısında olduğu gibi. Zırhsız bir asil Angevin'e bakıyordum. Kaliteli brokar tuniği kan ve ter içindeydi, yüzü isle kaplıydı; en ileride, sağımda, piyade erine karşı kılıcını merhametsizce kullandığını gördüm. Asil orta yaşlıydı, son derece eğitimliydi. Bizim askerimizse genç ve korkmuştu. Çarpışma fazla sürmeden hafifçe tökezledi. Yaşı büyük olan Angevin'in öldürme hamlesini yapması için bu yeterliydi; bir iki vuruşla etkin bir başarıya ulaştı. Genç piyade döndü, sağ koluna bakınca korkuyla feryat etti. Kılıcı artık orada değildi; eli ve dirseği de. Orada artık kanlı bir çıkıntı vardı. Delikanlı bayılabilecekti.

Asil, ikinci piyadeye yöneldi, sonra da üçüncüsüne. O sırada zafer bağırışını duyabiliyordum: “Aragon Hanedanı'na ölüm! Ferrandino'ya ölüm!”

Dudakları son “o” sesini çıkarırken atlılarımızdan biri beklenmedik şekilde kılıcıyla cama doğru eğildi ve Angevin'in omuzları genişliğindeki kılıcını muntazam bir şekilde sallayarak başı bedeninden ayırdı.

Başı kopup atın gövdesinden sekerek altına düştü ve at kanlı başı çifteleriyle arabanın altına yuvarladı. Boynu vurulan bedenden kan fışkırdı, sonra da brokar cübbeli omuzları arkaya düştü. Sanki büyük bir taş yolumuzu kesmiş gibi tekerleklerimiz dönmeye çalışıyordu. Sürücü, tüm güçleriyle hareket edinceye kadar atları kırbaçladı. Büyük bir tümseğin üzerinden geçer gibi, araba Angevin engelini üzerinden sarsılarak geçti. Şükürler olsun ki, savaşın kakofonisi aşağıdan gelen sesi bastırmıştı.

Donna Esmeralda güvenliğimizden endişelenmiş, ateşli bir şekilde San Gennaro'ya dua etmeye başlamıştı. Beyaz suratlı Giovanna'ysa tedirginlikle Ferrandino'nun kolunu yakaladı ve sıkı.

Kılıçlar güneşte daha fazla ısıltı yayıyordu. Adamlarımızla dövüşen bir köylü gördüm; tüm gayretiyle dövüşüyordu. Bu kez baldırından yaralanan başka bir piyademizi gördüm. Piyade dövüşebildiği kadar dövuştü, sonra kan kaybından düştü. Arabanın yüksekliğinden ve askerlerin görüşümü kapatmasından dolayı tam olarak seçemesem de asinin kılıcını tekrar tekrar kaldırıp askere indirdiğini gördüm.

Bir süre sonra ağır ağır hareket etmeye başladık ve yola çıktık. Son kez Castel Nuovo'ya baktım. Kraliyet arabalarının sonuncusunun da geçmesine rağmen kapılar hâlâ ardına kadar açıldı. Angevin'ler ve halk zafer takının altında yığın halinde toplanıyorlardı. Boş yere, altın ve mavi nişanlı miğferleri aradı gözlerim.

Boynum daha da büküldü: Arkamızda kalan cephanelik tamamen alevler içinde kalmış, taş duvarlar delik deşik olmuştu. Daha uzağındaysa grimsi sis Vezüv yakınındaki bir köyün yandığını gösteriyordu. Normalde volkanın püskürüp şehri yaktığı sanılabiliirdi, ama bu kez insanların yıkımını izleyen masum, sessiz bir yanardağıdı.

Manzaraya daha fazla bakamadan, Esmeralda'nın yanında oturan Alfonso sertçe, "Bırak, Sancha. Bir işe yaramıyor..." dedi.

Haklıydı. Bahçede ardımızda kalan zavallı insanları, düşmanımıza bıraktığımız, çocukluğumun geçtiği evimin düşüncesinden kurtulmak için kendimi önüne bakmaya zorladım.

Arnavut kaldırımlı sokakları gürültüyle geçtik. Yol bizi doğru-
dan kıyıya çıkardı. Eskiden solumda dingin koy, sağında kraliyet
sarayının dış bahçeleri vardı; şimdiyse burası bir savaş alanıydı.
Aragon'ların saraylarının bulunduğu Pizzofalcone alevler içindeydi.
Orayı da geçerek şehri arkamızda bıraktık.

Asker eşlikçilerimizden ötürü çok yavaş ilerliyorduk. Ama Santa
Lucia limanını gözeten Castel dell'Ovo'nun kadim kalesi, yani va-
rış noktamız uzakta belirmişti. Şu anda ağır bir dövüştten sıyrılmış
olarak ilk kez ailemizin arkada bıraktıkları değil, nereye gittiğimiz
konusunda kaygılanmaya başladım. Ferrandino bir gemi istemişti:
Acaba gideceği yeri de belirlemiş miydi?

Hazinesi soyulmuş, savaştan harap düşmüş bir ulusun kralı
olsaydım, gideceğim tek bir yer olurdu. Bu düşünce beni ürpertti,
ama bir görüntüyle öfkem arttı: Babamın çalışma odasını süsleyen
Türk halısını yuvarlayıp sırtlanmış iki köylü gördüm. Daha da kötüsü
büyükbabamın şömine rafında duran Alfonso'nun altın büstünü
kollarında tutan üçüncü bir adam onlara eşlik ediyordu.

Öfkem uzun sürmedi. Kulaklarım rüzgârın hafifçe uğuldayan
sesiyle doldu. Aynı anda araba sola yattı. Ben Ferrandino'nun üs-
tüne devrilirken o da Giovanna'nın üzerine devrildi. Aynı şekilde
Esmeralda da kocam ve erkek kardeşime doğru yuvarlanmıştı. Şok-
tan istemsiz bir çığlık attım. Yarı sağır olmuş, kendi sesimi ya da
diğerlerinin feryatlarını zor duyabiliyordum.

Aynı anda, camdan içeri giren kan üzerime sıçramıştı. Bir an
iki tekerlek üzerinde sendeledik, çığlık atan adamlara ve atlara da-
yandık. Arabanın içinde hepimiz tutunmaya çalıştık. Askerler hızla
ittiler, sonunda son bir vuruşla araba tekrar dikildi.

Toparlanınca kargaşanın neden çıktığını görmek için candan baktım: Nedeni bir gülleydi. Şu anda kaldırımda zararsız bir şekilde duruyordu. Ama korkunç bir ses çıkarmıştı. Yanında süvarilerimizden biri yerde uzanıyordu. Bir uyluğu ve beli neredeyse ikiye ayrılmıştı; adamın ve atın kanları, kemikleri ve ayırt edilemeyecek şekilde birbirine karışmıştı.

Sadece tek bir şey teselli ediciydi: İkisi de anında ölmüş gibiydi. Genç askerin gözleri açıldı ve yüz ifadesinde gerginlik vardı, ama şaşkınlık ya da korku işareti yoktu; sıkıldığı yumruğundan kan akmaya devam ediyordu. Atın kocaman, güzel başı yukarıda, ağzı hafif aralık, bakışları zeki ve parlaktı; ön toynaklarından biri zarif bir şekilde havaya kalkmıştı. Bir sonraki sıçrama hareketine hazırlanıyor gibiydi. Her ikisi de korkunç, boşluk yaratan yaralarının dışında gençliğin ve gücün güzel birer örneğiydi.

Diğerleri için güçlü, mükemmel ve cesur olmak istemiştım, ama yolun geri kalanı boyunca başımı eğdim, daha fazlasını kaldıramayacaktım. Genç süvarinin ve atının görüntüsü yol boyunca gözlerimin önünden ayrılmadı, hatta şimdi bile benimle yolculuk ediyor.

Napoli'de büyümüşüm, ama adını Vergilius'un mistik yumurtasından alan gösterişsiz yere gelmemiştim hiç. Bir prensesin kendini oyalayabilmesi için pek uygun bir yer değildi. Büyük taş meydana, üstünden daha geniş tabanıyla, askeri silahtan başka donanımı olmayan bir yerdi. Bir gözetleme yeri olarak inşa edilmişti. Deniz yoluyla gelen istilacılara karşı ilk savunma yeriydi. Rutubet kokusu çekilmezdi. Yıpranmış, pürüzlü tuğla basamakları küften kayganlaşmıştı.

Aşağıdaki daha güvenli meydana kalmaktansa askerlerin gözcü olarak durdukları yere, yukarıya çıkmak konusunda ısrar ettim. Küçük kulenin her yanında birkaç top, bunun yanı sıra demir gülle

yğınları vardı ve aşağıyı bombalamaya hazırdı. Zor bir yolculuktan sonra kraliyet ailesi olarak bizi asıl derinden sarsan geri çekilmeye zorlanmamız değil, tanık olduğumuz acılardı. Donna Esmeralda'yla birlikte oturup hayıflanmaya katlanamazdım. Bunun yerine denize doğru bakıp dikkatimi dağıtmaya çalıştım; bizi alıp götürecek gemiyi beklemekle meşgul olacaktım.

Gemiden bir iz yoktu. Saatlerce hiçbir işaret gelmedi. Bu yüzden terasın eski tuğlalarının üzerinde huzursuzca volta attım. Arada sırada aşağıdan Alfonso geldi ve geminin görünüp görünmediğini sordu.

Ona defalarca hayır dedim, o da her seferinde kralın ve generallerinin stratejilerini tartıştıkları yere, aşağıdaki odalara geri döndü. Batıya döndüm, arkamda yıkılan şehri görmek istemiyordum. Güneşin batışını izledim.

Geminin gelip gelmediğini bir kez daha sorunca, ısrarla, “Nereye gidiyoruz?” diye sordum

Öne eğildi ve kulağıma fısıldadı; sanki askerlerin duymaması gereken bir devlet sırrı veriyordu. Aslında bu, zaten beklenen bir yanıtı ve benim için o kadar kesindi ki, aşağıdan bağırırsa da bir şey fark etmezdi. “Sicilya. Kralın Messina’da babamı mülteci olarak kabul ettiğini söylüyorlar.”

Başımı salladım.

Çok geçmeden karanlık çöktü. Aileyi görmek için aşağıya indim. General sözünü tutmuş olsa da, gemi aslında yolda olsa da, gecikmeden dolayı gerilmiştik. Ama güneş tamamen batınca, gözcülerden birinden bir bağırıtı geldi.

Protokolsüz gemiye aceleyle bindik; zarafet gözetmeksizin, gösterişsizce. Gemi küçük ve hızlıydı. Konfor için değil, hız için tasarlanmıştı. Güvenlik için Napoli renkleri yerine kırmızı ve sarı İspanyol sancağı vardı.

Donna Esmeralda'nın ısrarıyla aşağı indim. Santa Lucia limanından ayrılırken güvertede duruyordum. Gece olmasına rağmen, şehir yanan alevlerle parlıyordu. Top ateşleri gökyüzünü şimşek gibi aydınlatıyordu; böylelikle kırsal alanı seçebiliyordum. Silah deposu ve babamın tacını giydiği Santa Chiara alevler içindeydi; bir dükken inşa ettirdiği muhteşem saray Poggio Reale neredeyse tamamen yanmıştı. O sırada Duomo'nun hâlâ ayakta durdurduğunu görünce rahatladım.

Castel Nuovo'ya gelince; en parlağı oydu. İnsanların Ferrante'nin müzesini görünce nasıl tepki verdiklerini merak etmeden duramadım.

Uzun süre güverteden izledim; parlak, öfkeli, kırmızı mücevher Napoli'den uzaklaşırken dalgaların vuruşlarını dinledim.

İLKBAHAR - YAZ, 1495

VIII

Tiren denizinin ılık sularında güneye doğru açıldık ve birkaç gün içinde eskiden Zancle denilen ya da tırpan şekilli limanı nedeniyle Yunanlılar tarafından “orak” adı verilmiş yere, yani Messina’ya vardık. Karaya ayak bastığım için minnettardım. Deniz seyahatimiz pek iyi geçmemiştir; gemiyle yaptığım en uzun yolculuk bu olmuştur. İlk iki günüm rezalet geçmişti.

Sicilya, geçen yirmi yedi yıl boyunca Aragonlu Kral Ferdinand tarafından yönetilmişti, ki o da, krallığını eşi Kastilyalı Isabella’nınkiyle, İspanya’yla birleştirmişti. Ayrıca, ailemle olan kan bağının da ötesinde, Borgia’lara nazik olmak için iyi bir sebebi vardı. Jofre’nin anlattıklarına göre, babası Rodrigo, Valencia kardinaliyken, Ferdinand ve karısı, Papa IV. Sixtus’tan, Hristiyanlaştırılmış olsun olmasın, tüm Müslümanların ve Yahudilerin topraklarından çıkarılmaları için engizisyon mahkemesini toplamasını ve resmî bir karar vermesini beklemişlerdi.

Sixtus bu öneriyi kesinlikle reddetmişti. Sadece uzun, yoğun bir kulisten sonra ikna edici ve güçlü Kardinal Rodrigo Borgia, papayı biraz yumuşatmış ve engizisyonun sadece Kastilya’da görev yapmasını sağlamıştı.

“Kral Ferdinand babamın yardımına minnettardı,” demişti Jofre, kemiklerime kadar donmama sebep olmasa dokunaklı olabilecek bir saflıkla. “Bu yüzden babamın papa seçilmesine tam destek verdi.”

Rodrigo Borgia bundan sonra İspanya Kralı Ferdinand’a hep *Katolik Ferdinand* olarak hitap etmişti.

Karaya ayak basar basmaz, Napoli’den kaçtığımız haberi yayıldı. İspanya elçisi Don Jorge Zuniga tarafından hoş karşılandık. Bize zar zor yetecek bir villaya yerleştirildik. O kadar acınası bir haldeydik ki, erkek kardeşler bir yatak odasını, Jofre ve Alfonso birini, Giovanna, Esmeralda ve ben bir tanesini almıştık. Sadece kral olarak Ferrandino tek başına kalabiliyordu.

Don Jorge, geldiğimiz akşam bizi ziyaret etti. Gösterişli bir havası vardı. Üzerinde bir pelerin, pelerinle uyumlu parlak kırmızı bir tunik ve siyah bıyığının altında hoş, canlı bir gülümsemesi vardı. Ailemden daha sıcak bir karşılama ve belki yardım için dilenmemizi beklediğini sanıyorum; ama gördüğü muameleyi kesinlikle beklemiyordu.

Hepimizin önünde hafifçe reverans yaparak ve hızlı bir el hareketiyle tüylü, kadife şapkasını çıkararak, “Ekselansları,” dedi. “Sevgili adamıza yaptığınız gezinin koşullarını üzülererek öğrendim.” Durakladı. “Ajanlarımız baronlar arasındaki ayaklanmayı bildirdiler; Capua’daki olaylar yüzünden cesaret bulduklarını sanıyoruz.” Capua şehri ülkenin iç kısımlarındaydı, Napoli’nin kuzeyine çok uzak değildi. “Oradaki halk Charles’ın ordusunun büyüklüğünden o kadar korkmuş ki kapıları açmış ve Fransızların kolayca içeri girmelerine izin vermiş.” Yine durakladı. “Majesteleri Kral Ferdinand sizi memnuniyetle kabul ediyor ve ihtiyacınız olan yardımı sunmaya hazır olduğunu ilettiler.”

Ferrandino toplanan ailemizin ortasında, şeref koltuğunda oturuyordu; geri kalanımız mertebesine göre dizilmişti. Bununla birlikte

Don Jorge bunu fark edememişti, bu yüzden Federico amcamın ona gürlemesine neden oldu: “Bundan sonra Ferrandino’ya Ekselansları diye hitap etmeyeceksin. O şu anda Napoli Kralı II. Ferrante.”

Don Jorge tam bir kafa karışıklığıyla gözlerini kırıştırdı. “Ama Kral Alfonso...” Sonra, bir diplomat olarak onu kınadığımızı hissetti ve bu kez Ferrandino’ya ikinci kez reverans yaptı. “Majesteleri. Sizden, âcizane, affınızı diliyorum.”

“Kabul edildi,” dedi Ferrandino. Geri kalanımız gibi o da yorulmuştu, ama takdire şayan otoriter havasını koruyordu. Gene de kral heybeti alnındaki çizgileri ya da gözlerindeki umutsuzluğu silememişti. Giovanna’nın o kadar dil dökmesine rağmen iştahı zayıftı ve elmacık kemikleri endişe verici şekilde dışarı fırlamıştı. “Babamın hangi sebeple Messina’ya geldiğini bilmiyorum; sadece yakında başımıza gelecek olanlarla ilgilenmediğini varsayabilirim. Ketum ve gerçekten güvenilir bir adam olduğunuzdan eminim.”

“Tabii ki,” diye yanıtladı elçi nazikçe.

“En ihtiyacımız olduğu anda babam bizi terk etti,” diye devam etti Ferrandino, “ve hazineden yüklü para çaldı. Buraya onu almaya geldik.”

Yavaş yavaş öfkelenmeye başlayan Federico amcam daha fazla kendini tutamadı. “Bir suçluya ev sahipliği yapıyorsunuz! Kralınızın zamanında bizi birliklerle desteklememesi yetmezmiş gibi...”

Üvey kardeşim ona döndü ve sert bir şekilde, “Bu kadar yeter, amca. Bu konuşmayı bir daha bölmeyeceksin,” dedi.

Federico dudaklarını büzdü.

“Âcizane özürlerimizi sunmalıyız,” dedi Don Jorge. “Majesteleri, Ekselans Alfonso’nun sağlık nedeniyle geldiğini, havamızı solumaya ihtiyacı olduğunu sanmıştık. Ailesinin de durumu bildiğini düşünmüştük ki çok yanılmışız.” Durdu, tek tek bize baktı ve sonra,

“Hepiniz kraliyettensiniz; bu çok gizli bilgiye güvenilebileceğimizden kuşkum yok,” dedi.

“Evet,” diye onayladı Ferrandino.

“Aragon Hanedanı’ndan size çok iyi haberlerim var. Yardım çağrınız duyuldu, Majesteleri. Papa, imparator, Kral Ferdinand, Milano, Venedik ve Floransa Kutsal İttifakı’nı kurdular. Size bu bilgiyi daha önce veremediğimiz için özür dileriz. Fransızların mesajı önce alıp planlarımızı öğrenme tehlikesi çok fazlaydı. Ama Charles’inkinden üstün bir ordu, Roma’dan güneye doğru harekete geçti ve yakında onunla karşılaşacak.”

Ferrandino’nun ifadesi ve gözleri birdenbire yumuşadı; sanki anlamsız bir şefkatle, yeni doğan bir oğula ya da çok sevilen bir sevgiliye bakar gibi. Bir an için ağlayacağını düşündüm. Kendini topladı ve alçak bir sesle, “Tanrı papayı ve imparatoru kutsasın ve Tanrı Kral Ferdinand’ı kutsasın,” dedi.

Don Jorge ertesi sabah arabaları ayarlayıp bizi babamın sığındığı yere götürme işini üstlendi. Ancak Federico, Ferrandino’nun kalıp beklemesini önerdi. “Çünkü,” dedi, “Kralın zaten hakkı olan bir şeyi almak için yalvarmaması gerek.” Babam yeni kralı kabul etmesi, sadakat yemini etmesi, af dilemesi ve en önemlisi kraliyet hazinesini teslim etmesi için, gerekirse tehdit edilecekti. Birliklerimizin Kutsal İttifak’ın yanında dövüşmesi için taç hazinesi şarttı. Krallığın hüküm sürmesi için hazine gerekliydi. O andaki tek umudumuz bu olasılıktı.

Muhtemelen bir yıldır ilk kez rahatça uyuyup genç bir adama dönüşen Ferrandino, Federico’nun fikrine katıldı. İki amcamız birlikte gitmek istedi, ama kardeşim onları tersine ikna etti. “Sancha ve ben de size eşlik edeceğiz,” diye ısrar etti Alfonso. “Babamızı da annemizi de görme ve yaptıklarının nedenini onlara sorma hakkımız var.”

Böylelikle, şu anda eski hükümdar II. Alfonso'nun ikamet ettiği, limanın üst tarafındaki hafif yamaca inşa edilen saraya doğru hep birlikte yola çıktık. Çok ilginç bir şekilde, kilidi açık kapıda tek bir gözcü muhafız yoktu. Kendi sürücümüz aşağı indi ve kapıyı ardına kadar açtı, arabayı bahçenin içine park edip kapıyı kapattı.

Kapıda hizmetkârlar da yoktu. Bu yüzden kapıyı Don Federico açtı ve uzaktan iki kadın sesi gelene kadar yüksek sesle bağırdı: “Kim var orada?”

Sesin biri annemin uzun zamandır nedimesi olan Donna Elena'ya diğeri ise Madonna Trusia'ya aitti.

Federico amcam girişten içeri adım attı ve gürlledi. “Aragon Hanedanı'nın ta kendisi. Bir şeyleri yoluna koymaya geldik!”

Trusia koridorda görüldü. Babamdan gençti, ama buranın havası yine de ona ayrı bir yaramış, dolgun dudakları, biçimli elmacık kemiklerinin üzerindeki büyük gözleriyle güzelliğinin doruğuna ulaşmıştı. Nefesimi tuttum; aradan geçen zamandan sonra annemin güzelliğinden etkilenmişim.

Kemerli kapı girişinde bizi beklerken görünce yüzü aydınlandı ve bizi selamlamak için koşacak gibi oldu.

Sevinci boşa çıkmıştı. Sıkıntılı duruşumuzu, özellikle Federico'nun düşmanca tavrını görünce yüzü soldu.

“Ekselansları,” diye hitap etti kardeşlere reverans yaparak. Sonra da Alfonso ve bana bakarak boynunu büktü. “Ve çocuklarım! Sizleri ne çok özlemişim! Sancha, çok uzun zaman oldu!”

Kollarını açtı. Hareketini onaylamamama ve incinmeme rağmen ona gittim ve bana sarılmasına izin verdim. Yanaklarımı öptü ama sarılışına karşılık veremedim. “Nasıl?” diye sordum acıyla. “Böyle korkunç bir şeye nasıl ortak olabildin?”

Geri çekildi; kafası karışmıştı. “Babanız hasta. Onu nasıl terk edebildim? Ayrıca, muhafızlar ona eşlik etmem için beni zorladılar.”

Üzerine daha fazla gidemedim, çünkü Alfonso’ya sarıldım. Kardeşimin verdiği karşılık daha güven doluydu ama yine de uzaktı. Açıkça yanlış yapabileceğine inanmıyor ve bir açıklama bekliyordu.

Federico amcam iğrenerek, “Buraya hasret gidermek için gelmedik. Kraliyete karşı bir suç işlendi, Madonna. Sen de suç ortağısın,” dedi.

Annemin rengi soldu ve elini boğazına götürdü. “Bu doğru, Alfonso tahtını terk etti ama ne yaptığını bilmiyordu. Yemin ederim, Ekselansları, kılıç zoruyla ona katılmaya zorlandığım geceye kadar kaçma niyetinin farkında değildim.” Durdu, sonra dikleşti ve hafif bir savunma havasıyla şöyle dedi: “Tek suçu delilik. Benim yardımına ihtiyacı var, Don Federico. Gerçi her halükârda isteyecek onunla giderdim. Herhangi bir suç varsa, o da size durumunu bildirmememdir. Bu özgürlüğe de bu sabah muhafızlar kaçıncaya kadar sahip değildim.”

Federico uzun süre atmaca bakışıyla onun yüzünü inceledi. Her zaman Trusia’dan hoşlanmıştı. Aslında annem sarayda herkesin güvendiği biriydi. Nihayet Federico konuştuğunda ses tonu resmî ama sakindi. “Donna Trusia, içeri girmemize izin ver; özel konuşabileceğimiz bir yere.”

“Tabii ki.” Aramızda oturacağı bir odaya aldı bizi. Prens Federico üzücü hikâyeyi, kraliyet hazinesinin kaybını, Ferrandino’nun döndüğünde ne kralını ne de askerleri için fon bulabildiğini, asilerden tehlikeli kaçışımızı anlattı.

Trusia haberlerimiz karşısında şoke oldu. Kendine geldiğinde, “Hepiniz dürüst olduğumu bilirsiniz. Asla böylesi çirkin bir hırsızlığı desteklemem. Belki aptahm ve cahilim. Bu sabah Donna Elena hariç tüm hizmetkârların gitmiş olduğunu fark ettiğimde çok şaşırdım. Dün gece, Messina’ya vardığınıza dair dedikodular duyduk.”

“Biliyorlardı,” diye karşılık verdi kardeşim, “ve misillemeden korktular.”

“Aynen öyle,” diye hiddetle araya girdi Federico, “onları bir elime geçirirsem hepsini ihanetten astıracağım.” Sakinleşerek ekledi: “Şimdilik kraliyet hazinelerini yerine koymak zorundayız, umarım kimse yürütmemiştir. Onlar tek umudumuz. Onlarsız, Ferrandino’nun toparlanıp tahtı elinde tutma şansı yok.”

Annemin yanıtı basitti. “Bana ne yapmam gerektiğini söyleyin.”

Trusia’nın söylediğine göre babamın günlerini tek başına geçirdiği odaya geçtik. Bir hizmetkâr istediği ya da metresine özel bir sorusu olduğu nadir zamanlar haricinde bu odada tek başına kalıyordu. Annem, kapıda Federico ve Francesco’ya döndü; yüzünde yalvaran bir ifade vardı. “Ayrılmadan önceki halini hatırlıyorsunuz...”

“Evet,” diye yanıtladı Francesco. Tavrı Federico’nunkinden daha anlayışlı ve nazikti. “Yatağından çıkmıyordu. Kafası karıştı. Sadece aklı başında olduğu zamanlarda ona danışabiliyorduk.”

“O zamanlar geride kaldı,” dedi annem üzgün bir şekilde. “Buraya geldiğini hatırlamıyor ya da durumunu anlayamıyor. Hazineyi elde etmek istiyorsanız sabra ve diplomasiye ihtiyacınız var.”

Kapıyı açtı.

Geniş bir odaya girdik; tek tük mobilyayla döşenmişti. En göze batan yanı tavandan yere kadar uzanan ve Messina limanının muhteşem manzarasını sunan kemerli, geniş penceresiydi.

Karşı duvarında çok geniş, gösterişli, oymalı ahşap bir sandalye duruyordu; üzerindeyse yaklaşık kırk mumluk, dövme demirden devasa bir avize asılıydı. Bu iki şey, kubbenin altında bir taht etkisi yaratmıştı ve babam sandalyede oturuyordu.

Görüntüsü beni ürküttü. Saçı neredeyse tamamen griye dönüşmüştü. Teni, ışıktan sakınan birininki gibi kül rengiydi. Gözle görülür şekilde zayıflamıştı ve altın ipe işlenmiş mavi ipek tuniği ve Otranto'dan kazandığı madalyalarla süslenmiş bir omuz atkısından oluşan kraliyet giysisi üzerinden dökülüyordu.

Bön bön, pencereden dışarı bakıyordu. İçeri girince bize gelişigüzel bir bakış attı. Sanki bizi her gün görüyordu, sanki gecenin bir yarısı Napoli'den kaçmamıştı.

“Evet?” diyerek buyurgan bir tonda konuştu. Hepimiz, hatta gürültücü Federico bile sessiz kalınca babam ayağını öfkeyle yere vurdu. “Boş boş orada durmayın! Eğilin ve adaba uygun konuşun!”

Federico'nun gözlerinden öfke fışkırdı. Trusia'nın uyarıcı bakışını görmezden gelerek ileri adım attı. “Eğilmeyeceğim. Ama size düzgün bir şekilde hitap edeceğim, Ekselansları. Çünkü siz artık busunuz: Kral olma hakkında vazgeçen bir prens.”

Babamın yüzü öfkeden kızardı, kardeşini suçlar şekilde parmağıyla işaret ederek bize emir verdi: “Şu adamı yakalayın ve hakaret ettiği için cezalandırın!”

Bir sessizlik daha oldu. Federico babama zoraki gülümseyerek baktı. “Emirlerin artık geçersiz, Alfonso. Hatırlamıyor musun? Tahtını terk ettin. Fransızlara karşı bizi yalnız bıraktın ve Trusia'yla buraya kaçtın. Bir korkak gibi kaçarak taht hakkında vazgeçtin. Birliklerimiz için gereken parayı Ferrandino'dan çaldın.”

Gözleri alev alev parlayan babam ayağa kalktı. “İki Sicilya'nın kralyım ben ve sen bana gereken saygıyı göstereceksin!”

“Deliliği bırak! Napoli ve Sicilya nesillerdir iki ayrı krallıktır,” diye hararetle karşı koydu Federico. “Şu anda *oğlun* kral ve hayatını bağışlaması için ayaklarına kapansan iyi edersin, çünkü ihanet suçu işledin!”

Babam yüzünü öfkeyle buruşturdu. “Yalancı!” diye bağırdı. “Muhafızlar!” Öfkeyle Trusia’ya döndü. “Muhafızlar nerede? Bu adamı yakalasınlar!”

“Muhafızların hepsi gitti,” diye yumuşakça yanıt verdi Trusia.

“Beni dikkatli dinle,” dedi Federico. “Yaşamını tek bir şekilde kurtarabilirsin. Kraliyet hazinelerinin nerede olduğunu söyle, seni huzurlu bir şekilde bırakalım.”

“Sadece yalancı değil bir de hırsızısın,” diyen babam alaycı bir şekilde güldü. “Tacımı çaldın. Kılıcım! Trusia, kılıcımı getir!” Duyduğu sıkıntıyla koltuğundan uzaklaştı ve Federico’ya bir yumruk salladı. Federico başını eğince ıskaladı, ama siniri tepesine çıkmıştı. İki kardeşin kolları birbirine dolandı; güreşiyor, birbirlerine düşmanca bakışlar atıyor, ikisi de diğerinin elinden kurtulmak için çabalıyordu.

“Babam kadar delisin!” diye bağırdı Federico. “Hatta ondan daha delisin!”

“Seni kendi ellerimle öldüreceğim!” diye bağırdı babam.

Erkek kardeşim Alfonso kavganın ortasına daldı; Francesco’nun yardımıyla ikisini ayırdı.

“Şunu karşımdan götürün!” diye bağırdı babam ve tekrar hayali tahtına oturdu. Madonna Trusia aceleyle onun yanına oturdu, kulağına bir şeyler fısıldadı, sonra da Alfonso ve Francesco’nun Federico’yu hâlâ sakinleştirmeye çalıştıkları tarafa doğru yürüdü.

“Şu anda çok rahatsız,” dedi. “Farklı bir şekilde yaklaşmamız lazım.” Oradan çıkmamızı işaret etti, sonra babamın yanına döndü ve onu rahatlatmak için kolunu okşadı.

Federico öfkeli bir şekilde dışarı çıkarılmasına göz yumdu, diğerlerimiz de sonraki adımımızı düşünmek için dışarı çıktık.

“Bu noktada mantık biter,” dedi Alfonso. “Bu şekilde onunla bir sonuca varamayız. İstedığımızı elde etmek için onun inancına göre oynamalıyız.”

“O zayıf,” diye karşı koydu Federico. “Onu ihanetle suçlayalım, ipi gösterelim. O zaman çözülecektir.”

Alfonso başını salladı. “Onu gördün, sadece tekrar birbirinize girersiniz. Şimdi farklı bir şey denememiz lazım.”

“Doğru söylüyor, Federico,” dedi Francesco; ağabeyiyle aynı fikirde olmadığı pek nadirdi. “Numara yapmıyor. Gerçekten delirmiş.”

O anda Madonna Trusia odadan çıktı ve sessizce arkasından kapıyı kapattı. “Don Francesco haklı. Onu yeterince sakinleştirdim, ama sanırım siz kardeşlerin dışarıda kalması akıllıca olur.” Bana ve kardeşime baktı. “Alfonso ve Sancha... babanızın yanma gider ve hâlâ yönettiğini sandığı krallığı kurtarmak için hazinelerin gerekli olduğunu söylerseniz, belki o zaman onları size verir. Size güveniyor.”

Başımı salladım. “Alfonso gitsin. Babam ona güvenir, ama benim söyleyeceğim hiçbir şeye inanmaz. Beni her zaman aşağılardı.”

Onaylamaz şekilde başını salladı. Sanki kelimelerim tokat gibi gelmişti; kendimi böyle küçültmememe inanamazmış gibi baktı bana. “Baban her zaman seni takdir etmiştir. Bir erkek olarak dünyaya gelseydin, kendisinin olmak istediği gibi bir erkek olacağını söylediler hep.”

Uzun zamandır içime işlemiş öfkem ortaya çıktı. *O zaman neden bunu bana söylemedi? Neden beni hep hor gördü? Neden beni incitmekten zevk alıyordu?*

İçimdeki duygusal mücadele yüzüme yansımış olacak ki annem yanıma gelip nazıkçe elimi tuttu. “Gel,” dedi, rahatlatan ve cesaret verici bir sesle. “Seni ve Alfonso’yu içeri götüreceğim. Konuşmanın çoğunu erkek kardeşin yapsın. Her şey iyi olacak.”

Üçümüz odaya geri döndük.

“Majesteleri,” dedi annem, bu hitap şeklini kullandığında rahatsız olduğumu görmezden geldi. “Bakın, çocuklarınız sizi ziyarete gelmiş.”

Eski kral II. Alfonso biz içeri girdiğimizde krala yakışır bir pozisyon almıştı ve kontrollüydü. Ama şimdi, Messina’nın limanına bakarak hayali tahtında otururken, eskiden son derece dik olan omuzları hafifçe çökmüştü ve gözlerinde rahatsız edici bir belirsizlik vardı.

“Vezüv,” diye belirtti; kaşları çatık bir halde manzaraya bakıyordu. “Bu pencerenin çok iğrenç bir manzarası var. Vezüv’ü göremiyorum. Bunu düzeltecek bir mimar tutmak zorunda kalacağız.”

“Kesinlikle,” dedi Madonna Trusia. “Majesteleri, Don Alfonso ve Donna Sancha sizi görmeye geldiler.” Ve geri adım atarak erkek kardeşime başıyla işaret verdi.

“Majesteleri,” dedi Alfonso; sesi uzak ve mesafeliydi. “Sizinle son derece önemli bir konuyu konuşmalıyım.”

Babam homurdandı. Sonunda bakışlarını manzaradan çekti ve başını en genç çocuğuna çevirdi. “Alfonso. Bir erkek olmuşsun.”

“Evet, efendimiz.”

“Evlendin mi?”

“Hayır.” Kardeşim durdu. “Napoli’de büyük bir sorun var, baba. Baronlar isyanda ve Fransızların istilası kaçınılmaz. Birliklerimizin paraya ihtiyacı var. Kraliyet hazinesinden ödünç almak zorundayız. Tahtı güvende tutmanın tek yolu bu.”

Babam bakışlarını üzerimde gezdirdi. “Ve Sancha. Papanın küçük piçiyi evlenmiştin. Söylesene, sakalı çıktı mı?”

Sinirim tepeme çıktı, ama dilimi tuttum. Aynı zamanda, karşıdaki adamın rütbesinin düşmüş olduğunu görünce hüzünlendiğim de. Babamın soğuk, boyun eğmez zalimliği krallığını yok

etmiş, ailesine ve akıl sağlığına mal olmuştu. Sadece annem ona sadık kalmıştı.

“Biraz daha büyüdü,” diye yanıtladım sessizce.

Babam başını salladı, sonra da yabancı bir koya bakan pence-resinden dışarı baktı yine. “Ne kadar gerekiyor?” diye sordu aniden.

“Oldukça fazla,” diye yanıtladı kardeşim. “Ama sadece gerektiği kadarını alacağım.”

“Bir anahtara bakar...” diye mırıldandı babam. Alfonso’nun ona yaklaşmasını işaret etti, sonra da bana ve yanımda duran anneme bir bakış attı. “Kadınlar dışarı çıksın,” diye emretti.

Annem ve ben reverans yapıp, koridorda endişeyle bekleyen erkek kardeşlere katılmak üzere odadan çıktık.

“Alfonso’ya güveniyor,” dedi Trusia onlara. “Sanırım başaracak.”

İçgüdüleri doğru çıktı. Bir dakika sonra kardeşim tek başına odadan çıktı; gülümsüyordu. Elinde altın bir anahtar vardı.

Anahtar babamın hazineleri sakladığı dolabı açıyordu. Öfkeli talepler başarısız olurken, annemin ve kardeşimin nezaketinin ve sabrının sayesinde kurtulduğumuzu gördüm. Bir kez daha, daha az dik kafalı olmaya, tatlı doğaya sahip kardeşime biraz daha benzemeye karar verdim.

Ferrandino ve Federico amcam babamı delilik günlerinde rahat ettirecek kadar para bırakıp bırakmamak üzerine tartıştılar. Federico hiçbir şey bırakmak istemedi, ama sonunda kralın isteklerine itaat edildi. Ferrandino idareli olarak kullanması için bir dizi talimatla, makul bir miktarı anneme bıraktı.

Messina’da birkaç uykusuz hafta daha geçirdik. Bu sürede, İspanyol elçisi bize üç ayrı tuhaf haber getirdi. İlki hepimizin bek-

lediği ve korktuğu Castel dell'Ovo'daki yorgun güçlerimizin nihayet Fransızlara boyun eğmesiydi: Vergilius'un yumurtası çatlamıştı.

İkincisi Jofre'yi çok rahatlatmıştı ve hepimizin moralini yükseltmişti. Papa Alexander'i, Kral Charles'a bu kadar kolay teslim olduğu için ya da esir olarak oğlu Cesare'yi onlara verdiği için asla affetmeyecektim. Ancak Cesare de Alexander de şeytandı. Ordu Napoli'ye girmeden önce, Cesare Fransız ordusundan kaçmış, yanına da alabildiğince ganimet almıştı. Ganimeti Charles'ın askerlerine rüşvet vermek için kullanmıştı.

Üçüncü mesajsa, ilk ikisinin hemen ardından gelmişti. Kutsal İttifak'ın kurulduğu, kendi ordusundan çok daha büyük olan muaz-zam bir orduyla karşılaşacağı haberini alan VIII. Charles tüymüştü. Napoli'yi istila ettikten birkaç hafta sonra arkasında tek bir garnizon bırakmadan geri çekildi. Bu haber, papanın ve Cesare'nin kurnazlığını daha çok ortaya çıkarmıştı. Cesare, Kral Charles Kutsal İttifak'ı duymadan önce ortadan yok olmuştu. Ferrandino *Il Re Petito*'nun hain küçük bir adam olduğunu, kılıçlarını Fransızlara çeviren asi baronlarımıza çok kötü davrandığını ve şimdi Aragon Hanedanı'nın dönüşünü istediklerini öğrenince fazlasıyla memnun oldu.

Bu haber, kamptaki güçlerini toplayarak planlar yapmak için Ferrandino'ya ilham verdi. Ordu, Napoli Körfezi'ndeki Ischia Adası'nda Yüzbaşı Don Inaco d'Avalos tarafından kumanda ediliyordu. Ischia şehrin kıyı şeridinden biraz uzaktı; anakaradan saldırıları başlatması için krala kolaylık sağlayacaktı.

Onunla gitmeye kararlıydım ve Jofre karşı çıkmaya cesaret bile edemedi; o kadar iyimserdim ki birkaç gün içinde eve zaferle döneceğimizi umuyordum. Alfonso da Ischia'ya gitmeye karar verdi; bir savaşçı olarak becerilerine ihtiyaç vardı. Francesco ve Federico Napoli özgür kalana kadar Sicilya'da kalmayı seçtiler.

Denize açılmadan önce, Madonna Trusia'yı çağırdım. Babam hayali taht odasında karanlıkta oturup Messina limanının karanlık sularına yansıyan ışıklara bakarken, annemle o küçük giriş salonunda oturduk.

“Bizimle gel,” diye ısrar ettim. “Alfonso ve ben seni çok özledik. Burada artık senin için bir şey yok; babam etrafında kim var farkında bile değil. Ona bakacak hizmetkârlar tutabiliriz.”

Dalgın bir şekilde başını salladı, sonra yüzünü eğdi ve yere, soluk, zarif ellerine baktı. Ellerini dizinin üzerinde birleştirdi. “Ben de sizi özledim. Ama onu terk edemem. Anlamıyorsun, Sancha.”

“Haklısın,” dedim tersçe. Babama kızgındım; annemi bu hale getirdiğine göre, delirmesine ve görünüşe bakılırsa umutsuz olmasına rağmen böyle iyi bir insanı perişan etmeyi başarıyordu. “Anlamıyorum. Ailesine, halkına ihanet etmesine rağmen sen ona sadık kalıyorsun. Çocukların sana tapıyor ve seni mutlu etmek için ellerinden ne gelirse yapacaklar; onun sana verebildiği tek şeyse acı.” Tereddüt ettim, sonra büyük bir duygu yoğunluğuyla tüm hayatım boyunca kafamı karıştıran soruyu sordum. “Nasıl böylesi zalim bir adamı sevebildin?”

Trusia yüzünü kaldırdı ve yoğun bir ifadeyle bana baktı; sesinde gücenmişlik vardı. Babama duyduğu sevginin derinliğinin her şeyi aştığını anladım. “Sanki başka seçeneğim varmış gibi konuşuyorsun,” dedi.

Ischia'ya tam ilkbaharda vardık; zeytin ağaçlarıyla ve güzel kokulu çam ağaçlarıyla çevrili, bakir bir yerdi. Ona “Yeşil Ada” lakabını kazandıran zengin bir bitki örtüsüne sahipti. Manzaraya birkaç yüzyıl önce patlamış ve toprağı verimli hale getirmiş Epomeo Dağı hâkimdi.

Jofre, Alfonso ve ben, büyük büyükbabam Yüce Alfonso tarafından inşa edilmiş bir köprüyle ana karaya bağlı olan, tecrit edilmiş büyük Castello'da kaldık. Nisandan mayısa, mayıstan hazirana, zaman su gibi aktı. Ana kara yağmalanırken ordumuzun yapacağı çok az şey vardı. Bir şüphecinin inançsızlığıyla da olsa, sadece dua ediyorduk. Savaş iyi gitti. Kaybımız çok azdı; hem baronların hem de Kutsal İttifak'ın desteğine sahiptik. Fransızların cesareti kırılmıştı.

Ne Jofre'nin ne de Alfonso'nun dövüşmesi gerekiyordu. Sanırım hayal kırıklığına uğramışlardı, ama benim içim rahatlamıştı. Üçümüz ayrılmaz olmuştuk; birlikte yemek yiyor, sağlığa iyi gelmesiyle ünlü olan sıcak kaplıcaları, Ischia ve Sant'Angelo'nun küçük kasabalarını dolaşıyorduk.

Ama her sabaha yalnız başıma başlıyor, ince kumlu sahilde yürüyor ve koyun sakin sularına bakıyordum. Havanın açık olduğu günlerde Napoli'nin kıvrımlı kıyı şeridi görülüyordu; Vezüv feneri gibi duruyordu. Castel dell'Ovo'yu uzaktan küçük, karanlık bir nokta olarak görebiliyordum. Güneşin altında o kadar durmuştum ki bronzlaşmışım. Donna Esmeralda da sık sık peşimden geliyor, şah başıma örtmem için ısrar ediyordu.

Sisli günlerde de dışarı çıkıyordum; babam gibi boş yere Vezüv'ü görmenin peşindeydim.

Squillace'de vatan hasreti çektiğimi sanırdım, ama o zaman geri dönebileceğim bir evim olduğundan emindim. Ama artık, çocukluğumu geçirdiğim sarayın ayakta durduğundan emin değildim. Sanki sevdiğim birer yakınımış gibi, Santa Chiara'yı ve Duomo'yı özlüyor ve güvende olmayışlarından korkuyordum. Limanda parlak yelkenleriyle duran zarif gemileri, eğer çoktan yok olmamışlarsa şimdi çiçek açmış olması gereken saray bahçelerini düşündüm ve içim acıdı.

Ferrandino sık sık askerî danışmanlarıyla toplanıyordu. Temmuzda kocam, kardeşim ve ben çalışma odasına çağrılana kadar onu neredeyse hiç görmedik.

Yüzbaşı Don Inaco'nun yanında, masasında oturuyordu ve her iki adamın da yüzündeki tatmin olmuş parlak gülümsemeye bakınca kralın bizimle paylaşacağı haberin ne olduğunu anladım.

Ferrandino kendini zor tutuyordu; biz daha reveransımızı yapmadan konuştu; ses tonu hiç duymadığım kadar neşeliydi. "Bavullarınızı toplayın, Ekselansları."

"Hiç açmadım ki," dedim.

YAZ, 1495 - İLKBAHAR SONU, 1496

IX

Napoli koyuna çabucak vardık. Aslında, hizmetkârların erzakları ve eşyaları gemiye yüklemesi Ischia'dan Santa Lucia limanına gelmekten daha çok zaman aldı.

Kraliyet maiyetimiz, Majesteleri Ferrandino, nişanlısı Giovanna, Jofre, Alfonso ve ben keyifle gemiye bindik. Gemi harekete hazırlandığında, Alfonso şarap ve kadeh getirdi. Sürekli kralın, Aragon Hanedanı'nın ve geri döndüğümüz şehrin şerefine kadeh kaldırdık. Bunlar hayatımın en sevinçli anlarıydı. Ferrandino için de öyle olduğunu düşünüyordum, çünkü gözleri hiç bu kadar parlamamıştı ve hiç bu kadar kocaman gülümsememişti. Düşünmeden Giovanna'yı belinden yakaladı, kendine çekti ve onu tutkuyla öptü; bu, neşemizi daha da artırdı.

Jofre, Rahip Savonarola'ya ve onun VIII. Charles'ın dünyanın sonunu getireceğiyle ilgili uğursuz kehanetlerine burun kıvrırdı. "Babam, papa hazretleri, Savonarola'nın Roma'ya gelmesini ve kıyametle ilgili görüşünü savunmasını emretmişti. Korkak Savonarola hastalık bahanesini sundu ve yolculuğa katılamayacağını söyledi."

Jofre yeniden kadeh kaldırınca biz de kahkahayla, “Savonarola’nın hastalığının devamına,” dedik. Esmeralda’nın güvertenin altında oluşuna memnundum; böylelikle çok saygı duyduğu papaza hakaret edildiğini duyamadı.

Napoli kıyı şeridine yaklaştıkça üzerimize bir sessizlik çöktü. Sürgün esnasında benim için bir umut feneri olan Vezüv, hâlâ şehrin üzerinde nöbetteydi. Ama eskiden yemyeşil olan kırsal alan şu anda toza dönüşmüş, tek bir renk noktası gibi duruyordu. Tarlalar, yamaçlar, çiçeklerle, olgunlaşan ekinlerle dolup taşması beklenen her yer siyahlaşmıştı; sanki yüce yanardağ bir kez daha patlamıştı.

Sadece Ferrandino hâlâ gülümsüyordu; komutanlarıyla yaptığı akınlarda daha önce bu yıkımı görmüştü. “Umutsuzluğa kapılmayın,” dedi bize. “Fransızlar bu yıl hasat edemeyeceğimizden emin olabilirler, ama yaktıkları ateş toprağı zenginleştirecek ve bir sonraki yıl bize bol mahsul verecek.”

Yine de geri kalanımız sessizleşti; rahatsız olmuştuk. Küle dönmüş gemi iskeletlerinin yanından geçip limana çekilirken, bozulmamış, sağlam taş Castel dell’Ovo, güven verici bir görüntü sergiliyordu. Savaşın hasara uğrattığı duvarların yanından geçerken şehre endişeyle baktım ve Alfonso’nun kolunu endişeyle sıktım.

“Bak!” diye bağırdım. “Santa Chiara Kilisesi hâlâ ayakta! Duomo da öyle!” Doğruydu; oradan çıkan dumanları görmüş olmama rağmen, Santa Chiara’nın dışı neredeyse hiç zarar görmemişti; sadece biraz kurum izi vardı. Duomo’yaysa hiç dokunulmamış gibiydi.

Ama küçük ailemiz arabaya birlikte binip Castel Nuovo’ya doğru yol alırken kederimi ve kinimi saklamak için mücadele ettim; bu konuda yalnız da değildim. Ferrandino’nun yüz ifadesi bile keyifsizdi; Giovanna gözyaşlarıyla savaşıyordu ve Alfonso yüzünü cama dönmüştü.

Limandan varış noktamıza yolculuk kısa sürdü, ama bu kısa mesafe bile Fransızların neden olduğu yıkımı görmemize yetti. Tüm saraylar, halkın yaşadığı yerler, hepsi yanmış, taş taş üstünde kalmamıştı. Cephanelikte, eskiden askerler ve ağır silahlarla dolu olan, çift kat kalın duvarlarla korunan yerde, siyahlaşmış taş yığınlarından başka bir şey yoktu ve etraf kısıtılmış, çürümeye yüz tutmuş cesetlerle doluydu.

Giovanna burnunu tuttu. Körfezden hafif hafif gelen, çok sevdiğim o tuzlu su kokusunun yanında, çürüyen etin kokusunu da duyuyordum ne yazık ki. Görünüşe bakılırsa, ölüleri toprağa gömmektense denizin dalgalarına atmak daha kolay gelmişti.

Castel Nuovo'yu çevreleyen duvarlar, dişleri aralıklı ve eğri büğrü bir adamın gülüşünü anımsatıyordu. "Sorun değil," dedi Ferrandino ve başıyla ileriye işaret etti. "Bakın kim karşılıyor bizi." Yukarı baktım ve Napoli'ye vardığımızdan beri ilk kez gülümsedim; I. Alfonso'nun zafer takı hâlâ gururlu ve sağlam bir şekilde ayakta duruyordu. Arabamızla altından geçtik. Girmemiz için kapıyı açık tutan nöbetçilerin yanından geçtik.

Bahçenin içinde, ki artık burası çiğnenmiş bir toprak yığınıydı, bir yüzbaşı, birliğin başından ayrılp arabaya koştı, kapıyı açtı ve reverans yaptı. "Hoş geldiniz, Majesteleri," dedi ve Ferrandino'nun aşağı inmesine yardım etti. "Kraliyet sarayının bu hali için sizden özür dilemeliyiz. Bugün gelişiniz için hazırlamayı ummuştuk, ama ne yazık ki burada çalışan hizmetkârların çoğu öldürüldü. Eğitimsiz halktan ve fakirleşen asillerden adam toplamaya çalıştık ve onlar da hasarı onarmak için çok yavaş kaldılar."

"Önemli değil," diye yanıtladı Ferrandino zarif bir şekilde. "Evde olduğumuz için memnunuz."

Ama kapılar açılır açılmaz içimde hiç mutluluk kalmamıştı. Yüzbaşı bize taht odasına kadar eşlik etti. Orada vekilharç, kralı

karşılacak ve sarayı yeniden onarmak ve kılıkla nasıl baş edeceğimizle ilgili planlar yapacaklardı. Kılıç düellolarından dolayı hasar görmüş ve sıçrayan kanlardan koyulaşmış koridorlardan geçtik. Atalarımızın portreleri çerçevelerinden çıkarılmış ve yırtılmıştı; altın çerçeveler çalınmış, parçalara ayrılmış tablolar yerlere saçılmıştı. Heykeller, halılar, perdeler, aplikler, çocukluğumdan beri bildiğim ve hep kalıcı olduğunu düşündüğüm şeylerin hepsi, ailemin taht hakkı kadar sonsuz olacağım düşündüğüm her şey çalınmıştı. Çıplak zeminde yürüdük, çıplak duvarların yanından geçtik.

“Her şeyi almışlar,” dedi acı bir şekilde Giovanna. “Her şeyi.”

Ferrandino’nun ses tonu şaşırtıcı şekilde sertti. “Savaş böyledir. Hiçbir şey yapılamaz. Şikâyet etmenin bir anlamı yok.”

Giovanna sessizleşti ama gözlerindeki öfke hafiflememişti.

Hain muhafızı öldürdüğüm cumbanın zemininde ve duvarlarında hâlâ kan vardı; canî eyleminin işaretleri silinmemişti daha.

Taht odasına varınca gücenmişliğim daha da arttı. Limana bakan pencereler kırılmıştı, kırık camlar hâlâ etraftaydı; boş şarap şişeleri her köşeye fırlatılmıştı. Köylü kadınlar çılgıncasına, cam parçalarını süpürüyorlardı.

“Majesteleri, Kral Ferrandino,” diye ilan etti yüzbaşı. Kadınlar işlerini bıraktılar. Kralı maiyetiyle birlikte gördükleri için mahcup olmuşlardı; bir tanesi diz çökmek yerine haç çıkardı. Bir başka kadın hizmetçi tahta çıkan basamakta diz çökmüş, bir bezle çıplak tahtı ovalıyordu; belinden dönüp elinden geldiğince reverans yaptı. Büyük koltuk parçalanmıştı; kolçaklarında ve ayaklarında derin çentikler vardı; süslü bir şekilde oyulmuş ahşabın şekli bozulmuştu.

Taht minderi yere fırlatılmış, kılıçla parçalanmış ve ilk bakışta kan olduğunu sandığım koyu bir sıvıyla lekelenmişti. Ona doğru gittim, baktım ve idrar kokusu aldım.

“Majesteleri, Ekselansları!” diye bağırdı kadın hizmetçi. “Beni bağışlayın. Temizlenecek o kadar çok şey vardı ki, Fransızlar sarayın her yerinde ağza bile alınamayacak şeyler yapmışlar. Tahtı bile pisletmişler.”

“Bir tek Kral Charles çarpık kışını oturtsaydı Fransızlar tahtımızı kirletebilirlerdi,” dedim çabucak.

Aslında söylediğim pek de espri sayılmazdı ama oradaki herkes güldü.

Kralın ofisine açılan kapılar açık duruyordu Ferrante’nin büyük çalışma masası parçalanmış, şöminenin yanına yığılmıştı. Bir köylünün evinden birkaç kaba sandalye alınıp, eskiden odayı süsleyen iyi parçaların yerine konulmuştu. Vekilharç bizi ayakta bekliyordu.

“Koşullardan dolayı sizden özür dilerim, Majesteleri,” dedi. “Düzgün mobilyalar getirmemiz biraz zaman alacak.”

“Sorun değil,” dedi Ferrandino ve görüşmek için içeri girdi.

Geri kalanımız eşyalarımızın açılışını görmek için eski odalarına döndü. Hiçbir mobilyanın arta kalmasını beklemiyordum, ama Donna Esmeralda’yı görmeyi de beklemiyordum. Bizimle aynı gemide gelmişti, ama diğerleriyle birlikte başka bir arabaya binmişti. Odanın zemininde oturuyordu; etekleri yere yayılmıştı ve gözlerinde kin vardı.

“Yatağınız,” dedi, dişlerinin arasından. “Güzel yatağınız. Piçler ateşe vermişler. Tavan boylu boyunca is.”

Şaşırdım; böyle bir dille konuştuğunu hiç duymamıştım. Ama kocası Angevin’lerle savaşırken ölmüştü. Angevin’ler, Fransız soyundandılar ve muhtemelen Charles’la gelenlerin onun gözünde onlardan farkı yoktu.

“Sorun değil,” diyerek Ferrandino’nun sözlerini yineledim. “Sorun değil, çünkü o piçler gitti ve şimdi biz buradayız.”

Ve Napoli'de kaldım. Birkaç ay zor geçti. Yemek kıtlığı vardı ve yapının onarımına çok para harcandı. Vekilharç şarap ya da erzak ithal etmemize izin vermedi; çoğunlukla savaşta ayakta kalmış bölgedeki avcılara ve balıkçılara bağıydık. Su içtik. Hizmetkârlarımız olmadan idare ettik. Sık sık Donna Esmeralda'ya yardım ettim; şimdi benim tek hizmetçimdi ve hizmetçilerin yapması gereken her şeyi de o yapıyordu.

Yine de her gün bir gelişme kaydediliyordu ve içimiz iyimserlikle doluydu; özellikle Ferrandino halkın desteğini aldığından beri.

Daha sonra, bir öfke anında, yokluktan bunalan Jofre, Squillace'de daha iyi şartlarda yaşayacağımızı söyledi. Ferrandino'yla görüşme talep edip hızlı bir şekilde görüşme iznini aldım.

O sırada, atalarından kalan masa kadar büyük olmasa da bir çalışma masası ve düzgün bir sandalyesi vardı. Coşkun bir ruh halindeydi; şimdi krallığını bir dengeye oturtmuştu ve ayrı ayrı çıkan kavgalar durmuştu. Resmî taç giyme töreni ve Giovanna'yla evlenmek için bir tarih belirlemişti. Oturdu ve beni dinledi.

"Varlığımın size iyi şans getirdiğini söylemişsiniz. Buna inanıyor musunuz?"

Gülümsedi ve biraz da takılır gibi bir ses tonuyla, "Evet," dedi.

"O zaman benim ve kocamın Napoli'de kalmamıza izin verin. Bunu resmî bir kararla duyurun ki acil bir durum olmadığı sürece Squillace'ye geri dönmem gerekmesin."

Bakışı ciddileşti. "Sana daha önce de dediğim gibi, Donna Sancha, benden ne istersen kabul. Bu istediğin sadece küçük bir iyilik ve hiç tereddüt etmeden kabul edeceğim."

"Teşekkürler," deyip elini öptüm. O zaman nihayet babamın kalpsiz oyununu bozmuş olduğuma ve sonunda güven içinde evimde kalacağıma inandım.

Kocam, Ferrandino'dan aldığım söz karşısında mutsuz oldu, ama buna karşı gelecek cesarettten yoksundu. Sonbahar geldi ve Jofre'ye göre, papalıktan gelen bir emirle kıyamet tellalı Savonarola'nın dua etmesi yasaklanmış, aforoz edildiği ilan edilmişti. Kış geldi. Noel'le birlikte, Castel Nuovo önceki haline dönmeye başladı. Charles'ın yıllık mahsulü mahvetmesi sonucu ortaya çıkan kıtlıkta fakirlere ve açlara yardım etmek için elimizden geleni yaptık. Kraliyet ailesi olaraksa İsa'nın doğuşunu kutlamak için ilk uygun ziyafetimizin tadını çıkardık.

Donna Esmeralda ve ben, gerçek bir yatakta uyuyorduk ve saraydaki pencerelerin bir kısmı onarılmış, onarılamayan kısmıysa soğuk havanın içeri girmesini önlemek için kalın kumaşlarla kaplanmıştı. Noel yemeğimizden sonra üzerime bir ağırlık çöktüğünden uzanmaya gitmiştim ki Esmeralda beni dış odaya çağırdı.

“Donna Sancha! Madonna Trusia burada!”

“Ne?” deyip doğruldum hemen; uyku sersemiydim. Bir an için bu haber çok normal gelmişti. Noel'deydik ve bayramda annem çocuklarını ziyarete gelebilirdi. Sicilya'ya gittiğini unutmuştum; isyanı ve Fransızları unutmuştum.

“Ne?” diye tekrarlardım. Bu kez cidden şaşırmıştım, çünkü olayları hatırlamıştım. Şalımı omuzlarıma örttüm ve aceleyle antreye çıktım.

Annemi görmeden önce, aklını başına alıp Napoli'ye gelme ve orada yaşama teklifimi kabul ettiğini umdum. Durumunu hatırlayınca kalbim sızıyordu; dünyadan elini ayağını çekmiş, ona sevgisini başka türlü göstermeyi hiç bilmemiş, bu yüzden işkence yaparak sevmiş bir adamla, şu anda delirmiş, onun varlığının bile farkında olmayan bir adamla yaşamaya mahkûmdum.

Madonna Trusia'yı görür görmez dehşete kapılarak nefesimi tuttum. Gülümseyen, ıslıl ıslıl bir güzellik bekliyordum. Ama Donna Esmeralda'nın yanında gördüğüm kadın siyahlar giymiş, eli ayağı

zor tutan yaşlı bir kadındı. Altın sarısı saçları bile örtülüydü; sanki fırtına bulutları güneşi kapatmıştı. Kırılğan ve zayıftı; benzi atmıştı ve gözlerinin altında gri gölgeler vardı. Sanki babamın tüm sefilliği ve acısı ona geçmiş, güzelliğini ve sevincini baltalamıştı.

Annem en yakındaki koltuğa çöktü ve ikimize de bakmadan Esmeralda'yla konuştu. "Oğlumu getirin."

Bundan başka bir şey demedi. Buna gerek de yoktu; o an ne olduğunu anladım. Bir sandalyeyi onun yanına çektim ve elini tuttum. Başını eğdi; bakışlarına karşılık vermek istemiyordu. Sessizce bekleyerek oturduk. Boğazımda bir acı düğümü hissettim, ama göz yaşlarımı tuttum.

Bir süre sonra Alfonso geldi. O da anneme bakar bakmaz ne olduğunu hemen anladı. "Öldü mü?" diye fısıldadı.

Trusia başını salladı. Kardeşim annemin önünde diz çöktü ve eteklerine sarıldı, başını dizine koydu. Annem onun başını okşadı; dışarıdan izleyen biri gibi baktım. Asıl üzüldüğüm şey babamın ölümü değil, bunun en sevdiğim iki insanda neden olduğu acıydı.

Sonunda Alfonso başını kaldırdı. "Hasta mıydı?"

Annem elini ağzına götürdü ve başını salladı. Uzun bir süre konuşmadı. Kontrolünü sağlayabildiği anda elini indirdi ve monoton bir sesle hikâyeyi anlatmaya başladı.

"Üç hafta önceydi... Önce kendine gelir gibi oldu, neler olduğunu anladı, ama sonra hiç uyuyamaz oldu ve deliliği çok daha kötüye gitti. Öfkeliydi, huzursuzdu, sürekli volta atıyor ve bağırıyordu; en sevdiği odasında tek başınayken bile. O odayı hatırlıyorsunuz; büyük koltuğun ve avizenin olduğu yer.

"O gece," diye devam etti, ama şimdi daha da zorlanıyordu. "Alfonso'nun odasından gelen büyük gıcırta ve sürtünme sesiyle uyandım. Kendine zarar verebileceğinden korktum, bu yüzden

onu görmek için aceleyle kalktım. Hep karanlıkta oturduğundan bir mum aldım.

“Koltuğunu odanın öbür tarafına iterken buldum onu. Bunu niye yaptığım sorunca sinirle, ‘Bu manzaradan sıkıldım,’ dedi. Başka ne yapabilirdim ki?” Durdu, ani bir vicdan azabıyla dolmuştu. “Hizmetkârlar uyuyorlardı, bu yüzden mumu bir kenara bıraktım ve ona yardım ettim. Tatmin olunca da tek başına bıraktım onu.

“Odama geri döndüm, ama tuhaf bir şekilde rahatsızdım. Uyumadım ve birkaç dakika sonra başka bir ses duydum, bu kez yüksek bir ses değildi ama bir şey olmuştu... Korktuğum bir şey...” Anının ağırlığı altında ezilircesine, elleriyle yüzünü kapattı.

Bundan sonra yarım yamalak, geveleyerek konuşmuştu ve söylediklerinin özeti şöyleydi:

Babam ikinci koltuğu taşımıştı, hayali tahtından çok daha hafif olanı ağır dövme demir avizenin altına getirmişti, sonra da koltuğuna adım atmıştı. Uzun bir ip bulmuştu; bunu Otranto’da kazandığı zaferler için takılan mücevherler ve madalyaları üzerinde taşıdığı kraliyet şalına bağlamıştı.

Avizenin bir koluna ipi sıkı bir şekilde bağlamış, şalını sıkı bir şekilde boynuna sarmıştı.

Annemin duyduğu ses de tekmesiyle ittiği hafif sandalyenin sesiydi.

İnsanın kalbi çoğu zaman zihin daha anlamadan bir şeyleri bilir. Ahşabın mermer zemine düşmesiyle Trusia şalını ya da mumu almadan babamın odasına koşmuştu.

Orada, yıldızların soluk ışığı ve Messina limanının fenerinin altında, sevdiği adamın silüetini ilmiğin ucunda ağır ağır sallanırken görmüştü.

Annem ifadesiz, cansız bir ses tonuyla açıkça şöyle dedi: “Bundan sonra asla huzur bulamayacağım. Cehennemde azap çektiğini biliyorum. İntihar edenlerin olduğu yerde artık; kan emicilerin yuvalarının bulunduğu yerde, çünkü kendi elleriyle yaşamına son verdi.”

Hâlâ dizlerinin önünde oturan Alfonso nazikçe annemin ellerini tuttu. “Dante sadece benzetme yapıyor, anne. En kötü ihtimalle babam arafta olur; çünkü ne yaptığını bilmiyordu. Onunla konuştuğumda Messina’da olduğunu bile bilmiyordu. Hiç kimse bir başkasını farkında olmadığı bir şeyi yaptığı için suçlamaz; kaldı ki Tanrı insanlardan daha merhametli ve daha bilgedir.”

Annem acınası bir umutla ona baktı, sonra da bana döndü. “Sancha, sence bu mümkün müdür?”

“Tabii ki,” diye yalan söyledim. Dante’ye inananılacaksa, II. Alfonso cehennemnin yedinci çemberinde olurdu; kanla ve yağmacılıkla uğraşan despotların ruhlarını kaynatan kan nehrinde. Adalet varsa, işkenceci, ölümler müzesinin yaratıcısı olan babası Ferrante’nin de yanında mahkûm olması gerekirdi.

Ait olacağı başka bir yer daha vardı; cehennemnin en derinlerinde, şeytanın ağzında, en büyük hainler için ayrılan yer. Sadece ailesine değil tüm halkına ihanet ettiği için. Orada kükürt, ateş ve ısı yoktur, sadece en kötü soğuk, zalim ve acı soğuk vardır.

Babamın kalbi kadar soğuk; gözlerinde sık sık gördüğüm bakışı kadar soğuk.

Annem Napoli’de kaldı ve yavaş yavaş hüznü hafifledi. Kendim için Tanrı’ya umutsuzlukla yalvardım: *Kalbimi kötülüklerden uzak tut; babam gibi olmama izin verme.* Her şeyden önce, bir adamı öldürmüştüm. Sık sık uyanıp, nefesimi tutup kaşımın, yanağımın üzerinden akan ılık kan damlasını hissediyor, gözlerimi sildiğimi

ve kurbanımın gözlerindeki şaşkınlığı görüyordum. Herkes *asil bir hareket* diyordu. Kralı kurtarmıştım. Belki Ferrandino'yu kurtarmıştım, ama bir yaşam almanın nesi asil bir eylem olabilirdi ki?

Babamın trajik ölümüne rağmen, ki koşullar halktan, hizmet-kârlardan saklanmıştı ve bir daha asla aile içinde konuşulmamıştı, Napoli'deki yaşam yine mutlu haline dönmüştü. Ferrandino ve Giovanna görkemli bir kraliyet töreniyle evlendiler, saray yeniden onarıldı ve çok daha lüks bir mekâna dönüştü. Bahçeler yine eski haline döndü. Alfonso'nun etkisiyle, Jofre görevlerini bilen bir kocaya dönüştü.

Beş ay geçti. 1496 Mayıs'ında, artık mutluluğa ve rahata alışmıştım. Uzun süredir rüyalarımda top ateşi ve ılık kan görmüyordum. Gözlerimi kapadığımda babamın karanlıkta sallanan bedeninin silüetini de görmüyordum. Ferrandino, kocam ve benim Napoli'de kalacağımıza dair verdiği sözü tutmuştu; annem ve kardeşim de yanımdaydı. Daha ne isteyebilirdim ki? İlk kez, Napoli'de oğullarımı ve kızlarımı yetiştirme fikri hoşuma gidiyordu; onlara sadece sevgi gösterecek aile üyelerinin arasında yetişeceklerdi.

Ama Papa Alexander'in başka planları vardı.

Annem ve kardeşimle akşam yemeği yerken Jofre elinde bir parşömenle içeri girdi ve yüzünde nahoş bir ifade vardı. Mektupta yazılanları bana söylemek zorunda olduğunu ama tepkimden korktuğunu anladım.

Korkmakta da haklıymış. Mektup babasından geliyordu. Aramızda nahoş bir şeyler yaşanacağını doğru tahmin etmiştim. Yemekten kalkmak için müsaade istedim ve ikimiz konuyu özel olarak konuşmak üzere ayrıldık.

Alexander mektubunda, "Napoli'deki savaş ölümlü ve kırılğan oluşumuzu hatırlattı. Kalan yıllarımızı çocuklarımızla birlikte geçirmeyi diliyoruz," demişti.

Bütün çocuklarım, Jofre ve özellikle karısını yanında istiyordu.

Marigliano Kontu'nu hatırladım; Jofre'ye sadık olmamakla suçlandığım zaman Alexander'in emriyle beni Squillace'de ziyaret eden adamı. Beni ihtiyatla bir gün papa hazretlerinin merakını bastıramayacağı konusunda uyarmıştı: En genç oğlunun karısını kendi gözleriyle görmek isteyecekti; herkesin metresi *La Bella*'dan bile daha güzel olduğunu iddia ettiği kadını.

Reddedişimin ölümüm anlamına geldiğini bilmeme rağmen kollarımı zavallı, pısırik Jofre'ye sallayarak lanetler yağdırdım. Roma'ya gelmeyeceğim konusunda ısrar ettim. Ferrandino'ya gittim ve benim Napoli'de kalmam için papayı ikna etsin diye yalvardım, ama ikimiz de biliyorduk ki papanın sözü kralınkinden daha geçerliydi. Yapılabilecek hiçbir şey yoktu. Napoli'ye geri dönmek için bu kadar beklemişken, şehrim yine benden alınmıştı.

İLKBAHAR SONU, 1496

X

Jofre ve ben 20 Mayıs 1496'da, güneşli, parlak bir günün sabahında katedralin çanları saat onu gösterirken Roma'ya girdik. Asillerin ve halkın bulunduğu şenlikte papanın ikinci büyük çocuğu ve tek kızı olan Lucrezia Borgia'nın bizi karşılayacağı ve oradan da Vatikan'a götüreceği bir geçit törenin içinde bulduk kendimizi.

VI. Alexander daha önce hiçbir papanın yapmaya cesaret edemediği şeyi yapmıştı: Kendi çocuklarını daha önceki papaların yaptığı gibi "yeğenleri" olarak göstermek yerine açıkça kabul etmişti. Onları candan sevdiği söylenirdi. Seçilmesinden hemen sonra papalık sarayına çocuklarını da getirmişti. Jofre'yle evliliğimden bağımsız olarak da Lucrezia'dan bahsedildiğini duymuştum. Fevkalade bir güzelliği olduğu söyleniyordu.

"Kardeşin nasıl biri?" diye sormuştum Jofre'ye, kuzeye doğru seyahat ederken.

Biraz düşündükten sonra, "Tatlı," dedi âlelade bir biçimde. "Alçak gönüllü ve çok sevimli. Onu seveceksin."

"Güzel mi?"

Bunda tereddüt etti. "O... hoş. Senin kadar değil tabii."

“Peki ya erkek kardeşlerin?”

“Cesare?” benim evlenmiş olabileceğim ağabeyinden bahsedince kocamın yüzünden bir gölge geçti. “O çok yakışıklı.”

“Karakterini kastetmiştim.”

“Hırslıdır. Çok akıllıdır.” Ondan hoşlanmadığını sezdim, ama Jofre nahoş meselelerle ilgili olunca gerçekten çabucak kaçınmakta uzmandı. Yine de erkek kardeşi Juan konusunda ısrar ettim; kaşlarını çattı ve, “*Onun* için endişelenmene gerek yok. İspanya’da karısıyla yaşıyor,” dedi.

Büyük bir güzelliğin bedeli vardır. Güzel hatlara sahip olduğum için memnundum, ama başka kadınlarda uyandıracığım kıskançlığı da biliyordum. Bu yüzden, o gün görümcemi gölgede bırakmamaya dikkat ettim: Asil kadınların yaptığı gibi sade, siyah bir elbise giydim. Güneye özgü, modern, geniş kolları vardı; atım da siyaha bürünmüştü. Kocamın arkasında saygılı bir mesafe bırakarak ilerliyordum.

Yine de Jofre, Roma’yı ve ailesini prensliğinin görkemiyle etkilemeye hevesliydi. Tam yirmi kadından oluşan maiyetimle ona eşlik etmem için ısrar etti; parlak sarı, kırmızı ve mor giysileriyle soytarların da dâhil olduğu büyük bir maiyetle.

Şehre güneyden girdik. Daha önce hiç Roma’ya gelmemiştim. Yıpranmış şehir kapılarından girip sıra sıra tepelere bakınca içimi bir ürperti kapladı. Jofre atının üzerinden, “Orada,” diye seslendi arkaya doğru. Via del Circo Massimo üzerinden geçerken sağını işaret etti. Orada Konstantin takı duruyordu; büyük büyükbabamın zafer takının antik bir prototipiydi. Aşağıda, doğumuza doğru büyük Kolezyum vardı; çoğu Hristiyanın sonuyla bulunduğu, sıra sıra taşlarla örülmüş elips bir meydandı. Sayısız beyaz sütunlarıyla ve devasa kubbesiyle tüm tanrılara adanan tapınak Panteon, Roma’daki en büyük kubbeydi; hatta ironik bir şekilde Hristiyan kilisesinden çok daha büyüktü.

Bildiğim şehirlerde bir ya da iki kraliyet sarayı olurdu; birkaç küçük *palazzo*, birkaç katedral ve sayısız kireç beyazı bina yamaçlarda ve kıyı şeridinde, dar sokaklarda bulunurdu. Roma benim bildiğimin ötesinde bir görkeme ve büyüklüğe sahipti. Ufku ötesinde devam eden topraklara yayılmış binalar nefesimi kesen büyüklükte ve şıklıkta süslemelere sahipti. Sokaklar genişti ve zenginlerin arabalarıyla doluydu; kardinallerin ve asil ailelerin sarayları devasaydı; klasik dikdörtgen biçiminde yapılmış, mermer heykellerle kaplı ve pagan mitolojisinden kalan alçak rölyeyle doluydular. Her biri Castel Nuovo'daki sıkıcı, kahverengi, kaba, intizamsız yapılardan daha iyiydi.

Sadece geniş Tiber Nehri hayal kırıklığıydı. Ponte Sant'Angelo'nun büyük kalesi boyunca uzanan köprü Başmelek Mikail'in heykeliyle süslenmişti. İlk kez Roma'nın meşhur nehrini gördüm. Kokan suları tüccar gemileriyle kalabalıktı ve üzeri yüzen çöplerle doluydu. Ancak önüme çıkan görüntü hemen dikkatimi dağıttı; büyük arnavut kaldırımli Piazza San Pietro ve ötesinde ilk papanın mezarının bulunduğu büyük kilisesi bin yıldan eskiydi. Kuzeyinde, hemen bitişiğinde Vatikan duruyordu.

Geniş meydana varmadan hemen önce atlarının üzerinde kırmızı pelerinli kardinaller ve papanın bize yürüyerek eşlik edecek muhafızları tarafından karşılandık. İspanyol elçi Jofre'ye doğru yürüdük ve onu selamladı. Yavaşça meydana doğru girerken, uzaktan bir kadın gördüm ve ilk bakışta Lucrezia olduğunu anladım.

Beyaz atının üzerinde bize doğru geliyordu, büyük maiyeti siyah ya da kahverengi atlara binmişti. Hizmetkârları kırmızı altın sarısı brokarlar giymişti. Onun üzerindeyse parlak beyaz saten bir elbise, incilerle süslenmiş altın rengi brokar korsesi, başında da elmasla bezeli altın iplikten bir tül vardı. Boynunaysa üzerinde daha fazla elmas olan, modern, büyük bir yakut gerdanlık takmıştı.

Atıyla kardeşinin yanına geldi. Üçümüz, ben, Jofre ve Lucrezia, atlarımızdan indik. Jofre'ye küçük, hoş bir öpücük verdi. Sonra da bana döndü.

Bizi karşılaması için o seçilmişti. Jofre bunun nedenini önceden açıklamıştı: Roma halkının kalbinde onun özel bir yeri vardı. Onlara göre o Bakire Meryem'di: Nazik ve saf, kullarına özel bir sevgiyle doluydu. Adı bile saflığın ve onurun sembolü olmuştu. Kocasının düşmanı tarafından tecavüze uğradıktan sonra, artık bu utançla yaşayamadığı için asil bir karar verip intihar eden Antik Roma'nın Lucrezia'sından sonra ilk kez bu ad kullanılmıştı.

Yukarı kıvrımlı soluk dudaklarının, şefkatli bakışının ardında, kıskançlığın ve güçlü bir zekânın saklı olduğunu gördüm. Tüm bunların kızına yansımış olduğunu gördükten sonra Papa Alexander'in çapraşıklığı ve kurnazlığıyla ilgili her türlü hikâyeye inandım.

Fiziği ününe ters düşüyordu: Güzel değildi; gerçi onuru ve güveni uzaktan çekiciymiş etkisi yaratıyordu. Yüzü Jofre'ninki kadar soluktu; zayıf bir çenesi ve gıdığı vardı. Gözleri kocamandı ve soluk griydi. Saçları küçük kardeşinki gibi soluk bakır sarıydı. Günün anlam ve önemine uygun bir biçimde mükemmel dalgaları ortaya çıkarılmış, bekâr kadınlara uygun bir stilde omuzlarına ve sırtına düşmüştü.

Gerçi bekâr sayılabilirdi de. Jofre benimle bir aile dedikodusunu paylaşmıştı. Lucrezia'nın kocası Milanolu Kont Giovanni Sforza evlendikleri günden itibaren karısından uzak durmak için her türlü fırsatı değerlendirmişti. O zamandan beri karısına geri dönmesi için papadan gelen her çağrıyı geri çevirerek Pesaro'daki malikânesinde kalmış, bu da Lucrezia'yı son derece utandırmıştı. Buna çok şaşırılmışım ve Jofre'ye, "Neden ona gelmiyor?" diye sorduğumda, kocam saf bir şekilde doğrudan, "Korkuyor," demişti.

Papa Alexander'in gazabından korkuyor sanmıştım. Sforza'nın dukalığına ev sahipliği yapan Milano, kendini korumak için Fransızlarla sıkı bir anlaşma yapmıştı; bölgenin yöneticilerinin Napoli'de arkadaşları yoktu. Sforza'nın korkusu siyasi bir intikamdan kaynaklanıyor olmalıydı.

Ancak uzun uzadıya bunun düşününce, Sforza'nın Kral Charles'ın İtalya'ya ayak basmasından çok önce Lucrezia'dan kaçtığını hatırladım. Karısını bu kadar mı hor görmüştü?

O sabah meydana, Lucrezia'nın ifadesi son derece ihtiyatlı, son derece kendini bilen, memnun ve duruma uygundu. Hiçbir ipucu yoktu yüzünde. "Kardeşim," dedi, kalabalığın duyacağı kadar yüksek ama ağırbaşlı olacak kadar da yumuşak bir şekilde. "Evinize hoş geldiniz."

Ciddi bir şekilde sarıldık, yanaktan öpüştük. Kolumu sımsıkı tuttu ve beni kendine doğru çekti. Geri çekildiğinde gözlerinde saf nefretin yansımasını yakaladım.

Roma'nın sevilen hanımı Lucrezia bizi Vatikan'a, Papa Alexander'in İtalya'daki en güçlü kardinallerle çevrili altın tahtında oturduğu muhteşem odasına götürdü. Lucrezia'ya olan benzerliği dikkat çekiciydi: Onun da zayıf bir çenesi, kat kat da gıdığı (altmış yaşına girmek üzereydi çünkü) vardı ve rengi kahverengi de olsa gözleri de aynı büyüklükte ve şekildeydi. Burnu daha çıkıntılıydı, demir grisi saç keşişlerinki gibi tıraş edilmişti ve kafatasındaki kel alanı beyaz bir takkeyle kapatmıştı. Elmaslarla süslü, büyük altın haçı boynundan karnına kadar sarkıyordu; parmağında Petrus'un yakut yüzüğü vardı. Fiziksel gücün aurasını yansıtıyordu. Göğsü ve omuzları geniş ve kaslıydı, yüzü hayat doluydu.

Biz içeri girince, âşık bir damat gibi ışıldadı. "Jofre, oğlum! Ve Sancha, kızım! Demek Jofre'nin mektuplarında bahsettiği kadar

güzelsin! Aslında kelimeler yetersiz kalmış; muhteşem bir güzelliğin var! Baksanıza!” dedi insanlara işaret ederek. “Gözleri zümrüt yeşili!”

Tereddüt etmedim. Buna alıştım; protokol beni ürkütmezdi. Kocamı beklemeden ileri atıldım ve tahtın merdivenlerinde diz çökerek papanın saten terlikli ayağını öptüm. Tören bunu gerektiriyordu. Birkaç saniye sonra, Jofre’nin yanımda diz çöktüğünü fark ettim.

Alexander samimi reveransından, ürkek olmayışından memnun kalmıştı. Büyük, soğuk eliyle başımı kutsadı, sonra da hemen tahtının sağındaki mermer basamaktaki kırmızı kadife minderini işaret etti. “Buraya, canım! Yanımda otur. Senin için özel bir yer ayarladım.”

Jofre babasını kucakladı, sonra da kardinallerin olduğu yere gitti; ben kırmızı kadife minderde otururken, tahtın hemen karşısında minderin bir eşinin olduğunu fark ettim.

Nedimelerim benim yaptığım gibi, sırayla papaya saygılarını sundu. Tüm formaliteler tamamlandığında, Lucrezia tahtın basamaklarını çıktı ve karşımdaki kırmızı mindere oturdu.

Bakışlarını yakalamak için elimden geleni yaptım ve ustalıkla çabucak sakladığı, saf nefret dolu bakışlarıyla bir kez daha ödüllendirildim. *Bir kız evladın kıskançlığı*, diye düşündüm, daha sonra altındaki gerçeği öğrenecektim.

“Tanrı gerçekten bana iyi davranıyor,” diye heyecanla ifade etti Alexander; samimiydi, kollarıyla beni ve Lucrezia’yı gösteriyordu. “Etrafımı böylesi güzel kadınlarla çevrelediğine göre!”

Topluluk kahkahaya eşlik etti. İltifata karşı yapmacık bir utançlıkla gülümseyerek kocama baktım; performansından memnun olduğunu görmek istemiştim.

Memnun olmuştu. Ama onun yanında eşit derecede memnun başka biri daha vardı. Benim yaşımda, zayıf, sakallı, koyu gözlü, benimki gibi mavi siyah saçlı olan bir kardinal, bakışlarıma cesurca

karşılık veriyordu. Yanaklarımın alev alev yaandığını hissettim. Bakışlarımı çevirdim; huzursuz bir şekilde gülümsüyordum.

Ama yakışıklı genç kardinale bir bakış daha atmadan edemedim; bana pervasız bir ilgiyle bakıp bakmadığını görmek istemiştım sadece. *Ne cüretle öyle bakar?* diye söylendim kendi kendime; tiksitmeye, öfkelenmeye çalıştım. *Kocamın ve papa hazretlerinin önünde, ki o bir rahip, bir kardinal...*

Eskiden, on beşimdeyken Onorato Caetani'ye âşık olduğumu düşünmüştüm. Oysa Onorato'nun bana gösterdiği nezaketin ve sevişme becerisinin etkisindeydim.

O sabah aynı his beni sardı. 20 Mayıs'ta, papanın yanında kadife minderime oturup kocamın yanında duran adama bakarken, bu his kalbe saplanan bir hançer gibi sert, hızlı bir etki bırakmıştı. Geri dönüşü yoktu. Titredim. Bunu istemiyordum. Bunu aramıyordum. Ancak his kaybolmuyordu ve ben onun merhametine kalmıştım. Biliyordum ki bu adam az önce ruhumu çalmıştı.

Papa Alexander'in evinde oğlu Jofre'ye iyi bir eş olduğumu gösterip hoş bir intiba bırakmayı dilemişim, ama daha şimdiden kendimi kaybetmişim.

XI

Resmî selamlamadan sonra, Jofre ve ben, hizmetkârlarımız ve eşyalarımızla Vatikan'ın bitişiğindeki Portico'daki Santa Maria Sarayı'na götürüldük. Roma güneşini içine alan büyük kemerli pencereleriyle zarif bir yapıydı. Papa Alexander'in kadın maiyeti için, tamamen papanın özel isteklerine göre inşa edilmişti. Girişte geniş bahçelere bakan bir avlusu vardı. Alexander kadınlar için hiçbir masraftan kaçmamıştı. Lucrezia, Alexander'in genç metresi Giulia Orsini ve sevgililerini ayarlayan orta yaşlı yeğeni Adriana da burada yaşıyordu. Papa hazretlerinin gözünden kaçmayan diğer güzeller de zaman zaman buraya getirilirdi. Ününden dolayı, yanımda Jofre olsa da, buraya getirilmekten rahatsız olmuştum.

Kocamın yatak odası sarayın farklı bir kanadındaydı, benimkininse Lucrezia ve Giulia'nın süitlerinin yakınında olması cesaretimi daha da kırmıştı. Normal şartlar altında, hemcinslerimin yakınında olmam sorun olmazdı, ancak Alexander'in evli kadınlara duyduğu tuhaf tutkuyu düşününce bu bir sorundu. Aşırı derecede güzel olan Giulia Farnese onda yeterince tutku uyandırmamıştı; onu Vatikan'a getirmek için yeğeni Adriana'nın talihsiz, abartılı isimli oğlu Orsino Orsini'yle evlenene kadar. Papa hazretleri başka erkeklerin evliliklerinin kutsallığını bozmaktan özel bir zevk alıyordu.

Bu nedenle, Jofre ve ben ayrı odalarımıza yönelirken, durdum, geri döndüm ve hâlâ pürüzsüz, çocuksu olan yanağına elimi koydum.

Yüzüme baktı neşeyle gülümsüyordu, doğduğu şehre döndüğü için çok sevinçliydi; yüzü hâlâ kızarıktı. On beş yaşındaydı ve nihayet boyuma gelmişti. Saçları hâlâ uzun ve dalgalıydı; elimi ılık yanığında tutarken, babasının onu boynuzlu bir erkek yapmasına asla izin vermeyeceğime ant içtim.

Aynı anda, içimde tutku uyandıran çarpıcı genç kardinalin bakışlarıyla bir daha karşılaşmamak için de dua ettim.

Bu da Tanrı'nın yanıtlamadığı dualarımdan biri oldu.

Seyahatimizden sonra bir süre dinlendik. Denedim ama uyuyamadım; brokar ve kadife yastıklarıyla, kaliteli nevresimleriyle ve kürk örtüleriyle yatak görkemliydi. Castel Nuovo'da yattıklarım-dan çok daha iyiydi. Borgia'lar zenginliklerini göstermekten çekinmiyorlardı. Nedimelerim eşyalarımı açıp odaya yerleştirirken ben Donna Esmeralda'nın elinde küçük, yıpranmış deri bir kitap fark ettim. Kitabı indiremeden elinden kapıverdim, bir minderin üzerine oturdum ve okumaya başladım.

Petrarca'nın *Canzonere*'siydi; aşk şiirlerini gizemli Laura'ya ithaf etmişti; avuç içi büyüklüğündeki kitap Onorato'nun hediye-siydi. Petrarca konusunda iki türlü düşüncem vardı: Bir yandan, aşırı duygusal ifadeler kullanması içimi acıtan bir haz veriyordu; aşkı onu kalbinden vuran bir ok olarak tasvir ediyor, ancak ne kadar yaralansa da bunun bir mutluluk olduğunu iddia ediyordu. Her zaman acıdan, yanmadan ve ürpertici soğuktan bahsediyordu. Bazen, şiirlerini yüksek sesle nedimelerime okurdum; abartılı ses tonlamalarıyla ve büyük bir alayla... Öyle ki sonunda daha fazlasını okuyamazdım ve hep birlikte kahkahaya boğulurduk. "Zavallı Petrarca!" diye iç geçirirdim. "Sanırım aşktan sıtma gibi çekmiş."

Yine de bazıları o kadar yüksek sesle gülmez ve çekingен bir şekilde, “Böyle bir şey var. Bir gün, Madonna Sancha, senin de başına gelebilir,” derlerdi.

Nasıl da dalga geçmiştим onlarla! Yine gizliden gizliye haklılar mı acaba diye merak etmiştим ve gizlice böylesi bir sihri yaşamının özlemini çekmiştим. Petrarca, Laura’sının tek bir bakışıyla olduğı yere mihlandığından ve o andan itibaren sonsuza dek ona bağlı kaldığından bahsederken ciddi miydi? Gözler... Petrarca hep gözlerden bahsederdi.

Bununla birlikte, 20 Mayıs öğlesinde, oturdum ve nedimelerim odanın içinde telaşla koşuştururken ben her zamanki alaycı sesimle okumaya başladım. Ancak şu satıra geldiğimde, sesim kısıldı:

Korkuyorum, yine de umut ediyorum; yanıyorum ve bir buzum.

Birdenbire bir duygunun altında ezildim, yüzümü çevirdim, kitabı kapatıp yanımdaki minderin üzerine bıraktım. O yakışıklı kardinalin bakışına kilitlendiğimde hissettiğim şeyleri tanımlıyordu bu sözler. Bir kez daha çaresiz, o duygu seline kapıldım. Annemin meydan okuyan yüzünü, sesini anımsadım: *Başka bir seçeneğim varmış gibi konuşuyorsun.* Sonunda ne demek istediğimi anlamıştım.

Kadınların hareketleri yavaşladı, hepsi elindeki işi bırakıp bana baktı ve gülümsemeleri kaygı ifadesine dönüştü.

“Evini özledi,” dedi Esmeralda bilmiş bilmiş. “Donna Sancha, üzölmeyin. Jofre sizinle, hepimiz sizinleyiz; yüreğiniz de burada olacak çok geçmeden.”

Kalbimin şimdiden burada olduğunu ama dilediğim şekilde olmadığını nasıl söyleyebilirdim?

Bir yabancıнын beni bu kadar kolay çarpmasına izin verdiğim için öfkeliydim. Ayağı kalktım ve ağır ağır yürüyüp balkona çıkarak öfkeyle bahçelere baktım.

Öğleden sonra, Jofre ve ben papa hazretlerinin onurumuza verdiği ziyafete katıldık. Şölen papaya ait dairelerde yapıldı. Muhafızların ve nedimelerimin eşliğinde, genç âşıklar gibi, *palazzodan* kol kola birlikte çıktık. Bahar havası çok güzeldi ve güneş batıyor, büyük meydanın ve onu çevreleyen beyaz mermer binaların üzerinde altın bir ışıltı oluşturunuyordu. Jofre gururlu bir şekilde gülümsedi bana. Ona sıkıca tutundum. Genç kocam bunu sevgimden yaptığımı sanmıştı, oysa korkumdan yapmıştım, ama tutunuşuma şefkatli bir bakışla o da bana sarılarak karşılık verdi. Yalnızca bir yanım papanın türlü türlü aşk hamleleriyle nasıl baş edeceğim konusunda kaygılanıyordu; ama asıl büyük kaygım gizemli kardinale vurulmamdı.

Borgia dairelerine yöneldik. Girişten, arkama baktım. Etkileyici Castel Sant'Angelo'nun ardında, yeşil, özenle bakılmış bahçeler ve asmalar, uzaktaki dağlara kadar uzanıyor, sıra sıra portakal ağaçları yeşillerin arasında benek benek duruyordu. Serin havada çiçeklerin kokuları geliyordu.

Anons edildik ve hizmetkârlarımız arkamızda içeri girdik.

Daireler çok geniş değildi. Süslemeler muhteşem, tavanlar altındı; duvarlar daha yeni Pinturicchio'nun mine ve altın yaldızlı freskleriyle boyanmıştı. Hem pagan hem de Hıristiyan manzaraları vardı. Fresklerin altında ipek goblenler asılıydı ve yerler Doğu'dan gelen halılarla kaplıydı. Her yerde oturacak yer vardı: Dolgun kadife ve brokar minderler, sandalyeler ve koltuklar.

Geniş omuzları bembeyaz bir elbiseyle kaplı papa, yemek odasının girişinde durmuş gülümsüyordu. Jofre'nin tersine, iri bir adamdı. Kapının girişini dolduruyordu, kolları selamlamak için açılmıştı. Geniş omuzları, boynu ve göğsü güçlü bir boğayı anımsattı bana. "Çocuklarım!" diye bağırdı, gösterişten uzak. "Jofre, Sancha, gelin!"

Önce oğluna sarıldı, sonra bana sarılıp can sıkıcı bir coşkuyla dudaklarımdan öptü. “Jofre, yemekte yerini al. Sizse, Ekselansları,” dedi bana, “size dairelerimi gezdirmeme izin verin.”

Karşı çıkmaya cüret edemedim, Alexander koluyla belime sarıldı, sonra beni yalnız kalacağımız ayrı bir odaya götürdü.

“Burası Sala dei Santi,” dedi, “Lucrezia’mızın evlendiği yer.” Damattan bahsetmeye tenezzül etmedi.

Etrafıma baktım ve nefesimin kesildiğini belli etmemek için elimden geleni yaptım. İlk kez bir sarayın içini gören bir köylü gibi ezik hissettim kendimi.

O zamana kadar Castel Nuovo’nun, İspanyol tarzında döşenmiş, bembeyaz duvarlarıyla, kemerli pencereleriyle ve koyu ahşap kornişlerle süslü tavanlarıyla kraliyet lüksünü yansıttığım sanırdım. Halılardan, sıkıcı tablolardan, heykellerden oluşan süslemeler. Mobilyaların gösterişli olduğunu sanırmışım meğer.

Ama Azizler Salonu’na girince, sanki doğrudan güneşe bakıyormuşum gibi gözlerim kamaştı. Hiç bu kadar yoğun rengi, böylesi bir dekorasyon bolluğu görmemiştim. Kubbeli tavan sayısız tabloyla kaphydı. Her biri altın yaldızlı kornişlerle birbirinden ayrılmıştı; bazılarında hilal şeklinde aralıklar vardı. Arka zemin rengi gördüğüm en koyu maviydi; saf, ezilmiş lapis lazuliden yapılmıştı. Karşısında zengin kırmızılar, sarılar, yeşiller ve bol saf altın vardı. Her duvarda farklı bir azizi gösteren farklı bir fresk vardı. Azize Susanna’yı fark ettim. Dökümlü mavi elbisesinin içinde, halesiyle, bir çeşmenin önünde iki kart zamparanın tacizine uğruyordu. Resmin ön planında şehvetin sembolü olan tavşanlar vardı.

“Bu çalışma için Pinturicchio’ya oldukça iyi para ödedik. Güzel, değil mi?” diye sordu sessizce ev sahibim. Yan yan bakarak ekledi: “Senin kadar güzel olmasa da, hayatım.”

Onun yanından çekildim ve İmparator Maximilian'dan önce pagan filozoflarla tartışan Catherine'i temsil eden, pastelle yapılmış tabloya yürüdüm. Arka zeminde Konstantin takı duruyordu. Genç azize Romalı asil bir kadın gibi kırmızı ve siyah giyinmişti; altın sarısı saçları beline geliyordu. Bana kesinlikle tanıdık gelmişti.

"Ah, bu Lucrezia," diye belirttim.

Papa kıkırdadı, memnun olmuştu. "Gerçekten de o." Dine saygısı yoktu; sadece yaşama duyduğu dünyevi bir sevgi vardı. Buna uygun şekilde de Alexander ismini seçmişti; bir Hristiyan ismi değil, Makedonya fatihinin ismini.

Tavana baktım. Başka tablolar vardı: Aziz Sebastian, münzevi Pavlus'u ziyaret eden Aziz Antonius. Ama baskın olan tablo, büyük bir boğayı gösteren pagan bir kadın ile adama aitti. Daha sonra, daha küçük boğa resimlerinin her yerde tekrarlandığını fark ettim. Papalık sembolü olarak her yere serpiştirilmişti; papalık tacı Çennet Krallığı'na açılan haç şekilli anahtarın üzerindeydi.

"Apis boğası," diye açıkladı Alexander. "Antik Mısır'da, ona tanrı Osiris'in enkarnasyonu olarak tapılırdı. Boğa ailemizin mimarisinde görülüyor." Tepki vermeden önce, bir kez daha bana yaklaştı ve kolunu belime doladı. "Bu eril gücün ve erkekliğin sembolüdür, bildiğin gibi." Birdenbire, elini göğsüme bastırdı ve beni öpmeye teşebbüs etti. Elinden sıyrıldım ve çabucak uzağa yürüdüm. Dindar Savonarola'nın neden Alexander'i Deccal olarak adlandırdığını anlamıştım... Papanın dairelerinde, Hristiyan öğelerinden çok pagan sembolizmi hâkimdi.

Papa küçük bir kahkahayla beni bıraktı. "Pek cilvelisin, canım. Sorun değil, kovalamaktan hoşlanırım."

"Papa Hazretleri, lütfen," dedim içtenlikle. "Oğlunuza sadık bir eş olmak tek dileğimdir. Bir gözde olmak arzusunda değilim. Birçok kadından istediğinizi seçme hakkına sahipsiniz..."

“Ah,” dedi, “ama hiçbiri bu kadar güzel değil.”

“Gururum okşandı,” diye karşılık verdim. “Ama lütfen sadece sadık gelininiz olarak kalmama izin verin.”

Kendinden emin bir tavırla gülümsedi ve başını salladı, ama benimle ilgili planlarını değiştirmiş gibi görünmüyordu. Kollarını genişçe açarak, “Dilediğin gibi olsun. Turumuza devam edelim,” dedi.

Farklı odalara girdik. Her biri ilki kadar görkemli, ama farklı temaya sahipti: İtikat Odası, İnanç Odası, büyük bir duvar resmiyle Magi’nin Tapınması, Sibyller Salonu. Tanrı’nın gazabını bildiren Eski Ahit peygamberlerinin tablolarına merhametsiz yüzlü kadın kâhinler, pagan medyumlar eşlik ediyordu. Böylesi bir zenginlik ve görkem görmemiştim hiç. Yemeğe gitmeden önce diğer odaları gördüğüme memnun olmuşum aslında. Böylelikle ağzı açık bir köylü gibi etrafıma bakmayacaktım.

Papa hazretleri beni ayartmak için başka bir hamlede bulunmadı. Sonunda Temel Bilimler Odası’ndaki akşam yemeğinde diğerlerine katıldık. Papa, Aritmetik’in elinde altın bir kitap tutan, yeşil kadife elbiseli sarışın bir kadın biçiminde tasvir edildiği tablonun altını işaret etti. “Sen yanıma oturacaksın.”

Papa, şamdanlarla ve yabani kuş, geyik, kuzu rostoları, şarap ve üzümler, peynirler ve ekmeklerle kaplı büyük ziyafet sofrasında bana yer gösterirken, birkaç kardinalin yanından geçtim. Hepsi Borgia’ydı, hepsinin üzerinde geleneksel kan kırmızısı cübbeler vardı. Yüzlerine baktım ve aralarında yakışıklı adamımı göremedim.

Masanın başında papanın diğerlerinden daha uzun ve daha süslü bir sandalyesi vardı, sağında Lucrezia oturuyordu. Eğilerek selam verdim; soğuk, küçük bir baş sallamayla karşılık verdi. İnce, küçük dudaklarını sımsıkı kapamıştı, gözleri kısılmıştı. Nefretini sadece bana gösterecek kadar akıllıydı. Jofre bunların hiçbirini fark etmedi; onu öptü ve yanına oturdu.

Papanın sağındaki boş koltuk benimdi. Bir kez daha Lucrezia'nın tam karşısında oturuyordum. Oturmak için harekete geçtim, ancak papa sert ama şefkatli eliyle omzuma dokununca durdum.

“Ama bekleyin! Sevgili Donna Sancha'mız henüz yeni kardeşiyle tanışmadı!”

Bakışım papanın yanımdaki koltuğu gösterdiği yere kaydı. Orada oturan genç adam ayağa kalkmıştı; benim yaşımda bir adam. Çarpıcı derecede yakışıklıydı; düzgün, dik bir burnu ve sakalla çevrili güçlü bir çenesi vardı.

“Cesare! Cesare, yeni kardeşin Sancha'yı öp!”

Annesinin yüz hatlarını almıştı. Saçları simsiyahtı. Bu yüzden onun bir Borgia olamayacağını düşünmüştüm. Diğer kardinallerin tersine, bir rahibin siyah cübbesini giyinmişti; sade ama şıktı. Birbirimize bakışımız sabahın erken saatlerindekiinden daha az güçlü değildi.

Jofre'nin bir ağabeyi olduğunu, onun Valencia Kardinali Cesare olduğunu, bazılarının ona Valentino dediğini biliyordum. Yine de bu sabahki karşılama töreninde Jofre onun yanına gidip durduğunda aradaki bağı anlayamamıştım.

Birbirimize döndük ve nazik ama ailevi bir kucaklama gösterisinde bulunduk; dirseklerimizin üzerinden birbirimizin kollarını tuttuk. Yanağımı ona çevirdim ve o eğilip alnıma sade bir öpücük kondurdu. Sakalları erkeksi bir biçimde yoğun ve sertti. Tenime deyince titredim.

“İtirafımı duymahsınız, Papa Hazretleri,” dedi bakışlarını benden ayırmadan. “Kardeşimi kıskanıyorum; gerçekten güzel bir kadın bulmuş.” Herkes kibarca güldü.

“Çok nazıksınız,” diye mırıldandım.

Alexander koltuğuna oturdu ve herkesin oturmasına izin verdi. Gülümseyerek Cesare'yi işaret etti. "Şakacı değil mi?" dedi dürüst bir sevgi ve gururla. "Tüm Hristiyanlık âleminde en güzel ve en zeki çocuklarla kutsandım. Her biriniz yanımda ve güvende olduğu için Tanrı'ya şükrediyorum."

Papanın şehvet duygusunu kontrol edememesi yüzünden iğrenmiştim, ama şimdi oğullarının ve kızının, onun içten övgüsüyle nasıl güzelleştiklerini fark ettim. Açıkçası, Alexander kusurlarına rağmen cömert duygular besleyen bir adamdı. Böylesi şefkatli ve nazık bir babaya sahip olmanın nasıl bir şey olacağını çok merak ettim.

Yemek esnasında az konuşup az yedim; diğerleri rahatça konuşuyor ve gülüyordu. Cesare'yi dinleyerek zaman geçirdim. Söylediklerinin çok azını hatırlıyordum, ama sesi ve davranışları kadife gibiydi.

Ziyafet sadece aileyle sınırlıydı; dışarıdan birinin ezberlemesi gereken bir sürü isim vardı. Monreale Kardinali Borgia'yı önceden tanıyordum; Jofre'yle evliliğimize şahitlik etmişti.

Ayın yükselmesinden uzunca bir süre sonra, papa kocaman ellerini masaya koydu ve tutunarak kalkıp masadaki herkesin kalkmasına neden oldu.

"Davete," diye duyurdu; sesi şaraptan kalınlaşmıştı.

Dışarı çıktık, dairelerindeki en büyük odaya geçtik. Orada küçük bir kalabalık bizi bekliyordu. Bizi görünce, müzisyenler udlarını ve üflemeli çalgılarını çalmaya başladılar. Tanıştırılmamama rağmen Roma'nın *La Bella* dediği kadını tanıdım. Dillere düşen Giulia, antik mermer bir heykelinkiler gibi ince ve güzel yüz hatlarına sahipti. Açık kahverengi saçları örülmüş, topuz yapılmış ve altın bir fileyle toplanmıştı. İnce, kıvrımlı bukleleri yüzünü çevreliyordu. Soluk gül

rengi ipek bir elbise giyinmişti. Elbisenin sayısız katı vardı ve her hareketinde dalgalanan bir kumaştan yapılmıştı. Gözleri büyüktü ve geniş göz kapakları vardı; böylesi güçlü bir adamın kalbini çalan biri için tuhaf bir utangaçlık ve çekingenlikle doluydu. Onda yapmacıklık, kötülük hissetmedim. Görünüşe bakılırsa çaba sarf etmeden, hilelere başvurmadan papa hazretlerinin iyiliğini kazanıyordu; çok görkemli bir oyuncak yüzünden mahcûp olan bir çocuk izlenimini veriyordu.

Yanında kocası Orsino Orsini duruyordu. Rahatsız edici bir görüntüsü vardı; yıllar önce bir gözünü kaybetmişti. Orsini kısa boylu, tıknaz bir adamdı; suratsızdı. Kendini bırakmıştı. O ve karısı, annesi olan, papanın yeğeni Adriana Mila tarafından yakından izleniyordu. İri yarı, cin fikirli, papanın kadınlarıyla ilgilenen yaşlı bir kadındı Adriana; bakışlarıyla değer biçiyordu ve alnında endişe çizgileri vardı. Adriana becerikli bir taktik uzmanıydı. Sadece Giulia'yı sunarak değil, Lucrezia'yı da yetiştirerek papanın desteğini kazanmıştı. Bu kadının yetiştirdiği insan güven sanatını kesinlikle bilemezdi.

Orada başkaları da vardı: asiller ve eşleri, papalık saltanatının hizmetkârları, kardinaller ve muhtemelen tanıştırılmayacağım sahipsiz kadınlar. Gece son derece gayriresmîydi. Napoli'de ya da Squillace'de alıştığım türden değildi. Jofre ve ben tahtlarımızda otururken, asiller ve aileleri statülerine göre oturur ve onlara buna göre hizmet edilirdi. Sadece papa hazretleri için tek bir taht taşındı ve etrafı en iyi izleyebileceği yere konuldu. Onun dışında herkes keyfine göre davrandı. Zaman zaman minderleri veya koltukları diledikleri yere taşıdılar ve çok rahat bir şekilde başkasının yerine oturdular.

Bunlar canımı sıkmamıştı; her kraliyet mekânında gelenekler farklıydı. Ama sonra papayla otursun diye Giulia için bir koltuk

getirildi. Papa onu görür görmez yanma gitti. Tüm maiyetin önünde, onu abartılı bir şekilde öptü ve sonra yanma oturmasını söyledi.

Biraz utandım. Annem de bir prensin metresiydi, ama babam onu asla halkın önünde öpmez ya da yanında oturmazdı. Kaldı ki burası Vatikan'dı. Bunu ayrıca iğrenç bulmuştum, çünkü sadece birkaç saat önce, şu anda Giulia'yı saran eller bana rahatça uzanmıştı. Yine de tepki vermemek için kendimi zorladım. Jofre benim rehberimdi. Babasının davranışlarını oldukça normal kabul ediyordu; ben de öyle yapmaya çalıştım.

Bu arada su gibi şarap içiliyordu. Benimkini suyla karıştırıp içtim; içtiğim de sadece iki kadehti.

"Napoli'ye gitmişliğim var, bu yüzden az da olsa hakkında bir şeyler biliyorum," dedi Lucrezia bana konuşma sırasında. "Ama hiç Squillace'ye gitmedim. Anlatsana biraz." O da benim gibi şaraptan etkilenmemeye özen göstermişti. Beni yargılamakla çok meşguldü; aramızdaki olası rekabeti tartıyordu.

"Squillace'nin kendine özgü bir güzelliği var. Ionian Denizi'nin bir kıyısında. Kıyı şeridinin Napoli kadar güzel bir manzarası olsa da Vezüv görünmüyor. Liman güzel. Şehirde bir sürü ressam, çömlekçilik ve seramikle uğraşan zanaatkâr var."

"Napoli kadar büyük değil yani?"

"Hayır, değil," diyerek kıs kıs güldü Jofre.

O ana kadar sessiz kalan Cesare nazikçe, "Ama yine de çekici olduğunu duymuştum. Büyüklük ve güzellik birbirine bağlı şeyler değil."

Lucrezia başını eğdi; hafifçe gözlerini kıstı. "Ah. Taşraların basitliğini aradığım zamanlar olur bazen. Roma çok büyük ve zamanımızdaki talepler de bir o kadar çok ki bazen bunaltıcı olabiliyor. Yine de sosyal açıdan halka ön ayak olma sorumluluğumuz var.

Buradaki insanlar korkarım Squillace'dekilerden daha uyanıktır ve daha fazlasını isterler.”

Bu ince aşağılama karşısında başımı kaldırdım: Sırf o ilk görüşmemizde daha çok parlasın diye kasıtlı olarak seçtiğim ciddi ve oturaklı kıyafetimi mi kastetmişti? Eğer öyleyse, aynı hatayı bir daha yapmayacaktım.

“Lucrezia!” diye seslendi papa; kesinlikle şaraptan kafayı bulmuştu. “Bizim için dans et! Sancha'yla!” Kolunu Giulia'ya atmıştı; onu kendine çekerken Giulia kıkırdadı; burun buruna kalmışlardı. Papa onu öptü.

Lucrezia bana tekrar imalı, hafifçe dalga geçen bir bakış attı. “Tabii İspanyol tarzını biliyorsundur... yoksa güneyde sana öğretmediler mi?”

“Ben Aragon Hanedanı'mn prensesiyim,” diye yanıt verdim, nazik olmayan bir şekilde.

El ele tutuştuk. Papa arada bir keyiften el çırpıyordu. Müzisyenler çaldı, biz de demode Kastilya dansının adımlarını attık.

O anda, babam tarafından yetiştirildiğim için çok memnun oldum. Kadınlar ve erkeklerin görünürde nazik davranıp aslında ikiyüzlü olabileceklerini ondan öğrenmiştim. Lucrezia'nın da böyle biri olduğunu anlamıştım. Bu yüzden, küçük dansımız esnasında nazikçe sohbet etmeye çalışsam da dişlerimi sıkıyordum. Lucrezia takılıp utanç verici bir duruma düşeyim diye kasıtlı olarak bir adımı atlayıp ayağını bayağı açınca kendimi daha fazla tutamadım.

Hazırdım. Belki nazik olmalıydım ve kasıtsız bir hareket yapmış gibi bunu görmezden gelmeliydim, ama babamın kibri ve öfkesi içimde yükseliverdi. Kasten onun ayağına bastım.

Küçük bir çığlık attı ve sert bir şekilde bana döndü; o sırada hareketlerimize devam etmemize rağmen, gizlice, düellodaki iki düşmanın bakışlarını atıyorduk birbirimize.

“Bunu nasıl oynayalım, Madonna?” diye sordum kibarca; bakışlarım son derece sertti. “Roma’ya isteyerek gelmedim; kesinlikle düşman kazanmak niyetinde değildim. Sana iyi bir kız kardeş olmaktan başka bir dileğim yok.”

İzlendiğini düşünerek sevimli sevimli gülümsedi; bu gördüğüm en soğuk, en korkutucu ifadeydi. “Siz benim kız kardeşim değilsiniz. Ve asla dengim olmayacaksınız, Ekselansları. Bunu aklınızdan çıkarmayın.”

Sesimi kestim; kıskançlığım nasıl yatıştıracağımı bilmiyordum.

Dansımız esnasında, hizmetkârlar leziz çikolata tepsileriyle içeri girdiler. Alexander bir tanesini Giulia’ya vererek harika bir şov sergiledi, sonra da Giulia, Alexander’e çikolata verdi. Dansımız biter bitmez ve seyircilerimiz nazıkçe alkışlar alkışlamaz, Alexander’in koca bir çocuk gibi sırtarak fırlattığı çikolatalardan biri Cesare’ye çarptı.

Koyu renk cübbeli genç kardinal mükemmel bir zarafetle karşılık verdi. Şaşkınlık izi taşımadan gülümsedi, çikolatayı aldı ve gülen babasını memnun etmek için keyifle yedi.

Sonra Alexander, abartılı bir hareketle çikolatayı Giulia’nın büstiyerinin içine düşürdü.

Bir an için, kızın yüzünden şaşkınlık ifadesi geçti. Pahalı elbisesinin ziyan olmasını istemiyordu anlaşılan.

Adriana Mila’nın keskin bakışım yakaladım: Bu bir uyarı, bir tehditti.

Giulia hemen gülümsedi, sonra da sadece aşktan gözü dönmüş bir adamın inanabileceği bir samimiyetsizlikle kıkırdadı. Papa da kıkırdadı; yaramaz bir oğlan çocuğu gibiydi. Elini kadının kar

beyazı göğüslerinin arasına, büstiyerinin içine daldırdı. Uzun bir süre elini çekmedi ve kalabalığı eğlendirmek için sapkın bir keyifle kaşlarını oynattı.

Kalabalık kahkahaya boğuldu.

Adriana aniden Alexander'ın yanına gitti ve kulağına bir şeyler fısıldadı. Alexander başını salladı, sonra Giulia'ya döndü, onun güzel yüzünü ellerinin arasına alarak dudaklarından öptü ve bir şeyler mırıldandı. Bir randevu olduğundan şüphelendim ve duyduğum dedikodunun doğru olup olmadığını merak ettim: Papa, Palazzo Santa Maria ile Vatikan arasında gizli bir geçit inşa ettirmişti; böylece dilediği zaman gizlice kadınları ziyaret edebiliyordu.

Giulia başını salladı; yüzü aydınlandı ve Adriana'nın eşliğinde mutsuz Orsino'yla birlikte oradan ayrıldı.

Bu misafirlere yapılan, benim anlamadığım bir işaretti: Derhal bir dizi kardinal, papa hazretlerinin tahtının önünde sıraya girdi, reverans yaptılar ve ona veda ettiler. Ardından birçok asil aynı şekilde ayrıldı.

Gecenin bitmesine daha vardı, ama kutlama yakın aile üyelerine ve bilinmeyen, sahipsiz, abartılı giyimli kadınlara kalmıştı.

Ani bir rahatsızlıkla onların fahişe olduğunu anladım. Papa bir başka çikolatayı orada bulunan dolgun göğüslü bir kadının dekoltesine fırlattı. Koltak kahkaha attı. Çekici genç bir kızdı; altın sarısı saçları vardı; sarhoşluğuna rağmen gözleri katıydı. Eğilerek göğüslerini daha da ortaya çıkardı ve parmak uçlarında dengesiz bir şekilde Alexander'e doğru koştu.

Orada oturuyordu ve kız için hazırды. Brokarla kaplı göğüsler önüne serildiği an, yüzünü iştahla onların arasına daldırdı ve efendisinin masasındaki lokmanın peşine düşen bir köpek gibi saklı tatlıyı aramaya başladı.

Kadın keskin bir kahkaha atıp başını göğüslerine bastırdı. Niha-yet papa başını geri çektiğinde, dudaklarının arasındaki çikolatayla muzaffer bir ifadeyle kafasını kaldırdı; yüzü çikolatalıydı.

Cesare'nin yüzü ifadesizdi, kadehine bakıyordu. Bu, kesinlikle alıştığı bir şeydi, ama onaylamıyordu.

Jofre'ye de baktım; küçük kocam kahkaha atıyordu, oldukça sarhoştı ve uşaklardan birine tatlı tepsisini getirmesi için el salladı. Kendimi unutmuştum: İğrendiğimi saklamakta başarısız oldum.

Lucrezia bunu hemen yakaladı. "Ah, Madonna Sancha, çok geri kafalısın." Kendisinin öyle olmadığını göstermek için, gelen tepside bir tane şeker alıp göğüslerinin arasına attı.

Cesare ilgisizce ve hiç de yakışksız olmayan bir tavırla şekeri iki parmağının arasına aldı ve tepsiye geri koydu. "Yeni kardeşimize biraz zaman tanımalısın," dedi sakince, azarlamadan. "Bizi tanıması için zamana ihtiyacı var; o zaman Roma usulleri karşısında bu kadar şoke olmayabilir."

Karşılık olarak Lucrezia hafifçe kızardı. Kadehini tepsiye koydu, yarı erimiş çikolatayı aldı ve bir kez daha göğüslerinin arasına koydu.

Tek kelime etmeden, babasının tahtına gitti ve kıkırdayan kaltağa gitmesi için el işareti yaptı. Kadın o anda papanın dizinde oturmuş, kalçalarını şehvetli bir şekilde hareket ettiriyordu.

Kadın kalktı, tatlı bir şekilde reverans yaptı ve gitti; araya girilmesine gücenmişti. Lucrezia onun yerini aldı.

Babasının dizine oturdu ve babasının yüzünü küçük göğüsle-rine bastırdı. O sırada Alexander son derece sarhoştı; ama kadının değiştiğini anlamayacak kadar sarhoş değildi.

Dili ve dudaklarıyla şekeri ararken Lucrezia bana döndü, göz-lerini kıstı; gözlerinde zafer ve meydan okuma vardı.

Ayağa kalktım, eteklerimi savurarak orayı terk ettim.

XII

Esmeralda ve üç muhafız kapıya kadar peşimden geldiler, ama onlara doğru hızla döndüm ve, “Yalnız kalmak istiyorum!” dedim. Bunu öyle bir sesle söylemişim ki heybetli Donna Esmeralda’yı susturmuştum. Normalde, geceleyin tek başıma yürümeme izin vermezdi. Ama tartışma kabul etmeyecek kararlılıkta olduğumu anlayacak kadar sağduyuluydu. Ayrıca korkum da yoktu, çünkü Alfonso’nun hançerini taşıyordum.

Roma gecesine tek başıma adım attım. Hava biraz serindi; karanlık meydan önümde uzanıyor, tek ışık aydan geliyordu. Damın mermer dış yüzeyi üzerimde parlıyordu ve arkamda Borgia dairelerinin parlayan altın pencereleri vardı. Eteklerimi kaldırdım ve elimden geldiğince dikkatli bir şekilde yüksek merdivenlerden sokağa indim. Beni yeni evime götürmesi için Palazzo Santa Maria’nın zemininden gelen solgun ışıktan faydalandım.

Pek namus düşkünü değildim. Babamın ve kocamın sarayında belirgin ölçüde ahlaksızlığa şahit olmuşum. Sosyete orospularıyla partiler duyulmaz, sadece güvenilir birkaç kişiyle gizli gizli yapıldı.

Görünüşe bakılırsa papa daha çok insana güveniyordu ya da kimse konuşmaya cüret edemiyordu. Her iki şekilde de, katedral bahçesinde evli birkaç kadına asılarak İtalyan toplumunda öfke yaratmış bir adam, papalığa yükseldiğinde bile biraz olsun değişmemiştii.

Daha tedbirli olmasını beklesem de bunu görmezden gelebilirdim. Bu öğleden sonra papanın beni kovalama çabasından kolayca vazgeçtiğine inandırmıştım kendimi. Tüm yapmam gereken onu birkaç kez reddetmekti ve böylece rahat bırakılacaktım.

Hatta Alexander'in çocuklarının üzerine düşmesi yüreğimi ısıtmıştı. Böylesi bir ebeveyn şefkatine hasrettim. Kendi babam bana nazik davranmış olsaydı hayatımın nasıl olacağını hayal ettim.

Ama Lucrezia'nın gözlerindeki tuhaf zafer bakışı, göğüslerini papanın yüzüne bastırması kendi evime dönme isteğimi artırmıştı. Bir ebeveynle çocuğu arasındaki böylesi bir manzara karşısındaki tiksintimi saklayamazdım. Alexander'in yerinde babamın, Lucrezia'nın yerinde de benim olduğumu hayal ettim bir an ve göğüslerimi II.Alfonso'nun dudaklarına yapıştırmam, onun beni sarhoş bir halde ellemesi düşüncesiyle ürperdim. Düşüncesi bile midemi bulandırmıştı.

Şimdi Lucrezia'nın kıskançlığını çok iyi anlıyordum... Bunun insanların önünde onu gölgede bırakmamla hiç alakası yoktu.

Alexander'e olan sevgisi, bir kızın babasına duyduğu sevginin ötesindeydi. Bana attığı bakış bir kadının sevgilisini sahiplenme bakışıydı ve rakibine meydan okumaydı: *Onu bırak, o benim.*

Onun genç, beyaz, çıplak teninin, papanın yaşlı, sarkık bedeniyle kenetlenmesi beni hasta etmişti. Meydanın kaldırımında sendeleyerek yürürken, sanki gördüklerimi bir şekilde silebilecekmişim gibi, yakındaki Tiber Nehri'nin bataklık kokusuyla dolu gece havasını içime çektim.

İçgüdülerim Lucrezia'nın ahlaksız, rezil bir yaratık olduğunu söylüyordu. Çikolatalarla yaptığı arsız davranışı korkunç bir eğilimi ortaya çıkarmıştı: Papanın, kendi babasının cinsel ihtiyaçlarını karşılıyordu.

Nefes aldım ve kendimi sakinleştirdim. Olumsuzdum; yargılamak için hızlı davranıyordum. Kardeşimden ayrı kaldığım bu kısa sürede herkes için en kötüsünü düşünmeye başlamıştım bile. Alfonso'ya nasıl benzeyebilirdim? Kardeşimin nasıl tepki vereceğini düşündüm.

Kesinlikle yanıldığımı söyledim kendime. İkisinin fiziksel bir ilişkisi olamazdı; böylesi bir fikir üzerinde düşünmek için bile fazla korkunçtu. Bazı genç kızlar gibi, Lucrezia babasına âşıktı ve asabi bir mizaca sahipti. Babasının sevgisini paylaşma konusunda kıskançtı ve Giulia konusunda da aynı şeyleri yaşamıştı. Şimdi de ben gelmiş-tim. Alexander'ın dikkatini ondan uzaklaştıran başka bir kadındım. Lucrezia sert tepkime o kadar öfkelenmişti ki dansımız esnasında sınırları bozulmuş ve beni kötü bir şekilde şaşırtmak istemişti.

Hepsi bu, dedim kendime. Ve belki zannettiğimden daha çok şarap içmişti. Belki de sandığım kadar ayık değildi.

Bu düşünce beni biraz sakinleştirdi. O sırada Palazzo Santa Maria'ya gelmiştim. Lucrezia'nın tuhaf davranmasının sebebinin çocukluktan, Alexander'ın kendi kızının göğüslerine burnunu sokmasının da sarhoşluktan kaynaklı olduğuna ikna olmuşum.

Muhafızlar beni hemen tanıdı ve içeri girmeme izin verdiler. Giriş katındaki revak iyi aydınlatılmıştı. Ama üst kattaki koridorlar farklıydı. Süitime giden girişi bulana kadar kaybolmuş vaziyette dolaştım.

Elimi bekleme odasının kapısına uzattım. Biri bileğimi yabani bir güçle yakaladı.

Hızla döndüm. Gölgede, yanımda Rodrigo Borgia'nın gölgesini gördüm. Loş ışığa rağmen yüzündeki kabalık açıkça görünüyordu. Yaşlılığından dolayı gıdığı kat kattı; bir soğanı andıran şekilsiz burnu belirgindi; kalın dudaklarını şehvetle uzatmıştı. Gözleri içkiden zar zor açık duruyordu. Altın gömleği yoktu üzerinde; sadece kırmızı saten cübbesi ve kadife takkesi vardı.

Doğruymuş demek, diye düşündüm. Santa Maria ve Vatikan arasında gizli bir geçit varmış. Başka türlü papa hazretleri kutlamayı nasıl bu kadar çabuk terk edebilir ve beni bekleyebilirdi?

Onun yanında dururken fiziksel olarak avantajlı olduğunu görmezden gelemedim: Ben iri yarı bir kadın değildim ve oğlu Jofre'nin tersine Rodrigo uzun bir adamdı; altmışında olmasına rağmen hâlâ güçlüydü. Başım omuzlarına zar zor geliyordu. Kemikleri kalın ve iriydi; benimkilerse inceydi. Koca elleriyle belimi tamamen sarabilir ve isterse kolayca boynumu kırabilirdi.

"Sancha, hayatım, rüyam," diye fısıldadı, beni kendine çekerek. Bileğime yaptığı baskı canımı yaktı ama bağırmadım. Ağzında bir şeyler geveliyordu. "Tüm gün bu buluşmayı bekledim, tüm akşam boyunca. Hayır, yıllar önce bana anlatıldığın ilk andan beri. Ama savaş bizi ayır kıldı... şu ana kadar."

Tam onu azarlamak için ağzımı açmıştım ki daha bir kelime edemeden beni tek koluyla sardı, kafamın arkasına avucuyla bastırdı ve yüzümü yüzüne yaklaştırdı. Mücadele ettim ama faydası olmadı. Beni öptü, dudaklarım dişlerime yapıştırdı; şarapla karışmış sarımsaklı et kokusu öğürmeme neden oldu.

Bileğimi bıraktı ve geri çekildi; genç sevgilisinden, bir tepki bekleyen umut dolu bir ifadesi vardı. Ben de o tepkiyi verdim ona: Tüm gücümle suratına bir tokat indirdim.

Tekrar dengesini kazanmak için geriye bir adım attı; afallamıştı. Şaşkınlıktan ve öfkeden gözlerini kıstı, eliyle yanağına dokundu, sonra elini çekti ve alaycı bir kahkaha attı. "Kendine çok güveniyor, aşırı değerli olduğunu sanıyorsun, Sancha. Bir prenses olabilirsin ama unutma ben papayım."

"Hizmetkârlarımı çağıracağım!" diye tısladım. "Hemen kapının ardındalar."

“Çağır hadi.” Gülümsüyordu. “Ve ben de onları def edeyim. Sence beni reddedebilirler mi?”

“Onlar bana sadık.”

“Eğer sadıklarsa, bu yüzden canları yanacaktır.” Bunu şaşırtıcı bir keyifle ve kolaylıkla söylemişti.

“Nasıl utanmıyorsun?” dedim. “Ben oğlunun karısıym!”

“Sen bir kadınsın.” Yüzünde, sesinde ani bir sertlik, daha önce kızının gözlerinde gördüğüm ahlaksızlık vardı. “Ve burayı ben yönetiyorum. Evimde yaşadığın sürece, benim malımsın ve ne istersem yapacaksın.”

Sözlerini kanıtlamak için, o kadar şaraptan sonra şaşırtıcı bir hızla hareket ederek elini büstiyerimin içine soktu ve mememi avucuna aldı.

“Sancha, sevgilim,” dedi huysuzlukla. “O kadar mı yaşlıyım, o kadar mı çirkinim ki beni sevemeyeceğini düşünüyorsun? Sana kelimelerle ifade edemeyeceğim kadar tapıyorum; seni görmezden gelmek mümkün değil. Ne istediğini söyle sadece. Sadece söyle! Beni sevenlere her zaman cömertimdir.”

Cümlesini bitiremeden elini tutup göğsümden çektim. Buna karşılık o iki kolumu da tuttu ve öyle bir güçle beni duvara yapıştırdı ki ciğerlerim tıkanı. Şekilsiz vücudunu vücuduma yasladı. Onu tokatladım, tekmeledim, ama beni sıkıca tutuyordu. Bileklerimi tuttu; çarmıha gerilmiş İsa’nın kaba bir parodisi gibi, kollarımı omuz genişliğinde duvara yapıştırdı, sonra da yüzüme yüzünü bastırdı.

Öksürdüm, yüzüne tükürdüm. Dilini ağzıma sokmaya çalışınca boğuluyormuş gibi oldum. Ve sonra bileklerimi başımın üzerine kaldırdı; koca avucuyla ikisini de duvara yapıştırarak tuttu. Diğer eliyle eteğimi kaldırırken eğildi. Sarhoş olduğundan bu hareket başını döndürdü ve sendeledi.

Bunu fırsat bilip bir elimi kurtardım. Anında, korsemın hemen altındaki hançerime uzandım. Sadece onu korkutmayı düşünüyordum, kullanmayı değil. Ama kurtulduğumu anlayınca durumu kurtarmak için uzandı ve eli bıçağın ucuna değdi.

Feryat etti ve hemen geri çekildi. Gözlerim o sırada loş ışığa alışmıştı. Bu yüzden kalın parmaklarını yukarı kaldırıp gergin bir şekilde salladığını görebiliyordum. İkimiz de şaşkın şaşkın bakıyorduk. Hançer avucunu kesmişti; mükemmel bir stigmata gibiydi ve kan bileğinden aşağı akıyordu. Yarası tepkisinden daha hafifti.

Bana doğrudan bir bakış attı. Onda tüm korkunçluğuyla, Lucrezia'nın gözlerinde parlayan öfkeyi gördüm. Uzunca tısladı. Öfkesine rağmen, yüzünden bir an ikinci bir duygu geçti: Korku.

Zalim ama aynı zamanda bir korkak, diye düşündüm çabucak. *Tıpkı babam gibi*. Bunu anlamanın avantajını kullandım ve ona doğru yürüdüm; elimdeki hançeri, tehdit edercesine yukarıda tutuyordum.

Rodrigo aniden sarhoş bir diplomat gibi gülümsedi; yaltaklanır haldeydi; yaralı elini tutuyordu. "Söyledikleri doğruymuş; korkusuzsun. Bir adamı öldürerek Napoli kralının hayatını kurtardığını duymuştum."

"Tam da bu bıçakla onun boğazını kestim," diye belirttim.

"Seni sevmek için daha da büyük bir neden," diye belirtti, yapmacık bir espriyle. "Böylesi bir fırsatı geri çevirecek kadar aptal bir kadın değilsin, Sancha..."

"Öyleyim, Papa Hazretleri. Bana her geldiğinizde, aynı yanıtı alacaksınız." Dik dik baktım. "Çocuklarını sevdiğini iddia eden bir babasınız. Bizi bu şekilde gördüğünde Jofre ne hisseder?"

Rodrigo bu sözlerim karşısında başını eğdi ve bir süre sessiz kaldı; hafifçe sallanıyordu. Gözyaşlarına boğulup dizlerinin üzerine

çökünce çok şaşırdım. “Ben kötü bir adamım,” dedi, aşırı duygusal bir ses tonuyla. “Yaşlı, sarhoş ve sersem. Kadınlar karşısında çaresizim; hayatımın laneti bu. Donna Sancha, anlamıyorsun, muhteşem güzelliğin sağduyumu kaybettirdi. Ama şu anda saygımı kazandın. Sadece güzel değil, cesursun da. Beni bağışla.” Ağlaması şiddetlendi. “Onurunu kırdığım için beni affet ve zavallı oğlum...”

Pişmanlığı ne kadar ani olduysa da içten göründü. Hançerimi bıraktım ve ona doğru bir adım attım. “Sizi affediyorum, Papa Hazretleri. Bu olaydan asla bahsetmeyeceğim. Sadece bir daha olmasın.”

Başını salladı. “Yemin ederim bir daha olmayacak, Madonna. Yemin ederim...”

Daha da yaklaştım; onu ayağa kaldırmak için elimi uzatmayı düşünüyordum.

Aniden doğrulup başı ve omuzlarıyla beni soğuk fayans zemine yapıştıran bir darbe vurdu. Silah elimden fırlamıştı. Nereye gittiğini göremedim; ayağa kalkmak için mücadele ederken eteklerime dolandım; savunmasızlığımın farkındaydım.

Ağır eteklerim ve kadife terliklerim yüzünden kalkmayı başaramadım. Rodrigo’nun boğayı andıran bedeni üzerime çöktü ve elini uzattı...

O anda, başka bir figür göründü. Aynı oranda uzundu, ama daha ince, daha orantılı bir yapısı vardı; papanın kollarından birini yakaladı.

“Baba,” dedi Cesare; tavrı uysal ve sakindi. Sanki bir tecavüzü yarıda kesmemiş de yaşlı bir adamı uykusundan uyandırıyormuş gibiydi.

Kafası karışan Rodrigo hızla oğluna döndü; hâlâ dövüşmeye hazırdı. Yumruklarını savurdu, ama Cesare babasından çok daha güçlüydü. Rodrigo’nun kolunu yakaladı, sonra sanki güzel bir şa-

kaymış gibi kakhaha attı. “Baba! Çok fazla şarap içtin, beni dövmek istiyorsan ayıldığında bunu rahatlıkla yapabilirsin. Gel hadi, Giulia seni soruyordu.”

“Giulia?” Papa bana kararsızca baktı. Bana tecavüze kalkıştığında kendinden aşırı emin gibiydi, ama aniden kafası karışık yaşlı bir adama dönüşmüştü.

Cesare başıyla beni işaret etti. “Bu işine yaramaz. Ama Giulia onu hemen görmezsen kıskançlık krizine girecek.”

Papa kaşlarını çatı, sonra döndü ve sakın sakın koridorda yürümeye başladı. Cesare bir süre onu izledi; babasının devam ettiğinden emin olunca aceleyle yanıma diz çöktü.

“Madonna Sancha, yaralı mısınız?” diye kaygıyla sordu.

Başımı salladım. Omuzlarım ve kaburgalarım ağrıyordu. Bileklerim morarmıştı, ama ciddi bir şekilde yaralanmamıştım.

“Gidip papa hazretlerinin doğru yere gittiğinden emin olacağım. Onun adına özür dilemeliyim, Madonna. Sarhoş.” İki elini de uzattı ve ayağa kalkmama yardım etti. “İzninizle, şimdi onu gözetlemem lazım. Daha sonra gelip sizden özür dileyeceğim.”

Ve gitti.

Mermer zeminde hançerimi buldum ve yerine koydum. Bir kez daha kardeşimin hediyesi değerini ispatlamıştı. Odama gelince, hizmetçilerim beni karşıladı; gözlerini kocaman açmışlardı ama sessiz kaldılar. Aynama bakınca, göğüslerimin neredeyse büstiyerimden fırlayacak gibi olduğunu, eteğimin yırtıldığını, saçımın açılıp omuzlarıma döküldüğünü fark ettim.

Cesare bana verdiği sözü tuttu. Babasının ardından gittikten birkaç dakika sonra, hizmetçilerimin saçımdaki altın topuz filesini çıkarıp

saçımı tamamen taramalarına fırsat bulamadan, giriş kapısından tedbirli bir tıklama sesi geldi.

Büstiyerimi düzelttim, hizmetçilerimi odalarına gönderdim ve kapıyı gidip kendim açtım. Mücadelenin verdiği fiziksel zorluktan dolayı hâlâ titriyordum; bu durum oldukça sinirimi bozuyordu.

Cesare, ayık, tedirgin ama kontrollü ve vakur bir tavırla bekliyordu. İçeri davet ettim. Oturma teklifini reddederek ayakta durdu.

“Madonna Sancha, incinmediğinize emin misiniz?”

“Eminim.” Aynı ağırbaşlılıkla karşılık vermek için elimden geleni yaptım. Aslında, babasının bana yapmayı teşebbüs ettiği şeyi değil, Cesare’nin benim hakkımda ne düşündüğünü umursuyordum.

“Bağışlamanızı rica ediyorum,” dedi Cesare; ihtiyatlı sesinde biraz tutku seziliyordu. “Papa hazretleri şarabı fazla kaçırınca devletle ilgili büyük sorumluluklarını çok çabuk unutuyor. Şu anda sızdı bile. Bu olayı sabah tamamen unutmuş olacak sanırım.”

Ve benim de unutmamı istiyorsun, demek istedim, ama bu pek akıllıca olmazdı. Böyle davranmaktan başka şansım da yoktu. Papanın kaderimin üzerinde büyük bir gücü vardı. Beni sürgün edebilirdi; isterse hayali bir ihanet suçuyla Sant’Angelo’daki hapis-haneye gönderebilirdi; uşaklarından herhangi birine öldürtebilirdi bile. Cesare’nin ilgisine minnettardım; etkisiz Jofre’den çok daha samimiydi.

Bunun yerine, “Olayla ilgili fiziksel bir kanıt var. Onu yaradım... bir hançerle. Eli yaralı,” dedim.

“Çok ciddi bir yara olmamalı,” dedi Cesare. “Ben görmediğime ve o bundan yakınmadığına göre.”

“Değil, ama yine de izi var.”

Cesare bir süre düşündü; yüz ifadesi bana gölün yüzeyini anımsattı; çok sakindi. Sonunda, “O zaman babam olayı hatırlamazsa,

siz ve ben şimdi ve burada bu yarayı fahişelerden birinin yaptığını söyleyeceğiz. Buna kendimin şahit olduğunu ve kadının icabına bakıldığını söyleyeceğim.”

Başımı salladım.

Cesare suç ortaklığımıza jestle teşekkür etti, sonra da reverans yaptı. “Artık ayrılalım, Madonna.”

Gitmek için döndü, sonra durdu ve bana omuzlarının üzerinden yine yoğun, koyu bakışını attı. Anında, hem rahatsız hem de heyecanlanmış hissettim kendimi. “Bildiğim kadarıyla onu reddeden tek kadınsınız, Madonna. Bu büyük bir cesaret ve inanç gerektirir.”

Bakışlarımı yere indirdim. “Onun *oğluyla* evliyim.” Sadece Cesare’ye yanıt vermiyordum, kendime de söylüyordum bunu.

O da sessizleşti. Ve sonra, “*Ne yazık ki, Madonna, büyüğünden önce küçüğüyle tanıştınız,*” dedi. Yeniden gözlerime baktı; bu kez cesaretle karşılık verdim.

“Ne yazık ki,” dedim.

Belli belirsiz gülümsedi ve gitti.

XIII

Donna Esmeralda ve diğer nedimelerim görgü kurallarına uygun olarak kutlamalardan sonra odama dönmek için yarım saat beklemişlerdi. O zamana kadar hizmetçilerim kıyafetimi değiştirdiler ve saçımdaki altın fileyi çözdüler. Gösterişli saç buklelerimi açtılar. Esmeralda içeri girdiğinde saçlarımı fırçalamayı bitirmişlerdi. Ama sanırım hâlâ titriyordum ve yüzüm de tuhaf olmalıydı. Hizmetçilerim kargaşadan ve elbisemin yırtılmasından dehşet verici bir şeyin olduğunu biliyorlardı, ama nasıl bir ruh halinde olduğumu anlayıp sessiz kalacak kadar da akıllıydılar.

Aynı şekilde, Esmeralda'nın beni görünce gözlerini kısmasından ne olduğunu bildiğini anladım, ama o da soru sormaması gerektiğinin farkındaydı. Onunla bu sırrı paylaşmanın bir anlamı yoktu, papayı onaylamamakta haklı olduğu ortaya çıkacaktı sadece ve Vatikan için tehlikeli düşünceleri olan Savonarola'ya inancı artacaktı. Hem, çok geçmeden, bilgi toplama yeteneği sayesinde ne olduğunu zaten öğrenecekti.

Portico'da Palazzo Santa Maria evim olduğu sürece, ben Aragonlu Sancha, Napoli kralının prensesi ve gerçek kızı değildim. Artık yönetecek bir krallığım yoktu; artık öç korkusu duymadan dikkatsiz bir şekilde konuşamazdım; eylemlerim artık kısıtlıydı ve savunmasızdım. Ben Donna Sancha'ydım; papanın en küçük, en

beceriksiz piçinin karısıydım ve hayatta kalmam, nefes almam papa hazretlerinin keyfine kalmıştı.

Kadınlarıma bir şey söylemedim. Ama kendimi yeni, görkemli yatağıma atıp başımı yumuşak tüy yastıklara gömdüm.

Tedirgindim. Papa karşılaşmamızı hatırlarsa, öfkesi çok derin olabilirdi. Cesare hiçbir kadının onu reddetmediğini söylemişti.

Aynı anda kendimi kınadım: *Hayatın için endişelenmemelisin. Rodrigo çıkar uğruna siyasi cinayetler işleme konusunda becerikli olabilir, ama ben onun geliniyim ve Jofre'nin beni sevdiğini biliyor. Ayrıca asla bir kadına zarar vermeyecektir.*

Cesare'nin bana söylediklerini bin defa düşündüm. O zaman papanın vereceği tepkiyle ilgili kaygım Cesare'nin söylediklerinin anısıyla dengelendi. Dudaklarında hafif bir gülümsemeyle şunları söylemişti:

Ne yazık ki, Madonna, büyüğünden önce küçüğüyle tanıştınız.

Ah... İçimi bir sevinç, bir heyecan sardı. Titredim, çünkü duygularım karşılıksız değildi. O da benim kadar büyülenmişti.

Ertesi sabah erkenden kalktım; paskalyadan sonraki yedinci pazardı.

Bir gün önce Lucrezia için tedbirli, ciddi bir şekilde giyinmeye özen göstermiştim. Ama bu sabah içimde tuhaf bir yabaniilik vardı. Nedimelerime en iyi elbiselerimden birini getirmelerini istedim. Hoş, altın dantelli parlak yeşil satenden ve orman yeşili kadife korseden oluşan elbisemi getirdiler. Kolları aynı kadifedendi ve üstlerde geniş, alta doğru daha açık yeşil satenden kolları vardı.

Donna Esmeralda'nın dudaklarının hafif bir şüphe ifadesiyle inceldiğini gördüm, ama bir şey demedi. Eline fırçamı alıp saçlarımı örmeye başladı; ağırbaşlı bir bukle yapmaya çalışıyordu. Evlendiğimden beri hep bunu yapardı, ama bugün elimi sallayarak durdurdum.

“Sadece fırçala. Açık bırakacağım.”

Çenesini dışarı çıkardı ve onaylamaz biçimde başını salladı.
“Donna Sancha, sen evli bir kadınsın.”

“Lucrezia da öyle ama saçını açık bırakıyor.”

Yorum yapmadan dik dik baktı. Sonra saçımı fırçalamaya başladı; hiç de nazik değildi. Bana kendi annemden daha yakındı bu yüzden şikâyet etmedim ya da saçımın dolaşık yerlerine geldiğinde acımadan fırçayla asıldığında ciyaklamadım.

Saçımın fırçalanması bitince, mücevherlerimi istedim. Jofre’nin bana getirdiği şeyleri taktım boynuma: boynumda oldukça ağırlık yapan, başparmağım büyüklüğünde bir zümrüt ve ucunda hemen saç çizgimin üstüne gelen küçük bir zümrüt olan altın bir taç taktım. İkisinin etkisiyle gözlerim mücevherlerden daha canlı bir yeşille parlamıştı.

Törene değil baloya katılacaktım sanki.

Süslü bir şekilde kocamın odasına gittim ve koridorda, hemen kapısının dışında, bir gece önceki fahişelerden birinin içeriden çıktığını gördüm. Geceyi orada geçirdiği açıkça belliydi. Çünkü çıkışı hiç de resmî değildi. Saçları açıktı, terlikleri elindeydi; elbisesini o kadar hızlı giymişti ki açık yerlerden kombinezonu görünüyordu, nefes nefese kalmıştı. Küçük göğüsleri, gevşek şekilde bağlanmış büstiyerinin kenarından çıkacak gibiydi.

Oldukça komik, abartılı bir şekilde çömeldi; kaçmaya çalışıyordu. Karışmış bukleli saçları kırmızının kötü bir tonundaydı. Gözleri gök mavisiydi. Yolunu kapatıp karşısında durunca, tedirgin bakışlarla bana baktı. Yaralanmış bir eş rolünü oynayarak dik durdum ve ona Lucrezia’ninkine denk, utandıracak bakışlarla dik dik baktım.

“Madonna!” diye fısıldadı; utanmıştı. Yerlere kadar eğilerek reverans yaptı. Hemen kalkıp dönerek koridoru geçti; koşarken çıplak ayakları mermer zeminde ses çıkarıyordu.

Biraz bekledikten sonra, bekleme odasına girdim ve Jofre’nin erkek hizmetçisi, efendisinin aşırı içkinin etkisiyle hâlâ horul horul uyuduğunu söyledi.

Süitimde tek başıma kahvaltı yaptım; sonra canım sıkıldı. Saray çok sessizdi; hiç şüphe yok ki yatağına yapışıp kalan bir tek Jofre değildi.

Törene daha saatler vardı. Tarihin dinsel öneminden dolayı bu her zamanki gösteriden biraz daha farklı olacaktı: Paskalyadan sonraki yedinci pazar, Hamsin Yortusu, bin beş yüz yıl önce gerçekleşmiş eşsiz bir durumdu. Tanrı’nın ateşi on iki havarinin içine öylesine düşmüştü ki asla öğrenmedikleri dillerde vaaz vermişlerdi.

Böylesi bir mucize o sabah bana oldukça uzak ve anlamsız görünmüştü: Borgia’lar arasındaki ilk günümde olanlar yüzünden önce gururlanmış sonra da dehşete kapılmıştım. Huzursuz bir şekilde mermer zeminli revaktan aşağı indim ve bir gün öncesinde balkonumdan gördüğüm güzel iç bahçeye çıktım. Hava güneşli ve ılıktı; bahçe çok güzel kokuyordu. Yürüyüş yolunda toprak saksılarda minyatür portakal ağaçları vardı; mükemmel küreler şeklinde budanmış yeşil bitkilerin beyaz çiçekleri güzel ve keskin kokuluydu. Diğer yanda bakımlı gül ağaçları, güzel goncalar vermişti.

Tek başıma yürüdüm; ta ki balkonum gözden kaybolana, kendim gözden kaybolana kadar –ya da ben öyle sandım– ve sonunda, artan sıcaktan dolayı, serinlemek için bir zeytin ağacının altına yerleştirilmiş, oymalı bir banka oturdum.

“Madonna,” diye seslendi bir ses ve ben bir an Rodrigo’nun intikam almak için bana bir suikastçı gönderdiğini sandım. Nefesimi tuttum ve elimi kalbime götürdüm.

Yanımda, tamamen siyah giyinmiş bir adam duruyordu. Bu bir rahibin frakı olabilirdi; yakası ve kol ağzları kaliteli kadifeden, gövdesi ipektendi.

“Beni bağışlayın, sizi korkuttum,” dedi Cesare. Elbisesinin sadeliği yakışıklı hatlarını daha da belirginleştirmişti. İki kardeşine de neredeyse hiç benzemiyordu. Saçları siyah ve düz, çenesiyle omuzları arasındaydı; basit kesimliydi ve koyu renk perçemi geniş bir alnının bir kısmını saklıyordu. Sakalı ve bıyığı dikkatli bir şekilde tıraş edilmişti. Dudakları ve elleri güzeldi, babasının kılere benzemiyordu. Rodrigo’nun koyu renklerini, ama annesi Vannozza’nın güzelliğini almıştı. Çekiciydi; tüm mücevherlerine ve şıklıklarına rağmen ailesinde olmayan bir duruşu ve asaleti vardı. Lucrezia ve Papa Alexander’de suç ortaklığını sezmiş, Cesare’deyse nefes kesen bir zekâ algılamıştım.

“Pek de sizin suçunuz sayılmaz,” dedim. “Dün geceki olaylardan sonra kolayca tedirgin oluyorum.”

“İyi bir neden, Madonna. Yakışksız, korkunç bir istismarın başınıza bir daha gelmemesi için elimden gelen her şeyi yapacağıma yemin ederim.”

Gözlerimi indirdim, en iyi kıyafetlerinden birini giydiğin için memnun olan sersem bir kız gibiydim. “Korkarım papa hazretleri...”

“Papa hazretleri hâlâ uyuyor. Sizi temin ederim, ikinizin arasındaki ilişkiyi onarmayı görevim olarak biliyorum. Artık yaşlandı; fazla içmek onu unutkan yapıyor. Ama geçen geceyle ilgili her ne hatırlarsa, onu sizin lehinize çevireceğim.”

“Size borçluyum,” dedim; ben serin gölgenin altında otururken, o parlak güneşin altında durunca nezaket göstermeyi unuttuğumu anladım. “Lütfen...” yanımdaki yeri göstererek ekledim: “Şimdiye kadar aileniz üzerinde pek de hoş bir intiba bırakılmış değilim...”

Sözlerimi bitiremeden hızlıca karşılık verdi. “En azından birini fazlasıyla etkilediniz.”

Bu iltifata gülümsedim, ama ısrarına devam ettim. “Kız kardeşiniz benden hoşlanmadı. Nedenini gerçekten anlamıyorum, ama bunu düzeltmek isterim.”

Cesare bir an için uzağa baktı; uzaktaki yeşil tepelere. “Babamın dikkatini ondan uzaklaştıran herkesi kıskanır.” Yüzünü bana döndü; ifadesi çok içtendi. “Anlayın, Donna Sancha, kocası Giovanni onunla yaşamak istemiyor. Bu onun için büyük bir utanç. Babam, Giovanni’nin Roma’ya dönmesi için yalvararak sürekli çözüm üretmeye çalıştı. Ayrıca her zaman onun üzerine titrer, Lucrezia da onun. Babasının sevgisine ortak olmayacağınızı görünce size güvenecektir.” Durdu. “Donna Giulia’ya da aynı şeyi yaptı; bir babanın bir kadına duyduğu sevgi ile kızına olan sevgisinin aynı olmadığını anlaması uzun zaman aldı. Tabii ki papa hazretleriyle Giulia’nın gibi bir ilişkinizin olacağını ima etmiyorum...”

“Hayır,” diye belirttim net bir şekilde. “Olmayacak. Anlayışınızı takdir ediyorum, Kardinal.”

“Lütfen.” Yüzünde bir gülümseme parladı; bıyığının altında dişleri küçük ve düzgündü. “Cesare. İsteyerek değil, babamın isteğiyle kardinal oldum.”

“Cesare,” diye tekrarladım.

“Lucrezia çok sevecen olabilir,” dedi samimice. “Ve sadık olduklarına karşı çok tutkuludur. Her şeyden önce, eğlenmeyi, çocuk gibi oynamayı sever. Pozisyonunun sorumluluklarından dolayı böyle şeyler yapmak için eline az fırsat geçer. Bir erkeğin zekâsına sahiptir. Babam ona danışmanı olarak güvenir; benden daha fazla.”

Dinledim, başımı salladım, dikkatimi kelimelerine vermeye çalıştım; dudaklarının hareketine değil. Biçimli elmacık kemikleri

sanki bir heykeltıraş tarafından yontulmuş gibiydi; güneş ışığının oyunuyla sakallarında kııl parıltılar oluşmuştu. Ama onun yanında otururken, dizlerimde bir ılıkık hissettim; belimden aşağıdaki tüm kaslar ve kemikler sanki parlak güneşte eriyen karlar gibi eriyor, bir havuz oluştuyordu.

Cümlesini bitirdi. İçimde duyduğum heyecan ifademe yansımış olmalıydı, çünkü yüzünde bir savunmasızlık, hassas bir bakış belirdi. Bana doğru eğildi ve avucunu nazikçe yanağıma koydu.

“Bu sabah bir kraliçe gibi görünüyorsunuz,” diye mırıldandı. “Dünyanın en güzel kraliçesi, dünyanın en nefis gözleriyle. Zümrütleri gölgede bırakmışlar.”

Bu kelimelerin karşısında heyecanlandım; yüzümü bir kedinin okşanmak istediğinde yaptığı gibi, eline doğru yasladım. Cesare’ye karşı hissettiklerim o kadar güçlüydü ki evlilik yeminimi kolayca unutmuştum.

Yanmış gibi hemen elini çekti ve hızla kalktı. “Ben bir köpeğim!” diye bağırdı. “Adi biri, erkeklerin en alçağıym! Babamın aşağılık davranışından korunmak için bana güvenden ve ben şimdi ondan daha beter bir davranış sergiledim!”

“Arada fark var!” dedim, sesimin titrememesi için çabalayarak.

Hızla sırtını bana döndü, kendinden geçmişti. “Nasıl yani? Sen kardeşimin karısıym!”

“Ben kardeşinin karısıyım,” diye fısıldadım.

“O zaman benim davranışım babamınkinden nasıl farklı olabilir?”

“Babana âşık değilim.” Kızardım; kendi sözlerime, pişkinliğime şaşırmıştım; kendim ya da davranışlarım üzerinde kontrolüm kalmamış gibiydi. Tıpkı annemin bir zamanlar olduğu gibi son derece ümitsizdim.

Yine de sözlerimden pişmanlık duymadım. Gözlerindeki özlemi ve sevinci görünce elimi uzattım. Elimini tuttu ve yanıma oturdu.

“Umut etmeye cesaretim yoktu...” Kekeleydi, sonra tekrar konuştu: “Seni ilk gördüğümünden beri, Sancha...”

Sustu. Hangimizin öpüşmeyi başlattığını söyleyemem. Beni kendine çekti, tekrar tekrar öptü, ara sıra nazikçe dişleriyle dudaklarımı ısırdı. Elini tuttum ve göğüslerimden birine koydum.

“Burada olmaz,” dedi soluk soluğa, ama yine de elini çekmedi. “Şimdi olmaz. Görünme riskimiz çok fazla.”

“Bu gece o zaman,” dedim, cüretim karşısında titreyerek. “En güvenli saati ve yeri sen biliyorsun.”

“Burada. Gece yarısı ikide.”

Böylece suç ortaklığımız başladı. Bu kelimeler bana o zaman tatlı bir müzik gibi gelmişti. Yıllar önce tüm sevdiklerimi kalbimin yok edeceğini söyleyen kâhini tamamen unutmuştum. Cesare'yle birlikte bahçedeki o güneşli anda bu kehaneti hatırlasaydım bile anlamazdım; birbirimize olan tutkumuzun nasıl yıllarca çok korkunç şekilde, amansız, çözümsüz olabileceğini bilecek öngöründen yoksundum.

Nihayet Jofre kalkmış ve giyinmişti. Tören için San Pietro'ya giderken bana eşlik etme zamanı gelmişti. Parlak Roma ışığında acı çekercesine gözlerini kısarak Vatikan'ın bitişiğindeki huşu uyandıran katedrale maiyetimizle birlikte girdik.

İyi ki, aşırı içtiğinden ve yabancı kadınlar yüzünden Jofre sersem gibi ve sessizdi. Elbisemin alımına meraklı bir bakış attı, kıyafet tarzımdaki ani değişim nedenini sorgulamadı. Ani coşkumu da fark etmişe benzemiyordu.

Gülümsememi bastıramıyordum. Cesare'nin öpücüğünü her hatırladığımda şaşkınlaşıyordum. Artık Lucrezia'nın ya da papanın hakkımda ne düşündüğünü umursamıyordum. Hatta papanın bir gece önce onu reddedip etmediğini hatırlaması veya intikam niyetinde olup olmadığı bile umurumda değildi. Cesare'yle bahçede buluşabildiğim sürece sevincim eksilmeyecekti hiç. Tüm düşünceleirim, duygularım aşkımla yalnız olacağımız o tek ana odaklanmıştı.

Katedrale girdik. San Pietro on iki asır önce inşa edilmişti ve içi yaşını belli ediyordu. Ben görkemli ve şaşıla bir şeyler bekliyordum, ancak içindeki taş duvarlar çatlamıştı ve dağlıyordu. Zemin o kadar yıpranmış ve pürüzlüydü ki tökezlememek için dikkat etmem gerekiyordu. Ne yakılan yüzlerce mum, ne de sunağa giydirilen altın yaldızlı mor örtüler kasveti hafifletebilmişti. Tütsünün kokusu temiz havanın az olmasından dolayı havasızlığı artırıyordu. Devasa bir mezarda yürümek gibiydi. Söylentiye göre San Pietro sunağın altına gömüldüğünden sanırım bu çok da yanlış değildi.

Yine de hiçbiri neşeme gölge düşüremedi. Kocamdan ayrıldım ve Borgia hanedanının arasında yerimi aldım. Lucrezia henüz gelmemişti ama güzel, zarif Giulia çoktan gelmişti; yanında keskin gözlü Adriana ve nedimleri vardı. Biz kadınlar kilisenin ortasında, önde duruyorduk; yüzümüz sunağa dönüktü. Papa hazretleri için büyük bir taht getirilmişti ve yüksek kıdemli kardinaller ile Borgia erkekleri için tahtın yanına koltuklar konulmuştu. Çoğu kardinal yerini almıştı, ama endişeli bir şekilde birini aradığını fark ettim: Cesare'yi.

Henüz gelmemişti. Biraz zaman geçtikten sonra müzik sesi geldi; sonunda papa hazretleri ortaya çıkmıştı. Beyaz saten giysisine uyan bir takke takmış ve uzun, altın rengi bir cübbe giymişti. Lütufkâr şekilde gülümseyerek beni başıyla selamladı. Bana biraz kinlenmişse bile bunu göstermemişti. Ben de en saygılı şekilde reve-

ransımı yaptım. Onun arkasından tahtın bitişindeki koltuğa oturan Cesare geldi. Jofre diğer yanma oturdu ve geri kalan koltukları da diğer kardinaller çabucak doldurdular.

Cesare'nin arkasından kalabalık maiyetiyle Lucrezia geldi. Gözlerine tam uyan, mavi-gri ipek bir elbise giyinmişti. Ruh halim o kadar iyi, kalbim öyle mutluydu ki içeri girip yanıma gelince parıl parıl gülümsedim ve onu şaşırtacak bir coşkuyla kucakladım.

Hamsin Yortusu'nda vaaz vermesi için İspanyol bir piskopos davet edilmişti. Bilgeliğiyle seçkin dinleyicilerini etkilemek için can atıyordu. Bu yüzden hoş görülemeyecek kadar uzun bir süre yavan yavan konuştu. İnsanların dilinden akan olağanüstü bilgeliğe sebep olan Tanrı'nın ateşinin, kuru ve tamamen sıkıcı bir şey olabileceğini hiç düşünmemişim.

Bir saatten fazla konuştu; affedilebilir bir süre değildi. Bu sürede papa hazretleri iki öksürük nöbeti geçirdi ve birçoğ kardinal koltuğunda aşıkâr bir şekilde kıpırdandı. Yaşlı bir Borgia, başı arkaya düşmüş, ağızı açık bir halde oldukça yüksek sesle horlamaya başladı.

Kendimi tutamayıp kıkırdamaya başladım. Bir şekilde sesimi bastırabildim, böylelikle papanın dikkatini çekmedim. Ama gülmekten katılacak haldeydim. Cesare'yle geçirdiğim zaman beni tuhaf, çocuksu bir ruh haline sokmuştu; normalde asla böyle-uygunsuz davranmazdım.

Yine de kıkırdamalarım o kadar ümitsizdi ki Lucrezia'ya, o ihtiyatlı yaratığa da bulaştı. Nefesimi tutup onunla göz göze geldim ve yıpranmış taşa düşmeyelim diye ikimiz de destek almak için birbirimizin kollarına tutunduk.

O anda, kötücöl bir düşünce beni ele geçirdi. Sonu gelmeyen vaaz süresince erkekler rahat rahat koltuklarında otururken biz zavallı kadınlar acımasız taşın üzerinde, ayaklarına kara sular inmiş halde ayakta durmak zorundaydık. Ancak solumda kilise müziğini

seslendirecek katedral heyeti için yapılan ahşap koltuklara çıkan dar merdivenler duruyordu; firar etmek için çok uygundu. Bu özel pazar gününde, banklar boştu.

Lucrezia'nın kolunu nazıkçe çektim ve gözlerimle yukarıda, arkamızda duran koltukları işaret ettim. Gözleri kısıldı, ilk başta uygunsuz olacağı düşüncesinden kaynaklanan saf korku vardı gözlerinde. Saygı gereği vaaz boyunca yerimizde durmamız ve kıpırdamamamız gerekiyordu; özellikle de papanın yakın akrabalarıysak. Ama düşününce, korkusu kötücül bir neşeye dönüştü.

Diğer hanımefendilerin yanından geçtim. Neşemi saklayamıyordum. Bir kız çocuğu gibi hızla merdivenleri çıktım, sonra da nezaketten tamamen uzak halde banka çöktüm.

Lucrezia geldi; gerçi merdivenleri abartılı bir ses ve zorlukla çıkarak daha fazla dikkat çekmiş, durumumuzu daha da terbiyesiz hale getirmişti. Yüksek bir sesle iç geçirerek oturdu; öyle ki lafının bölünmesine öfkelenen piskopos durdu ve kaşlarını çattı. Benim ve onun nedimleri de yukarı çıkmak zorunda kalmıştı; bu daha fazla gürültü çıkmasına neden oldu. Piskoposunsa düşünceleri dağıldı ve sakinliğini yeniden kazanamadan aynı cümleyi üç kez tekrarlamak zorunda kaldı.

Gözümün ucuyla papaya baktım; gülümsüyordu. Kadınlarının maskaralığından keyiflenmişti. Cesare'ye baktım; gülümsemiyordu ama koyu renkli gözleri muzırca ışıldıyordu.

Lucrezia'ya bakmadan, ona doğru eğildim ve fısıldadım: "Lütfen inan bana, babana karşı en ufak ilgi duymuyorum. Kardeşinin karısı olmaktan başka istediğim bir şey yok."

Duymamış gibi yaptı. Ama birkaç dakika sonra, göz ucuyla bana baktığım gördüm. Mutlu olmuştu. Vatikan'da başka bir arkadaş daha edinmiştim.

XIV

O gece, tek başıma uyumak istediğimi söyleyerek en yakın nedimerimi yatak odamdan çıkardım. Benim kaprislerime alışkındılar ve bunu sorgulamadılar. Uyumak üzere yandaki odaya çekildiler. Onlar çıkmadan önce, en genç hizmetçim Felicia'dan siyah ipek elbisemi ve duvağımı hazırlamasını istedim. Napoli'yi çok özlediğimi ve haftanın geri kalan kısmında yas elbisesinden başka bir şey giymek istemediğimi söyledim.

Şu ana kadar Borgia hanedanıyla ilgili kaynaklar bulmuş ve mümkün olduğunca bilgi toplamış olan Donna Esmeralda'ya danışmam gerektiğini biliyordum. Ama deli gibi âşık olmuştum; bu yüzden soru sormadım. Cesare bir zampara mıydı, babası kadar şehvete düşkün ve döneke miydi, bilmek istemiyordum. Böyle şeyler duymuş olsaydım bile reddederdim.

Odanın kapısı hızla çalınca, masamdaki yağ lambasını güç bela söndürecek kadar zamanım oldu. Bu vuruş beni perişan etmişti, çünkü gelenin Jofre olduğunu anlamıştım. Yanıt beklemeden içeri girdi. Sarımsı ışıktaki yüzünde sersem bir şehvet bakışı gördüm.

“Sancha, sevgilim,” dedi. “Yatağında bu gece bana yer var mı?” Kapıyı arkasından kapattı. Ayaklarının üzerinde zor duruyordu ve sarhoşluktan gözleri yarı kapalıydı. Ailesinin yanına geldiğinden beri sık sık sarhoştur zaten.

Rengim attı. “Ben... ben kendimi pek iyi hissetmiyorum,” diye kekeledim ve sanki bir bakireymişim gibi, vücudumu saklamak için kombinezonumu boynuma çektim.

Jofre söylediklerimi duymamış gibi görünüyordu. Çok içmişti; yatakta oturduğum yere doğru tökezleyerek geldi ve ellerini göğüslerimin üzerine koydu. “Dünyadaki en güzel eşe sahibim,” diye geveledi, “ve şimdi ona sahip olacağım.”

İki şey hissettim: Birincisi ona acıdım, çünkü duygularının karşılığı yoktu ve ikinci olarak da korku hissettim, çünkü şarap yüzünden yatağımda sızacaktı. Hem de sadakatsizliğimi planladığım ilk gecede.

Biraz daha sarhoş olsaydı, işi bitiremezdi. Boyun eğerek yatağa uzandım ve bacaklarımı onun için açtım. O da pantolonunu indirdi ve eteklerimi belime kadar sıyırdı ve içime girdi.

Bundan sonra olanlar aşırı heyecanlı Petrarca'ya bile ilham vermezdi. Jofre üzerimde uzanıyordu; kendini kollarıyla destekleyecek dermanı yoktu, yüzü göğüslerime gömülmüştü. Bir süre, deli gibi, acemice içime girip çıktıktan sonra yoruldu, durdu ve nefes aldı.

“Beni sevebilecek misin bir gün?” diye sordu, sesi gözyaşlarına gebeydi. “Sancha'm, beni sevecek misin?”

“Sen benim prensimsin,” dedim. Onu Cesare'yle aldatabilirdim, ama yüzüne yalan söyleyemezdim. “Her geçen gün senden daha çok hoşlanıyorum.”

Başı düştü, uykusu gelmişti.

Gerdek gecemden önce bana açıklanan kadınsı hileyi kullandım. Jofre'nin aletini saran kaslarımı sıktım, böylece tekrar sertleşti ve devam etti. Sonunda zevke geldi ve kendini bıraktı.

İç geçirdi ve sırtüstü uzandı; yine uykunun eşiğine geldiğini hissettim. Bu yüzden pantolonunu üzerine geçirdim ve sonra onu doğrulttum.

“Odana gitmelisin hemen,” dedim, başka bir açıklama yapmadan. “Hadi sana yardım edeyim.”

Şaraptan ve cinsel açıdan rahatlamasından ötürü tartışamayacak kadar akıllı dağılmıştı. Onu yarı destekleyerek kapıya kadar sürüdüm.

Aalışkanlığımız olduğu üzere ona küçük bir öpücük verdim. “İyi geceler, tatlım.”

Yatağıma geri döndüm. Eğer gerçekten Tanrı varsa, o zaman ben lanetlenmişim ve bunu hak etmişim de. Suçluluğun altında ezildim. Kocama ihanet etmek istemiyordum, yine de kalbim başka şans tanımıyordu. *Sen kötüsün*, dedim kendime. *Günahkâr. Seni seven birine nasıl bu kadar zalim olabilirsin?* Ancak bacaklarım kocamın tohumlarından dolayı yapış yapışken, ben onun kardeşinin ve onunla buluşacağımız anın hayalini kuruyordum yine. Cesare’ye olan güçlü hislerim bana başka şans tanımıyordu. Aşk gibi baş döndürücü, harika bir şey ikimize de çok geç gelmişti ve ikimiz de buna sevinmemizi engelleyecek yeminler etmiştik.

Kendini bir bezle temizledim. Nihayet zamanı gelmişti. Kalktım ve karanlıkta tek başıma giyinmeye çalıştım.

Diğer nedimelerim rahat rahat uyuyordu. Ama Donna Esmeralda kandırılmazdı. Beceriksiz parmaklarımla büstiyerimi bağlamaya çalışırken iri yarı, yaşlı muhafızım her zamanki beyaz keten geceliğiyle odama girdi.

Hiçbir şey demedi. Işığın azlığından ifadesini göremedim, ama onaylamadığım hissedebiliyor, meşum bakışını hayal edebiliyordum.

“Uyuyamadım,” dedim mağrurca. Esmeralda sessizliğini koruyunca, “En azından büstiyerimi giyinmem için yardım et,” diye ekledim.

Esmeralda itaat etti; hiç de nazik olmayan bir biçimde elbisemi çekti. “Bu başınızı daha da derde sokacak sadece, Madonna.”

Bu gerçeği hoş göremeyecek kadar tez canlıydım; başım dönüyordu. “Sana söyledim, uyuyamıyorum! Biraz temiz hava alacağım.”

“Bu saatte genç bir kadının tek başına dışarı çıkması uygun görünmüyor. Sizinle geleyim ya da muhafızlardan birini çağırayım.” Ses tonu ısrarcıydı.

“Büstiyerimi bağla, sonra da beni yalnız bırak! Geçen gece partiyi terk edip odama güvenle geldim, değil mi? Kendimi koruyabilirim.”

Bir süre yanıt vermedi, işini bitirdiğinde geri adım attı. Sonunda nefes aldı; beni aklından geçeni söylemeyecek kadar iyi tanıyordu.

“Hiç de öyle olmadı, değil mi, Madonna? Geçen gece oldukça yardıma ihtiyacın varmış gibi görünüyordun.”

Yanıt veremeyecek kadar şaşırmıştım. Benim ve Cesare’nin dışında biri, papa hazretlerinin ahlaksız girişimini nasıl bilebilirdi? Donna Esmeralda bu sırrı öğrenmişse, papanın krallığında Cesare’yle olan kaçamağımın gizli kalmasını ummamalıydım. .

Umursamayacağımı söyledim kendime.

“Bu konu hakkında seninle bir daha konuşmayacağım,” dedi sonunda Esmeralda. “Mantıksız ve laftan anlamaz olduğunu biliyorum. Ama yapabiliyorsan dinle; şu anda yaptığın şey geçen gece maruz kaldığın şeyden çok daha büyük bir tehlikenin içine sokacak seni. Daha azı değil. Sen cennet bahçesindeki Havva’sın ve iblis de seninle buluşacak.”

“Beni yalnız bırak,” diye emrettim ve duvağımı yüzüme örttüm.

Gece havası ılık yaz gününden sonra hafifçe serinlemişti. Kıyı ikliminin sisine ve pusuna alışkındım. Ama Roma havası palto giymeyi gerektiren bir serinlikte değildi. İhanete doğru çıktığım bu ilk gezimde kimliğimin gizli kalması için karanlığa ve duvağıma güvendim.

Başımın üzerinde, bulutlar büyüyen ayı yarı yarıya kapatmıştı. Bu zayıf ışığın altında, koyu tül duvağın da etkisiyle görüşüm engellenmişti; neredeyse kör olmuş biri gibi tereddütle hareket ediyordum. Bahçe hiç tanıdık gelmedi. Bitkilerin parlak renkleri şu anda grinin tonlarındaydı; güller ve portakal ağaçları tamamen tuhaf görünüyordu. Panikle mücadele ederek yol boyunca tereddüt ettim. Burayı dönersem, sonra ne olacaktı? Kaybolursam, Cesare onu kandırdığımı düşünüp nefretle çekip gider miydi buradan?

Ya da o mu bana oyun oynuyordu?

Bu gibi korkuların üzerinde düşündüğüm için kendimi azarladım. Cesare'ye duyduğum aşkın yoğunluğundan nefret ettim; çünkü beni zayıflatmıştı.

Sakinleşmek için derin bir nefes aldım; kararımı vermiştim ve en yakın yerden döndüm. Bunu yaparken, geniş gölge veren bir ağacın altındaki taş bankı ve soluk taşla doğru hareket eden koyu bir erkek silüeti gördüm.

Cesare. Küçük bir kız gibi bağırıp ona koşmak istedim ama kendimi bir kraliçe gibi ağır yürümeye zorladım. Bundan aşağısı ona layık değildi.

Siyah giyinmişti; yüzü ve elleri hariç geri kalan her yeri gecenin gölgesine karışıyordu.

Bekledi. Sakin ve vakurdu. Onun yanma geldiğim an ikimiz de tüm sakinliğimizi bıraktık. İlk kimin hareket ettiğini söyleyemem; belki aynı anda yaptık, ama o andan, ona yaklaşıp duvağıma kal-

dırdığım ana kadar zamanın nasıl geçtiğini anlamadım. İkimiz de birbirimize sımsıkı sarılmıştık; dudak dudağa, beden bedeneydik. O kadar yoğun, o kadar güçlü bir duyguydu ki etimin onunkıyla bir olduğunu hissediyordum. Ateşimiz o kadar fazlaydı ki birbirimize sarılmasaydık kendimden geçip düşerdim.

Beni şaşırtarak kendini benden çekti. “Burada olmaz,” dedi, boğuk ve şehvetli bir sesle. “Toprak üzerinde alelade birlikte olunacak bir mutfak hizmetçisi değilsin. Güven bana, tüm ayarlamaları yaptım. Güvende olacağız.”

Duvağımı örttüm, elimi tuttu. Adımları kesindi, yolu iyi biliyordu. Sarayın arka tarafına götürdü beni. Tanıdık olmayan bir koridora açılan muhafızsız bir girişe. Buradan da ağır ahşap bir kapıya gittik; bu da başka bir koridora açıldı. Uzun ve yeni bir yapıydı; kabaca bitirilmişti ve döşenmemişti. Var oluş amacı kesinlikle gizli bir geçiş sağlamaktı. Duvardaki meşaleler yolumuzu aydınlatıyordu.

Bir an sonra, yine bir kapıya geldik. Cesare gösterişli bir şekilde kapıyı açtı. Kafam karışmış halde kaşlarımı çattım. Önümüzde büyük bir şapel vardı. Antik ve süslüydü; sunakta adak mumları titreyordu, bir kenarda büyük bir papalık tahtı duruyordu ve onun yanında da kardinaller için ahşap koltuklar vardı.

Cesare’nin dudakları kıvrıldı. “Sistine Şapeli,” dedi, kapıdan geçmeme yardım ederek. “San Piedro’nun içindeyiz.”

Şaşkınlıktan ağzım açık kalınca tülüm hafifçe dudaklarıma değdi. Demek papa hazretlerinin Palazzo Santa Maria’ya çabucak geldiği geçit burasıydı.

“Gel,” dedi Cesare. Şapelden katedrale, oradan da Vatikan’ın bitişindeki geçitlere geçtik. Tek bir muhafızla karşılaşmadık; Cesare mahremiyetimizi korumak için tedbir almıştı.

Beni Borgia dairelerinden birine soktu; burayı bir gece önceki eğlenceden hatırladım. Papaya bu kadar yakın olmak beni rahatsız etti. Çok şükür ki Cesare beni başka bir yöne götürdü; sonunda muhafızsız bir süite geldik ve abartılı bir şekilde kapıları ardına kadar açtı.

“Seni kendi yatağıma getirdim ve tüm hizmetkârları sabaha kadar gönderdim,” dedi, arkamızdan kapıları kapattı. “Burada ne kadar kalmak istediğin senin tercihin, Madonna.”

“Sonsuza dek,” diye mırıldandım.

O an önümde dizlerinin üzerine çöktü ve eteklerime sarıldı, kollarını bacaklarıma doladı; yüzü yukarı dönüktü. Tamamen samimi bir şekilde, “Sadece istediğini söyle, rahipliği bırakayım, Sancha. Babam benim papa olmamı istiyor ve bu yüzden şimdi bir kardinalim. Ama bu karara uygun bir doğaya sahip değilim. Papa hazretleri ondan ne istersem yapacaktır; Jofre’yle olan evliliğinin feshedilmesini sağlayacaktır. Kesinlikle biliyorsundur ama yine de söyleyeyim, kocan aslında onun gerçek oğlu değil...”

Jofre papanın oğlu değil mi? Bu açıklama karşısında bir yanımda, Cesare’nin teklifiyle kendinden geçip bunu kabul etmek için çıldırmayanı sakın, sessiz yanımda ırkıldı. “O zaman kimin?” diye fısıldadım.

“Annem Vannozza ile kocasının gayrimeşru çocuğu,” diyerek gülümsedi Cesare.

Sendeledim. Kendimi ve Cesare’yi düşündüm; dilediğimizce birbirimizi sevebilecek, çocuklarımızı birlikte yetiştirmek için özgür olacaktık. Ama Jofre’yle evliydim; kendi babam ve bir Borgia kardinali fiziksel birleşmeye şahitlik etmişti. Feshedilmesi mümkün değildi.

Parmaklarımı, susturmak için Cesare’nin dudaklarına sertçe bastırdım. “Evliliğe tanık olundu ve bozulamaz,” dedim. “Ama şimdi

gelecekten konuşmanın sırası değil, şimdi beni yatağına götürme zamanı.”

Bunu kabul etti. Ayağı kalktı ve yüzü bana dönük şekilde elimden tutarak beni yatak odasına aldı.

Perdeler kapalıydı, ama odanın etrafım saran altın apliklerde yirmi mum yanıyordu. Duvarda yarısı bitmiş, pagan temalı bir duvar resmi vardı ve yatağı koyu kırmızı kadifeden bir yatak örtüsü serilmişti. Yer post kilimlerle kaplıydı ve güzel, oymalı bir komodinin üzerinde şarap sürahesi ile yakut kakmalı iki altın kadeh vardı. Burası bir rahibin değil, bir prensin yatak odasıydı.

Kendimi yatağı attım ve hızla eteklerimi yukarı kaldırdım; Jofre’yle alışık olduğum şey buydu. Yatağın yanına yaklaşıncı, Cesare söyledikleriyle donup kalmama sebep oldu.

“Sancha, seni Tanrı’nın yarattığı gibi, saf halinle görebilir miyim?”

Duvağımdı kaldırdım ve bu isteği karşısında şaşırmış bir halde yüzümü ona döndüm. Birleşeceğimiz için neredeyse titriyordum. Cesare’nin aralık dudaklarının ürperdiğini gördüm. Gözlerindeki yoğunluk neredeyse deliliğe varıyordu; yine de ses tonu ve davranışları nazikti.

Kararlı bir şekilde çenemi kaldırdım. “Eğer bu lütfuma sen de karşılık verirsen...”

Cevap olarak rahip cübbesinin kuşağını çözdü ve cübbe üzerinden kaydı. Siyah dalgaları olan saten bir tunik giymişti. Belindeki hançer ve siyah dar pantolonuyla karşımda duruyordu. Romalı bir beyefendi gibi görünüyordu. Çabucak ama zarif bir şekilde, önce terliklerini sonra tuniğini çıkardı. Kaslı göğsü ortaya çıktı; seyrek, siyah tüyleri vardı ve zayıftı. Dikkatli bir şekilde, elle oyulmuş gibi duran baldırlarından pantolonunu çıkarırken köprücük kemiği, kal-

çaları ve kaburgaları göze çarpıyordu. Soyunması bitince doğruldu. Onu rahatça görebilmem için tevazuyla dik durdu.

Ağzım açık, bakakalmıştım. Daha önce tamamen çıplak bir adam hiç görmemiştim. Hatta bana haz yaşatan Onorato bile tuniğini çıkarmamıştı hiç. Oynaşmalarımız esnasında gerekli olduğu kadar soyunur, sadece pantolonunu indirirdi. Jofre asla tuniğini çıkarmamıştı; geleneğe göre çıplak kalmamız gerektiğinden, bir tek gerdek gecemizde çıplaktı. Sanırım pantolonunu da yalnızca bir kez çıkarmıştı. Jofre'yle çıplak olmaya en yakın olduğum an, bu gece de olduğu gibi, geceliğimi çıkarıp da yalnızca geceliğimi giydiğim zamandı. O zamanlarda bile, ilişki örtüler altında oluyordu.

Ama burada Cesare tamamen çıplaktı ve olağanüstü görünüyordu. Bacaklarının arasına bakmadan edemedim. Gür, kuzguni siyah tüylerle çevrili, sertleşmiş organı âdeta beni işaret ediyordu. Jofre'ninkinden daha büyüktü. Elimi ona doğru uzattım; dokunmak istiyordum.

"Henüz değil," diye fısıldadı Cesare. Bir nedime gibi, arkama geçti ve şaşırtıcı bir beceriyle kollarımı çözmeye başladı. Hepsini çıkardım; aniden kavuştuğum özgürlük hissi karşısında güldüm. O büstiyerimi çözerken bekledim.

Elbisemi indirdim ve içinden dışarı adım attım. Elbiseler taşınması ağır şeylerdi. Kombinezonumu başımın üzerinden çıkarmak için acele ediyordum, ama Cesare yine konuştu.

"Orada, mum ışığının önünde dur." Başını eğdi; koyu gözleri hayranlıkla parlıyordu. "Bulutların arasından bir meleğe bakıyormuşum gibi olacak."

"Hah!" İç çamaşırlarımı da çıkardım ve yere attım. "Yatağa!"

“Hayır,” diye karşı koydu, eserinin beğenilmesini isteyen bir ressam gibi üzerine basa basa. “Şu haline bak,” diyerek nefesini tuttu. “İnsan Tanrı’nın bilgeliğini sorgulayamıyor.”

Gülümsedim; biraz onun beğenisinden, biraz da kendimi beğenmişliğimden. Demek ki hâlâ genç görünüyordum. Hiç çocuk emzirmediğim için göğüslerim hâlâ Onorato’nun dediği gibi mükemmeldi. Ne çok büyük ne çok küçüklerdi; sıkı, hoş bir şekle sahiptilerdi. Kalçalarımın kadınsı bir biçimi olduğunu biliyordum ve çok ince değildim.

Tekrar arkama geçti ve saçlarımı açmaya başladı. Uyurken beni rahatsız etmesin diye tek bir kalın örgü halinde toplardım. Saçlarım açılınca başımı salladım ve belime dökülmelerine izin verdim. Bir kez parmaklarını saçlarımın içinden geçirdi, iki kez içini çekti, sonra yine önüme geçti ve bir ressamın kendi çalışmasına değer biçmesi gibi beni inceledi.

Bir kez daha beni şaşırttı. Ben orada, bakışlarının karşısındayken, o bana doğru geldi, bir hacının kutsal bir yerde saygıyla eğilmesi gibi diz çöktü ve bacaklarımın arasındaki koyu Venüs tepesini öptü. Hafifçe kıvrandım, sonra da başparmağıyla dudakları ayırıp orayı diliyle okşayınca iyice kıvranmaya başladım.

Utancı, yerini zevke bıraktı. Geri çekildim, bacağımdaki ağırlığı diğerine verdim. O anda yaşadığım hazdan kendimden geçerek uzaklaşmaya çalıştım, ama elleriyle belimi sardı ve beni sıkıca kendine çekti.

“Dur,” diye yalvardım; arkaya doğru sallanıyordum; neredeyse düşecektim. Yanıt olarak beni hafifçe kaldırdı ve en yakındaki duvara sertçe yapıştırdı. “Dur,” diye yalvardım yine; bu his katlanılamayacak kadar yoğundu...

Sadece sonunda yüzünü kaldırıp, tatmin olmuş, yaramaz küçük gülümseyişini takınarak, “Şimdi yatağa,” deyince yalvarmayı bırakıp inlemeye başladım.

Umduğum gibi yalamaya devam etmedi; bunun yerine dudaklarımı öptü; sakalı ve dili kokumla doluydu. İlk kez, etin ete değişimin ılıkliğini hissettim, baştan göğüslere, cinsel organlardan bacaklara, ayak tırnağına kadar ürperdim: Bu nasıl günah olabilirdi? Nasıl ilahi bir şey olarak kabul göremezdi?

Boğuştuk. Onorato’yla olduğu gibi sırtüstü yatıp ilgilenilmeyi beklemedim, kazanılacak pasif bir yaratık gibi davranmadım. Cesare beni memnun etmek için ne yaptıysa ben de aynısını onun için yapmaya çalıştım. Aynı şeyi ona yapmak için *can attım*. Daha önce kimse içimdeki bu gücü, yabani ve kutsal şeyi ortaya çıkarmamıştı. İçimde, doğamda olan ateş ortaya çıkmış, bedenimi sarmıştı. İsa’nın havarilerinin başındaki haleler, Cesare’nin yatağının üstündeki apliklerde titreşen mumlar gibi, başımdan ateş çıkıyordu sanki.

İçime hemen girmedi; beni bekletti ve yalvarttı. Delilik çizgisini geçtikten sonra sonunda lütfetti ve ben ona sımsıkı tutundum; canım yanıncaya kadar bacaklarımla ve kollarımla ona sımsıkı sarıldım. Canımın yanması umurumda değildi; şimdi ona sahiptim ve kaçmasına izin vermeyecektim. Onu tutuşumdaki vahşiliğe nazikçe güldü, ama aramızda ayrılık kalmamıştı. Koyu gözlerinde kendi vahşiliğimin yansımasını görebiliyordum: Birbirimizde kaybolmuştuk. Artık ikimiz de birbirimiz için sıradan birer âşık değildik. Herkesin sahip olmayacağı bir tutkuyla doluyduk.

Hangimizin harekete geçtiğini, hangimizin ilişkiyi başlattığını söyleyemem, ama değişken bir vahşilik ve zarafetle, ahenkle hareket ediyorduk. İçime yavaşça girerken gözlerini kısıtı; nefes alışı yavaş ve işkence çeker gibiydi. Daha vahşi sevişmesi için onu itmeye,

zorlamaya çalıştım ama o bana sıkıca sarıldı; kollarımı başımın üzerinde tuttu ve, “Sabret, prenses...” diye fısıldadı.

Bir kez daha, beni deli gibi yalvarttı; başka bir adam için asla yapmayacağım bir şeydi bu. Harcanmak için, telef olmak için yanıp tutuştum. Ama Cesare beni hiç bilmediğim, en büyük umutsuzluk uçurumuna götürmeye kararlıydı.

Odasına girdiğimden beri ne kadar zamanın geçtiğini söyleyemezdim. Saatler olmuş gibiydi.

Daha fazlasını kaldıramayacağım anda benden uzaklaştı. Bu içimdeki en büyük korkuyu uyandırdı; böyle bir şeyin olmasına izin vermemeliydim. Benden daha güçlüydü. Kaygılı bir canavarı rahatlatmak için gerekli olan güce, nezakete ve sakinleştirici kelimelere sahipti. Tatlı sözleriyle beni sırtüstü yatırdı, bacaklarımın arasındaki bölgeyi diliyle ve parmaklarıyla uyardı.

Daha önce zevk yaşadığımı, tutkunun ateşini hissettiğimi sanmışım meğer. Ama Cesare o gece tatlı sözleriyle içimdeki közü alev alev yanan bir kora dönüştürdü. Başım göğşe erdi; kendimi cennette hissettim. Üzerimde tarif edilemez, kutsal bir güç, kaçınılamaz, tüketici bir baskı yarattığını hissettim. Önümdeki oda, yatak, kendi çıplak tenim, duvarlar ve tavan, titreşen ışık, hatta Cesare’nin yüzümdeki yüzü, beklentili açık gözleri kayboldu.

Bunu söylediğim için cehenneme gideceğim, ama dünyada Tanrı’dan, saf mutluluktan başka hiçbir şey yok gibi göründü. Bu uç noktadaki duygu benlik ile dünya arasındaki tüm sınırları kaldırmıştı sanki. Ben bile yok olmuşum...

Gerçeklikten kopuşuma rağmen, Cesare’yle yeniden birleştiğimi hissettim. Kendimden geçip esriklikle eridiğim anda üzerime çıkmıştı ve seslerimiz birbirinde eriyene kadar içime girmeye devam etti.

Geçmişte zevkten inlememek için kendimi bastırmaya alışkı-
tım; sırf başkaları duymasın diye fısıltı halinde ses çıkarıyordum.
Cesare'yle yaşadığım şey zevk çılgınlıkları atmama neden oldu; ken-
dimi kontrol edemiyordum. Ama bu sadece benim sesim değildi;
Cesare de eşlik ediyordu. Seslerimizi birbirinden ayıramıyordum.
Öyle gürültü yapıyorduk ki eminim papalık dairelerinin her köşe-
sinde duyuluyordu.

Bir süre yatakta uzandık. İkimiz de konuşmadık. Ben zaten
konuşamazdım; sesim kısılmıştı ve yorgundum. Uzun saçlarım terle
birlikte kollarıma, sırtıma ve göğüslerime dolanmıştı. Uzun bir süre
sonra Cesare bana döndü ve lülelerimi alnımdan ve yanağımdan çekti.

“Böyle inanılmaz bir deneyimi hiçbir kadınla yaşamamıştım
daha önce. Sanırım şimdiye kadar aşk nedir bilmemişim, Sancha.”

Öksürdüm, sonra anca fısıldayabildim. “Kalbim senindir, Ce-
sare. Ve ikimiz de bunun için lanetleneceğiz.”

Bana şarap getirmek için kalktı. Ani bir maskaralık almıştı
beni. San Pietro'da beni ele geçiren aynı türden bir sersemlik. Bu
belki de kendimden geçmiş olmanın verdiği özgürlük duygusundan
kaynaklanıyordu. O ana dek sahip olduğum en iyi sevgiliden ayrı
kalmayacağımı söyledim kendime sevinçle; en azından birlikte ol-
duktan kısa bir süre sonra biraz daha yanımda kalmasını istemek
hakkımdı. Yataktan kalkmaya yeltenirken kollarımı kalçasına sardım.

Güldü; her zaman kontrollü, ağırbaşlı Cesare beklenmeyen
bu hareket karşısında çaresiz kalmıştı. Yine de, şarap sürahisine
uzanmaya çalıştı; kesinlikle böylesi çocuksu bir davranışta ısrar
etmeyeceğimi düşünmüştü.

Kıkırdayarak daha sıkı kavradım. O görevinden caymadı yine de.

Ayağa kalktığı anda bile bacağına tutunuyordum; beni yataktan
postla kaplı yere sürüklemiş oldu. Neşeyle ve şaşkınlıkla soludu.

Bir iki adım daha attı; hâlâ ona sıkıca sarılıyor, beni sürüklemesine neden oluyordum.

Sonunda dayanamayıp boyun eğdi, üzerime çöktü ve ikimiz yerde çocuklar gibi kıkırdadık.

Yatağıma geri döndüğümde, bir süre Esmeralda'nın yavaş, hırıltılı nefes alış verişini dinledim ve karanlığa baktım. İlk kez Cesare'yle yaşadığım mutlulukla dolu anları tekrar gözümde canlandırarak uyuşuk bir keyif yaşadım... Ama sonra suçluluk hissi geri döndü. Rahatsız oldum, uykum kaçtı.

Atalarım gibi zalimliğe ve aldatmaya aşırı meyilliydim; özellikle kardeşimin iyi ve nazik etkisinden uzaktayken. Borgia'ların arasında sadece iki gün geçirmiştim ve daha şimdiden zina yapan bir eş olmuşum. Hayatımın geri kalanını Roma'da geçirirsem neye dönüşecektim?

YAZ, 1496

XV

Roma'da mayıs ayı çok hoştu; haziranda hava sıcakladı ve temmuzda daha da sıcak oldu. Ağustos ise yaşadığım kıyı şehirleriyle kıyaslanamayacak kadar sıcaktı. Papa hazretleri ve ailesi ve varlıklı olan herkes için bu ay daha serin iklimi olan bir yerlere gitmek gelenektir. Ama özellikle bu ağustosta papanın oğlu Juan, İspanya Krallığı'ndan gelecekti ve bu yüzden, sıcağa rağmen, ziyafetler ve partilerle soylu bir kutlama hazırlandı.

Korkularıma rağmen, Alexander bana bir daha yaklaşmadı. Cesare'nin, babasının beni rahat bırakmasını nasıl sağladığını düşünmeden edemiyordum. Ama bununla ilgili bana hiçbir şey söylemiyordu. Sadece fazla şarabın olduğu ziyafetlerde, mümkün olduğunca papa hazretlerinin yanında oturmamamı, onun etrafındayken gösterişsiz giyinip davranmamı, Alexander'ın sarhoş olduğunu anladığımda ondan uzaklaşmamı tavsiye etmişti.

Tüm bunları yaptım. Yine de hâlâ Lucrezia'nın karşısında oturuyordum; her ikimiz de papalık tahtının yanlarındaki kadife minderlerimizde, papa hazretlerinin ziyaretçilerinin önünde oturuyorduk. Alexander'ın birinin koyu, diğerrinin altın sarısı saçları

olan kadınlardan, tahtını süsleyen dişi biblolar gibi görünmemizden hoşlandığına inanıyorum.

Cesare'nin dediği gibi Lucrezia babasının en saygın danışmanıydı. Genellikle bir davacının lafını Alexander'in kulağına bir şeyler fısıldayarak keserdi. Onun da davacılarını dinlediği kendine özel küçük bir tahtı vardı. Onu birkaç kez dinlemiş, zekâsından etkilenmiştim. Hem o hem babası yetenekli diplomatlardı. Rodrigo Borgia, papalık makamına nasıl geldiğine bakılmazsa, görevlerini takdire şayan bir şekilde yerine getiriyordu.

Cesare'yle ilişkim devam etti; her zaman onun özel odasında, tutkuyla sevişiyorduk. Mutlulukla dolup taşıyordum; böylesi bir neşeyi başkalarından saklamak, Cesare'ye insanların arasında sevgimi göstermemek zordu. Bu arada o rahipliği nasıl bırakacağından bahsedip duruyordu.

Bir gece, sevişmekten yorgun, yatakta uzanırken bana döndü ve bir tutam saç nazikçe kulağımın arkasına atarak, "Seninle evlenmek istiyorum, Sancha," dedi.

Bu sözler beni heyecanlandırdı; yine de gerçekleri göz ardı edemedim. "Sen bir kardinalsın," dedim. "Ve ben zaten evliyim."

Yanağıma dokundu. "Sana çocuk vermek istiyorum. Napoli'ye gitmene izin vereceğim. Orayı ne kadar özlediğini biliyorum. Seni mutlu edecekse orada yaşayabiliriz. Sadece yılda birkaç kez Roma'ya geri dönmem gerekir."

Neredeyse ağlayacaktım; Cesare hem aklımı hem kalbimi okumuştı. Haklıydı, hiçbir şey beni bu kadar mutlu edemezdi. Ama aynı zamanda böyle bir şey son derece imkânsız görünüyordu. Bu yüzden bu konuyu her açmaya çalıştığında onu susturdum. Çünkü boş umutlar beslemek istemiyordum. Dedikoduların Jofre'nin canını yakmasını da istemiyordum. Cesare çok geçmeden baskı yapmaması

gerektiğini öğrendi. Ama kardinal görevinin onu giderek öfkelen-
dirdiği görülüyordu.

Ağustosun onunda papanın ikinci en büyük oğlu Juan nihayet Roma'ya vardı. İspanya'da küçük bir oğul ve hamile bir eş bırakmıştı. Fransız istilasından sonra, Alexander sık sık çocuklarının onunla birlikte yaşaması için nasıl can attığından bahsetmişti; ölümlülüğünün ve yaşamın kırılganlığının giderek daha da farkına varmıştı. Sözde bu nedenlerle Jofre ve ben Roma'ya çağırılmıştık ve şimdi Juan'ın ortaya çıkışıyla, Alexander'ın dileği sonunda tamamlanmıştı. Ancak Juan'ın ailesini yanında getirmemesi dikkatimi çekmişti. Gerçi Borgia'lar bunun kayda değer bir şey olduğunu düşünmüyor gibiydiler.

Gelişinin başka bir sebebi daha vardı: Gandia Dükü Juan, aynı zamanda Kilise'nin başkomutanı, papalık ordularının kumanda-
nydı ve babası savaş sırasında Fransızları destekledikleri için Orsini Hanedanı'nı cezalandırmak için onu eve çağırmıştı. Juan'ın ordusu Roma'daki asi asil hanedanlıkların hepsine saldıracak ve onları itaat altına alacaktı. Her birine Borgia'ların nasıl öç aldıklarını gösterecekti.

Şehirdeki her kardinal, altın ve gümüş çanlarla bezeli eyerli atının sırtında gelen, genç Gandia Dükü'nü karşılamak için dışarı çıktı. Ancak Juan atından inmedi; kırmızı kadife takkesi ve kahverengi kadife tuniği mücevherlerden ve incilerden ağırlaşmıştı. Şüphesiz tüm şıklığının altında, ağustos güneşinde eriyordu. Cesare kardeşini karşılayıp onu yeni evi Apostolic Sarayı'na götürmek için giderken, ben Palazzo Santa Maria'nın bir camından onları izliyordum. O gece büyük bir kutlama vardı; bu da benim de orada ailenin geri kalanıyla birlikte olmamı gerektiriyordu. Alçakgönüllü bir şekilde siyah giyindim. Esmeralda çabucak duyduğu dedikoduları anlattı; Juan adinin de adisiydi. Belki onunla ilgili uyarıları görmezden gelmemden korkmuştu; tıpkı Cesare'yle ilgili nahoş yorumlarını dinlemeyi reddettiğim gibi.

Ziyafet önce papanın aile üyelerine ve akraba kardinallere verildi. Papadan uzak oturmayı öğrenmiştim, dikkat çekmiyordum; o gece yanında Juan ve her zamanki gibi Lucrezia vardı. Kendime Jofre ve Cesare arasında yer buldum.

Juan'ı en iyi nasıl tarif edeyim? Önce parlayıp sonra solan bir göktaş gibiydi; insanın gerçek benliği ortaya çıkınca gözden düşmesi gibi. Odaya geç girdi; papa hazretlerini bekletmek umurunda değildi. Alexander bu uygunsuz davranış karşısında bir şey söylemedi; bunu başkası yapsa hakaret sebebi olarak görülürdü.

Juan çarpıcı bir şekilde girdi: Gözleri neşeyle (yine de kurnazca) parlıyordu, geniş (ama kibirli) bir gülümsemesi vardı, kahkahaları holde çınlıyordu. Dudakları babasınınki gibi kaba ve kalındı. Saçları ne koyu ne açık renkti. Sakalı ve bıyığı yoktu. Ne Lucrezia kadar gösterişsiz, ne Cesare kadar yakışıklıydı. Yanında uzun boylu, koyu tenli, Mağribî bir arkadaşı vardı (daha sonra onun Cem isimli bir Türk, papalık sarayında bir kraliyet esiri olduğunu öğrendim). İki adam birbirine benzer giyinmişti; parlak kırmızı-sarı çizgili saten kaftanlar, ipek sarıklar. Juan'ın boynunda öyle çok altın gerdanlık vardı ki, o ağırlıkla nasıl dik durabildiğini anlayamadım.

Juan'ın sarığının önünde, bir gözün iki katı büyüklüğünde bir yakut vardı ve üzerinden bir tavus kuşu tüyü çıkıyordu.

Alexander zevkten dört köseydi; sanki ona kızlığını bozacağı bir bakire verilmişti. "Evladım!" diye iç geçirdi. "En sevgili, en sevgili oğlum! Ah, sensiz günler ne kadar da karanlıktı!" Ve Juan'ı kendine çekerek sarıldı; mutluluktan içi içine sığmıyordu.

Juan yanağını, yarı açık gözkapaklarının altından kardeşlerinin tepkisini ölçecek kadar mesafe bırakarak papaninkine değdirdi. O içeri girdiğinde hepimizi ayağa kalkmıştık. Ancak Lucrezia'nın ifadesinde ani bir gerginlik olduğunu fark etmeden edemedim; gülümsemesi hafıftı ve içten değildi.

Juan ve Cesare arasındaki bakışmayı da yakalamıştım. Juan'ın yüzündeki bakış kötü niyetli bir zafer bakışıydı; Cesare'ninkiyse kurnaz, umursamaz bir bakıştı. Ama sevgilimin bir elini yumruk yaptığını görmüştüm.

Oturduk. Yemek süresince papa hazretleri, Juan dışında kimseyle tek laf etmedi. Juan ise çabucak İspanya'daki yaşamla ilgili esprili hikâyeleriyle hepimizi eğlendirirken, Roma'ya döndüğüne neden memnun olduğunu açıkladı. İspanya Kralı'nın kuzeni olan karısı Maria Henriques'le ilgili sorulara omuz silkerek, canı sıkılmış gibi yanıt verdi: "Hamile. Her zaman hasta o kadın."

"Umarım ona iyi davranıyordur," dedi Alexander, şımarıklıkla karışık bir azar tonuyla. Juan'ın kraliyet orospularıya yaptığı kaçamaklar meşhurdu ve evlenmeden kısa bir süre önce asil ailelerden iki bakire kızı kaçırıp onların ırzına geçmişti. Borgia hazinesi sayesinde kadınların erkek akrabalarının gazabından kurtulmuştu.

"*Pekâlâ*, baba. Sözünü hep dinlerim, bilirsin."

Bu sözlerde iğneleme olsa bile, papa hazretleri duymamayı tercih etti. Hoşgörülü bir baba gibi gülümsedi.

Yemek boyunca Juan ilgi odağı olmuştu. Hepimizle tek tek konuştu, hayatlarımızın nasıl gittiğini sordu. Jofre'ye, "Bak sen şu işe, kardeşim. Böyle harika bir gelini kazanmak için ne yaptın?" diye sordu

Jofre kızardı; soruyu yanıtlamaya fırsat bulamadan, Juan kendi sorusunu kendi yanıtladı.

"Tabii ki. Bir Borgia olduğun için. Tüm Borgia çocukları gibi sen de bu yüzden şanslısın."

Jofre sessizleşti; rengi atmıştı. Cesare'nin, kocamın papanın gerçek oğlu olmadığını ağzından kaçırışını hatırladım; Juan'ın yorumu bu gerçeğe bir göndermeydi.

Juan iştahla güldü. Çoktan sarhoş olmuştu; şaraba babasından daha düşküdü. Alexander kıkırdadı; bu yorumu bir iltifat olarak aldı. Ama Lucrezia, Cesare ve ben buna bu kadar gülmedik. Masa-nın altından, destek vermek için elimi kocamın baldırına koydum.

Lucrezia'nın Juan'la sohbeti daha hoş ve neşeliydi; Cesare'nin kardeşiyle konuşmasıysa kısa, ters ve resmîydi. Onlardan sonra Gandia Dükü bana yöneldi.

"Roma'yı nasıl buldunuz?" diye sordu. Gözleri parlıyordu; ifadesi sıcak ve coşkuluydu. O anda babasının dışa dönük doğasına sahip olduğunu gördüm.

Dürüstçe yanıt verdim. "Denizi özlüyorum. Ama Roma'nın kendine özgü bir cazibesi var. Binalar muhteşem, bahçeler güzel ve güneş..." Her şeyi altın rengine boyayıp içten ışık yayılıyormuş izlenimini veren güneşin özelliğini anlatacak doğru kelimeleri ararken tereddüde düştüm.

"... Ağustosta çok fena yakıyor," diye bitirdi Juan, kısa bir kahkahayla.

Hafifçe gülümsedim. "Ağustosta gerçekten yakıcı. Ben sahile alışkınım; orada hava yazları daha ılık. Ama ışık burada güzel. Sana bu kadar ilham vermesine şaşırmıyorum."

Bu masadaki herkesi memnun etti, özellikle de Alexander'i.

"Evini mi özledin?" diye sordu Juan sivri bir şekilde.

Jofre'nin koluna girdim. "Kocam neredeyse evim oradadır. O buradaysa neden evimi özleyeyim ki?"

Bu daha da takdirle karşılandı. Tavrım bir ölçüde muhalefet etme isteğimden kaynaklıydı. Bu adamın Jofre'ye hakaret ederek onu ailesinin önünde aşağılamasından hoşlanmamıştım. Cesare'ye duyduğum aşk kendimi suçlu hissetmeme neden oluyordu. Sözlerimin

tam bir ikiyüzlülük olduğunu biliyordum. Ama kocamı sevmesem bile ona karşı bağlılığım vardı.

Juan'ın dudaklarındaki kibirli gülüş silindi: İfadesinde şaşırtıcı derecede içten bir özlem vardı. "Böyle bir eş vererek, kardeşim," dedi Jofre'ye sessizce, "talih sana gülmüş. Senin için büyük bir mutluluk kaynağı olduğunu görebiliyorum."

Papanın yüzü sevinçle parlıyordu; herkesin yanıtından memnun olmuştu. Sohbet başka konulara kaydı. Sonunda hepimiz tıka basa doyunca, Alexander yemeklerin toplanmasını istedi. Hepimiz daha fazla şarabın servis edileceği yere, İnanç Salonu'na geçtik. Duvarda Pinturicchio ve öğrencileri tarafından tamamlanmak üzere olan bir duvar resmi vardı. Resimde papa diz çökmüş, mezarından yükselen İsa'ya dua ediyordu.

Alexander tahtına oturdu ve müzisyenlere çalmalarını işaret etti. O akşam, Juan ile Lucrezia'nın dansı onu mutlu etti. Müzik hızlanınca Juan, Lucrezia'yı dansa kaldırmıştı. Lucrezia, Juan'ın sağındaydı ve ikisi hızlı bir *piva* dansına başladılar: Kısa bir adım sola, yarı sekerek bir adım sağa, bir adım sola ve sonra duraklama. İkisi de olağanüstü zarifti. Juan çok geçmeden basit hareketlerden sıkıldı. Üçüncü adımından sonra, yüzünü partnerine dönmek için hızla döndü ve avuçlarını onunkilere yasladı; böylece Lucrezia'nın *voltatonda*, yani temel *piva* adımlarını da içeren, yönü tersine bir dönüş yapmasını sağladı. Alexander beğeniyle el çırpıyordu.

Danstan sonra ikisi de kızarmış ve terlemişti.

"Ve şimdi," dedi bana Juan, "sıra sende." Yere eğildi, gösterişli bir el hareketiyle sarıgım çıkardı, sonra da sanki ipek ve mücevherlerden değil de paçavradan yapılmış gibi bir kenara fırlattı. Kısa, koyu saçları terden alnına yapışmıştı.

Müzisyenler ağır bir parça, neredeyse yas müziği çaldılar. Juan daha yavaş olan *bassadanzayı* seçmişti. Dört adımlık, vakur bir

edayla ağır ağır dans alanında yürüdük. Bir süre konuşmadık. Papa hazretlerini eğlendirmek için elimizden geldiğince hoş hareketler sergiledik.

Bir duraklamadan sonra, Juan düşüncesini dile getirdi: “Kardeşime böylesi bir eşe sahip olduğu için şanslı olduğunu söylerken son derece samimiydim.”

Gözlerimi alçakgönüllülükle başka yere çevirdim. “Çok nazıksınız.”

Güldü. “Bu kelime bana nadiren söylenir. Nazık olmanın çok uzağındayım; ama *dürüstüm*, işime geldiğinde. Ve sen, Donna Sancha, gördüğüm en hoş kadınsın.”

Bir şey söylemedim.

“İnsanların içinde kocanı savunacak kadar cesursun da, o ise bunu yapamayacak kadar zayıf. Papa hazretlerinin Jofre’nin kendi oğlu olduğuna inanmadığının farkındasıdır; metresine iyilik olsun diye kabul etti onu.”

Juan’ın küstah bakışına karşılık veremeyecek kadar sinirlendim. “Bunu çok duydum. Bir önemi yok.”

“Ah, ama önemli. Gördüğün gibi Jofre’nin Squillace’de küçük bir prensliği var ve bu da son olacak. Bu hayatta elde edebileceğinden çok daha fazlasına sahip olmuş. Eminim ki senin gibi zeki bir hanımefendi onun gerçek bir Borgia zekâsına sahip olmadığını anlamıştır.”

Dans ederken ellerimiz birbirine sıkıca kenetlendi. Kendimi ondan çekmeyi, ağzının payını vermeyi hiç bu kadar istememiştim. Ama papa izliyor ve müziğe başıyla ritim tutuyordu.

“Siz, bayım,” diye yanıtladım; sesim öfkeden titriyordu, “kibirli yorumlarınızla bu zekâdan nasibinizi az aldığınızı göstermiş oldunuz. Biraz kavrayışınız olsaydı, benim yaptığım gibi kardeşinizin samimiyetini ve iyi kalpli oluşunu takdir ederdiniz.”

Sanki çok büyüleyici bir şey söylemişim gibi güldü. “Sana bayıldım, Sancha. Ağzına geleni söylüyor ve kimin gücendiğine aldırmıyorsun. Dürüstlük ve güzellik dayanılmaz bir birleşimdir.” Durdu. “Jofre’ye neden acıdığını ve onun incinmesini neden istemediğini anlayabiliyorum. Ancak ağzı sıkı olmak diye *bir şey* var, değil mi?”

“Ben de sözümü sakınmam, Sancha. Seni istiyorum. Benimle birlikte olacak kadar akıllı olmalısın, çünkü ben papanın en sevgili çocuğuyum. Ordusunun başkomutanıyım ve bir gün tüm papalık eyaletlerinin hükümdarı olacağım.”

Sinirlerimi daha fazla kontrol altında tutamadım, elimi indirdim ve dansı bıraktım. “Senin kadar rezil birini asla sevemem.”

Alaycı, kibirli gülümsemesi yeniden belirdi; yanıt verirken, yuvarları doğru çekik gözleri kısıldı. “Benimle üstünlük oyunu oynama, Madonna. Zaten hali hazırda iki kardeşle yatıyorsun.” Kıskançlığı yüzüne yansıdı. Bunun benimle çok da ilgisinin olmadığını, daha çok Cesare’yle olan rekabetinden kaynaklandığını anladım. “Üçüncüsüyle de yatsan ne fark eder?”

Kolumu arkaya attığım gibi yanağına avucumla sert bir tokat indirdim.

Alexander tahtından tedirginlikle kalktı; Lucrezia eliyle ağzını kapadı. Bu ya zevkten ya da şaşkınlıktandı; emin değildim.

Juan kemerinden hançerini çıkardı; gözlerindeki öldürücü öfke hayatımın sonunun geldiğine inanmama yetti. Öfkesi yabani ve pervasız, soğukkanlı olmaktan çok uzaktı. İlk kez kız kardeşinin gözlerinde gördüğüm hesapçı öfkeyi onda da gördüm.

Ama Cesare babasının yanından hızla kalktı ve ikimizin arasına girdi. Çabucak Juan’ın bileğini yakaladı ve öyle bir çevirdi ki Juan çığlık attı; hançer taş zemine düşmüştü.

“Orospuyu öldüreceğim,” diye fısıldadı Juan kaba bir şekilde.
“Ne cüretle...”

Kardeşinin suratına indirme sırası Cesare’ye gelmişti. Aralarındaki münakaşa tam kavgaya dönüşmüştü ki çabucak dışarı yöneldim; nedimelerim de peşimden geldiler.

XVI

Santa Maria Sarayı'ndaki odalarımaya döndüğüm anda, çok daha tedirgin oldum. İnsanların önünde papanın en sevdiği oğluna tokat atarak tüm dikkatleri üzerime çekmiştim ve Juan'ın intikamını alana kadar bana rahat vermeyeceğini biliyordum.

Daha da kötüsü, beni korumak için Cesare öne atılmıştı. Kocam değil, Cesare. Sarayda önceki dedikodular tekrar alevlenecek ve dile düşecektik... Ve bu gibi dedikodular Jofre'yi derinden yaralayacaktı. Sadece evliliğime zarar vermekle kalmayacak, Alexander'i de öfkeliendirecekti ve Lucrezia'yla olan arkadaşlığımı yok edecekti.

En kötüsü de bu haberlerin Napoli'ye gidebilmesiydi ve Alfonso... ona bir mektupta bile yalan söyleyemezdim. Erkek kardeşime zinayı itiraf etmek zorunda olmam beni her şeyden çok utandırırđı.

Neyse ki Cesare'yle gecenin geç saatlerinde buluşacaktım. Kendimi sakinleştirmek için bu gerçeğe odaklandım. Cesare'nin diplomasideki eşsiz becerisi beni Juan'ın gazabından koruyacaktı, tıpkı Alexander'in istenmeyen ilgisinden koruması gibi. Bu konuyu onunla konuşuncaya kadar huzursuz bir şekilde bekledim.

Sonunda kararlaştırdığımız saat geldi. Bağlanması gereken elbise ve büstiyeriyle uğraşmadan, siyah ipek kombinezon ve üzerimden kolayca çıkabilecek basit bir elbise giydim. Yine, tanınmayayım diye her zamanki duvağım vardı ve taciz edilirim diye hançerim de yerindeydi.

Kılık değiştirmeme rağmen, koridora sessizce ıktım. Saat çok geçti; sadece birkaç aplik yanıyordu ama bu loşlukta bile kolaylıkla yolumu buldum. Artık yolu iyi biliyordum. Her zamanki gibi, Cesare yolumdan çekilmeleri için muhafızlara rüşvet vermişti ve böylece kimseyle karşılaşmadım.

Ama Guilia ve Lucrezia'nın dairelerinin bulunduğu koridordan geçerken, bir kadının çığlığını duydum; acı çığlığı gibiydi.

Geçmişe bakarak akıllı olmalıydım; kalbimi sertleştirmeli ve yoluma devam etmeliydim. Her şeyden önce Cesare'yle olan ilişkim tehlikeye girerdi. Ama ses beni kaygılandırdı ve meraklandırdı. Bu yüzden yanlış koridora yöneldim.

Bunu yaptığım anda bir içgüdü beni yerime mıhladı; ilk başta gördüğüm şeyi tam olarak kestirememiş olsam da. Yine de çok geçmeden loş karanlıkta Lucrezia'nın ay rengindeki yüzünü seçmiştim. zerinde Juan'ın davetinde giydiği elbise vardı ve görünüşe bakılırsa yeni dnmşti. Gözleri kapalıydı, dudakları hafif aralıktı ve ağzından hafif, sık inlemeler çıkıyordu.

ne eğilmişti, sallanıyordu; kesinlikle sarhoştu. Belki de hastalanmıştı. Ona yardım etmeye karar verdim; uyuyamadığımı söyleyecektim. Belki ertesi gün bu yaptığımı biraz hatırlayacak ya da hiç hatırlamayacaktı.

şansım yaver gitti ve sağduyum olduğum yerde kalmamı söyledi. Çünkü bir sonraki an, sadece Lucrezia'ya değil onunla birlikte olan birine de baktığımı gördüm. Büyük erkek elleri bştiyerinden dışarı fırlayan göğüslerini kavramıştı ve arkasında büyük, karanlık bir silüet vardı; eteklerini yukarı çekmiş vahşi bir şekilde içine giriyordu.

Sevgilisi olmalı ve aceleleri var, diye düşündüm. Benim de yaptığım bir şey için Lucrezia'yı ayıplayamazdım; özellikle de kocası alenen onu terk etmiş olduğu için.

Sonra yine ılık attı; sarhoş, şehvetli bir taşkınlıkla, “Ah, baba!..” diye inledi

rperdim. Csseli vücut yapısını hemen tanıdım; beyaz cb-besiyle, takkesiyle ve yüzü Lucrezia’ya çok benzeyen yüzüyle.

Bu tecavüz, diye kendimi ikna etmeye çalıştım. Tecavüz. Hanerle arkasına sinsice gemeliyim... zavallı kız ne yaptığını bilmeyecek kadar sarhoş olmalı...

“Baba!” diye bağırdı, bir sevgilinin kendinden geçişiyle. O anda göğüslerini babasımın dudaklarına bastırarak beni şoke ettiğı geceyi hatırladım.

Elimi duvağın üzerinden dudaklarıma götürdüm; neredeyse kusacaktım. İyi ki refleks olarak ses çıkarmadım. Kolumun hareketi sevgililerin dikkatini çekmedi; kendi inlemeleriyle meşguldüler. Sevgililer, diyorum ama bundan kastım düşkün anlamda bir sevgililik. Vahiyler Kitabı’ndan bir bölümü hatırladım: Babil’in boyalı fahişesi büyük boynuzlu canavara açmıştı bacaklarını. Burada karanlıkta et ve kumaştan oluşan şey gerçekten de bir tür canavarı andırıyordu.

“Sevgilim.” Canavarın fısıldadığını duydum. “Lucrezia’m, benimsin, benim olansın. Bana olduğın kadar kimseye ait değılsin.”

Sözleri netti, dili dolanmıyordu. Bu sarhoşluktan kaynaklı değıldi; bilinçli bir eylemdi.

Safram boğazımı yaktı, gözlerim sulandı. Döndüm ve geldiğim kadar sessiz bir şekilde aceleyle oradan uzaklaştım.

Gördüklerim karşısında oldukça iğrenmiştim. Bir yanım odama geri dönmek istiyordu, ama bu sır katlanılamayacak kadar ağırdı. Cesare’nin beni rahatlatmasını istiyordum. Lucrezia’nın ailesinden biri olsaydım, bu gereğı bilmek isterdim. Alfonso’nun yapacağı gibi onun geç ve kafasının karışık olduğuna, Rodrigo’nun ondan yararlandığına inanmak isterdim. Onu korumak için ağabeyi olarak

Cesare'nin müdahale etmesi gerekiyordu. Tüm Borgia'ların içinde en sorumluluk sahibi olan, duygularını en iyi kontrol eden oydu; bu korkunç durumla nasıl baş edeceğini en iyi o bilirdi.

Aceleyle koridordan çıktım ve muhafızsız arka girişten *palazzo*yu terk ettim. Bahçedeki patikada adımlarım hızlı ve tekinsizdi. Lucrezia'nın Roma'ya gelişimden neden kıskançlık duyduğunu çok daha iyi anlıyordum şimdi. Kendimi ne kadar ikna etmeye çalıştıysam da aslında bu çocuksu bir tutku ya da daha fazla dikkat çektiğim için duyacağı basit bir kıskançlık değildi. Rodrigo'nun yatağına girecek gerçek bir rakip gibi algılanmışım. Cesare de o zaman şimdi kafamı daha çok karıştıracak bir yorum yapmıştı: *Donna Guilia'yla da aynı şeyleri yaşadı; bir erkeğin bir kadına olan sevgisinin kızına duyduğuyla aynı olmadığını anlaması zaman aldı.*

Ah, ama anlaşılan hiç anlamamıştı. Babası da.

Sadece papanın ve Lucrezia'nın beni görmediğini, duvağımın altından beni tanımadıklarını umut edebiliyordum.

Nihayet bahçedeki ağaçlı banka geldim ve her zamanki gibi Cesare'nin beni orada beklediğini görünce rahatladım. Normalde, birbirimizi tutkuyla öperdik, ama o gece sadece ellerimi tuttu.

Koyu renkli kaşlarını çatmıştı. "Madonna, ne oldu?"

Huzursuzluğumu saklayamadım. "Önce sen söyle, iyi misin? Gittiğimde sen ve Juan..."

"Juan bir aptal," dedi Cesare; ses tonu sertti. "Haddi bildirildi. Seni bir daha kızdıracak olursa hemen bana gel. Neyse ki, burada çok kalmayacak. Papanın ordusunu kısa zamanda savaşa götürecektir." Başını eğdi ve dikkatli bir şekilde yüzümü inceledi. "Yüzüne bakılırsa sıkıntın Juan soytarısıyla alakalı değil." Duvağımı çekti ve nazik elini yanağıma koydu. "Şu haline bak, Sancha. Titriyorsun."

"Gördüm..." diye başladım ve daha fazla devam edemedim.

“Otur. Düşmeden otur.” Beni bahçedeki bankın üzerinde yanına çekti.

“Baban ve kız kardeşin...” diye başladım yeniden, sonra durdum.

Daha fazlasını söylememe gerek yoktu.

Ellerimi sanki ısırgana değmiş gibi bıraktı ve çabucak yüzünü döndü. Daha önce gözlerinde böyle bir acı ve aşağılama görmemiştim. “Onları gördün,” diye fısıldayarak, acı ve keder dolu bir ses çıkardı. Biraz durduktan sonra ekledi. “Dua etmiştim, bittiğini ummuştum.”

“Biliyordun.” Ses tonumda suçlama değil sadece merak vardı.

Dizlerine bakıyordu. Böylece loş ışığın altında profilden onu görebiliyordum; ifadesi sertti ve konuşurken çenesindeki bir kas seğiriyordu. “Babamı haklı çıkaracak bir şey yok, Madonna. Denedim. Denedim...” Bu son sözle sesi çatladı. Sonra kendini topladı ve ani bir korkuyla bana baktı. “Seni görmediklerini söyle bana!” Ellerimi yakaladı; gözleri kaygıyla büyümüştü.

“Hayır.”

“Şükürler olsun.” Kendini bıraktı ve rahat, derin bir nefes aldı, ama bu rahatlığı kısa sürdü. “Bununla ilgili kimseyle konuşmadın değil mi? Donna Esmeralda’yla bile?”

“Sadece seninle.”

Cesare bir kez daha rahatladı. “Güzel. Güzel.” Parmağıyla şakaklarıma dokundu, sonra çenemin kıvrımına indi. “Üzgünüm. Böyle bir şeye tanıklık ettiğin için üzgünüm...”

“Babanı bunu bırakması için zorlayamaz mısın?” diye sordum. “Bundan kardinaller heyetine bahsedeceğini söyle. Bunu halka açıklayacağını söyle.”

Savunmasız yüz ifadesinden, içinde bir kargaşa yaşadığı anlaşıyordu. Sonunda, “Sana söyleyebileceğim tek şey şu; bunun bir sır olarak kalacağına yemin etmelisin,” dedi.

“Bana sonuna kadar güvenebilirsin,” diye yanıtladım.

Keyifsizce güldü. “Kesinlikle sana güveneceğim o halde.” Uzunca bir süre düşündükten sonra, yeniden konuşmaya başladı. “Babam... iyi bir adamdır. Çocuklarını hayatından daha çok sever. Sevgi konusunda ne kadar cömert olduğunu gördün.” Durdu. “Sevgisi samimidir ve derindir... ve öfkesi de öyle. Tahrik edildiğinde son derece tehlikeli olur. Hatta... onu tahrik eden kendi çocukları olsa bile.” Gerilmiştim, beni rahatlatmak için elini koluma koydu ve, “Evet, seninle karşılaşmasını hayal meyal hatırlıyordu. Ama korkmana gerek yok. Bunu eğlenceli buldu; eğlenceli bir tür cilve olarak kabul etti. Kadınlarının daha uysal olmasını tercih eder. Kendi deyimiyle ‘şirretleri’ pek istemez. Başka bir deyişle, onun için biraz fazla sorun yaratıyorsun ve onu gururunu okşayacak kadar beğenmiyorsun. Sana bir daha sorun yaratacağını sanmam.” İfadesi karardı. “Ama konu siyasete gelince, gerçek kazanca ya da kayba, ölümüne gidebilir. Ve zaten ortalıkta dedikodular varken, özellikle Lucrezia’yla olan ilişkisini ortaya çıkarmak siyasi mevkisini tehlikeye sokacaktır. Ne söylediğimi anlıyor musun, Sancha?”

“Kız kardeşinle ilgili onunla yüzleştğinde seni ölümle mi tehdit etti?” Korkunç bir düşmanlık duydum. Nasıl bir adam kızını bu şekilde kullanıp da kendi oğlunu öldürmekten bahsedefdi? Hızla ayağa kalktım. “Onu hançerle öldürmediğim için üzgünüm!”

“Dilini tut,” diye uyardı Cesare ve beni yanma çekti; parmaklarıyla dudaklarıma dokundu. “Böyle bir şey aşırı hırslı bir adamla yaşamanın bedelidir. Sessiz kalmanın gerekliliğini daha fazla nasıl anlatabilirim, bilmiyorum. Şöyle diyeyim: İnsanlar hiç uğruna öldüler. Bu sırrı sonuna kadar saklamalısın; ben de öyle.” Dikkatli bir şekilde beni inceledi. “Duygularını çok derinden hissediyorsun, Sancha, ve çok çabuk hiddetleniyorsun. Burada yaşamak istiyorsan bu dürtünü kontrol etmeyi öğrenmelisin.”

“Bir dedikodu duydum,” dedim daha sessiz bir şekilde. “Rodrigo’nun, yaşasaydı kesinlikle papa seçilecek olan erkek kardeşinin ölümüyle ilgili dedikodu...”

Başımı kaldırıp yavaşça yanıt verdi. “Bu bir dedikodu değil.”

“Buna nasıl katlanabiliyorsun?” diye fısıldadım. Babam bir despottu, ama kendi ailesinden birine suikast düzenlemeyi hiç düşünmemişti. Kesinlikle bana el sürmemişti, kardeşim araya girmeyi denediğinde Alfonso’yu ölümle tehdit etmemişti.

Cesare omuzlarını silkti; gözlerinde sert bir ifade vardı. “Bu da bir Borgia olmanın bedelidir.”

O gece Cesare’yle sevişecek ruh halinde değildim. Bunu anladı ve keyifsiz bir isteksizlikle ayrıldık. Kardeşimin böylesine şoke edici bir alçaklık karşısında nasıl tepki vereceğini merak etmeden yapamadım. Ona bunu açıklamaya cüret edemezdim. Roma’daki hayatımı öğrenirse yıkılırdı.

Daha sonra, rüyamda kâhinin benim için çektiği kartı gördüm: İyi ve kötü tarafından iki kılıçla ayrılan kalbi. Rodrigo Borgia gülümseyerek önümde duruyordu. Beyaz saten cübbesini açtı; iki kılıcın saplandığı, hâlâ atan bir kalp duruyordu orada; kılıçlar gümüş bir X işareti oluşturmuştu.

Kılıçlardan bir tanesi diğer eşinden daha büyüktü; ileri adım attım ve onu çektim. Kılıç kanlıydı, ama koyu kırmızı lekenin altında bıçağın üzerine kazınmış yazıyı kolaylıkla okuyabiliyordum.

KÖTÜ.

SONBAHAR, 1496 - YAZ BAŞI, 1497

XVII

Cesare'yle buluşmalarım sonraki birkaç ay kesintisiz devam etti. Lucrezia ve Alexander'den bahsettiğim, bahçedeki o sorunlu gece hariç, Cesare her zamanki gibi davrandı. Bir kardinal olarak hayatına nasıl katlanamadığından daha çok bahseder oldu. Benimle evlenmenin ve çocuklarımızla dolu bir evin hayalini kurduğunu söyledi. Katlanılmaz bir arzuyla ve aynı zamanda büyük bir suçluluk duygusuyla dinledim. Görünüşe bakılırsa, kocamın kardeşiyle olan ilişkimden haberi yoktu ve mutlu masumluluğı sahtekâr kalbimi acıtıyordu.

Cesare'nin onunla olan kavgasının Juan'ın cesaretini kırdığını düşünmüştüm. Çünkü yakıcı ağustos ve eylül ayları boyunca Juan bir daha canımı sıkmadı.

Ekim ayıyla birlikte sıcaklık azaldı. Sayfalarında fazlasıyla keder taşıyan bir mektup aldım kardeşimden.

Sevgili kız kardeşim,

Üvey kardeşimiz Majesteleri Kral II. Ferrante'nin vefat ettiğini duyurmak, bu ifade edilemez üzüntüyü paylaşmak

zorundayım. Kötü bir bağırsak enfeksiyonu geçirdi ve vefat etti. Karısı Kraliçe Giovanna'ysa hepimiz gibi takatsiz kaldı. Kral şu anda Santa Chiara'daki geçici mezarında yatmakta; asıl mezarı kilisenin altındaki türbeye yapılacaktır.

Böylesi üzücü bir haberi sana yazmak zorunda kalmak zor bir iş. Yine de annem ve ben, majestelerinin, yani sevgili amcamız Federico'nun önümüzdeki ayki taç giyme töreninde seni tekrar görebileceğimizi umuyoruz.

Daha fazla okumaya katlanamadım. Sayfaları yere attım. Kader genç Ferrandino'ya çok zalim ve kaprisli davranmıştı; tahtını kazanabilmek için uzun süreli, zor bir savaş vermişti. Ama çok kısa sürede elinden almıştı bu hakkı. Daha da kötüsü, o ve Giovanna'nın çocukları olmamıştı; bu yüzden taç bir önceki nesle, yani Federico'ya geçmek durumundaydı.

Napoli'ye, evime dönmek için artık bir bahanem vardı. Normalde böyle bir şansı kaçırmazdım, ama Ferrandino'nun cenazesi yüzünden eve dönme düşüncesine de katlanamıyordum. Ayrıca bir an bile Cesare'yi bırakmak istemiyordum. Bu yüzden Roma'da kaldım ve aileme başsağlığım uzaktan gönderdim.

Ferrandino'nun ölümünü öğrendiğim ay Juan Borgia savaşa gönderildi. Mücevher kakmalı kılıcı ve Kilise'nin başkomutanı unvanıyla, papalık ordusu eşliğinde, büyük bir tantanayla Roma'yı terk etti.

Kısa sürede başarılı oldu, ki bu Cesare'yi oldukça kızdırdı. ("Tanrı benimle alay ediyor; budala kardeşimin, beceriyle değil, kazara kazanmasına izin veriyor!") Bu çabuk başarıda, papalık ordusu tepesinde dalgalanan Fransız bayrağıyla on asi kaleyi almıştı. Papa keyiften dört köşeydi. Yemekte Juan'ın pusulalarını okuyordu; Juan hepsinde kendini övüyordu. Lucrezia hafif gülümsemekle ye-

tiniyordu ve babası çok heyecanlandığında ona cesaret vermek için başını sallıyordu. Cesare'nin dudakları daha sıkı, daha gergin bir hale geliyor, neredeyse tamamen yok oluyordu.

Ve sonra Tanrı, Juan'a adil davrandı; adalet Bartolommea Orsini isimli korkusuz ve yiğit asil bir kadın biçiminde geldi. Bir gün boyunca at sırtında Roma'nın kuzeydoğusuna, şehre ismini veren muazzam nehre yukarıdan bakan Bracciano'ya gelmiş ve ona bağlı, oldukça güçlü bir orduya komuta ederek kaleyi savunmuştu. Papalık ordusunun Orsini'leri yenilgiye uğratmak için özel hedefleri vardı: Fransızlarla yaptıkları hain işbirliği ve Giulia'yı kaçırmaları Charles'a Roma'yı istila etme fırsatı vermişti. Papa hazretlerinin verdiği karara göre şimdi Fransız hayranı Orsini'lere bir ders verme zamanı gelmişti. Papalık eyaletleri içinde toprakları olan başka asil aileler de vardı. Orsini'lerin başına gelenlerden hepsinin ders çıkarması bekleniyordu; kutsal ve dünyevi hükümdarları olarak papaya itaat etmeyenlere ne olacağı gösterilecekti.

Cesare büyük bir iştahla tüm detayları bana anlatmıştı. Juan'ın ilk başarısı Gandia Dükü'nü, Kilise'nin başkomutanını çok daha engin bir kibirle doldurmuştu. Bartolommea'ya tehdit içerikli bir mektup yazmıştı; kadınsa yüksek sesle gülmüş ve mektuba tükürmüştü. Juan onun ordusuna seslenen pusulalar yazarak teslim olmalarını istemiş, nokta mevkielelerini bıraktıkları ve papalık eyaletleri tarafında savaştıkları takdirde güvence verdiğini söylemişti.

Bartolommea'nın adamları bu düşünce karşısında gürlemişlerdi: "Gel. Gel ve savaş. Gel ve gerçek savaşın tadına var, başkomutan."

Juan, Bracciano şatosunun devasa siperlelerini incelemiş, duvarlara saldırmak için basit savaş planları yapmıştı. Ama sonunda, başkomutanın papa hazretlerine gönderdiği mektubu okuyunca, Cesare'ye göre, Juan, oradaki durumunun oldukça farklı olduğunu anlamıştı: Ordusunun kaybetme ihtimali vardı.

Bu yüzden, ordusu o gece Bracciano'yu sessizce terk etti ve bunun yerine kuzeyin, Trevignano'da daha az kuvvetli bir ordu tarafından savunulan daha az görkemli bir kalenin yolunu tuttu. Galip Bartolommea Fransız bayrağını dalgalandırarak oradan ayrıldı.

Trevignano'da Juan'ın adamları sert bir savaş başlattılar. Juan ise emirlerini yan hatlardan veriyordu. Kolay olmadı, ama Alexander'in ordusu şatoyu aldı ve kenti yağmaladı.

Dinlenecek zaman yoktu, çünkü o sırada Orsini klanının daha fazla üyesi Patrik Carlo tarafından etkilenen Fransızlardan para aldı ve Toskanalı ve Umbrialılardan oluşan bir ordu topladı. Soriano'daki kaleye, güneye doğru ilerlediler. Kale, Kilise'nin güçlerinin sınırlandırılması ve burnunu papalık eyaletlerindeki asillerin dünyevi işlerine sokmaması gerektiğini söyleyen bir Orsini kardinali tarafından korunuyordu.

Juan'ın ordusu düşmanlarıyla orada karşılaşmak zorunda kaldı, Roma'nın kuzeyine birkaç günlük uzaklıktaydılar. Orsini'ler zeki strateji uzmanlarıydı. Başkomutanın birliklerinin bir kısmını yemleyerek çabucak diğerlerinden uzaklaştırdılar, onları yendiler ve bir karşı saldırı başlattılar. Bu kez, Juan savaşın ortasında kısıldı ve yanlardan güvenli bir şekilde kaçamadı. Omzundan hafif yaralandı ve beş yüz adamını kaybetti.

Bu, görünüşe bakılırsa kesinlikle beklemediği bir sonuçtu. Ansızın geri çekilmiş ve ordusu esir alınmıştı.

Şimdi akşam yemeği masasında, Alexander öfke nöbetleri geçiriyordu; sandalyesinden kalktı, odayı arşınlamaya başladı ve Juan'ın aptallığına, onu daha fazla adamla, atla, kılıçla desteklemediği için kendine sövüp durdu. Roma'daki her hazineyi, kendi tacını bile satıp boşaltacağına yemin etti...

Ama neticede papa pratik bir adamdı. Orsini'lerle iyi bir anlaşma yaptı; papanın bir daha savaş yapılmamasına dair sözü kar-

şısında elli bin duka altını ve iki şatoyu kabul ettiler. Alexander ayrıca Napoli'de tutulan Orsini tutsaklarının serbest bırakılmasını amcam Kral Federico'dan rica etmeyi kabul etti.

Bu sırada, Juan eve çağrıldı.

Roma'da, sonbahar günleri serindi; bu, kışın dondurucu geçeceğine işaret ediyordu. İtalya'daki çoğu insan böyle bir havayı ılık bulacaktır, çünkü antik binalar ve meydanlar nadiren karla süslenmişti. Ancak ben yazlardan sadece birazcık soğuk olan kışlara alışkındım. Bu yüzden yaklaşan mevsimin pek de ılıman geçmemesini bekliyordum.

Zamanımın çoğunu nedimelerimle değil, mümkün olduğunca kendi başıma geçiriyordum. Bir şeyleri saklama konusunda hiç yetenekli olmamıştım ve Lucrezia'nın babasıyla ilişkisinin gerçekte ne olduğunu bilmek canımı sıkıyordu. Gizliden gizliye Cesare'ye sinirleniyordum. Ben bir erkek olsaydım, Lucrezia'yı korumak için Alexander'i çok uzun zaman önce öldürürdüm ve sonuçları da umurumda olmazdı, diye düşünüyordum.

Aslında, ben de bir nevi suç ortağıydım, çünkü kendimi kurtarmak için bu korkunç sırrı tutuyordum. Daha iyi değildim; zina yapıyor, kendi kocama ihanet ediyordum. Elimden geldiğince Lucrezia'ya karşı iyi bir arkadaş oldum, bir süre sonra bana güvenmeye başladı. Neden kimseye tam olarak güvenemediğini şimdi anlıyordum. Partilerde birlikte dans ediyor, birlikte gülüyor, birlikte satranç oynuyorduk (Lucrezia çok ustaydı ve hep kazanıyordu) ve bazen Roma'nın çam ormanlarında atla gezintiye çıkıyorduk; muhafızlar ve nedimelerimiz de bize eşlik ediyorlardı.

Yine de arkadaşlığımız içimi kemiriyordu. Babasının sevgisinden kaygı duyarak bana gösterdiği kıskançlığı unutamıyordum, Alexander'le birleştiklerine tanık olduğumda sesindeki samimi coşkuyu da unutamıyordum.

Bunu mazur görmeye çalıştım: Belki yozlaşmış bir hanedanlıkta bu kadar yıl yaşadktan sonra, iyi ile kötü arasındaki sınırlar bulanıklaşmıştı. Ya da belki zoraki zevk çığlıkları atmış, kendini Alexander'ın gazabından korumak için çabalamıştı.

Daha az yiyordum; kilo verdim. Gün boyunca bir hayalet gibi Palazzo Santa Maria'nın arkasındaki labirentimsi bahçelerde dolaşıyordum. Ayarlanmış gecelerde orada Cesare'yle buluşan kara bir hayalet oluyordum.

24 Ocak 1497'de, Juan, şanlı Gandia Dükü, ünlü Kilise başkomutanı, Roma'ya atıyla geri döndü. Bu kez sanki yenilgi değil de zafer getirmiş gibi daha büyük bir tantana ve kutlamayla karşılandı.

Papa beceriksiz oğlunu sadece kelimelerle övdü; savaş süresince Alexander'ın ona saydığı tüm lanetler şimdi unutulmuştu. Yemekte papadan, Juan'nın papalık için ne kadar büyük bir umut olduğunu dinledik; savaşa dönecek kadar iyi olduğunda Borgia Hanedanlığı'na nasıl zafer getireceğini. Juan buna küçük, küstah bir gülümsemeyle karşılık verdi. (Juan'ın “yarasından” asla bahsedilmedi ve ben düşmandan kaçmasının sebebi olan bu yarayı hiç görmedim.)

Cesare'nin sert iradesini biliyordum ama yine de kardeşine duyduğu kıskançlık ona eziyet ediyordu; artık bunu tamamen saklayamıyordu. Bir gece yatak odasında, seviştikten sonra Cesare, Bartolommea'yı nasıl aslında kolayca alt edilebileceğini en ayrıntılı şekilde açıkladı; sırtüstü uzanıp altın varaklı kubbeli tavana bakarken, papalık eyaletlerinin nasıl genişletilebileceğini anlatmaya koyuldu.

“Daha güçlü bir orduyu arkamıza alsaydık,” diye ifade etti Cesare, “Romanya bizim olabilirdi. Burada.” İşaret parmağıyla, çarpık çizmeyi, yani İtalya'nın dış hatlarını çizdi tavana. Sonra da en yukarıdaki sol köşeyi işaret etti. “Buranın Fransa'yla batı sınırı var,” dedi, “ve hemen sağında Milano. Neredeyse doğusunda Venedik

var,” parmağını verev olarak indirdi, “sonra aşağısı Floransa. Onun kuzeyindeyse Romanya denilen bölge var; Roma’nın uzak kuzey-doğusunda, tam ortada.

“Papalık eyaletlerindeki baronların sadakatini zorlama meselesi bu kadar kolay. Juan’ın bunu yapacak sertliği, kurnazlığı yok, ama benim var.” Aniden doğruldu; ballandıra ballandıra anlatırken, gözleri hâlâ fethedilecek hayali topraklar üzerindeydi. “Papalık eyaletleri kesinkes birleştiğinde ve İspanya’dan destek aldığımızda ve belki,” kurnaz bir yan bakış attı bana, “Napoli’den de destek alınca, tüm Romanya’yı alabiliriz.” Elini genişçe yayarak, Roma’dan sahile, kuzeybatıya kadar toprakları gösterdi. “Imola, Faenza, Forli, Cesena... iyi korunan yerler bir bir düşecek, elimize geçecek.”

“Ya D’Estes?” diyerek lafını kestim. Nesillerdir Romanya’da düklük unvanını elinde tutan son derece güçlü bir aileydi. Oğulları Ercole dindar bir adamdı ve Kilise’ye son derece sadıktı.

Cesare bunu düşündü. “D’Estes’in ordusu fethedilemeyecek kadar güçlü. Onlarla ittifak kurup yanımızda savaşmalarını sağlamayı tercih ederim.”

Tatmin olmuş bir halde hafifçe başımı salladım. D’Estes, Madonna Trusia’nın tarafından kuzenlerim oluyordu.

Cesare devam etti. “O zaman Floransa’yı alırız. Lorenzo Medici’nin kaybından beri düzelemedi. Politik olarak hâlâ bir kaos içindeler. Ordumuz güçlü olduğu sürece Fransızları yenecek kadar güçlü olacağız...”

“Ya Venedik?” diye sordum; heyecanlanmış ve meraklanmıştım. Sevişmenin dışında bu kadar ateşli olduğunu hiç görmemiştim ve hırsının derinliğine şaşırmıştım. “Orada alt edecek bir aile yok, baronlar yok. Halkı büyük oranda özgürlüğe alışık. Görevli konsey kolayca teslim olmayacak ve tek bir hükümdarı kabul etmeyecektir.”

“Zor olacak,” diye itiraf etti; tavrı oldukça ciddiydi. “Ama yeterli adamla bu da mümkün. Bizim diğer başarılarımızı gördüklerinde, onlar da bize kapılarını açacaktır.”

Buna güldüm, onunla dalga geçmek için değil, kararlılığına olan coşkımdan. Açıkçası bunlar üzerinde bayağı düşünmüştü; sanki çoktan başarılımış gibi konuşuyordu. “Sanırım Fransa’nın arka kapısından girip Sforza’lardan Milano’yu çalmaya da niyetlisin.”

Başını eğip bana baktı ve geniş bir şekilde gülümsedi. “Madonna, tahmin bile edemezsin.”

“Savaşmakla meşgul olursan,” diye sordum, yarı şakayla, çünkü Cesare’nin kalbime dokunan sözlerini unutamıyordum, “beni Napoli’ye götürüp bana çocuk verecek zamanı nereden bulacaksın?”

Gözlerindeki ve ifadesindeki sertlik yumuşadı; sesi daha sevecen bir tona büründü. “Sancha, senin için zaman bulurum.”

Ama Alexander karar vermişti: Cesare papa olacaktı, Juan ise Borgia Hanedanlığı’m garantiye alacaktı. Cesare’nin babasının seçimlerinden zerre memnun olmaması ya da Juan’nın yeteneksiz olması umurunda değildi; Alexander’in kararı karardı.

Serin bir öğleden sonra, bahçede geziniyordum ve kendimi şimşir çahlılardan ve gül ağaçlarından oluşan bir labirentte buldum.

O gün, aklım yine çocuk konusundaydı ya da neden çocuğum olmadığı konusunda. Roma’ya geldiğimden beri, Alexander çocuğumuz olmadığı için sürekli Jofre ve bana takılıyordu. Ama bir süre sonra hepsi durdu, yorum yapmamaya başladı. Bu olay Jofre’nin canını pek sıkıyor gibi değildi, ama bence ikimiz de gizlice birbirimize meraklı bir kuşkuyla bakıyorduk: Kısır mıydım? Yoksa sorun Jofre’nin her zaman inik olan sol testisi miydi?

Gerçek şuydu ki evliliğimizin ilk iki yılında çocuk istememiştim ve bu yüzden sürekli su ve limon suyu kullanıyordum. Birkaç aydır bir çocuğun papanın gözünde bana sadece statü kazandırmayacağını, aynı zamanda bir nebze fiziksel güvenlik de getirebileceğini düşünüyordum.

Jofre, Alexander'ın gerçek çocuğu değildi, ama papalık bildirgesinde bir vâris olarak kabul edilmişti. Bu yüzden çocuklarına Rodrigo'nun torunları olarak saygı gösterilecek ve tüm haklara sahip olacaklardı. Ayrıca Borgia'lara göre görüntü gerçeğe kıyasla saygı duyulması bir şeydi.

Bense Cesare'ye öyle tapıyordum ki onun çocuğunu taşıma fikri sihirli geliyordu; aşk, annelik fikrini görevden çok ayrıcalığa çevirmişti.

Labirentin köşesini döndüm ve kendimi çıkmazda buldum, orada bronz bir çocuk melek heykeli elindeki testiyle mermer çeşmeye su döküyordu.

Ayrıca yalnız olmadığımı fark ettim. Kırmızı saten tuniği ve safran rengi pantolonuyla Juan oradaydı; ilk kez başında şapka ya da sarık yoktu. Sıkıntılı savaşının başından beri bıyık bırakmaya başlamıştı. Ama Jofre gibi onun da yüz kılları seyrek çıkıyordu.

Bacakları açık, kolları böğründe ve yere sıkı basar bir halde beni selamladı; yüzünde her zamanki küstah sırtışı vardı. "Ee," dedi; ses tonunda hafif bir kötü niyet vardı. "Güzel, güneşli bir gün. Birazcık serin... romantizm için harika."

"O zaman başka bir yere gitsen iyi olacak," diye yanıt verdim. Sağ elim içgüdüsel olarak saklı hançerime gitti. "Nasıl da onu bende bulamayacaksın."

Yüz ifadesi değişti, sertleşti. "Ben kararlı bir adamım," dedi. Bunu öyle bir tonda söyledi ki yardım çağlığımın duyulabileceği bir

mesafede olup olmadığımı anlamak için etrafıma göz attım. “Söyle bana, Donna Sancha,” bir adım daha yaklaştı, bense geri adım attım, “seni Cesare’ye böyle çeken şey nedir? Bende olmayıp onda olan ne? Beni bu kadar hor görmene neden olan şey ne?”

“Cesare bir erkek.” Son kelime üzerinde vurgu yaptım.

“Peki ben neyim?” Sorgular halde ellerini açtı. “Cesare bir kitap kurdundan başka bir şey değil. Savaşın hayalini kurar, ama tüm bildiği kilise kanunlarıdır. Tüm istediği strateji hakkında konuşmasına izin verilmesidir, ama ezbere Latince okumaktan başka bildiği bir şey yoktur. Savaşta benim kadar deneyimi olmadı hiç.”

“Doğru,” dedim. “Sen denendin ve yeterince iyi olmadığın ortaya çıktı. Kılıç etine değer değmez bir bebek gibi yaygarayı basıp kaçtın.”

Ağzının kenarları düştü; beklediğimden daha hızlı hareket etti ve çeneme sıkı bir yumruk atarak çalılığa doğru sırtüstü düşmeme sebep oldu. “Kaltak,” dedi. “Büyüklerine saygı duymayı öğreteceğim sana. İsteddiğimi alacağım ve ne sen ne de Cesare bunu benden alabileceksiniz.”

Ona vurdum; dikenler etimi kesti ve elbisemi yırttı. Dengemi tekrar kazanamadan Juan üzerime çıktı. Beni iki kolumdan tuttu ve çalılıklardan çekerek çakıl taşlı yola fırlattı.

Kendini üzerime atmadan kısa bir süre önce, hançerimi yakaladım ve sol göğsünün yukarısında, sağ omzuna kadar geniş bir çizgi çizdim. Kaliteli saten kolayca yırtıldı. Hançerin etine de değdiğini hissettim. Juan’dan çıkan kesik ciyaklama ve tuniğinin önündeki koyu leke bunu doğruluyordu.

Kaçmasını bekledim; tıpkı savaşta yaptığı gibi. Aslında, bir an için geriledi, yaraya parmaklarını değdirdiğinde yüzünde bir korku ifadesi ve hafif kaygı vardı, sonra da kan var mı diye baktı. Biraz

da olsa kan olduğunu görünce gözlerinde bir öfke parıladı ve sert bir şekilde birini çağırırdı.

“Giuseppe!”

Çalılar hışırdadı ve bir hizmetkâr ortaya çıktı. Giuseppe, Juan’ı enden ve boydan ikiye katlıyordu. O zaman gerçekten panikledim. Oturmak için doğruldum ve hançerimi geniş açıdan savurmaya başladım. Giuseppe güldü, ama gözlerinde tedirginlik vardı.

Becerikli bir şekilde beni yere itti ve bileklerimi öyle sert yakaladı ki neredeyse kemiklerim toza dönüşecekti. Silahımı bırakmam için zorluyordu. Ciğerlerimi havayla doldurdum ve yüzüne saf öfkeyle böğürdüm. Bahçenin yakınında birinin duyabilmesi için dua ettim; revaktan bakan biri mesela. Ama tek yanıt melekli çeşmeden gelen suyun çağıltısıydı.

Giuseppe başıma doğru eğildi ve ben tekmeler savururken ellerimi sıkıca yere sabitledi. Bu sırada Juan yukarıdan muzaffer bir şekilde bana bakıyor ve pantolonunun önünü çözüyordu.

“Ee,” diye dalga geçti uşağıyla, “kısırak hâlâ ehlileşmedi mi? Gene de ona binelim.”

Bunu onun için kolay bir hale ya da zevk haline getirmeyecektim. Tüm ağırlığını beni yerde tutmak için kullanmak zorundaydı. Cesare’den daha ufak tefek bir yapısı vardı. Bu yüzden yapmak istediği şey için büyük efor harcamalıydı. Ama neticede benden güçlüydü. Bu yüzden bana tecavüz etmeyi başardı. Zorla bacaklarımı ayırdı, beni hırpalayarak uyluklarımın arasına parmaklarını daldırdı. Vahşice içime girdiğinde acı çığlığı atarak onu tatmin etmemek için dudaklarımı ısırdım.

Giuseppe kollarımı tutarken Juan bana çarpıp duruyor, homurtulu sesler çıkarıyor, küfrediyor, hiçbir erkeğin en aşağılık fahişeye bile söylemeyeceği türden adi isimlerle hitap ediyordu. Bu arada

altımdaki çakıl taşları etime batıyordu. Eziyetle dolu bu olay son-
suza dek sürmüş gibiydi. Bu sırada, kendimi olan şeyin dehşetinden
sıyrılmaya zorladım; beni delilik sınırına getiren bir tecavüzden
kendimi uzaklaştırmaya çalıştım: *Burada değilim*, dedim. *Burada
değilim ve bu şey gerçekte olmuyor...* Titrememek için savaştım
ve bunun yerine çocukluğuma dair anılarımı hatırlamaya çalıştım;
kendimle ilgili, kardeşim Alfonso'yla oynarken mutlu ve güvende
olduğum anıları.

Ahlaksız Juan'ın zorla üzerime çullanması onu çok heyecan-
landırmıştı. Aslında, coşkun bir bağırıtı çıkarıp benden uzaklaşması
pek de uzun sürmemişti; göz kapakları titreşiyordu.

Derin bir iç geçirişle, kasıtlı bir hoyratlıkla kendini geri çekti;
ılık sıvısı bacaklarıma döküldü. "İşte, kaltak. Şimdi bir erkeğe sahip
olduğunu söyleyebilirsin." Ellerimden birini Gisuppe'nin elinden
çekti ve en küçük parmağıma, annemin bana verdiği küçük altın
yüzüğü taktığım parmağıma baktı.

"Bir yadigâr," dedi gülümseyerek. "Yeni aşkımdan ihtiyaç duy-
duğum şey, böylelikle bu anı hep hatırlayabileceğim." Horozlanarak,
galip bir edayla onu benden çaldı. "Şimdi, Donna Sancha, o kadın
beyninde zerre kadar aklın varsa, Cesare'yi bırakır ve bana biraz
daha fazlası için yalvarırsın."

Yanıt olarak yüzüne tükürdüm. Ne yazık ki Giuseppe beni hâlâ
sıkıca tutuyordu; bu yüzden tükürüğüm hedefine ulaşamadı. Juan
güldü, pantolonunu çekerken uşağına, "İstiyorsan sen de yap. Benim
için önemi yok. Bütün fahişeler aynı," dedi.

Ve tavus kuşu gibi kabarak basıp gitti.

Hizmetkârın gözlerini daha iyi görmek için başımı geriye attım
ve fısıldadım: "Bana dokunursan yemin ederim seni öldürürüm."

Beni şaşırtan bir yanıt verdi: “Beni bağışla, Madonna. Kendi hayatımı kurtarmak için yardım ettim, ama size asla zarar vermeyeceğim ve Tanrı’ya beni affetmesi için her gün dua edeceğim; sizden beni affetmenizi beklemiyorum.”

Sonra da gitti.

Yanıma döndüm ve hemen hançerimi aldım. Bu zalim eylem boyunca, bir an bile hançerimin çakılların üzerine düştüğünü aklımdan çıkarmamıştım. Titreyerek tozla kaplı büstiyerime yerleştirdim onu. Öfkeliydim, utanç ve acı içindeydim. O kadar ezilmiştim ki zor ayağa kalkabildim. Yine de sadece kalkmakla kalmadım, kendimi de topladım. Böylece yüzümde korku ifadesi olmayacaktı, ama bacaklarım yürüyemeyeceğim kadar titriyordu.

Odama döndüm ve Donna Esmeralda hariç tüm nedimelerimi def ettim. Beni yıkamasını, kötü yaralarımın krem sürmesini, sonra da bana temiz bir gecelik giydirmesini istedim.

Daha sonra öyle şiddetli titremeye başladım ki bedenimin ikiye ayrılacağından korktum. Ama ağlamayacaktım, çünkü canımı bir erkek yakmıştı. Ağlamayacaktım. En sonunda her şeyi Esmeralda’ya anlattım. Bu sırada Esmeralda bir annenin çocuğunu kucakladığı gibi beni sıkıca kucakladı.

YAZ, 1497

XVIII

O gece, sadece Cesare'nin anlayabileceği şifreli bir mesajı Esmeralda'yla yolladım: *Kara Leydi hasta*. O gün yaşadıklarımı kimseye anlatacak ruh halinde değildim, bu yüzden iyi kalpli Esmeralda hariç geceyi yalnız geçirdim. Onunla yatağımı paylaşıyordum; sessiz, sakin varlığı bana büyük rahatlık veriyordu. Saygısından, çektiğim acıyla ilgili sadece bir kez konuştu; yumuşak bir sesle ama yine de ürpertici bir gaddarlıkla, "Korkmayın, Sancha'm. Tanrı size karşı işlenen suçu gördü ve zamanı gelince intikamını alacaktır," dedi.

Ertesi sabah, sevgilime bile kardeşinin işlediği suçu söyleyebileceğimden emin değildim. Juan'ı kendim öldürmeyi hayal etsem bile, Cesare'nin aklını kaybedebileceğinden ve şiddetle karşılık vereceğinden korkuyordum. Ama Gandia Dükü, Alexander'in göz bebeği idi. Cesare'nin babasının onu tehdit etmesinden, Juan'a gelecek herhangi bir zararın öcünü almasından korkuyordum.

İki gün boyunca hasta numarası yaptım. Jofre'yi aynı nedenle geri çevirdim. Daha sonra Cesare, mesajıma Esmeralda'yla karşılık gönderdi; yeterince iyi olduğumda her zamanki yerimizde buluşmamız için yalvarıyordu.

Onunla buluşacağımı söyledim. Çünkü onu özlemiştim, ama o gece sevişmememiz için bir bahane uydurmuştum zaten. Sırtımdaki yaralar, Juan'ın beni attığı çakılların izleri yavaşça solmaya başlamışlardı, ama soru yöneltilecek kadar görülebilirdi.

Bu yüzden siyah duvağımı takarak kararlaştırılan yere gittim; orada ilk kez yalnızdım. Cesare beni beklemiyordu. Oysa her zaman beklerdi. Daha doğrusu, Cesare o akşam hiç gelmedi.

İlk tepkim, kraliyet kanından ve sabırsız yapımdan dolayı öfkelenmek oldu. Beni ne cüretle böyle aşağılardı?

İkinci tepkim korku oldu. Ya Juan'ın işlediği suçu öğrenip de adaleti sağlamak uğruna çabalarken yaralanmış ya da ölmüşse?

Karanlıkta can çekişiyordum. Cesare'nin bir açıklamayla gelip şüphelerimi sonlandıracağım umut ediyordum. Ama gelmedi ve ben kafası karışık bir halde yatak odama geri döndüm.

Ertesi gün Cesare, Vatikan işlerine dalmıştı ve akşam yemeğine gelememişti. Tarafsız bir tonda ona mektup gönderdim; bir yanlışı anlaşılmı olup olmadığını sormuştum. Bir gün, iki gün geçti, ama ben yine bir yanıt alamadım.

Nihayet Lucrezia'nın planladığı partilerden birinde elime fırsat geçti. Palazzo Santa Maria'nın büyük revakı seçilmişti; dans edilecek kadar büyük bir alandı. Papa bir tahtta oturuyordu ve kimin kiminle dans etmesi gerektiğini dikte etmekten zevk alıyordu.

O sırada Cesare'yle benim dans etmemi istedi.

Neyse ki müziğin sesi yüksekti ve pistte dans eden bir tek bizdik. Bu da bana Cesare'yle dobra dobra konuşma fırsatı verdi.

Lucrezia maskeli balo olsun istemişti; ben de mavi boyalı tüylerden oluşan bir maske takmıştım. Cesare ise altın yaldızlı tüyü olandan takmıştı. Kılık değiştirelim değiştirmeyelim, ifadesi her zamanki gibi okunamıyordu.

Uzak mesafeden elimi tuttu. Temasımız dansın gerektirdiğiyle sınırlıydı sadece. Parlak deriyle çevrili koyu gözleri anlaşılmazdı.

“Mesajlarımı görmezden geldin,” dedim adımlarımıza başladığımızda. Ses tonumdaki acıyı bastırmak zordu; kendimi kat kat yaralanmış, kat kat ihanete uğramış gibi hissediyordum. “Neden yanıt vermiyorsun?”

“Anlamıyorum,” dedi, kanımı donduran bir soğuklukla. “Donna Sancha, cevabını zaten bildiğin bir soruyu soruyorsun.”

“Bildiğim sadece bu,” diye karşı koydum; sesim gücenmişlikten titriyordu. “O da benimle görüşmediğin. Gelme niyetin olmadığı halde beni bekleterek utandırdığın. Böylesi ani bir zalimliğin sebebi nedir?”

Cesare’nin tavrındaki ve ses tonundaki nefret katlanılmazdı. “Juan’a sor.”

Donakaldım; Cesare devam etmem için beni harekete geçirmek zorunda kaldı. “Bana ne yaptığını söyledi mi?” İnanamıyordum. “O zaman, Tanrı aşkına söyle, Kardinal, neden bana kızgınsın?”

Bana ifade edilemez bir iğrenmeyle baktı ve bir süre bir şey demedi. Sonunda, “Ne demeye çalıştığını anlamıyorum, Madonna. Kardeşimle ilişkiye giriyorsun ve öfkemin nedenimi soruyorsun bana, öyle mi?” dedi.

“İlişki mi?” Felç geçirmiş gibi geriledim. “Benim isteğim dışında... *İrzuma* geçti!”

Cesare hareketsiz kaldı. “Aksini söyleyen bir tanık var ama.”

“Ve sen o kişinin sözüne benimkinden daha çok güveniyorsun, öyle mi?”

“Madonna, Juan annenin altın yüzüğünü boynunda altın bir zincirle taşıyor; bir aşk hatırası. Bunu gizlice takıyor, görünmüyor

ama ben gördüm. Sana olan aşkını ve senin ona duyduğun aşkı itiraf etti; ikimizin yakın olduğunu bilmiyor.”

Nefesim kesildi. Bir süre ağzımdan bir şey çıkmadı. Çok öfkelenmiş, çok yaralanmıştım. Juan'ın benden aldığı intikamla nasıl baş edebileceğimi bilmiyordum; insanların önünde onu geri çevirip tokatlamamın intikamını çok acı almıştı. Yalan sözleriyle, Roma'ya geldiğimden beri bana mutluluk veren tek şeyi yok etmişti.

“Bu kahrolası bir yalan!” diye bağırdım. “Ne tür bir adam...” Birdenbire kendimi kontrol altında tutmayı unutmuştum. Dans etmeyi tamamen bırakmıştım ve sesim artık bağırmaya dönüşmüştü. Yakınımızda dans edenler bize bakıyor ve mırıldanıyorlardı. Öyle öfkelenmiştim ki kimse umurumda değildi; hatta kaşlarını çatmış bize bakan Alexander bile.

Daha alçak sesle tısladım. “Nasıl bir adam olduğunu biliyorum. Kardeşin bir yılan; en aşağılık, en adi yaratıklardan... Sadece onurumu kirletmedi, onu insanların önünde tokatladığım için beni çok kötü cezalandırdı; bunun için de en hain suçu işledi. O yüzüğü benden çaldı. O gece sana geledim, çünkü işkence görmüştüm; çok mutsuzdum... ve senin düşüncesizce bir şey yapacağından korktum. Senin iyiliğini düşündüğüm için aptallık etmişim. Şimdi görüyorum ki oldukça yanılmışım.”

Maskenin altında, hafifçe dudakları seğirdi ama yanıt vermedi.

“*Tanışımı* getir. Giuseppe, değil mi? Yüzleştir bizi ve bu yalanını tekrarlayıp tekrarlamayacağını görelim, çünkü ellerimi tutup bırakmayan oydu. Baskı yap ona, gerçeği söyleyecektir.”

“Giuseppe yıllardır güvendiğim hizmetkârımdır,” dedi Cesare. “Juan'ı hor görür. Böyle bir şeyi yapması için onu ikna edecek hiçbir şey yoktur.”

“Bir şey ikna etmiş ama, Kardinal.” Durdum. Bedenim dansın anlamsız hareketlerini yapıyor, ahenksiz gelen müziğin ritmini izliyordu. “Ve Juan ilişkimizi bilmediği konusunda da yalan söylemiş. O gece ona tokat attım, çünkü onunla da yatabileceğimi söyledi, zaten iki kardeşle yatıyormuşum.”

Cesare bir an tereddüt etti, ama sonra yaralı gururu onu ele geçirdi yine: “Ben boynuzlanmayacağım, Donna. Bu konu üzerinde daha fazla tartışmanın anlamı yok.”

“Yani,” diye karşı koydum, hissetmediğim bir rahatlık ve duruşla, “Juan’ın söylediklerine benimkilerden daha çok inanmayı seçiyorsun.”

Yanıt vermedi.

“Seni aptal yerine koyan ben değilim, kardeşin, Don Cesare,” dedim.

Birbirimizle tek kelime etmeden dansımızı tamamladık.

O gece yatağıma giremedim bile. Aşk kendime olan tüm saygımı silip götürmüştü. Annemin babama olan mantıksız düşkünlüğünü nasıl da ayıplamıştım. Ama şimdi ben aynı durumdaydım. Küçük düşürücü bir şekilde, siyah mantomu giydim ve duvağımı takarak Santa Maria’dan San Piedro’ya giden gizli koridorda tek başıma ilerledim. Muhafızlar geçmeme izin verecek kadar tanıyorlardı beni. Cesare’nin giriş salonundaki kapıda beni bir asker gördüğünde, sağduyulu bir şekilde koridorun aşağısına yürümeye başladı, ben de ahşap kapıyı tıkladım.

Geç saatti. Kapıyı Cesare açtı; hâlâ giyinikti ve onun da rahat uyuyamadığını görünce rahatladım. Ama onu yalnız bulduğum için daha da rahatlamıştım.

Beni duvaklı ve sessiz görünce bir şey demedi. Bir süre sertçe baktı bana, sonra da kaba bir şekilde içeri girmemi işaret etti.

Hemen duvağımı çıkardım. “Cesare,” dedim. “Senden ayrı kalmaya dayanamıyorum. Güvenini yeniden kazanmak için kendime olan saygımı çiğnemene razıyım.”

Başka şeyler daha söylememi bekleyerek duruyordu. Yakışıklı, sakallı yüzü kuşkucu bir şekilde eğilmişti, kollarını göğsünde kavuşturmuştu, ama ben eyleme geçtim. Ağır mantomu üzerimden kaydurdum, sonra da siyah kombinezonumu başımdan çıkardım. Bir an önünde çıplak durdum ve kollarımı öne uzattım.

“Giuseppe’nin tuttuğu bilekler işte,” dedim, sararmaya başlayan morarmaları daha iyi görsün diye yavaşça döndürdüm. Sonra da sırtımı döndüm ve gösterdim. Esmeralda’nın dediğine göre bahçedeki taşların izleri hâlâ duruyordu. Bir an Cesare’nin anlayışla nefesini tutmasını bekledim, kardeşine küfretmesini... Ama karşılık olarak sadece sessizlik geldi.

Tekrar yüzümü ona döndüm; yüzünde şüphe vardı ve kendimi fazlasıyla küçük düşürmüştüm. Bacaklarımı açtım. “Burada.” Diyerek uyluklarımı işaret ettim; Juan’ın haşın ellerinin bıraktığı koyu renkli yeri göstererek.

Aramızda uzun bir sessizlik oldu. Yanaklarım kızardı ve yavaşça kıyafetlerimi toplayıp tekrar giyindim. Yine de onu bırakamıyordum. Kalbim çarparak umutsuz bir şekilde bekledim; güvenini yeniden kazandığıma dair en ufak bir işaret için can atıyordum.

Sonunda yavaşça, “Bunlar sadece büyük bir tutkunun işaretleri olabilir,” dedi.

Ona bakakaldım; dilim tutuldu. Odasını çabucak terk ettim; ne kadar incindiğimi görmesini istemiyordum.

Odama geri dönmedim. Bunun yerine, karanlık bahçede tek başıma kalmak istedim. Orada acıdan donmuş bir halde şafak sökene kadar oturdum.

XIX

Cesare ve ben partilerde birbirimizi görmezden gelemediğimiz zamanlarda soğuk ve resmîydik. Juan'a gelince, "ilişkımız"le ilgili dedikoduların tüm Roma'ya yayıldığından emin oldu. Bunun dışında, Cesare'yle benim birbirimizin yanından sessizce geçtiğimizi görüp bana zafer dolu bir bakış atmak dışında beni kendi halime bıraktı. Görünüşe bakılırsa Juan'nın bir kez beni aşağılaması yeterli olmuş, bir daha tekrarlamasına gerek kalmamıştı.

Jofre de dedikoduları duymuştu. Ama buna rağmen bana ısrarla iyi davranıyordu. Bu, melankolimın daha derinleşmesine neden oldu. Yeterince uyumuyor, yeterince yemiyordum. Kocam beni muayene etmesi için bir doktor gönderdi ve doktor bana bir ilaç verdi. Ama hastalığımın tedavisi yoktu.

Cesare'nin görüntüsü hep gözümün önündeydi. Onu düşünmekten alıkoyamıyordum kendimi. Onu geri kazanmak için ne yapabilirdim? Kimsenin uğruna yapmayacağım bir şeyi yapmış ve kendimi onun önünde aşağılık duruma düşürmüştüm. Sevgimden ya da sadakatimden nasıl şüphe edebilirdi, anlayamıyordum. Yaraları kendi gözleriyle gördüğü halde bana nasıl inanmazdı? Benim nasıl bu kadar ikiyüzlü olduğumu düşünebilirdi?

Yanıt sık sık zihnimde belirliyordu, ama her seferinde bunu bastırıyordum. *Sadece hainliğin en büyüğünü yapabilecek kapasitede olan biri başkalarını da aynı şekilde suçlayabilirdi.*

Kendimden o kadar geçmiştım ki başkalarının yanımda olmasından tamamen vazgeçmiştım. Her fırsatta yatağıma giriyordum. Annemden ve Alfonso'dan gelen mektupları okumuyor ve yanıtlamıyordum; yatağımanın yanındaki komodinde bir yığın haline gelmişlerdi.

Lucrezia üzüldüğümü fark etmişti ve beni şaşırtarak, rahatlamam için elinden geleni yaptı. Beni öğle yemeklerine davet etti, ki yemekler zayıf iştahımı açacak şekilde hazırlanıyordu. Kırsalda atla gezintilere ve pikniklere davet etti. Bu çabalarından çok etkilendim. İkimiz yalnız olduğumuzda, üzüntümün kaynağını öğrenmeye, sırdaşım olmaya çalışıyordu.

Ama sessizliğim değişmiyordu. Cesare konu Borgia'lara gelince hayatta kalmak ile dilini tutmak arasındaki bağı kafama iyi sokmuştu. Bu yüzden gülümsüyor ve Lucrezia'nın arkadaşlığını kabul ediyor, ama hiçbir şey açıklamıyordum.

Bir gün Lucrezia ve nedimelerinden ikisi yatak odama geldiler. "Gel!" diye bağırdı. "Fakirlere sadaka vereceğiz!"

Neşesiz ve sıkkan bir halde yatağıma kurulmuştım. "Çok soğuk" diye yakındım. Aslında, gökyüzü bulutsuzdu, güneş parlıyordu.

"Peh!" dedi Lucrezia. Yatağıma doğru geldi, elimdeki kitabı aldı ve beni çekti. "Dışarısı harika! Sana uygun bir elbise bulalım!"

Gardırobuma gittik ve sanki beni baloya hazırlayan Donna Esmeralda'ymış gibi, en iyi elbiselerimden birini seçti; orman yeşili kadifeden ve incecik deniz yeşili ipekten yapılmış, kolları altın sarısı kurdelelerle birbirine tutturulmuş bir elbiseydi. İkimiz de iyice süslendiğimizde –o safir mavisi giyinmişti– dedi ki:

"Ah, Sancha! Bu kadar güzel birinin bu kadar üzgün olmaması gerek! Kendine bir bak; Roma'daki en hoş kadınsın. İnsanlar seni gördüklerinde, yanlarında bir tanrıçanın olduğunu düşünecekler!"

Nezaketine sadece gülümseyebildim. Roma'ya ilk geldiğimde bana şüpheyle ve nefretle bakan kadının şu anda karşımda duran kadınla aynı kişi olduğuna inanmak zordu, ama benim için duyduğu kaygı samimi görünüyordu. Belki, onun güvenini bir kez kazanınca, candan oluyordu. Belki de onunla ilgili yanlış hükümde bulunmuştum; iyi ve basit bir hayat için gizliden gizliye can atıyordu.

Şehre doğru üstü açık, şık bir arabayla yola çıktık. Kapısı Borgia armasıyla, yani kıvgın kırmızı boğayla süslenmişti.

Çok uzaklaşmamıştık ki insanlar bizi işaret ettiler ve hayır duaları ederek arabaya doğru koştular. Lucrezia bana doğru eğildi ve kadife bir çantadan fırlatmam için çıkardığı “sadakaları” dizime döktü.

Parıldayan yığna bakakaldım. “Lucrezia, bunlar duka altınları!” Tek bir altın duka bir köylünün çiftlik, ev almasına yeterdi... Bu olanaksız bir cömertlikti.

Kocaman bir gülümsemeyle sırtıttı. “Bizi sevmeleri için daha çok neden.” Ayağa kalktı ve bir avuç parayı, bekleyen kalabalığa fırlattı.

Hemen ardından güçlü sevinç nidaları geldi.

Ona baktım; yüzü güneşten pembeleşmişti. Gözleri başkalarını mutlu ettiğı için sevinçle ışıldıyordu.

Onu nasıl geri çevirebilirdim ki? Gülümsedim, bir avuç duka altınını alıp kalabalığın ortasına attım.

Giovanni Sforza, Lucrezia'nın uzun zamandır uzakta olan kocası ocak ayından önce geldi. Görünüşe bakılırsa papanın giderek artan ısrarını ve Lucrezia'ya düzgün bir koca olması için gönderdiği mesajları daha fazla geri çevirememiştir.

Böylece Sforza Roma'ya papanın çocukları için gösterilen şaşadan uzak, tabii ki kutlamasız bir şekilde geldi, ama iyi karşılandı. Pesaro Kontu Giovanni'nin zerre etkileyici bir yanı yoktu. Sırık

gibiydi ve zarafetten uzaktı; büyük bir âdemelması, patlak gözleri vardı. Bu yüzden yüzünde sürekli şaşkın bir ifade vardı. Kişiliği de aynı oranda sıkıcıydı; yanlış anlarda coşuyor, kalabalığın önünde siniyordu. Sanırım Alexander onu her yola çekebileceğini düşündüğü için seçmişti. Lucrezia onunla kolayca baş edebilmeliydi.

Ama Giovanni'nin korkusunun derinliğini kimse hesaplamamıştı ve Borgialardan korkacak kadar akıllıydı. Güçlü ailesinin yönettiği ve onun doğduğu şehir olan Milano, istila sırasında Fransız Kralı Charles'ı destekleyerek büyük aptallık etmişti. Bu yüzden, resmiyette tedirginliğinin sebebi buna bağlanmıştı.

Üç ay boyunca, Sforza, Lucrezia'nın kocası rolünü ürkekçe oynadı. Hizmetkârlarına göre, papa ona bir seçim hakkı sunmuştu: Ya karısının yanına gelecekti... ya da kaderi belli olmayacaktı. Evli çift, insanların arasında birbirlerine karşı naziktiler ve sadece koşullar gerektirdiğinde bir arada görülüyorlardı. Aralarında biraz olsun sevgi vardıysa bile ben görmedim. Lucrezia büyük bir zarafetle eş rolünü oynadı; Giovanni'nin başka bir yerde olma arzusu onu büyük ölçüde utandırmış olmalıydı. Küçük maceralarla Lucrezia'nın dikkatini dağıtmak için elimden geleni yaptım; tıpkı onun benim için yaptığı gibi.

Giovanni'ye hiçbir zarar gelmedi. Papa ve çocukları, Sforza'nın kendisini iyi ve onurlandırılmış hissetmesi için her şeyi yaptı. Tüm törenlerde, Juan ve Cesare arasında yerini aldı. Hatta paskalyadan önceki pazar gününde Giovanni papanın kutsadığı birkaç kişiden biriydi.

Ancak Kutsal Cuma'nın sabahında, Sforza şafak vakti atının sırtına atladığı gibi kendi toprağı Pesaro'ya kaçtı ve dönmesi için ikna edilemedi.

Dedikodular ayyuka çıktı. İddialara göre, uşağı, Lucrezia ve Cesare'nin Sforza'yı zehirle öldürme planı yaptığını duymuştu.

Ancak en zalim sözler dedikoduları yayanlardan değil, Giovanni'nin kendisinden geldi. Sadece Pesaro'daki kalesinde güvende olacağını söyledi. Bir sürü suçlamaya cüret etti. Karısının "iffetsiz" olduğunu halka açıkladığı abuk sabuk mektuplar yazmıştı. Bu mektuplarda, onun uç noktada ahlaksız olduğuna, normal bir kocanın asla hoş göremeyeceği şeyler yaptığını dair imalar vardı.

Hemen anladım: Sforza, papa ile Lucrezia arasında olanları görmüştü. Benim bildiğimi o da biliyordu. Görünüşe bakılırsa papanın kızıyla olan evliliğinden çok kısa bir süre sonra gayrimeşru ilişkiyi öğrenmişti. Ve sinirleri böylesi bir yükün altında yaşamayı kaldıramamıştı.

Adamı suçlayamadım. Ama Lucrezia için üzölmüştüm. Onu geri getirtirse rahatlayacağını sanmıştı. Ama kocasının yine kaçması onu dedikodu girdabının içine sokmuştu. Kimse papanın hastalığından bahsetmeye ya da onu ensestle suçlamaya cüret edemedi. Ama Lucrezia bundan kurtulamadı. Ona *orospu* dediler, *papanın hem karısı hem de kızı*.

Floransa'da Savonarola Roma'nın günahlarıyla ilgili olağanüstü bir kızgınlıkla konuşma yaptı. Hatta papa ve Kilise'ye karşı baskı yapılması çağrısında bulundu. Reformcu rahip, Alexander'in tacının alınması için hükümdarlara yazdı. Fransa Kralı Charles'a İtalya'ya saldırıp onu "hüküm altına alması" için çağrıda bulundu.

Papa anında Lucrezia'nın evliliğin geçersizliği üzerinde çalışmaya başladı ve mayısta Savonarola'yı aforoz etti.

Lucrezia bunlara elinden geldiğince tahammül etti ve sonra haziranda, papanın bilgisi ya da rızası olmadan, seçtiği birkaç nedimesini toplayıp Dominik San Sisto Rahibe Manastırı'na gitti. Ba-

başına bir rahibe olmak istediğini söyledi. Evliliğini ve erkeklerle işini bitirmişti.

Alexander köpürdü. Evlenebilecek bir kız siyasal bir araçtı, öyle kolayca bırakamazdı. Lucrezia'nın manastıra varışından günler sonra, silahlı adamlarını gönderip, "Babasının gözetiminde olması en iyisi," diyerek rahibelerin Lucrezia'yı teslim etmelerini istedi.

Bu, Roma'daki ağızların daha da açılmasına neden oldu. *Gördünüz mü? Onsuz bir gün bile yaşamaya katlanamıyor.*

Manastırın baş rahibesi Rahibe Girolama tek başına herkese karşı geldi. Şüphesiz, cesur ve hatipliği kusursuz bir kadındı. Çünkü askerler San Sisto'dan mükâfatlarını almadan geri dönmüşler ve Alexander'i küplere bindirmişlerdi.

Lucrezia geri dönmeyecekti. Babasıyla olan ensest ilişkiye zorlandığına inanmaya başladım. Onun için gerçekten derinden üzüldüm.

Zamanla Alexander biraz daha sakinleşti ve Lucrezia'nın San Sisto'da kalmasına göz yumdu. Manastır yaşamından sıkılacağını ve partiler için can atacağını düşünüyordu.

Ama benim yakında öğreneceğim, onunsa bilmediği bir şey vardı.

Lucrezia'yı ziyaret etmek için San Sisto'da *saklandığı* yere gittim. Beyaz cübbeli rahibelerden biri beni sessizce onun süitine götürdü. Lucrezia'nın meskeni pek de sade değildi. Özellikle asillerin ziyareti için inşa edilmiş büyük odalar müsrifçe döşenmişti. Lucrezia mobilyasının çoğunu buraya getirtmişti; bu, daha fazla ev hasreti çekmemek için olsa gerekti.

Ama içeride değildi. Lucrezia'dan biraz büyük ama daha olgun bir kadının havasını taşıyan Pantsilea tarafından karşılandım. Pantsilea hoş, sıcak, hoşgörülü, narin ve güzeldi. Siyah saçları sert, çekici

alınını ortaya çıkaracak şekilde arkaya doğru taranmıştı ve bugün kışları sorumluluğunun dışında endişeyle de çatılmıştı.

“O nasıl?” diye sordum; Donna Pantsilea’nın yüzünde tedirginlik vardı.

“Madonna Sancha,” dedi mutsuz bir şekilde ve elimi öptü. Yalnızız diye samimi bir şekilde konuşuyordu. Lucrezia’nın diğer iki nedimesi onunla şapele gitmişlerdi ve Perotto mutfağa yollanmıştı. “Geldiğinize çok memnun oldum. Daha önce onu hiç bu kadar dalgın görmemiştim. Yemiyor, uyumuyor. Korkarım... Madonna, onun yasak olan bir şeyi yapmasından korkuyorum.”

“Ne demek istiyorsun?” diye sordum sertçe.

“Yani...” Pantsilea’nın sesi fısıltıya dönüştü, “... hayatına son vermeye çalışabilir.”

Bu cümle beni şoke etmişti; verecek yanıt bulamadım. O sırada yaklaşan ayak seslerini duyduk. Odanın kapısı çok geçmeden açıldı ve Lucrezia yanında diğer nedimeleriyle birlikte içeri girdi.

Tamamen siyah giyinmişti; hiç görmediğim kadar solgundu ve gözlerinin altında gölgeler vardı. Daha önceki neşesinden eser yoktu; bunun yerini yürek burkan bir hüzn almıştı.

“Donna Sancha!” dedi ve belli belirsiz gülümsedi. Birbirimize sarılınca kemiklerini hissettim. Çok kilo vermişti. “Seni görmek ne kadar güzel!”

“Seni özledim,” dedim dürüstçe. “Nasıl olduğunu görmek istedim.”

Lucrezia eliyle nedimelerine başka bir odaya geçmelerini işaret etti, böylece özel konuşabilecektik. “Eh, işte gördüğün gibiyim,” dedi; hâlâ mutsuz, küçük gülümsemesi yüzündeydi.

Büyük yer minderinin üzerine oturdu. Ben de yanına oturdum ve ciddi bir şekilde elini tuttum. “Lucrezia, lütfen. İyi olduğundan kuşkuluyum. Pantsilea bile son derece kaygılı. Bana çok büyük iyilik

yaptın. Başkalarının sarf ettiği kötü sözlerin seni böyle incittiğini görmeye katlanamıyorum.”

Gözyaşlarına boğulunca şaşıp kaldım. Bir süre ona sarıldım ve omzumda ağlamasına izin verdim. Kendimi onun durumunda hayal etmeye çalıştım. Gerçekten tuhaf ve korkunç bir durumdu.

Ve sonra, yüzünü kaldırıp şunu deyince beni daha da şaşırttı: “Düşündüğünden daha kötüsü, Sancha. Sanırım hamileyim.”

Küçük dilimi yuttum.

“Giovanni babası değil,” diye devam etti; sesi dalgalanıyordu. “Sana kim olduğunu söylesem...”

Elimi kaldırdım. “Babasının kim olduğunu biliyorum.”

Şaşkınlık içinde bana baktı.

“Ama ismini anmayalım,” dedim. “Çünkü bunu yapmak hayatıma mal olabilir. Bu yüzden durumunu anlayabileceğim konusunda hemfikir olalım, ama babasının ismini asla anmayalım. Bu yüzden gerçeği bildiğim kesinlikle söylenemez.”

“Sancha, nasıl?..”

“Seni kesinlikle suçlamıyorum, Lucrezia. Seni böylesi zor bir durumda görmek gerçekten içimi yaktı. Sana sadece arkadaşlığımı sunabilir ve yardım edebilirim.”

Merakının yine hüzne dönüştüğünü gördüm. Ona sarıldım ve hayatımın böyle acınası olmadığı için şükrettim.

Sonunda, kendini toplayabildi ve yüzümü incelemek için geri çekildi. “Benim için bir iyilik yapar mısın?” diye sordu; bu, ölüm döşegindeki birinin son arzusuymuş gibi rahatsız edici türden bir istekti. “Sana haksızlık ettiği için Cesare’yi bağışlar mısın?”

Kaskatı kesildim. Cesare’nin ilişkimizden ve Juan’la aramızda geçen korkunç olaydan birine, özellikle de kız kardeşine bahsetmiş olması düşüncesi beni hem incitti hem de öfkeliendirdi.

“Cesare’nin sensiz kahrolduğunu anlamalısın,” diye ısrar etti. “O bir sersem, çünkü kadınlar tarafından çoğu kez ihanete uğradı ve senin güzelliğin onu son derece kıskanç birine dönüştürdü. Ama daha önce kimseye bu kadar âşık olduğunu görmemiştim. Acı ona, Sancha.”

“Bırak da Cesare kendi adına konuşsun,” dedim soğuk bir şekilde. “Ancak o zaman ona yanıt veririm.”

O gece Santa Maria Sarayı’na döndüm. Bir an bile Cesare’nin benimle ilgili düşüncelerini değiştirdiğine inanmamıştım. Lucrezia’nın nazik olmaya çalıştığını, aramızdaki şeyleri düzeltmek için bir tür sadakat göstermeye çalıştığını düşünmüştüm.

Ama güneş batmadan bir saat önce odanın kapısı çalındı ve içeri Donna Esmeralda ile elinde mühürlü bir mektupla genç bir hizmetçi kız girdi.

Hemen elinden mektubu aldım ve bahçeye bakan balkonda tek başıma okudum. Cesare’nin titiz, düzenli el yazısını hemen tanıdım:

Sevgili Sancha’m,

Senden şüphelendiğim için dünyanın en büyük aptalıyım ve cehennemde cezalandırılmayı hak ediyorum. Bana merhamet göstermez ve bu gece benimle buluşmazsan kesinlikle çok acı çekeceğim... Gerçi bundan daha iyisini hak etmiyorum. Hediye olarak kalbim ellerimde, seni bekleyeceğim. Yine de gelmemeye karar verirsen, seni tamamen anlayacağım ve sonsuza dek senin kalacağım.

Cesare

Gitmek istemedim. Onu beni beklettiği gibi bekleterek cezalandırmak istedim. Umudum yavaşça ölmüş, sonra da acıya dönüşmüştü.

Gitmek istedim. Beni gördüğünde sevinçle yüreği hafifleyecek, ama yüzüne tükürdüğümde içi tekrar burkulacaktı.

Gitmek istedim. Kollarımı ona dolayıp bir kez daha benim olduğu için sevinmek, ölümsüz aşk yeminlerini fısıldamak için.

Sonunda gittim.

Cesare birini kazanmak için ne yapacağını biliyordu. Beni görünce dizlerinin üzerine çöktü, sonra da alnını yere dayayarak secde etti. “Sen beni azat edene kadar ayağa kalkmayacağım, Madonna.”

Bir an için onu inceledim; Juan’ı, sırtımda iz bırakan çakıl taşlarını, o günden beri yaşadığım huzursuzluğu ve incinmeyi hatırladım. Sonunda, “Kalk,” dedim.

Ve duvağımı çektim.

XX

O gece, Cesare'yle olan ilişkim yeniden tutkulu bir hal aldı. Juan'dan "uygun yerde ve zamanda" intikam alacağına yemin etti, ama onu susturdum. Papanın gözbebeğini kendimizi tehlikeye atmadan nasıl haklayabilirdik ki? Tüm istediğim Cesare'nin, Juan'ın bir daha bana dokunmamasını sağlamasıydı. Bunun için ürpertici bir şekilde yemin etti.

Ertesi sabah San Sisto'ya gidip Lucrezia'yı ziyaret ettim. Bu kez yanımda, hassas damak tadını cezbedeceğini düşündüğüm pastalar ve kurabiyeler götürmüştüm. Neredeyse hazirana giriyorduk ve hava oldukça güzeldi. Açan çiçeklerin kokusu sarmıştı her yeri. Bir gece önce Cesare'yle buluştuğum için o kadar kendimden geçmiştik ki, bu kadar mutsuz bir yaşam süren Lucrezia'yı görmeye gittiğim için suçluluk duydum.

Lucrezia'nın manastır odalarına vardığımda yine şapelde olduğunu anladım. Pantsilea beni karşıladı; bu kez daha da üzgün görünüyordu. Yalnız kalmamız için diğer hizmetçileri gönderdi ve sadece o zaman masanın üzerinde duran resmî belgeyi bana gösterdi.

Biraz Latince biliyordum ve sessizce, artan bir şaşkınlıkla belgeyi okudum. Lucrezia'nın Sforza ailesinden çıktığını belirtiyordu.

*Triennium et ultra translata absque alia exus permixtione
steterat nulla nuptiali commixtione, nullave copula carnali*

*conjuxione subsecuta, et quod erat parata jurara et indicio
ostreticum se subiicere.*

Satırların sonunda da Lucrezia'nın çekingen imzası vardı.

Bu bir boşanma dilekçesiydi, papalık yasaları altında meşru olan belgenin belirttiği gibi, evlilik üç yıldır tamamlanmamıştı. Ayrıca, Lucrezia bakire olduğunu ispatlamak için ebeler tarafından muayene edilmeyi kabul ediyordu.

Pantsilea'nın büyük, koyu gözleri kötü bakıyordu. "Papa hazretleri davacılardan gelen teklifi kabul etmiş bile. Lucrezia'nın hislerine hiç önem vermiyor, sadece siyasal durumunu düşünüyor. Tekrar evlenmeden öleceğini söyledi. Tuhaf tuhaf konuşuyordu, Madonna, sanki veda ediyormuş gibiydi..."

Daha da yaklaştı ve alçak sesle, "Bunu size söylediğim için öldürülebilirim, Donna Sancha, ama Lucrezia'nın hayatı kurtulacaksa bu riski göze alırım. Yanında bir miktar *canterella* var..."

Kaşlarımı çattım, bu kelime bana bir şey çağırıştırmadı. "*Canterella*?"

Cehaletime şaşırmıştı. "Borgia'ların ünlü zehri. Çok ölümcül. Korkarım Lucrezia bununla canına kıyacak; çok yakında. Belgeyi imzalarken ağlıyordu, Donna Sancha. Sanırım şimdi de Tanrı'yla barış yapmaya gitti."

Dehşet içindeydim. "Neden bana bu sırrı veriyorsun? Ben ne yapabilirim ki?"

"*Canterellayı* elimden geldiğince çabuk bulmaya çalıştım, ama sakladığı yeri bulamadım. Bana yardım edebilir misiniz?"

Ona bakakaldım. Hayatımı riske atmamı istiyordu, ama kendimi bunun Lucrezia'nın iyiliği için olduğuna ikna ettim. Umutsuzluk

içindeyken bana çok iyi davranmıştı. Kabul ettiğimi göstermek için başımı salladım.

“Venedik camından yapılmış, tıpalı, küçük yeşil bir şişe.” Pantsilea hemen ardından ekledi. “Sandığına, mücevherlerine baktım, ama belki elbiselerinin arasında olabilir.” Büyük gardırobu gösterdi eliyle.

Dolaba doğru gidip kapılarını açtım, o sırada Pantsilea yine sandığını açtı ve işe koyuldu. Lucrezia yanında sadece dört soluk elbise getirmişti. Uzun süre burada oyalanmaya ya da sosyalleşmeye gelmemişti. Asil kadınların aldatma ve korunma ihtiyacını biliyordum: Tüm elbiselerimin üst kısmında küçük bir kılıf vardı. Belki Lucrezia da buna benzer bir şey tasarlamıştı...

Elbiselerini düzgün bir şekilde yoklamak için, dolabın içine girmek zorunda kaldım. Kollar en bariz yerlerdi ve aramaya buradan başlayacaktım.

Elimi elbiseye yeni atmıştım ki koridorda tanıdık bir adamın sesini duydum; Lucrezia’ya sesleniyordu. Tepki veremedim Donna Pantsilea dolabın kapaklarını üzerime kapattı ve tıslayarak, “Hareket etmeyin, tek kelime etmeyin,” dedi.

Bu komik geldi. Tüm yapmam gereken dolaptan çıkmak, kapıları kapatmak ve masum davranmaktı. Dolabın içinde saklandığım fark edilirse büyük şüphe uyandırır. Pantsilea beni neden saklama ihtiyacı duymuştu ki?

Ama olan oldu. Cesare odaya girince, yerimde kaldım ama dolabın kapaklarının arasındaki küçük yarıktan bakıyordum. Cesare boşanma belgesine üstünlük baktı.

“Lucrezia’yı çağır,” dedi Pantsilea’ya kabaca. “Sonra da yalnız bırakıldığımızdan emin ol.”

Başım salladı. Pantsilea gidince, dolaptan çıkıp Cesare’ye, sesini duyunca ona sürpriz yapmak için dolaba saklandığımı söyleyecek-

tim. Ama biraz daha zaman geçince ortaya çıkışımın pek de şaka gibi görünmeyeceğini anladım. Daha yeni barışmıştık. Hem Cesare hem de Lucrezia böylesi aptal bir soytarırlığı hoş karşılamayacaktı. Bu yüzden olduğum yerde kaldım.

Cesare odayı arşınılıyordu; neşesiz ve dalgındı. Görünüşe bakılırsa, babasının işlerini yürütüyordu, ama bundan zevk almıyordu.

Lucrezia ve nedimleri görüldü. Cesare'yi görünce, kederli yüzü aydınlandı; hemen yanındakileri gönderdi ve erkek kardeşinin elerini yakaladı.

İkisi de boşanma ilamına baktılar.

“Eh, bitti artık,” dedi Cesare.

Lucrezia mutsuz bir şekilde iç geçirdi, ama kesinlikle Donna Pantsilea'mın korktuğu gibi ölümcül şekilde değil. Ses tonunda basit bir vazgeçiş vardı. “Bitti.”

Cesare onu avutmak için yanağını okşadı. “Uysal bir koca bulunacağından emin olacağım. Sforza'lardan daha yüksek mevkiden biri olacak. Bu kez genç, yakışıklı ve etkileyici olacak.”

“Senden daha etkileyici biri olamaz.” Ellerini Cesare'nin omuzlarına koydu ve Cesare onu belinden yakaladı; öpüştiler.

Bu bir kız kardeşle erkek kardeş arasında olacak türden bir kucaklaşma değildi.

Dolapta hareketsiz kaldım; uzun, sessiz bir nefes aldım; anladığım şey içimi eritmişti. Anlatılamaz bir tiksinti dalgası yükseldi içimde; başım döndü. Sendelemeyeyim diye dikkatli bir şekilde, cilah ahşap kapıya yaslandım.

Ayrıldıklarında Lucrezia, “Çocuğun ailede kalmasını istiyorum,” dedi.

“Yaşlı pislik çocuğun kendinden olduğuna ikna oldu,” dedi Cesare. “Gizli bir belge imzalaması için konuştum. Çocuk tüm haklarıyla bir Borgia olacak. Ona iyi bakıldığından daima emin olacağım.”

Lucrezia gülümsedi ve onun elini tuttu. Cesare avucunu öptü.

“Zavallı Lucrezia,” dedi. “Bu senin için hiç de kolay değil.”

Lucrezia üzgünce omzunu silkti. “Senin de zorlukların var.”

“Juan bir soytarı. Ondan kurtulma fırsatını bulmam an meselesi.”

“Ona karşı çok sertsin,” diye çıkıştı Lucrezia nazikçe.

Cesare, “Çok dürüstüm,” diye yanıtladı. “Ve başkomutan olacak zekâya sahip tek Borgia da benim.”

“Tek erkek Borgia,” diye düzeltti Lucrezia onu ve Cesare gülümsedi.

“Doğru. Bir erkek olsaydın, senin yerini alamazdım. Ben bunu denemeye cüret edemedim beni alt ederdin.” Elini bıraktı, parşömeni yuvarladı, sonra da kurdeleyle onu dikkatli bir şekilde bağladı. “Bunu papaya götüreceğim. Seni yarın göreceğim miyim?”

Şüphesiz, ses tonu bu ziyaretin amacının hiç de kardeşçe olmadığını açığa çıkarıyordu.

“Lütfen.” Lucrezia gülümserken gamzeleri çıktı. Sonra durdu ve tuhaf bir ses tonuyla ekledi. “Sancha’ya iyi davran.”

Cesare kaşlarını çattı, kafası karışmıştı. “Tabii ki, Sancha’ya iyi davranıyorum. Neden davranmayayım ki?”

“Bana hep iyi davranıyor.”

“İyi davranacağım,” dedi Cesare, sonra daha hafif bir tonda ekledi. “Ama İtalya’nın kralı olduğumda, gerçek kraliçemin kim olacağını biliyoruz.”

“Biliyorum,” diye yanıtladı Lucrezia. Görünüşe bakılırsa bu konuyu daha önce aralarında konuşmuşlardı. Yine de Cesare kapıya

yönelirken Lucrezia tekrarlamak zorunda hissetmişti kendini. “Ama Sancha’ya iyi davran.”

Pantsilea’nın geri dönüp Lucrezia’nın odadan çıkmasını sağlamak için bir bahane bulması çok uzun sürmedi. Böylelikle ben de kaçabildim.

Pantsilea’ya duyduklarım ve gördüklerim hakkında bir şey söylemedim. Beni dolaba kesinlikle bilerek kapatmıştı; *canterelladan* çok daha tehlikeli gerçekleri keşfedeyim diye.

Lucrezia’yı görmeden önceki an, Lucrezia’nın elbiselerinden birinin koluna dikilmiş bir cepte küçük, cam bir şişe buldum. Kimseye bir şey söylemeden onu büstiyerimin içine sakladım. Santa Maria’daki odama dönerken öyle bir ruh halindeydim ki bunu kullanıp kullanmamayı ve nasıl kullanabileceğimi düşündüm.

XXI

O gece Cesare'ye hasta olduğuma dair bir not gönderdim. Gerçekten de ruhsal olarak hastalanmıştım. İçgüdülerim Cesare'nin bana kendisi aldatma eğiliminde olduğu için inanmadığım söylerken haklıydı. Ama böylesi bir sahtekârlık asla aklıma gelmezdi. Lucrezia'nın babasıyla yaşadığı ensest ilişki konusunda o kadar incinmiş, o kadar öfkeli konuşmuşken, kendisi de aynı suçu işliyordu. Cesare'nin söylediği hiçbir şeye inanılamazdı.

Şimdi Alexander, Lucrezia'nın çocuğunun kendisinden olduğuna inandırılmıştı; aslında çocuk Lucrezia'nın erkek kardeşindendi. Karanlık bahçelere balkonumdan bakarken zihnimde bir soru kendini yineleyip duruyordu: *Bu nasıl iğrenç bir aile?*

Hiçbirine güvenemezdim. Lucrezia'ya karşı hislerimde bile tedbirli olacaktım. Benden dürüst bir şekilde hoşlansa da ve kardeşine bana nezaket göstermesi için yalvarsa da, sevgi ve sadakat konusundaki eğilimi anlaşılamayacak kadar çarpıktı. Cesare'nin âşığı olarak kalma niyetinde olmasına rağmen beni Cesare'yle barışmaya sevketmişti.

O gece çok kederliydim; öyle ki *canterella* şişesini sımsıkı avucumda tutuyor, içsem mi içmesem mi diye düşünüyordum. Tüm ruhumla Cesare'den nefret ediyordum... Ve aynı zamanda ona korku dolu, şiddetli bir şekilde âşıktım. Bunu anlamak içimi umutsuzlukla doldurdu. Onun hain yapısını nasıl anlayamamıştım? Mutlaka işaretler vardı; gözlerindeki belirsiz soğukluk, belki dudaklarının kıvrılışındaki

zalimlik... Bunu daha önce babamın gözlerinde ve dudaklarında görmüştüm. Ferrante'ninkinde dışarıdan görünmüyordu, ama onda da görmüştüm; onların kötü kalplerini hissetmişim.

Balkondan döndüm ve sessizce yatak odama, Esmeralda'nın uyuduğu yere girdim, buradan da bekleme odasına çıktım. Dikkatli bir şekilde karanlıkta yolumu buldum. Bir şarap sürahisinden kendime şarap aldım ve titreyen parmaklarımla cam şişeyi açmaya çalıştım.

Sanki bir rüyadaymışım gibi karanlıkta bir görüntü belirdi: Arka planda Messina limanı, babamın büyük demir avizeden sarkan bedeni.

Dudaklarım kenetlendi. Doğrudum ve şişeye iğrenerek baktım. O anda hiçbir şeyin, hiç kimsenin, özellikle de Cesare Borgia'nın kendi hayatımı almam konusunda beni tahrik edemeyeceğine yemin ettim. Asla babam gibi bir korkak olmayacaktım.

Gecenin kalan kısmında, balkonda oturdum ve Cesare'ye karşı duygularımı kontrol edemediğim için kendime lanetler yağdırdım. Duygularımın ne kadar süreceğini bilmiyordum, ama yaşadığım sürece bir daha asla duygularıma yenik düşmemeye kararlıydım.

Sabahleyin, ilk ışıktaki Vatikan'daki "aile üyeleriyle" ilgili dedikodulardan dolayı buluşmalarımıza ara vermemiz gerektiğini, en azından bir skandal daha çıkmasın diye bir süre birbirimizden uzak durmamız gerektiğini belirten bir mektup yazdım ona. Onun uşaklarından birine versin diye mektubu Esmeralda'ya verdim.

Ne kişisel olarak ne de mektupla karşılık verdi. İsteğimden dolayı incinmişse bile bunu insanların önünde göstermedi ve bana resmî davrandı.

Sonraki iki gün, aile yemeklerine inmedim ve onu ziyaret etmem için Lucrezia'nın gönderdiği davetleri geri çevirdim. Öğrendiğim

şeyden sonra onu görmeye katlanamazdım. Uyumasam da günlerce yatağında uzandım. Gece bile dinlenmiyordum. Karanlıkta dışarıda oturuyor, acımın sona ermesini dileyerek yıldızların aydınlattığı geceye bakıyordum.

Bu başına buyruk davranışlara devam ettim; ta ki geç bir saatte Donna Esmeralda geceliğiyle balkona çıkana kadar.

“Donna Sancha, bunu bırakmalısın artık. Kendini hasta edeceksin.”

“Belki de çoktan hasta olmuşumdur,” dedim kayıtsızca.

Kaşlarını çattı, ama yüz ifadesinde anne şefkati vardı. “Beni endişelendiriyorsun,” dedi. “Baban gibi davranıyorsun; o da karanlık ruh hallerinde böyle yapıyordu.”

Ve sonra odasına döndü.

Yıldırım çarpmış gibi arkasından bakakaldım. Sonra sanki yanıtı orada arıyormuşum gibi gökyüzüne baktım. Jofre’yi, borçlu olduğum kocamı düşündüm. Belki zayıf bir karakteri vardı, ama bu kadar kötülüğün ortasında iyi ruhlu kalabilmişti. Sözde kardeşlerinin tersine kimseye zarar vermek istemiyordu. İyi bir eşi hak ediyordu.

Napoli’yi ve oradaki sevdiklerimi de düşündüm.

Sonunda ayağa kalktım. Uyuma umuduyla yatağa gitmedim. Bunun yerine bekleme odasına gidip bir mum yaktım ve tüy ile parşömen buldum.

Sevgili Kardeşim,

Napoli’yle ilgili senden haber almayalı uzun zaman oldu.

Lütfen sen ve annem nasılsınız anlat. Hiçbir detayı atlama...

Juan’a gelince, ailesinin ondan kurtulmak için bir fırsat yaratacağı konusunda Cesare haklı çıktı.

Cesare'ye artık görüşemeyeceğimizi yazmamdan birkaç gün sonra, Milanolu hükümdar Ludovico Sforza'nın kardeşi, Giovanni Sforza'nın akrabası Kardinal Ascanio Sforza, Roma'daki Viskonsül Sarayı'nda büyük bir davet verdi. Birçok ayrıcalıklı misafir davet edildi. Lucrezia hâlâ San Sisto'ya kapalıydı, ama Jofre onunla gitmem için bana yalvardı. İtaatkâr bir eş olma isteğiyle kabul ettim, görmek istemediğim iki adam, Gandia Dükü ve Valencia Kardinali davetli olmasına rağmen.

Viskonsül Sarayı yadsınamayacak kadar büyüktü. Arazisi o kadar büyüktü ki girişe kadar arabalarla gitmek zorunda kaldık ve Büyük Salon'a girdik; Castel Nuovo'nunkinden üç kat daha büyüktü. Anons edildik. Biz Borgia'lar birlikte gelmiştik ve papanın verdiği önem sırasına göre takdim edildik: Önce Juan tüylü şapkasını çıkardı ve başkomutan için gelen, sevinç nidaları çıkaran kalabalığa doğru salladı; daha sonra siyahlar içindeki sessiz Cesare, en son da Squillace Prensi ve Prensesi Jofre ve ben takdim edildik.

Etraftakiler nefes kesiciydi; içeride büyük, üç katlı bir çeşme vardı. Suyun rengini altına dönüştüren, yüzlerce titreşen mumla çevriliydi. Yerlerde havaya güzel bir koku veren gül yaprakları vardı. Bu etkiyi bir tek altın tepsilerde uşakların taşıdığı yemek kokusu bastırıyordu. Salon o kadar genişti ki görünüşe bakılırsa Antik Romalılar olan çıplak kadın ve erkeklerin büyük muhteşem beyaz mermer heykelleri bile odada küçük kalmıştı.

Yapmacık bir şekilde gülümsedim; tanıdığım ruhani liderleri selamladım ve tanımadıklarımınla tanıştırıldım. Aslında, Juan'ı ve Cesare'yi görmemek için elimden geleni yaptım.

Tüm toplantı boyunca kocamla kol kolaydık. Gerdek gecemize tanıklık eden Monreale Kardinali Giovanni Borgia'ya rastladık. Kardinal daha da şişmanlamıştı ve kırmızı takkesinin altındaki saç

neredeyse tamamen griye dönüşmüştü, ama parmakları her zamanki gibi elmaslarla parlıyordu.

“Ekselansları!” diye bağırdı, bana kuzeni Rodrigo’yu anımsatacak bir coşkuyla. “Siz ikinizi görmek ne güzel!” Sinsice göğüslerime baktı, sonra da Jofre’ye göz kırptı ve onu dirseğiyle dürttü. “Güllerin hâlâ açtığını görüyorum.”

Jofre kahkaha attı, bu benzetmeden biraz utanmış görünüyordu, ama yanıt verdi. “Karım şimdi daha bile güzel, değil mi, Kardinal Hazretleri?”

Kardinal sırttı. “Öyle. Ya sen, Don Jofre, gerçek bir erkek olmuştun... Şüphesiz eş olarak gerçek bir kadına sahip olduğun için.”

Kibar bir şekilde gülümsedim. Jofre yine kıkırdadı. Tam başkalarını selamlamak üzere ayrılırken hiç de istemediğim bir şey oldu; Cesare bize katıldı.

“Don Giovanni,” dedi samimi bir şekilde. “Hiç olmadığı kadar zinde ve sağlıklı görünüyorsunuz.”

Papanın yeğeni gülümsedi. “Hayat bana gülüyor... Siz kardeşler için de aynı olduğunu görüyorum. Ama, Jofre...” sesi düştü ve gizlice, “karını biraz pasta börekle besle. Biraz zayıflamış. Çok biniyorsun herhalde, oğlum?” dedi.

Jofre’nin ağzı açık kalmıştı; yanıt bulamadı. Neyse ki o anda kardinalin dikkatini onu çağırان ev sahibimiz Ascanio Sforza dağıttı.

Kocam bana baktı. Son zamanlarda sağlığımla zarif ve kaygılı bir şekilde ilgilenmişti. “Seni beslemeliyim,” dedi. “Sana yiyecek getirecek bir uşak bulayım,” dedi ve beni Cesare’yle baş başa bırakarak gitti.

Başka bir gruba yaklaştırmaya çalıştım, ama Cesare yolumu keserek beni onunla yalnız kalmaya mecbur bıraktı.

“Şimdi de nazik davranmayan sensin, Madonna,” dedi Cesare, sesi imalı konuşan bir sevgilinin tonundaydı. “Mektubuna hak verdim ve kardeşimin maruz kaldığı koşullardan dolayı tedbir ihtiyacını takdir ettim ama...”

Lafını böldüm. “Bundan daha fazlası. Juan ikimizle ilgili dedikodular yaymış. Bunları boşa çıkarmak için yapabileceğimizi yapmalıyız.” Yüz ifademi kontrol etmeye çalıştım. Bunu ondan öğrendiğim için değil, iyiliğimiz için yaptığımızı sanması için uğraştım.

Yine de diğer yanımla onun için yanıp tutuşuyordu; bu kendimden nefret etmeme ve utanmama neden oluyordu. Ona baktım; o kadar yakışıklı, kendinden o kadar emin, o kadar zarif ve o kadar kötüydü ki.

Bana doğru bir adım attı. İçgüdüsel olarak geriledim; kollarıyla Lucrezia’nın belini sarışını ve, *Ve sen benim kraliçem olacaksın*, değişimini hatırladım.

“Ortada zaten dedikodu varsa neden acı çekelim? Neden daha önceki gibi devam etmiyoruz? Barıştığımızdan beri sadece bir gece birlikte olduk...” Durdu, yüzünü yere eğdi, sonra iç geçirdi ve başını tekrar kaldırdı. “Haklı olduğumu biliyorum, Sancha, ama zor. En azından bana bir umut ver. Seni bir daha ne zaman görebilirim, onu söyle.”

Neyse ki Jofre geri dönüyordu; istekli bir şekilde kocama döndüm, bana bir tabak şekerli badem ve tatlı eklemek getirmişti. Kendimi yemeğe verdim ve Cesare’nin bakışından kaçmak için elimden geleni yaptım.

Yerken, dikkatimizi başka bir köşeden gelen, bir sarhoşun yüksek sesi çekti. Rahatsızlığın olduğu yere dönerken sesi tanıdım.

“İşte tembel oburlar!” diye küçük düşürücü bir konuşma yaptı Juan. Yanında komutanlarından biri vardı; onu susturmaya çalışı-

yordu. Juan misafirlerden birine abartılı bir şekilde el hareketi yaptı: Giulia'nın kocasının ve aynı zamanda Kardinal Sforza'nın akrabası şişman Antonio Orsini'ye. Orsini yanında şişman karısıyla birlikte bir masada oturuyordu ve yanlarında ikisi de piskopos olan iki oğlu vardı. O sırada ağzına rosto tıkmakla meşguldü. Aşırı şişmandı. Koca belinin üzerinde iki elini zor kavuşturuyordu. Yüzü de etli butluydu; çenesinin altında üç kat gıdığı vardı; koyu renkli sakalı bunu saklayamamıştı.

“Belki, Don Antonio,” diye seslendi Juan, tüm salonun duyacağı yükseklikte, “daha varlıklı akrabalarınızın masalarında bu kadar uzun süre oyalanmasaydınız, bu kadar şişman olmazdınız!”

Bazıları kıs kıs güldü.

Don Antonio kalan pişmiş et parçasını bıraktı ve kalın, yağlı parmaklarını önemsemez şekilde salladı. “Belki de, Don Juan, sen de düşmanlarından bu kadar hızlı kaçmasaydın, bu kadar zayıf olmazdın.”

Kalabalıktaki çoğu insandan bir *ah* sesi yükseldi.

Juan kılıcını çekti ve onunla dalga geçen adama doğru yalpalayarak yürüdü. “Bu hakaretin bedelini pahalıya ödeyeceksin, bayım. Seni düelloya davet ederdim, ama bir centilmen olarak fiziksel yönden yetersiz olduğunu görüyorum, gülünç bir özre sahip bir adamdan faydalanamam.”

Don Antonio ayağa kalktı ve ileri adım attı; bu kadarlık hareket bile nefesini kesmişti. “Meydan okumanıza kesinlikle karşılık verecek kapasitedeyim, bayım, ama siz bir centilmen değilsiniz. Bir korkaktan ve herkesin ne olduğunu bildiği bir piçten fazlası değilsiniz.”

Juan'ın gözleri öfkeyle kısıldı, bu aynı kontrol edilemez öfkeyi daha önce bana da göstermişti. Şiddetle saldırmasını bekledim.

Ancak yüzü bembeyaz kesildi, konuşmadı. Topuklarının üzerinde döndü ve saraydan çekip gitti.

Orsini yüksek sesle güldü. “Her zamanki gibi bir korkak. Gördünüz mü? Yine kaçıyor.”

Ascanio Sforza bu nahoş ortamı dağıtmak için bir ev sahibi olarak müzisyenlere çalmalarını işaret etti. Dans başladı. Birkaç davet aldım ama hepsini geri çevirdim. Çok geçmeden Jofre’ye yorgun olduğumu ve eve dönmek istediğimi fısıldadım. Vedalaşmak için Kardinal Sforza’yı aradı.

Ama girişte yüksek sesli bir kargaşayla durakladım. Kalabalık şaşkınlık içindeydi. İçeri papalığa ait bir düzine silahlı asker girdi; kılıçları çekilmişti, ifadeleri tehditkârdı.

“Don Antonio Orsini’yi arıyoruz,” diye bildirdi komutan.

Kardinal Sforza ileri atıldı. “Lütfen, lütfen,” dedi komutana. “Burası özel bir mülktür ve iki misafir arasında özel bir tartışma oldu, şarap yüzünden küçük bir atışma. Aşırı bir karşılık vermeye hiç gerek yok.”

“Burada Papa Hazretleri Alexander’in adına bulunuyorum,” diye yanıtladı asker. “Hem başkomutana hem de papa hazretlerine iftira atılmıştır. Böyle bir suç göz ardı edilemez.”

Birliklerini afallayan kardinalin yanından geçirdi. Hepimiz şoke olmuş halde izliyorduk; talihsiz Don Antonio’yu yakaladılar. “Bu bir zorbalık!” diye bağırdı. Karısı feryat etti ve ellerini büktü. “Bir zorbalık! Hapse atılacak hiçbir şey yapmadım.”

Ama askerlerin amacı tutuklamak değildi. Kurbanı dışarı sürüklediler, özel mülkün dışında bir zeytin ağacına çoktan ipi geçirmişlerdi. Her iki tarafta da meşaleler yanıyordu: Bu olaya tanıklık edilmesi istenmişti. Biz misafirler onları takip ettik; ağzımız açık kalmıştı.

Onu bekleyen ipi görünce Don Antonio dizlerinin üzerine çöktü ve feryat etti. “Özür diliyorum! Lütfen, yeter! Başkomutana beni affetmesi için yalvarıyorum; insanların önünde nasıl isterse öyle özür dileyeceğim!”

Bu aptallığa kesinlikle son verilecek, diye düşündüm. Ama komutan hiçbir şey demedi, sadece birliklerine başıyla işaret verdi. Don Antonio, şimdi inleyerek, titreyerek sonuna yaklaşıyordu. Askerler zorlukla onu yerinden kaldırıp ağacın altındaki tabureye çıkardılar.

Son ana kadar bunun gerçekleşeceğine inanmadım. Sanırım hiçbirimiz inanmamıştık. Jofre’nin kolunu sıktım; Cesare diğer yanımdaydı. Üçümüz birbirimize bakıyorduk; olduğumuz yere mihlanmıştık.

İpin Don Antonio’nun boynuna geçirilmesi için gevşetilmesi gerekti; tekrar sıkıldığında adam utanmadan hıçkırarak ağlıyordu.

Aniden komutan işaretle taburenin çekilmesi emrini verdi.

Kalabalığın nutku tutuldu; kimse inanamıyordu. Sadece Cesare hiç ses çıkarmadı.

Don Antonio soğuk gecede önümüzde sallanıyordu; gözleri büyümüş, yerlerinden fırlamıştı. Artık bir ölüydü. İnsanlar bir süre sessiz kaldı; tek ses ağır beden ileri geri sallanırken dalın çıkardığı sestti.

Uzağa baktım. Önce saf korkuyla ifadesi donuklaşmış Jofre’ye. Ve sonra Cesare’ye baktım.

Kardinalin kafasında tutkulu bir şeyin hesabını yaptığı belli oluyordu; dalgın ve düşünceliydi. Doğrudan Don Antonio’nun bedenine bakıyor, ama onun ötesinde yatan fırsatı görüyordu.

Bir hafta sonra, haziranın ortasında, Lucrezia iki haftadır San Sisto’dayken, Vannozza Cattanei oğullarının onuruna bir aile par-

tisi verdi. Jofre, ben, Cesare ve tüm kibirli ihtişamıyla Juan, davete katıldık. Monreale Kardinali Borgia da yanımızdaydı.

Güzel havanın tadını çıkarmak için parti dışarıda, Vannozza'nın sahip olduğu asma bahçesinde verilmişti. Büyük bir masa bizi ve maiyetimizi ağırlamak için hazırlanmıştı. Çiçeklerle ve altın şamdanlarla süslenmişti; yanında birçok meşale vardı. Kutlama öğleden sonra başladı; gece yarısına kadar sürmesi hedeflenmişti.

Malikâneye girerken Jofre'nin kolunu tuttum. Hâlâ saray fahişelerine ve bol şaraba kendini kaptırmasına rağmen, bu davranışlarına göz yumuyordum. İyi taraflarına odaklanıyordum ve kendimi elimden geldiğince onu memnun etmeye adamaya karar vermiştim. Çünkü hayatın başka türlü bir anlamı olmayacaktı.

Parti alanına varınca, ilk kez annesiyle tanıştım. Vannozza çekici bir kadındı; patlıcan moru saçları ve huzur veren bir özgüveni vardı. Çocuk doğurmanın sonucu olarak beli biraz kalınlaşmıştı, ama yine de çekici vücut hatlarını koruyordu: Göğüsleri dolgundu ve uzun boyluydu; kolları ve elleri narindi. Gözleri Lucrezia'ninkiler kadar solgundu. Yüzü Cesare'ye benziyordu. Güçlü bir çenesi, elle çizilmiş gibi yanakları ve düz, çıkıntılı bir burnu vardı. O gün, güvercin grisi, ipek bir elbise giymişti; bu, gözlerini ve saçlarını iyice vurgulamıştı.

Jofre'nin kolunu bıraktım ve Vannozza'nın uzattığı elleri tuttum. Hem ihtiyatlı hem de sıcak bir şekilde beni inceledi. "Ekselansları, Donna Sancha." Kucaklaştık. Sonra beni incelemek için tekrar geri çekildi. Jofre'nin uzaklaşmasını bekleyip, "Oğlum seni çok seviyor. Ona iyi bir eş olduğuna inanıyorum," dedi.

Açık, içten bir şekilde bakışına karşılık verdim. "Elimden geleni yapıyorum, Donna Vannozza."

Üç oğluna da gururlu bir tatminkârlıkla gülümsedi. Jofre, Juan ve Cesare'ye katılırken bir uşaktan bir sürahi şarap aldı. "Hepsi de kendi çapında başarılı, değil mi?"

“Öyleler, Donna.”

“Hadi onlara katılalım.”

Onlara katıldık. Cesare’nin her zamanki siyah rahip kıyafetini giymediğini fark ettim. Bunun yerine altın iple işlenmiş, parlak kırmızı, muhteşem bir tunik giymişti. Juan her zamanki gibi gösterişli bir şekilde yakutlu altın bir brokar ve parlak mavi kadife giymişti. Yine de Valencia Kardinali çok daha çarpıcı duruyordu.

Jofre’nin yanına geçtim; diğer iki kardeşe zoraki gülümsedim ve onları başımla selamladım. “Kardinal Hazretleri,” dedim Cesare’ye aile içindeki geleneğe uygun olarak yanak yanağa öpüşürken gözlerimi başka yere çevirdim. “Başkomutan,” dedim Juan’a. Gandia Dükü’nün gözlerinde meydan okumanın, tedbirli olmayan öfkenin izi yoktu. Öpüşü nazik ve mesafeliydi. Yola gelmiş biri gibi davranıyordu.

Diğer misafirleri de selamladım. Masaya geçme zamanı geldiğinde, Vannozza kolumu tuttu ve sert bir şekilde, “Buraya Sancha. Herkesin yerini ayarladım,” dedi.

Beni doğrudan Cesare ile Juan’ın arasına oturtarak ürpermeme sebep oldu.

Neyse ki, yemeğin başında ailenin kadın reisi Vannozza hepimizin şerefine kadeh kaldırdığından dikkatimiz dağıldı. Önce Juan’a kaldırdı. “Başkomutana,” dedi sevinçle Donna Vannozza, “bize huzur ve bolluk getirecek olan kişiye,” diye tamamladı.

Juan’ın sağdıçlarından neşe nidaları geldi; o da gösterişli bir şekilde, zarif bir kral gibi eğildi.

“Akıllı ve bilgili Valencia Kardinali’ne,” dedi Vannozza daha sonra. Bazı kibar mırıltılar yükseldi ve sonra son kadeh kaldırıldı.

“Squillace Prensi ve Prensesine.” Bu, sessiz gülümsemelerle karşılandı.

Yemek nihaysiz gibi gelse de korktuğum kadar kötü geçmedi. Juan bana tek kelime etmedi, sağında oturan Kardinal Giovanni Borgia'yla konuştu. Cesare'ye gelince, sık sık bakışlarımız karşılaştı; bana yalvaran, hazin bir ifadeyle bakıyordu. Diğerlerinin dikkati dağınıkken kulağıma eğilip bir şey söylemeye çalışınca, nazikçe onu ittim. “Doğru zaman değil, Kardinal. Durumumuzu konuşup daha fazla acı çekmeyelim,” dedim.

Yine de eğilip, “Kendine bir bak; Sancha, yüzün uzadı, zayıfladın. Kabul et, sen de benim kadar mutsuzsun. Ama şu anda Jofre'ye nasıl tutunduğunu görüyorum. Suçluluk duygusunun aşkımızı yok ettiğini söyleme sakın, gülünç olma,” diye fısıldadı.

Ona baktım; yaralanmış bir haldeydim. Hüznümü inkâr edemezdim, ama sebebi Cesare'nin zannettiğinden daha derindi. Başımı çevirdim.

Birbirimizle daha fazla konuşmadık. Nihayet güneş battı; mumlar ve meşaleler yakıldı.

Bu sırada grubumuza bir yabancı katıldı. Venediklilere özgü parlak bir şekilde boyanmış seramik maskesi yüzünü tamamen kaplamış, uzun, ince bir adamdı. Maskenin gözlerindeki delikler ve ince ağzıyla, vakur bir ifadesi vardı, alnına terazi şembölü çizilmişti. Saçları ve bedeni, tek parça, kapüşonlu pelerininin içinde, iyice gizlenmişti. Ziyaretçimiz grubumuzdaki herkesi tanıyordu. Herkesi ismiyle selamladı, ama sesini de derinleştirerek saklamıştı. Meraklanarak kimliğini tahmin etmeye çalıştık. Karnaval zamanı olduğundan, şehirde bir sürü maskeli balo veriliyordu; misafirimizin böyle bir partiden geldiğini farz ettik.

Vannozza onu masaya davet etti ve hizmetkârlar ona bir sandalye getirdi. Juan ile benim arama oturmasına sevinmiştim; ikimizi ayırmıştı.

Juan sürpriz ziyaretçimiz tarafından esir alındı ve kimliğini ortaya çıkarmak için onu sorguya çekerek bayağı bir zaman harcadı. Yabancı onu tamamen büyülemişti; gece ilerlerken ikisinin partiden sonra daha fazla macera yaşamak için planlar yaptığını duydum. Juan daha çok şarap almak üzere kalktı. Jofre ve bense veda edip eve dönmeyi seçtik.

Ama ayağa kalkmadan önce yanımda duran, tanımadığım adama döndüm ve alçak sesle sordum: “Gidiyoruz bayım. Merak ediyorum, isminizi bana söyleyebilir misiniz? Söz veririm kimseye söylemeyeceğim.”

Bana gözlerini dikti ve maskenin altındaki koyu gözlerinde tuhaf bir ışık gördüm. “Bana Adalet de, Madonna,” diye yanıtladı yumuşak bir sesle. “Çünkü buraya bir şeyleri yoluna koymak için geldim.”

Yanıtı içimde tuhaf bir ürperti yarattı. Sessizlik içinde ona baktım. Sonra ayağa kalktım ve aceleyle kocamın yanına gittim. Vedalaşmak için Vannozza’yı kucakladık ve öptük. O sırada Juan masaya döndü; gizemli arkadaşıyla birlikte tutkulu kadınlar bulmanın zamanı gelmişti.

O ikisi ev sahiplerine veda etmeden aceleyle ayrılırken, ben Cesare’ye dönüp baktım.

Kardinal kadehini daha yeni ağzına götürmüştü, ama gözlerini görebiliyordum. Juan’a ve o yabancıya odaklanmıştı; tıpkı zeytin ağacında sallanan Antonio Orsini’nin şişman bedenine baktığı gibi bakıyordu.

Papa hazretleri de dâhil hiçbirimiz ertesi sabah Juan’ın gelmediğini fark etmedik. Yabancı bir kadının yatağında uyanınca Vatikan’a dönmesi akşamı bulurdu; öyle bir alışkanlığı vardı.

Ancak akşam oldu, gece oldu. Jofre ve ben papayla akşam yemeğine davet edildik ve Alexander'in kaygılarını dinledik. Masadayken Juan'ın komutanı geldi ve başkomutanın o günkü acil toplantıya katılmadığını söyledi.

Alexander ellerini ovuşturdu. "Nerede olabilir? Neden zavallı babasını bu kadar üzmemek ister? Eğer bir şey olduysa..."

Jofre yerinden kalktı ve elini Alexander'in omzunun üzerine koydu. "Hiçbir şey olmamıştır, baba. Juan'ın yeni bir kadın bulunca nasıl olduğunu biliyorsun. Bir gece daha sevişmeden rahat etmez... ama eminim sabaha döner."

"Evet, evet..." diye mırıldandı Alexander; rahatlatılmaya ihtiyacı vardı.

Hiçbir şey demedim, ama Adalet isimli maskeli yabancının görüntüsünü aklımdan kolayca silemedim.

Papa hazretleri yeterince sakinleşince, oradan ayrılp yataklarımıza döndük. Birkaç saat sonra, silahlı bir asker tarafından uyumdan uyandırıldım ve Vatikan'a götürüldüm. Papa hazretleri geleneksel selamlama biçimi olarak terliklerinin öpülmesi için tahtında oturmuyordu. Aşağıda, meşalelerin aydınlattığı meydana camdan bakıyor, bir yandan da odayı arşınıyordu. O zaman bilmiyordum, ama bunlar İspanyol muhafızlardı; kayıp komutanlarını bulmak için sokaklarda devriye geziyorlardı. Alexander'in yanında Jofre duruyordu; kolunu huzursuz babasının omzuna atarak onu rahatlatmaya çalışıyordu.

Daha sonra onu rahatlatması için Cesare'yi çağırtmadığını fark ettim.

"Ne oluyor, efendim?" diye sordum. Resmî bir durum değildi. "Ne oldu?"

Alexander yüzünü bana döndü; kalın kaşları çatıktı. Henüz dökemediği gözyaşları gözünde parlıyordu. “Juan kayıp. Kötü bir şey olmasından korkuyorum.”

“Baba,” diye teskin etti Jofre, “endişelenerek kendini hasta edeceksin. Juan bir kadınla kendinden geçmiştir ve dediğim gibi sabaha kesin burada olacaktır.”

“Hayır,” diye başını salladı Alexander. “Bunun nedeni benim. Ascanio Sforza’nın misafirini aptal gibi suçlu ilan ettim; onu astırmamalıydım. Tanrı beni en sevdiğim oğlumu alarak cezalandırıyor.”

Takdire şayan bir şekilde, Jofre babasının en sevdiği oğlu kelimelerini duymamış gibi davrandı.

Soğuk bir kesinlik sardı içimi. Juan gerçekten de ölmüştü, ama Alexander’ın sandığı sebepten değil.

Üzülmeye çalıştım. Alexander beni buraya onu rahatlatmam için çağırtmıştı. Ruhunu yumuşak, kadınsı varlığıyla rahatlatıp ona destek olacak Lucrezia burada değildi artık. Jofre ise Cesare’nin tersine sessizdi. Çağırılma amacımı gerçekleştirmek için ne yapabilirdim ki?

Kocamın yaptıklarını izleyip elimi nazikçe Alexander’ın diğer omzuna koydum. “Efendim, onu Tanrı’ya emanet etmeliyiz. Kaygılanmak bir şey getirmez. Zamanı geldiğinde Juan’ın nasıl olduğunu öğreneceğiz. Jofre haklı, sabaha kadar endişelenmemeliyiz.”

Bana döndü. “Ah, Sancha. Seni çağırttığım için çok memnun oldum. En akıllıları sensin.” Koca elleriyle ellerimi arasına aldı. Gözlerinden yaşlar akıyordu.

“Belki Juan’ın iyiliği için tespih çekip dua etmeliyiz,” diye önerdi Jofre son derece ciddi bir tavırla. “Ona zarar gelmişse de gelmemişse de bu ruhunu iyi hissettirebilir.”

Hem ben hem de papa ona şüpheyi baktık. Alexander’i incelediğince onun dua etmenin etkisine benden daha çok inandığını

gördüm. Yine de oğlunu kucaklayabileceği konusunda umutsuzdu. “Benim adıma da dua et, Jofre. İçim çok karardı, ama senin dua ettiğini duymak iyi gelecektir bana.”

Jofre bana sorgulayan gözlerle baktı. Ona katılmak istemediğimi net bir şekilde belli etmiştim. İyi bir Hıristiyan olsaydım bile, Juan gibileri için dua ederek ikiyüzlülük edemezdim; hâlâ bir parçam ondan intikam almak istiyordu.

Kimsenin ona katılmak istemediğini anlayınca Jofre beni çok şaşırtarak tuniğinden bir tespih çıkardı ve tüm samimiyetiyle dua etmeye başladı:

*O Vergin benedetta, sempre tu
Ora per noi a Dio, che ci perdoni
E diaci grazia a viver si quaggiu
Che'l paradiso al nostro fin ci doni.*

“Ey kutsanmış bakire, Tanrı’nın bizi bağışlaması ve doğru bir şekilde yaşamamız için dua et ki ölümümüzde ödülümüz cennet olabilsin.”

Durum herhangi bir şaşkınlık göstermem için aşırı tatsızdı, ama kocamın, babasının “doğru” versiyon olarak onaylamış olduğu Latince versiyonu *Ave Maria, gratia plena* yerine daha çok halk tarafından tercih edilen *Vergin Benedetta*’yı tekrarladığını duymak beni şaşırtmıştı. Papanın tersine, Jofre Tanrı’ya inanıyordu demek ki. Dua kesinlikle sofu bir hizmetkâr tarafından öğretilmişti. Jofre Latince çalışmaları sırasında öğretileni seçmişti.

Alexander farkı anlamış olsa bile bunu göstermedi. Pencerelelere doğru yürüdü ve odayı arşınlamaya devam etti.

Jofre duayı tekrar tekrar yineledi; denilene göre Aziz Dominic bunun günde yüz elli kez tekrarlanması gerektiğini söylemişti. Kesinlikle Jofre'nin ara vermeden bu sayıyı yakalaması gerekti. Sakinleştirici, monoton sesi bana ve Alexander'e bir tür rahatlık verdi. Sonunda papa tahtına oturdu ve sessizce dua etti.

Muhafızlarından birinin üzgün bir şekilde ortaya çıkmasıyla sessizlik dağıldı, üniformasına kan bulaşmıştı. Korkuyla ona döndük.

"Papa Hazretleri," diye başladı; soluğu kesilmişti ve papanın ayaklarını öpmek için diz çöktü. Konuşamıyordu. Alexander adamın ayağa kalkması ve söyleyeceklerini söylemesi için elini deli gibi salladı.

"Gandia Dükü'nün sağdıcını bulduk," dedi muhafız. "Tiber'in yanındaki bir patikada. Defalarca bir kılıçla saldırılmış. Tanıklık edemeyecek durumda, ölüyor."

Alexander ellerini başına koydu ve tahttan kayarak dizlerinin üzerine çöktü.

"Bizi şimdi yalnız bırak," diye emretti Jofre. "Dükle ilgili haberler olursa geri gel."

Asker eğildi ve ayrıldı. Biz de ağlayan Alexander'in yanına gittik. Basamaklarda üzüntüyle sallanıyordu. Kollarımızı ona dolamaya çalıştık. İyi bir gelin olarak benden bekleneni yaptım. Yine de aynı anda onu hor gördüğümü hissedince şaşırdım; bu yaşlı adamın gerçekten acı çekmesine üzülmekten de edemedim ama.

"Bu benim yüzümden, Ah Tanrım," diye bağırdı; sesi o kadar buruktu, o kadar yürektendi ki doğrudan göğe yükseldiğinden şüphem yoktu. "Oğlumu öldürdüm, sevgili oğlumu! Bırakın öleyim ben de, bırakın onun yerine ben öleyim!"

Feryatları başka bir papalık muhafızı odaya girene kadar bir saat sürdü. Bu kez yanında bir köylü duruyordu.

“Papa Hazretleri,” diye seslendi muhafız. “Dükün kayboluşuyla ilgili şüpheli bir şeyler gördüğünü söyleyen bir tanık getirdim.”

Alexander takdire şayan bir şekilde hemen kendini topladı. Ayağa kalktı, Jofre’nin ve benim yardımımı geri çevirerek ve mükemmel bir vakarla tahtına gidip oturdu.

Tanık orta yaşlı, koyu, karman çorman sakallı ve saçlı, üstü başı yırtık, balıkçı olduğunu gösteren iğrenç kokulu pis bir tuniği olan bir adamdı. Şapkasını çıkardı. Titriyordu; uzatılan papalık terliklerini öpmek için eğildi. Sonra kalktı ve şapkasını elinde döndürmeye başladı. Papa emredince sıçradı. “Bana ne görüp ne duyduğunu anlat.”

Hikâyesi basitti. Juan’ın kaybolduğu akşam, balıkçı teknesiyle Tiber’e gelmişti ve kıyıya yakındı. Yarı sis basmıştı ortalığı; dar sokakta beyaz bir ata binen bir adamı izlemişti. Ama asıl ilgisini çeken bu değildi. Balıkçının gözüne takılan, attan fırlatılan bir bedendi; iki hizmetkâr tarafından dikkatli bir şekilde tutuluyordu. Binici nehre geldiğinde atını yana çekmişti; iki hizmetkâr bedeni almış ve nehre fırlatmıştı.

“Battı mı?” diye sormuştu attaki adam.

“Evet, efendim,” demişti hizmetkârlardan biri.

Ama beden işbirliği yapmamıştı; hizmetkâr cesedin cübbesinin havayla şiştiğini görünce onu tekrar kıyıya çekmişti.

“Ne yapılması gerekiyorsa yap,” diye emretmişti lord. Hizmetkârları ceset Tiber’in karanlıklarında yok olana kadar taş atmışlardı.

Kollarımla sıkıca Jofre’ye sarıldım; korkmuştu. Papaysa, tüm bunları sert bir yüz ifadesiyle dinlemişti.

Hikâye bitince, balıkçıya sordu: “Neden bunu hemen bildir-medin?”

Adamın sesi titriyordu. “Papa Hazretleri, daha önce de Tiber’e atılan yüzlerce ölü adam gördüm. Onları arayan kimse çıkmamıştı.”

Bu cümle ne kadar hayret verici olsa da doğruluğundan şüphe etmedim. En azından Roma’da her gece en az iki ya da üç cinayet işleniyordu ve Tiber bu kurbanlar için sevilen bir sırdaştı.

“Onu götür,” diye emretti Alexander ağır bir şekilde. Muhafız balıkçıyı dışarı çıkardı. Çıktıklarında papa yüzünü ellerinin arasına aldı.

Jofre tahtın basamaklarını çıktı. “Baba,” dedi koluyla babasını sararken. “Bir cinayeti duyduk. Bunun Juan’la ilgili olup olmadığını hâlâ bilmiyoruz.”

Hiçbirimiz Cesare’nin en sevdiği atın beyaz bir kısrak olduğundan bahsetmeye cüret edemedik.

“Belki değildir,” diye homurdandı. Bir umutla en küçük oğluna baktı. “Belki de boşuna üzülüyoruzdur.” Huzursuca bir kahkaha koyuverdi. “Eğer öyleyse, Juan’a canımızı bu kadar sıktığı için korkunç bir ceza vermeliyiz!”

Umut ile umutsuzluk arasında bocalıyordu. Bu yüzden, üçüncü papalık muhafızı çıkıp geline kadar bir saat daha onunla kaldık.

Bu askerin yüzündeki ifadeyi görünce, Alexander bir feryat kopardı. Genç askerin gözlerindeki nahoş bakış, bildirmek zorunda olduğu şeyi söylüyordu. Söylediklerinin duyulması için feryatların yeterince dinmesini bekledi.

“Papa Hazretleri... Gandia Dükü’nün bedeni bulundu. Cenaze için yıkanacağı Castel Sant’Angelo’ya getirildi.”

Alexander zapt edilemiyordu; mantığını dinleyecek durumda değildi. Görülmek için hazır olmamasına rağmen Juan’ın bedenini görmeye gitmek için ısrar etti, çünkü başka türlü oğlunun öldüğüne inanmayacaktı.

Ben ve Jofre ona eşlik ettik. Kadınların cesedi yıkamak için toplandığı odaya girerken iki yanında duruyorduk. Reverans yaptılar; papayı görünce şaşırmışlardı ve çabucak bizi yalnız bıraktılar.

Juan'ın bedeni bir bezle örtülmüştü; Jofre bunu saygıyla kaldırdı.

Çok kötü bir koku sardı önce. Bedeni yazın sıcaklığında bir gece bir gün nehirde kalmıştı.

Juan tanınamaz durumdaydı. Su bedenini iki katına çıkarmıştı; kıyafetleri yırtılmış, karnı tuniğinin altından fırlamıştı. Parmakları sosis gibi kalındı. Onu böyle görmek güçtü; dişlerinin arasından şişmiş dili fırlamıştı, gözleri açık ve süt beyazıydı. Saçı çamurla yüzüne yapışmıştı. Defalarca kılıç saplanmıştı bedenine; kanı çekilmiş, teninin rengi mermer beyazına dönmüştü. En kötüsü de, boğazı bir kulaktan diğerine yarılmıştı ve bu yarığa çamur, yapraklar ve ahşap parçaları girmişti.

Alexander çığlık attı ve çöktü. Jofre ve ben tüm çabalarımıza rağmen onu kaldıramadık.

Sıcaktan dolayı, Juan yıkanıp tekrar giydirilince hemen gömüldü. Tabutu dükün hanedanının üyeleri ve en yakın adamları tarafından taşındı; ardından bir rahip grubu geliyordu. Jofre ve ben papalık dairelerinden izliyorduk. Tören alayı, Juan'ın uzun zaman önce ölen kardeşi Pedro Luis'in Santa Maria del Popolo'daki mezarının yanına defnedileceği yere yola çıkmışlardı; katedralin yolu meşalelerle aydınlatılmıştı.

Papa katılmadı, ama o kadar yüksek sesle ağlıyordu ki Jofre ve ben diğer yas tutanları duyamıyorduk. O gece onunla kaldık; yemesi, içmesi veya uyuması için onu ikna edemedik. Cesare'nin şüpheli yok oluşuyla ilgili olarak hiç yorum yapmadık; ne o zaman ne de sonra...

SONBAHAR, 1497

XXII

Juan'ın ölümünden sonra, Alexander'in en seçkin kardinalleri, Cesare de dâhil olmak üzere soruşturma açtı. Cesare şüphelilere sözle saldırarak büyük bir gösteri sergilemeyi ihmal etmedi. İlk olarak verdiği partide misafirlerinden birinin Juan'a hakaret etmesi ve bu suçtan dolayı asılması nedeniyle Ascanio Sforza sorgulandı. Cesare, Sforza'ya iftira attı, ama kardinal akıllıydı. Bu suçlamalara karşı öfkelenmedi; açık ve net bir şekilde işbirliği yaparak, saklayacak hiçbir şeyinin olmadığı konusunda ısrar etti, sonunda gerçek ortaya çıktı. Cesare gönülsüzce özür diledi.

Diğer düşmanlar da -ki Juan bolca edinmişti- sorgulandı ama zamana ve ısrara rağmen hiçbir ipucu ortaya çıkmadı.

Belki suçlu fazlasıyla ortadaydı. Cinayetten üç hafta kadar sonra, Alexander katili aramayı durdurdu. Bence içten içe suçlunun kim olduğunu biliyordu ve tersine inanmak için çabalamaktan sonunda vazgeçti.

Akıllıca bir şekilde, Cesare resmî işler için Roma'yı terk etti; Napoli'nin yeni kralı olan Federico amcamın taç giyme töreninde kardinal olarak papayı temsil edecekti. Başka koşullar altında, Alfonso

ve Madonna Trusia'yı ziyaret etme fırsatını değerlendirirdim, ama tek yas tutan Papa Alexander değildi. Babasının evlat kayırmasından dolayı kıskançlık hissetse de Juan'ın öldürülmesinden dolayı Jofre çok derinden üzülmüştü. Kendimi onunla kalmaya zorunlu hissettim.

Jofre bir tek kendi üzüntüsünü düşünmemişti. Benden Lucrezia'yı ziyaret etmemi istemişti. "Lütfen," diye yalvardı. "San Sisto'da yalnız ve onu teselli edemeyecek kadar üzgünüm. Başka bir kadının anlayışına ihtiyacı var."

Lucrezia'ya güvenmiyordum. Bana gösterdiği nazık tavrı Cesare'yle olan ilişkisini bitirmemişti; onu sevdiğimi bildiği halde. O da onun başkomutan olma tutkusunu biliyordu ve belki de Juan'ın ölümünü onaylamıştı veya bunda da parmağı vardı.

Yine de kocamın isteğine saygı duyarak manastıra gittim. Bir kez daha kapıda genç Pantsilea tarafından karşılandım. Lucrezia'nın süitine kadar bana eşlik etti; hizmetkârın güzel, zeytin renkli yüzünde umutsuzluk ve gerilim vardı. "*Canterellayı* almak bir işe yaramadı, Madonna," diye fısıldadı. "Bu kadar şaşırmış gibi yapmayın. Onu aldığınızı biliyorum. Çünkü Lucrezia onu deli gibi aradı ve bulamadı. Bu yüzden şimdi kendini aç bırakıyor. Bir haftadır yemiyor, iki gündür su da içmiyor.

Pantsilea beni odaya aldı. Öğlen olmasına rağmen sadece bir kombinezon giyinmiş olan Lucrezia yatağının üzerine kurulmuştu; bacakları ve karnı ince çarşafların altındaydı. Onu son gördüğüm-den bu yana rengi daha da solmuş, gözleri ve yanakları çökmüştü ve ifadesi tamamen kayıtsızdı. Bana umursamazca baktı, sonra da yüzünü duvara çevirdi.

Onun yanına gittim ve oturdum. "Lucrezia! Pantsilea yiyip içmediğini söyledi, ama yemelisin! Kardeşini kaybettiğin için üzgün olduğunu biliyorum, ama kendini ya da çocuğunu incitmeni istemezdi."

“Canım cehenneme,” diye mırıldandı Lucrezia. “Çocuğun da canı cehenneme. Zaten lanetli.” Pantsilea’ya keskin bir bakış attı. “Çık ve kapıyı dinlemeye de kalkma. Zaten haddinden fazla biliyorsun: Bu kadar uzun yaşamana şaşıyorum.”

Pantsilea eliyle ağzını kapattı. Bu, efendisinin sözlerine şaşırdığından değil, onun umutsuz haline üzüldüğündendi. Döndü, kaygısının verdiği yükü omuzları çökmüştü ve arkasından kapıyı sessice kapayarak çıktı.

O gidince, Lucrezia bana döndü ve ölüm döşegindeki biri gibi konuştu. “Çocuğun babasının kim olduğunu bildiğini söylemiştin. Seni temin ederim, Sancha, bilmiyorsun. Ne kadar zalimce aldatıldığını bilmiyorsun...”

Tereddüt etmedim. Tehlikeli bir şekilde dürüst olmaya istekliyse ben de olacaktım. “Cesare’nin çocuğu.”

Uzun bir süre bana baktı. O sırada gözleri kocaman oldu; şaşakalmıştı. Yüzü kederle, öfkeyle ve korkuyla buruştu. Doğuran bir kadının, çektiği sancıyla el tutması gibi ellerimi sıkıca tuttu, sonra sıkımayı bıraktı. İlk başta hıçkırık olduğunu anlamadığım boğuk sesler çıkardı.

“Hayatım... yalanlardan ibaret,” diyerek nefesini tuttu, sonra derin bir nefes aldı. “Önce Rodrigo’nun korkusuyla yaşadım.” Babam dememişti. “Ve şimdi de hepimiz Cesare korkusuyla yaşıyoruz.” Gözlerini doğmamış çocuğuna indirdi. “Bunu sevgi için yaptığımı sanma.”

“Seni zorladı mı?” diye sordum. Öyle mutsuz görünüyordu ki numara yapmadığı aşıkardı.

Lucrezia arkamdaki duvara bakıyordu. “Babamın benden önce bir kızı vardı,” dedi dalgın dalgın. “Çok önce öldü, çünkü babamın yaklaşma çabalarını güzellikle kabul etmedi.” Anı, keskin, acı bir

kahkaha attı. “O kadar uzun zamandır numara yapıyorum ki kendi gerçek duygularımı bile bilmiyorum. Roma’ya ilk geldiğinde seni bir rakip olarak görmüş, kıskanmıştım.”

“Ama *ben* babanı reddettim ve hayattayım,” dedim, ama gerisini getirmedim, çünkü söylediğim şeyin, acısını artıracığını anladım.

Lucrezia’nın ifadesi sakindi; bu söylediklerimden sonra gözleri soğudu. “Hayattasın, çünkü Alexander seni ayartmaya ya da sana tekrar zarar vermeye kalksaydı, Cesare onu öldürürdü. Hemen değilse de uygun yerde, Cesare’nin lehine olacak şekilde. Yaşıyorsun, çünkü kardeşim seni seviyor.” Yine yüzünü çarpıttı. “Juan’ın pozisyonunu istiyordu ve Juan sana zarar vermişti. Bu yüzden Juan öldü. Gerçeği bilmesine rağmen babam bile Cesare’yi suçlamaya cüret edemez.

“Ben de güvendeydim, çünkü her zaman siyasal açıdan avantajlı bir evlilik yapabilirim. Artık yaşamak için bir nedenim yok.” İfadesi acınası bir haldeydi. Gözlerini kapattı. “Bırak öleyim, Sancha. Bu büyük bir yardım olur. Bırak öleyim ve sen de Jofre’yle birlikte Squillace’ye git.”

Bir an için onu inceledim. Cesare’nin bana nazık olması konusunda yaptığı hatırlatmayı hiç unutmamıştım.

Cesare’yle ilgili en büyük korkularım doğru çıkmıştı. Hayatım tehlikedeydi. Bir yanlış adımda beni seven bir adam kolayca memnuniyetsiz olup beni öldürebilirdi. Cesare’nin hevesine göre yaşayacak ya da ölecektim ve onu her zaman uzağımda tutamayacaktım.

Ama tek acınası durumda olan ben değildim. Lucrezia’nın yükü benimkinden çok daha fazlaydı. Çocukluğundan beri, kaçma şansı olmadan, anlatılamayacak kadar kötü iki adam tarafından kullanılmıştı. Dünyadaki gerçekten en mutsuz kadındı; bir arkadaşa muhtaçtı.

Ona sıkıca sarıldım. Koşullarımız birbirinden farklı olsa da ikimiz de umutsuzduk; bu yüzden birbirimizi teselli edebildik. “Ne

ölmene izin vereceğim, ne de seni bırakacağım,” diye yemin ettim. “İşin aslı sen bir şeyler yiyip içene kadar bu odadan çıkmayacağım.”

Yavaş yavaş artan ziyaretlerim ve yüreklendirmemle Lucrezia’nın iştahı açıldı; görüntüsü de, sağlığı da düzeldi. Onu bırakmayacağım sözünü yineledim. O da bana daima onun arkadaşlığına sahip olacağıma dair yemin etti.

Ben San Sisto’yu ziyaret ederken, Alexander sözünü esirgemenen Savonarola’dan bir mektup aldı; papalığın yaptığı açıklamaya karşı koyarak hâlâ vaaz veriyordu. Mektupta papa hazretlerinin oğlunu kaybetmesine duyulan üzüntüden bahsediyordu ve ayrıca papayı günahkâr yaşam biçiminden dolayı kınıyordu. Alexander tövbe ederse, ki rahibin ısrar ettiği buydu, kıyamet gelmeyecekti. Aksi takdirde Tanrı ona ve ailesine daha fazla üzüntü yaşatacaktı.

İlk kez, papa, Savonarola’nın sözlerini özümseyerek okumuştı. Çocuklarını ve kadınlarını gönderdi. Cesare ve Lucrezia zaten gitmişlerdi. Bu yüzden, Alexander geri dönmemizi isteyene kadar, Jofre ve benim Squillace’ye dönmemiz gerektiğine dair zorunlu bir bildiri aldık.

Jofre bunu bir ceza olarak algılayarak sıkıldı. En umutsuz anında Lucrezia’yı terk edeceğim için üzgündüm, ama haberler karşısında suçlu bir rahatlık da hissettim. Eşyalarımızı topladık ve sahilden güneye doğru yola çıktık. Roma’nın ezici sıcaklığından ve skandal-larından uzak olacağımız, ağustos ve eylül aylarını geçireceğimiz yere gidiyorduk. Squillace hatırladığım kadarıyla kayalık, çorak bir taşraydı. Şimdi Roma’nın muhteşemliğini gördükten sonra sarayımız acınacak kadar kırsal bir mezbele gibi görünüyordu; yemek ve şarap da berbattı. Yine de, saltanatın yok oluşu beni rahatlatmıştı. Kızgın güneşin altında, eğri büğrü küçük bahçelerde rahatça dolaşı-yordum; çalılıkların ardında saklanmış birinin saldırısına uğramak-

tan korkmuyordum. Korkunç bir sahneye şahit olmak konusunda endişelenmeden koridorlarda başıboş geziyordum. Mavi okyanusa bakıyordum. Balkonumdan manzaranın sadece bir kısmını görmeyi umursamıyordum ve burası Napoli Körfezi'nden daha az güzel olsa da bana iyi gelmişti. Bölgenin zeytinlerini ve limonlarını, yavan bahçelerini yedim, ama papalık sarayındaki herhangi bir ziyafet kadar lezzetli buldum hepsini.

Hepsinden de güzeli, Alfonso ziyarete gelmişti.

“Ne kadar değişmişsin!” diyerek güldüm. Ona sıkıca sarıldım önce, sonra ellerimiz birbirine kenetlenirken geri çekildim, onu beğenmiştim. Daha da uzamış, on sekizinde, yakışıklı bir adam olmuştu; güneşte parlayan, düzgün tıraşlı, altın rengi sakalı vardı. “Nasıl oldu da daha evlenmedin? Napoli’deki tüm kadınların başını döndürüyor olmalısın!”

“Elimden geldiğince,” dedi, gülümseyerek. “Şu haline bak, Sancha, sen de çok değişmişsin! Çok asil görünüyorsun! Zengin ve önemli bir hanımefendi gibi!”

Kendime baktım. Güneye özgü yalın şekilde giyinmeyi unuttuğum. Boynumda elmaslar ve saçlarımda yakutlar vardı; koyu kırmızı, süslü, gümüş kadife bir elbise giymiştim. Bu doğal olmayan gösteriş, Borgia’lar tarafından yozlaştırıldığımı gösteriyor gibiydi. Alfonso’nun beni saflaştıran varlığını, içimde saklı olan iyiliği çıkarmasını çok özlemiştim. Zoraki gülümsedim. “Roma’da pek siyah giymiyoruz.”

“Sıcaktan olmalı, şüphesiz,” diye neşeyle karşılık verdi ve onu ne kadar çok özlediğimi anladım. Bir kez daha bu sevgi dolu, saf ruhun varlığıyla olmak çok yüceydi. Mümkün olduğunca her gün onun varlığından keyif aldım. Sonsuza kadar Squillace’de kalmamıza izin verilmeyeceğini biliyordum. Bu geçici bir süre içindi. Bunları

son günlerimmiş gibi yaşadım, çünkü Cesare'yle son karşılaşmam ertelenemezdi.

Kalbim, Juan'ın zalimliğinden, Cesare'nin riyakârlığından sonra o kadar yaralanmıştı ki, Alfonso'nun iyiliği sayesinde yeni yeni iyileşiyordu. Sık sık Lucrezia'yı düşünüyordum. Onu cesaretlendirecek bir sürü mektup yazdım.

Ne yazık ki Alexander yeni edindiği sevgi ve acıma duygularından sıkıldı ve Roma'da ona katılmamız için bizi çağırttı.

Sonbaharın sonunda, kış başlamadan az önce Roma'ya döndük. Cesare de dönmüştü; hâlâ bir kardinaldi. Gerçi Alexander'i ikna etmişti; o da oğlunun kırmızı cübbesinden kurtulması için gerekli olan Kilise kanunları üzerinde oynamaya başlamıştı. Neyse ki, yasal düzenlemelerle dikkati dağınıktı ve aile yemeklerine katılmaktan vazgeçmişti. O haftalar boyunca onu çok az gördüm.

Bu sırada Lucrezia, Noel'den önceki günlerde, boşanmasını sağlayan kardinaller Vatikan'a gelmesini emredene kadar San Sisto'da kaldı.

Lucrezia'yı odasında ziyaret ettim. O sırada Pansilea onu giydirmeye çalışıyordu. Karnı burnunda hamileydi artık ve üzerine giydiği kürklü mantosu bile karnını saklayamamıştı. Kucaklaştık, onu öptüm. Gülümsedi ama dudakları hafifçe titriyordu.

"Baban onlara ne söylerse onu yapacaklar," diye hatırlattım ona, ama sesi yine de titriyordu.

"Biliyorum," dedi.

"Her şey düzelecek," diye devam ettim. "Yakında hamileliğin de bitecek ve birlikte dışarı çıkabileceğiz. Çok cesurdun, Lucrezia. Bu cesaretin ödüllendirilecek."

Sakinleşti ve elini yanağıma koydu. “Sana güvenmekte haklıymışım, Sancha. Bana çok iyi bir arkadaş oldun.”

Kardinaller heyetinin önünde kendini takdire şayan bir şekilde kontrol ettiği söylendi bana. Ebelerin, onu *virgo intacta*⁵ olarak bulduğunu duyurduklarında bile ürkmemişti. Kardinallerin hiçbiri, tarihte ikinci kez Tanrı’nın bir bakirenin hamile kalmasına izin verdiğinden bahsetmeye cüret edemedi.

O andan sonra Lucrezia inzivaya çekilmiş olarak Santa Maria Palazzo’da kaldı. Karnında çocukla ortalıklarda dolaşması uygun değildi ya da babasının yanındaki tahtta dilek sahiplerini dinleyemezdi. Bu yüzden süitinde kaldı.

Kızının yokluğunda, Alexander sık sık benim yanma oturmamı istedi. Lucrezia’nın minderinde değil, benim için ayırdığı diğerinde. Bu bir emir olduğundan reddedemedim.

Bir şubat sabahı görev gereği oturmuş, papadan büyük kızının evliliğinin geçersiz sayılmasını isteyen önemli bir asilin ricasını dinliyordum. Oldukça sıkılmıştım. Alexander de birkaç kez esnemişti ve kış soğuğunda ısıtsın diye omuzlarına aldığı kürk şah düzeltmekle uğraşıyordu. Yaşlı kardinaller odada duruyordu; ocakta yanan ateşe rağmen titriyorlardı.

Aniden birkaç oda öteden bağırtılar geldi.

“Piç! Orospu çocuğu! Ona dokunmaya nasıl cüret edersin!”

Ses tonu sert, pervasız bir öfke doluydu. Bu ses Cesare’ye aitti.

Asilin ricası boşa gitmiş, dinlenmemişti. Taht odasındaki bizler, gözlerimizi kocaman açmış, kargaşanın geldiği yöne gözlerimizi dikmiştik.

5 (Lat.) El sürülmemiş, bakire. (ç.n.)

Hızlı adımlar yaklaştı. Cesare birini yakalamış, doğrudan önümüze atmıştı.

“Seni öldüreceğim, orospu çocuğu! Kim olduğunu sanıyorsun da ona dokunuyorsun?”

Genç bir adam hızla tahtın önüne fırlatıldı. Lucrezia’yı San Sisto’ya götüren ve oradan da eve getiren uşak Perotto’ydu bu.

Cesare arkasından kırmızı suratıyla kılıcını sallayarak geldi; onda daha önce rastlamadığımız bir öfke sergiliyordu.

“Cesare?..” diye sordu papa, öyle şaşkıncı ki sesi fısıltıdan öte çıkmamıştı. Boğazını temizledi ve daha büyük bir otoriteyle, “Ne oluyor?” diye sordu.

“Yardım edin, Papa Hazretleri!” diye bağırdı kendinden geçen Perotto. “Delirmiş, saçma sapan şeyler uyduruyor. Beni öldürene kadar tatmin olmayacak!” Tahtın basamaklarını çıktı ve kendini Alexander’ın ayaklarına attı. Beyaz yün elbisesinin eteklerini tuttu. O kadar şaşırmışım ki izinsiz ayağa kalktım ve tökezleyerek merdivenlerden inerek yoldan çekildim.

Cesare kılıcını ona salladı.

“Dur!” diye emretti papa. “Cesare, sen açıkla!”

Saldıramaz duruma gelince bir açıklama yapması gerekti, çünkü Perotto papanın eteğine sarılmıştı ve bu kutsal bir eylemdi; kiliseye sığınmaktan daha büyük bir korunma olarak düşünüldü.

Yanıt olarak Cesare kılıcıyla bir hamle yaptı; yalvaran, ağlayan Perotto’yu çevirdi ve kılıcıyla boğazını kesti.

Geri çekildim ve içgüdüsel olarak kendimi korumak için kolumu kaldırdım. Alexander nefesini tuttu; kan, beyaz cübbesine, şalına, yüzüne sıçramıştı.

Perotto uzun, korkunç bir süre vahşi bir şekilde spazm geçirdi. Sonra da hareketsiz uzandı; tahta çıkan basamakları tamamen kaplamıştı.

Cesare izledi; zalim bir zevkle çenesi seğiriyordu. Perotto sonsuz sessizliğe gömülürken, Cesare sonunda, “Lucrezia. Çocuğun babası o. Kardeşi olarak, onun yaşamasına izin veremezdim. Bu bir onur meselesiydi; ahlaki açıdan intikamını almam gerekiyordu.”

Yanaklarından kan akan Alexander nedenlerle daha az ilgileniyor gibiydi. “Önce bir bez getirin,” diye emretti. Ve sonra Perotto’nun bedenine iğrenerek baktı. “Ve bu dağınıklığı kaldırın.”

Ertesi sabah, Perotto’nun elleri ve ayakları bağlı bedeni Tiber’de bulundu. Gelenek olduğu üzere, papanın kızını iğfal edenlere ne olacağını gösteren sembolik bir şov yapıldı.

Yanındaysa Pantsilea’nın bedeni yüzüyordu. Boğulmuştu ve şimdi artık sessiz olan ağzına bir tıkaç sokulmuştu. Bu, çok şey bilen ve söyleyecek olan diğer Borgia uşaklarına açık bir uyarıydı.

İLKBAHAR, 1498

XXIII

Lucrezia ilkbaharın başında doğurdu. Doğumdan önce, Santa Maria'dan uzaklaştırıldı, doğum esasında çılgınlıkları zaten bilinen "sırrı" açığa çıkarmıştı. Dedikodular ayyuka çıkınca Savonarola'nın papalığa saldırıları şiddetlendi: Alexander'i görevden almak için uluslararası bir konseyin toplanmasını istedi.

Çocuk bir erkekti, adı Lucrezia'nın ısrarı üzerine Giovanni oldu. Merak etmeden duramadım; itibarı düşürülmüş, Borgia'ların ölümüne nefret ettiği dul Giovanni Sforza, sanki onun dölüymüş gibi kendi ismi verilen çocuk hakkında ne düşünmüştü?

Çocuk, sütannesinin gözetiminde *palazzoya* getirildi. Ağlamaları saray sakinlerini rahatsız edebilir diye uzak bir kanatta tutuldu. Lucrezia izin verildiği sürece sık sık çocuğu ziyaret etti, yine de onun için yeterli değildi. Yalnız kaldığımızda, oğlanın annesi gibi davranmasına izin verilmediğine kalbinin kırıldığını söyleyip durdu bana. Bazen teselli edilemez şekilde ağladı.

Doğum yaptığı andan itibaren kismetleri sıraya girdi; ya Sforza'nın suçlamalarına inanmıyorlardı ya da hiçbirini umursamıyorlardı. Siyasal avantaj her şeyden önemliydi.

Papa ve Cesare bu adamları uzun uzadıya düşündüler; bazı isimleri Lucrezia'yla paylaştılar ve o da benimle paylaştı. Gravina Dükü Francesco Orsini ve Kont Ottaviano Riario adaylar arasındaydı. En favori olan Napolili Antonello Sanseverino'ydu, ama Fransa'yı destekleyen bir Angevin'di. Böyle bir evlilik aile içinde siyasal olarak beni son derece dezavantajlı hale getirirdi.

Lucrezia'yla olan arkadaşlığım ve sırdaşlığım da sıkıntıdaydı. Masum Perotto ile Pantsilea'nın kaderlerini görmüştüm ve yıllardır sadık olsalar da planlarına uygun olmazsa, Borgia'ların sadakatimi görmezden geleceklerini biliyordum. Birinin sesinin kesilmesi gerekiyorsa, ne kadar sevildiği, güvenildiği önemli değildi; susturulurdu.

Pantsilea'nın ölümü kâbus görmeme neden olmuştu. Cesedini görmemiştim; kendine o zamana kadar muhbir ve ajanlardan oluşan etkileyici bir ağ kurmuş olan Esmeralda'nın anlattığı detayları biliyordum sadece. Karanlık Tiber'in derinliklerinden bir şişe mantarı gibi çıkan Pantsilea'nın bedenini görünce soluk soluğa uyanıyordum. Ölü gözleri yavaşça açılıyor ve bana bakıyordu. Kolunu kaldırarak suçlayıcı bir şekilde parmağını bana uzatıyordu: *Sen. Ölümümden sen sorumlusun...*

Çünkü *canterellayı*, Lucrezia'nın elbisesinde saklı olan zehri ben almıştım. Ve zehir kayıp olduğu için zavallı hizmetkârın öldürülmesinden sorumlu olduğum düşüncesinden kurtulamıyordum. Cesare'nin zehri kullanması için Lucrezia'yı zorladığını düşünüyordum. Lucrezia şişenin kaybolduğunu Cesare'ye açıklamak zorunda kalmıştı.

Tabii ki Pantsilea suçlanacak ilk kişiydi.

Genç nedimenin çok şey bildiği için susturulduğuna ikna olduğum zamanlarda kendimi daha az suçlu hissediyordum. Gerçi susturulmasaydı, söylememesi gereken bir şeyi daha söyleyebilirdi.

Lucrezia ve Cesare arasındaki gerçeğin ortaya çıktığı gün beni dolaba tıktığını itiraf edebilirdi.

İlkbahar ve yaz süresince aklı evlilikle meşgul olan bir tek Lucrezia olmadı.

Bir gün Vatikan'a, Cesare'nin çalışma odasına çağrıldım. Pusula "Valencia Kardinali, Cesare Borgia" diye imzalanmıştı.

Elimde parşömenle yatağıma oturdum. En korktuğum an gelmişti. Cesare benim sevgimi ve sadakatimi ölçmek isteyecekti. Başka bahane kabul etmeyecekti.

Bu özel görüşmeyi engellemek gibi boş bir ümide kapılarak, Esmeralda'yı ve genç iki nedimemi yanıma aldım. Vatikan'a yürüyerek gittik. Yammızda kardinalin çalışma odasına kadar bize eşlik eden iki muhafız vardı. Girişte duran bir asker nedimelerimin gitmesi için elini salladı. "Kardinal Hazretleri Squillace Prensesi'yle yalnız görüşmek istiyor."

Esmeralda bu uygunsuzluk karşısında kaşlarını çattı. Ama nedimelerim bekleme alanına sevk edildiler ve ben kardinalin odasına yalnız girdim.

Cesare abanoz ağacından yapılmış, kakmalı, altın yaldızlı büyük bir masada oturuyordu. Arkasındaki raflar kilise kanunlarının yazılı olduğu deri kaplı ciltlerle doluydu ve masada yağ lambası titreyordu. Asker içeriye kadar bana eşlik etti. Cesare ayağa kalktı ve karşısındaki kadife minderli sandalyeye oturmamı işaret etti.

Oturdum. Asker dışarı gönderildi ve Cesare hemen masasından kalkıp önümde diz çöktü. Resmî takkesini takmış ve kırmızı cübbesini giymişti. Mermer zeminde ipek etekleri hışırdadı.

"Donna Sancha," dedi. Beni en son yatağına aldığından bu yana aylar geçmişti. Yine de, durumun resmîyetine rağmen bir sevgilinin

tanıdık sevecenliğiyle konuşuyordu. “Babamdan resmî açıklama geldi; yakında manastır yaşamının yükünden azat edileceğim.”

Ürperdiğimi gösterecek kadar aptal değildim. Bunun yerine ses tonumu samimi tuttum. “Senin için mutlu oldum. Kesinlikle çok rahatlamış olmalısın.”

“Bundan da fazlası,” dedi. “Bu büyük bir fırsat... bizim için.” Nazıkçe elimi tuttu ve ben daha tepki veremedem, serçe parmağıma küçük, altın bir yüzük taktı.

Yüzük annemin yüzüğüydü; Juan’ın bana tecavüz ettiği gün parmağımdan çaldığı yüzük. Korkuyla geri çekilmemek için kendimi zor kontrol edebildim. “Bunu nereden aldın?” diye fısıldadım.

“Fark eder mi?” diye sordu, gülümseyerek. “Donna Sancha, hayatımın en büyük aşkı olduğunu, olacağını biliyorsun. Mutluluğumu tamamla. Özgür olduğumda benimle evleneceğini söyle.”

Uzağa baktım; iğrenmişim, ama çok daha farklı bir tepki vermek için kendimi zorladım. Bir süre sessiz kaldım; dikkatli bir şekilde uygun kelimeleri aradım, ama hayatımı kurtarabilecek bir tane bile bulamadım. “Ben özgür değilim,” dedim sonunda. “Jofre’ye bağlıyım.”

Omzunu silkti; sanki kolayca kurtulabileceği bir şeydi. “Jofre’ye kardinallik verebiliriz. Şüphesiz kabul edecektir. Bu, evliliğin geçersiz sayılmasını kolaylaştıracaktır.”

“Öyle olmaz,” dedim; ses tonum duygusuzdu. “Monreale Kardinali Borgia evliliğin gerçekleştiğine şahitlik etti. Evliliğin gerçekleştiğine dair şüphe yok.”

Durumu kaybedeceğini anlamaya başladığında sesinde öfke vardı ve onu kızdıran bu durumun sebebinin ne olduğu konusunda gerçek bir fikri yoktu. “Kardinal Borgia avucumuzda. Ne istersek onu söyleyecektir. Beni sevmiyor musun? Karım olmak istemiyor musun?”

“Öyle değil,” dedim içten bir şekilde. “Jofre’yi utandırmak istemiyorum. Böyle bir şey onu kesinlikle mahvedecektir.”

Bana delirmişim gibi baktı. “Jofre iyileşecektir. Kardinallik, ona güç ve acısını hafifletecek zenginliği getirecek bir pozisyon. Onu Valencia’ya göndereceğiz; bu durum daha az sıkıntı yaratacaktır. Birbirinizi bir daha görmeyeceksiniz.” Durdu. “Madonna, aptal değilsin. Tam tersi; son derece zekisin. Babamın ordusunun başkomutanı olacağımı biliyorsun.”

“Biliyorum,” diye yanıtladım sessizce.

“Juan gibi etkisiz bir ahmak değilim. Böyle bir pozisyonun sunduğu fırsatları görüyorum. Papalık eyaletlerinin sınırlarım genişletme niyetindeyim.”

“Büyük hırsları olan bir adam olduğunu hep biliyordum,” dedim yine eleştirel olmayan bir tonda.

“Niyetim,” dedi, sesi sertleşti, daha yakına eğilirken ifadesi de arzuluydu, “İtalya’yı birleştirmektir. Hükümdarı da ben olmak niyetindeyim. Ve senden kraliçem olmanı istiyorum.”

Bunları Lucrezia’nın dolabında saklanırken zaten duyduğumu belli etmemek için kendimi şaşkınlık ifadesi takınmaya zorladım.

“Beni sevmiyor musun?” diye ısrarla sordu öfkelenerek; duygularını saklamayı bırakmıştı. “Sancha, birbirimize karşı hissettiklerimiz konusunda yanılmadığımı sanıyordum.”

Bu kelimeler savunmamı kırdı. Yüzümü yere eğdim. “Hiç kimseyi bu kadar sevmedim,” diye itiraf ettim pişmanlıkla. Kalbimi biliyordum; kolayca kötüleştirilebilirdi ve Kral Çesare’ye layık kötü kraliçeyi oynayabilirdim.

Bu ona umut vermişti. Parmağının arkasıyla yanağımı okşadı. “Ayarlandı o zaman. Evleneceğiz. Jofre’ye karşı aşırı şefkatlisin. Güven bana, o bir erkek. İyileşecektir.”

Açık ellerinden yüzümü çektim ve sertçe, “Beni duymadınız galiba, Kardinal, yanıtlım hayır. Etkilendim ve duygulandım. Ama böyle bir rol için aradığınız kadın ben değilim.”

Yüzü kıpkırmızı oldu, elimi bıraktı ve ayağa kalktı. Hareketleri öfkesini yansıtacak derecede gergindi. “Öyle olmadığı anlaşıldı, Madonna. Çıkabilirsin.”

Beni ikna etmek için daha fazla zaman harcamadı. Yaralanmış onuru buna müsaade etmedi. Yine de ayağa kalkıp nedimelerimin yanma giderken, onu reddettiğim için kesinlikle kafasının karıştığını, hatta incindiğini söyleyebilirdim. Söylediğim nedene, Jofre’yi gerçekten düşündüğüme inanamazdı.

Görünüşe bakılırsa gerçek sebebi sezememişti; onun bir katil olduğunu bildiğim için onu reddettiğimi anlamamıştı. Bu yüzden rahatlamıştım.

Reddettiğim için benden öç almasını bekliyordum. Hançerimi kolayca ulaşabildiğim bir yerde olsun diye yastığının altında tutuyordum. Gene de o gece sık sık uyandım. Rüzgârın cama vurarak çıkardığı her hışırtı, koridordaki her gıcırta yaklaşan bir suikastçi gibi gelmişti. Cesare’yi reddetmişim ve hayatımı kaybedeceğimi düşünüyordum. Birkaç günden fazla yaşamayı beklemiyordum. Uyandığım her sabahın son sabahım olduğunu farz ediyordum.

Lucrezia’ya kardeşinin teklifini reddettiğimi söyledim. Ona güvenmek konusunda çok rahat değildim. Riyakârlık yeteneği vardı. Bu yüzden güvenilirliğini Donna Esmeralda’ya danışmıştım, ama Esmeralda’nın dedikoduları bile Lucrezia’nın gerçek karakterini gösterecek kadar tutarlı değildi. Yine de Cesare’nin öcünün derecesini öğrenmeye çalışmalıyım.

Haberimi ciddi bir şekilde dinledi. Dürüsttü. Öç alınmayacağını söylemedi. Ama bana bir konuda güvence verdi. “Şunu anlamalısın,” dedi. “O zamandan beri kardeşimle konuşuyorum. Aklımın başına geleceği konusunda hâlâ umutlu. Sana fiziksel olarak zarar vereceğine inanmıyorum. Onun kalbi hâlâ umutsuzca senin.”

Bu beni biraz rahatlatmıştı. Yine de Cesare’nin fikrimi asla değiştirmeyeceğimi anlayacağı gün nasıl bir öç alacağı düşüncesinden rahatsız oluyordum.

Lucrezia ve ben arkadaşlığımıza devam ettik, neredeyse her gün görüştük. İlkbaharın sonlarına doğru bir sabah, odama geldi ve bahçede yürümek için ona eşlik etmemi istedi. Ben de mutlu bir şekilde kabul ettim.

Bizden birkaç adım arkada yürüyen ve kendi sohbetlerine dalmış olan nedimelerimiz duyma mesafesinden uzaklaşınca, Lucrezia cilveli bir şekilde, “Kardeşin Alfonso’dan bahsetmiştin ve onun tüm İtalya’daki en yakışıklı erkeklerden biri olduğunu iddia etmiştin,” dedi.

“Bu bir iddia değil,” dedim, espriyle. “Bu gerçek. O altın bir tanrı, Madonna. Geçen yaz Squillace’de gördüm onu ve daha da yakışıklı olmuş.”

“Nazik mi peki?”

“Daha naziği doğmamıştır.” Durdum ve ona baktım; aniden içimi harika bir umut sarmıştı. “Bunların hepsini biliyorsun zaten. Ondan çok kereler bahsettim sana, Lucrezia. Söyle hadi, bizi ziyarete Roma’ya mı geliyor?”

“Evet!” dedi ve şen bir çocuk edasıyla ellerini çırpı. Neşeyle gülümseyerek iki elini de tuttum. “Ama, Sancha, bundan da iyisi var!”

“Alfonso’nun ziyaretinden daha iyi ne olabilir?” diye sordum. Ne kadar aptalmışım, ne kadar körmüşüm!

“O ve ben evleniyoruz.” Benden coşkulu bir tepki bekleyerek gülümsedi.

Nefesimi tuttum. Korkunç siyah bir girdabın içine çekildiğimi hissettim; kendimi kurtaramadığım boğucu, tehlikeli bir uçuruma çekilmiştim.

Yine de gönülsüz bir nezaketle doğru davranmayı başardım. Gülümsemedim -gülümseyemedim- ama onu kendime çekip sıkıca sarılarak durumu kurtarabildim.

“Sancha,” dedi, sesi omzumda boğularak. “Sancha, çok tatlısın. Seni hiç bu kadar duygusal görmemiştim.”

Kendimi kontrol edebildiğimde, geri çekilerek zorla da olsa gülümsedim. “Bu sırrı benden ne kadar süredir saklıyorsun?”

Sessizce Alfonso’ya sövdüm. Bana evlilik teklifiyle ilgili hiçbir şey söylememişti. Söyleseydi eğer, onu uyarmak için bir fırsatım olabilirdi, girmek üzere olduğu cehennem çemberini açıklayabilirdim. Mektuplarım kesinlikle Alexander ve Cesare tarafından incelenecekti, çünkü bu evlilik siyasal açıdan önemliydi. Damat olarak Roma’ya gelmesini beklemek zorundaydım.

Ama Giovanni Sforza’nın suçlamalarını da mı duymamıştı? Bunlara inanmayacak kadar aptal mıydı? Ve tüm Roma Lucrezia’nın doğum yaptığını biliyordu. Şüphesiz Alfonso, Perotto’nun baba olduğu yalanını kabul etmişti ve Lucrezia’nın gençlik hatalarını görmezden gelmişti.

Bu benim hatam, dedim kendi kendime. Roma’daki hayatın nasıl olduğuyla ilgili acı gerçeği ondan ben saklamıştım.

Onu korumak istemiştim. İyi bir Borgia gibi, ağzımı kapalı tutmayı öğrenmiştim.

“Çok uzun süredir değil,” diye yanıtladı sorumu Lucezia. “Babam ve Cesare bu sabaha kadar bana söylemediler. O kadar mutluyum

ki! Sonunda kendi yaşımda, yakışıklı ve nazik bir kocam olacak. Roma'daki en şanslı kadın benim! Ve kardeşin burada kalmayı kabul etti. Hepimiz Santa Maria'da yaşayacağız.” Elimi sıktı. “Birkaç ay öncesine kadar kendi hayatıma kıyacak kadar umutsuzdum. Ama beni sen kurtardın ve bu yüzden sana her zaman minnettar kalacağım. Şimdi tekrar umudum var.”

Cesare dilimi tutmam, hareketlerimi düşünmem, dilediği gibi davranmam için daha mükemmel bir yol seçemezdi. Alfonso'ya olan sevgimi biliyordu; aile yemeklerinde ve özel kaçamaklarımızda sık sık Alfonso'dan bahsederdim. Cesare küçük kardeşimi korumak için her şeyi yapacağını biliyordu.

“Senin için sevindim,” diyebilirdim.

“Onu ne kadar özlediğini biliyorum. Belki babam ve Cesare de onu seçerken bunu düşünmüşlerdir.” İfadesindeki bu saflık beni şaşırttı.

Lucrezia'nın cümledeki iğnelemeyi anlamadığını bilerek, “Öyle olduğundan şüphem yok,” dedim.

Donna Esmeralda'yı bulmak için yatak odama gittim. San Gennaro mihrabına diz çökmüş, ağlıyordu.

“Sonunda dünyanın sonu geldi,” diye inledi, boynundaki küçük altın haçı tutarak. “Onu öldürdüler. Onu öldürdüler ve bunun bedelini biz ödeyeceğiz.”

Onu ayağa kaldırdım ve yatağın kenarına oturması için zorladım. “Kim, Esmeralda? Kimi kastediyorsun?”

“Savonarola,” dedi. “Alexander'in elçileri. Vaaz vermekten vazgeçmeyecekti, bu yüzden onu astılar ve bedenini yaktılar.” Başını salladı. Fısıldayarak, “Tanrı Alexander'i alaşağı edecek, Madonna.

Sözlerimi bir kenara yaz: Bir papa bile böylesi bir kötülüğe devam edemez,” dedi.

Ellerimi omuzlarına koydum. “Kendin için korkma, Esmeralda: Eğer Tanrı’nın tüm yürekleri gördüğü doğruysa, o zaman seninkini de görüyordur ve senin iyi bir kadın olduğunu biliyordur. Seni cezalandırmak için bir sebebi olmayacaktır asla.”

Aynı şeyi kendim için söylemem zordu.

Sonunda Esmeralda uykuya daldığında, saatlerce kardeşimin durumunu düşünüp durdum. Büyükbabam Ferrante’nin söylediklerini hatırladım: *Onu seviyorsan, ona göz kulak ol. Biz güçlü olanlar zayıf olanlara kol kanat germeliyiz, biliyorsun. Hayatta kalmak için gerekli olan şeyi yapacak yürek onlarda yok çünkü.*

Kardeşimin hayatını kurtarmak için her şeyi yapardım ve Cesare bu gerçeğin fazlasıyla farkındaydı. Lucrezia’ya koca olarak onu seçmesinin nedenlerinden biri de beni onunla evlenmeye mecbur bırakmaktı.

Eskiden içimi neşeyle dolduran bu düşünce şimdi beni ürperti-yordu... Çünkü Alfonso’yu korumak için zavallı Jofre’yi terk etmem ve bir katille evlenmem gerektiğini biliyordum.

YAZ, 1498

XXIV

Alfonso yazın ortasında Roma'ya geldi. Onunla özel olarak konuşabilmek için, aşırı hevesli kız kardeşi oynadım. Onlar daha Vatikan Tepesi'ne giden Ponte Sant'Angelo Köprüsü'nü geçmeden atımla tek başıma maiyetini karşılamaya gittim.

Alfonso yanında birkaç sağdııcıyla maiyetinin önünde, atının sırtındaydı. Arkalarından eşyalarıyla ve geline getirdiği hediyelerle dolu yük vagonları geliyordu. Parlak güneşin altında parlayan altın saçlarını kolayca seçebildim. Atımı mahmuzladım. Beni tanıyınca çığlık attı ve o da beni karşılamak için atını dehledi.

Atlarımızdan inip kucaklaştık. Evliliğinden kaygı duymama rağmen, onu görünce sevinçle gülümsemeden edemedim. Çok daha muhteşem bir görüntüsü vardı şimdi; soluk mavi saten bir kıyafet giyinmişti. "Alfonso, canım."

"Geldim, Sancha! Nihayet yanma geldim! Bir daha seni bırakmam gerekmeyecek hiç."

Sağdıçları bize katılmak için aceleyle geliyorlardı. "Kardeşimle biraz yalnız kalabilir miyim?" diye sordum tatlı bir şekilde.

Razı geldiler ve ağır vagonlara yöneldiler yine.

Yanağımı yanağına dayadım. “Alfonso,” diye fısıldadım kulağına. “Seni gördüğüm için çok mutluyum, ama bu evlilik gerçekleşmemeli.”

İnanmaz bir kahkaha koyuverdi. “Sancha,” dedi yüksek sesle, “bunu söylemek için zor bir zaman ve yer seçtin.”

“Söylebileceğim *tek* zaman ve yer şimdi ve burası. Vatikan’a vardığımız an rahatça konuşacak kadar güvende olmayacağız.”

Ses tonum öyle sert, öyle ciddiydi ki bunaldı. “Çoktan kabul ettim. Anlaşmayı şimdi feshetmek mantıksız olur, korkaklık olur...”

Derin bir nefes aldım. Durumu anlatmak için az bir zamanım vardı ve kardeşim çok çabuk güvenen biriydi. Tanık olduğum ihanetin ölçüsünü çabucak nasıl anlatabilirdim? “Burada ahlak anlayışı yok. Aragonlu şairlerin Lucrezia’yla ilgili yazdıklarını biliyorsun,” dedim. Kendimi suçlu hissettim; evlenmeye niyetlendiği adama anlattıklarımı bilse neler hissederdikim bilir.

“Lütfen.” Kızardı, ne demeye çalıştığımı kesinlikle biliyordu.

Sannazaro’dan alıntı yaptım. “*Hic jacet in tumulo Lucretia nomine, sed re Thais: Alexandri filia, sponsa, nurus.*” Lucrezia’ya atfen yazılmış bir manzumdu: “Mezarında yatan ismen Lucrezia’dır ama aslında Thais’tir: Alexander’in kızı, eşi, gelinidir.” Pantsilea ya da başkaları Cesare’nin Lucrezia’yla ensest ilişkisini başkalarıyla paylaşmış olmalıydı, çünkü Napoli ve İspanya’daki şairler bile Lucrezia’yla ilgili iğneleyici beyitler yazmaya başlamışlardı. (Bu beyitlerde şair onu ensest ilişkilerden tövbe eden antik Mısırlı günahkâr-azize Thais’le mukayese ediyordu.)

Bu dedikoduların gerçek olduğunu söylememe gerek yoktu; Alfonso neden bu alıntıyı yaptığımı anlayacak kadar zeki idi.

“Sancha,” dedi, alçak sesle ve gergin, hızlı konuşuyordu. “Ona karşı yapılan suçlamalar gerçek olsa bile, ben özgür değilim. Napoli’nin iyiliği için bunu yapacağıma yemin ettim. Fransa’yla bağı olan diğer

adamlar da teklifte bulundular, ama papa hazretlerinin Fransız etkisine girmesine izin veremeyiz. Tam papalık desteği olmadan Aragon Hanedanı'nın sonu gelir. Yeni Fransa kralı bölgemizin hükümdarı olduğunu ilan etti bile; başka istilalardan korunmak için papanın yanımızda olması gerek."

İfademdeki acıyı bastırmaya çalıştım. Alfonso'nun maiyeti yüzümde mutluluktan başka bir şey görmemeliydi. "Anlamıyorsun; her adımına dikkat etmek zorundasın. Onlar katil," diye fısıldadım,;sanki güzel bir havadan bahsediyormuşuz gibi ifadem memnuniyet doluydu.

"Birçok hükümdar gibi. Onların arasında kendi akrabalarımız da var," diye karşı çıktı. "Etkileyici değil miyim, Sancha?"

"Tanıdığım en etkileyici adamsın, neredeyse." Beni yine gülmsetmeye çalışmıştı, ama içim büyük bir umutsuzlukla doluydu.

"Borgia'ları bile etkileyeceğim. Onların güvenini kazanacağım. Ben aptal değilim. Benden kurtulmak için onlara sebep vermeyeceğim. Ve bu evlilik ailemize büyük rahatlık getirecek: Bisciglie Düklüğü." Durdu; ses tonu neşeliydi. Benim korkumu da neşeye dönüştürmeye çalışıyordu. "Lucrezia çok mu kötü? Bana kötü mü davranacak? Çirkin bir çirkef mi?"

"Hayır, hayır ve hayır." Acıyla iç geçirdim; yenildiğimi anlamıştım. Bu evliliği hiçbir şey durduramayacaktı.

"Mektuplarında onunla arkadaş olduğunu söylemiştin. Şu ana kadar hayatta kalmış gibi görünüyorsun."

"Sayılır," dedim ve durdum. "Lucrezia aslında bana karşı oldukça iyi."

"O zaman kalpsiz bir canavar değil. Ve ben onu burada yargılayacağım. Ona iyi davranacak ve iyi bir koca olacağım, Sancha. Babası ve Cesare'yi kazanmanın daha iyi bir yolu olduğunu sanmıyorum."

Elimi sakallı yanağına koydum. “Eşsiz bir koca olacaksın, küçük kardeşim. Tanrı’ya sana göz kulak olması için dua edeceğim.”

Onunla şehre doğru at sürdüm. Cesare Vatikan’ın önünde onu almak için bekliyordu. Valencia Kardinali’nin tavrı sıcak ve resmîydi. Kız kardeşi üzerinde etkisini istemediği şekilde kullanabilecek bu adamı tartıyordu. Haklı olarak kaygılanıyordu. İçimden geçenleri belli etmemek için elimden geleni yaptım.

Sonunda atlarımızdan indik. Taht odasına giden Vatikan merdivenlerini çıkarken kardeşimi takip ettim. Alexander tamamen beyazlar giymiş, boynuna ağır, altın-elmas haçını takmış, oturarak bizi bekliyordu.

Lucrezia onun yanındaki kadife mindere oturmuştu. Kocası olacak adam gibi en soluk mavi elbisesini giymişti, ama onunki ipektendi, gümüş süslemeleri vardı ve büstiyeri küçük incilerle işlenmişti. Buna uyan bir şapka takmıştı. Yanakları al aldı. Omuzlarından dökülen altın sarısı lüleleriyle neredeyse güzel görünüyordu. Alfonso’yu görünce, yüzü bir fener gibi aydınlandı. Onu ilk gördüğü anda büyülenmişti.

Alexander de etkilenmiş gibiydi. Kocaman sırttı ve, “Damadımız, yeni Bisciglie Dükü! Hoş geldin, Alfonso! Ailemize hoş geldin, sevgili oğlum! Ee, Lucrezia, demek dedikodular doğruymuş, damat adayı son derece yakışıklı bir adam!”

Alfonso görev gereği papanın terliklerini öpmek için diz çöktü. Formalite tamamlandıktan sonra, Alexander ayağa kalktı ve tahtından inerek kolunu gelecekteki damadının omzuna koydu. “Gel. Gel. Yarın düğün yemeği olduğundan çok yemememiz gerektiğini düşünmeme rağmen güzel bir akşam yemeği hazırlattık.”

Güldü, Alfonso da gülümsedi. Bu arada, Lucrezia küçük minderinden kalkıp merdivenleri indi. Alfonso onu selamladı, reverans yaptı ve elini öptü.

“Madonna Lucrezia,” dedi, insanları az sonra söyleyeceği sözlerle ikna edebilecek bir içtenlikle konuşabilen tek kişi kardeşimdi. “Bu gece bir yıldız gibi parlıyorsunuz. Güzellüğünüzü kıyaslayacak olursam, sizin dışınızdaki her şey karanlık gibi kalır.”

Lucrezia, küçük bir kız çocuğu gibi kıkırdadı. Alexander böyle güzel sözler karşısında tatlı tatlı gülümsedi. Sonra ikisi papalık dairelerinin ve bekleyen ziyafetin yolunu tuttu, Lucrezia da onları hülyalı bir şekilde takip etti. Yanında Cesare vardı, yüz hatları memnunmuş gibiydi ama bakışları deliciydi; yüzümde donuk bir gülümsemeyle en arkada ben yürüyordum.

Düğün, Giovanni Sforza’yla yapılan bahtsız evliliğin yapıldığı yerde, Azizler Salonu’nda yapıldı. Birkaç davetli ve birkaç kardinal vardı; çoğu Vatikan hanedanlığındandı.

Lucrezia siyah saten elbisesinin içinde hoş görüyordu; elmaslarla işlenmiş altın bir korsesi vardı. O ve Alfonso, altın bukleleri ve soluk gözleriyle kardeş gibi görünüyordlardı aslında. Bense ne komik ki, Cesare’nin kardeşiymişim gibi koyu renk saçlıydım. O da duruma uygun olarak siyah kadife bir kıyafet giymişti. Geline saygısızlık olmuştu, ama o gün Napoli’ye özgü donuk renkli bir elbise giyinmişim.

Düğün sırasında, Jofre’nin yanında durdum. Cesare’ye bana rahatsız edici derecede yakındı; kocamın diğer yanında duruyordu. Kardinal Giovanni Borgia gelin ile damattan yeminlerini etmelerini istedi. Papalık kuvvetlerinin başkomutanı Juan de Cervillon’un güzel mücevherli kılıcıyla yeni Bisciglie dük ve düşesini kutsadı. Bu, ikisinin hiçbir sebeple ayrılmamasını sembolize ediyordu. Bense

parlayan kılıca bakıyordum. O sırada kâhinin kartını hatırlamıştım; bir kalbe iki kılıç saplanmıştı. Hafızamdan birçok şeyi silmiştim, ama de Cervillon'un silahını görünce içimi daraltan anılar geri gelmişti.

Kötülüğe asla hizmet etmeyeceğim! diye iddia etmiştim mağrurca. Kesinlikle o anda Cesare'yle evlenmeye zorlanmaktan daha kötü bir şey düşünemiyordum.

O zaman en çok sevdiklerini ölüme mahkûm edeceksin, demişti kâhin.

Merasimi korkuyla izledim, başka bir şey hissedemiyordum.

Ama Alfonso ve Lucrezia hep gülümsüyordu. İkisi daha mutlu görünemezdi. Umutsuz bir şekilde bu gerçeğe tutundum; Borgia'ların ellerinde yaşadığım acıdan kardeşimin uzak kalmasını umdum.

Alfonso emin, güçlü bir sesle yanıtını verdi. Lucrezia'nın yanıtı nazik ve utangaçtı; ona dürüst bir sadakatle bakıyordu. İkisinin de gözlerinde gördüğüm şeyin ne olduğunu biliyordum; Kardinal Valencia'yla tanıştığım gün beni yaralayan aynı yıldırımdı.

Çok geçmeden töreni yöneten papa elçisi ikisini karı koca ilan etti. Mutluluk saçan Alfonso ve Lucrezia salondan kol kola çıktılar, ardından Komutan de Cervillon ve Kardinal Borgia geldi.

Ne yazık ki, geri kalanımız özel şapelden davet alanına geçerken bir tartışma başladı. "Squillace Prensesi damadın kız kardeşi; onun maiyeti önce gitmeli," dedi Donna Esmeralda ciyak ciyak bir sesle. Çok geçmeden Cesare'nin sağdıçlarından birini dürttü. Cesare'nin hizmetkârları öncelik istiyordu. Kişinin kişisel hislerini hizmetkârlarından tamamen saklamak imkânsızdır. Cesare'nin maiyeti ile benimkilerin birbirilerinin boğazlarını kesmesi an meselesiydi. Jofre'nin sağdıçları ileri atıldı ve, "Squillace Prensi ve Prensesinin geçmesine izin verin!" dedi.

Yanıt olarak, çenesine kuvvetle bir yumruk indirildi ve adam arkadaşlarının kollarına düştü. Donna Esmeralda ve nedimelerim titremeye başladılar. Papa hazretlerinin maiyetinin arbedeye katılması işleri daha da kötüleştirdi.

Daha fazla yumruk atıldı ve kılıçlar çekildi. Papanın hizmetkârları çok korkmuştu; sunağın arkasındaki basamakları kullanarak şapelden kaçtılar. Kavganın ortasında Alexander'i korumasız bıraktılar. "Yeter!" diye bağırdı, kollarını sallıyordu, altın cübbesi kılıçla kesilmişti ve neredeyse omzu yaralanacaktı. "Yeter! Bu mutlu olayı mahvetmeyin!"

Yalvarmaları bağırtılarla kesildi. Jofre'nin sağdııcı ona saldıranla yerde güreşmek için yeterince kendini toplamıştı. İkisi şapelin girişini kapatmıştı.

"Durun!" diye bağırdı Jofre, sesi kakofoniye karışarak. "Bu aptallığı hemen bırakın!"

Görev Cesare'ye düştü. Tek kelime etmeden hançerini çekti ve anında tek bir hareketle dövüşen iki adamın üzerine doğrulttu. Bıçağın ucu ikisinden birinin boğazına denk geldi. Bakışındaki öfke, iki adamı kız kardeşinin düğünü bile olsa kan dökmek konusunda tereddüt etmeyeceğine ikna etti.

Oda sessizleşti. "Ayrılm," dedi Cesare, tehditkâr ama yavaş bir şekilde, yine de sesi yeterince yüksek çıkmıştı.

Sağdıçlar iki yana yuvarlandılar. Ayağa kalktılar. Gözleri kocaman açılmıştı. Şimdi rahat duruyorlardı.

"Papa hazretlerinin maiyeti nerede?" diye sordu Cesare, aynı soğukkanlı, alçak ama ürkütücü ses tonuyla.

Sağdııcı, sunağı ve özel papalık odalarına giden basamakları gösterdi. "Saklanıyorlar, Ekselansları."

“Yakalayıp getirin onları. Papa hazretlerinin önce çıkması ve ona eşlik edilmesi gerekiyor.”

Sağdıç sunağa hızla gitti ve basamakları çıktı. Cesare hançeri hâlâ çekili, ama aşağı indirilmiş halde, Jofre’nin sağdıçına ve kavga ettiği adama bakıyordu. “Şüphesiz yardıma ihtiyacı var,” dedi kardinal.

Abartılı bir şevkle, Jofre’nin sağdıçı onu takip etti. Tüm maiyetin ortaya çıkması birkaç dakika aldı. Ama sonunda papa şapeli terk edebildi. Nezaket göstererek, samimi ya da değil, Cesare maiyetimin önce çıkması konusunda ısrar etti.

Törenin ardından uzun bir akşam yemeği yenildi. Ardından dansa başlandı. Alfonso her zamanki gibi Borgia’ları bile etkileyecek bir cazibeye sahipti ve hoş bir neşeyle doluydu. Roma’ya geldiğimden beri ilk kez, papa önce Lucrezia’yla sonra benimle dans etti. Cüssesinin büyüklüğüne rağmen, oğlu Cesare gibi atletik bir zarafete sahipti.

Özellikle saray fahişelerinin orada olmadığını gördüğüme sevinmiştim. Papanın metresi Giulia bile yoktu. Sforza skandalı ve Lucrezia’nın doğum yaptığıyla ilgili dedikoduların doğru olmadığına Alfonso’yu ikna etmeye çalışıyor gibiydi. Yine de Borgia’ların geleneksel iffetsizliğini gösterecek bir kutlama olmaması beni rahatlatmıştı. Papa, Lucrezia’nın mutluluğunu düşündüğü için her zamankinden daha az şarap içti. Cesare bile iyi bir görüntü sergilemişti.

Alfonso ve ben papa için, Napoli’ye özgü bir dans sergiledik. Kardeşimin gözleri parlıyordu; gülümsemesi içtendi. Sevincinin bir kısmının ikimizin yeniden bir arada olacağından kaynaklı olduğunu biliyordum, ama Lucrezia’dan aldığı keyfin de içten olduğunu görebiliyordum. Alexander yemekte şakayla, “Birbirlerini beğendiler,” demişti. “Şu ikisine bir bakın! Sanki etraflarında başka kimse yok. Acaba sessizce çıksak mı? Rahatsız etmeyelim, değil mi?”

Küçük kardeşimin daha güzel ve onurlu kadınlar arasından bir eş seçebileceksen Lucrezia'ya neden âşık olduğunu anlayamıyordum. Yine de onun mutlu olmasını diledim.

Bol bol dans edildikten sonra, davet alanına kurulan küçük bir sahnede amatör oyunlar sergilendi. Gösterilerin birinde dizine başını dayamış tek boynuzlu bir ata tatlı tatlı dil döken güzel giyimli bir hizmetçi vardı. Tabii ki hizmetçiyi oynayan, papanın metresi Giulia'ydı ama rahatsız edici olan bu değildi. Altın yaldızlı boynuzuyla tek parça olan maskenin altındaki adamı vücut yapısı ve hareketlerinden tanıdım.

Bu, Cesare Borgia'ydı; iffet ve sadakat portresi çiziyordu.

Günün ağarması yakındı; Lucrezia ve Alfonso odalarına çekildiler. Onları kibirli gülüşüyle Giovanni Borgia takip etti. Zavallı kardeşim de tıpkı benim gibi aynı huzursuzluğu yaşayacaktı; kardinal eşiyle birleşmesine tanıklık edecekti. En azından Alfonso'yu kendi babası izlemeyecek, ona bu utancı yaşatmayacak, diye düşündüm. Kardinalin güllere iltifat edip etmeyeceğini de merak ettim.

Düğünden birkaç hafta sonra, Cesare yıllardır hayalini kurduğu şeye kavuştu. Kardinaler kurulunun önünde durumunu açıklama fırsatını elde etti; onlardan asla uygun olmadığı bu meslekten azledilmeyi istedi. Bunun karşılığında kendini Kilise'nin hizmetine adayacağına ve önce Fransa'ya gidip, başka bir Fransız kral tarafından yeni bir istila olmaması için, İtalya'yı korumak adına gerekli her şeyi yapacağına yemin etti.

Lucrezia *virgo intacta* ilan edildikten sonra Cesare'nin isteği tabii ki kabul görecekti.

Cesare isteğine kavuştu. Bu kabul edilir edilmez kendine eş arayacaktı. Kendimi en kötüsüne alıştırmıştım; tekrar çalışma oda-

sına çağrılmayı bekliyordum. Ancak çok şaşırdığım bir şey oldu ve Lucrezia onun amcam Napoli Kralı Federico'nun yasal kızı, kuzenim, Aragonlu Carlotta'yı seçtiğini söyledi.

Şaşırdım. Cesare'yi hafife aldığımı düşündüm. Lucrezia onun beni gerçekten önemseydiğini söylemişti. Ve belki bu yüzden ne beni zorladı ne de bana zarar verdi. Daha da iyisi, gelin seçimi Napoli Prensi olarak Borgia Hanedanlığı'nda Alfonso'nun pozisyonunu güçlendirecek, burada daha güvenli yaşamasını sağlayacaktı.

Carlotta o zaman Fransa'daydı; o bahar ölen *Re Petite*, yani VIII. Charles'ın sofı dul karısı, Borgia yanlısı Kraliçe Anne Brittany'nin sarayında eğitim görüyordu. Cesare en iyi giysilerini giydi ve gümüş nallı beyaz kısırağına binerek kuzeyin yolunu tuttu. Carlotta'yı kazanacağından emindi, çünkü yeni kral XII. Louis kötürüm, kısır karısı Kraliçe Jeanne'dan boşanmayı deli gibi istiyordu; böylece sevdiği Anne'la evlenebilecekti.

Cesare, papanın oğlu olarak boşanma ilamını Louis'nin eline verebilecek tek kişiydi; tabii kendi evliliğinin sağlanması karşılığında.

Rahat bir nefes alarak, onun atına binip gidişini izledim; ülkenin sorunlarının nihayet sona erdiğine inanmıştım.

SONBAHAR - KIŞ, 1498

XXV

Sıcak, sert yaz nihayet yerini sonbahara bıraktı, sonra da mevsim ılıman kışa döndü. Roma'daki hayatım hiç bu kadar güzel olmamıştı. Juan ölmüştü. Cesare siyasetle ve Fransa'daki flörtüyle meşguldü; beni kocama, kardeşime, Lucrezia'ya ve Alexander'e bırakmıştı.

Cesare'nin ve Juan'ın iğneleyici laflarından uzakta, Jofre çok daha rahat ve nazikti. Alfonso doğası gereği iyi bir ruh hali içindeydi ve Lucrezia'ya olan aşkı onu çok daha neşeli ve etkileyici kılmıştı. Eskiden arada bir gördüğüm sevimlilik artık Lucrezia'da da kalıcı olmuştu. Ailesi mutlu olduğu için Alexander de mutluydu. Kızı dengine kavuşmuştu ve şimdi kontes değil bir düşesti. Büyük oğluysa daha da iyi bir evlilik yapmak üzereydi. Şimdi yasal torunlara sahip olma olasılığı vardı.

İkimizin de Alfonso'ya olan sevgisi sayesinde Lucrezia ve ben birbirimize çok daha yakın olduk. Alfonso'nun küçük kişisel tuhaflıkları üzerine çene çalıyorduk. Lucrezia, Alfonso'nun çocukluk hikâyelerini dinlemeyi seviyordu. Alfonso bir keresinde bir mum gibi yanıp yanmadığını merak ederek kraliçenin süs köpeğinin kuyruğunu yakmaya çalışmıştı. Dört yaşındayken de neredeyse deniz alıp götürüyordu onu. O da bana onun nasıl horladığını, abartılı

soluklar aldığını, sonra da hepsini büyük, horultulu bir rüzgâr şeklinde bıraktığını itiraf etmişti.

Yatak odamda mücevherimle birlikte sakladığım *canterellayı* unutmuştum. Kaynağını unutmuştum; hatta Lucrezia'nın babasıyla yattığını, erkek kardeşiyle tutkulu öpüşmesini bile unutmuştum. (Lucrezia hamileliğinden bu yana papanın onu rahat bıraktığını söylemişti. Ya yaşı ateşini söndürmüştü ya da ondan olduğundan şüphelenilen gayrimeşru çocuğun doğumuyla ilgili daha fazla dedikoduya yol açmak istememişti.) Ayrıca Alfonso'yla her geceyi kendi yatak odasında geçirdiğini de itiraf etmişti. Daima orada uyanıyordu, nadiren *palazzonun* erkek kanadındaki odalarında zaman geçiriyordu. "Umut etmeye bile cesaretim yoktu," diye sırrını açtı, oldukça istekli bir şekilde. "Kocamın aynı zamanda tutkulu sevgilim olacağını hiç ummazdım."

Bir kış sabahı, parlak güneşin havadaki sertliği yumuşattığı bir gün, biz kadınlar Kardinal Lopez'in üzüm bağında piknik yapmaya karar verdik. Hava içeride kalınmayacak kadar güzeldi. Ta ki arabada yanıma yaklaşıp itiraf edene kadar, Lucrezia anlamadığım bir sebeple hareketli görünüyordu. "Bir sırrım var. Kimseye söylemedim. Alfonso'ya bile, ama sana söylemeliyim."

Yüzümdeki güneşin tadını çıkarıyordum tembel tembel. "Sır mı?" Lucrezia'nın gururlu gülüşünden mutlu bir haber vereceğini anladım. Yeni kocası için bir partiden ya da aldığı bir hediyeden bahsedeceğini sandım.

"Hamileyim. İki aydır âdet görmüyorum."

"Lucrezia!" Gerçekten memnun olmuştum, omzunu tuttum. "Eminsin, değil mi? Başka bir sebep olamaz, değil mi?"

Kahkaha attı, tepkime sevinmişti. "Eminim. Göğüslerim çok hassas. Alfonso'nun onlara dokunmasına zor dayanıyorum. Ve sürekli yemek yemem lazım, yoksa yemek kokusunu hoş göremeyecek kadar

hassaslaşıyorum. Aptalı oynamalısın ve kimseye söylememelisin. Bu gece yemekte ona bu haberi vererek sürpriz yapmak istiyorum.”

“Çok heyecanlanacak. Baban da öyle,” diyerek, hala olacağım düşüncesiyle gülümsedim.

Üzüm bağına gelince, mükemmel bir kır manzarasıyla karşılaştık: Çimenlik ve kır çiçeklerine karşı dikey çizgi halinde uzanan çam korusu, asmalardan yapılmış çardak, yapraklarından ve meyvelerinden mahrum, budanmış asmalar. Bahçe aşağı eğimliydi, hoş bir manzara sunuyordu. Masa getirildi ve hizmetçi kızlar yemekleri ve şarabı çıkarmakla meşgulken, Lucrezia manzaraya baktı, kürk şalını çimlerin üzerine bıraktı ve, “Yarış için harika bir gün,” dedi.

Güldüm. Kesinlikle çocuksu bir öneriydi. Ancak Lucrezia’nın yüzündeki muzır ifadeye bakınca ciddi olduğunu gördüm. “Durumunuz, Madonna,” dedim alçak sesle.

“Gülünç olma!” diye karşı koydu. “Daha sağlıklı olamazdım! Ve bunu Alfonso’ya söyleyeceğim için o kadar heyecanlıyım ki bir şey yapmadan durursam enerjiden delireceğim.”

Gülümseyerek onu baştan aşağı süzdüm; kardeşimle evlendiğinden beri biraz kilo almıştı ve yaşam gücüyle doluydu. Yürümeye ve at binmeye oldukça alışkındı; küçük bir koşu, hamile olsun olmasın, onu incitmezdi. “Yarışalım o zaman, Düşes,” dedim. Mükemmelen sıralanmış asmalara baktım ve, “İdeal bir ortam,” dedim.

“Yarışalım o zaman.” Çardaktaki ilk aralığı işaret etti. “Burası varış noktamız; ilk gelen kazanır.”

Paltomu ve pelerini üzerimden çıkardım. İkisinin de etekleri çok uzundu ve ayağıma dolanırdı. Lucrezia da kendisinininki çıkardı. Bu arada ben, “Peki nesine?” diye sordum.

Kaşlarını çattı; düşünüyordu. Sonra dudağının kenarı yukarı kıvrıldı. “Elmas. Ya sen benimkilerden alırsın ya da ben seninkilerden.”

“Peki, seçimi kim yapacak?” diye ısrar ettim.

“Kaybeden,” dedi, ani bir çekingenlikle.

Kollarımı kavuşturdum ve başımı salladım. O da güldü.

“Peki, peki, kazanan seçsin. Sanırım benim kazanmam gerekecek.”

Eteklerimizi yukarı topladık; Donna Esmeralda’nın işaret vermesini istedik ve sonra da başladık.

Bu pek adil bir yarış değildi. Ben daha uzundum ve bacaklarım da daha uzundu. Büyük miktarda toz kaldırarak kolaylıkla ben kazandım. “Öyleyse,” dedim, “en iyi elmasını almak zorunda kalacağım.” Lucrezia gözlerini devirdi ve çok kaygılanmış numarası yaptı; ikimiz de ödülümü almaya niyetli olmadığımızı biliyorduk.

Lucrezia yeniden yarışmak istedi. Ben reddedince (kendini yormasını istemiyordum) daha genç olan nedimeleriyle yarışmak için ısrar etti. Yarış alanında dört nedime, Donna Esmeralda’nın işaret vermesini bekliyorlardı; her bir sırada iki kişi duruyordu.

Biraz endişelenmeye başladım, çünkü günün serinliğine rağmen Lucrezia oldukça kızarmış ve terlemeye başlamıştı. Donna Esmeralda’nın koşuculara başlaması için işaret verdiği anda öğlen yemeğinin servis edilmesi konusunda ısrar etmeye karar verdim.

Son yarış başladığında, çardaktan çıkıp Donna Esmeralda’nın yanına gittim. Masada dizi dizi baştan çıkarıcı yemekler duruyordu; bu kadar harekettten sonra Lucrezia’nın aç olacağına şüphe yoktu.

Uzağa bakarken bir patırtı duydum. Ardından bir çığlık geldi. Donna Esmeralda’nın, iri yapısının müsaade ettiği ölçüde hızla çardak yolundaki iki kadına doğru koştuğunu gördüm. Aynı anda, ikinci kadının yolun ortasında olduğunu gördüm; yeşil brokar eteği balon gibi havalanmıştı. Ben de Esmeralda gibi koşup Lucrezia’nın yanında durdum. Üzerine düşen genç nedime yavaşça kalktı ve efendisinden uzaklaştı.

“Lucrezia!” diye bağırdım, yanında diz çökerek. Bilinci yerinde değildi ve korkutucu şekilde solgundu. Ayakta durmuş titreyen, dili tutulmuş zavallı nedimeye suçlar şekilde baktım. “Ne oldu?”

“Bilmiyorum, Madonna,” dedi, sesi ağlamaklıydı. “Koşuyordu ve sanırım terliklerine takılıp düştü. Zamanında duramadım...” Bize bakıyordu; genç yüzünde azarlanmak ya da cezalandırılmaktan dolayı duyduğu korku görülüyordu. Ama onunla ilgilenmiyorduk; zarar görmemişti. Lucrezia şiddetli çarpışmanın etkisindeydi.

Lucrezia’nın yanaklarına hafifçe vurdum, soğuktular. Onu ayıltamamıştım. Gerçeği söylemek zorundaydım, Donna Esmeralda’ya baktım.

“Bisciglie Düşesi hamile,” dedim. “Onu hemen *palazzoya* götürmeli, doktor ya da ebe çağırmalıyız.”

Donna Esmeralda bu haber karşısında nefesini tuttu. Sonra da arabamızın ava çıkan genç erkek araba sürücülerinden birini almaya gitti. Yarım saat içinde, arabaya geri döndük. Esmeralda ve ben Lucrezia’yı boylu boyunca dizlerimize yatırdık. Elimi alnında tuttum; ateşinin çıkmasından korkuyordum. İlk yarışa izin verdiğim için kendime sövdüm.

Palazzoya vardığımızda, Lucrezia kendine gelmişti. Ama olanları hatırlamayacak kadar sarsılmıştı.

“Kahrolası terlik!” diye sövdü, onu *palazzoya* kadar taşımak için ısrar eden sürücüyü uzaklaştırmaya çalıştı ve sonunda başardı. Sürücü ahlaki açıdan uygun olarak onu yatak odasının kapısında bırakıp gitti. Biz kadınlar hemen Lucrezia’nın etrafını sardık. Yatağına doğru yalpalarken bizden destek alıyordu.

Her adım ağrıya sebep oluyordu. “Sadece sırtım,” dedi kayıtsızca, “ve başım ağrıyor. Yarın daha iyi olurum.”

Ebe onu bekliyordu. Lucrezia uysallıkla, muayeneye razı oldu. Yaşlı kadın sonunda yatak odasından çıkınca Donna Esmeralda ve ben haber almak için koltuklarımızdan fırladık.

“Düşes başından ve sırtından ciddi bir şekilde yaralanmış,” diye bildirdi kadın. “Ateşi yok, kanaması veya düşükle ilgili başka bir belirti yok. Ama daha çok erken.”

Donna Esmeralda ve ben Lucrezia’nın baş nedimesine danıştık. Doktora gelmemesini söylemeye karar verdik. Onun geldiğini başkaları fark edebilirdi ve doktorun gelişi ciddi bir hastalığın göstergesi olarak algılanırdı; ebeysen genellikle küçük kadınsal şikâyetler için başvurulmuş biri olarak görülürdü. Alfonso ve papayı telaşa düşürmeye gerek yoktu. Ebeyi alıkoyabilirdik. Lucrezia’nın durumunun nasıl gittiğini görmek için sonraki birkaç saat ona göz kulak olabilirdik.

O sırada öğlendi. Neyse ki, o gece ailece akşam yemeği yenmeyecekti. Biz kadınların piknikten geç dönmesi bekleniyordu.

Lucrezia’nın isteği doğrultusunda içeri girip yanına oturdum. Midesi bulanıyordu; yemeyi içmeyi reddetti. Başını korkunç şekilde ağrıyordu. Gözlerini zor açabiliyordu. Yine de neşeli kalmak ve benimle sohbet etmek için ısrarcıydı. Alnına soğuk, ıslak bezler koyuyorduk.

“Hepsi o aptal terlikler yüzünden,” dedi. “Sol teki çok bol. Onu çıkarıp yalınayak koşmalıydım. Öyle yapmalıydım. O zaman bu saçmalıkların hiçbirini yaşamazdık.”

“Donna Esmeralda bu soğuk havada buna asla izin vermezdi,” diye karşılık verdim, suçluluk ve kaygı duymama rağmen şaka ederek. “Grip olmandan korkardı. Bu yüzden ne olursa olsun o uğursuz terlikleri giymek zorundaydın.”

“Alfonso çok kaygılanacak,” diye fısıldadı. “Ona söyledin mi?”

“Henüz değil.”

“Güzel.” Gözlerini kapattı. “Sürprizin beklemesi gerekiyor; kendimi daha iyi hissedene dek.” İç geçirdi. “Çok geçmeden düştüğümü öğrenecek. Hava kararmadan buraya uğrayacaktır.”

“O güçlü bir adam,” dedim. “Şoku atlatacaktır.”

Zayıf bir şekilde gülümsedi, sonra da sesi kesildi. Bir süre sonra, hafif bir uykuya daldı. Kendimi rahatlamış hissettim, rahatsızlığının hafiflediğini ve iyileşmeye başladığını düşündüm. Ama ebe yanında kalmak konusunda ısrar etti.

Lucrezia gün batmadan birkaç saat önce büyük, korkutucu bir inlemeyle uyandı. Öne eğildim ve ellerini tuttum. Dişleri birbirine vuruyordu; konuşmayacak kadar acı çekiyordu.

Ebe örtüleri kaldırdı ve onu muayene etti. Endişeli bakışını görünce içim acıdı. Ebe başını salladı.

“Kanaması var,” diye bildirdi. “Daha kötüsünü beklemeliyiz.” Donna Esmeralda’ya döndü ve birkaç havlu, bir çarşaf ve bir leğen su istedi, sonra üzücü deneyimlerden oluşan yılların birikimiyle keyifsiz bir ifade takınıp yine bana baktı. “Buradan çıkarsanız daha iyi olur, Madonna Sancha.”

“Hayır!” diye bağırdı Lucrezia, inlemelerinin ortasında. Rengi beyazdı ve yüzünde boncuk boncuk ter vardı. “Sancha, beni bırakma!”

Elini daha da sıktım. “Bırakmayacağım,” dedim; sesim sakin ve hissetmediğim bir güçle doluydu. “Bana gitmemi söyleyene kadar buradayım.”

Bir an rahatladı; sonra başka bir acı dalgası geldi ve elini kırarcasına sıktı.

Esmeralda odaya döndü; hizmetçi kızlardan gerekli şeyleri getirmelerini emretmişti. “Papa hazretlerini ve Bisciglie Dükü’nü bekleme odasına çağır,” dedim ona. “Haberlerinin olması lazım artık.”

“Sancha!” diye nefesini tuttu Lucrezia. “Endişelenecekler... bunu onlara sen mi söyleyeceksin?”

“Ben söyleyeceğim,” diye rahatlattım onu ve alnında duran bezi kaldırdım. Tenine değen kısmı ılıklaşmıştı, bu yüzden daha soğuk olan kısmını çevirip koydum. “Nazik olacağım ve çok endişelenmemelerini sağlayacağım.”

“Evet. Evet. İkisi de çok endişelenecek...” diye fısıldadı Lucrezia, sonra da başka bir spazmla dişlerini gıcırdattı.

Alfonso *palazzoda* kaldığından, önce o geldi. Lucrezia’nın üzüm bağında düştüğünü ve papa hazretleri de gelir gelmez daha fazla bilgi vermek üzere dışarı çıkacağımı söylemesi için Donna Esmeralda’yı gönderdim. Esmeralda duygularını saklama konusunda ustaydı ve kendi rolünü takdire şayan bir şekilde oynadı. Kendinden emin bir baş sallamayla içeri adım attı. Kardeşimin, karısının ayak bileğini burktuğunu düşündüğünden emindim.

Ama çok geçmeden Lucrezia’nın çığlıkları o kadar yükseldi ki bekleme odasındaki Alfonso’nun kulağına gitti. Onu içeri girmemesi için zorla tutmak zorunda kalmış olmalılardı; bu yüzden durumu açıklamak için çıkmak üzere Lucrezia’nın elini zorla bıraktım. Neyse ki, ben kardeşimi kucaklarken papa da gelmişti.

Endişeli yüz ifademizi görünce Alexander aşırı duygusal yapıyla tepki gösterdi; hemen gözleri doldu.

“Sevgili Tanrım! Sanki ölüyor gibi çıkıyor sesi! Bunun bu kadar ciddi olduğunu sanmıyordum... Sancha, kızıma ne oldu?”

Alfonso’dan uzaklaştım. “Lucrezia genç ve güçlü. Bundan sağ çıkacağına şüphem yok. Görünüşe bakılırsa hamile, ama şu anda düşük yapıyor. Üzüm bağında nedimelerle yarış yapıyordu...”

“Üzüm bağında yarış yapmak! Buna kim izin verdi?” diye kaşlarını üzüntüyle çatarak sordu Alfonso. “Hamile olduğunu biliyor muydu?”

“Sanırım biliyordu. Bu basit bir kazaydı, Papa Hazretleri. Bu öğzersizin onu incitmemesi gerekirdi. Terliği fazla boldu ve ona takıldı. Başka bir kız da üzerine düştü.

“Kim?” Alexander’ın sesi hınçla doluydu.

O sırada Alfonso kayınpederinin atıp tutmalarını göz ardı ediyordu. Haberi dinlemekle meşguldü, sonra yüzünü ellerine gömdü ve fısıldadı. “Hamile...” Aynı anda Alexander suçlunun ismini istiyordu. Alfonso yüzünü kaldırdı ve sordu: “Lucrezia’nım iyi olduğundan emin misin?” Karısının inlemelerinin geldiği yatak odasına endişeli bir bakış attı.

Elimi kardeşimin omzuna koydum. “Şimdi zor, ama ebe onun genç olduğunu ve bunu atlatacağını söylüyor, Tanrı izin verirse.” Alexander’e dönüp yalan söyledim. “Hangi kızın düştüğünü hatırlayamam, efendim. Bu Tanrı’nın takdiri. Lucrezia’nım terliğinin bol gelmesi kızın suçu değildi.”

Papa yüzünü kapattı ve kızı kadar içler acısı bir şekilde inledi. “Ah, zavallı kızım! Zavallı Lucrezia’m!”

“Güçlü olun,” dedim ikisine de. “Lucrezia onunla kalmamı istedi. Ama elimden geldiğince buraya gelip bilgi vereceğim.”

Birbirlerini teselli etmeleri için onları bıraktım ve Lucrezia’nım yanına döndüm.

Lucrezia iki saat daha acı çekti; sonrasında da küçük, kanlı bir çocuk doğurdu. Ebe onu bir havlunun içine alıp incelerken, daha yeni oluşan zavallı yaratığı gördüm. Bir kız ya da erkek olduğunu söylemek için çok erkendi.

Şükürler olsun ki Lucrezia'nın inlemeleri durdu, ama artık çocuğu taşımadığını anlayınca ağlamaya başladı. Kanaması neredeyse durmuştu ve bu iyiye işaretti. Sonunda uykuya dalınca, ebe buna iyileşme uykusu dedi.

İyi ve kötü haberi babasına ve kocasına vermek bana düştü. Lucrezia düşük yapmıştı, ama kalıcı bir hasar almamıştı ve çabucak iyileşecekti.

Lucrezia'ya verdiğim sözü tuttum. Tüm gece boyunca yanında kaldım; o uyurken ben de büyük, kadife bir minderin üzerinde uyukladım. Ertesi sabah, iyi olduğuna ikna olana kadar da odasından çıkmadım.

XXVI

Şükürler olsun ki ebenin öngörüsü doğrudu: Lucrezia tamamen iyileşti. Zamanla, babasının, Alfonso'nun ve benim ona gösterdiğimiz sınırsız, aşırı özene ve şımartılmaya sinirlenmeye başladı. Donna Esmeralda ve Lucrezia'nın yeni baş nedimesi arasındaki kıskançlığa rağmen, ikisi Bisciglie Düşesi'ni rahat ettirme amacıyla birleşmişlerdi. Sürekli ılımlı, pohpohlayıcıydılar. Tüm dertleri Lucrezia'yı bol bol beslemektir.

Sadece birkaç ayda, üzerine düşmemizin mükâfatını aldık. Lucrezia bir nisan akşamı, yemekten sonra Vatikan'dan saraya dönerken maiyetimizin duyamayacağı şekilde fısıldadı: "Yine hamileyim. Ama bir süre kimseye söylememeliyiz; çocuğun güvende olduğunu anlayana kadar."

"Yarış yok," diye tısladım. Çarpık şekilde gülümseyecek kadar espri anlayışı vardı.

"Yarış yok," diye kabul etti.

Gülümsedik ve kol kola girdik; paylaştığımız sır içimizi ısıtmıştı. Roma o gece kayıkların Tiber'de parlayan fenerleriyle ve yakalaştığımız sarayın zarif kemerli pencerelerinden gelen altın parıyla güvenli bir liman gibi göründü bana.

O sırada, Fransa'daki olaylar Cesare Borgia'nın planına göre gitmiyordu. Boşanma ilamını Cesare, Aragonlu Carlotta'yla evlenme karşılığında verecekti.

Bu nedenle Cesare silahlı olarak Fransa'ya gitmişti. Bu evlilik sayesinde Alfonso'nun ve benim Borgia Hanedanı'ndaki siyasi statümüzün güvende olduğunu düşünmüştüm.

Cesare Fransa'ya varınca, Carlotta ve babası Kral Federico tarafından, Louis'den onunla evlenmesine izin vermesi amacıyla yalvarması için yönlendirildi. Bununla birlikte, Cesare'yi kıbarca kabul eden kral, bu konuyu görüşmeyi reddetti. Aynı zamanda boşanma ilamını almak konusunda ısrarcıydı. Cesare kendi güvenliğinden şüpheye düştü. Elinden geldiğince uzun süre kazandı, ama sonunda, Louis'ye boyun eğdi ve istediğini verdi.

Louis istediğini aldığı anda Cesare tüm avantajını kaybetti ve Fransa kralı, Carlotta'yla ilgili bir şey duymak istemedi.

Öfkelenen Cesare tekrar Carlotta'nın babasına, Napolili Federico'ya döndü ve onu uzun süredir başından saven kral sonunda Cesare'nin teklifini düpedüz reddetti. Tipik sözünü esirgemez Federico amcam kızını "maceraperest" üne sahip bir adamla evlendirmeyeceğini iğrenerek söyledi. Başka bir deyişle, kızını rahip yeminlerinden kolayca vazgeçen, kesinlikle cinayete eğilimli olduğu dedikodusu yapılan papanın piçine değil, meşru bir kismete sakladığını söylemişti.

Cesare'nin Louis'ye ricaları görmezden gelindi. Üzerinden aylar geçmişti. Cesare'den İtalya'ya dönmesi istendi. Papa ona İtalyan bir eş bulma konusunda vaatler verdi, ama Valencia Dükü Fransa'dan ve kralın maiyetinden ayrılamamıştı.

Carlotta yerine, ona Fransız bir prensesle evlenmesi önerildi. O sırada Fransız güzeller bir bir görücüye çıktı. Cesare sonunda gerçeği anlamış olmalıydı. Ona iyi davranılıyordu, ama Louis'nin planlarını

kabul edinceye kadar kralın esiriydi: Yani, Papa Alexander'ın oğlu için Fransız bir eş seçilecekti.

İlkbaharın sonlarına doğru Cesare'nin kişisel habercisi Don Garcia, Fransa'dan Roma'ya geldi. Haberler o kadar önemliydi ki papa aile yemeğine Garcia'yı da davet etti. Gerçi, üzerine düşen görev anlatılırken Garcia hep ayaktaıdı.

Cesare nişanlanmıştı. Fransa Kralı onay vermişti. Gelin Charlotte d'Albret'ıdı; Navarre Kralı'nın kızı, Louis'nin kuzeni.

Yanımdaki Alfonso dikkatli bir şekilde dinledi, yüz ifadesi içsel sıkıntısını göstermiyordu. Diğer yanımda Jofre kardeşinin adına bir sevinç nidası attı. Karısının ve kayınbiraderinin siyasal açıdan tehlikede olması onu ilgilendirmiyordu sanki.

Juan'ın ölümüyle, Lucrezia artık Alexander'ın en sevgili çocuğııdu, ama bir oğlun her zaman bir kız evlada üstünlüğü vardı. Bu yüzden papanın öncelikli olarak sadık olduğı ve korktuğı Cesare'ıdı. Cesare, benden ve hatta Carlotta'nın herkesin önünde onu reddetmesinin verdiğı acıyla, tüm Aragon Hanedanı'ndan intikam alma arzusıyla Fransa'yla birleşmeyi seçmişti.

Papaysa yine aşırı duygusallık gösterisi yaptı. "Sonunda tüm çocuklarım evli olacak," diye iç geçirdi, "ve belki yakında büyük-baba olacağım."

Lucrezia hafifçe, suçlu bir şekilde gülümsedi bana; ona zor karşılık verebildim, çünkü canım yanıyordu.

Yemekten sonra, Alfonso, Lucrezia'nın yanına gitmeden önce onun odasında bir dakika yalnız kalabildik. O kadar huzursuz ve şüpheliydim ki Alfonso'dan tüm hizmetkârlarını göndermesini istedim; ona yıllarca Napoli'de hizmet eden en güvendiğı adamlar da dâhil. Dış süitin kapısını kilitledikten sonra yatak odasına geçmek konu-

sunda ısrar ettim. Çünkü birinin kapaıya kulağını dayamasından ve içeride konuştuklarımızı dinlemesinden korktum.

Alfonso başlamadan ben konuştum.

“Cesare bunu yaparsa, bir Fransız istilasđ kaçınılmaz olur ve bizim sonumuz gelir. Lucrezia’nın ilk kocasından kendini nasıl kolayca kurtardđđını biliyorsun.” Divana oturdum ve titreyerek kürk şalımlı omzuma sıkıca çektim.

Alfonso balkonunun önünde sırtı bana dönük halde ayakta duruyordu. Camları açmıştı ve gece dışarı bakarken ılık ilkbahar havasını içine çekti. Karanlık, altın rengi başını ve soluk yeşil brokarlı, geniş, kash omuzlarını sarmıştı. Güçlü, cesur ve yenilmez görünüyordu. Buna rağmen kaygılandđđını algıladım; yemekten önce olmayan bir gerilim gördüm.

Alfonso camları kapattı ve balkondan döndü; hareketlerinde nadiren görülen bir öfke vardı. Yüzü gerilmıştı. Yorumumun onu kışkırttıđđını biliyordum. Ama aynı zamanda tüm hiddetinin kaynağının bu olmadđđını da biliyordum.

“Bu onun yaptığı bir şey değildi. Elinden geldiğince boşanma konusunda direndi ve yine de bundan büyük utanç uyuyor. Babası onu zorladı.”

“Yine de ona söyleneni yaptı.”

Tavrı kendine özgü bir sakinlikteydi. “Bu kadar emin olma. Biz birbirimizi seviyoruz, Sancha. Lucrezia babası tarafından çok uzun yıllar suiiistimal edilmiş ve ona olan sadakati zorlamadan ibaret. Arıa ona asla zarar vermeyeceđđimi, asla ihanet etmeyeceđđimi biliyor.”

“Sadece haklı olmanı umut edebilirim. Ama anlatamayacađđım nedenlerle hayatlarına son verilmiş olanlar var.” Perotto’yu, Pantsilea’yı düşündüm... ve de Juan’ı; kan bağı bile onu kurtaramamıştı.

Alfonso alevlendi. “Böyle bir şeyi dinlemeyeceğim. Lucrezia benim karım. Biraz bile zalim olamaz.”

Gönlünü almaya çalıştım. “Lucrezia’yı kardeş ve arkadaş olarak seviyorum. Onu hiçbir şeyle suçlamıyorum. Ama Cesare...” Sesim alçaldı. “Papalık ordusunu Fransa’yla birleştirmeye kalkarsa...”

Alfonso’nun öfkesinin yerini üzüntü aldı. “Biliyorum. Şu andan itibaren çok dikkatli olmalıyız. Casuslar olacaktır. Kendi hizmet-kârlarımızın bile önünde rahatça konuşmayı göze alamayız ve yazdıklarımıza da çok dikkat etmeliyiz.” Durdu. “İspanyol ve Napolili elçilerle gizlice görüşeceğim. İspanya ve Napoli’yle güçlü bağları olan ve papanın kulak verdiği güvenilir kardinaller var.” Yüreklendirici şekilde gülümsemeye çalıştı. “Kendini yıpratma, Sancha. Henüz evlilik gerçekleşmedi. Bu evliliği durdurmak için tüm gücümle çalışacağım. Ve Lucrezia’nın da babasıyla konuşmasım sağlayacağım. Onun üzerinde herkesten daha fazla etkisi var.”

“Lucrezia!” diye bağırdım. “Alfonso, bunların hiçbirinden ona bahsetmemelisin.”

Bana baktı; içерlemiş, öfkelenmişti. “Lucrezia’yla her konuda konuşurum,” diye belirtti. “O benim hayatım, ruhum. Ondan hiçbir şey saklayamam.”

O anda umutsuzluk omuzlarıma karanlık gibi çöktü. “Anlamalısın, küçük kardeşim. Lucrezia’nın sadakati daima önce ailesinedir.” Karşı çıkmak için ağzını açınca onu susturmak için elimi ağzına götürdüm. “Bu onun karakterinin zayıf olduğunu göstermez, aksine güçlü olduğunu gösterir. İtiraf et, Alfonso, sen en çok kime sadıksın? Borgia Hanedanı’na mı, Aragon Hanedanı’na mı?”

İç geçirdi. “İyi noktaya parmak bastın, kardeşim. Karımla konuşacaklarım konusunda tedbirli olacağım. Lütfen inan, bu evliliğe karşı elimden geldiğince lobi yapacağım.”

İnanmaya çalıştım. Alfonso söz verdiği gibi hareket etti ve hem İspanyol hem de Napolili kralların temsilcileri papayı Cesare'nin Louis'nin akrabasıyla evlenmesinin uğursuz sonuçları olacağı konusunda uyardılar.

Ama mayısın ortalarında bir sabah, Lucrezia ve ben Alexander'in tahtının yanındaki kadife minderlerimizde oturmuş davacıları dinlerken, Alexander'e bir ziyaretçinin geldiği bildirildi. Cesare'nin habercisi Don Garcia, Fransa Blois'dan geldiği dört günlük zor bir yolculuktan sonra atından daha yeni inmişti.

Papa hazretlerine haberleri vardı; mutlu haberler, diye bildirmişti. Ama Alexander'in hoşgörüsünü dilemişti: Pek uyuyamamıştı ve zor ayakta duruyordu.

Heyecanlanan Alexander bunları duymadı. Davacıları gönderdi ve Jofre'yi, Alfonso'yu ve yorgun biniciyi taht odasına çağırttı. Aile, ardından da Don Garcia geldi. Bir hizmetkâra yaslanmıştı, çünkü desteksiz ayakta duracak hali yoktu.

"Papa Hazretleri, beni affedin," diye yalvardı Garcia. "Bunu size söyleyeceğim: Oğlunuz Cesare Borgia, Valentinois Dükü, şu anda Navarre Prensesi Charlotte d'Albret'yle dört günlük evli ve mutlu. Evliliğe Kral Louis tarafından şahitlik edildi."

Taş kesilmiş halde dinledim. Alexander ellerini çırpıp; kendinden geçmişti. Daha sonra, evliliğin olması için aylar önce yardım ettiğini öğrendim. Charlotte'un kardeşine bir kardinal şapkası önermiş, İspanyolları ve Napolilileri dinliyormuş gibi yapmıştı.

"Yani oldu bitti!" Sallanan, yorgun haberciye baktı ve, "Biri sandalye getirsin! Önümde oturmana izin veriyorum, Don Garcia, evlilikle ilgili tam, dolu bilgiler verdiğin sürece. Hiçbir detayı atlama," dedi.

Bir sandalye getirildi. Garcia istemeye istemeye oturdu ve papanın sorularına maruz kalarak tam yedi saat boyunca homurtuyla anlattı. Konuşan kişi ve dinleyenleri için birkaç saat sonra yemek ve içki getirildi. Oturdum ve dinledim; Alexander keyiflendikçe ben korktum.

Garcia'ya göre Cesare'nin ve "oldukça güzel, solgun, narin tenli ve sarışın" karısının vakur törende nasıl yüzük taktıklarını dinledim. Cesare erkekçe bir gösterişle Kral Louis'nin önünde altı kez ilişkiye girerek evliliğin gerçekleştiğini göstermiş, kral da onu alkışlamış ve ondan "benden daha erkek" diye bahsetmişti. Ayrıcalıklı pek çok misafir, kral ve maiyeti de dâhil, davete katılmıştı; hepsine yetecek kadar yer yoktu ve kutlamayı dışarıda, çimenlik alanda yapmak zorunda kalmışlardı.

Papa, Cesare'nin evliliği için eğlence düzenledi. Vatikan'a gelen her ziyaretçiye Cesare'nin evliliğiyle ilgili keyifli hikâyeler anlatıldı. Yeni gelinine göndereceği mücevherleri getirtti ve ışık altında ziyaretçilerin beğenisine sundu.

Alfonso ve ben zararı kontrol etmeye çalışıyorduk sadece. Alfonso'nun yardım istediği Kardinal Ascanio Sforza, Kilise işleriyle ilgili papanın nabzını yoklamıştı nazıkçe. Kardinal Sforza, Kraliçe Anne ve halkı buna karşı olsa da Louis'nin gerçekten Napoli'yi istila etmeye niyetlendiğini söyledi ama papa inanmadı. Ona göre, Kral Charles aşağılanarak geri çekilmeye zorlanınca Fransızlar zaten derslerini almışlardı.

Papa, Sforza'mın yüzüne alay edercesine gülmüş, yine de Kral Federico'nun babamın pozisyonuna düşmemesi, yani Fransızların asla gelmeyeceğine inanıp da Napoli kapılarına dayandıklarında kaçmaması için dikkat etmesi gerektiğini belirtmişti.

Bunu duyunca, Alfonso'nun siyasi lobilere gizlice devam etmesine rağmen umudumu hepten kaybettim. Sadece bir şeyde keyif bulmuştum. Paris'teki üniversiteli öğrenciler Cesare'nin düğününün komik parodilerini yapıyordu. Fransız standartları tarafından kaba ve aşırı bulunan Romalı asalet anlayışıyla dalga geçiyorlardı. Cesare'nin gümüş nallı atı onu maskara yapmıştı.

Jofre sonunda papa hazretlerinin lütfuna sahip olmadığını anlamış ve kardeşleri gibi gerçek bir Borgia olduğunu kanıtlamak için harekete geçmeye karar vermişti. Sarhoş ve Juan'ın soluk bir taklidi olarak, elinde kılıcıyla, İspanyol askerlerin eşliğinde geceleri sokaklarda geziniyordu. Ama Jofre'nin nazik yapısı dövüşmeye uygun değildi.

Ona durması için yalvarmama rağmen devam etti. Sanırım onun için duyduğum kaygı kendini daha erkeksi hissetmesine neden olmuştu. Onu suçlayamam: Bana yardım etmek istemişti ve belki kardeşlerinin seviyesinde olsaydı, babası ona kulak verebilirdi. Ama değildi ve papanın lehime davranması için yapabileceği bir şey yoktu.

Ama en azından bir Borgia gibi davranmaya başlamıştı. Yatak odamın dışında bir bağırtyla uyandırıldığım akşam yaptığını sandığı şeyin bu olduğuna şüphe yoktu.

“Donna Sancha! Donna Sancha!”

Yatağımdan kalktım, elimi çarpan kalbimin üzerine koydum. Bekleme odamdan gelen bir erkek sesiyle derin uykumdan kalkmıştım. Yanımdaki Donna Esmeralda hemen uyandı; diğer nedimelerim de ürkek bağırtylarla kımıldadılar.

“Kim o?” diye sordum, en otoriter sesimle. Nedimelerimden biri lambayı yakarken örtülerle boğuştu.

“Federico, kocanızın adamlarından biri. İspanyol Muhafızlar’ın teğmeni. Don Jofre ciddi bir şekilde yaralandı. Onu yatağına götürdük ve doktor çağırdık. Bilgilendirilmeniz gerektiğini düşündük.”

“Ciddi mi? Ne kadar ciddi?” diye sordum; sesimdeki panik artmıştı. O sırada, kadife şalımı yakaladım ve Federico’nun fenerle beklediği yere, bekleme odasına çıktım. Sivil giyimliydi. Belki on sekizindeydi. Bir Mağribî kadar esmerdi; saç terden alına yapışmıştı. Tuniğinin alt yarısı aşağı sarkmıştı; görünüşe bakılırsa kılıç tenini ıskalamıştı. Açılan yer karnını ve iç çamaşırım ortaya çıkarmıştı. Siyah gözleri aşırı şaraptan parlıyordu.

Ama sesi ve duruşu sabitti. Korkunca ayrılmış olmalıydı. “Bal-dırına ok saplandı, Madonna.”

Bu gibi bir yara kolayca ölümcül olabilirdi. Yanıma kimseyi çağırmadan, çıplak ayakla koridora koştum. Binayı nasıl geçtiğimi ya da Jofre’nin süitine giden merdivenleri nasıl çıktığımı hatırlamıyorum. Hatırladığım tek şey adamların eğilip kapıları açtıklarıydı.

Yatağında solgun ve terli yatıyordu. Kahverengi gözleri acıyla açılmıştı. Adamları yarayı ortaya çıkarmak için pantolonunu ve iç çamaşırlarını kesiyordu ve yarısı kırılmış okun ucu kocamın baldırına saplıydı. Okun etrafındaki et morumsu kırmızı olmuş ve şişmişti. Çok kanaması vardı; bacağının her iki yanından da kan akıyordu. Kandan ıpsıslak olmuş bir çarşaf birkaç kez katlanmış ve yaranın altına yerleştirilmişti. Jofre uyanıktı. Elini tuttum. Gevşek ama minnettar şekilde tutuyordu. Bana gülümsemeye çalıştı. Ama hastalıklı, yapmacık bir gülümsemeden fazlasını beceremedi. “Sevgilim,” dedim, bu da ağzımdan çıkan tek sözcüktü.

“Kızma, Sancha,” diye fısıldadı. Nefesinde ve giysilerinde buram buram alkol kokusu vardı; adamlarının yarayı temizlemek için şarap döktüklerini düşündüm. Yine de o ve maiyeti oldukça sarhoş görünüyordu; bu krize içkinin yol açtığına şüphe yoktu.

“Asla,” dedim. “Asla.” Jofre’de kurnazlık yoktu. Yanlış bir şey yapmışsa bile, sonuçta bana yardım etmeyi umduğu içindi. “Bunu sana kim yaptı?”

Jofre yanıt veremeyecek kadar zayıftı; onun yerine arkamdan beni buraya getiren genç asker Federico’nun sesi geldi. Ama fark edemeyecek kadar dikkatim dağılmıştı. “Şerifin askerlerinden biri, Madonna Sancha. Castel Sant’Angelo’nun yanındaki köprüyü geçiyorduk, o sırada şerif durmamızı ve aranmamızı istedi. Don Jofre kendini Squillace Prensi olarak tanıttı, ama şerif ona inanmadı, Madonna, ve...” Durdu, hikâyeyi benim için kırpmıştı. “Ağız dalaşı oldu. Görünüşe bakılırsa askerlerden biri şerifin aşağılandığını hissetmişti ve ok attı. Sonunu biliyorsunuz zaten.”

Donakalmıştım. “Şerif tutuklandı mı? Ya oku atan asker?”

“Hayır, Madonna. Prensın durumundan çok endişelendik. Onu hemen buraya getirdik.”

“Bir şeyler yapılmalı. Sorumlu adamlar cezalandırılmalı.”

“Evet, Madonna, ama ne yazık ki bizim yetkimiz yok.”

“Kimin var?”

Federico bir an düşündü. “Muhtemelen papa hazretlerinin.”

Papanın doktoru geldi. Borgia’lar kadar iyi giyimli, tıknaz, yaşlı bir adamdı; şafak sökmeden saatlerce önce yatağından kaldırılmıştı. Sertçe baktı; beni görünce kalın siyah kaşları çatıldı.

“Kadın olmaz. Oku çıkarmalıyım ve burada kimsenin bayılmasını istemiyorum.”

Ben de kaşlarımı çattım. Bana böylesine önemsizmişim gibi davranılmasına müsaade edemezdim. Ama daha da önemlisi, hiçbir güç beni Jofre’nin yanından ayıramazdı.

“Ben hassas bir kadın değilim,” diye ısrar ettim. “İşini yap ve onu rahatlatmak için yanında olmama müsaade et.”

Bu kez, Jofre soluk bir şekilde gülümsemeyi başardı.

Elini tuttum ve doktor muayenesini yapıp sivri uçlu bir aletle yarayı keserken ben Jofre'nin alnındaki teri kuruladım. Daha fazla şarap getirildi. Gümüş kadehi Jofre'nin titreyen dudaklarına götürdüm ve içmesi için onu zorladım.

Doktoru memnun edecek kadar içtiğinde, ameliyatın en kötü kısmı başladı. Doktor iki eliyle sapı tuttu ve çekti. Jofre dişlerini gıcırdattı ve inledi, ama sonunda doğum yapan bir kadın gibi büyük bir feryatla ıkındı.

Birkaç denemeden sonra ok çıktı ve Jofre arkasına yaslandı. Biraz gevşemişti, ama hâlâ ağrısı vardı. Daha fazla kan aktı; doktor bunun iyi olduğunu söyledi. Böylece pas yüzünden tehlikeli bir enfeksiyon geçirme riskinin azaldığını belirtti. Yara bir kez daha şarapla yıkandı ve sonra bandajlandı.

O gece Jofre'yle kaldım; acısına rağmen sonunda sızmıştı, ama ben bir an bile uyumaya kalkışmadım.

İLKBAHAR - YAZ, 1499

XXVII

Sabah sakın sakın uyuyan kocamı bıraktım, üzerime doğru dürüst bir şeyler giydim ve günlük resmî işleri için çıkmadan önce papanın süitine gittim.

Beni ofisinde kabul etti. Büyük, altın yaldızlı masasında arkasına yaslanmış oturuyordu. Eğildim ve hemen ardından şöyle dedim: “Efendim. Oğlunuz Jofre şerifle yaptığı ağız dalaşından dolayı dün gece yaralandı.”

“Yaralandı mı?” Ayağa kalktı; hemen endişeye kapılmıştı. “Ciddi mi?”

“Dün geceydi, efendim. Jofre’nin baldırına paslı bir ok saplanmış. Tanrı’nın lütfuyla geceyi atlattı. Henüz ateşi yok. Doktor iyileşeceğinden ümitli. Ama durumu hâlâ ciddi.”

Biraz rahatlamıştı. “Bu nasıl oldu?”

“Dün gece Jofre birkaç adamıyla oldukça geç saatte dışarıdaydı. Sant’Angelo’da köprüyü geçerlerken şerif onları durdurmuş ve ne yaptıklarını öğrenmek istemiş.”

“Yapması gereken de bu,” dedi Alexander. “Bu gece kaçamakları konusunda Jofre’yle konuştum. Kavga peşinde olan İspanyollarla takılıyordu. Ve nihayet bir kavgaya bulaşabilmişler.”

Ses tonu olayı hafife alıyor gibiydi. Ona baktım ve yüksek sesle nefesimi içime çektim. “Papa Hazretleri, Jofre’nin yaralanmasından sorumlu adamların adalet önüne çıkarılması lazım!”

Alexander oturdu; konuyla ilgilenmediği açıkça belli oluyordu. Koca kahverengi gözleriyle bana bakıyordu. Dışarıdan gözleri yarıdımsever görünüyordu, ama durumu görmezlikten geleceği aşikârdı. “Görevlerini yapıyorlarmış. Onları istediğin gibi ‘cezalandıramam.’ Jofre hak ettiğini bulmuş.” Beni görmezden gelerek masasındaki kâğıda baktı.

“O senin *oğlun!*” diye bağırdım; artık öfkemi saklamaya çalışmıyordum.

Bana soğuk bir şekilde baktı. “Bu konuda yanlış bilgilendirilmişsin, Madonna.”

Aklım değil öfkem dilimi kontrol ediyordu. “Dünyaya tersini söyledin ama,” diye karşı koydum sertçe, “bu da seni hem yalancı hem de boynuzlu yapar.”

Bu kez hızlıca, benimkine eş değer bir öfkeyle tekrar ayağa fırladı, ama karşılık veremediği sınırdan döndü. Ayrılmak için izin istemeden odadan fırlayarak kapıyı ardımdan hızla çarptım.

Daha sonra Alfonso ve benim durumumuzun büyük ölçüde kötüye gittiğine inandım. Öğleden sonra, kabahatimden dolayı iyice tedirginleşmişim, bu yüzden kardeşimi aramaya çıktım. Avdan dönmesi için birkaç saat beklemeye zor katlanmışım.

Yine gizli bir şekilde buluştuk. Alfonso’nun özel odasında idik, dış odanın kapısı da kilitliydi. Kardeşim yorucu bir günün ardın-

dan koltuğunda dinlenirken o kadar yorgundu ki oturmada önce cübbesini bile çıkarmamıştı. Önünde bir ileri bir geri yürüyordum. Yaptığım aptallıktan ve suçluluk duygumdan bahsettim.

Gözlerini yumarak başını salladı ve iç geçirdi. “Sancha, anlamalısın. Öfkeni göstermen Alexander’i oldukça sinirlendirebilir, ama neticede kocanı savunduğunu anlayacaktır. Bu görüşme yüzünden zarar görmezsin.” Onu başka türlüsüne ikna etmeye çalışmanın bir anlamı yoktu. İnsanlardaki iyi yönü görmeye çok yatkındı. Roma’da ne kadar kalırsa kalsın Borgia’ların hainliğini asla anlamayacaktı.

İç geçirdim, ama sonra Alfonso ekledi: “Durumumuzu kötüleştirmedin. Aslında durumumuz bundan daha kötüye gitmeyecek.”

Ve sonunda benden birkaç gündür sakladığı gerçeği anlattı: İspanya Kralı Ferdinand’ın temsilcileri Alexander’in hareketlerinden dolayı giderek öfkeleniyorlardı. Ferdinand’ın kendisiyle görüşmek için sabahleyin İspanya’ya gemiyle açılacaklardı. Bu gidişin papa için kasti tahkir olması amaçlanmıştı ve ayrılmadan önce papa hazretlerine, papalık ordusunun gizli mühimmatları şarap varillerine saklayarak Fransa’dan kaçırdıklarını bildirmişlerdi.

Alfonso bunu sıkıntıyla anlatmıştı. Yumruğuyla şakağını ovuyordu. “Ve papa, elçilerinin herkesin önünde onu aşağılamasına rağmen Kral Louis’yi sürekli pohpohlayarak İspanyolları küplere bindirmeyi başardı. Aslında Garcillaso de Vega, papaya şu sözleri doğrudan söyleyecek cesarete sahipmiş: ‘Umarım beni İspanya’ya kadar takip etmek zorunda kalırsın, ama benimki kadar iyi bir gemide değil de bir mavnada, kaçak olarak.’”

De Vega’nın Alexander’i düşürdüğü durumu düşününce keyifli bir çılgık atmadan duramadım. Aynı anda böylesi bir dürüstlüğün sadece intikam duygusu yaratacağını biliyordum. “Papa ne demiş?”

“Köpürmüş,” dedi Alfonso. “Don de Vega’nın onurunu krdığını, onu Fransa’yla suç ortaklığıyla suçladığını söylemiş. İspanya’ya olan sadakatinin değişmemiş olduğunu iddia etmiş.”

Sessizleştım. Dikkatle kardeşimi inceledim. Lucrezia’nın hâlâ onu o kadar etkiliyor olmasından korktum. İspanyol elçilerinin geri çekilmesini aşırı bir tepki olarak değerlendirebilirdi, ama bunu yapmamıştı. İfadesi sıkıntılı, karışık.

Bir duraklamadan sonra, Alfonso yine konuştu. Ses tonu dü-rüst bir hüsrânı açık ediyordu. “Düzenli olarak Ascanio Sforza’yla konuşuyorum,” dedi. “Lucrezia beni sevse bile, papanın, işine gelmediği sürece onun söylediklerini dikkate almayacağını söyledi. Lucrezia, Giovanni Sforza’dan da boşanmamak için çok uğraşmış, ama sonuç değişmemiş.”

Dilimi tuttum; aynı şeyi birkaç hafta önce benim de söylediğimi ama kabul edilmediğini belirtmeyecek kadar inceydim. Bunun yerine şöyle dedim: “Alexander’in kulak verdiği tek kişi var; o da Cesare. O karşılaştığımız en büyük tehdit.”

Alfonso bunu ciddi ciddi düşündü ve devam etti. “Sforza, Aragon Hanedanı destekçilerinin burada kalmalarının güvenli olduğundan emin değil.”

Dondum. Cesare’nin Fransızlarla siyasi manevralarının beni ve kardeşimi çok zor bir durumda bırakacağını biliyordum. Ama Borgia’ların Alfonso’ya suikast düzenleyebileceği gerçeği o ana kadar hiç gerçekçi görünmemişti. Nazik kardeşime ve Cesare’nin yaptığına bakınca görülüyordu: Aragon Hanedanı uğursuz bir tehlike içindeydi. Fransız ittifakının verdiği güç, papanın Jofre’nin babası olmadığını yüzüme vurmasından belliydi.

Aragonlu Carlotta’yla evlenme isteği sadece bir oyun olabilir miydi? En başından beri, Kral Louis tarafından seçilecek bir gelinle evlenmeye ve ülkemin en büyük düşmanı ile ittifak kurmaya mı

niyetliydi? Benden intikam almak istiyorsa, Alfonso'yu tehlikeye atmaktan daha iyi bir şey yapamazdı. Kardeşimin hayatını kendiminkinden daha çok önemsedığimi biliyordu.

Papanın kontrolündeki Fransız ordusuyla, benden Alfonso'dan fazlasını bile alabilirdi: Napoli'yi alabilirdi.

Yine geçmişteki bir ana gittim. Kâhinin Vezüv Dağı'nın yanındaki karanlık mağarasında oturuyordum. Siyah duvağının arkasında yumuşayan çekici yüz hatlarını görüyor ve melodili sesinden şunları duyuyordum:

Dikkat et yoksa kalbin tüm sevdiklerini yok edecek.

Ani ve vahşi bir korkuyla *Cesare* diye düşündüm ve elim içgüdüsel olarak, büstiyerimin içinde saklı hançere gitti. *Cesare, kalbim... Benim kara, kötü kalbim. Kardeşimi yok etmene izin veremem.*

Jofre tamamen iyileşti ve o aptal gece baskınlarını bıraktı. Alfonso ve ben temmuz olmasına rağmen Roma'da kaldık. Ascanio Sforza kardeşi Dük Ludovico Sforza'yı desteklemek için Milano'ya gitti. Fransız ordusu Alpleri geçmişti bile; kuzeydeki şehre saldırmak için toplanıyorlardı.

Yalnızca Alfonso için kaygılanıyordum. Erkekti, siyasal etkisi olabilir diye düşünülüyordu. Bense sadece bir kadındım ve bu yüzden uygunsuz bir eş olarak görülebilir, ama doğrudan bir tehdit olarak algılanmazdım. Güvende olduğumuza dair birbirimize güven vermeye çalışıyorduk; özellikle de Lucrezia dört aylık hamile olduğu için. Alexander ilk yasal torununun doğumunu heyecanla bekliyordu; bu çocuk Aragon ve Borgia hanedanlarının vârisi olacaktı.

Papa sürekli Kral Louis'nin asla Napoli'yi istila etmeyeceğini tekrarlıyordu. Fransız Kralı bir tek Milano bölgesiyle ilgileniyordu,

daha fazlasıyla değil. Louis Milano'yu tamamen alırsa, o ve ordusu uzaklaşacaktı.

Alexander'in masallarına kanmaktan başka bir şey gelmiyordu elimizden.

Ama Alfonso, o zamanlar benden bir sır saklıyordu; bunu beni korumak için yapmasına rağmen, sakladığı için onu hâlâ affedemediğim bir sır.

Temmuz 1499'da Kral Louis, Milano'yu kolayca kontrol altına aldı. Boyunlarının vurulmasından korkan halk, onu karşılamak için sokaklara dökülmüştü. Dük Ludovico ve kuzeni Kardinal Sforza, istilayı önlemek için yeterli destek toplayamamıştı. Bunu anlayınca, şehir kapılarını Fransız ordusuna açmadan önce kaçmışlardı.

Kralla birlikte Cesare de gelmişti.

Ağustosa iki gün vardı ve sabahlar hâlâ hoş bir serinlikteydi. Lucrezia beni *palazzonun* locasında öğlen yemeğine davet etmişti. Yakında doğum yapacak olduğundan, kadınsal mevzular üzerine mutlu mutlu sohbet ediyorduk. O sıra sohbetimiz papanın uşağı tarafından bölündü, ardından da papa içeri girdi.

Tarzı olmayan bir hız ve şiddetle locaya girdi; geniş omuzları öne düşmüştü. Bu, Borgia'ların aile armasını hatırlattı bana, çünkü Alexander öfkeli, saldırmaya hazır bir boğaya daha çok benzeyemezdi.

Yaklaştı. Saten cübbesinin beyazlığı yuvarlak yüzünün kırmızılığını, kısıtçı gözlerinin karanlığını iyice vurgulamıştı. Bakışı bıçak kadar keskindi ve Lucrezia ile benim aramda gidip geliyordu. Belli ki onu çok kızdıracak ve bizden tiksinsmesine neden olacak bir şey yapmıştık.

Hemen ayağa kalktık; Lucrezia hamileliğinden dolayı biraz zorlandı. Ama Alexander hemen oturmamızı işaret etti.

“Hayır!” diye bağırdı. “Oturun; ihtiyacınız olacak.” Sesi sertti, ateş püskürüyordu. Masamıza geldi ve Lucrezia’nın tabağının yanına bir mektup fırlattı. Oturdum. Kaskatı kesilmiştim; nefes almakta bile zorlanıyordum.

Lucrezia’nın rengi attı; belki sezmekten bile aşırı korktuğum şeyden şüphelenmişti. Mektubu aldı ve okumaya başladı. Önce nefesini tuttu. Sonra da inanmazmış gibi gergin bir kahkaha attı.

“Bu nedir?” diye sordum, en azından papanın öfkesini daha fazla artırmayayım diye yumuşakça.

Lucrezia bana baktı; yarı şuurlu, yarı şuursuzdu. Bayılabileceğini düşündüm. Ama kendini topladı ve konuştu. Ses tonundan gözyaşlarının akacağını anladım. “Alfonso. Roma’da artık güvende olmadığını söylemiş. Napoli’ye doğru yola çıkmış.”

“Ve senin de ona katılmanı istiyor!” diye kükredi Alexander, kocaman elini mektuba doğru sallayarak. Lucrezia ona vuracağını sanmış gibi korkudan eğildi. “Bunların hiçbirini bilmediğine dair yemin etsen iyi olur.”

Lucrezia hızlı bir şekilde gözlerini kırıştırdı ve fısıldayarak, “Hiçbir şey bilmiyordum. Yemin ederim,” dedi.

Alexander atıp tutmalarına devam etti. “Bu nasıl hain bir adamdır? Kendi ailesini, beni sadakatsizlikle suçluyor, sonra da zavallı, hamile karısını arkada bırakıyor, öyle mi? Daha da kötüsü, ne tür bir adam karısını böyle bir durumda bırakır, kendi kanını arkada bırakmasını ne cüretle ister; hele bir de onun ailevi ve siyasi sorumluluklarını biliyorsa?”

O an ona vurmak istedim. Kardeşimi aşağıladığı için çok öfkelenmiştim. Alexander’dan daha adil bir adam olayın içyüzünü

kavrayabilirdi. Ben de bana haber vermeden kaçtığı için Alfonso'ya kızmıştım.

Aynı anda, neden sessiz kaldığını da anlamıştım; böylesi bir sır kellemen vurulmasına neden olabilirdi. Beni arkada bırakmaktaki niyeti kesinlikle planlarını saklamak değildi; Alfonso, Borgia'ların gözünde zararsız görünmemi garantilemişti.

“Tabii ki yanıt vermeyeceksin,” diye bağırdı Alexander kızına kaba bir şekilde. Lucrezia tamamen hareketsizdi; gözyaşları yanaklarından süzülüyordu. Öğle yemeğinin yarısı yenmiş, önünde duruyordu. “Bu evdeki hareketlerin bu andan itibaren dikkatle izlenecek. Benim iznim olmadan hiçbir yere gitmeyeceksin, buna emin olabilirsiniz!”

Bana döndü. “Sana gelince, Donna Sancha, hemen eşyalarını toplamaya başlayabilirsin. Görünüşe bakılırsa Kral Federico kendine ait hiçbir şeyin arkada kalmasını istemiyor. Bu yüzden sen de kardeşinle Napoli'ye gidiyorsun.”

Yanaklarım kızardı. Ayağa kalktım. Sesim soğuktu ama öfkeyle titriyordu. “Kocam bana ne söylerse onu yapacağım.”

“Kocanın,” dedi tehdit eder gibi bakarak, “sözü bu evde geçmez; sen de bunu çok iyi biliyorsun. Yarından sonra bu sarayda bulunmayacağını umuyorum. Aragon'lara özgü mizacını da kibrini de yanında götür.” Etrafında döndü ve genç bir adamın enerjisiyle çıktı, hizmetkârı da aceleyle peşinden seyirtti.

Lucrezia oturduğu yerde kaldı; afallamıştı. Ona en yakın olan ama şimdi çok uzaklardaki adamın yazdığı mektuba bakıyordu. Yanma gittim, diz çöktüm ve kollarımı boynuna doladım. Gözlerimi kapattım; yüzüne bakmaya dayanamıyordum, çünkü gözlerinde görebileceğim tek şey kalp kırıklığıydı.

“Sancha,” dedi, nefesini içine çekerek. “Neden kocamla mutlu bir hayat yaşayamıyorum? Zavallı, berbat bir kadın, korkunç bir eş miyim ki erkekler beni böyle terk edip gidiyorlar?”

“Hayır, canım,” dedim dürüst bir şekilde. “Bunlar politik meseleler, hepsi Cesare ve babanla ilgili. Seninle bir alakası yok. Alfonso’nun seni ne kadar çok sevdiğini biliyorum. Bunu çok kereler söyledi bana.”

Bu onu daha da üzdü. “Ah, Sancha, sen de beni terk edeceğini söyleme.”

“Sevgili Lucrezia,” diye mırıldandım omzunun üzerinden. “Bazen hiç istemediğimiz şeyleri yapmak zorunda kalırız.”

Jofre babasıyla tartıştı, ama bunun bir işe yaramayacağını anladık. Alfonso’nun tersine, eşimin peşimden gelmesi için yalvarmadım. Kendine zevk aldığı tek ayrıcalığını bırakarak buradan gidecek kadar güvenmediğine inanıyordum. Sadece ismi uğruna, bir Borgia olmak uğruna burada kalacaktı.

O sabah, tüm hizmetkârlarıma eşyalarımı toplamalarını emrettim.

Akşam vakti, Jofre odama geldi. Esmeralda ve diğer hizmetkârları gönderdi. “Sancha,” dedi; sesi duygu yoğunluğundan titriyordu. “Babamın sana yaptığı korkunç bir şey. Onu asla affedemeyebilirim. Ve sensiz asla mutlu olmayacağım. Acınası bir kocayım. Cesare gibi tutkulu, yakışıklı değilim; iradem güçlü değil, ama seni tüm ruhumla seviyorum.”

Cesare’den bahsedince kızardım ve Jofre’nin ilişkimizi bilip bilmediğini merak ettim. Roma’da yaşayıp da dedikoduları duymamak imkânsızdı, ama daima herkesin en iyi tarafına inanmayı isteyen kocamın, onları görmezden geldiğini ummuştum.

“Ah, Jofre,” diye yanıtladım. “Böylesi dalaverelerin içinde nasıl bu kadar masum kalabildin?” Kollarımın arasına aldım onu. O gece benimle yattı; belki de bu son gecemiz olacaktı.

Jofre şafak sökmeden ayrıldı odamdan. Ertesi gün öğlen hizmet-kârlarım istediğim her şeyi toparlamıştı. Şık ve süslü elbiselerimin çoğunu bırakmıştım.

Odamdan çıkıp bekleyen arabaya doğru giderken Lucrezia koridorda belirdi; gözleri kıpkırmızıydı.

“Kardeşim!” diye seslendi yaklaşırken. Dört aylık hamile olarak adımları yavaşlamıştı bile. “Vedalaşmadan gitme!”

Yanıma yaklaştığında kollarını boynuma doladı. “Bunu yapmama lırsın. Hizmetkârlar görececek ve bunu papaya rapor edecekler, o da sinirlenecek,” diye fısıldadım.

“Canı cehenneme onun,” dedi hiddetle.

“Cesur ve nazıksın,” dedim. “Veda etmek içimi yakıyor.”

“Bu son veda değil. Sadece şimdilik,” diye karşılık verdi. “Sana yemin ederim yine bir araya geleceğiz. Hayatım üzerine yemin ederim, seni bir daha göreceğim ve Alfonso bu ailenin içinde güzel davranışlarını yeniden sergileyecek, olanları telafi edecek. İkinizin de gitmesine izin vermeyeceğim.”

Ona sıkıca sarıldım. “Sevgili Lucrezia,” diye mırıldandım, “hayatımın sonuna kadar arkadaşlığıma ve sadakatime sahip olacaksın.”

“Ve sen de benimkine,” dedi ciddiyetle.

Birbirimize bakmak için geri çekildik. Kendini zorlayarak hafifçe gülümsedi. “Şimdilik bu kadar üzölmek yeter. Yeniden bir araya geleceğiz ve sen kardeşinin ilk çocuğı doğarken yanımda olacaksın. O mutlu anın geldiğini düşün. Hüzünlendiğim an ben de aynı şeyi yapacağım. Birbirimize söz verelim.”

Gülümsemeyi başardım. “Söz veriyorum.”

“Güzel,” dedi. “Ayrılığımızın kısa süreceğini bilerek gidiyorum şimdi.” Cesareti ve kararlılığı karşısında ben de dik durdum.

Yıl 1499’du. Vaazlarda 1500 yılında kıyametin geleceği söylenmişti, halk da buna inanıyordu. Utançla Palazzo Santa Maria’yı terk etmeye hazırlanırken, kendi dünyanın sonunun zaten geldiğini hissediyordum... Söylentiler doğrudu. Dünyanın sonu geliyordu, ama ertesi yıla kadar beklemem gerekecekti.

YAZ SONU, 1499

XXVIII

Roma'dan ayrılırken başımı dik tuttum. Sonunda, evim olarak bildiğim yerden, Alexander tarafından son derece kaba bir şekilde uzaklaştırılmış olmanın utancını duymayı reddettim. Ortada bir utanç varsa da, bu ne bana ne de hiçbir yanlış olmayan masum kardeşime aitti. Tüm suç Cesare ve dönek babasınındı. Yine de Lucrezia ve Jofre'yi arkada bırakma düşüncesi içimi yakıyordu. Roma'ya gelme konusunda son derece isteksizken, şimdi en çok sevdiğim yere gitmek için buradan ayrılmamdan dolayı çok mutsuz oluşum büyük bir ironiydi.

Yolculuğumun ikinci gününde, kıyıyı ve denizi gördük; bu her zaman bana ilaç gibi gelmişti. Napoli'ye vardığım anda hüznüm bir şekilde hafifledi. Evde olduğum için memnundum, ama sevincimi Alfonso'nun içten üzüntüsü gölgeliyordu. Babasının, Alfonso'nun gittiğini söylediği gün Lucrezia'nın yüzündeki felakete uğramış bakışı Alfonso'da da görmüştüm. Lucrezia kardeşimi ne kadar sevse de, Alfonso ona çok daha fazla tapıyordu. Ve Napoli'deki her gün Lucrezia'nınkinden çok daha kırgın, üzgün bir yüze bakmak zorunda kalıyordum.

Sürekli mektuplaştılar; her ikisinin mektubu da papanın ve kendi kralımız Kral Federico'nun casusları tarafından okundu. Her ikisinin de mektubunda birbirlerine ne kadar bağlı oldukları yazıyordu. Kardeşim sürekli olarak Lucrezia'nın yanına gelmesi için yalvarıyordu. Lucrezia ise bir tek bu konuyu yanıtsız bırakıyordu.

Çok geçmeden Lucrezia'nın Roma'nın kuzeyinde ve Napoli'den çok daha uzakta bulunan Spoleto kasabasına vali olarak atanarak "onurlandırıldığım" öğrendik. Bir kadının vali olması duyulmuş bir şey değildi; inanılmazdı. Bu durum, mutlaka kardinaller heyetinde çalkalanmaya sebep olmuş olmalıydı. Bununla birlikte bu, Alexander'ın kızının zekâsına ve muhakemesine olan inancının göstergesiydi. Jofre'yi valiliğe layık görmeyişiyse ona hiç inanmadığını gösteriyordu. Ya da belki de gerçekten kendisinin olmayan bir çocuğu ödüllendirmek istemiyordu.

Aslında bu "onur" gerçekte hiç de bir ödül değildi. Alexander'ın, ayrı kaldıkları eşlerinin kollarına uçmasınlar diye çocuklarının ikisini de esir olarak tutmasının nazik bir yoluydu. Jofre abartılı bir mektup yazdı; altı sayfada yazdıkları, yanıma geleceğine, beni gece gündüz koruyacağına, asla yanımdan ayrılmayacağına dair ettiği yeminlerden ibaretti. Başka bir deyişle, istemiş olsa bile yanıma kaçamamıştı. Aynı şeyin Lucrezia için de geçerli olduğuna şüphem yoktu.

Alexander'ın önlemlerini duymak beni şaşırtmamıştı. Alfonso Roma'dan kaçtığı sabah papanın polislerini nasıl atlatmak zorunda kaldığını anlattı. Akşam karanlığına dek, yani Kral Federcio'nun arkadaşlarının sahibi olduğu bir mülke, Genazzano'ya gidebilene dek onu atla izlemişlerdi. "Beni esir alsalardı, şimdi bunları anlatmak için hayatta kalacağımdan emin değilim," demişti.

Bu açıklama kanımı dondurdu. Kardeşim ile Lucrezia'nın Roma'da yeniden birleşmesi düşüncesi beni rahatsız etmeye başladı. Yıpranmıştım: Lucrezia'dan uzakta, Cesare'nin sahtekârlığını hatırlamaya

başlamıştım. Lucrezia kocasını korumak için elinden geleni yapsa da, Cesare'yi Alfonso'ya zarar vermekten ne alıkoyacaktı?

Ve Cesare kişisel ve şu anda politik sebeplerden ötürü tüm Aragon Hanedanı'ndan nefret ediyordu.

Napoli'ye vardktan sadece iki hafta sonra, kırsalda nedimelerimle ata binerek sabahın tadını çıkarmıştım. Hava serindi ve okyanus meltemiyle nemliydi. Ama güneş harika bir ılıkılık veriyordu. Roma'da, acımasız sıcağın altında acı çekenleri düşünmeden edemedim.

Palazzomuza geri döndüğümde Alfonso'nun ayrıcalıklı bir misafiri kabul ettiğini gördüm: Lucrezia ve Alfonso'nun düğününün parçası olan İspanyol Komutan Juan de Cervillon. Komutan de Cervillon'un pozisyonu gereği Roma'da yaşaması gerekse de, karısı ve çocukları Napoli'deki aile mülklerinde yaşıyorlardı. Kişisel bir iş için güneye geldiğini ve nezaket gereği bizi ziyaret ettiğini düşündüm.

Onları Büyük Salon'un girişinde birbirlerini selamlarken gördüm. Tam üstümü değiştirmek için giderken durdum ve komutanı selamladım.

Kırkly yaşlarında, esmer, bakımlı, yakışıklı bir askerdi. Üniformasıyla gösterişli duruyordu, diğer papalara ve krallara olduğu kadar, şimdiki papaya da yıllardır kahramanca hizmet ettiğini gösteren sayısız madalyası vardı. Ben gelince yere kadar eğilerek reverans yaptı ve kınındaki kılıcı arkasında sallanırken elimi öptü. "Ekselansları. Sizi tekrar görmek bir onur ve büyük bir hazdır. İyi görünüyorsunuz."

"Napoli bana yarıyor," dedim açıkça. "Sizi görmek de her zaman güzel, Komutan. Gelmenize neden olan sevindirici sebep nedir?"

Alfonso'ya arkası dönük olduğundan kardeşimin uyarıcı bakışını kaçırdı. Alfonso'nun işaret verme isteği huzursuzlaşmama ve

konuyla ilgilenmeme neden oldu. De Cervillon'un ziyaretiyle ilgili bir şey bilmemem gerekiyordu demek ki. Bunu anlayınca kalmaya ve kardeşim ile komutan arasında geçecek konu neyse iştirak etmeye karar verdim.

"Burada Kral Federico'nun resmî isteği üzerine bulunuyorum," dedi dürüstçe de Cervillon. "Majesteleri, Papa Hazretleri Alexander'le iletişim halindeydi. Bisciglie Dükü'nün Roma'ya dönüşü konusunda anlaşılmaya istekli. Tabii ki," diye ekledi, ben gücenmeyeyim diye, "bu sizin dönüşünüzü de kapsıyor."

"Anlıyorum." Tedirginliğimi yüzüme yansıtmamaya çalıştım. Dönüp nedimelerime beni bırakmalarını ve süütime dönmelerini işaret ettim. Sonra da onaylamayan kardeşime ve Komutan de Cervillon'a döndüm. "O zaman kesinlikle bu sohbete benim de katılmam lazım. Lütfen, beyler." Hem kardeşime hem de komutana davet alanına girmelerini işaret ettim. "Programımızı geciktirmeyeyim."

Alfonso önce öfkeli sonra da göz yuman bir bakış attı. Öfkeliydi, çünkü iki adamın arasında özel olması gereken bir konuya davetsiz girdiğim için sınırlarımı aşmıştım. Göz yummuştu, çünkü beni dışarıda bırakma girişimi başarısız olacaktı. İç geçirdi, Komutan de Cervillon'a yiyecek ve içecek getirmesi için uşağa seslendi, sonra da ikimizi kabul alanına aldı.

Papanın Napoli'ye karşı yumuşaması konusunda endişeliydim ve kulağa ne kadar tuhaf gelirse gelsin kardeşimi ve beni Roma'ya geri çağırmasını istemiyordum. Ne kadar üzgün olursa olsun, Alfonso'nun evde güvende olduğunu biliyordum. Alexander'in fikrimi değiştirmesine Federico'nun gönderdiği tehdit dolu mektup neden olmuştu. Sforza'nın kaçışını ve Louis'nin Milano'yu fethettiğini duyunca Kral Federico'nun tepesi atmıştı. Kralımız, Alexander'e bir mesaj göndermişti: *Napoli'yi savunmayacaksanız, Türklerle ittifak kurmanın bir yolunu bulacağım.*

Bu ürkütücü ve ciddi bir tehditti, çünkü Türkler Roma'nın en çok korktuğu düşmanlardı. Federico'nun meydan okuması, istenilen etkiyi yaratmıştı: Alexander Roma'nın her zaman olduğu gibi Napoli'nin en sadık koruyucusu olduğuna dair onu temin edici bir mesaj göndermişti hemen. Statümüz gereği Alfonso ve ben otururken, de Cervillon bir askerin dimdik duruşuyla raporunu veriyordu.

"Ekselansları, Kral Federico, papa hazretleriyle nihayet tatmin olduğu bir anlaşma yapabildi."

Alfonso'nun yüz ifadesinden bu görüşmeleri duyduğu anlaşılıyordu ve o bilgilendirilmiş, ama ben bilgilendirilmemiştim.

"Ne tür bir anlaşma?" diye sordum. Bir kadın olarak konuşmaya dâhil olmak uygunsuzdu, ama kardeşim de, de Cervillon da yapıma oldukça alışkındı ve buna aldırmadılar bile.

"Papa hazretleri, Bisciglie Düğü'nün güvenliğini kişisel olarak garanti ediyor; sizinkini de, Ekselansları; eğer kardeşiniz Roma'daki karısına geri dönerse."

"Ben almayayım, kalsın!" diyerek iğnelemeden duramadım. "Hepimiz Alexander'in, Kral Louis'yi Noel Ayını için San Piedro'ya davet ettiğini biliyoruz. Bizim de ona katılmamız mı bekleniyor?"

"Sancha," diye karşı koydu Alfonso. "Papa hazretlerinin Kral Federico'nun yanıtından sonra tavrım değiştiğini biliyoruz. Özür diledi ve Napoli'ye destek sözü verdi."

"Yine de, burada gerçekleri konuşma konusunda ısrarcıyım," dedim. "Müzakereleri kim kıskırttı peki? Kral Federico, papa hazretleri... Cesare Borgia?"

De Cervillon boş boş bana baktı.

"Lucrezia," diye yanıt verdi Alfonso; ses tonunda gizli bir kızgınlık vardı. "Spoleto'ya vardığından beri sürekli kulis yapıyordu; ayrıca Napoli elçisi vasıtasıyla Kral Federico'yla temastaydı. Umut etmekten hiç vazgeçmedi."

“Anlıyorum.” Yüzümü eğdim. Lucrezia’nın yardımı karşısında minnetsiz görünmek istemiyordum. Onu ve Jofre’yi görmek için ben de can atıyordum. Yine de Cesare’den korkuyor, kardeşimin ve benim güvenli bir şekilde Roma’ya döneceğimize inanamıyordum.

Alfonso şaşırtıcı bir şekilde şüpheliydi. “Papanın teklifini tek bir şartla değerlendiririm; eğer anlaşmayı parşömene dökerse.”

De Cervillon elini ceketine attı ve balmumuyla mühürlenmiş bir parşömen tomarı çıkardı. “İşte yazı, Düküm.”

Alfonso mührü kırdı ve parşömeni açtı; belgenin sonunu okurken yüzünde şaşkınlık belirmişti. “Bu, papa hazretlerinin imzası.”

“Kesinlikle,” diye doğruladı de Cervillon.

Orada yazan vaatlerin aslında değersiz olduğunu bilmeme rağmen yazıyı ben de inceledim. Roma’da eşlerimize katılmayı seçmemiz halinde, benim ve Alfonso’nun güvenliğini garanti ediyordu. Ayrıca, çektiği eziyetten dolayı Alfonso’ya beş bin duka altını ödenecekti. Kiliseye ait olan ekstra topraklar onun ve Lucrezia’nın Bisciglie’deki mülküne eklenecekti.

Ben sadece Jofre’nin eşi olduğum için bana hiçbir şey sunulmamıştı.

Belgeyi tiksintiyle Alfonso’ya verdim. Gözlerindeki özlem dolu bakıştan, dönmeye karar verdiğini anlamıştım. Dönüşümüz sadece an meselesiydi.

Kardeşim parşömeni tekrar rulo haline getirdi. “Haber verdiğiniz için teşekkürler, Komutan. Lütfen çabalarından dolayı krala teşekkürlerimizi iletin. Ama papa hazretlerinin teklifini düşünmek için biraz zamana ihtiyacım var.”

“Tabii ki.” De Cervillon topuklarını zarif bir şekilde birbirine vurdu ve tekrar reverans yaptı. Doğrulduğunda, “Her ikinize de, Ekselansları, derin bir sadakat ve saygı duyduğumu bilmenizi isterim. Lütfen sizi korumak için kendi hayatımı seve seve feda edeceğimi

bilin. Getirdiğim bilginin samimiyetine inanmasaydım bunu size sunmazdım,” dedi. Gözlerinde ve ses tonunda bütünlük, alçakgönüllü bir iyilik vardı. Söylediği her kelimenin yürekten olduğuna ikna etmişti beni. Çok nazikti. Borgia’lar gibilerine hizmet edemeyecek kadar mükemmel bir insandı.

“Teşekkürler, Komutan,” diye yanıtladım.

“Eşine az rastlanır türden iyi bir adamsınız,” dedi Alfonso, “ve biz size her zaman olduğu gibi büyük saygı besliyoruz.” Ayağa kalktı; bu toplantının bittiğini gösteriyordu. “Birkaç gün içinde kararımı Kral Federico’ya ve papa hazretlerine bildireceğim. Ayrıca, Komutan, tavrınızın ve hizmetinizin mükemmelliğinden de bahsedeceğimi bilin.”

“Teşekkürler.” De Cervillon tekrar eğildi. “Tanrı sizinle olsun.”

“Sizinle de,” dedik ikimiz de.

Alfonso, de Cervillon’a söylediği gibi birkaç gün bile bekleyemedi. O gece, üç mektup yazdı: bir tanesini Kral Federico’ya, diğerini papa hazretlerine ve üçüncüsünü de karısına. Papa izin verdiği anda Lucrezia’nın yanına gideceğini söyledi.

Ertesi gün yine at binmeye gittim; bu kez yalnızdım. Kasıtlı olarak Donna Esmeralda’dan, hizmetkârlarımdan ve muhafızlarımdan kaçmıştım. Yerine getirmem gereken gizli bir görevim vardı. Eşlik edecek birini kaldıracak durumda değildim.

Limandan ve deniz kokusundan uzak iç kesimlere doğru ilerledim. Toprağın yeşilliklerle ve meyve bahçeleriyle dolu olan yerine. Vezüv’e doğru ilerliyordum; hâlâ mavi gökyüzüne karşı duran koyu renkli, devasa yanardağa.

İki kez yanlış yerden döndüm. Yıllar içinde manzara değişmişti. Ama içgüdülerim yamaçtaki derme çatma kulübeye getirmişti beni

sonunda. Şimdi anıran bir eşek yoktu; sessiz bir katır vardı. Açık avluda rahatça dolaşan tavuklar vardı.

Eşikte durdum ve seslendim: “Kâhin! Kâhin!”

Yanıt gelmedi. Başımı alçak tavana çarpmamak için eğerek içeri adım attım. Kepenksiz pencerelerden güneş süzülüyordu. Her köşede duran örümcek ağlarını görmezden geldim. Kaba yemek masasının üzerine tavuklar tünemişti; köşedeki saman döşek de dâhil tavuk pisliği her yeri kaplamıştı.

“Kâhin!” diye seslendim tekrar. Ama sessizlik bozulmadı. Hayal kırıklığına uğramış bir halde kâhinin yıllar önce öldüğüne karar verdim.

Ayrılmak üzere dönmüştüm ki içimden bir ses son kez denememi söyledi. “Kâhin, lütfen! Asil bir kadının hizmetinize ihtiyacı var. Cömert bir ödeme yapacağım!”

Yamacın içine inşa edilmiş iç odada biri harekete geçti. Nefesimi tuttum ve kâhin görünene kadar bekledim.

Büyük mağaraya giden karanlık girişte duruyordu. Yine tamamen siyah giyinmişti ve duvağı da vardı. Dış odaya süzülen güneş ışığında, zayıfladığını görebiliyordum. Saçları grileşmişti. Gözlerinden biri hâlâ amber rengindeyken, diğeri mat, süt beyazı olmuştu.

Gören gözüyle bana baktı. “Parana ihtiyacım yok, Madonna.” Elinde bir yağ lambası vardı. Daha fazla yorum yapmadan döndü ve mağaraya oyulmuş odaya çekildi. Onu takip ettim. Bir kez daha, tüy yatağı geçtik; hâlâ temiz ve vakur bir şekilde döşenmiş olarak duruyordu. Bakire’ye adanmış büyük bir mihrap vardı ve dikenli güllerle kaplıydı.

Oturmamı işaret etti. Siyah ipekle kaplı masaya oturdum. Kâhin lambayı yanıma bıraktı.

“Madonna Sancha,” dedi. “Uzun bir süre önce, kaderini anlatmıştım. Gerçekleşti mi?”

“Bilmiyorum,” diye yanıtladım. Beni hatırlamasına şaşırmıştım. Ama benim geldiğim güne kadar bir kraliyet üyesinin ona asla gelmemiş olabileceğine karar verdim. Benim onu kolaylıkla hatırladığım gibi, o da bir prenses tarafından ziyaret edildiğini kesinlikle hatırlardı.

“Ve... kaygıların var.”

“Evet,” diye yanıtladım. Roma’ya dönme konusunda tedirgindim, beni ve kardeşimi orada bekleyen kaderden korkuyordum.

“El falına bakmayacağım,” dedi. “En son baktığımda görebildiğim her şeyi görmüştüm zaten.”

Bunun yerine, sessizce kartlarını çıkardı ve siyah ipek üzerine yüzleri kapalı bir şekilde serdi. Tek kelime etmedi. Sadece tül duvarının ardından, gören gözüyle bana baktı; çok daha uzağı, geleceği gören gözü gölgeliydi.

Seç, Sancha. Kaderini seç.

Kartlar çok daha yıpranmış ve kirlenmişti. Nefes aldım, tuttum ve bana en uzak karta dokundum; sanki onu seçerek olacakları bir şekilde kendimden uzaklaştırabilecektim.

Kâhin önce bana baktı ve kartı bakmadan çevirdi.

Kartta tek bir kılıcın saplandığı bir kalp vardı.

Kılıcın ölümcül uzunluğuyla, keskinliğiyle sinmiştim.

Belli belirsiz gülümsedi. “Pekâlâ. Kaderinin yarısını tamamlamışsın zaten. Kullanılması gereken tek bir silahın kalmış.”

“Hayır,” diye fısıldadım; kaskatı kesilmiştim. Kötü bir anımı hatırlamıştım yine: Hançerimi elimde tuttuğumdaki his, Ferrandino’nun suikastçısının boğazını kestiğindeki his geri gelmişti. Dar bıçağın boğaza ve kıkırdağa girerken sapının titreyişini anımsadım; kaşımdan yanaklarıma akan kanın ılıkliğini hissettim. Eğer bu benim kaderimin ilk parçasıysa, ikinci korkunç eylem için ne yapmam gerekiyordu?

Nazikçe, ellerimi ellerinin arasına aldı. Kuvvetlice sıkıyordu; elleri ılıktı. “Korkma,” dedi. “Görevini tamamlamak için ihtiyacın olan her şeye sahipsin. Ama yorgunsun. Kalbini ve zihnini temizlemen lazım.”

Ondan uzaklaştım. Ayağa kalktım ve masaya altın bir duka fırlattım. Garip bir şeymiş gibi ona baktı. Dokunmaya tenezzül etmedi. O sırada, başka bir şey daha söylemeden hızla kulübeden çıktım ve dörtlü eve gittim.

O gün sersem gibiydim. Belki de zihnim korkudan durmuştu. Ama kâhin, Borgia’ların ellerinde çaresiz olduğumu düşündürdüğü için öfkeliydim. O gece erkenden yatağıma çekildim, ama saatlerce karanlığa baktım; hafiflemeyen, soğuk bir panik içindeydim.

Gözlerimi kapattım, kırmızı ve atan kalbimi gördüm. Şimdi ona tek bir kılıç saplanmıştı. İleri adım attığımı ve kılıcı başımın üzerine saf bir nefret dalgasıyla kaldırdığımı gördüm: Cesare Borgia’ya duyduğum nefretle.

“Hayır...” diye fısıldadım, uyuyan Esmeralda’nın ve diğer nedimelerimin duyamayacağı kadar kısık bir sesle. “Cinayet işleyemem, işlememeliyim, yoksa Ferrante gibi, babam gibi olurum... deliririm. Başka bir yolu olmalı.”

Böyle bir suç işlemeye gönülsüz olmamın başka bir sebebi daha vardı. Kendime bile itiraf etmek istemediğim bir sebep... Kalbim hâlâ Cesare’ye aitti. Ondan son derece tiksiniyordum. Yine de bir parçam hâlâ onu önemsiyordu. Bu yüzden ona zarar veremezdim. Annem gibi ben de lanetlenmişim: Erkeklerin en zalimini sevmekten alıkoyamıyordum kendimi.

Kendimi yalanlarla teskin ettim: Cesare’nin beni ya da kardeşimi incitmek için bir sebebi yoktu; papa anlaşılmaya sadık kalacaktı.

SONBAHAR - KIŞ, 1499

XXIX

Eylül ortasında Roma'ya döndüm. Alfonso, Spoleto'ya, hamileliğinin sonuna yaklaşan karısı Lucrezia'nın onu beklediği yere gitti. Bir ayı orada geçirdiler. Onları suçlayamam; Roma'da bulamadıkları özgürlüğe ve güvenliğe sahiptiler.

Uzun yolculuğum sonrasında kendimi toparlar toparlamaz, Jofre odama geldi; yüzü sevinçle parlıyordu. "Sancha! Sana baktığım her an, ne kadar güzel olduğunu unuttuğumu anlıyorum!"

Ona gülümsedim. Sıcaklığını hissettiğim için minnettardım; bu kadar zor koşullar altında bile sevecendi. Onu kucakladım. "Seni özlemişim, kocacığım."

"Ve ben de seni, ölesiye. Konuşacak çok şey var, ama bunları yemeğe saklayalım. Gel, seni babamın ve Cesare'nin yanına götürüyüm. Seni görmek için can attıklarını biliyorum."

Nazıkçe gülümsedim; bundan şüphe duyduğumu söylemeyecektim.

Gururla koluma girdi. O andaki gergin politik durumumun farkında değilmiş gibiydi. Palazzo Santa Maria'dan San Pietro Meydanı'na onunla yürürken, Roma'nın görünüşünü ve görkemini

özlediğimi anladım. Akşam karanlığı çökmek üzereydi ve solan güneş ışığı papalık sarayının beyaz mermerini ve San Pietro'yu parlak pembeye boyamıştı. Görkemli binaların etrafında çiçekleriyle muhteşem bahçeler vardı. Yılankavi Tiber'in geniş kıvrımlarının bile belli bir cazibesi vardı.

Bol varaklı göz kamaştırıcı tabloların olduğu papalık sarayına girerken sıkıca Jofre'nin koluna tutundum. Bu kez, Papa Alexander'in taht odasına girip saten terliklerini öpmek için eğildiğimde, Roma'ya ilk geldiğimde gördüğüm coşkudan çok daha azını gördüm. Başkomutan üniformasının içinde babasının yanında duran Cesare saldırgan bir tavırla izliyordu.

"Hoş geldin, canım," dedi Alexander; yüzünde zoraki bir gülümseme vardı. "Yolculuğunun sorunsuz geçtiğini umuyorum. Seninle akşam yemeği yiyemezsek kusura bakma; Cesare ve benim tartışacağımız çok şey var. Jofre aileyle ilgili tüm olayları sana anlatabilir."

Parmaklarını oynatarak beni defetti. Cesare ileri adım attı, ellerimi tuttu ve yanağıma resmî bir öpücük kondurdu. Bu sırada kulağıma fısıldadı: "Teklifimi reddederek büyük bir hata yaptığını anlayacaksın, Madonna. Zaman aptallığını gösterecek."

Tepki göstermedim, sadece gelişigüzel gülümsedim. O da öyle karşılık verdi.

Akşam yemeğinde Jofre'nin kabul salonundaydık. Kocam ardı ardına haberler veriyordu ve o kadar heyecanla konuşuyordu ki uzun bir süre yemeğine bile dokunamadı.

"Babam ve Cesare planlar yapıyor," diye gururla söyledi. "Tabii ki hepsi sır. Cesare ordumuzu Romanya'ya ilerletecek. Bu sadece papalık için değil, Borgia Hanedanı için de iyi bir hamle..." Masaya doğru eğildi ve kimse duymasın diye fısıldayarak, "Tüm Romanya

Cesare'nin düklüğü olacak. Babam düzenli olarak vergi ödememiş olanlara resmî bir yazı gönderdi; hemen hemen hepsine. Ya topraklarım Kilise'ye verecekler ya da ordusuyla karşı karşıya kalacaklar."

Kadehimi bıraktım. Aniden iştahım kaçmıştı; ne yiyecek ne de içecek durumdaydım. Cesare'nin yatağında çıplak yattığım ana döndüm ve tavanda hayali bir harita üzerinde gösterdiklerini hatırladım. Roma'nın kuzeydoğusunda uzanan büyük alanı işaret ederek, "Imola," demişti. "Faenze, Forli, Cesena," dedim

Jofre meraklı küçük bir bakış attı. "Evet," diye onayladı. "Ve Pesaro; özellikle toprak sahibi Giovanna Sforza'nın, boşanmaları esnasında babama ve Lucrezia'ya karşı yaptığı utanç verici suçlmalardan sonra."

"Hepsi kolayca Cesare'nin ve ordusunun eline geçecek şüphesiz," dedim. Gözlerim sinsice kısılmıştı. "Özellikle şimdi Kral Louis onu birlikleriyle desteklemişken."

Şarap kocamın boğazında kaldı; Jofre öksürük krizine girdi. Sessizce izledim. Donna Esmeralda'ya ve onun casus uşak ağının sağladığı bilgilere güvenmeyi öğrenmiştim. Ondan son derece hoş bir bilgi almıştım: Cesare, Milano'da Fransız askerlerine destek verecek, artık Charlotte d'Albret'yle evlendiği için, uzun süredir hayalini kurduğu İtalya'yı ele geçirme planında Fransızlardan yardım alacaktı. Tavandaki harita üzerinde hareket ettiği gece tek ihtiyacı olanın Fransa'yı yenecek kadar güçlü bir ordu olduğunu söylemişti. Belki böyle bir ordunun asla olmayacağını anlamıştı ve bu yüzden düşmanını dost edinmişti.

"Bu sadece bir alışveriş," dedi Jofre sonunda, gözlerini koluna silerek. "Cesare onlara Milano'da yardım etti, şimdi onlar da Romanya'da ona yardım edecekler. Ama artık Napoli'de gözlerinin olmadığı konusunu netleştirdiler. Öyle olsa bile, Cesare buna asla izin vermez."

“Tabii,” diye yanıtladım, tek kelimesine bile inanmadığımı belli etmemeye çalışarak.

Bu, Jofre’nin coşkusuna gölge düşürdü. Yemeğimiz sessiz bir şekilde sürdü. Politika dışında bir şeyler hakkında konuşmaya özen gösterdik.

Ekimin ortasında Alfonso ve Lucezia Roma’ya doğru yola çıktıklarında, papalık duyurusu ilan edilmişti ve Cesare ordusuyla Romanya’ya hareket etmişti. Kral Louis tarafından verilen altı bin adamı da yanındaydı artık.

Evdeki herkes -Lucrezia, Alfonso, Jofre ve ben- yemek masasında her akşam Cesare’nin son kahramanlıklarını dinlemek zorunda kalıyordu. Kardeşi Juan’ın tersine Cesare’nin stratejileri vardı ve parlak bir komutandı. Alexander savaş hattından iyi haberler geldiğinde sevincini, kötü haberler geldiğinde de öfkelerini ve sinirini zor bastırabiliyordu.

Başlangıçta her şey iyiydi. İlk düşen, Imola ve Forli’nin vekili ve yenilen Ludovico’nun yeğeni Fransız kadın hükümdar Caterina Sforza’ydı. Imola şehri mücadele etmeden hemen teslim oldu. Cesare’nin ordusunun büyüklüğü karşısında ezilmişti. Caterina’nın yaşadığı kalenin bulunduğu Forli üç hafta direndi. Sonunda, Cesare’nin askerleri duvarları aştı; intihar teşebbüsü başarısız olan Caterina esir alındı.

Papa, Caterina’nın esir alındığı hikâyesini atlamıştı. Bunu daha sonra Donna Esmeralda’nın ağzından duydum.

“Forli Kontesi, Fransız kanından olmasına rağmen cesur bir kadın,” demişti Donna Esmeralda, o gece geç saatte yatak odamda baş başayken. “Onu esir eden piçten çok daha cesur.” Cesare’nin düşüncesiyle dudakları bir anlığına ince bir çizgi halinde gerildi, sonra hikâyesine devam etti. “Romanya’daki en cesur insan. Ko-

cası asiler tarafından öldürüldüğünde kendi askerlerini at sırtında katillerinin üzerine sürdü ve hepsinin kılıçtan geçirilmesini izledi.

“Aynı zamanda güzel de. Altın sarısı saçları var; ellerinin kakım kürkü kadar yumuşak olduğunu söylüyorlar. O kadar cesur ki Cesare ve Fransızlar geldiğinde, Forli şehrinin duvarlarının arkasında, duman ve alevler arasında gözü pek durmuş ve savunmayı kendisi komuta etmiş. Esir alınmadan önce canını almaya çalışmış, ama Cesare’nin adamları çok çabuk durdurmuş onu. Kendisinin Kral Louis’ye teslim edilmesini istemiş... Fransız askerler onu o kadar beğenmişler ki serbest bırakmak istemişler. Ama Don Cesare...” Tiksinererek yüzünü ekşitti, bana sert bir şekilde baktı. “Sizi uarmaya çalıştım, değil mi, Madonna; onun sadece kötülük getireceği konusunda? Bu adam şeytan tarafından ele geçirilmiş.”

“Uyardın,” diye yanıtladım sessizce. “Haklıydın, Esmeralda. Her gün içimden keşke söylediklerini önemseseydim diye geçiriyorum.”

Yumuşayarak hikâyesine devam etti. “Domuz, kadını kendine saklamış. Her yere onunla gidiyormuş, Madonna. Gün boyunca, bir esir olarak tutuluyor, geceleri ise onun çadırına getiriliyormuş. Ona alelade bir fahişe gibi davranıyor, en ahlaksız hareketlere zorluyormuş; kendisini memnun edecek her türlü şeyi yaptırıyormuş. Bu kadın, asil bir kadın... Kral Louis’nin bile sinirlendiğini ve bir kadın esire karşı bu kadar adice davrandığı için Cesare’yi kişisel olarak azarladığını söylüyorlar.”

Yüzümü çevirdim, öfkemi ve acımı Esmeralda’dan saklamaya çalışıyordum. Cesare kardeşini öldürdüğünde zalim bir ruha sahip olduğunu kanıtlamıştı. Gözlerimi kapattım ve Juan zorla içime girdiğinde hissettiğim çaresiz öfkeyi hatırladım. Aniden Caterina için ağlayasım geldi. Cesare’ye karşı anlatılamaz bir nefret duyuyordum ve aynı zamanda kıskançlık duyduğum için kendime öfkeleniyordum.

“Sırada Pesaro var,” diye devam etti Esmeralda. “Ve halk için umut yok. Uzun süre önce korkak Giovanni Sforza onları terk etti çünkü. Cesare şehri kolaylıkla ele geçirecek.” Başını salladı. “Onu durduracak hiçbir şey yok, Donna. O ve Fransızlar tüm İtalya’ya saldıracak; geride hiçbir şey kalmayınca kadar. Romanya’da yaşayan her kadının onuru için korkuyorum.”

Yine de gerginliklerle dolu evde mutlu olunacak tek bir şey vardı: Lucrezia her an doğurabilirdi. Hem o hem de karnında zorlu tek-meler atan çocuk oldukça sağlıklıydı. Alfonso ve ben bir tek bu sevinç ve umut kaynağına tutunmuştuk. Hem Borgia hem de Aragon kanını taşıyacak bir torun Alexander’in Napoli’ye karşı daha nazik yaklaşmasına neden olacaktı.

Ekimin son gecesinde doğum zamanı geldi. Yatmaya hazırlanıyordum. Nedimelerim çoktan elbisemi ve başlığımı çıkarmışlardı ve giriş kapısı çalındığında saçlarımı fırçalıyorlardı. Sesin kime ait olduğunu hemen anladım; Lucrezia’nın baş nedimesi Donna Maria gelmişti.

“Donna Sancha! Efendimin zamanı geldi ve sizi çağırttı!”

Esmeralda hemen bir pelerin getirdi. Aceleyle giyindim ve Donna Maria’yla birlikte çıktım.

Bisciglie Düşesi’nin odasında, boş bir beşiğe çoktan minder konulmuştu; yeni asilin gelişi bekleniyordu.

Odanın bir köşesinde, eski, süslü oymaları olan bir doğum koltuğu vardı; Rodrigo Borgia’nın annesinin onu doğurduğu koltuktan bu. Lucrezia üzerinde oturuyordu; yanakları kızarmış, alnında ter birikmişti. Ocağa ateş yakılmış, gürlüyordu. Ama onu soğuğa karşı korumak için ağır bir palto kalçalarına kadar çekilmiş, ama doğum koltuğundaki açıklığın üzerinde bırakılmıştı. Böylelikle rahmi ebe-

nin muayenesine uygun durumdaydı. Çıplak bacaklarına kürkten bir örtü bırakılmıştı; böylelikle üşümek ya da utanmamak için kendini örtebilirdi.

Bir yıl önce düşük esnasında orada bulunan ebeydi bu; hemen yanında diz çökmüştü. Yaşlı kadın gülümsüyordu. Bunu görünce içim çok rahatladı.

Lucrezia'ya gelince, gözlerinde, tüm doğum yapan genç kadınlarda olduğu gibi panik ve korku vardı. Ama sevinç de vardı; bu kez çektiği acının mutlu sonla biteceğini biliyordu.

“Sancha,” diye nefes nefese konuştu. “Sancha, yakında hala olacaksın!”

“Lucrezia,” diye karşılık verdim neşeyle, “yakında anne olacaksın!”

“İşte!” diye seslendi. Tüm gücüyle sıktığı koltuğun kolçaklarını bıraktı ve ellerini bana uzattı. Bir kez daha onları tuttum. Bu kez suçluluk duygusu, üzüntü yoktu; sadece gelmek üzere olan harika sonun umutlu fısıltıları vardı.

Doğum sancıları gece yarısına, şafak sökmeden birkaç saat öncesine kadar sürdü. Sancıları yoğundu, ama sert değildi; ebe bebeğin iyi konumlanmış olduğunu, Lucrezia daha önce sağlıklı bir doğum yaptığı için bunun daha kolay olacağını söyledi.

Kasımın ilk günü, güneş doğmadan önce, Lucrezia güçlü bir feryat kopardı ve tüm gücüyle ıkındı. Kardeşimin tek çocuğu cırlayarak dünyaya geldi; sırttan ebenin yaşlı, güçlü kollarına doğdu.

“Lucrezia!” diye bağırdım; nefes nefeseydi ve bir kez daha ıkınarak plasentayı attı. “Çocuk burada! *Burada!*”

Lucrezia'nın başı yorgunlukla koltukta geriye düştü. Derin bir iç geçirdi, sonra gülümsedi; Donna Maria sütanneyi aramaya çıkmıştı.

Çocuğu yıkayan ebe beni düzeltti. “*Oğlan* burada,” dedi gururla yaşlı kadın; sanki bu durumda kendi payı varmış gibi. “Bir oğlunuz oldu, Madonna.”

Lucrezia ile ben birbirimize baktık ve keyifle kahkaha attık.

“Alfonso gurur duyacak,” dedim. Aslında, kendi çocuğummuş gibi gururla ve aşırı sevgiyle dolmuştum; belki de uzun süre önce bir çocuğumun olmayacağını anlamıştım.

Çocuk yıkandıktan sonra ebe onu yumuşak, yünlü bir battaniyeye sıkıca sardı. Onu kaldırdı ve bir hediyeymişçesine annesine sundu. Ama ben kıskanç bir şekilde araya girip çocuğu ondan aldım ve özenle kucakladım.

Yüz hatları hâlâ doğum travmasından yassı, küçük gözleri sınıksız kapalıydı. Kafasında ıslak, altın sarısı kâkülü vardı. Babasına çok benziyordu. Yumuk ellerine baktım, esnemek için minicik ağzını açtığında hafifçe güldüm; bu çocukta Alfonso’dan başkasını göremiyordum. Küçük göğsünde atan kalbin iyi ve nazik olduğuna çoktan ikna olmuştum.

Sevgiyle dolup taşmıştım; o kadar yoğun ki bunun imkânsız olduğunu sanırdım. Bir anda bu çocuğu kendi hayatımdan bile çok seveceğimi anladım; hatta sevgili kardeşimden bile çok. Onun iyiliği için, her şeyi yapar, gözümü bile kırpmazdım.

Alfonso diye düşündüm sevgiyle, *küçük Alfonso*. Oğullara babalarının ismini vermek gelenektir. Dikkatli bir şekilde çocuğu Lucrezia’nın kollarına bıraktım ve bana gurur ve keyif verecek ismi bekledim.

Lucrezia neşe dolu bir sevgi ve sevinçle yeni oğluna baktı; dünyanın en şefkatli annesi olacağına şüphe yoktu. Sınırsız bir mutlulukla, ümitle biz etrafındakilere baktı ve, “Adı, büyükbabasının hatırına Rodrigo olacak,” dedi.

Ve tüm dikkatini hemen çocuğuna yöneltti.

Böyle yaptığına çok memnun oldum; böylelikle içerlemiş yüz ifademi görmedi. Yüzüme bir tokat indirmiş gibi olmuştum. Böylelikle sevgili yeğenimin annesinin, oğlunun Aragon Hanedanı'ndan çok Borgia Hanedanı'na ait olduğunu düşündüğünü öğrenmiştim.

Kardeşim aşırı sevinçliydi ve çocuğun ismiyle ilgili haberleri aldığı anda bunu benden çok daha soğukkanlı bir şekilde karşıladı. "Sancha," dedi, yanımızda kimse yokken, "Her çocuğun büyükbabası papadır."

Çocuğun doğumu, Alfonso'nun ve benim statümüzü güçlendirmiş gibiydi: Bebek Rodrigo'nun gelişi bir prense yakışır şekilde kutlanmıştı. Alexander çocuğun üzerine titriyordu. Tüm ziyaretçilere Cesare'nin önceki başarılarına gösterdiği aynı coşku ve gururla anlatıyordu onu. Çocuğu sık sık ziyaret ediyordu. Onu deneyimli bir baba gibi kollarına alıyordu. Sevgisinin kesinlikle içten olduğuna şüphe yoktu. Böylece o, Alfonso ve ben, küçük Rodrigo'nun harikalarıyla ilgili uzun sohbetler ediyorduk. Roma'da kendimi yine güvende hissetmeye başlamıştım.

Bebeğin doğumundan sadece on gün sonra büyük bir tantana ve gösterişle vaftiz töreni yapıldı. Lucrezia, Palazzo Santa Maria'da, altın dikişli kırmızı saten nevresimli bir yatağa kurulmuştu ve ona saygılarını sunmak için gelen ünlü misafirleri selamlıyordu.

Daha sonra, küçük Rodrigo kakım kürklü altın brokara sarılmış olarak güçlü, özverili Komutan Juan de Cervillon'ın kollarında Sistine Şapeli'ne getirildi. Kardeşimin Napoli'de ne kadar acı çekmiş olduğunu anlamıştım: Şüphesiz kendi çocuğunu hiç göremeyeceğinden korkmuştu.

Şimdiyse, de Cervillon'a şükürler olsun ki, ikimiz de vaftize, bu güzel ve kutsal törene şahitlik edebiliyorduk. Komutanın ardından Roma Valisi, Kraliyet Valisi, İspanya ve Napoli elçileri geldi. Alexander Aragon Hanedanı'na desteğini daha iyi gösteremezdi.

Bebek Rodrigo mükemmel davrandı, tüm tören boyunca uyuluydu. Tüm belirtiler iyiydi: Alfonso ve ben sevinçliydik. Bir kez daha rahatlamış ve oldukça gevşemiştik.

Rahattık; ta ki Cesare Borgia'nın, ordusunu Pesaro'nun duvarlarında bırakıp kılık değiştirerek Roma'ya gelişine kadar. Yanında da tek yoldaşı, Borgia'ların sevgili refakatçisi Don Morades vardı.

Varışından iki gün sonra ne babasıyla ne de onunla karşılaştım. Vatikan'da özel bir odadan çıkmadılar; savaş stratejisi ve siyaset tartışıyorlardı. Kimseye güvenilmiyordu; görüşmenin tek kelimesini duymasınlar diye yıllardır papayla birlikte olmuş hizmetkârlar bile odadan çıkartılmıştı.

Lucrezia hiçbir şey söylemedi. Ama Cesare'nin onu odasında üstünkörü bile ziyaret etmemesi ya da çocuğun doğumunu kutlamamasının, ona rahatlık kadar acı da verdiğini biliyordum. Ondan zalimce yararlanmalarına rağmen, yine de kardeşini ve babasını seviyor ve onları memnun etmek için can atıyordu. Sanırım onu anlıyordum; ne de olsa babamı ne kadar hor görsem de gizliden gizliye sevgisini arzulamıştım hep.

Küçük Rodrigo'nun doğumundan beri, Alexander her gün çocuğu görmüştü ve çocuğun sohbetin odak noktası olduğu aile yemeklerine gelmesini istemişti. Şimdiyse bizden uzak duruyordu.

Geldikten ancak üç gün sonra Cesare ortaya çıktı.

Lucrezia çok sevecen bir anneydi. Çoğu asil annenin yaptığı gibi çocuğunu sütanneye bırakmıyor, onu kendi yatak odasındaki

beşiğinde tutmakta ısrar ediyordu; sütanne de orada kalıyordu. Belki uzun süre gözden uzak kalırsa çocuğa bir zarar geleceğinden korkuyordu. Ama bunun bir nedeni de saf sevgisiydi. Çocuğa daha çok Alfonso'ya benziyordu: Hayatındaki diğer erkeklerin tersine, annesini sevmekten başka bir şey istemeyen bir yaratıktı.

Gündüzlerimi, bazen de gecelerimi Lucrezia'nın odasında geçiriyordum. Bu daha çok hizmetkârların işi olsa da küçük Rodrigo'yu kucağıma alıyor ve ona göz kulak oluyordum.

Öğleden sonra Cesare ortaya çıktı; biz kadınlar çocuk yüzünden yorgun düşmüş, dinleniyorduk. Lucrezia yatağında uyuyakalmıştı. Bense yanında, minderli bir sandalyede oturuyordum; çenem göğsüme düşmüş halde biraz kendimden geçmiştim. Sütanne yerde uzanmış, horluyordu ve Rodrigo sessizce beşiğinde yatıyordu.

Çok yumuşak, tedbirli bir ayak sesiyle uyandım; yarı uykulu olmama rağmen ayak sesinin sahibini tanıdım: Cesare. Başımı kaldırmadım, nefes alışımın ritmini bozmadım. Ama ne yaptığını görmek için kirpiklerimin altından onu izledim.

Hâlâ siyah giyiyordu, ama artık rahip cübbesi yoktu üzerinde. Kaslı yapısını gösterecek kadife bir takım giyinmişti. Savaş esnasında, daha da zayıflamış ve bronzlaşmıştı. Sakalları ve omuzlarına dökülen saçları uzamıştı.

Görünmediğini sanarak kedi gibi odaya süzüldü ve duygularını saklamadı; yüz ifadesi şaşırtıcı derecede açıktı. Gözlerindeki sertlik, soğukluk karşısında hayrete düştüm.

Gizlice beşiğe, bebeğin uyuduğu yere eğildi. *Şimdi, diye düşündüm, yüzü yumuşayacak: Bir asker, bir katil bile olsa çocuğa bakıp da tepkisiz kalamaz.*

Başım yana eğdi ve çocuğu inceledi.

Lucrezia'yı ilk gördüğümde onunkinden daha kışkanç, daha nefret dolu bir bakış göremem sanmıştım. Yanılmışım.

Cesare'nin bakışı son derece zalimdi. Küçük beşiğe doğru, elleri dizinde eğildi. Bir dudağı zalimce kıvrılmıştı.

İçimi korku sardı. Bir sonraki an çocuğu boğazlayacağına ya da elini küçük ağzına ve burnuna kapatacağına şüphem yoktu. Hemen doğruldum. Elim gizli hançerimdeydi; çekmeye hazırdım ve bağırdım:

“Cesare!”

Sinirleri çelik gibiydi. Davranışları o kadar sakindi ki sıçramadı, ürkmedi. Bunun yerine sanki hep öyleymiş gibi yüz ifadesi anında sevgi ve nezaket dolu bir hal aldı. Çocuğa bakıp gülümsedi, sonra sakince başını bana çevirdi ve doğruldu.

“Sancha! Seni görmek ne güzel! Yeni yeğenimi seviyordum. Harika bir şey. Lucrezia'nın bebekliğine ne kadar da benziyor.”

“Cesare?” diye kımıldandı Lucrezia. Kardeşini görünce hemen ayıldı. “Cesare!” diye çığlık attı, mutlu bir heyecanla. Ses tonunda ya da ifadesinde iğneleme, Cesare'nin gelmeyişine incindiğini gösteren bir işaret yoktu.

Cesare yatağında kalmasını işaret ederek kardeşine doğru gitti. “Dinlen, dinlen,” dedi. “Bunu hak ettin.” Kucaklaştılar; ikisi de gülümsüyordu. Sonra Cesare ondan biraz uzaklaştı ve bana dönüp elimi öptü.

Dudaklarının tenime değışı beni hem heyecanlandırdı hem de tüylerimi diken diken etti. Görüntüde son derece sevecen bir ağabeydi: Bebeğin beşiğine eğilen canavardan iz yoktu şimdi.

“Güzel bir oğlun var, Lucrezia,” dedi Cesare. Lucrezia gururla ısıldadı. “Ben de Sancha'ya bebekliğine ne kadar benzediğini söylüyordum; çok da geçmişte değil hani.”

“O zamandan beri bana karşı hep koruyucu oldun,” dedi Lucrezia mutlulukla. “Anlat bakalım, bir süre burada kalacak mısın?”

“Ne yazık ki hayır,” diye yanıtladı Cesare. “Sadece babamla hayati bir konuyu konuşabilmek için zamanım vardı. Cepheye geri dönmek zorundayım. Pesaro bekliyor.”

Önceki kocasının toprağından bahsedilince Lucrezia’nın hafifçe rengi attı, sonra, “Ah ama kalmalısın! Biraz bebekle zaman geçirmelisin!” dedi.

Cesare iç geçirip gitmek için ne kadar gönülsüz olduğuyla ilgili etkileyici bir gösteri sergiledi. “Bu kalbimi acıtıyor,” dedi. “Ama aynı anda hem merhaba hem de elveda demek zorundayım. Adamlarıma dönmek için hemen yola çıkmam lazım. Tabii ki,” diye ekledi endişeyle, “seni ve küçük Rodrigo’yu görmeden gidemezdim.” Bana meraklı bir bakış attı ve biraz düşündükten sonra şöyle dedi: “Ve tabii Sancha’yı da.”

“Çok iyi,” dedi Lucrezia üzgün üzgün. “O zaman gitmeden önce bana ve bebeğe bir öpücük ver.” Durdu. “Güvende olman ve başarman için dua edeceğim.”

“Dualarına minnettar kalırım,” dedi Cesare. “Onlara ihtiyacım var. Tanrı seninle olsun, küçük kardeşim.” Tekrar ona sarıldı ve her iki yanağından da ciddiyetle öptü. Lucrezia da ona aynısını yaptı. Böylece ayrıldılar.

Cesare bana döndü; kararsızdı: Elimi çekerek başımı salladım. “Ben de dua edeceğim,” dedim; dualarımın içeriğini söylemedim tabii.

“Teşekkür ederim,” dedi Cesare. Ondan sonra da beşiğe yöneldi.

Hemen atıldım. Dayısı eğilip ona bir öpücük kondururken Rodrigo’yu sıkıca kucığımda tutuyordum.

Sonunda Lucrezia’nınkilere değil, benim dualarıma yanıt verildi.

Cesare kuzeye doğru yola çıktı ve güvenli bir şekilde cepheye ulaştı, ama Pesaro şehrinin kapılarına varmadan önce Kral Louis Fransız ordusunu geri çekti. Ludovico Dükü, Milano'yu yeniden almak için muazzam bir çabaya girerek yeterince güç toplamıştı (ki bu Cesare'nin güzel esiri Caterina Sforza'ya, sevinmesi için iyi bir neden vermiş olmalıydı).

Askerlerinden yoksun, sessizce Fransızlara lanet eden Cesare, Pesaro'yu alma girişimlerinden vazgeçmek zorunda kaldı.

Akşam yemeğinde papa olayı bir daha anlatıp Fransa kralının döneklğine küfrederken öfkeden kıpkırmızı kesilmişti.

Haberler karşısında tatminkâr bir şekilde gülümsemek için kendimi zor tuttum.

KIŞ SONU, 1499

XXX

Cesare'nin Pesaro'da Giovanni Sforza'yla gönülsüzce ateşkes görüşmeleri yaptığı haberi geldi. Papalık ordusu eşliğinde geri dönüyordu ve yanında Castel Sant'Angelo'nun güçlü taş duvarlarının ardında tutulacak güzel esiri Caterina Sforza da vardı. Gelişi kanımı dondurdu.

Donna Esmeralda sürekli olarak taze, sıkıntı verici dedikodular getiriyordu. Roma'da, yeni bir deyim moda olmuştu: "Borgia terörü." Borgia'lara hizmet etme ve sırlarına ortak olma belasına maruz kalanların akli dengesini tanımlamak için kullanılıyordu.

Cesare'nin tüm İtalya'yı kendisi fethetmek için kardeşi Juan'ı öldürdüğü gerçeği oldukça kabul görmüştü; gerçi aile titizlikle bunu görmezden geliyordu. Cesare'nin Antik Roma'nın kraliyet hükümdarlarının adını almış olması tesadüf değil, kaderdi.

Bu yüzden Cesare'nin önceden güvendiği ve onurlandırdığı, ama sonra efendisinin sevgisini kaybeden bir adam, muhafızların İspanyol nazırı, Tiber'de boğulmuş bulununca kimse şaşırmadı. Elleri sıkıca arkadan bağlanmıştı ve bedeni bir çuvalın içine tıklınmıştı.

Bu tarz şeyleri ne Jofre'yle ne de Lucrezia'yla konuştum. Papa da hitaplarında ya da aile yemeklerinde bundan bahsetmedi; hatta

sevgili oğluna karşı yapılan hain suçlamaları bile ağzına almadı. Zavallı nazırın başına hiçbir şey gelmemiş gibiydi; sanki adam hiç var olmamıştı.

Esmeralda'nın bahsettiği başka ölümler de vardı: Cesare'nin kampında şüpheli iki ölüm meydana gelmişti.

Birincisi Ferdinando d'Almaida'nın gizemli ölümüydü. D'Almaida'nın Borgia'lar kadar kötü ve hırslı olduğu söyleniyordu; Charlotte d'Albret'yle evlenmesinden, Romanya'daki savaş alanına kadar Cesare'nin peşinden ayrılmamıştı. Çok kişi onun Kral Louis'nin casusu olduğundan şüphelenmişti.

Bir gün Cesare adamlarına d'Almaida'nın “savaştan dolayı” ölümcül bir saldırıya maruz kaldığını söyledi, ama kimsenin cesedi görmesine izin verilmedi ve ardından üstünkörü bir cenaze düzenlendi. Bedeni yıkayan hizmetkârlar papazın tek bir darbe almadığını, ölümünün, “Borgia ateşinden”, yani çelik mavisi bir tozdan kaynakladığını söylediler.

Canterella: İkinci bir deyim moda olmuştu ve tüm Roma'da kulaktan kulağa yayılıyordu.

Bir süre sonra, başka bir kurban verildi. “Küçük” olarak bilinen Kardinal Giovanni Borgia. Bu kardinal, Borgia'ların genç kuzeniydi; Monreale'li Kardinal Giovanni Borgia'nın, yani benim göğüslerime bakan “Büyük” kardinalin ailesinin başka bir kolundandı.

Bu genç, talihsiz Giovanni'yi tehlikeye atan şey hangi bilgisiydi söyleyemem. Şu kadarını biliyorum: Adamın yüklüce borcu vardı, ama güçlü akrabalarının olmasına güveniyordu. Roma'dan Cesare'yle Romanya'da gizlice buluşmak için ayrılmıştı. Onu Imola ve Forlì'deki son fetihlerinden ötürü kutlamak istemişti.

Ama Giovanni Cesare'nin kampına ulaşmadan, ani bir sıtmaya tutulmuş, şüphesiz "Borgia ateşine" yakalanmıştı. *Canterellanın* semptomları yüksek ateş ve kanamalı akıntıydı. Kardinal kısa bir süre sonra ölmüş.

Bedeni Roma'ya gönderildi; Santa Maria del Popolo'daki katedralde çabucak gömüldü.

Bir gece yemekte, Jofre kardinalin ölümünün utanç verici olduğunu belirtti.

Papa çatalını masaya öyle bir fırlattı ki hepimiz ona baktık. Yemekten başımı kaldırıncı kaşlarını çatıldığını ve kızardıldığını gördüm.

"Bu ismi bir daha yanımda anma," diyerek bir süre hepimizi sessiz kılan bir gaddarlıkla azarladı oğlunu.

"Bebek Rodrigo'nun bugün öğlen yemeğinde ne yaptıldığını söylemiş miydiniz size?" diye sordu Lucrezia neşeyle, sıkıntılı havayı dağıtarak.

Bu, papayı rahatlatmıştı; kızına döndü ve beklentiyle gülümsedi.

"O kadar güçlü ki kolları ve bacaklarıyla sürekli tekme atıyor. Çok küçük olduğunu biliyorum ama bugün kolumu öyle bir çekti ki kendi başına oturacağını sandım."

Alexander'in ruh hali anında hoşgörülü bir hal aldı. "Sen de güçlü bir bebektin," dedi ebeveyne özgü bir gururla. "Sen ve Cesare. İkiniz de çok erken oturdunuz ve yürümeye başladınız. Neden daha iki yaşındayken seni eyere oturttum sanıyorsun?"

Lucrezia onun gülümsemesine karşılık verdi. Alexander'in keyifsizliğinin geçmesi onu rahatlatmıştı.

Yemeğin sonunda, Lucrezia babasının yanına gitti ve nazikçe, "Jofre'yi bağışlamalısın. Seni üzme için söylemediğini biliyorum," dedi.

Papanın yüz ifadesi bir kez daha ürkütücü bir hal aldı. Gözle-rini kısıtı. “Yemekte ölülerden bahsetmek,” dedi kısaca, “sindirim için kötüdür.”

Küçük Rodrigo’nun vaftizinin üzerinden çok geçmeden Alfonso ve ben Komutan Juan de Cervillon’dan görüşme için resmî bir talep aldık. Kabul etmekten mutluluk duydum, çünkü bize karşı çok nazikti ve iyi bir hizmet sunuyordu.

Parlak, güneşli bir kış sabahında onu Alfonso’nun kabul odasına aldık. Geçen yaz Napoli’deki görüşmemizi hatırladım. Getirdiği haberlerin iyi olmasını umdum, çünkü Alfonso ve ben, de Cervillon’u arkadaş olarak görüyorduk. Napoli ve papa arasında olası en iyi ilişkileri sağlamak için bizim tarafımızda olmuştı hep.

Karşımıza çıktı; yine şık giyinmişti. Süvari kılıcı kalçasındaki kınındaydı, koyu saçlarına griler düşmüştü. Biz oturmadan önce önümüzde reverans yaptı.

Gülümsedim ve öpmesi için elimi uzattım. “Komutan, bu sabah neşelisiniz. Umarım güzel haberler getirdiniz.”

“Hem güzel hem üzücü,” dedi, ama resmî askeri tavrına rağmen sevincini maskeleyemiyordu.

“Konuş, sevgili arkadaşım,” dedi Alfonso, merakla.

“Ekselansları, Napoli’ye gitmeden önce ayrılışımı resmî olarak bildirmek istedim.”

“Ah!” dedi Alfonso. “Noel için aileni ziyaret edeceksin o halde?”

“Bu bir ziyaret değil,” dedi de Cervillon. “Papa hazretleri süresiz olarak kendi şehrine dönmemi istedi.”

İki farklı duygu hissettim: İyi komutanın gidişine gerçekten üzülmüştüm ve bencil bir korku duymuştum. De Cervillon’un gidişyle kim bizim destekçimiz olacaktı?

Kardeşimin yüzünde bir arkadaş kaybetmekten dolayı sadece üzüntü vardı. “Sevgili Komutan,” dedi. “Kendi adımıza üzıldüm, çünkü seni özleyeceğiz. Ama senin adına sevindim. Papaya hizmet etmek için yıllarca karından ve çocuklarından uzak kalmıştın.”

De Cervillon bunu başını sallayarak kabul etti. “Kral Federico’ya hizmet etmek için dilekçe verdim.”

“O zaman Napoli’nin şanslı bir kralı var,” dedim sonunda. “Ve papa en iyi adamlarından birini kaybetti.” Elimden geleni yapmama rağmen yaşadığım hayal kırıklığını tamamen saklayamadım. De Cervillon bunu gördü ve, “Ah, Ekselansları, sizi üzdüğüm için üzgünüm,” dedi.

“Hem üzgün hem de mutluyum, dediğin gibi,” dedim, cılız bir gülümsemeyle. “Seni özleyeceğiz, ama bir adamın ailesinden uzak olması iyi değil. Ayrıca eminim ki bir daha karşılaşacağız. Roma’yı ziyarete geleceksin ve biz de Napoli’ye geleceğiz.”

“Bu doğru,” diye kabul etti de Cervillon.

Kardeşim ayağa kalktı; Napoli’de son görüşmemizde söylediklerini tekrarladı: “Tanrı seninle olsun, Komutan.”

“Sizinle de,” diye karşılık verdi de Cervillon. Tekrar eğildi, sonra da gitti. Sessizlikle ardından bir süre baktık.

“Onu bir daha hiç görmeyeceğiz,” dedi Alfonso sonunda, düşüncelerimi dile getirerek.

Kardeşimin sözleri kehanet gibiydi. Ama hayal ettiğim şekilde değil. İşte Esmeralda’nın anlattığı hikâye:

O akşam geç saatte, komutan ertesi sabah ayrılmadan önce yeğeni tarafından verilen bir kutlamaya katılmıştı. Bol şarap içmişti; sokaktan geçip evine gelirken, aklı eve döneceği düşüncesiyle meşguldü. O sırada birileri yanına yaklaşmıştı.

Tanıklar varsa da, hiçbiri ortaya çıkmamıştı: Defalarca kılıç saplanmış kanlı bedeni sokakta bulunmuştu. Saldırı çabucak gerçekleşmişti. De Cervillon'a her kim saldırdıysa, tanıdığı ve belki de bir arkadaşı olan biri olduğuna emin olmuştum, çünkü komutanın kılıcı kınından çekilmemişti.

Diğer Borgia kurbanları gibi Kilise memurları cesedin kontrolünü almışlardı. Bir kez daha geleneklere aykırı olarak vefat edenin bedeni gösterilmemişti. De Cervillon bulunduktan sonraki bir saat içinde gömülmüştü.

Tüm gün boyunca onun için yas tuttum; yiyemedim, içemedim. Aslında hepimiz için yas tuttum.

KIŞ - YAZ BAŞI, 1500

XXXI

1500 yılının arifesinde, Azizler Salonu'nda büyük bir ziyafet verildi. Tüm aile, birçok güçlü kardinal ve asiller davetliydi. Misafirlerin sığabilmesi için büyük bir masa getirtilmiş ve aşırı yemekle donatılmıştı. Tiber Nehri'ni dolduracak kadar güzel kokulu şarap içilmişti. Papalık sarayının aşırı savurganlığına alışmıştım. Ama bu gece, ziyafet daha da zengin gözük müştü gözüme; her şey daha büyüleyiciydi. Şöminenin rafı, kenarları ve masa yemyeşil çelenklerle sarılmıştı ve her birinden güzel kokular yükselen turuncu parfüm toplarıyla süslenmişti. Duvarlar ve eşikler altın brokardan kumaşlarla kaplanmıştı. Büyük şömine yakılmıştı, yüzden fazla mum vardı. Altın kadehlerimize sıcak ışık yansıyor, altın varaklı tavan ve cilalı mermer dans pisti de ışıklıydı; hatta Azize Catherine'nin sarı saçları bile parlıyordu.

Papa zayıflığına rağmen aşırı neşeli bir ruh halindeydi. Son zamanlarda yaşlandığı iyice belli oluyordu. Gözleri sararmıştı, saçları demir grisinden beyaza dönmüştü. Zayıf çenesinin altındaki gıdığı daha da sarkmıştı. Yanaklarında ve burnunda kırmızı çatlak damarlar vardı. Yine de elmaslarla süslü, altın-beyaz brokardan şaşıaalı, kolsuz bir cübbe giymişti. Takkesi özellikle bu gece için saf altından dokunmuştu.

Kadehini kaldırırken eli hafifçe titriyordu. “1500 yılına!” diye bağırdı, büyük masada etrafına toplanmış kalabalığa. “Jübileye!”

Gülümsedi ve biz de onun sözlerini tekrarladık. Sonra oturarak bizim de oturmamızı işaret etti.

Bu çok önemli bir olay olduğundan, Alexander küçük bir konuşma yapmak durumunda hissetti kendini. “Hıristiyan Jübilesi,” diye belirtti, sanki bu terime yabancıymışız gibi. “Papa VIII. Boniface tarafından iki yüz yıl önce başlatıldı. Her elli yılda bir kutsal bir yıla şahitlik etme geleneği eski İsrail kavmine dayanmaktadır. Bu zamanda tüm günahlar bağışlanır. Ancak Jübile kelimesi,” diye ekledi muzip bir ukalalıkla, “birçok âlimin ileri sürdüğü gibi ‘haykırmak’ anlamına gelen Latince *jubilo* kelimesinden değil, kutlamanın başlangıcını göstermek için kullanılan koç boynuzu demek olan *jobel* kelimesinden gelmektedir.” Ellerini açtı. “Boniface elli yılı yüz yıla çıkardı ve işte şimdi burada, çoğumuzun bir daha deneyimleyecek kadar uzun yaşayamayacağı bir olaya saatler kaldı.”

Ses tonu giderek ihtişamlı bir hal aldı. “Geçen yıl yaptığımız tüm zor işler, sokakları genişletmek, kapıları ve köprüleri onarmak, Piedro Bazilikası’nın onarımına harcanan zamana değmiştir.” Çalışmaları denetleyen birçok kardinal alkışlarken durdu. “Roma hazır, büyük bir sevinç ve affedicilik zamanı için hepimiz hazırız. Bu kutsal yıl boyunca Roma’yı ve San Piedro’yu ziyaret edecek hacıların tüm günahlarının bağışlanacağına dair bir bildiri yayınladım. İki yüz bin ruhun bu yolculuğa çıkmasını bekliyoruz.”

Kardeşim ile Lucrezia’nın yanında otururken gülümseyerek dinledim, çünkü kalabalığın heyecan ve bekleyişinden etkilenmemek zordu. Ama sevincimi endişem gölgeliyordu; incindiğim için affetme arzumu gerçekleştiriyordum. Yılın ne getireceğini bilmiyordum, çünkü tam şu anda Cesare Borgia, Milano’da Fransızların yanında

savaşıyordu. Yanımdaki Alfonso'ya bakış attım; elimi tuttu. Anlayışla ve güven vererek elimi sıktı.

Lucrezia'ya gelince; Alfonso'nun kaygısını da benimkini de fark etmemişti. Kendinden geçmiş, coşkuyla babasını dinliyordu. Şu anda hem bebeği hem de kocası yanındaydı; mutluluk içindeydi. Kardeşinin, bu mutluluğuna engel olabileceği olasılığını düşündüğünü sanmıyorum. O kadar uzun zamandır normal bir hayattan mahrum edilmişti ki kör, sağır kalmak istediği için onu suçlayamazdım. Alfonso'yla geçirdiği günler sayesinde hiç olmadığı kadar güzel görünüyordu.

Neyse ki papanın dersi kısa sürdü. Çok geçmeden yemeğe başladık. Yedikten ve tabaklar toplandıktan sonra, eğlencede sadece saygının gerektirdiği kadar kaldım.

San Gennaro için yaptığı mihrapta duran Donna Esmeralda'yı bulmak için yatak odama döndüm.

“Esmeralda! Ne oldu?”

Başını kaldırıp bana baktı. Siyah duvağının altındaki gri saçlarla çevrili zeytin rengi yüzünden sicim gibi gözyaşı akıyordu. “Dünyanın sonunun gelmemesi için Tanrı'ya yalvarıyorum.”

Uzun süredir tuttuğum nefesimi bıraktım ve kendimi sakinleştirdim. Onun bu batıl inançlarına sinirleniyordum. Ülkemdeki rahipler Tanrı'nın 1500'ü kıyamet günü olarak seçtiğini, bu yüzden önemli bir tarih olduğunu –insanlar tarafından yaratılan bir tarihi– benimsemişlerdi. Diğer hizmetkârların da bu olasılığı korkuyla birbirleriye paylaştıklarını duymuştum. “Neden Tanrı böyle bir şey yapsın ki?” diye ısrarla sordum. Sesim anlayışlı değildi. Onun yersiz korkusunu kışkırtarak Esmeralda'yı sinirlendirdiğimi hissettim.

“Bu özel bir tarih. Bunu kemiklerime kadar hissediyorum, Donna Sancha. Tanrı yargılama gününü daha fazla ertelemeyecek. Neredeyse

iki yıl önce Rahip Savonarola'yı öldürdü... ve şimdi Alexander'in cezasını çekme zamanı geldi, ama tüm İtalya da onun yüzünden acı çekecek.”

“İtalya zaten acı çekiyor,” diye yanıt verdim nazıkçe. Ama Cesare'nin yüzünden çekiyordu, Tanrı'nın yüzünden değil.

Esmeralda'yı kendi haline bıraktım. Kendim soyundum ve yatağa girdim; gecenin ilerleyen saatlerine kadar onun ıstıraplı dualarını dinledim.

Yeni yılın ilk günü uyandım ve rahiplerin öngördüğünün tersine dünyanın kükürtle yok olmadığını gördüm. Aksine, serin bir kış sabahına uyandım ve somurtkan Donna Esmeralda, halkın içine çıkacağım diye bana en iyi kıyafetlerimi giydirdi. Alfonso, Jofre, papa ve ben, Lucrezia'nın arkasından Sant'Angelo Köprüsü'nden şehre girdik. O, atının üzerinde San Giovanni in Laterano Katedrali'ne doğru gitti; dört düzinelik atlı maiyeti önden gitmiş, sokakları onun için boşaltmıştı.

İşlemeli beyaz saten bir elbise giymişti ve uzun kakım kürkünden pelerininin üzerine altın sarısı bukleler düşüyordu. Lucrezia Katedralin basamaklarını çıkınca beyaz güvercinleri gökyüzüne bıraktı. Güzel bir görüntü sergilemişti. Kollarım bulutlu gökyüzüne dua eder gibi kaldırmıştı. Yüzü soğuktan kırmızıydı.

Tanrı'nın Roma'ya hacca gelenlere özel bir lütufta bulunması için kısa bir dua etti.

Haftalar içinde, yürümekten ayakları yara olan yolcular gelmeye başladı. San Piedro'ya giden ve oradan gelen kalabalık insan topluluğu Castel Sant'Angelo Köprüsü'nü doldurmuştu. Bunlar bir hanın konforuna gücü yetmeyenler ya da artan kalabalık nedeniyle oda bulamayanlardı. Battaniyelerini getirmişler, Piedro bazilikasının

basamaklarında uyumuşlardı. Meydandan geçtiğimiz her anda ya da törenlere katılacağımız zamanlarda onlarla karşılaşıyorduk. Çok geçmeden bu görüntüye alıştık. Artık onları fark etmiyorduk bile.

Papa bu şekilde kızını önemseydiğini, ona özel destekte bulunduğunu göstermişti. Bence niyeti Lucrezia'nın dikkatini dağıtmaktı; böylece küçük ailesinde her şeyin yolunda olduğuna inanacaktı. Alexander, Lucrezia'ya birçok yeni mülk vermişti; çok uzun zaman önce sevdiğim Onorato'nun ailesine, yani Napolili Caetani ailesine ait bir mülk de bunlara dâhildi.

Alfonso'dan yana korkusu olsaydı, kendisinden "*L'Unico*" yani "eşsiz" olarak bahseden kibirli şair Arezzolu Bernardo Accolti'yle saray geleneklerine uygun platonik bir aşk yaşamaya kendini kaptırmazdı.

Accolti'nin şairliği de pek matah değildi. Lucrezia'ya, ona olan ölümsüz tutkusunu anlattığı, Lucrezia'yı Laura, kendini de acı çeken Petrarca olarak betimlediği mektuplar gönderiyordu.

Lucrezia çekinerek şiirleri bana kendi göstermişti. Hoş görmediğimi görünce onlara benimle gülmüştü, ama yine de bunların gururunu okşadığını görebiliyordum. Bu mektuplar, kendi eliyle şiir yazması için ilham vermişti ona; kendi yazdıklarını da utanarak bana göstermişti.

Accolti'den çok daha iyi bir şair olduğunu söyledim. Gerçekten de öyleydi. En azından mısralarında çok daha az baygınlık verici ifade gözyaşı ve iç çekme vardı.

Lucrezia kendiyle meşgulken, Milano'da ikinci savaş başladı. Dük Ludovico, Fransız kuvvetlerine karşı savaş başlattı ve esir alındı. Yaşamının sonuna kadar hapse mahkûm edildi. Kardeşi Kardinal Ascanio Sforza da kaçamadı.

Sforza Hanedanı'nın kesin yenilgisinden sonra, Fransızlar gözlerini güneye, parlayan okyanus mücevheri Napoli'ye dikti. Onu o kadar uzun zamandır arzu ediyorlardı ki...

Papa hazretlerinin verdiği güvenceler İtalyanların sesiyle bastırılmıştı; kulaklarımda sürekli, sessiz bir bağırta vardı: Fransızlar Napoli'yi alacaklar. Bu artık an meselesiydi.

Cesare Borgia'nın da onlarla gideceğinden şüphem yoktu.

Ertesi ay, tüm Roma'nın tanıklık ettiği büyük bir gösteriyle Cesare eve döndü. Bir nebze akıllılık göstererek, kibri ve hırsıyla ilgili dedikoduları azdırmamaya karar verdi ve debdebeli, zafer dolu bir girişten uzak kalmaya özen gösterdi.

Geçit törenini *palazzomuzun* locasından izledim. Birbiri ardına yüzden fazla sayıda siyahlara bürünmüş atlı araba ve at geçti. Çok geçmeden bunun bir cenaze merasimi olduğu netleşti. Borgia Hanedanı'nın, geçenlerde Cesare'yi "kutlamak" için giderken yolda çok çabuk ve gizemli bir şekilde ölen aile üyesi küçük Kardinal Giovanni için bir yas gösterisiydi.

Başkomutanın dönüşü müjdelenmedi: Trampetler sessiz kaldı. Renk yoktu, debdebe yoktu. Davullar, flütler çalınmıyordu. Siyahlar içindeki yüzlerce asker sessizce uygun adım yürüyordu; sessizliği bozan, arabaların gümbürtüsü ve atların toynaklarıydı.

Merasimin ardından at sırtında Jofre ve onun ardından da Alfonso geldi; bu merasim parodisinde rol alması için zorlanmıştı.

En son Cesare geldi; siyah kadifeden, iyi kesimli, yine sade ama şık bir takım giymişti.

Merasimde bir boşluk oldu ve ardından, hanedanın önemsiz üyeleri ile asiller geldi.

Gösteri Castel Sant'Angelo kalesinde sona erdi; esir Caterina Sforza'nın çoktan kapatıldığı yerde. Orada, gösterinin sessizliğini kulenin tepesinden havaya ateşlenen havai fişekler bozdu.

Tiber Nehri'ne yansıyan ışıklı gösteri göz kamaştırıcıydı. Havai fişekler o kadar iyi zamanlanmıştı ki hayal gücünü kullanan biri ışıkların bir adamın başının, gövdesinin, kol ve bacaklarının şeklinde olduğunu görebilirdi. (O akşam geç saatte Jofre'nin bana söylediğine göre, Cesare bir savaşı temsil etmesine niyetlenmişti.)

Havai fişekler bir süre daha devam etti. Her biri bir öncekinden daha iddialıydı ve kalabalık her birini daha büyük tezahüratla karşılıyordu.

Castel Sant'Angelo'daki odasında Caterina da mutlaka bunu izliyor olmalıydı.

Sonra *coup de grace*⁶ geldi. Neredeyse iki düzine havai fişek bir anda ateşlendi. Patlamalar o kadar yüksek sesliydi ki kulaklarım rahatsız oldu. Açık panjurlar korkunç şekilde çatırdadı; yere düşecekler diye korktum.

Cesare Borgia evdeydi ve tüm Roma'nın bunu bilmesini istemişti.

O gece Temel Bilimler Salonu'nda başkomutanın onuruna bir parti verildi. Ailevi zorunluluktan ötürü katıldım. Neyse ki şaşırtıcı sayıda misafir vardı. Ve gecenin büyük bölümünde Cesare'yi başarılı bir şekilde görmezden gelebildim. Kardeşine duyduğu kıskançlıkla Jofre erkenden sarhoş olmayı başardı ve dikkatini düşkün erkekleri eğlendirmek için kiralanan kadınlardan birine verdi. Bu canımı yaktı. Zamanla Jofre'nin flörtlerine alışırım diye ummuştum. Yine de bu gibi konularda bir kraliyet eşi olarak kıskançlık göstermenin

6 (Fr.) Merhamet vuruşu, öldürücü darbe. (ç.n.)

uygunsuz olacağını hissediyordum ve bu yüzden onları görmezden gelmeye çalıştım.

Ben de papa hazretlerine, kardinallerin çoğuna ve asillere saygılarımı sundum. Vannoza Catanei de oradaydı. Bu beni şaşırtmıştı, çünkü daha önce papalık konutundaki hiçbir etkinliğe katılmamıştı. Birbirimizi eski arkadaşlar gibi sıcak bir şekilde selamladık.

Doğru zaman geldiğinde, Alexander'den müsaade istedim ve hızla çıktım. Onur konuğuyla karşılaşmadan kaybolmayı başardığım için minnettardım. Donna Esmeralda ve diğer nedimelerime bana katılmaları için işaret verdim. Kalabalık meydandan eve kadar bana eşlik etmeleri için muhafızları çağırttım.

Ancak koridora adım atınca, biri nazik ama kararlı bir şekilde bileğimi yakaladı. Kafamı kaldırıncı onun Cesare olduğunu gördüm. O sırada Esmeralda ve diğerlerine bizi biraz yalnız bırakmaları için işaret verdi.

Kalp atışlarım hızlandı. Teninin tenime değmesi artık beni heyecanlandırmıyordu. Şu anda ondan sadece tiksiniyordum ve bastırdığım duygularım yüzünden ona şiddetle saldırbileceğimden kaygılanıyordum, ki bu Alfonso ve Napoli'yi daha da tehlikeye sokardı.

Cesare beni koridorun aşağısına, gürültüden ve misafirlerden uzağa çekti. Duyulmayacağımızdan emin olunca, her zamanki kendine hâkim ses tonuyla, "Şimdi reddettiğin hayatı görmüşsündür herhalde," dedi. Dikkatli bir şekilde beni süzdü. "Karar değiştirmek için çok geç değil."

Gürültüyle nefes aldım; ses inanmaz, kısa bir kahkahayla son buldu. "Bana uygunsuz bir teklifte mi bulunuyorsun?"

Anında, ses tonu ve ifadesi çok daha tedbirli bir hal aldı. "Ya öyleyse?.."

Elimi elinden çektim. Dudaklarım yanıt veremeyeceğim kadar gergindi. Juan'ı öldürmeden önce beni sevdiğini bilmekten çok büyük haz duyabilirdim. Ama şu anda ondan sadece tiksiniyordum.

Tepkimi fark etmişti. Tekrar konuştuğunda, ses tonu alaycıydı. "Ama tabii sen hâlâ Jofre'ye sadıksın. Bunu görüyorum; iyi bir eş gibi, bir saray fahişesinin kollarına atılmasını görmezden geldin."

Soğuk bir şekilde gülümsedim ve onun iğneleyici laflarına yanıt vermeyi reddettim. "Giderek Juan'a daha çok benzediğini duydum. Romanya'daki tüm kadınlar senin sapkın düşkünlüğün yüzünden tehlikeyeymiş; en azından Caterina Sforza."

Küçük, zalim bir sırıtışla karşılık verdi. "Kıskandın mı, Madonna?"

Bir parçam gerçekten kıskanmıştı, ama daha büyük bir parçam sadece iğreniyordu. Dilimi tutamadım. "Kıskanmak mı, Başkomutan? Sakalının altında saklamaya çalıştığın frengiyi mi kıskanacağım? Fransız fahişelerin sana bahsettiği hediyeyi mi? Seyahatlerinden getirdiğin armağını öğrenince yeni karın eminim ki çok keyiflenecek."

Yanaklarındaki yara izlerini ve yeni çıkmış kırmızı yaraları görecektik kadar yakınındaydım. Biz Napolililer buna "Fransız laneti" derdik; Fransızlarsa Napoli'de karşılaştıkları fahişeleri suçlamaya kalkmışlardı. Bu hastalığın onun ömrünü kısaltacağını bilmek içimi biraz rahatlatmıştı. Daha sonraki yıllarda delirmesine bile yol açabilirdi.

Gözlerinde öfke kıvılcımlandı. Başarılı bir atış yapabilmiştim. Arkamı döndüm. Tatmin olmuşum ve doğrudan nedimelerimin yanma gittim.

Arkamdan yumuşak ama kesinlikle nazik olmayan bir ses geldi: "Son bir kez daha denemek zorundaydım, Madonna. Şimdi nerede durduğumu biliyorum, şimdi hangi yöne döneceğimi biliyorum."

Cevap vermeye tenezzül etmedim.

Mucizevî bir şekilde olaysız geçen ilkbahardan yazaya güvenle geldik. Kral Louis Napoli'ye yönelmedi ve Borgia sarayında da yaşam olaysız geçti.

Orduyu ve politik olayları bahane eden Cesare, papayla yediğimiz tüm akşam yemeklerinden kaçtı. Döndüğü ilk akşamki konuşmadan sonra bir daha onunla konuşmadım ve birbirimizin yanından geçip gittiğimiz zamanlar hariç onu çok az gördüm. Birbirimize attığımız bakışlar çok soğuktu. Donna Esmeralda, plan yapmak için babasıyla ya da Fransız temsilcilerle olmadığı zamanlarda Cesare'nin gecelerini fahişelerle ya da fazlasıyla taciz edilen Caterina Sforza'yla geçirdiğini anlattı; onu Castel Sant'Angelo'daki hücresinden kendi meskenine gizlice getirtiyordu. "Muhafızları onun güzel olduğunu söylediler," diye fısıldadı Esmeralda, "samandan daha soluk renkte saçları varmış, teni o kadar beyazmış ki gece opal gibi parlıyormuş. Esir alınmadan önce etine dolgunmuş, ama şimdi Cesare'nin tacizleri sonucu çökmüş ve zayıflamış."

Kadım hiç görmedim, ama onun ne kadar üzgün olduğunu tahmin edebiliyordum. Cesare'nin özel odalarına gitmek için bir zamanlar kullandığım koridorlardan öfkeyle, üzüntüyle geçtiğini hissediyordum. Tamam, onu kıskanıyordum da, ama ağır basan duygum benzerliğimizden kaynaklanandı. Taciz edilmenin, çaresiz hissetmenin, acı içinde olmanın ne olduğunu biliyordum.

Cesare ne halk içinde ne de özel olarak Alfonso'ya ya da bebeğe ilgi gösterdi. Yine de, Cesare'nin Aragon Hanedanı'na duyduğu nefrete rağmen papa bize kişisel olarak büyük bir sıcaklık göstermeye devam etti ve tüm törenlerde Alfonso'ya önemli bir yer vermeye özen gösterdi. Alexander'ın kalben aslında Napoli'yi ve İspanya'yı desteklediğine ve oğlu Cesare'nin Charlotte d'Albret'yle yaptığı evlilikten dolayı gösterdiği sevince rağmen Fransızlardan

iğrendiğine inanıyordum. Ama Lucrezia'nın abisinin çocuğuna nasıl hamile kaldığını, papadan ve Cesare'den nasıl korktuğunu itiraf ederken ağladığını da hatırlıyordum. Asıl soru, papanın Napoli'nin koruyucusu olmaya devam etmeye gücünün olup olmadığıydı.

Yazın ilk zamanlarında, Alexander onu günlerce zayıf bırakan ve yatağa mahkûm eden hafif bir felç geçirdi.

İlk kez Rodrigo Borgia'nın ölümünden sonra ardında kalanların kaderini düşündüm. Her şey Cesare'nin, İtalya'nın tek hükümdarı olma şansını yakalamasına bağlıydı. Bunu başarırsa, Alfonso ve ben en iyi ihtimalle buradan sürülür, en kötü ihtimalle öldürülürdük. Bu olmazsa, o zaman her şey kardinaller heyetinin seçeceği papaya bağlı olurdu. Napoli ve İspanya sempatizanı olursa, ki tüm göstergeler öyle olacağını söylüyordu, o zaman Alfonso Lucrezia'yla birlikte korkmadan Napoli'ye gidebilir, ben de Jofre'yle birlikte Squillace'ye dönebilirdim. Bu son senaryo şu andaki koşullarımızdan çok daha iyiydi.

Ve Cesare İtalya'da kendini *persona non grata*⁷ olarak bulurdu. Hasretini çeken karısına dönmesi, Kral Louis'nin merhametine kalırdı.

İtiraf ediyorum, papanın hastalığı boyunca yıllardır ilk kez Tanrı'ya dua ettim; o hafta dualarım karanlık ve korkutucuydu.

Lütfen, eğer Alfonso ve bebeği kurtaracaksa, papa hazretlerinin canını al.

Tabii ki Alexander oldukça çabuk iyileşti!

Tanrı bir kez daha beni hayal kırıklığına uğratmıştı. Ama yakında hiç beklenmedik şekilde, hiddetle karşılık verecekti.

7 (Lat.) İstenmeyen kişi. (ç.n.)

Haziranın son gününden bir gün önce, KİLİSE'nin ilk papasını anan San Pietro gününde, Alexander onu kendi dairelerinde küçük adaşı Rodrigo'yla beraber ziyaret etmemizi istedi.

Hava olağandışı ılıktı ve gökyüzü hızlı hareket eden kara bulutlarla gölgelenmişti. Rüzgâr aniden şiddetle esmeye başladı. Lucrezia, Alfonso, Jofre ve ben maiyetimizle birlikte *palazzo*dan Vatikan'a kadar yürüdük. Ani, serin hava dalgası kollarımı ve boynumu ısıırıyordu. Birden şiddetli bir gök gürültüsü duyuldu.

Sekiz aylık, güçlü ve sağlıklı küçük Rodrigo, sesi duyunca korkuyla ağlamaya başladı ve dadısının kollarında o kadar gayretli bir şekilde çırpındı ki Alfonso onu kucağına almak zorunda kaldı. Hızlı adımlarla ilerledik, ama sağanak yağmurdan kaçamadık. Soğuk, keskin yağmur, şiddetli dolu taneleriyle tenlerimizi dövmeye başladı. Vatikan'ın basamaklarını telaşla çıktık. Alfonso bebeğin başını kollarının altına aldı; oğlunu korumak için elinden geldiğince büzülmüştü.

Islak ve darmadağın bir şekilde, muhafızları geçip büyük kapıların ardından giriş salonunun sundurmasına girdik. Alfonso ağlayan çocuğunu tutarken, Lucrezia ve ben kollarımızı ve elbiselelimizin kenarlarını kullanarak onu kurulamak için bebeğe koştuk.

Girişin yanındayken, ağır kapılardan yüksek bir patlama sesi geldi ve ayaklarımızın altındaki zeminde sesin yankısını duyduk. Hepimiz ürktük ve bebek yine olanca gücüyle ağlamaya başladı.

Alfonso ve ben birbirimize tedirginlikle baktık; Napoli'de şahit olduğumuz korku dolu anları hatırlayarak aynı anda, "Top ateşi," diye fısıldadık.

Bir an için, Fransızların şehre saldırıyor olabileceğini düşünerek keyiflendim; ama bu tam bir delilikti. Uyarılmış olmamız gerekirdi; orduların yaklaştığıyla ilgili bilgilendirilmiş olurduk.

Sonra, binanın derinlerinden çılgın bağırışlar duydum. Kelimeleri seçemedim, ama sinirlerinin bozuk olduğu oldukça aşikârdı.

Lucrezia sese yöneldi, gözleri aniden açıldı. “Baba!” diye bağırды, sonra da eteklerini toplayarak koşmaya başladı.

Ben de onu takip ettim; Jofre ve Alfonso da öyle. Alfonso çocuğu hemen dadısına vermişti. Son hızla merdivenleri çıktık. Alfonso ve Jofre bizden daha hızlıydılar, çünkü uzun elbiselerimiz ayağımıza dolanıyordu.

Borgia dairelerine giden koridorda, gözlerimize ve ciğerlerimize batan koyu bir dumanla karşılandık; Alfonso ve Jofre’nin arkasından giderken İnanç Salonu’na giden kemerli eşikte, papa hazretlerinin bizi beklerken oturması gereken tahtın olduğu yerde korkunç bir manzarayla karşılaştım.

Tahtın olduğu yer şu anda büyük bir toz dumanıyla kaplıydı; ahşap direk yığınlarıyla, parçalanmış taşlar ve yıkılan duvarın kalıntılarıyla doluydu. Mobilyaları ve halıları da birlikte sürükleyen tavan çökmüştü.

Halıları ve mobilyayı tanıdım; onları Cesare’nin odasında görmüştüm. Aniden kötücül bir umut doğdu içimde: Hem Cesare hem de Papa ölmüşlerse, ailem ve Napoli için duyduğum korku da onlarla birlikte gömülebilirdi.

“Kutsal Babamız!”

“Papa Hazretleri!” Papanın iki hizmetkârı, kâhyası Gasparre ve Cadua Piskoposu umutsuz bir şekilde haykırıyor, molozun üzerine eğilip altında yaşam belirtisi var mı diye kontrol ediyorlardı. Duyduğumuz sesler onlardan gelmişti. Şimdi Lucrezia ve Jofre de bu seslere katılmışlardı.

“Baba! Baba, ses ver! Yaralandın mı?”

Korkutucu yığından ses gelmedi. Alfonso yardım için gitti ve çok geçmeden kürek taşıyan yarım düzine işçiyle döndü. Lucrezia'yı kaldırdım. Yığına dehşet içinde bakıyordu; babasının öldüğünden emindi. Ben de öyle. Suçluluk duygusu ile sevinç arasında gidip geliyordum.

Çok geçmeden Cesare'nin orada olmadığı netleşti. Çünkü ondan tek bir işaret yoktu. En az üç kat papanın tahtının üzerine çökmüştü. Çok fazla moloz vardı. Alfonso'nun talimatlarıyla adamlar yoğun bir şekilde çalışırken bir saat kadar ayakta bekledik.

Sonunda, giderek rahatsızlanan Jofre daha fazla kendini tutamadı. "O öldü!" diye bağırdı. "Artık umut yok! Babam öldü!"

Kâhya Gasparre duygusal bir adamdı. O da Jofre'nin söylediklerini tekrarlardı; umutsuz bir şekilde ellerini ovuşturuyordu. "Papa öldü. Papa öldü!"

"Sessizlik," diye emretti Alfonso, daha önce hiç görmediğim bir haşinlikle. "Sessiz olun ikiniz de, yoksa tüm Roma'yı kaosa sürükleyeceksiniz!"

Aşağıdan ayak seslerinin geldiğini duyduk; papalık muhafızları Vatikan girişini çevrelemek için acele ediyorlardı. Ayrıca hizmet-kârların ve kardinallerin seslerini de duyabiliyorduk; bir ağızdan bağışıyorlardı.

"Papa öldü!"

"Papa hazretleri öldü!"

"Gel," dedim Jofre'ye, molozların arasından yanıma doğru çekerek. "Jofre, Lucrezia, şu anda güçlü olmalısınız ve birbirinizin ıstırabını körüklememelisiniz."

"Bu doğru," dedi Jofre, biraz cesaret göstermeye çalışarak. Kız kardeşinin elini tuttu. "Tanrı'ya ve işçilere güvenmeliyiz şu anda."

Üçümüz kol kola girdik ve zeminden gelen çalgın bağırtılara rağmen sakın bir şekilde sonucu beklemeye çalıştık.

Zaman zaman, adamlar kazmayı bıraktılar ve papaya seslendiler. Hiç ses gelmedi. Kesinlikle ölmüş olduğuna dair kendimi ikna etmiştim. Kendi zihnimde çoktan Squillace'ye dönmüştüm.

Bir saat sonra, Alexander'ın altın cübbesinin bir kenarını bulacak kadar derin kazabilmişlerdi.

“Kutsal Babamız! Papa Hazretleri!”

Yine ses gelmedi.

Ama Tanrı hepimizle oynuyordu aslında. Sonunda, ahşabı ve altın yaldızlı goblen perdeleri çektikten sonra, Alexander'ı buldular; tozla kaplıydı, korkudan dili tutulmuştu. Tahtının üzerinde dimdik oturuyordu; koca elleri oymalı kolçaklarını sıkıca tutmuştu.

Kesikler ve yaralar çok küçüktü; o zaman onları görememiştik bile.

Gasparre onu yatağına götürdü, Lucrezia doktor çağırdı. Alexander'ın kanaması ve hafif ateşi vardı. Kızı ve Cesare dışında kimseyi görmüyordu.

Bir soruşturma başlatıldı. Önce, topu asi bir asilin ateşlediği söylentisi yayıldı. Ama aslında, şimşekle birlikte fırtına çatıyı çöktürmüştü. Cesare'nin sadece birkaç dakika önce odadan ayrılması sadece şanstı.

Bu ilahi bir uyarı diye fısıldadı çoğu kişi; Borgia'ların tövbe etmesi gerekiyordu. Aksi takdirde Tanrı onların sonunu getirecekti. Savonarola mezarından konuşmuştu sanki.

Ama Cesare bu mesajı farklı algılamıştı; babası hâlâ nefes alırken tarihteki yerini sağlamlaştırmak için günah işlemeye devam edecekti.

YAZ, 1500

XXXII

Güçlü bünyesi sayesinde Alexander çabucak iyileşti. Tanrı'dan gelen yıldırım papaya ölümlü oluşunu hatırlattı ve yaşamı yenilenmiş bir takdirle görmesini sağladı. Fetih stratejileri geliştirmek için Cesare'yle daha az zaman geçirmeye başladı. Ailesine daha fazla zaman ayırdı; yani çabuk büyüyen bebek Rodrigo, Lucrezia, Alfonso, Jofre ve bana. Bir kez daha papanın masasında akşam yemeklerimizi yedik, politika yerine kendi meselelerimizi tartıştık. Sadakat anlamında Cesare ve Alexander arasında bir uçurum oluşmuştu. Sadece papanın zafer kazanacak kadar güçlü olmasını umuyordum.

Benim kıyametimse 15 Temmuz'da başladı; papalık tahtının bulunduğu yere çatinin korkunç bir şekilde çökmesinden sadece iki hafta sonra. Papayla akşam yemeğimizi yedik. Lucrezia ve ben papayla keyifli, bırakmak istemediğimiz bir sohbeta koyulmuştuk. O sırada Alfonso ayağa kalktı ve, "İzninizle, Papa Hazretleri, bu akşam yorgunum ve erken yatmak istiyorum," dedi.

"Tabii, tabii." Konuya kendini kaptıran Alexander elini sallayarak onu gelişigüzel ama terbiyeli bir şekilde gönderdi. "İyi geceler."

“Teşekkürler.” Alfonso eğildi, Lucrezia’nın ve benim elimi öptü, sonra da gitti. Ne hakkında konuştuğumuzu hatırlamıyorum, ama ona baktığımı ve yüzündeki yorgunluğun içime dokunduğunu hatırlıyorum. Roma ve onun kötücül entrikaları Alfonso’yu yaşlandırmıştı. Bu görüntü geçmişteki bir anımı canlandırmıştı: Ferrante’nin sarayında on bir yaşında yaramaz bir çocuktum, küçük kardeşime, büyükbabamızın ölüler müzesiyle ilgili sataşıyordum.

Buna nasıl dayanabiliyorsun, Alfonso? Gerçek olup olmadığını bilmek istemez misin?

Hayır. Çünkü gerçek olabilir.

Asla keşfetmeyi istemediğim bir sürü şey oldu. Roma’da kardeşimi koruyabilmiş olmayı dilerdim; onun kör, sağır bir mutlulukla yaşamasına izin verebilmeyi. Ama böyle bir şey imkânsızdı.

O anda Lucrezia’yla sohbeti bırakmak ve Alfonso’yu evde görmek gibi garip bir arzuya kapıldım, ama böyle yapmak kabalık olurdu. Geriye bakınca, ona eşlik etseydim hayatlarımızın nasıl değişeceğini merak etmeden duramıyorum. Bunun yerine elime öpücük kondururken ona gülümsedim. O gidince de, gereksiz kaygılanmış gibi, önceki tüm düşüncelerimi zihnimden def ettim.

Bir ya da iki saat sonra, Lucrezia, papa ve ben sohbeti Azizler Salonu’na taşındık. Geniş, neredeyse boş olan odada seslerimiz yankılanıyordu. Giderek sıkılmıştım ve ayrılmayı düşünüyordum ki yaklaşan ayak seslerini duyduk; bize doğru gelen ses karşısında telaşa düşmüştük. Neler olduğunu daha anlayamadan askerler odaya girdi.

Hızla başımı kaldırdım.

Üniformalı bir papalık muhafızının yanında taburundan beş adam vardı, Alexander’e doğru yürüdü. En fazla on sekizinde olan bir gençti. Yarı şuurunu kaybetmiş haldeydi; korkudan rengi bem-

beyazdı. Protokol gereği eğilip konuşmak için papadan izin istemesi gerekiyordu. Çocuk ağzını açtı ama konuşamadı.

Kollarında, ölü gibi kendini bırakmış ve solgun duran kardeşim vardı. Bir anda Bakire'nin görüntüsü geldi gözümün önüne; kollarında ani bir şekilde can veren İsa'yı tutuyordu.

Alfonso'nun alnından kan akmış, altın renkli buklelerini kırmızıya bulamış, yüzünün yarısını örtmüştü. O gece giydiği kolsuz cübbesi yırtılmıştı ve kılıcın etini deştği yerlerde gömleği yırtılmıştı. Tozluğunun bir bacağı kırmızıya boyanmıştı sanki.

Gözleri kapalıydı; başı askerin kollarında geriye düşmüştü. Öldüğünü düşündüm. Konuşamadım, nefes alamadım. Sonunda en büyük korkum başıma gelmişti. Kardeşim benden önce ölmüştü. Artık yaşamak için bir nedenim yoktu; iyi yürekli insanların prensiplerine göre yaşamak için bir nedenim yoktu.

Aynı anda, bir çırpıda kendi aptallığımın ne kadar derin olduğunu gördüm: Kalbimin derinliklerinde Cesare'nin kardeşimi öldürmeye çalışacağını hep biliyordum. Onu reddettiğim için intikam alacaktı mutlaka ve bu da en büyük intikamdı; benim hayatımı almasından çok daha büyük bir intikam.

Son özel görüşmemizde beni tehdit etmemiş miydi?

Şimdi nerede durduğumu biliyorum, şimdi ne yöne gitmem gerektiğini biliyorum.

Lucrezia ayağa sıçradı, sonra da bayıldı.

Onu yerde bıraktım ve kardeşime koştum. Açık ağzına kulağımı dayadım ve zar zor nefes aldığını duyunca dizlerim çözüldü. *Tanrım*, diye sessizce yemin ettim, *yapmamı istediğin şeyi yapacağım. Daha fazla kaderimden kaçmayacağım.*

Hayattaydı, ama korkunç bir şekilde yaralanmış, ölümcül bir yara almıştı.

Arkamda, Alexander tahtından aşağı inmişti ve kızını ayıltmaya çalışıyordu.

Ümitsizce ihtiyaç duyduğu kararlılık ve kavrayışla Lucrezia hemen kendine gelmişti. “Ben iyiyim!” diye bağırdı; böyle bir zamanda zayıflık gösterdiği için kendine kızgındı. “Bırakın kocamı göreyim! Bırakın!”

Babasının kollarından kurtuldu ve yanımda durdu; ikimiz de Alfonso’nun yaralarını kontrol ettik. Bağırarak istedim, Lucrezia gibi bayılmak istedim. Masumu oynayan papa hazretlerini boğmak istedim; eminim ki bu planlı saldırıdan kesinlikle haberi vardı.

Alfonso’nun gevşek ve güzel bedenine baktım. Karısı gibi, olağanüstü bir sakinlikle durmaya zorladım kendimi. Zihnimde, büyükbabamın sesini duydum. *Biz güçlü olanlar zayıf olanlara göz kulak olmalıyız.*

“Onu taşıyamayız,” dedi Lucrezia.

Başımı salladım. “Burada bir odaya ihtiyacımız var, bu dairelerden birinde.”

Lucrezia her zamanki aşırı sevgisi ve merakıyla değil, ona özgü olmayan bir güçle babasına baktı. Gri gözlerinde net bir tehdit vardı; emrinin göz ardı edilmemesi gerekiyordu. Alexander hemen boyun eğdi.

“Buradan,” dedi ve askerlere Alfonso’yu peşinden getirmelerini işaret etti.

Sibyller Salonu’nun yanına getirdi bizi, muhafız nazıkçe Alfonso’yu brokar kaplı kanepeye bıraktı. Lucrezia ve ben çok yakından takip ediyorduk; her iki yanındaki askerlerin hemen arkasındaydık.

“Doktorumu çağıracağım,” dedi Alexander, ama Alfonso aniden öksürünce sözleri duyulmadı.

Kardeşimin gözkapakları titriyordu, sonra açıldı. Lucrezia ve bana baktı, biz ona doğru eğilince fısıldadı: “Bana saldıranları gördüm. Onları yönlendireni gördüm.”

“Kim?” diye ısrarla sordu Lucrezia. “O piçi kendi ellerimle öldüreceğim!”

Kardeşim daha ağzını açmadan ne söyleyeceğini biliyordum.

“Cesare,” dedi ve bir daha bayıldı.

Lanet savurdum.

Lucrezia ürkerek geri çekildi ve sanki kılıcın tadına bakan oymuş gibi bedeni ikiye katlandı. Onu yatıştırmak için ve düşebileceğini düşünerek dirseğinden yakaladım.

Düşmedi. Hemen toparlandı ve bu korkunç gerçek karşısında şaşkınlık göstermedi; babası bir hizmetkârmış gibi ciddi, kararlı bir ses tonuyla ona döndü.

“Doktorunu çağırabilirsin. Ama aynı zamanda, Napoli Krallığı’nın kendi doktorunu da istiyorum. İspanyol ve Napolili temsilciler de hemen toplanmalı.”

“Su gönderin,” diye ekledim, “ve bandaj da. Doktor buraya gelmeden yapabileceğimizi yapmalıyız.” Kardeşimin hâlâ kanaması vardı; elbisemin kollarını söktüm, sonra kaşının üzerindeki kanayan yaraya ağır kadife kumaşı bastırdım. Babamın soğukkanlı, hissiz karakterinin bende olmasını diledim ve ilk kez bu özellikleri kendimde bulduğum için minnettar kaldım.

Lucrezia da benim yaptığımı yaparak kendi elbise kollarından birini çıkardı ve Alfonso’nun baldırındaki yaraya bastırdı.

“Alfonso’nun hizmetkârlarını gönderin, benimkileri de!” diye emir verdim. Aniden Donna Esmeralda’nın rahatlatıcı varlığından ve en çok güvendiğimiz Napolili insanların bize eşlik etmesinden başka bir şey istemediğimi fark ettim.

Çaresizliğimiz içinde, Lucrezia ve ben papanın isteklerimizin çoğunu dikkate alıp hizmetkârları kendisi çağırmak için çıktığını fark edemedik. Bir ya da iki papalık muhafızı bizim emirlerimizi yerine getirmek için çıkmaya yeltendi, ama onlara çok keskin bir bakış attım. “Burada kalm! Sizin korumanız olmadan burada duramayız. Bu adamın hayatı tehlikede ve kendi evinde düşmanları var.”

Lucrezia bana karşı gelmedi. Nefesi kesilmiş babası döndüğünde, Lucrezia, “Bu odaların tüm girişlerinde her daim duracak en az on altı silahlı adam istiyorum,” dedi.

“Eminim ki bunun olacağına inanmıyoursundur...” diye başladı babası.

Lucrezia ona soğuk bakışlarla baktı; yüz ifadesi inandığını gösteriyordu. “Muhafızları *istiyorum!*”

“Pekâlâ,” dedi Alexander, sesi tuhaf bir şekildé sakindi. Bu, belki de suçluluk duygusundandı. Cesare’nin Lucrezia’yı üzüntüye boğmasına izin vermişti. İlk kez, papa uluorta korkak olduğunu gösteriyordu: Dönekliği siyasi entrikacılığının bir sonucu değildi; danışmanları ve çocukları tarafından zıt yönlerle çekilmesinin bir sonucuydu.

Çok geçmeden sığınağımız Napolili ve İspanyol elçiler tarafından çevrildi. Papanın doktoru ve cerrahı, Alfonso’nun ve benim hizmetkârlarımız, silahlı muhafızlar kadrosu da dâhil, herkes gelmişti. Yatakların getirilmesi konusunda ısrar ettim; Alfonso’yu bir an için bile yalnız bırakmayacaktım, Lucrezia da öyle. Şömineye ocak istedim. *Canterelladan* haberim olduğundan, her yemeği kardeşim kendi ellerimle hazırlama niyetindeydim.

Birkaç saat sonra, Alfonso saldırının olduğu anda ona eşlik eden adamlarının isimlerini verecek kadar kendine geldi: kavalyesi Miguelito ve musahibi Tomaso Albanese.

Lucrezia hemen bu adamları çağırttı.

Albanese'ye hâlâ cerrahi müdahale yapıyordu ve kıpırdatılmıyordu. Ama kavalyesi Miguelito neredeyse hemen gelmişti.

Alfonso'nun sevgili kavalyesi hâlâ genç, uzun boylu ve kaslıydı. Omzu bandajlıydı ve sağ kolu askıdaydı. Efendisine hemen yetişemediği için özür diledi, ama solgunluğu ve zayıflığı kendi yaralarının da ciddi olduğunu gösteriyordu. Aslında ayakta durmakta o kadar zorlanıyordu ki oturması için ısrar ettik. Minnettar bir iç geçirişle sandalyede arkasına yaslandı ve başını duvara yasladı.

Lucrezia onun için bir şişe şarap getirtti. Israrımız üzerine hikâyeyi anlatırken küçük yudumlar alıyordu.

"Biz üçümüz, düğ, Don Tomaso ve ben, Vatikan'dan Palazzo Santa Maria'ya gidiyorduk. Doğal olarak San Piedro'dan geçmemiz gerekiyordu; çoğu hacmin basamaklarında uyuduğunu biliyorsunuz.

"Hiçbiri dikkatimizi çekmedi, Madonna. Belki düğün iyiliği için biraz daha temkinli olmalıydım..." Yalın, güçlü yüz hatlarından suçluluk geçti. "Ama bir grup dilenciden başka bir şeye benzemeyen insanların yanından geçtik; altı kişiydiler ve sanırım hepsinin üzerinde paçavra vardı. Fakir olduklarını düşündüm.

"Dediğim gibi, onlara dikkat etmedik. Düğ ve Don Tomaso konuşmaya daldılar ve itiraf ediyorum, ben de gardımı almamıştım.

"Aniden yakındaki basamaktaki dilenciler atıldılar; hepsi kılıçlarını savurmaya başladı. Uzanmış, düğü bekledikleri aşıkardı, çünkü biz geçerken birinin diğerlerini çağırdığını duydum.

"Bir çırpıda etrafımızı sardılar. Eğitimli askerler oldukları belliydi. Sizin de bildiğiniz gibi, Donna Sancha, biz de Napoli'de kendimize

özgü eğitim almış kılıç ustalarıyız. Kardeşiniz, sizin kocanız, Donna Lucrezia, içimizdeki en yetenekli ve en cesur adamdır. Sayıca fazla olmalarına rağmen, Don Alfonso o kadar iyi dövüştü ki düşmanlarını bir süre oyalayabildi.

“Don Tomaso da sıkı ve iyi dövüştü. Dükü korumakta takdire şayan bir cesaret sergiledi. Bana gelince, elimden geleni yaptım, ama dükün şu anda solgun ve hareketsiz yattığını görmek içimi burkuyor.

“Onu korumak için elimizden geleni yapmamıza rağmen, dük yaralandı. Bacağından ve omzundan korkunç bir şekilde kan akmasına rağmen yine de dövüşmeye devam etti. Son darbeyi de başına alınca sonunda yığıldı.

“O zaman, saldıranlar ona doğru yaklaştılar. Yüzlerini çıkaramadığım koyu renkli cübbeli başka adamlar atlarıyla geldiler, saldırganlar Don Alfonso’yu onlara çekmeye çalıştı.

“Don Tomaso ve ben tekrar çabaladık, çünkü efendimizi bizden alırlarsa kesinlikle öleceğini biliyorduk.

“Yardım için bağırmaya başladık, bağırışlarımızın Palazzo Santa Maria’da duyulması ve muhafızların hemen gelmeleri için. Efendimi kollarıma aldım ve onu saraya doğru taşımaya başladım. Don Tomaso’ysa orada kalarak üç kişiye karşı cesurca dövüştü.

“Diğer iki adamı sarayın önünde beklerken gördüm. Kapıda muhafızların önünü kesmişlerdi. Biri yaya bir suikastçıydı, kılıcını çekmiş bekliyordu; diğeriye atının sırtındaydı...”

Bu noktada genç Miguelito’nun sesi fısıltıya dönüştü, sonra sessizleşti. İlk başta, yorgunluk ve kan kaybı nedeniyle aniden zayıfladığını düşündüm, çünkü konuşurken bayağı güç sarf etmişti. Daha fazla şarap içmesi için zorladım.

Sonra gözlerinde o bakışı yakaladım. Bu yorgunluk falan değildi, dilini tutmasına neden olan şey korkuydu.

Lucrezia'ya bir bakış attım, sonra da kavalyyeye döndüm. “Bu at,” dedim yavaşça, “gümüş nallı beyaz bir at mıydı?”

Başını kaldırıp bana baktı. Kaskatı kesilmişti. Sonra da Lucrezia'ya baktı.

“Efendin ona saldıranın isminin Cesare olduğunu çoktan söyledim,” dedi Lucrezia, takdir ettiğim bir dürüstlikle. “Burada Napolili dostların arasındasın. Kocamın hayatını kurtardığın için kesinlikle sana minnettarım. Gerçeği söylediğin için sana bir zarar gelmeyeceğine söz veriyorum.”

Kavalye gönülsüzce başını salladı. Sonra da kısık sesle itiraf etti. “Evet. At üzerinde olan Valencia Dükü Don Cesare'ydi. Efendim için korktuğumdan, ters yöne, Vatikan'a doğru koştum. Don Tomaso'ysa suikastçıları oyalıyordu. İkimiz de papalık muhafızları kapıları açıp bizi içeri alana kadar bağırдық. O anda saldırganlar kaçtı.”

“Teşekkürler,” dedi Lucrezia ona, daha önce duymadığım, duygusuz, sert bir tonla; sesi hiç etkilenmemiş, korkmamış gibi tınlıyordu. “Gerçeği anlattığın için teşekkürler, Miguelito.”

Sonraki birkaç gün, Borgia dairelerindeki süit, Alfonso'nun en çok güvendiği adamlar ve askerler tarafından sürekli korunan tuhaf bir cehenneme döndü. Freskli Sbyller Salonu'nu iç ve dış oda olarak perdelerle ayırdık. Böylelikle kendimize mahremiyet sağlayabildik. Mobilya getirttik ve Donna Esmeralda da dâhil olmak üzere hizmetkârlarımız geldi; lüks ortamımızda sanki savaştaymışız gibi ilkel bir kamp kurmuştuk.

Haber verildikten sonraki bir saat içinde, papanın doktoru geldi. Alfonso'yu muayene etti ve hem Lucrezia'yı hem de beni rahatlatarak kardeşimin gençliği ve kuvvetli yapısı sayesinde hayatta kalacağını söyledi. Tabii “yaralarına dikkatli şekilde müdahale edildiği sürece”.

Nazik davranılacağına şüphe yoktu, çünkü Lucrezia ve benden daha dikkatli hemşireler bulunamazdı. Kendi ellerimizle yaraları temizledik ve pansuman yaptık. Esmeralda'nın yönlendirmesiyle, Alfonso'nun sevdiği yemekleri bizzat ben pişirdim. Bardağı ve kaşığı onun dudaklarına götüren Lucrezia oldu. Kendimizi ona adamak konusunda birleşmiştik; öyle ki ağzımızı açmadan, diğerinin neye ihtiyacı olduğunu anlıyorduk.

Yaralarının ölümcül ve zayıf bir adamı öldürebilecek güçte olmasına rağmen Alfonso çabucak iyileşti. İlk korkunç günün ardından, akşamleyin uyandı ve bilinçli olarak kavalyesi Miguelito ile Tomaso Albanese'nin sağlıklarını sordu. Her ikisinin de hayatta olduğunu duyunca şükredercesine iç geçirdi.

"Lucrezia," dedi aniden (oturamayacak kadar zayıf olmasına rağmen), "Sancha, ikiniz de burada benimle kalmamalısınız. Burası güvenli değil, benim biletim kesilmiş."

Lucrezia'nun yanakları kızardı; ikimizi de şaşırtacak bir hiddetle, "Yemin ederim ki Cesare'ye karşı burada güvendesin. Kardeşimi kendi ellerimle boğmam gerekse bile sana zarar gelmesine izin vermeyeceğim." Ve Alfonso'nun hatırına gözyaşlarını tutmak için savaştı.

Ona sarıldım. Bunu yaparken, anne şefkatiyle sırtını sıvazladım. Alfonso'ya karısının aldığı önlemleri anlattım. İspanyol ve Napolili elçilerin şu anda giriş salonunda olduklarını ve iki düzineden fazla askerin kapıları koruduğunu söyledim.

Karşılık olarak Lucrezia'nın elini tuttu. Oldukça dermansızdı. Karısının elini öptü ve gülümsemeye çalıştı. Lucrezia kollarımdan kurtuldu ve bitkin bir şekilde gülümsedi. İkinin de diğerinin hatırına cesur olmaya çalıştığını görmek içler acısıydı.

İkisi de korkuyordu. İkisi de Sibyller Salonu'ndaki geçici yatak odasının Cesare'nin pusuya yattığı, tekrar saldırmak için beklediği karanlık ve şüpheli Roma'daki tek aydınlık yer olduğunu biliyordu.

İkinci gün, Alfonso biraz yemek yiyecek kadar iyileşti. Üçüncü gün, oturacak ve uzunca konuşacak kadar iyileşmişti. Dördüncü gün Napoli'den doktorlar gelmişti: kralın doktoru Don Clemente Gactula ve cerrahı Don Galeano da Anna. Her iki adamı da sıcak bir şekilde selamladım, çünkü ikisini de çocukluğumdan beri tanıyordum. Büyükbabam Ferrante'ye iyi bakmışlardı. Lucrezia, Alfonso'nun ne zaman yürüyebileceğini, ne zaman ata binebileceğini sordu onlara; pek bir şey söylemedi ama hepimiz anlamıştık. Çok geçmeden Alfonso seyahat edebilecek hale gelince güvenliği için Roma'dan Napoli'ye kaçacaktı. Lucrezia'nın kardeşine ve babasına olan tavrına bakınca, bu kez kocasının peşinden gideceğine şüphem yoktu.

Alfonso iyileşmeye devam etti ve hiç ateşi çıkmadı. Odada her zaman ya Lucrezia ya da ben vardık ve çoğu zaman ikimiz de oradaydık. Alfonso'nun yatağına sadece biraz uzakta, yerde yatıyor ve birlikte yemek yiyorduk.

Her an, kardeşimin hayatına yine kastedileceğini bilerek tetikte bekliyordum.

Bir öğleden sonra, mutfak hizmetçisi gibi ateşin üzerine eğilmiş, sülün etini döverken, giriş salonundaki adamların sert seslerini duydum.

Lucrezia yatağın yanında oturuyor, kocasına şiir okuyordu. Üçümüz kafamızı kaldırıp kargaşaya baktık ve tam o sırada güvenilir muhafızlarımızdan birinin yanında odaya girerken onu gördük.

Lucrezia küçük deri ciltli kitabını yere fırlattı ve ayağa sıçradı; yüzü öfkeyle çarpılmıştı. "Nasıl yapabildin?" diye bağırdı. İlk başta, kardeşine seslendiğini sandım, ta ki devam edene kadar: "Onun buraya girmesine nasıl izin verebildin!"

“O istedi, Madonna,” diye yanıt verdi muhafız uysalca. “Silahı var mı diye üzerini aradık, yoktu.”

“Fark etmez!” Lucrezia’nın sesi öfkeyle titriyordu. “Bir daha onun buraya girmesine izin vermeyeceksin!”

Cesare kardeşinin atıp tutmalarını soğukkanlılıkla dinledi; Alfonso’nun yüzündeki kin bile onu kızdırmadı. Doğrudum ve Cesare ile kardeşimin arasında durdum.

“Lucrezia,” dedi Cesare yatıştırıcı bir tonla. “Öfkeni anlıyorum. İnan bana ben de aynı duyguyu paylaşıyorum. Don Alfonso, canınıza kastedildiğini duyduğumda ben de çok üzüldüm. Ama haksız yere kötücül niyetlerle kavalmeniz Miguelito Herrera tarafından, adı buydu değil mi, suçlandım. Sizi temin ederim ki tamamen masumum. Ak-rabama zarar verdiğim yönündeki bu suçlamaya çok gücendim. Bir soruşturma yaptırmak istiyorum; böylece kendi adımı temizleyebilir ve güveninizi kazanabilirim.”

Cesare teskin edici küçük konuşmasını bitirdiğinde, bir sessizlik oldu.

“Seni sersem,” diye fısıldadı Alfonso.

Döndüm. Kardeşimin gözleri nefretle parlıyordu.

“Seni sersem,” diye tekrarladı Alfonso; sesi her kelimede daha yüksek çıkmaya başladı. “Düşünce, seni gümüş nallı güzel beyaz aygırının üzerinde tanıyamayacağımı mı sandın?”

Cesare’nin yüz ifadesi tehlikeli bir şekilde karardı.

“Seni gördüm,” diye belirtti Alfonso hararetle. “Don Tomaso da öyle ve bir sürü muhafızın koruduğu güvenli bir yerde kendisi. Yani gördüğün gibi, Miguelito’yu öldürmenin bir anlamı olmaz. Hepimiz seni gördük ve buradaki herkes biliyor.”

“Barış yapmaya çalıştım,” dedi Cesare, alçak sesle, sonra da gitmek için döndü. Muhafızlar ona eşlik ederken Lucrezia arkasından düşmanlık dolu bir sesle seslendi:

“Evet, git, seni katil!

Ama Cesare’nin çoktan girişe ulaşmasına rağmen Alfonso kayınbiraderine hitabım bitirmemişti. “Şimdi hepimizi öldürmen gerekiyor!” diye bağırdı arkasından. “Elçileri, doktorları, hizmetkârları, muhafızları, hepimizi!”

Dış kapıya kadar Cesare’yi takip ettim; ona olan nefretim beni ona mıknatıs gibi çekiyordu.

Muhafızlar geçmesine izin vermek için ayrıldıklarında, ismini haykırdım.

Beklentili, kararsız bir ifadeyle yüzünü bana döndü.

Bir an için hançerimi çıkarmayı ve onu orada öldürmeyi düşündüm ama böyle bir şansımın olmadığını biliyordum. Ona zarar veremedim, o ya da muhafızlar tarafından durdurulurdum... ve bunu kardeşimin emriyle yaptığım iddia edilebilirdi. Şimdi, burada bu hareket ne Alfonso’nun ne de Napoli’nin yararına olurdu.

Bunun yerine yüzüne tükürdüm. Tükürük sakalının kenarına geldi ve iyi kesimli siyah ipek tuniğine damladı.

Bana öyle kötü baktı ki muhafızlarımızdan ikisi kılıçlarını çektiler. Koyu gözlerinde gerçek bir katilin bakışı vardı. Yalnız olsaydık, bana ölümcül bir darbe vurabilir ve bundan zevk alabilirdi.

Ama o anda, sadece öne eğildi ve saçımı kulağımın arkasına atarak fısıldadı:

“Bugün gerçekleşmeyen, yarın gerçekleşecektir.”

Geri çekildi ve sözlerinin bende uyandırdığı tepkiye yumuşak ve kötücül bir ifadeyle gülümsedi.

Sonra aniden döndü ve ikiye ayrılan muhafızların arasından güven dolu bir şekilde yürüyerek çıktı.

XXXIII

Cesare ayrıldıktan sonra, giriş salonunda durdum; verdiği ölümcül vaat yüzünden harekete geçemeyecek kadar şaşkın ve öfkeliydim. Bedenimin kaskatı kesilmesine karşın zihnim hiç bu kadar hızlı çalışmamıştı. Sert tedbirler alınmadığı takdirde Cesare'nin kardeşimi öldüreceğinden son derece emindim. Artık daha fazla bu gerçeğe gözlerimi kapayamazdım ve körü körüne mutlu bir sonuç bekleyemezdim.

Kelimeleri üzerimde şok etkisi yaratmıştı: Etrafımı olağandışı bir netlikle gördüm ve ilk kez, durumun önemini anladım.

Burası Sibyller Salonu'ydu. Önümdeki duvarlarda, canlı bordo-larla, lapis lazuliyle ve altınla kaplanarak resmedilenler Eski Ahit'teki peygamberlerdi. Çoğu beyaz sakallıydı, yüzleri cennete dönük, eller insanoğlunu alaşağı edecek yargıya karşı kaldırılmıştı.

Onların altında vahşi bakışlı kâhin kadınlar⁸ vardı; yaklaşan aynı sona bakıyorlardı.

Kürsüsünden konuşan, Papa Alexander'i Deecal olarak suçlayan Savonarola'yı hatırladım. Donna Esmeralda'nın San Gennaro'nun önünde diz çöküp kıyametin geldiğini düşünerek ağlamasını hatırladım.

8 Sibyller. (ç.n.)

Özellikle altın saçlı, duvaklı bir kâhinin yüzü takıldı gözüme. O anda, daha önce gittiğim kâhinin her sözü sanki daha yeni söylenmiş gibi, bu kadın kâhinin dudaklarından döküldü:

Senin ellerinde insanların ve ulusların kaderi yatmakta. İçindeki bu silahların ikisinin de -iyi ve kötünün- kullanılması gerek. Çünkü doğru zamanda olayların akışını onlar değiştirecek.

Bağırıştım: *Asla kötülük etmeyeceğim!* Yüzleşmek zorunda kaldığım en büyük kötülüğün Cesare Borgia'yla evlenmek olduğuna ikna etmeye çalışmıştım kendimi, ki onu da reddetmiştim.

Kâhin sakince yanıtlamıştı: *O zaman en çok sevdiklerinin ölümüne sebep olacaksın.*

Kâhine ikinci kez gittiğimde bir kez daha bana kaderimi çok net göstermişti. Bir silahı çoktan kullandığımı söylemişti. Şimdi bir tane kalmıştı. Ne demek istediğini hep biliyordum. Sadece bunu kabul etmek istememişim.

Sibyler Salonu'nda dururken bir seçeneğimin olduğunu fark ettim. Diplomasiye, papanın iyi niyetine, şansa, Cesare'nin tehdidinin boş olduğu umuduna, bir daha saldırmayacağına güvenebilirdim.

Ve Alfonso ölürdü.

Ya da babamın ve yaşlı Ferrante'nin damarlarımdaki, soğuk, hesapçı kanıyla kaderimi kabullenebilirdim. Güçlü olduğumu, daha nazik olan yüreklerin yapamayacağı şeyler yapabileceğimi kabul edebilirdim.

Kararımı o zaman verdim: Kardeşime olan sevgimden, Cesare Borgia'yı öldürmeyi seçtim.

Günün geri kalanını soğukkanlılıkla hemşirelik görevimi yaparak, gülümseyerek, kardeşim ve Lucrezia'yla konuşarak geçirdim, ama bu arada başkomutana karşı gizli gizli en iyi hamlemi planlıyordum.

Kesinlikle, Napolili birine çıkacak herhangi bir ipucu bırakılmamalıydı. Aksi takdirde Alfonso'nun ölüm cezası almasına zemin hazırlanırdı. Papa kardeşimi suçlamak için hızlı davranacaktı ve idam edilmesi için bir bahanesi olacaktı. Saldırım başarısız olursa, bu onura Cesare nail olacaktı. Bu işi kendi hançerimle yapmayı ne kadar istesem de, çok çabuk intikam almak için ne kadar yanıp tutuşsam da, kurnaz olmam gerekti. Beklemek zorundaydık. En iyisi, Alfonso güvenli bir şekilde kaçacak kadar iyileştiğinde saldırmaktı.

Sonuç olarak, kaynağın kim olduğunu bulmanın zor olacağı şekilde, güvenli kanallarla anlaşıcağım bir suikastçı tutmaya karar verdim.

JoFRE'den yardım istemeyi düşünemezdim. Ağabeyini ne kadar kuskansa da, bunu kaldıracak yüreği yoktu; dilini de tutamazdı. Eminim ki bağlantıları vardı, ama Lucrezia'ya da soramazdım. Kocasını korumasını istemek başka bir şeydi, kardeşini öldürtmesini istemek başka şey. Sadakatini derinlemesine test etmek istemiyordum.

Hepimizden çok daha fazla şey bilen tek bir kişi vardı; bir olayla ya da kişiyle ilgili en özel bilgileri bile elde edebileceği bir ağa sahip ve Alfonso'ya güvendiğim kadar güvendiğim biriydi. Zincirimde ilk halkanın o olmasına karar verdim.

O gece Alfonso ve Lucrezia yan yana yatarlarken, nazikçe döndüm ve yataktan kalktım. Sonra Donna Esmeralda'nın üzerinde uyuduğu küçük döşeğe yürüdüm.

Yanında diz çöktüm ve kulağına ismini fısıldadım. Nefesini tutup uyanırken pat diye gözleri açıldı. Sessiz kalması için elimle ağzını kapadım.

"Dışarıda konuşmalıyız," dedim sessizce ve küçük balkona açılan kapıyı işaret ettim.

Uykulu ve akli karışmış olmasına rağmen, itaat etti ve balkona çıktı. Ben Fransız kapıları sessizce arkamızdan kapatırken bekledi.

“Ne oldu, Madonna?” diye tısladı.

Yanma yaklaştım. O kadar yakındım ki fısıldarken ağzım kulağına değiyordu; sesim o kadar alçaktı ki kendi kelimelerimi ben zor duyuyordum. “Cesare’nin kötü olduğu konusunda haklıydın ve onun durdurulmasının zamanı geldi. Bugün, işlediği suçu tamamlamak niyetinde olduğunu açıkça söyledi; Alfonso’yu öldürecek.”

Geri çekildi ve rahatsız bir ses çıkardı; sessiz olması için parmağımı dudaklarına bastırdım.

“Bu konuda tamamen sakin kalmalıyız. Eminim ki hizmetleri satın alınabilecek bir... adam tanıyan hizmetkârlar tanıyorsundur.”

Gözleri büyüdü. Haç çıkardı. “Bir cinayete ortak olamam. Bu ölümcül bir günah.”

“Bu suç sadece bana ait. Sana bunu yapmanı emrediyorum. Tanrı senin suçunun olmadığını bilecektir.” Durdum. “Görmüyor musun, Esmeralda? Sonunda, Savonarola’nın işini biz yapıyoruz. Kötü olanı durduruyoruz. Tanrı’nın Borgia’lardan oç alan eli biz olacağız.”

Bunu düşününce sakinleşti.

Ona bir dakika verdim, sonra tekrar vurguladım. “Tanrı’ya yemin ederim, Tanrı’ya yalvarıyorum, günahı sadece benim üzerime olsun. Cesare’nin işlediği günahları düşün; kardeşini öldürdü, Caterina Sforza’ya ve sayısız kadına tecavüz etti, İtalya’ya adice davrandı ve Napoli’ye ihanet etti... Suçlu olan biz değiliz. Biz adaletin tecellisiyiz.”

Yine sessiz kaldı. Sonunda, yüz ifadesi sertleşti. Kararını vermişti.

“Ne kadar sürede gerçekleşmesi gerekiyor, Madonna?”

Karanlıkta gülümsedim. “Alfonso kaçabilecek kadar iyileştiğinde. Tam bugünden itibaren bir ay diyelim, daha geç değil.” Cesare’nin de benimkilerle aynı kısıtlamalara sahip olduğunu biliyordum; kar-

deşime çok yakın zamanda, en gizli yollarla bile saldıracak olursa herkes onun suçlu olduğunu anlardı. Napoli ve İspanya protesto ederdi, ki Alexander bunu göz ardı edemezdi.

“Bir ay o zaman,” diye onayladı. “Tanrı o zamana kadar bizi korusun.”

İki hafta geçti. Temmuzdan ağustosa geldik. O zaman süresince, Donna Esmeralda gerekli ayarlamaları yaptı ve korunmam için, detayları benimle paylaşmadı. Güvenilir bir oda hizmetçisi, odalarımın bir mücevher aldı. Bu, bilinmeyen suikastçımıza ödeme yapmak için kullanılacaktı.

Roma’nın buharlaştırıcı sıcağına rağmen, benden ve Lucrezia’dan gördüğü titiz bakım sayesinde Alfonso enfeksiyon kapmadı, ateşi çıkmadı. Zamanla, baldırındaki derin yırtık, çok kısa mesafeleri yürüyebileceği kadar da olsa iyileşti. Odadan balkona, balkondan odaya yürüyerek çok zaman geçirdi, cafcıflı Vatikan bahçelerine baktı. Sonunda, divanlarla minderli sandalyeleri balkona çıkardık, böylelikle yaralı bacağını uzatabildi. Sık sık orada oturdu ve güneşten faydalandı.

Ben ve o bir öğleden sonra balkonda oturmuş sohbet ediyorduk. Lucrezia strese ve yorgunluğa daha fazla dayanamadı ve yatak odasındaki küçük yatağında uyuyakaldı. Güneş, koyu mercan kırmızısı bulutların arasında batıyordu. “Roma’ya dönerek çok büyük aptallık ettim,” diye itiraf etti Alfonso acı acı. Doğal neşesi geçmişte kalmıştı. Bugünlerde ne konuşursa ses tonunda bir sertlik, bir hayal kırıklığı vardı. “Haklıydın, Sancha. Napoli’de kalmalıydım ve Lucrezia’nın yanıma gelmesi için ısrar etmeliydim. Şimdi hepimiz benim yüzümden tehlikedeyiz.”

“Lucrezia,” diye karşılık verdim bıkkınlıkla, “ya da küçük Rodrigo tehlikede değil. Papa kendi kanından olanlara zarar gelmesini asla istemez.”

Alfonso bana baktı; gözlerinde umutsuz bir ifade vardı. “Papa artık Cesare’yi kontrol edemiyor. Juan’ı bile öldürmesini engellememişti, unuttun mu?”

Sessizleştim. Cesare’nin hayatına kast edeceğim gerçeğini paylaşmayacaktım. Bunu asla onaylamazdı. Sadece ben ve Esmeralda bu sırrı paylaşacaktık.

Muhafızlardan biri, Lucrezia uyuduğu için sesizce balkona çıktı ve önümüzde eğildi. “Donna Sancha,” dedi. “Kocanız, Squillace Prensi ziyaret izni istedi sizden. Şu anda daire kapısında bekliyor.”

Tereddüt ettim, kararsızdım ve hemen Alfonso’ya baktım.

Tüm bu zaman boyunca kocam benimle iletişim kurmamıştı. Cesare’yi desteklemediğini biliyordum; kesinlikle buna üzül müştü. Ama doğası gereği ağabeyini sinirlendirmek istemeyeceğini de biliyordum.

“Üzerini arayın,” diye emretti Alfonso.

“Çoktan aradık, Düküm,” dedi asker. “Üzerinde silah yok. Sadece karısına söylemesi gereken bir şey olduğunu, bunun için izin istediğini söyledi.”

Ayağa kalktım, kardeşimin olduğu yerde kalmasını işaret ettim. “Onunla konuşacağım.”

Alfonso’yu balkonda bıraktım ve sessizce yatak odasından giriş salonuna geçtim. Salon Alfonso’ya yapılan suikastın ilk günlerindeki kadar dolu değildi. İspanyol ve Napolili elçiler gitmişler ve arkalarında temsilcilerini bırakmışlardı. Ama Napolili doktorlar burada dinleniyorlardı; her an çağrılmaya hazırlardı.

O anda açık olan kapılara yaklaşıırken, önlerinde duran muhafızlar ikiye ayrıldılar, böylelikle Jofre'yi görebildim.

“Sancha, lütfen,” dedi; yüz ifadesi perişandı. “Seni birazcık görebilir miyim?”

“Dışarı mı çıkayım?” diye sordum. Hedef Alfonso'ydu, kendim için korkmuyordum.

Sorum Jofre'yi germiş gibiydi. “Hayır,” dedi. “Orası bizim için daha rahat olacaktır.” Başıyla giriş salonunu işaret etti.

Bunu düşündüm. Bir an için Cesare'nin küçük kardeşine suikastçılık görevi verdiğini düşündüm. Ama çabucak bu düşünceden kurtuldum. Jofre'nin yüreğini biliyordum. Oldukça zayıf olabilirdi ama kötü niyetli olamazdı.

“Bırakın geçsin,” dedim muhafızlara.

Jofre içeri girdi ve beni kucakladı. Kulağıma fısıldarken sarılışı gerçekten tutkulu ve üzgündü. “Beni affet. Daha önce gelmediğim için beni affet. Cesare gelmemem için beni ölümle tehdit etti. Babam bile ziyaretimi yasakladı. Daha önce denedim, başarılı olamadım ama seni görmeye kararlıyım.”

Biraz geri çekilip onu inceledim. Sesinde, yüzünde, her hareketinde içtenlikten başka bir şey yoktu. Ona inandım.

Ona inanmak, güvenmekle aynı şey demek değildi tabii. İyi bir insandı, ama sır emanet edilecek kadar güçlü biri değildi. Mümkün olan en kısa zamanda Alfonso'nun Napoli'ye kaçırılmasıyla ilgili planlarımızdan ya da Kral Federico'yla gizli yazışmalarımızdan hiç bahsetmedim. Kesinlikle Cesare'ye karşı işleyeceğim korkunç planımdan da bahsetmedim. Ama gözlerindeki kaygı onu içeri çekmeme neden oldu; muhafızların, elçilerin, uyuyan Lucrezia'nın yanından geçerek onu Alfonso'nun oturduğu balkona götürdüm.

“Don Alfonso,” dedi Jofre, Alfonso’yu görünce. “Sevgili kardeşim, erkek akrabalarımın günahlarından dolayı beni bağışla. Benim gerçek bir Borgia olmadığım zaten çok sık fısıldanmıştır. Hayır karşı çıkma, Sancha, tüm dedikoduları biliyorum. Kendi kardeşlerim bile nazik davranmadılar, bu yüzden merhametsizce beni aşağılayıp durdular. Belki de böylesi daha iyidir, çünkü kötücül, suça eğilimli bir kanın damarlarımda akmasını istemem.”

Konuşmaya başlamadan önce Alfonso ona şüpheyle bakmıştı. Ama Jofre’nin kelimelerini duyduktan sonra yüz ifadesi değişti ve elini uzattı. Jofre elini tutup sıktı, sonra da bana döndü.

“Sancha, seni çok özledim. Senden uzakta olmaktan hoşlanmıyorum. Kendi evinizde senin ve kardeşinin mahkûm olmasına katlanamıyorum.”

Üzülerek başımı salladım. “Ne yapabiliriz ki?”

“Cesare tabii ki kimsenin tavsiyesini dinlemiyor. Benî aşağılamaya devam ediyor. Babamla konuşmaya çalıştım ama bir işe yaramadı. Aslında...” Sesini alçalttı. “Sizi uyarmaya geldim.”

Alfonso alayla kıs kıs güldü. “Bizi bekleyen tehlikenin oldukça farkındayız.”

“Gülme,” dedim. “Kocamın söyleyeceklerini dinleyelim.”

“Planlarınızla ilgili hiçbir şey bilmek, duymak istemiyorum,” dedi Jofre. “Sancha’ma onu ne kadar sevdiğimi ve onun için her şeyi yapacağımı söylemeye geldim. Ve Alfonso, babam Venedikli elçiyle konuşurken duyduklarımı söylemeye geldim.”

Alfonso hemen ciddileşti. “Ne duydun?”

Venedik, Napoli’nin dostu, Fransa’nın düşmanıydı. “Papayla yaptığı görüşmede, elçi Cesare’nin sana yapılan saldırıdan sorumlu olduğu dedikodularından bahsetti,” dedi Jofre. “‘Aslında’ dedi babam, ‘biz Borgia’larla ilgili yersiz dedikodular çıkıyor.’

“Venedikli elçiyse, ‘Bu doğru, Papa Hazretleri. Ancak benim bilmek istediğim şey *sizin* bunun sadece bir dedikodu mu yoksa... gerçek mi olduğuna inandığınız.’

“Babamın yüzü kıpkırmızı oldu ve ısrarla, ‘Oğlumu Alfonso’ya saldırmakla mı suçluyorsunuz?’ dedi.

“Hayır,’ dedi Venedikli. ‘Başkomutan ona *saldırdı* mı saldırmadı mı, bunu soruyorum.’

“Sonunda,” dedi Jofre, “babam hiddetle bağırdı: ‘Cesare, Alfonso’ya saldırmışsa bile bunu Alfonso hak ettiği için yapmıştır!’”

Bunu uzunca bir süre düşündük.

Sonunda kardeşim nazıkçe, “Öyleyse, papa hazretlerinin nerede durduğunu artık biliyoruz.”

Bir korku dalgası sardı içimi. Papa gizlice Cesare’yi destekliyorsa ve Lucrezia’yı kullanmak için ona yardım ediyormuş gibi görünüyorsa, o zaman Cesare’ye suikast düzenlemek için beklemeye gücümüz yetmezdi. Ancak o şimdi öldürülürse, papa kardeşimden intikam alacaktı... İmkânsız bir durum gibi görünüyordu.

“Bilmeni istedim,” dedi Jofre.

Korkuma rağmen, Jofre’nin sadakatinden etkilenmiştim. “Bu yaptığın şey büyük cesaret ister,” dedim. Balkonda onu minnettarlıkla öptüm.

Kalamadı. Onun hayatının da tehlikede olduğunu anladım. Elini tuttum ve kapıya kadar onu geçirdim; fısıldayarak vedalaştık.

“Sadece tekrar seninle olmak istiyorum,” dedi Jofre. Ona gerçeği söyleyerek incitmek istemedim: Onunla olmak için değil de Napoli’ye gitmek için can attığımı, Alfonso ve ben deniz kenarındaki gerçek evimize gidene ve Cesare ölene kadar asla rahat nefes alamayacağımı söyleyemedim.

Alfonso, istemeyerek de olsa, Jofre'nin babasıyla ilgili söylediklerini karısına söyledi. Bu haberler önce onu çok rahatsız etti, ama sonra Alexander'in tutarsızlığına şaşırmadığını itiraf etti.

Çok geçmeden Kral Federico'yla yaptığımız gizli ayarlamalar doğrulandı: Şafaktan saatler önce, Alfonso ile Lucrezia, geçide açılan ve nadiren kullanılan yan kapıdan bizim askerî birliklerimizle geçirilecekti. Lucrezia girişteki alarmı çalacak olan papalık muhafızlarını dairemize getirmiş ve onlara koleksiyonundaki inanılmaz mücevherleri göstermişti; dillerini tutup işbirliği yaptıkları takdirde mücevherler onların olacaktı. Gecelerini ebeveyninden uzakta sütanesiyle geçiren Küçük Rodrigo'ya bakan kadın da Lucrezia'nın mücevherlerinden seçme hakkına sahip oldu ve en değerli yakutu seçti. Karşılığında, kararlaştırılan gecede çocuğu ebeveynine getirecekti.

Önce Alfonso, Lucrezia ve çocuk Vatikan'ın dışına çıkarılacaktı. İki düzine silahlı, Napolili adam atlarıyla ve arabayla bekliyor olacaklar, Cesare ya da papa onların ortadan kaybolduklarını anlamadan önce Roma'nın çıkışına kadar çifte eşlik edeceklerdi.

Ben de onlarla gitmeye karar vermiştim. Donna Esmeralda'yı da yanıma alacaktım ve Jofre'ye bundan bahsetmemiştim.

Alfonso'nun iyileşmeye devam edeceği varsayılarak kaçışın bir hafta içinde yapılması planlandı.

Kendimi ne kadar umutsuz hissetsem de, Vatikan'da tek bir süite kapatılmış olsam da, kardeşimin hayatını kaybetmesinden sürekli korksam da, muhafızlarla çevrili olsam da, hapsimizin yakında biteceğini, özgür kalacağımızı biliyordum. Lucrezia'nın ruh hali de zaman yaklaştıkça düzelmeye başlamıştı. Özellikle de Alfonso'nun seyahat edecek kadar iyi olduğu söylenince.

Sık sık kâhin portrelerine bakıyordum; özellikle parlak altın sarısı saçı olana. Çok sert bir şekilde kaşlarını çatmıştı; ürkütücü bakışı, uzağa, korkunç geleceğe odaklanmıştı.

Bu esnada, Venedikli elçi tarafından bizzat ziyaret edildik. Jofre'nin bize anlattığı hikâyeyi doğruladı. Nazikçe yardım teklif etti, ona teşekkür ettik ve ihtiyacımız olduğunda kendisini bulacağımızı söyledik.

Şüphesiz, elçinin yanımıza gelmesi papayı kaygılandırmıştı. Bu yüzden çok geçmeden görüşmek için Lucrezia'yı çağırttı.

Lucrezia sarsılmış ama cesur bir şekilde geri döndü. Alfonso tek bakışıyla sorusunu sordu.

"Babam elçiyle yaptığı konuşmayı anlattı," dedi Lucrezia. "Adamın saldırgan, hararetli sorularından dolayı sinirlendiğini ve onunla yanlış konuştuğunu söyledi." Bu beni şaşırtmamıştı çünkü papa Venediklinin ziyaretini biliyordu. "Alfonso'nun Cesare'nin yaptığı şeyi hak ettiğini söylediği için pişman. Aslında senden özellikle özür dilediğini söylememi istedi."

"Papa benden özür dilemek istiyorsa," diye karşı çıktı Alfonso soğukça, "neden gelip kendi söylemiyor?"

Lucrezia kocasına baktı. Gözlerinde ıstırap ışığı gördüm. Kocasına yapılan suikast girişimine öfkelenmesine rağmen, bir parçası, normal ebeveyn sevgisine aç olan parçası, babasına ölesiye inanmak istiyordu. Umutsuzluğun verdiği acıyı hissettim. "Belki Cesare'den çekinmiştir," dedi. "Belki utandığı için gelmemiştir."

"Lucrezia..." diye başladı Alfonso, ama Lucrezia çabucak lafını kesti.

"Kendi askerleri tarafından korunduğumuzun ve tüm bu zaman boyunca bize zarar gelmediğinin altını çizdi. Sana karşı yapılan sal-

dırıyı desteklediğine inandığımız için incinmiş. Dilediğimiz yardımı sunacağını söyledi.”

“Ona güvenemezsin, Lucrezia,” dedi Alfonso yumuşak bir şekilde.

Lucrezia başını salladı, ama yüz ifadesinden işkence çektiği okunuyordu.

Ertesi gün, sanki Alfonso’nun söylediklerini duymuş gibi, papa çıkageldi. Askerler, ziyaretçimizi sorgulamadan ya da geldiğini bildirmeden açılarak yol verdiler. Neticede ona hizmet ediyorlardı.

Şaşırtıcı bir şekilde, Alexander’in yanında tek bir hizmetkârı yoktu. Alfonso, Lucrezia ve ben Napolili doktorlar Galeano ve Clemente’yle birlikte girişteki koltuklarımızda oturuyorduk. Onu görünce, koca, boğumlu elini kaldırarak kalkmamamızı işaret etti. Doktorlar saygıyla ayağa kalkıp reverans yaparak ayrıldılar.

“Buraya papa olarak gelmedim,” dedi Alexander, doktorlar gidince. “Baba olarak geldim.” Hafif bir inleme ve büyük bir iç geçirişle, -yaşı ilerliyor, ondan çok şey götürmeye devam ediyorduk-üğümüzün karşısına oturdu ve öne eğildi; avuçları beyaz satenle örtülü dizlerinin üzerindeydi.

“Alfonso, oğlum,” dedi. “Lucrezia’dan özürlerimi iletmesini istedim ve Venedikli elçiye düşüncesizce söylediklerimi açıkladım. Düşününce, yanlış yorumlanabileceğini anladım. Şunu netleştirmek istiyorum: Cesare benim oğlum ve ordumun başkomutanı, ama sık sık zıtlıyoruz. Sana yapılan saldırıya karıştığı için onu sert bir şekilde azarladım, ki hâlâ bununla bir ilgisi olduğunu reddediyor. Cesare bir asker, merhametsiz; benim gibi değil.” Sarı gözlerini kardeşiminkilere dikkatli bir şekilde dikti. “Anlamalısın; kendi kanıma elim asla kalkmaz. Ne ben yaparım, ne de bunu desteklerim. Sana karşı işlediği suçu duyunca kalbim bir kez daha kırıldı.”

Son cümleyle, dolaylı olarak Cesare'nin Juan'ın ölümünden sorumlu olduğunu itiraf etmişti. Yaşlı adamın Juan'ın ölümünden dolayı gerçekten çok kederli olduğunu biliyordum. İlk kez Alexander'ın gerçeği söylediğini düşündüm. Belki de kardeşime düzenlenen su-ikast girişimini önceden bilmiyordu. Bir kere, Lucrezia ve benim istediğimiz her şeyi yapmıştı. Gerçekten Cesare'yi destekliyor olsaydı, tüm yapması gereken doktorunu çağırmayı reddetmekti; dairenin kapılarını koruması için askerlerini Lucrezia için tahsis de etmezdi. Alfonso'nun kan kaybından ölmesini izlememiz için bizi zorlayabilirdi.

Hayır, dedim kendime, Alexander'ın etkisi altına girmekten korkmuştum. Bunu yapıyor, çünkü kızını kaybedeceğini anladı onu Roma'da tutmak için her şeyi söyleyecektir.

Durdu, hiçbirimiz konuşmadık. Çünkü açık konuşarak hepimizi şaşırtmıştı.

“Her gece oğlumu yaptıklarından dolayı affetmesi için Tanrı'ya yalvarıyorum,” diye devam etti Alexander üzgün bir şekilde. “Ve korkunç şeylerin olmasını engelleyemediğim için benim gibi sersem ve yaşlı bir adama acımasını diliyorum. Umarım, Alfonso, bir gün beni ihmalimden dolayı affedebilirsin. Bu arada, benim çatımın altında ne türlü korumaya, yardıma ihtiyacınız olursa seve seve sağlarım.” Ayağa kalktı, yine hafifçe inledi. Alfonso da ayağa kalktı, papa onun tekrar oturması için işaret etti. “Hayır,” diye ısrar etti Alexander. “Otur. Dinlen.”

Ama Alfonso dimdik ayakta kaldı. “Geldiğiniz ve söyledikleriniz için teşekkürler, Papa Hazretleri. Tanrı sizinle olsun.” Ses tonu kesinlikle kibardı, ama ben kardeşimi tanıyordum. Papanın söylediği tek kelimeye inanmamıştı.

“Sizinle de olsun.” Alexander haç çıkararak hepimizi kutsadı, sonra da gitti.

Babasının ziyaretinden sonra Lucrezia'nın üzüntüsü gözle görülür şekilde arttı. Belki sonunda Napoli'den giderek ailesini sonsuza dek parçalayabileceğini ve belki de babasını bir daha göremeyeceğini anlamıştı. Onun için üzül müştüm, ama aynı zamanda yakında hain Borgia'lardan kurtulacağım düşüncesiyle mutluluğumu bastıramıyordum. Aslında Cesare'nin ölümüyle ilgili haberleri duyacağım anı iple çekiyordum.

20 Ağustos günü, şafak sökmeden saatler önce ayrılacaktık.

İki gün önce, 18 Ağustos'ta, sessiz bir sabaha uyandık; benim için mutluluk vericiydi. Kendi zihnimde, Roma'da edindiğim mülkleri çoktan arkamda bırakmıştım. Jofre'den bana Napoli'ye götürebileceğim bir şeyler getirmesini istemeye cüret etmedim. Onu terk edeceğim için incinirdi, ama beni gerçekten seviyorsa ve arkamdan gelmek isterse, bir yolunu bulabilirdi.

O sırada, yanında sadece iki elbiseyle Napoli'ye gidiyor olmaktan memnundum. Mücevherlerimi bir daha görmemek umurumda değildi.

Bu yüzden o sabah da mutluydum. Alfonso yorgundu ve Lucrezia endişeliydi. Sanırım daha şimdiden ailesini ve Roma'yı özliyordu. Elimizden geldiğince doğal davranıyorduk. Böylelikle Sibyller Salonu'ndaki zamanımızın dolduğunu kimse tahmin edemezdi. Lucrezia küçük Rodrigo'nun dairemize getirtilmesini istedi. Tüm sabah onunla oynadık. Bizi güzel oyaladı. O zaman emekliyordu. Onu yaramazlıklardan uzak tutmak için tüm daire boyunca peşinden gitmemiz gerekiyordu. Sonunda, babasının kollarında uyuyakaldı. Lucrezia iki saat boyunca ikisine öyle bir sevgiyle baktı ki çok duygulandım.

Lucrezia öğlen saatinde, Rodrigo'yu beslenmesi için çocuk odasına geri gönderdi. Kendi düşüncelerimizle baş başa kaldık.

Napoli'yi düşünerek geçirdiğim uykusuz gece yüzünden öğleden sonra üzerime ağırlık çökmüştü. Lucrezia'yla yatak odasına gittik, ikimiz de yataklarımızın üzerine çöktük. Neredeyse hemen

uyuyakaldım. Lucrezia'nın öyle olduğundan şüpheliydim. Uykuya dalmadan önce, huzursuz bir şekilde döndüğünü duymuştum.

Uygun adım gelen ayak sesleri ve bir adamın sesiyle uyandım; emrediyordu. Sonra daha fazla ayak sesi duydum; askerler gidiyorlardı. Ses kaygı duymama neden oldu. Bilincim tam yerine gelmeden kalbim deli gibi çarpmaya başlamıştı. Yatağımdan fırladım ve giriş salonuna girdim.

Bizi koruyan papalık muhafızları gitmişlerdi. Onların yerinde tanımadığım askerî bir birlik vardı. Koyu saçlı, kırmızı cübbeli, asil, asker tavrı bir adam bana vefat eden Juan de Cervillon'u hatırlatmıştı.

Askerlerin hepsi kılıçlarını çekmişti. İki tanesi Don Clemente ile Don Galeano'ya doğru geldi ve doktorların ellerini arkadan zincirlediler.

"Madonna Sancha," dedi komutan kibar bir şekilde ve eğildi. "Kardeşiniz, dükün yerini öğrenebilir miyim?"

"Buradayım," dedi Alfonso.

Döndüm. Kardeşim kapıda duruyordu; bir eli duvarda, diğer eli de hançerindeydi. Gözlerinde ölümüne dövüşecek bir adamın bakışı vardı.

Lucrezia kocasının önünde durmak için girişten yanma koştu. "Don Micheletto," dedi, saklayamadığı nefretle. "Muhafızlarımızı gönderme hakkınız yoktu, onlar papa hazretlerinin emriyle buradaydılar. Hemen çağırın ve adamlarınızı da alıp gidin."

Hiç karşılaşmamıştım ama ismini duymuştum. Micheletto Corella, Cesare'nin emir komuta zincirinde ikinci adamdı.

"Donna Lucrezia," dedi adam, aynı kibarlıkla; sanki ellerinde kılıçları değil de meyve ve çiçekten oluşan hediyeler vardı. "Korkarım itaat edemeyeceğim. Efendimden, başkomutandan emir aldım. Ve onları uygulamaya mecburum. Buradaki tüm adamları tutuk-

lamam gerekiyor, dük de dâhil; Borgia Hanedanı'na karşı komplo suçlamaları var.”

Tüm bedenimi mide bulandıran, soğuk ve yakıcı bir his sardı. Cesare'ye karşı yaptığım plan görünüşe bakılırsa keşfedilmişti ve kardeşimin üzerine atılmıştı.

“Bu bir yalan,” dedi Alfonso, “siz de bunun farkındasınız, Don Micheletto.”

Micheletto savunmaya geçemedi. “Ben sadece görevimi yapıyorum, Don Alfonso. Sizin diğer komplocularla birlikte hem Don Cesare'ye hem de papa hazretlerine karşı suikast planladığınız söylendi. Castel Sant'Angelo'daki hapisaneye kadar size eşlik edeceğim.”

“Babam asla bunu desteklemeyecek!” diye karşı çıktı Lucrezia. “Don Alfonso'nun korunacağına garanti vermişti. Dahası, bu konuda Cesare'ye karşı olduğunu belirtti. Sizin burada kocamı tutuklamaya çalıştığınızı öğrenince çok sinirlenecek. Ona el sürerseniz, bu hayatınıza mal olur! Bundan bizzat emin olurum!”

Micheletto bunu oldukça ciddi bir şekilde düşündü. Yüz ifadesinde kararsızlık vardı. “Papa hazretlerine itaatsizlik etmek gibi bir arzum yok. Çünkü o benim en üst komutanım. Ona danışmak isterseniz seve seve beklerim.” O sırada Alexander'in sadece iki kapı uzakta olmasından dolayı bu makul bir istektir. “Papa hazretleri bizi gönderirse, tutukluları almadan gitmeyi kabul ederim.”

Lucrezia artık korunmayan açık kapılara doğru gitti. Yanımdan geçerken, dirseğimden beni yakaladı. “Gel,” diye emretti. “Babamı ikimiz ikna edeceğiz. Eminim gelip Don Micheletto'yla doğrudan konuşacaktır.”

Elinden kurtuldum; saflığı beni hayrete düşürmüştü. O akıllı Lucrezia gerçekten Alfonso'yu Cesare'nin adamlarına karşı tek bir hançerle, silahsız birkaç hizmetkârla bırakmanın güvenli olduğuna inanmış mıydı?

“Kalacağım,” diye ısrar ettim.

“Hayır, *gel*,” dedi. “İkimiz birlikte onu ikna edebiliriz.”

Kolumu yakalamaya çalıştı.

Delirmiş, diye düşündüm. *Delirmiş ya da sandığımdan daha salak*. Geri çekildim ve, “Lucrezia, eğer birimiz onunla kalmazsak ölür,” dedim.

“Gel,” diye tekrarladı. Bu kez ses tonunda sahtelik vardı. Bir daha bana uzandı ve bu kez, ifade edilemez bir ihanet ve öfkeyle, dönen dolabı anlayarak hançerimi yakaladım.

O anda panikledim: Alfonso’nun çok uzun zaman önce bana verdiği savunma aracım kaybolmuştu. Biri, ben uyurken ya da başka türlü dikkatimi dağıtmışken onu benden çalmıştı; Corella’nın geleceğini ve bu oyunun ortaya çıkacağını bilen biri.

Ama hançerimden sadece üç kişinin haberi vardı: Bana onu veren Alfonso’nun, beni giydiren Esmeralda’nın... ve sarhoş babasına karşı kullandığım gece beni kurtaran Cesare’nin.

İhanetinden ötürü Lucrezia’ya anlatılamaz bir öfkeyle baktım; bakışlarını çevirdi.

Micheletto ve kardeşimin arasına girdim. Kendi bedenimi ona kalkan etmeyi denemekten başka bir şey gelmezdi elimden.

Anında bir çift asker üzerime geldi. Birlikte beni öne çektiler, Don Micheletto ve adamlarının arasından geçirerek koridora çıkarttılar. Başım döndü ve soğuk mermere sertçe düştüm.

Eteklerime dolanarak kalkmak için çabaladım. Lucrezia dairenin dışına adım attığında kalkabildim.

Arkasından uzun Vatikan koridorunda yankılanan bir güm sesiyle kapandı kapılar.

Kapılar kapanıp kalın ahşap kapının sürgüsü çekilince Lucrezia yavaşça dizlerinin üzerine çöktü.

Ona baktım, yaptığı canavarlığı anlamıyordum. Gözleri uzakta bir noktaya sabitlenmişti; ölüydü, ışık ya da umuttan yoksundu.

Ona bağırdım. Öyle yüksek sesle, öyle bir güçle, öyle bir öfkeyle bağırmıştım ki ciğerlerim yandı; boğazım yırtıldı.

“Neden?”

“NEDEN?!”

Ona doğru sendeledim ve önünde eğildim. Hançerim yanımda olsaydı, onu orada öldürürdüm. Bunun yerine, güçsüz bir şekilde onu yumrukladım. Duyduğum keder gücümü tüketmişti; ciğerlerim ağırlaşmıştı, kıpırdayamaz haldeydim.

Halsiz, bir ceset gibi tepki verdi; kendini savunmaya bile yeltenmedi.

“Neden?!” diye bağırdım bir daha.

Uzaklardan gelmiş gibi kendine geldi ve fısıldadı. “Rodrigo.”

Bu tek kelimeyle ağlamaya başladı; sessiz bir şekilde, ifadesizce, eriyen bir buz gibi.

İlk başta, papayı kastettiğini sandım ve iğrenerek geri çekildim: O ve sevgilisinin, babasının planladığı bir komplo muydu bu?

Sonra, gerçekten çektiği acıyı görünce, çocuğunu kastettiğini büyük bir korkuyla anladım.

Bebek. Cesare onu tek bir şeyle tehdit edebilir ve kocasına ihanet etmesini sağlayabilirdi. Bu dünyada Lucrezia’nın Alfonso’dan daha çok sevdiği tek bir şey vardı.

Ondan en çok nefret ettiğim anda, onu her zamankinden daha iyi anlamıştım.

Kardeşimin adını olağanca gücümle haykırarak kollarımı kaldırdım; ellerim ağrıyıp yara içinde kalıncaya kadar ağır kapıları dövdüm. Lucrezia ise sessizce ağlıyordu.

XXXIV

Kapalı dairede uzun, ürkütücü bir sessizlik oldu; sadece Alfonso için ağlayışım ve Lucrezia'nın sessiz hıçkırıkları bozuyordu sessizliği.

Sonunda, kapılar açıldı ve Don Micheletto dışarı çıktı.

Kardeşimin Roma'ya dönüşünün sonucunu kendi gözlerimle görmek için ayağa kalktım ve yanından geçmeye çalıştım, ama askerler girmemi ve görmemi engelledi.

“Donna Lucrezia,” dedi Micheletto, ses tonu yumuşak ve kederliydi, “talihsiz bir kaza oldu. Kocanız düştü ve yaralarından biri açıldı. Böyle üzücü bir haber getirdiğim için üzgünüm, ama Bisciglie Düğü ani bir kanamadan dolayı öldü.”

Arkasında, Pinturicchio'nun fresklerinde, kâhinler en dehşetli suçlara sessizce bakıyorlardı.

“Yalancı!” diye bağırdım, kontrolümü kaybetmiştim. “Katil efendin kadar kötüsün!”

Micheletto, Cesare kadar kendine hâkimdi. Söylediklerimi sanki ona söylememişim gibi duymazdan geldi ve dikkatini Lucrezia'ya çevirdi.

Lucrezia cevap vermedi; etrafındaki kargaşa karşısında kımıldamadı. Yarı şuursuz bir şekilde sırtı Micheletto'ya dönük bir şekilde oturdu, yerde kaldı; sessiz gözyaşları yüzünden süzülüyordu.

“Ne kötü!” diye mırıldandı komutan. “Şokta.” Ayağa kalkmasına yardım etmek için koluna uzandı. Öne eğildim ve yüzüne tokadı indirdim.

Geri çekildi; şaşkındı, ama kızarmayacak kadar da soğukkanlıydı. Hemen kendine geldi.

“Ona dokunma!” diye bağırdım. “Seni pislik! Kocasının kanına buladığın ellerinle bunu yapmaya hakkın yok.”

Sadece omzunu silkti ve ben Lucrezia’nın doğrulması için yardım ederken sakince izledi. Lucrezia iradesi olmayan bir kukla gibiydi. İradesi çok önce babası ve kardeşi tarafından yok edilmişti.

O sırada, askerler tutuklu doktorlar Clemente ve Galeano ile Alfonso’nun erkek hizmetkârlarını alıp götürdüler. Elçilerin temsilcileri sert bir şekilde gönderildi. İlk başta Napolili temsilci gitmeyi reddetti, ama boğazına kılıç dayanınca pes etti.

O sırada büyük papalık muhafızlarından oluşan bir grup ortaya çıktı. Dışarıda duranlar ortalarında taşıdıkları şeyin görünmemesi için kalkan oluşturmuşlardı: Kardeşimin bedeniydi bu.

Lucrezia arkasını döndü, ama ben son kez Alfonso’yu görmek için direndim. Sadece kana bulanmış altın buklelerini görebildim; bir kolu sarkmıştı. Adamlar geçerken onları izlemeye çalıştım, ama bir çift asker öne çıkarak yolumu kesti. Beni geri götürmeye çalıştılar. Lucrezia ile benim yanıma geldiler. Bize göz kulak olmakla görevlendirilmişlerdi.

“Napoli kralı bunu duyacak!” diye öfkeyle bağırdım. “Telafisi olmayacak.” Ne dediğimi pek bilmiyordum. Sadece orada işlenen suçun hıncını alacak kadar güçlü kelimelerin var olmadığımı biliyordum. Don Micheletto yalandan da olsa üzülmüş numarası yapmaya çalışmadı; askerlerden biri yüksek sesle güldü.

Donna Esmeralda ve Donna Maria da bize katıldı; muhafızlar Alfonso'nun bedeninin görüşümüzden çıkmasını beklediler, sonra da bizi hareket etmeye zorladılar.

İlk anlarda, zihnim az önce olan şeyi kabul etmeyi reddetti. Kaskatı kesilmiştim; kardeşimin bedeni götürülürken tek bir gözyaşı dökmedim. Borgia dairelerini terk edince, Vatikan'ın dışına giden koridora girdik. Yerde kalbimi sıkıştıran bir şey gözüme çarptı. Koyu mavi kadife bir terlik; bu, Alfonso'nun Vatikan'daki iyileşme sürecinde giydiği terlikti; askerler onu taşıırken ayağından çıkmıştı. Eğildim ve onu aldım; kutsal bir emanetmiş gibi göğsüme bastırdım. Benim için gerçekten de kutsaldı, çünkü kardeşim bir azizin yüreğine sahipti.

Muhafızlar onu benden almayacak kadar akıllıydılar.

Alfonso'nun terliğini sıkıca tutarak, sendeleyerek, anlamsız ve kederden yabancı gelen bir manzaraya çıktım. San Pietro Meydanı'ndaki kalabalık hacı grubunun sesleri sert, anlaşılabilir bir uğultu yapıyordu; hareket eden bedenleri baş döndürücü bir bulanıklıktaydı. Rutubetli yaz sıcaklığında, gösterişli ve yeşil bahçeler alaycı görünüyordu. Nefes kesen güzellikteki Palazzo Santa Maria'nın mermer girişi de öyle. Gücenmişim. Az önce bu kadar kötü bir şey olmuşken dünya güzelliğini ne cüretle sergileyebilirdi?

Tökezledim ve birkaç kez düşmenin eşiğine geldim. Sanırım Donna Esmeralda beni tutmuştu. Yanımda duran şişman, siyah cübbeli bedeninin ve tanıdık, yumuşak kolların farkındaydım sadece.

Askerler konuştu: Onları anlamadım. Sadece kendimi Lucrezia'nın lüks odalarından birinde otururken bulduğumu biliyorum. O da orada Donna Maria'yla birlikte ağlıyordu. Donna Esmeralda yanımda oturuyordu. Arada bir yanıtlamadığım sorular soruyordu.

O ilk korkunç anlarda hançerim yanımda olsaydı, kendi boğazımı keserdim. Babam gibi korkaklıkla itham edilmem umurumda değildi;

hiç sorun olmazdı. Üzerime karanlık çöktü; babamın Messina'daki odasından daha derin bir karanlık.

Aklıma babamın beni Alfonso'dan ayırdığı için serzenişte bulunduğum on bir yaşındaki halim geldi. Ona bunun hiç adil olmadığını, kardeşimin de incineceğini söylemiştim.

Babam Cesare Borgia kadar zalimce gülümsemiş ve benimle alay etmişti. *Nasıl hissediyorsun kendini şimdi, Sancha? En çok sevdiğin varlığın incinmesinden sorumlu olmak sana kendini nasıl hissettiriyor?*

Cesare'ye suikast girişiminde bulunarak Alfonso'yu koruma çabalarım kardeşimin ölümüyle sonuçlanmıştı.

Onu öldürdüm, dedim kendime acı acı. *Ben ve Cesare*. Cesare'ye âşık olmasaydım, evlenme teklifini reddetmek zorunda kalmasaydım, kardeşim hâlâ hayatta olur muydu?

"Yalan söyledin," dedim kâhine, yüksek sesle ya da sessizce; bilmiyorum. "Yalan söyledin... İkinci silahı kullanırsam onun güvende olacağını söylemiştin. Sadece kaderimi gerçekleştirmeye çalışıyordum..."

Dimdik, gururlu duruşuyla duvaklı kâhin hayalimde belirdi. Parlak Borgia dairelerindeki kâhinler gibi, delirtirçesine sessizdi. "Neden?" diye fısıldadım, Lucrezia'ya gösterdiğim aynı korkunç öfkeyle. "Neden? Sadece insanların en iyisi, en nazik olanını kurtarmaya çalışıyordum..."

Sonunda, olayın ilk şokunu atlattım ve kardeşimin ölümüyle ilgili zalim gerçek beni eli geçirdi. Cesare ve babam düşüncelerimde birbirine girdi. Alfonso'yu benden alan zalim, koyu renk saçlı, umutsuzca sevdiğim, ama nefret etmek zorunda kaldığım zalim bir adam.

Çocukken, babam beni kardeşimden ayırdığında ağlamıştım, ama sonra hiçbir erkeğin beni bir daha ağlatmayacağına dair yemin

etmiştim. Babam kendini astığında, Juan bana tecavüz ettiğinde, Cesare beni reddettiğinde ağlamamıştım. Ama Alfonso ve benim şu anda sonsuza dek ayrılmış olmamızın neden olduğu keder reddedilemeyecek kadar derin, büyük, zorluydu. İstemedim hıçkırdım; bedenim sarsıldı. Yüzümü dizlerime gömdüm; fiziksel acı çekmeme neden olacak kadar şiddetle ağladım. Birkaç saat boyunca, hayatımın büyük kısmında tuttuğum gözyaşlarımı bıraktım; eteklerim sırlıklam olmuştu. Buna rağmen ağlamaya devam ettim. Esmeralda beni nazikçe kaldırdı ve soğuk bir bezle yüzümü sildi, sonra da ıslaklığı emmesi için dizlerimin üzerine bir havlu koydu.

Alfonso, sadece benim sevgili Alfonso'm beni böyle ağlatabilirdi.

Sonunda yorulduğum, tükendim. O zaman Lucrezia'nın yüksek sesli feryatlarının farkına vardım. Ona acıyla karışık bir kinle baktım; o da Jofre gibi zayıftı. Aslında onun daha zayıf olduğuna karar verdim. Onun yerinde olsaydım bir çözüm bulmak, hem kocamı hem de çocuğumu kurtarmak için savaşırdım...

Ama belki de bunu asla gerçekten istememişti. Belki de Cesare'ye olan umutsuz aşkı benimkinden daha büyüktü.

Gerçek ne olursa olsun, yaşamıma anlam veren her şey benden alınmıştı. Lucrezia'nın yaşadığı zorlukları önemseyecek gücüm de yüreğim de yoktu artık. Bana yaklaştığında, en acınası gözyaşlarıyla benden af dilenip bana sarılmaya çalıştığında sertçe olmasa da kararlı bir şekilde onu ittim. Borgia Hanedanı'yla ve onun düzenbazlıklarıyla işim bitmişti.

Donna Esmeralda'nın giriş kapısına gidip muhafızlara yalvardığını nihayet fark ettiğimde karanlık çökmüştü. "Lütfen," dedi. "Donna Sancha daha yeni kardeşini kaybetti ve Donna Lucrezia da kocasını. Bedenini görme ve cenazeye katılma haklarını ellerinden almamalısınız."

Muhafızlar genç adamlardı. Efendilerine itaat etmek için yemin etmişlerdi, ama durumumuzun adil olmadığını görmekten hoşnut değillerdi. Özellikle biri çektiğimiz acıya gerçekten üzülmüştü.

“Beni bağışlayın,” dedi. “Bu mümkün değil. Bu odadan kim-senin ayrılmaması için özel emir aldık. Buradaki kimsenin cesedi görmesine ya da cenazeye tanıklık etmesine izin verilmiyor.” Sonra hafifçe kızardı, komutanının istediğinden daha fazlasını söylemiş olduğunu anlayarak sessizleşti.

“Lütfen,” diye yalvardı Donna Esmeralda. Muhafız yumuşayınca kadar ısrar etti.

“O zaman onları çabucak locaya getirin. Balkonda göze çarpmadan durabilirlerse, cenazenin geçişini görebilirler.”

Bu haber Lucrezia’yı ayağa kaldırdı. Ben de bitkin bir halde kalktım ve ılık gecenin karanlığında duran askerleri izledim.

Tüm hatırladığım gölgeler. Birkaç adamın omuzlarında taşman tabutun etrafında yirmiden fazla titreşen meşale ve iki rahibin silüeti vardı. Kardeşimin bedenine diğer Borgia kurbanlarına yapılan muamelenin yapıldığını biliyordum: Üstünkörü yıkanmış ve ahşap bir kutuya tıklırmıştı.

Alfonso yüzlerce yas tutanla birlikte büyük bir cenazeyi hak ediyordu. İyiliği papaların, imparatorların ve kardinallerin en güzel dualarını ve methiyelerini kazandırmıştı ona, ama onu tanımayan adamlar tarafından alelade bir şekilde gömülmüştü.

O zaman, eğer varsa Tanrı’nın hepsinden daha zalim olduğuna karar verdim. Babamdan, Papa Alexander’dan, Cesare’den daha haindi. Çünkü sadece iyilik ve sevgiyle dolu bir adam yaratmış, sonra da en kalpsiz, en anlamsız şekilde onu alaşağı edip yok etmişti. Hayatta bir şey doğruydı: Kötü ya da iyi için adalet yoktu.

Lucrezia ve ben bu küçük alayın, kardeşimin hak ettiği gibi San Pietro'ya değil de, yakınlardaki küçük, karanlık Santa Maria delle Febbri Şapeli'ne gidişini izledik. Daha sonra öğrendim ki Alfonso yerini gösterecek küçük bir mezar taşıyla, tören yapılmadan gömülmüştü.

Donna Esmeralda bana parşömen ve mürekkep getirdi; Alfonso'nun öldürülmesiyle ilgili olarak Federico amcama bir mektup yazmamı istedi nazikçe. Sonrasında neler olduğuna dikkat etmedim. Önce-leri kendimi karanlığa kapadım. Uyumadım, yemedim, içmedim. Sadece oturup ağlayarak vakit geçirdim; oturmaktan ve balkondan bahçelere bakmaktan başka bir şey yapacak halim yoktu.

Lucrezia da aynı şekilde umutsuzdu. Kardeşimin sevgisiyle çiçek açmıştı. Yaralandığındaysa hiçbirimizin varlığının bile farkında olmadığı bir güç ve irade göstermişti. Artık bunların hepsi içinde ölmüştü. İntikam alacak yüreği yoktu. Gece gündüz ağlamaktan başka bir şey yapmıyordu. Küçük Rodrigo'ya bile bakmıyordu. Sabah olduğunda bakıcı kapıda göründü; güçlü bebeğin elinden tutuyordu.

"Ağlıyordu, Madonna, sizi görmek istedi," dedi Lucrezia'ya. Ama annesi yatakta yüzü duvara dönük uzanıyordu; çocuğu kabul edecek halde değildi. "Bugün babasını ya da sizi görmedi, endişelendi."

Hafif hıçkırıklarıyla beni uykudan beter bir derinlik ve karanlıktan uyandırdı. Gözlerimi kırptırdım ve ayağa kalktım. Sonra diz çöktüm ve kollarımı açtım. İlk kez Alfonso'nun terliğini elimden bırakmışım. "Rodrigo, canım... Annen bu sabah yorgun ve biraz dinlenmeye ihtiyacı var. Ama Tia⁹ Sancha burada ve seni gördüğü için mutlu." Beklenmedik bir lütufla gülümsememe neden oldu: Çocuk neşeyle bana koştu ve onu kollarıma aldım. Yüzümü saçla-

rına gömünce, Lucrezia'yı biraz anladım; o anda bu çocuk için her şeyi feda ederdim.

Ama eşit derecede değerli olan Alfonso'yu feda etmemenin bir yolu olmalıydı.

Gözyaşlarımı az kalsın tutamayacaktım: Bukleleri ve mavi gözleleriyle kardeşime ne kadar çok benziyordu. Ama Rodrigo'nun hatırına kendimi tuttum ve gülümsemeye çalıştım. "Dışarı çıkalım mı? Oyun oynayalım mı?" Halası ve annesi gibi yarışlardan hoşlanıyordu ve özellikle benim onunla yarışmama bayılıyordu, çünkü her zaman onun kazanmasına izin veriyordum.

Muhafızlar nazik bir biçimde ayrılmamıza izin verdi; bir tanesi uzaktan bizi izliyordu. Çocuğu bahçeye çıkardım. Çitlerde saklam-baç oynadık. Yeğenimin kutlu varlığında geçici bir teselli buldum. Ama çocuğun çocuk odasına gitme zamanı geldiğinde, *palazzoya* ve amansız kederime geri döndüm. Düşürdüğüm yerde kardeşimin terliğini buldum ve bir kez daha onu umutsuz bir şekilde bağrıma bastım.

İki gün boyunca, Lucrezia'yla kaldım, ikimiz de sürekli gözal-tındaydık. Bu zaman süresince papa onu teselli etmeye gelmedi, taziyelerini gönderme zahmetine bile girmedi. Jofre'den tek kelime duymadım.

Alfonso'nun ölümünün ikinci gününde Lucrezia, Vatikan'da ağabeyi Cesare'yle görüşmeye çağrıldı.

Bu sıradan bir davet değildi, basit bir aile toplantısı da değildi: Cesare büyük salonda kardeşiyle bir masada oturmuştu. İkisinin etrafını başkomutanın yüzden fazla silahlı muhafızı çevirmişti.

Lucrezia'nın toplantıyla ilgili tüm söylediği buydu. Bunları da birkaç saat sonra yavaş yavaş açıklamıştı. Ağlamaya cesaret edemeyecek kadar derinden sarsılmıştı. Ancak dönüşünün hemen ardından

küçük Rodrigo'yu kalıcı olarak çocuk odasından kendi odalarına getirtti. Cesare'nin çocukla ilgili tehdidini tekrarladığından şüphem yoktu. Lucrezia'nın cinayeti açıklamasını ya da Alexander'e yalvarıp onun, Cesare'nin tercihi olan Fransa'ya karşı Napoli'yi tutmasını sağlamasını engellemek istiyordu.

Cesare'yle içler acısı buluşmasından sonraki gün, Lucrezia tekrar ağlamaya başladı. Babasının akşam yemeği çağrılarını, görüşmeyi, tahtının altındaki küçük minderinde oturmasını istediği toplantıları reddetti.

Lucrezia hiçbir şeye sahip değildi artık. Çocuğunu kurtarmak için işbirliği yapmıştı, ama kederi çok derindi; öfkesi çok derindi. Alfonso cinayete kurban gitmemiş gibi davranamazdı. Yatağında yatıyor ve babasının tüm yakarışlarını görmezden geliyordu.

Alexander çok geçmeden öfkelenmeye başladı, artık onu sevmeyeceğine dair Lucrezia'ya bir mektup gönderdi.

Lucrezia mektuba göz ucuyla bile bakmadı. Babasının onaylamayı artık onda umutsuzca memnun etme arzusu uyandırmıyordu. Karşılık olarak, Roma'nın kuzeyinde, Nepi'deki kırsal mülküne kendini ve çocuğunu kapatacağını bildirdi.

Orada sonsuza dek kalacakmış gibi konuştu. Kimse tüm Roma'nın bildiği şeyi ona söylemeye cüret edemedi: Papa ve Cesare onun sonraki evliliğini çoktan planlamışlardı. Borgia Hanedanı'na en iyi siyasi avantajı getirecek bir müttefik arıyorlardı. O sırada Donna Maria, Lucrezia'nın eşyalarının çoğunu toplamakla meşguldü. Daha mutlu olduğu zamanlarda kullandığı parlak ve mücevherli elbiseler hariç. Nepi'de, tören, kutlama olmayacaktı; sadece siyah giyinecekti.

Lucrezia beni her zaman yanında istiyordu. Kardeşimin ölümündeki suç ortaklığından önce gösterdiğim sıcaklığı artık göstere miyordum, bu yüzden neden beni istediğini merak ediyordum. Onu rahatlatamıyordum da: Kendi kederimde boğulmuştum; yeğenim

hariç kimse beni bu kederden çıkaramıyordu. Belki de ona Alfonso'yu hatırlatan her şeyin yakınında olmak için can atıyor, beni de bu yüzden istiyordu. Belki de bunu suçluluk duyduğu için istiyordu.

Sebebi ne olursa olsun, Nepi'de ona eşlik etmem için beni davet etti. Bunu tek sebeple kabul ettim: Küçük Rodrigo da onunla gidiyordu. Donna Esmeralda Roma'dan uzunca bir süre uzakta olacağım için eşyalarımı toplama sorumluluğunu aldı.

Açık giriş salonumdaki kapıların dışında silahlı askerler dururken (Alfonso'nun ölümünden beri, her zaman alenen gözetleniyordum, Lucrezia ise daha gizlice gözetleniyordu), yatak odamda oturmuş Esmeralda'yı yönlendiriyordum. Uzun zamandır evim olarak gördüğüm odalara girmeyeli bir aydan fazla olmuştu. Yokluğumda, birçok eşyam alınmıştı: kaliteli kumaşlarım, gümüş şamdanlarım, kürk halılarım ve altın yaldızlı brokar yatak örtüm.

Bir kez daha Roma'dan çok az şey istedim. Görkemli elbiselerimi istemedim; yeni bir gelin olarak yanımda getirdiğim düz siyah elbiselerim yeterdi; yas için en iyisi onlardı. Sayfaları kıvrık Petrarca kitabımı istedim; ölen kardeşimin ayağından düşen terliği ve ufak tefek birkaç şeyi daha.

Esmeralda kıyafetlerimle uğraşırken, dolabımdaki gizli bir bölmede dikkatle sakladığım mücevherlerime gittim; en değerli olanların birkaçını almam gerekebilir diye düşünmüştüm. Tekrar kendimi onlarla süsleme arzudan değil, Lucrezia'yı çocukla birlikte Napoli'ye gelmeye ikna edip de Nepi'den kaçmam gerekirse diye. Muhafızlar için rüşvete ve evi çekip çevirmek için paraya ihtiyacım olacaktı.

Küçük mücevher kutumu gizlice çıkardım. Göğüslerimin arasına en büyük ve en değerli olan mücevherlerimi yerleştirdim.

O sırada, parlayan taşların ortasındaki, zararsız gibi görünen, incecik, küçük, yeşil cam şişeyi gördüm.

Canterella.

Kalbim çarptı. Hâlâ en karanlık kederin gölgesindeydim ve şu anda Lucrezia'yla kalmamın tek sebebinin papanın kızına olan hoşgörölü tavrı olduğunu biliyordum. Cesare Alexander'i ikna ettiği takdirde ya hapsedilecek ya da öldürülecektim. Borgia'ların tutuklusu olarak yaşamak istemiyordum. Ya da Cesare'ye hayatımı alma zevkini tattırmak istemiyordum. İntihar ederek sonsuza dek cehennemde yanmayı tercih ederdim.

Büstiyerimin içine, çalman hançerim için yapılmış özel cebe küçük yeşil şişeyi soktum. Tam yerine oturdu.

Tanrı zamanlamayı ayarlamıştı: Şişeyi sakladıktan kısa süre sonra, koridorda yaklaşan asker adımlarını duydum.

Ayağa kalktım. Cesare'nin askerleriyle karşılaştığımda sakın ve durgundum. Beni mahcup Don Micheletto götürmeye gelmişti.

“Bravo,” dedim. “Sonunda benim için de geldiniz.”

YAZ SONU, 1500 - İLKBAHAR, 1501

XXXV

Castel Sant'Angelo'ya götürüldüm. Don Micheletto benimle içeri girdi. Askerler önümüzdeki ve arkamızdaki mesafeyi korudular. Sanki benim güvenliğimi sağlıyorlarmış gibiydiler.

Tüm olay gerçek değilmiş gibiydi; sanki bir rüyanın içindeydim. Her şey yanlış görünüyordu; bir yanılsama gibiydi. Tek bir şey dışında: Alfonso ölmüştü.

Bununla beraber, kendime Aragon Hanedanı'nın kraliyet üyesi olduğumu hatırlattım ve beni esir alanlarla çevrili olmama rağmen kendimi zarafet ve gururla taşıdım. Askerler kalabalık hacı grubunun önünü kesti ve San Piedro Meydanı'ndan geçip Sant'Angelo'nun ilerisindeki korkutucu kaleye doğru giden büyük köprüyü geçerken, meraklı olanları kenara ittiler.

Palazzo Santa Maria'ya bakmak için dönmedim. Oradaki hayatım benden alınmıştı, akıl sağlığım da. Çırlıçıplaktım. Alfonso gitmişti, Rodrigo gitmişti ve Lucrezia'ya olan güvenim tükenmişti. Görünüşteki sadakatiyle beni etkilemiş olan kocam bile beni terk etmişti.

Kıvrımlı Tiber'in, Borgia kurbanlarının görünmeyen cesetleriyle kirlenmiş kurşuni nehrin üzerindeki köprüden geçtik.

Yanımda Micheletto konuşuyordu; ses tonu zarif ve saygılıydı. “Papa manzara değişikliğinin kederinizi hafifleteceğini düşündü, Ekselansları. Sizin için yeni odalar hazırlattık; umarım uygun bulursunuz.”

Yüzüm nefretle seğirdi. “Söyleyin bana, bayım, ellerinizdeki kan lekesi mi?”

Farkında olmadan, ellerini kaldırdı ve parmaklarını açarak inceledi. Zalim niyetimi yansıtan ifademi görünce ellerini indirdi ve sorumu kelime anlamıyla aldığı için utancını saklamaya çalıştı.

“Sanırım öyle,” dedim. “Cesare işin doğru yapıldığından emin olmak için mi kardeşimi size öldürttü?”

Gülümsemesi solmuştu. Varış noktamıza gelene kadar konuşmaya teşebbüs etmedi.

Daha önce Castel Sant’Angelo’da bulunmamıştım. Sadece buranın hapishane olarak nam saldıgını biliyordum. Samandan bir yatağın, boş duvarlarında zincirlerin ve kapı yerine paslı demir parmaklıkların olduğu, pis, küçük bir hücreye konulacağımı düşünüyordum.

Don Micheletto ve ben yan girişten girip bakımlı bahçelerden geçtik. Orada, iki muhafız hariç diğerlerinin arkada kalmasını işaret etti. Uzun zamandır ikamet ettiğim sarayı anımsatan koridorlardan geçtik.

Sonunda rehberim “hücreme” açılan şık oymalı ahşap kapıları açtı. İçeride yeni dairelerim uzanıyordu; giriş salonunda Palazzo Santa Maria’daki süitimden alınmış sandalyeyi tanıdım. Yerler kürk halılarıyla kaplıydı. İç odadaki yatağımın üzerinde brokar yatak örtüm vardı. Perdelerim ve gümüş şamdanım takılmıştı. İleride, bahçelere bakan küçük bir balkon vardı.

Yorum yapmadan, duygusuzca etrafıma baktım. Kederimi yansıtabilecek daha zalim bir ortamı tercih ederdim. Bu lüks, bu aşinalık içinde teselli bulamamıştım.

Arkamı dönünce Micheletto'nun bana gülümsediğini gördüm.

“Donna Esmeralda da size katılacak tabii,” dedi. “Eşyalarınızdan birkaçını daha topluyor. Lütfen dilediğinizi istemekte rahat olun. Yaşadığınız korkunç olaylardan dolayı, sizden istediğimiz tek şey aşağı inmek isterseniz ya da kocanızı Santa Maria’da ziyaret etmek isterseniz, bir eşlikçi istemenizdir.”

“Bunu kim ayarladı?” diye ısrarla sordum.

Micheletto'nun ağzının kenarı daha çok çarpıldı. “Aramızda kalsın, Ekselansları. Don Cesare. Politikanın gerekliliklerinden ve size yaşattığı üzüntülerden pişmanlık duyuyor. Size daha fazla umutsuzluk başatmak istemiyor.”

Sancha'ya iyi davran, demişti Lucrezia. Cesare'nin hâlâ beni sevdiğini iddia etmişti.

Ama ben onun iyiliğini istemiyordum. Tek bir şey istiyordum: İntikam; bunu yapacak cesareti içimde bulabilirsem tabii. Sonra da her şeyi unutmak istiyordum.

Donna Esmeralda ve bir grup hizmetkâr vaat edildiği gibi eşyalarımı geldiler. Sessizlik içinde, koşuşturmalarına tahammül ettim. O sırada, o gece kardeşimin ölümünü protesto etmek için *canterel* ile hayatıma son vermeye karar vermiştim. Bunun beni ondan sonsuza dek ayıracağını bilmeme rağmen; eğer ölümden sonraki hayatla ilgili hikâyeler doğruysa tabii. Alfonso kesinlikle cennette olacaktı, bense intihar ettiğim için cehenneme gönderilecektim.

Ne miktarda zehir gerektiğini, küçük şişemin kaç insanı öldürebileceğini bilmiyordum. Bu yüzden tüm şişeyi yutmaya karar verdim. Belki bu şekilde tozun neden olduğu efsanevi acıları çekmeden,

daha hızlı ölürdüm. Donna Esmeralda'nın dikkatinin dağılmasını beklemek zorundaydım. Böylece balkona çıkarak planımı hem onun hem de muhafızların gözetiminden saklayabilecektim.

Günün geri kalanını giriş salonunda sandalyede oturarak geçirdim. Hizmetkârlar odalarını düzenlerlerken ben kardeşimin yumuşak mavi kadife terliğini okşuyordum. Alacakaranlıkta, kapıma iyi yemekler getirildi. Esmeralda'nın dil dökmesine rağmen yiyemedim. Benim tabağımdan istediğini aldı ve kendisinininkini de yiyip tabakları hizmetkârlarla gönderdi.

Ama şarap istedim ve büyük bir şarap şişesiyle kadehi yanımda tuttum. Alfonso'nun ölümünden beri her gece yaptığı gibi, Esmeralda yatağıma yatmam için yalvardı. Her zaman olduğu gibi, yorulduğumda geleceğimi söyleyerek reddettim. Neyse ki tüm gün çalıştıktan sonra yorulmuştu ve erkenden uyuyakaldı. Ritmik nefes alışını duyunca, beklediğim anın geldiğini anladım.

Kadehimi doldurdum ve gelişigüzel bir şekilde kaldırdım, kapımın dışındaki muhafızların farkındaydım. Sonra Esmeralda'nın uyuduğu yatak odamdan gizlice çıktım. Benim için bir mumu yanık bırakmıştı. Onu balkona çıkardım ve kenara koydum; böylece son görevimi tamamlamak için görebilecektim.

Kadehimi yere koydum, sonra, titreyen parmaklarımla, elbiseimin içine sakladığım *canterella* şişesini buldum. Onu çıkardım ve ışığa tuttum.

Cam parlıyordu; zümrüt yeşiliydi. Bir süre ona baktım. Olduğum yerde kalmış, yapmak üzere olduğum şeyin ağırlığı karşısında zayıf düşmüştüm.

Bakarken şişenin içinde bir görüntü belirdi. Küçüktü ama detaylarıyla bütün ve mükemmeldi.

Babamın bedeniydi; ilmiğin ucunda sallanıyordu.

Çığlık attım. Şişeyi fırlattım. Kırılmadan yere çarptı ve yuvarlandı. Başım döndü, kollarımı sağa sola savurarak yere düşerken şamdanı da düşürdüm; karanlıkta kalmıştım.

Karanlıkta, babamın bedeni daha da büyüdü. Önümde, orada, balkonda sallanıyordu. Soğuk, kaskatı bacakları omuzlarıma, yüzüme değiyordu. Ellerimin ve dizlerimin üzerinde doğruldum; hüngür hüngür ağlıyordum.

Koridora çıkınca, korkudan sindim ve ellerimle gard almaya çalıştım. “Bana söz vermelisin, Alfonso!” diye acı acı bağırdım. “Bir daha ayrılmamak için yemin etmeliyiz... Sensiz, deliririm ben!”

Önümde kardeşim belirdi. Lucrezia’yla evlenmek için Roma’ya geldiği günkü gibi genç ve yakışıklıydı; soluk mavi saten kıyafeti içinde gülümsüyordu. “Ama, Sancha, senin akıl sağlığın mükemmel.” Ses tonu gerçekçiydi. “Benimle ya da bensiz, asla delirmekten korkma. Sadece yanlış adamı öldürmeye çalıştın.”

Bir daha çığlık attım ve karanlık yatak odama doğru sendeleyerek koştum. İri yarı biri beni yakaladı. Ondan kurtulmak için çabaladım, ta ki onun Donna Esmeralda olduğunu anlayana kadar. Bağırıyordu:

“Sancha! Sancha!”

Üzerine atıldım ve hıçkırarak ağladım. Beni hararetli bir şefkatle yakaladı. “Bir katil olacaktım,” kuvvetli, yumuşak omzunda nefes nefese kalmıştım, “ama bunun yerine kendi kardeşimi öldürdüm.”

“Şşşt,” diye emretti Esmeralda. “Şşşt. Sen suç işlemedin.”

“Tanrı beni cezalandırıyor...”

“Bu aptallık,” diye ısrar etti Esmeralda. Karanlıkta yüzünü göremiyordum, ama yanağım onun köprücük kemiğine değiyordu. Göğsünde sert sesinin titreşimini hissediyordum; inancının gücünü. “Tanrı Alfonso’yu severdi. Cesare yaşarken kardeşinin ölmesinin adil olmadığını biliyor. Adalet Borgia’lara da gelecek, Donna. Ağlama.”

Söyledikleri beni sakinleştirdi. Durdu, sonra yeniden konuştu. “Savonarola haklıydı... Bu papa Deccal. Alexander her zaman Cesare’nin Alfonso’yu öldüreceğini biliyordu. Sibyller Salonu’na gelip yemin etmesine rağmen bunu biliyordu. Oğlu kadar o da suçlu; belki daha fazla. Çünkü bu kötülüğü istediği zaman durdurabilirdi.”

Beni yatağa götürüp zorla yatırarak yanıma uzandı. Kıyafetlerim üzerimdeydi. “Buradayım. Seni hiç bırakmayacağım. Korkarsan bana dokun, yeter. Yanında olacağım. Tanrı bizimle, Donna. Bizi yüzüstü bırakmadı.”

Sonra da uyuyakaldı. Yatakta oturdum; korkmuştum. Bir an Napoli’deki küçük kız çocuğu olmuştum; karanlıkta büyükbabamın müzesindeki mumyalarla çevrelenmişim. Önümde beliren şekil karşısında örtünün altında titredim: Dik dik bakan, bir deri bir kemik Robert. Boyalı mermer gözleri parlıyordu; kırıksık kafatasından bir tutam ince kestane rengi saç sallanıyordu.

Hoş geldiniz, Ekselansları...

Ağladım; hoş karşılanmak istemiyordum. Ferrante’nin korkunç, deli ve ölümlerden oluşan krallığına girmek istemiyordum.

Şafaktan önce gökyüzü ağarırken balkona süzüldüm ve *canterella* şişesini geri alıp Esmeralda uyanmadan mücevherlerimin arasına sakladım. *Yakında*, dedim kendime. *Yakında onu kullanacak kadar cesur olacağım.*

Sonsuz bir alacakaranlıkta kalmıştım. Günler boyunca, bir muhafız tarafından nazik bir mesafeden izleniyordum. Yorulana kadar labirent şeklindeki bahçelerde geziniyordum. Geceleri balkondaki sandalyede oturup karanlığı izliyordum. Bazen panikliyordum, çünkü Vezüv’ü göremiyordum. Esmeralda’ya dışarıda, sandalyemin

üzerinde sızdığımı söylüyordum ama hiç uyumuyordum. Zihnim bir delininkine özgü korkutucu bir netlik ve çabukluk kazanmıştı.

San Piedro'nun çan seslerini duyduğum sırada deli gibi bahçelerde dolanıyordum... Bir anda Donna Esmeralda'nın söyledikleri çok mantıklı geldi. O anda ilahi bir kavrayışa ulaştım; Borgia'lara adaleti nasıl getireceğimi biliyordum. Ama kurnazlık yapmam gerekiyordu. Yolun ortasında durdum ve peşimdeki muhafızın bana yetişmesini bekledim.

“Şimdi locaya çıkmalıyım,” dedim tatlı bir şekilde. “Şehre dışarıdan bakmak istiyorum.”

Çabucak binaya geri döndüm ve merdivenleri çıktım. Castel Sant'Angelo Köprüsü'ne yukarıdan bakan büyük locaya ulaştım. Geniş sokak hacılarla ve tüccarlarla doluydu. Hepsi o kadar yakındı ki onlara yakalamaları için kolaylıkla bir şey fırlatabilirdim; hepsi beni rahatlıkla duyabilecek mesafedeydi.

“Roma Halkı!” diye bağırdım, balkonun kenarından sarkarak. “Kutsal Şehrin Hacıları! Duyun beni! Ben Aragonlu Sancha'yım; kardeşi Alfonso'nun Papa Hazretleri VI. Alexander ve Başkomutan Cesare Borgia'nın elleriyle öldürülen Sancha! Bu papa Deccal'dir; tıpkı Savonarola'nın dediği gibi. O çok uzun zamandır zina yapıyor ve cinayet işliyor! Papalık tacını almak için kendi kardeşini öldürdü, kendi oğlu Juan'ın öldürülmesine göz yumdu ve şimdi de Lucrezia'nın kocası, Bisciglie Dükü Alfonso'yu öldürdü...”

Bir muhafız beni bileğimden yakaladı ve sürüklemeye çalıştı. Güldüm ve bir delinin gücüyle elinden kurtuldum.

“Hacılar! Romalılar! Tanrı, Alexander'i ılaştığı etmenizi istiyor! Şimdi! Kaçınızın ölmesi gerek? Borgia'lar cezalandırılana kadar kaçınız ölecek?”

Sokaktaki kadınlar ve erkekler aşağıda toplandılar; şaşkınlıkla bana bakıyorlardı. Yaşlı, beyaz duvaklı bir rahibe haç çıkardı ve dua

etti. Siyah cübbeli genç bir rahip, arkadaşına beni gösterdi. Sıradan vatandaşlar durdu. Bazıları kaşlarını çatmıştı, diğerleriyse gülüyordu.

Neden harekete geçmiyorlar, diye merak ettim. Neden papalık sarayına koşturmuyorlar ve Alexander'ı sokağa sürüklemiyorlardı? Mesajım çok açıktı, çok kesindi...

Biraz daha konuşmaya devam ettim. Sonunda iki asker beni tutmayı başardı. Gözlerine baktım; incinmiş, şaşırmıştım. "Söylediklerimi duymadınız mı? Kötüyü göremiyor musunuz? Kollarınız var, kullanın onları!"

Ama silah doğrultulan papa değil, ben olmuştum. Ben lanetler ve tekmeler savururken beni odama götürdüler. Bundan sonrasını, Donna Esmeralda'nın ve doktorun allak bullak yüzünü hayal meyal hatırlıyorum. Bana zorla uyuşturacak bir şey içirdiler. Sonunda uyudum.

Uyandığımda Jofre gelmişti. O günden sonra beni her akşam ziyaret etti. Bana küçük hediyeler, mücevherler ve hatıralar getirdi. Bir gece, Lucrezia'ya ait olan, Alfonso'nun minyatür bir portresini gizlice getirmişti. Lucrezia'nın onu Nepi'ye götürmesine izin verilmemişti.

Donna Esmeralda sürekli yanımda kalıyordu. Geceleri balkona çıkmama izin verilmiyordu. Ama acı uyku ilacımı içtikten sonra onun yanında, yatağında yatmaya zorlanıyordum. En az bir parça yemek yemem için de zorlanıyordum ve bu yüzden biraz sakinleşebilmiştim. Esmeralda ve Jofre'yle gerektiğinde hoş bir şekilde ilgilenmeyi öğrenmiştim ve onlarlayken akıl sağlığımı kontrol edebiliyor görünüyordum. Akıl sağlığına tam olarak sahip olmasam da.

Günlerimi bomboş geçirmeye başladım; bir nöbetçi eşliğinde bahçelerde amaçsızca dolaştım. Sadece Esmeralda ve kocamdan uzaktayken deliliğim geri dönüyordu: Her adımda bir şeyler mı-

rıldanıyor, Alfonso'yla, babamla ve çoğu zaman da yalancı kâhinimle uzun sohbetler ediyordum.

Bir kılıcın delip geçtiği kalp: Şu anda sahip olduğum tek şey buydu, ama bu kılıcı Cesare'ye karşı kullanma çabalarım başarısız olmuştu. İçimdeki kılıç bir diken gibi batıyordu ve yaram iltihaplanmıştı. "Onu öldürmeme neden izin verilmedi?" diye sordum kâhine ve aldığı tek yanıt tekrar tekrar:

Doğru zamanda, oldu.

Geceleri doktorun ilacına rağmen rüya görüyordum. Alfonso'nun kılıçla deşilmiş beyaz bedeninin kahkaha atan askerler tarafından uzağa götürüldüğü kâbuslar görüyordum.

Aylar geçti. Berbat bir yazdan sonbahara, sonbahardan kışa geçtik. Jofre en iyi elbiselerimden birkaçını seçmem için göndermişti. Sanki Borgia Hanedanı'nın tutuklusu değilmişim gibi, San Pietro'da Noel Ayini için ona katılacaktım. Papa ve Cesare'nin yanından geçtim; ikisi de meydan okuyan bakışına karşılık vermeyerek, varlığını görmezden geldi. Ayinden sonra, aile yemeğine davet edilmedim. Jofre katılmak zorundaydı, ama ben Castel Sant'Angelo'daki daireme geri gönderildim.

Ne ölü ne de canlıydım; bir tür araftaydım: Aragon Hanedanı'nın bir üyesi olduğum ve onların sırlarını paylaştığım için Borgia'ların arasında yaşamam çok tehlikeli bulunuyordu. Aynı zamanda, Jofre'nin eşi olarak bu sırlardan sadece birkaçını bilen ben, öldürülecek kadar da büyük bir tehlike arz etmiyordum.

İlkbahar geldi. Anlamsızca, duygusuzca yaşadım; günlerimin sıkıcılığı yalnızca kocamın ziyaretleri ve ölümlerle yaptığım sohbetlerle bozuluyordu. Jofre moral bulmam için elinden geleni yapmaya çalışıyordu, ama onun varlığıyla dikkatimin dağılmadığı zamanlar karanlıktı.

Kolayca uyumak ve unutmak için, yoruluncaya kadar saatlerce bahçede dolaşmaya devam ettim. Bir öğleden sonra, etrafında açan güzel kokulu güllerle çevrili, çakıl taşlı patikada yürürken, başka bir asil kadının bana doğru yürüdüğünü gördüm; saygılı bir mesafeden, muhafız tarafından izleniyordu.

Dönüp kaçmayı düşündüm. Eşlik edecek ya da sohbet edecek halde değildim. Ama kaçamadan, kadın yaklaştı ve beni başıyla selamlayıp gülümsedi. Muhafıza döndü ve, “Biraz birlikte yürüyeceğiz,” dedi.

Genç asker başını salladı; benimki umursamaz görünüyordu. İki adam görünüşe göre birbirlerini tanıyordu ve arkamızdan sessizce sohbet ederek yürümekten mutlu oldular.

Kadın eğildi. Belki yirmi beş yaşındaydı. Parlak siyah saçları vardı ve antik Roma heykellerinin klasik, çekici yüzüne sahipti. “Ben Kontes Dorotea de la Crema.”

“Ben Aragonlu Deli Sancha,” dedim.

Şaşırmamıştı; gülümsemesi alaycıydı. “Hepimiz burada Cesare’nin deli kadınlarıyız. Ben de onun mahkûmlarından biriyim.” Sesi üzüntüyle yumuşadı. “Cervia ve Ravenna arasına ordusuyla geldiğinde, kocamı öldürdü ve mülkümüze el koydu.” Koca koyu gözlerini üzerime sabitledi. “Onun sevgilisi olduğun söyleniyor.”

Borgia’larla bu kadar yıl yaşayan biri olarak onun açık sözlülüğünü takdir ettim. “Bir zamanlar öyleydim,” diye yanıt verdim. “Ama katil bir adamı daha fazla sevemezdim. Şimdi ondan tüm ruhumla nefret ediyorum.”

Onaylayarak başını salladı. “O zaman ortak bir yönümüz var. Kocamı öldürdükten sonra beni esir olarak aldı. Caterina Sforza gibi. O da burada bu arada. Bana cömertçe davrandı ama her gece tecavüz etti. Sanırım, istemiş olsaydım, bu ona bu kadar zevk vermezdi.” Uzağa, çamurlu Tiber’e baktı. “Şimdi buradayım; benden

sıkıldı ve beni rahat bıraktı, ki buna minnettarım. Ama o bozguna uğrayana ya da papa ölene kadar burada bir esirim.”

“Bu benim için de geçerli,” dedim nazikçe. “Kocan için üzüldüm.”

“Ben de kardeşin için,” dedi. Görünüşe bakılırsa Dorotea benimle ilgili her şeyi biliyordu.

İlk gün uzun uzun yürüdük. Haftalar geçince, birbirimize daha çok güvendik. Benim gibi Donna Dorotea da açık sözlüydü. Ona karşı işlenen suçlarla akıl sağlığını kaybetmenin eşiğine gelmişti. Artık kaderi umurunda değildi. Borgia’ların suçlarıyla ve yaşamlarımızla ilgili açıkça konuşuyorduk. Korkunç sırların yükünden kurtulmak beni rahatlatmıştı ve söylediğim birçok şeyi Dorotea’nın zaten biliyor olmasına şaşırmıştım.

Onunla dolaşırken kasvetli deliliğimden kurtuluyordum ama ondan uzaktayken, özellikle de geceleri hayaletlerim geri dönüyordu: mumya Robert, Alfonso, babam, anlaşılmaz kâhinim. Her gün, *cantarella*yla yüzleşecek cesareti bulmak için savaşıyordum. Her gece cesaretimin olmadığını anlıyordum.

Bu süre içinde Nepi’de bulunan Lucrezia’dan bir mektup aldım. Balmumu mühür kırılmıştı. Mektup dizimde, uzun bir süre giriş salonunda oturdum; onu ateşe atıp atmamaya karar vermeye çalışıyordum.

Sonunda açtım ve okudum:

Sevgili Sancha,

Önce korkunç bir mektup arkadaşı olduğum ve sana daha önce yazmadığım için özür dilemeliyim. Buradaki ilk karanlık günlerimde kalem tutacak yüreğe sahip olmadığımı itiraf ediyorum. Ama zamanın biraz iyileştirici bir etkisi oldu

ve sana arkadaşlığını ne çok özlediğimi söylemek istedim. Senin sadık arkadaşlığın ve iyi yüreğin olmadan burada günler uzun ve yalnız geçiyor.

Küçük Rodrigo da seni özlüyor; sürekli Tia Sancha'sını soruyor. Onu tanıyamazsın; o kadar büyüdü ki! Her geçen gün babasına daha çok benziyor.

Verecek pek haberim yok. Günler hep aynı, hepsi birbirine benziyor. Ama şunu söylemeliyim ki gelişimin üzerrinden çok geçmeden Cesare ve ordusu bir gece buraya gelip kamp kurdu. Onu ve yanındaki seçkinleri ağırlamak zorunda kaldım.

Şimdi sanatçı ve mucit Leonardo da Vinci'yle seyahat ediyor. Don Leonardo o gece onunla yemek yemeye geldi. Nazik, yaşlı bir adam. Tuhaf görünümlü biri; kanca burnu, büyük, pörtlek gözleri ve bakımsız, uzun, beyaz saçları ve sakalları var. Yaşına rağmen, zihni olağanüstü derecede keskin. Cesare onun bir mühendislik dâhisi olduğunu ve köprülerin yıkımında patlayıcıları kullanışıyla bunu kanıtladığını söylüyor. Bense onun çok nazik ve iyi bir espri anlayışına sahip olduğunu biliyorum. Yemekte otururken benden parşömen istedi; her zaman yanında taşıdığı tüy kalemini ve mürekkebini çıkardı. Cesare ona uzun uzun askerî mücadelelerinden bahsederken, Leonardo çizmeye koyuldu. Rodrigo ortaya çıktı ve ona oldukça ilgi gösterdi. Çocuğu alıp odasına götürmek ve misafirin canını sıktığı için onu azarlamak üzereydim ki Don Leonardo çok tatlı davrandı ve Rodrigo'nun, dizine oturup çizerken onu izlemesine izin verdi.

Cesare'ye ve savaşlarına gelince, onun başka bir arkadaşından daha bahsetmeliyim. Nahoş ama güvenilir, ağzı sıkı Niccolo Machiavelli, yemeğine güç bela dokundu, çünkü

konusurken sanki dudaklarından inci dökülüymüş gibi Cesare'nin her söylediğini hızlı hızlı yazmakla meşguldü.

Kardeşim, ordusunun saldığı korkuyla kalelerin üzerindeki büyük şehirleri ve eyaletleri, Bologna ve Floransa'nın etrafındaki mülkleri kolayca nasıl aldığını anlattı. Kral Louis'den aldığı on binlerce askerle güçlenmişti. Cesare şu anda yenilmez olduğunu ve tüm İtalya'yı, dilediği toprağı alabileceğini söylüyor.

Kardeşim konuşmasını bitirdiğinde, yemeğın sonunda Don Leonardo bana tamamladığı çizimi gösterdi. Çok gururlandım, çünkü masada otururken resmimi çizmişti. Ancak yüz ifademın ne kadar üzgün olduğunu görünce şaşırđım. Misafirlerim için neşeli ve canlı görünmek için elimden geleni yapmıştım.

Portremın altında Don Leonardo şair Sannazaro'nun bir mısrasını yazmıştı:

Per pianto la mia carne si distilla.

Etım gözyaşlarımla eriyor.

Don Leonardo çok bilge biri. İnsanın ruhunu görüyor ve sadece parşömen ve mürekkep kullanarak kalbindekini dışa vurma gibi sihirli bir yeteneğe sahip. Sana söyleyebileceğim birçok şey var, ama söylemek istediklerimi mektupta belirtmek doğru olmaz. Seni şahsen görebilene kadar beklemem gerekecek.

Her gece senin için dua ediyorum, kardeşim, ve büyük bir sevgiyle seni düşünüyorum. Daha iyi ya da daha güvenilir bir arkadaş bulamazdım. Tanrı seni korusun.

Sevgiyle,

Lucrezia

Mektubu katladım ve küçük Petrarca kitabımın arasına koydum. Lucrezia’nın düşüncelerini benimle tam olarak paylaşmadığını anlamıştım. Hâlâ büyük bir keder yaşadığını anlamıştım. Satır aralarında suçluluk duyduğunu, kardeşini ağırlamak “zorunda” kalışının bunu hiç de istemeden yaptığı anlamına geldiğini anlamıştım. Affedilmek için can attığını belli etmişti.

Cevap vermedim, veremezdim. Onunla neyi paylaşacaktım ki? Onun da parçası olduğu ihanet yüzünden kederimden delirdiğimi mi? Bana sevinç veren tek şeyin Cesare’den öç almak olduğunu mu?

Daha sonra, mektubu gizlice Dorotea de la Crema’ya gösterdim. Okurken dudakları gerildi. Sonunda başını salladı. “Cesare dilediği toprağı alıyor,” diye onayladı. “Ve dilediği kadını. Son haberleri biliyorum. Yeni bir kasabayı fethettiğinde gezgin haremine tüm asil kadınları katıyor. Ve her gece aşağılayacağı yeni bir kadın seçiyor.”

Bu haberler nefretimi daha da körükledi ve geceleri rüya görmeme neden oldu: Hâlâ kalbime saplanmış olan kılıcı tutuyor, çıkarıyor, parlak çeliğı kullanarak tek, intikam dolu bir darbeye Cesare’nin başını bedeninden ayırıyordum. Baş kopup bedeninden uzağı yuvarlanırken izliyor ve gülümsüyordum. Tiber’in akışı gibi kötü kanının damarlarından boşalmasını izliyordum.

Tuhaf bir şekilde, rüyamda kardeşimin neşeli sesini duyuyordum: *Sadece yanlış adamı öldürmeye çalıştın.*

YAZ, 1501 - KIŞ BAŞI, 1503

XXXVI

Yumurta çatladı, dedi Alfonso. Her zamanki gibi soluk mavi saten kıyafetlerini giymişti. Görüntüsü alışılmadık derecede acımasız ve uyarıcıydı. *Ve bu kez onarılamayacak...*

Nemli ağustos sabahında nefesimi tutarak uyandım ve giriş salonunda Esmeralda'nın bağırışlarını duydum. Şimdi daha da yaşlanmış ve oldukça şişmanlamıştı. Önce Ferrante'nin beyin kanaması geçirişini anımsadım ve ona bir sandalye getirdim. "Otur, canım..." diyerek ayağa kalktım, şarap buldum ve kadehi doldurdum, sonra da bir yudum alması için uzattım. "Hadi, iç. Sonra muhafız, doktoru getirecek."

Bir yudum aldı, öksürdü, sonra da elini önemsemez şekilde sallayarak hırıltıyla, "Doktor istemez!" diyerek bana baktı; gözleri üzüntüyle doluydu ve sefil bir halde, "Ah, Donna Sancha! Keşke doktorun yapabileceği bir şey olsa..." dedi. Nefesini tuttu, sonra ekledi. "Muhafızı çağırma. Daha şimdi onunla konuştum. Haber getirmiş..."

"Ne olmuş?" dedim ısrarla.

“Napolimiz,” diye yanıtladı. Gözlerini sarkık elbise koluyla silerek. “Ah, Madonna, içim acıyor... Amcanız Federico tahtından sürülmüş, Kral Ferdinand ve Kral Louis kumpas kurmuşlar ve ordularını göndermişler. Şimdi Napoli’yi birlikte yönetecekler. Bugün, Fransız ve İspanyol bayrakları birlikte Castel Nuovo’da dalgalanıyor. Şu anda şehri yöneten Ferdinand.”

Yavaşça onun yanına çökerken uzun bir nefes verdim. Alfonso’nun ölümü yaşama sevincimi ve nedenimi götürmüş olsa da, yine de bir gün eve dönebileceğime dair uzak ama küçük bir umudum hep vardı. Aile olarak bildiğim kraliyet sarayına, Federico’ya ve kardeşlerine dönmeyi umut etmiştim hep. Şimdi o da benden alınmıştı.

Artık Aragon Hanedanı yoktu.

Konuşamayacak kadar afallamıştım. Donna Esmeralda ve ben sessiz kaldık; nefretle seğiren dudaklarımdan, “Ve Cesare Borgia... Kral Louis’nin ordusuyla şehre girdi,” kelimeleri döküldü.

Bana baktı, şaşırmıştı. “Evet, Madonna... Nasıl bildin?”

Yanıt vermedim.

Yine kaskatı kesilmeme neden olan bir umutsuzluğa düşmüştüm. Esmeralda da öyleydi ve doktorun ilacı işe yaramıyordu. Tek tesellim Donna Dorotea’yla yaptığım yürüyüşlerdi; ben sessiz, kayıtsız bir şekilde dinlerken o konuşuyordu.

Bir gün Lucrezia’yla ilgili haberleri verdi. Babasımn sert çağrıları sonucunda sonbaharda Roma’ya dönmüştü. Dorotea, papa ile kızı arasındaki görüşmeyi anlattı. Papalık taht odasında, Lucrezia’nın nedimleri, papanın hizmetkârları ve kâhyası vardı. Papa, Lucrezia’ya onun ve Cesare’nin Lucrezia için sıraya giren kısmetler üzerinde çalıştıklarını söylemişti. Bir tane seçmişlerdi. Francesco Orsini,

Gravina Dükü. Orsini birkaç yıl önce Lucrezia'ya evlenme teklif etmişti, ama kardeşimin uğruna reddedilmişti.

Alexander kızına Gravina Düşesi olacağını bildirmişti. Siyasal açıdan çok akıllıca bir adımdı bu.

Hayır, demişti Lucrezia babasına. Bu adamla hiçbir alakasının olmayacağını söylemişti.

Şaşırın Alexander ona sebebini sormuştu.

"Çünkü tüm kocalarım çok şanssız!" diye belirtmişti Lucrezia öfkeyle ve papadan izin almadan odayı hızla terk etmişti.

Bu haber Roma'da çok hızlı yayılmıştı. Gravina Dükü reddedildiğini duyup çok gücenmiş (ya da belki de Lucrezia'nın sözlerinin gerçekliğini düşünmüştü), teklifini hemen geri çekmişti.

Kısa bir süre sonra, bir gece huzursuzluk hissettim. Koridora çıktım. Kış yaklaşıyordu ve locaya doğru giderken sıkıca paltoma sarıldım. Temiz hava almaya ihtiyacım vardı.

Dışarı adım atmadan San Pietro'nun çanlarını duydum; bir cenaze vardı.

Balkonun kenarında, giydiği kürk kadar solgun, narin, ufak tefek bir kadın duruyordu. Muhafızlar uzaktan onu gözetliyorlardı. Çanlar dikkatimi o kadar dağıtmıştı ki onu fark etmedim; az kalsın ona çarpıyordum.

Gördüğüm en güzel yaratıklardan biriydi; papanın önceki metresi, güzel Giulia'dan bile daha güzeldi. Bu kadın beyaz mermer tenli, altın saçlı, mücevherden daha parlak mavi gözleri olan bir kadındı. Nadir bulunan bir asaleti ve zarafeti vardı ve bakışlarından derin bir hüznün okunuyordu. Cesare'nin neden ona sahip olmayı istediğini hemen anladım.

"Caterina Sforza," diye fısıldadım.

Çarpıcı hatlarıyla bana döndü ve baktı. Bakışlarında düşmanlık ve aşağılama yoktu; sadece delilik sınırında bir keder vardı.

Hafifçe yana çekilip bana yer açtı. Bu açık bir davetti; ben de kabul ederek, yanma gitmek için adım attım.

Bir süre sessiz kalarak, San Pietro'nun görkemli taş yapısının önündeki meydana baktı. Bir cenaze alayı merasimle katedralden sokağa çıkarılmıştı; bir sürü meşale vardı. Yas tutanların sayısından ölen kişinin önemli biri olduğunu anladım.

Sonunda Donna Caterina iç geçirdi. “Şüphesiz başka bir kardinal,” dedi, sesi beklediğimden daha güçlüydü. “Cesare'nin savaş masraflarım karşılayabilmek için öldürülen biri daha.” Durdu. “Çanı her duyduğumda onun papa için çalınmış olduğunu umuyorum.”

“Ben de Cesare için,” diye karşılık verdim. “Ölüme çok daha layık bir aday.”

Bana baktı, güzel başını eğerek iyice inceledi. “Önce Alexander'ın ölmesi daha iyi olur,” diye açıkladı. “Çünkü oğlu ondan önce ölürse, ordusunun başına geçireceği başka bir Cesare bulur ve Borgia terörü devam eder. Bu ikisinin birlikte oynadıkları bir oyun: Papa sadece Cesare'nin zalimliğini kontrol edemiyormuş gibi yapıyor, ikisi de diğerinin ne yaptığını kesinlikle biliyor. Tabii, Alexander ölürse...” Bana doğru eğildi ve sesini alçalttı. “Venedikli elçinin çok uzun zaman önce Cesare'yle ilgili söylediği şeyi anlatmıştım sana, değil mi?”

Kibarca gülümsedim. “Biz daha önce hiç konuşmadık, Madonna.” Kafası karıştığı için onu suçlayamazdım. Kendi algılarımdan bile çok emin değildim.

Söylediklerimi duymamış gibiydi. “Bir süre önceydi; Lucrezia'nın son kocası ölmemişti daha. Cesare nabız yoklamakla meşguldü. Fransa'ya karşı İspanya'ya, İspanya'ya karşı Fransa'ya oynarken, hangi müttefikin en büyük avantajı sağlayacağını anlamaya çalı-

şıyordu.” Hafifçe güldü. “O kadar dönekti ki... O arada Venedikli elçiye gitti ve Venedik’le müttefik olduğuna yemin etti. Papaya bir şey olduğu takdirde kendisini koruması için ne Fransa’ya ne de İspanya’ya güvendiğini söyledi. Elçi de ona açıkça, ‘Kesinlikle yardıma ihtiyacın olacak, bu doğru. Papaya bir şey olursa maceraların en fazla üç günde son bulur,’ dedi.” Bir kez daha güldü ve dikkatini Roma’nın karanlık caddelerinden sessizce geçirilen cenazeye yöneltti.

Bakışlarını izledim ve dolaşan küçük alevleri, gecenin içindeki kederli, küçük, siyah şekilleri düşündüm. Delilikten kaynaklansın kaynaklanmasın, kardeşimin hayaleti gerçeği söylemişti: Yanlış adamı öldürmeye çalışmıştım.

Castel Sant’Angelo’ya geldiğimden beri ilk kez, *canterellanın* kendim için değil, tüm İtalya’nın yaşadığı sorunlar için bir çözüm olduğunu düşündüm. Odama dönüp saatlerce düşündüm. Silaha sahiptim, ama onu kullanacak yeterli bilgiye sahip değildim. Onu hedefe nasıl ulaştıracağımı da bilmiyordum. Her zaman izleniyordum: Vatikan’a gidip papaya bir kadeh şarap vermem çok zordu. Esmeralda da sıkı gözetim altındaydı. Bir suikastçıyla temasa geçecek kadar özgürlüğü yoktu.

“Hazırım,” diye fısıldadım karanlıkta kâhine. “Ama kaderimi yerine getirmem gerekiyorsa, bana yol göstermelisin. Bunu tek başıma başaramam.”

Ertesi gün giriş salonunda, Donna Esmeralda’yla birlikte akşam yemeğinin getirilmesini alacak karanlıkta beklerken kapılar her zamanki gibi saygı gösterilmeden sonuna kadar açıldı.

Döndük; girişteki iki muhafız önce Donna Maria’nın, sonra da Lucrezia’nın girdiğini görünce reverans yaptılar.

Donna Esmeralda ayağa kalktı ve iki kadına inanmaz şekilde baktı; kollarını ziyaretçilerimizi onaylamazcasına sessizce göğsünde kavuşturdu.

Hiçbir şey söylemedim. Ama ayağa kalktım ve Lucrezia'yı inceledim. Üzerinde mavi-yeşil bir ipek etek, buna uyan kadife bir büstiyer ve kolluklu bir elbise vardı. Boynu zümrütlerle parlıyordu. Saçını kaplayan altın ağa elmaslar iştirilmişti. Gösterişli, Roma'ya özgü şekilde giyinmişti. Bense Napoli'ye özgü sade bir elbise giymiştim.

Ama şıklığı solgunluğunu saklayamamıştı ya da bezgin, boş gözlerine yaşam kıvılcımı vermemişti. Hüzün onu yıpratmıştı; sahip olduğu tüm güzellik uçup gitmişti.

Beni görünce, belli belirsiz gülümsedi ve kollarını açtı.

Hoş geldin demedim. Gözlerimi öylece ona diktim; kollarımı kaldırmamıştım. Gülüşünün soluşunu, suçluluk ve incinme ifadesine dönüşmesini izledim.

"Neden geldin?" diye sordum. Ses tonumda kin yoktu; yalnızca patavatsızlık vardı. Donna Esmeralda ve Donna Maria'nın koridora çıkmasını işaret etti. Onlar çıkınca, muhafızlara kapıları kapatıp bizi yalnız bırakmalarını emretti.

Söylenecekleri duyacak şahit bırakmadığına kanaat getirince, yanıt verdi. "Roma'daydım." Sesi yumuşaktı ve utanıyormuş gibi tınlıyordu. "Ama burada uzun süre kalmayacağım. Nasıl olduğunu kendim görmek zorundaydım. Endişelendim; iyi olmadığını duydum."

"Ne söylemişlerse hepsi doğru," dedim doğrudan. "Aklımı kaybettim. Ama zaman zaman geri dönüyor."

"Benim hakkımda söyledikleri de doğru," diye yanıtladı alaylı bir şekilde. "Tekrar evlenmeye zorlandım."

Aramızda sessizce serzenişte bulunan Alfonso'nun hayaleti dururken böyle bir cümleye verilecek yanıtlım yoktu.

Lucrezia'nın bakışı üzerimde değil, aşağıda ve uzaktaydı. Sanki geçmişteki uzak bir noktaya bakıyordu. Açıklaması, benden çok kardeşime bir özür gibiydi. Yüzü duyduğu kin ve kendinden nefretle gergindi. "İlk başta reddettim, ama siyasi açıdan kendi yoluma devam edemeyecek kadar değerli bir malım. Babam ve Cesare... bana yaptıkları baskı konusunda bir şey söylememe gerek yok." Yanakları hafifçe kızardı; dile getirilemez bir anı öfkelenlendirmişti onu. Kendini topladı ve sonunda doğrudan bana baktı.

"Ama son onayı onlara bırakarak onları seçim yapmam konusunda ikna ettim. Kabul ettiler. Ben de kararımı verdim ve onayladılar." Nefes aldı. "Ferrara'lı D'Este'yi seçtim."

"Bir D'Este," diye fısıldadım. Romanya'daki kuzenlerimdi onlar. Cesare onlara saldırmaya asla cüret edememişti; orduları çok güçlüydü. Çok uzun zaman önce onları müttefik olarak kazanmayı tercih edeceğini söylemişti.

"Cesare bu karardan hoşlandı, çünkü bu evliliğin daha fazla asker getireceğini düşünüyor," diye itiraf etti Lucrezia. "Onları ziyaret etmem istendi, böylelikle yaşlı düğ, müstakbel kayınpederim, 'İyi huylu bir Madonna' olduğuma emin olabilecekti," diye ekledi, alaylı, solgun bir gülümsemeyle. "Yaşlı Ercole'nin testini geçtim. Ama babama ya da Cesare'ye D'Este'lerin asla papalık için savaşmayacaklarını söylemedim. Onlar iyi Katolikler ama akıllılar: Papa Alexander'e ya da başkomutana güvenmiyorlar.

"Düğ Ercole oğluyla evlenmem için Ferrara'ya gitmem ve orada yaşamam konusunda ısrar etti. Bunu seve seve kabul ettim. Bir daha Roma'ya dönmeyeceğim. Yeni kocamla, Borgia'lara boyun eğmeyecek güçlü bir orduya sahip güçlü bir aileyle kalacağım." Sesi duygu yüklüydü. "Adı Alfonso."

Andığı ismin damadın ismi olduğunu anlamam bir dakikamı aldı: Alfonso d'Este, kardeşimin kuzeni.

“Yani,” diye devam etti, “bu son görüşmemiz olacak, Sancha.” Bana üzgün bir sevgiyle baktı. “Sana bu koşullarda yardım edebilseydim keşke...”

“Edebilirsin,” dedim hemen. “Bana son bir iyilikte bulunabilirsin.”

“Ne istersen.” Umutlu bir şekilde bekledi.

“Bir adamı öldürmek için ne kadar *canterella* gerektiğini söyleyebilirsin.”

İlk başta çok şaşırdı; sonra kendini topladı ve sakin kaldı. Gözlerindeki uzak bakışta, ifadesinden San Sisto’ya, Cesare’nin çocuğuna hamile kaldığı ve hayatını sona erdirmeyi planladığı, içinin umutsuzlukla dolu olduğu zamana geri döndüğünü anladım.

Kayıp zehir şişesini hatırlayışını izledim.

Sonra dikkatle beni inceledi. Bakışlarımız buluştu; ikimiz de gözlerimizi çekmedik. Bu sözsüz suç ortaklığında mutabık kaldık, çünkü ikimiz de onun kardeşi ve babası tarafından oyuna getirilmiştik. *Bir adamı öldürmek için*, demiştim. Omuzlarımdaki kararlılıktan, çenemi yukarı kaldırışımdan zehri kendim için kullanmayacağımı anlamıştı.

Sadakatinden ya da minnettarlığından hiç bu kadar emin olmamıştım.

“Sadece biraz,” dedi sonunda. “Son derece güçlü, hafif acı bir tadı var. Bu yüzden tatlı olan bir şeye, balın, reçelin ya da doğrudan şarabın içine serp. Bu şekilde kurban tadını alamaz.”

Hafifçe başımı salladım. “Teşekkürler.”

Sonraki anda, sanki bunlardan hiç bahsetmemişiz gibi ifadesi anında değişti. Hasret dolu bir bakış vardı gözlerinde; bir şey diliyordu. O sormadan yanıtladım:

“Affetmemi isteme, Lucrezia, asla affedemem.”

Gözlerindeki son umut ışığı da mum ışığının sönmesi gibi söndü. “O zaman Tanrı’dan dileyeceğim,” dedi ciddiyetle. “Ve senden beni unutmamanı isteyeceğim.”

Dayanamayıp ileri adım attım ve ona sıkıca sarıldım. “Bunu yapabilirim.”

Kollarını bana doladı. “Hoşça kal, Sancha.”

“Hayır,” dedim üzgünce, yanağım yanağına değiyordu. “Bu bir elveda.”

Lucrezia’yı Ferrara’ya gönderirlerken, şehirde sayısız kutlama yapıldı. Açık gecelerde Dorotea ve ben locadan izledik; muhteşem giyimli asiller ve ruhani liderler caddelerden ve meydanlardan geçip müstakbel geline saygılarını sunmak üzere Vatikan’a gidiyorlardı. Havai fişekler patlatılıyor, toplar atılıyordu. Dorotea bu eğlencelerden hoşlanmıştı, ama benim nefretim körüklenmişti.

Bir sabah, giriş salonunda oturmuş okurken, dairemin kapısı açıldı. Başımı kaldırıp baktım; biri içeri haber vermeden girdiği için kızmıştım.

Cesare Borgia girişte duruyordu.

Savaş onu yaşlandırmıştı. Frengisi ilerlemişti; aklar düşmüş sakalı bile dikkat çekici yaralarını saklayamamıştı. Seyrelmeye başlamış saçlarında da gümüş rengi teller vardı ve bitkin gözlerinin altında gölgeler oluşmuştu.

“Seni ilk gördüğüm günkü kadar güzelsin, Sancha,” dedi; sesi arzulu, kadife gibi yumuşaktı. Dalkavukluğu boşunaydı. Onu görünce dudaklarım seğirmişti. Bana sadece kötü haber getirebilirdi.

O zaman, elini tutan vakur küçük çocuğu görerek kahkaha ve hıçkırık arası bir ses çıkardım. “Rodrigo!” Kitabı fırlattım ve hemen çocuğa koştum.

Bir yıldan fazladır yeğenimi görmüyordum. Ama onu hemen tanımıştım; altın buklelerini ve mavi gözlerini kesinlikle kardeşimden almıştı. Prenslere yakışır şekilde koyu mavi kadife tunik giyinmişti.

Önünde dizlerimin üzerine çöktüm ve kollarımı açtım. “Rodrigo, canım! Sancha halanı hatırladın mı? Seni ne kadar sevdiğimi biliyor musun?”

Şu anda üç yaşından büyük olan çocuk önce arkasını döndü ve yumruklarıyla gözlerini ovuşturdu; utanmıştı.

“Ona git,” diye mırıldandı Cesare cesaret verircesine ve çocuğu bana doğru itti. “O senin halan, babanın kız kardeşi... o ve annen birbirlerini çok severlerdi. Doğduğun gün yanındaydı.”

Sonunda Rodrigo coşkun bir sevgiyle bana sarıldı. Onu kollarıma aldım; Cesare’nin bu değerli ziyareti neden bahsettiğini anlamamıştım. O anda pek umurumda da değildi. Bu saf sevincin tadını çıkaracaktım. Cesare konuşurken çocuğun yumuşacık saçlarına yanağımı bastırdım. Ses tonunda hiç de ona özgü olmayan bir beceriksizlik vardı.

“Lucrezia çocuğu Ferrara’ya götüremiyor.” Bir önceki evlilikten olan bir çocuğun başka bir adamın evinde yetiştirilmesine izin vermek geleneklere aykırıydı. “Onu senin çocuğunmuş gibi yetiştirmeni istedi. Bunda bir zarar görmedim ve bu yüzden onu getirdim.”

Sevincime rağmen, iğnelemeden duramadım. “Bir çocuğun hapishanede yetiştirilmemesi gerekir!”

Cesare buna şaşırtıcı bir yumuşaklıkta yanıt verdi. “Burası onun için bir hapisane değil, bir yuva olacak. Tüm ayrıcalıklar ona göre ayarlanacak. Gelmekte ve gitmekte özgür olacak, büyükbabasını ve dayılarını ne zaman isterse görebilecek. İhtiyacı olan şey sorgusuz sağlanacak. Zamanı geldiğinde eğitim alması için en iyi öğretmen-

leri bile ayarladım.” Durdu, sonra çok iyi bildiğim soğuk, kibirli ses tonu geri geldi. “Neticede o bir Borgia.”

“O Aragon Hanedanı’nın prensi,” dedim hararetle, bir an için bile çocuğu bırakmadan.

Bu noktada Cesare hafifçe gülümsedi, ama içinde kötülük yoktu, sadece dalga geçiyordu. “Hizmetkârlar yakında eşyalarını getirecek,” diye ekledi. Sonra da bana böyle bir canavarın bazen nasıl insan olabildiğini düşündürerek çıktı.

En yeni, en değerli mücevherimi göstermek için Donna Esmeralda’yı çağırdım. İkimiz de çocuğu öpücöklere boğarak şaşırttık.

Lucrezia bana ihanet etmişti ve Alfonso ölmüştü. Ama ikisi bana en büyük hediyeı bıraktımlardı: Oğullarını.

O andan itibaren deliliğimin tüm izleri kayboldu. Küçük Rodrigo umudumu ve yaşama amacımı bana geri kazandırmıştı. Tüm sevdiklerimi yok etmediğimi anlamıştım. Şu anda İspanya Kralı Ferdinand tarafından yönetilen Napoli’ye çocukla kaçmayı düşünüyordum. Castel Nuovo’ya asla dönemezdim, ama o kadar taptığım şehirden kovulacak değildim. Annem, halalarım ve hatta Kraliçe Juana bile hâlâ orada yaşıyordu. Orada ailemin arasında olacaktım. Kardeşimi tanıyan kadınlar şimdi oğlunu tanıyacaklardı.

Amacımı gerçekleştirebileceğim silaha sahiptim; Lucrezia’ya minnettardım. İhtiyacım olan bilgiyi vermişti. Tek bir şey kalmıştı geriye: Onu nasıl kullanacağım. Aklımı geri kazanmıştım artık. Sabırlı ve zamanımı beklemeye istekliydım; kâhinin öngördüğü kaderi nasıl gerçekleştireceğimi dikkatli bir şekilde düşünebilirdim.

Günlerimi Rodrigo’yla ilgilenererek geçirdim. Bir daha annesini göremeyeceğini kabul etmesi zaman aldı. Hepsinden öte, bakıcısını özlemışti, ki o da Lucrezia’nın maiyetiyle Ferrara’ya gidenler arasın-

daydı. Çoğu gece Donna Esmeralda'yı ve beni ağlayarak uyutmadı. Yine de çocuğun gelmesinden önce hiç bu kadar iyi uyumamıştım. Ne mutlu ki, Jofre yeğeninin varlığından zevk duydu. Onunla oynamaktan hoşlanıyordu ve akşam yemeğine geldiği gecelerde Rodrigo'yu yatağına o taşıyordu.

Yıl sakın geçmişti; yaz çabucak bitmiş ve kış yine çok erken gelmişti. Çocuk serpilmiş ve büyümüştü. Neyse ki Cesare zamanının çoğunu ordusuyla geçiriyordu; sabırlı olmak için elimden geleni yaptım.

Noel geçti, yeni yıl geldi. Ocak ayının başında bir gece Jofre akşam yemeği için geldi. O gece kapının eşiğinde oyalandı; solgun ve sarsılmıştı. Gülümseliyordu. Rodrigo onu karşılamaya koştuğunda bile, alışkanlık edindiği üzere çocuğu kucığına almak için eğilmemişti; elini hayal kırıklığına uğratan çocuğun başına alelade koymuştu.

"Kocam," diye sordum, kaygıyla, "iyi misin?"

"İyiyim," dedi, ama beni ikna edememişti. "Seninle bu gece özel olarak konuşmalıyım."

Başımı salladım ve Donna Esmeralda'nın çocuğu çabucak yattırmasını sağladım. Genellikle masaya servis yapan ve tabakları götüren diğer hizmetkârları bize yemek ve şarap getirmeleri için gönderdim.

Herkes gidince, Jofre ön kapıları açtı ve muhafızları tersçe yolladı, sonra da bir süre koridoru boşaltıp boşaltmadıklarına baktı. Geri döndü, balkona baktı; tamamen yalnız olduğumuzdan emin olmak istiyordu. Ondan sonra masaya döndü ve sandalyeye çöktü. Mum ışığı, bakır sarısı sakalında parılıyordu. Ancak o bile zayıf çenesini saklayamamıştı.

Şarap için kadehini kaldırdı; eli o kadar titriyordu ki ben yakut sıvıyı kadehe boşaltırken, şarap biraz etrafa saçıldı. Kadeh dolunca, büyük bir yudum aldı, kadehi sonra bıraktı ve inledi.

“Kardeşim şeytanın ta kendisi.” Öne eğildi. Dirseği masadaydı; titreyen parmaklarını alnına dayadı.

“Şimdi ne yapmış?”

“O ve babam Romanya’dan memnun değiller artık. Cesare, Marches’a doğru hareket etti ve Senigallia’yı aldı.” Senigallia’da hiç bulunmamıştım, ama adını duymuştum. Pesaro’nun güneyinde güzel bir kasabaydı; doğu sahilinin kadifeden yapıldığı söylenen yumuşak, ince kumlu plajları vardı.

“Neden şaşırdın?” diye böldüm lafım. “Kardeşinin hırsının sınırsız olduğunu hep biliyordun. Sadece Romanya’yla tatmin olmayacaktı.”

Jofre kızarmış tavuk butuna ve kestanelere dokunmadan tabağına bakıyordu. “O halde şehri *nasıl* aldığını duymadın.”

Başımı salladım.

“Romagnol şehirlerinin tüm *condottier*lerine¹⁰ onunla gelmeleri için çağrıda bulundu.” Bunlar, yenilen asillerin ta kendileriydi. Cesare’nin ordusundaki komutanlar olarak hizmet etmeye zorlanmış, adamlarını Borgia’ların keyfine sunmuşlardı. Kılıç zoruyla, hepsine efendiye sadakat yemini ettirilmişti. “Böylece Senigallia’ya girdiler,” diye devam etti Jofre. “Papalık ordusu o kadar büyüktü ki şehir mücadele etmeden kapılarını açtı ve teslim oldu. Ama bundan sonra hikâye korkunç bir şeye dönüştü...” Ürperdi. “Bu adamla annelerimizin aynı olduğuna inanamıyorum. Türklerden bile daha tehlikeli, Eflak eyaletindeki Kazıklı Voyvoda’dan daha kana susamış.

10 Ortaçağ’da İtalya devletleri arasında yapılan savaşlarda tutulan paralı askerlerin komutanlarına verilen ad. (ç.n.)

“Cesare ödül olarak bir şehirden fazlasını istedi. Tüm komutanlarını şehir duvarlarının içine aldı. Kaleyi araştırmalarını ve büyük zaferi kutlamak için onunla akşam yemeği yemelerini istediğini söyledi.

“Komutanlar itaat ettiler; sadakatlerinin mükâfatını almayı bekliyorlardı sadece. Ama kardeşim adamlarına onların etrafını sarma emrini verdi. Şehir kapıları kapandı, onları adamlarından ayırmış oldu.

“Sabahleyin Cesare hepsini tek tek öldürttü. Bazıları boğazlanmış, bazıları bıçaklanmış, bazıları da boğulmuştu...” Kolunu masaya koydu ve alnını koluna dayadı.

Taş kesilmiş bir halde karşısına oturdum; az önce duyduklarım karşısında korktuğumu belli etmemeye çalışıyordum. Gururlu, yüzyıllarca hükümdarlık etmiş asiller aniden güçsüz düşmüş, parçalanmışlardı. Borgia’lar sonunda gerçekten Romanya’yı ele geçirmişti.

Kolunun arasından mırıldanıyordu. “Babam ve Cesare çoktan yeni yöneticileri seçtiler. Her şehrin kontrol altına alınması için tek sözlerini bekliyorlar.” Yüzünü kaldırdı ve içler acısı bir şekilde ekledi. “Roma’da neredeyse her gün kardinaller ölüyor. Varlıkları Kilise hazinesine katılıyor. Bunların hepsi de savaş bütçesine gidiyor. Babam başka bir şey konuşmuyor. Cesare’yle, onun zaferleriyle gurur duyuyor... Buna katlanamıyorum.” O kadar şiddetli titriyordu ki yanındaki tabak sarsılıyordu. “Şimdi ikisinin de gözü kibirden kör olmuş; onları hiçbir şey durdurmayacak. Lucrezia’nın Ferrara’ya gidişiyle onu artık kullanamıyorlar... Ve bu yüzden gözlerini bana diktiler. Babam dün *bizim* varlığımızdan birazına ihtiyacının olduğunu söyledi... Savaşlar için. Squillace ve Napoli’de sahip olduğum diğer mülkler hakkında konuştu, mücevherlerin ve altınlarımla ilgili yorum yaptı, Cesare’nin ve Kilise’nin ne kadar işine yarayacağından bahsetti. Ses tonu oldukça tehditkârdı. Kendi güvenliğimden kork-

maya başladım... Param yoksa onlar için bir anlamım yok. Onların sonraki kurbanı olmamı ne engelleyebilir?”

Onun korkaklığı karşısında dilimi daha fazla tutamadım. “Şimdi niye titriyorsun, Jofre? Neden bu kadar şaşırıyorsun? Tüm bu yıllar boyunca aptal değildin, yine de etrafında olanlara karşı kör ve sağırı oynamayı seçtin! Perotto ve Pantsilea’nın da masum olduğunu, ama çok şey bildikleri için öldürüldüklerini biliyorsun. Kardinal Sforza’nın misafiri Don Antonio’nun asılışını yorum yapmadan kendi gözleriyle izledin. Yıllardır Tiber’in babanın ve ağabeyinin kurbanlarıyla dolup taşıdığını biliyorsun. En kötüsü de, Cesare’nin kardeşin Juan’ı ve Alfonso’mu öldürmesine göz yumdun. Hiçbirini korumak için bir şey yapmadın! Bana yakınma; ben, yani karın, Cesare tarafından kirletilen kadınlarla dolu bir hapisanede yaşıyorum!”

İşkence görmüş gibi inledi. “Üzgünüm, tüm olanlardan dolayı çok üzgünüm... ama ne yapabilirim?”

“Erkek olsaydın beni buradan kurtarırdın,” dedim hem yumuşak hem sert bir tonda. “Erkek olsaydın, çok uzun zaman önce kılıcını kötü ailenin boğazına dayardın.”

Kaygıyla kaşını kaldırdı ama bakışı öfkeyle doluydu. Alçak sesle, “O zaman, artık bir erkek olmak istiyorum, Sancha. Squillace’ye gitmek için özgür olmak ve günlerimin geri kalanını huzurlu geçirmek istiyorum,” diye itiraf etti.

Niyeti o kadar net, kelimeleri o kadar coşkundu ki bir an sustum. İşte beklediğim fırsatı bulmuştum. Jofre’nin kararlılığından emin olmak zorundaydım. İradesi çok daha güçlü bir suç ortağını tercih ederdim. Yine de onun kararlı gözlerine baktıkça fırsatımın o olduğundan emin olmuştum.

Sonunda sessizce, “Sana yardım edebilirim, kocam. Bu terörü durdurmanın bir yolunu biliyorum. Ama Borgia’ları yüzüstü bı-

rakmalı ve ölümüne sadakatini sadece bana bahşedeceğine yemin etmelisin,” dedim.

Koltuğundan kalktı, çabucak yanıma geldi, sonra diz çöktü ve terliğimi öptü. “Ölümüne,” dedi.

YAZ, 1503

XXXVII

Jofre ve ben onun azimli ve kararlı olması gerektiği konusunda hem fikir olduk. Cesare'nin savaştan dönmesini bekledik. Cesare babasının ölümünü duyarsa, Roma'ya gelir ve kendi papasını, isteklerini babasından daha kolay kabul ettirebileceği bir papa seçerdi. Alexander'e tek başınayken saldıramazdık.

Bekleyişimiz nihayetsiz görünüyordu; Cesare, Marches'ta savaşma devam ediyordu.

Bir sabah umut doğdu. Uzaktan gelen bir gürültüyle uyandım. Ama kalkıp pencereleri açınca bulutsuz, güneşli bir gökyüzüyle karşılaştım.

Gök gürültüsü sesi geldi yine. Bu gelen bir fırtınanın sesi değil, uzaktan gelen top seslerinin yankısıydı. Donna Esmeralda'yı uyan-dırmadan kalktım; kulakları pek iyi duymuyordu artık. Kendim giyindim. Sonra Rodrigo'yu karyolasından kaldırdım ve yere indirdim.

İkimiz el ele giriş salonundan çıktık. Kapıları açtım. O zaman sadece bir tane muhafızım vardı: Giacomo adında, daha on yedisinde yeni bir askerdi. Donna Dorotea kadar gevezeliği ve dedikoduyu seven biriydi. Benim güvenilir olduğumu biliyordu.

Giacomo kapımda durmuyordu; koridorun ucuna, uzaktaki bir noktaya bakıyordu balkondan. Uzun ve zayıftı. Bedeni kaskatı kesilmişti; arkasının dönük olmasına rağmen tedirgin edici bir şey olduğunu anlamıştım.

“Giacomo!” diye seslendim. “Top ateşi duyuyorum!”

Bana döndü, yerini terk ettiğini fark ettiğim için utanmıştı. Hemen geldi. “Affedin beni, Madonna. Bu Giulio Orsini ve adamları. Papa hazretleri, Orsini’nin akrabalarını hapsediyordu, bu yüzden Don Giulio bir isyan başlattı. Ama korkacak bir şey yok. Papa, başkomutanı ve ordusunu çağırttı.” Sesini alçalttı ve sinsice göz kapaklarını indirerek ekledi: “Eğer gelmeyi kabul ederse tabii.”

Cesare aylarca savaşları bırakmaya ikna edilememişti. Papa mücadelesini, başkomutanıyla savaşa gitmeyen askerlerle sürdürmek zorunda kalmıştı. Alexander artık Romalı asillerin desteğine güvenemezdi; Cesare’nin Senigallia’daki *condottier*ilere yaptıklarından dolayı ona kesinlikle güvenmiyorlardı. Onları sonradan öldürebilecek bir papa için neden savaşacaklardı ki?

Giulio Orsini’nin gücü ve desteği hızla arttı. Bir akşam, yemek masasının karşısından, Donna Esmeralda şarap doldururken Jofre bana anlamlı bir şekilde baktı.

Sinirli bir şekilde boğazını temizledi, sonra yapmacık bir kaygısızlıkla konuştu: “Papa hazretleri, Orsini’lerin desteği konusunda oldukça umutsuz. Ashında, Monreale Kardinali’nden bugün Alexander’in, eğer papalık çağrılarına kulak vermez ve Roma’ya dönmezse, Don Cesare’yi aforoz etmekle tehdit ettiğini öğrendim. Cesare gönülsüz, –hatta kardinele sorulursa kızgın– ama bugün babam, o ve adamlarının yolda olduğuna dair bir not aldı.”

Masaya uzandım ve kocamın ellerini tuttum. Jofre'nin tutuşu şaşırtıcı derecede kararlı ve güçlüydü. Esmeralda kocamla yaptığım suç ortaklığını sezmişse de bir şey demedi.

Yazın sıcağında, papanın ona ilk çağrısından bu yana aylar geçmişken, Cesare sonunda ordusuyla Roma'ya varmıştı. İki hafta boyunca ona ulaşamadı; Roma'nın kırsal alanlarında askerleriyle kamp kurmuştu. Ama Orsini'nin küçük ordusu büyük papalık kalabalığının dengi değildi; Roma'nın asi asilleri çabucak katledildiler. Sevinçten havalara uçan Alexander tüm katedral çanlarının çalınmasını emretti.

Zaferden sonra, kocam akşam yemeği için geldi. Rodrigo dayısının ayak seslerini duyduğu an kapıya koştu. Jofre içeri girdiğinde çocuğu havaya kaldırdı. Rodrigo sürekli yalvarsa da o gece Jofre onunla oynayamadı. Esmeralda'dan Rodrigo'yu erkenden yatırmasını istedim.

Balkona küçük bir masa kuruldu; böylelikle akşam yemeğini yerken yaz akşamlarının tadını çıkarabilecektik. İki hizmetçi tabakları koyarken Jofre bir kadeh şarap istedi. Hizmetçilerden biri ona bir tane getirdi ve Jofre hepsini bir dikişte içti.

Girişteki koltuğumdan kalkıp durduğu yere gittim. Bakışları dalgındı, boştu. O gün sakalını tıraş etmişti ve pek düzgün tıraş edemediği için yanağında küçük bir kesik vardı. Kan yeni kurunmuştu.

"Söyleyeceklerin var sanırım, kocam," dedim, balkondaki kadınların duyamayacağı kadar alçak sesle.

Dikkatimiz hizmetkârlardaydı, ama Jofre yanıt verirken onu şevkle dinledim. "Cesare'nin mümkün olduğunca çabuk Roma'yı terk edip Marches'a geri dönme niyeti var. Ama babam onu zafer

partisi için kalmaya ikna etti, Cesare'nin onuruna Kardinal Adriano Castelli tarafından yarın bir öğlen yemeği verilecek. Dışarıda, üzüm bağında olacak.”

“Papa ile Cesare'nin arasında oturmaya çalış,” dedim yumuşakça. “Sonra sakiden şarabı iste ve onların kadehlerini götürmekte ısrar et ve senin hürmetine bunu yapmasını sağla. Birkaç kez şerefe kadeh kaldır.” Durdum. “Hizmetçiler çıkınca sana ihtiyacın olanı getireceğim.”

Hizmetkârlar masayı ayarlamakla uzun süre oyalandılar ama sonunda çekildiler. Yatak odasına gittim; Donna Esmeralda oturmuş dikiş dikiyor, Rodrigo da uyuyordu.

“Dolabımdan bir şey almalıyım,” diye fısıldadım. Başını salladı ve ben dolabımı açarken işine geri döndü.

Açık kapılar Esmeralda'nın görüşünü kapatıyordu, böylece dolabımın zeminindeki gizli bölmeyi açıp kutuyu alabildim. İçinde Palazzo Santa Maria'daki süitimden getirdiğim mücevherler vardı, *canterella* şişesi de oradaydı. Jofre'nin yıllar önce bana hediye ettiği değerli Türk gülyağının bulunduğu şeffaf şişeyi boşaltmıştım.

Bir yakutla iki şişeyi yanıma aldım. Sonra da kutuyu gizli yerine koydum, sessizce dolabın kapılarını kapattım ve çıktım. Bu sırada Donna Esmeralda bir kez bile bakmamıştı.

Odanın dışında Jofre volta atıyordu. Daha fazla şarap doldurmuş ve çoğunu içmişti.

“Kendini daha iyi kontrol etmek zorundasın,” diye çıktım, “eğer başarılı olmak istiyorsan.”

“Olacağım, olacağım,” diye söz verdi, sonra da başını geriye attı ve geri kalan şarabı da kafasına dikti.

Kararsız bir şekilde ona baktım, ama bir şey demedim. Eline yakutu verdim. “Rüşvet gerekirse diye.”

Sonra yağ lambasına gittim ve hem zümrüt ve hem de şeffaf renkli şişeleri ateşe kaldırdım.

Doğru zamanda, demişti kâhin. Bu anın geldiğine hiç bu kadar ikna olmamıştım.

Yansıyan alevle yeşil cam parladı. Napoli koyunun sularının güneş ışığında dans edişini anımsadım, özgürlüğü düşündüm.

İçindeki toz mattı; gümüşümsü maviydi. *Güzel, güzel canterella*, dedim sessizce. *Canterella, kurtar beni...*

Ferrandino’nun yaşamını tehdit eden genç askeri öldürdüğüm anı hatırladım. O zaman suçluluk duymamıştım, şimdi de duymuyordum; sadece soğuk, sert bir sevinç vardı içimde.

Ellerim titremeden, tıpasız şişeyi boşalttım önce, sonra özenle zehri diğerine aktardım. Jofre öne eğilmiş, omzumun üzerinden bana bakıyor, kısa, sinirli aralıklarla nefes alıyordu.

“Geri çekil,” diye uyardım. “Dökersem, soluduğumuz halde ölüp ölmeyeceğimizi bilmiyorum.”

İtaat etti, tozu büyük şişeden küçüğüne aktarırken sessizce izledi. *Sadece biraz*, demişti Lucrezia. Böyle bir bilgiyi nasıl elde ettiğini hiç sormamıştım. Jofre’ye şişenin üçte birini, papalık ordusunu katledecek kadarını vermiştim.

İki şişenin de ağzını kapattım ve küçük olanı ona verdim; yarısı beyaz yarısı grimsi maviydi. Tunîğindeki gizli yere soktu.

“Neden hepsini vermiyorsun?” Sesinde yaralı bir alınganlık vardı.

“Çünkü ne yaptığımızı anlarılarsa biraz da kendimize ayırmamız gerekir,” dedim sakince.

Rengi attı, ama kendini çabucak toplayıp başını salladı.

Ben de yeşil şişeyi büstiyerimin altındaki gizli bölmeye soktum. “Bu sırada, bunu hep üzerimde taşıyacağım, böylelikle esir edilirse...”

Bu kez anlayışla başını salladı, cümlemi bitirmeme gerek olmadığını göstermek istemişti.

İkimiz de yemeğimizin hazır olduğu balkona dönüp baktık.

“Midem kaldırmayacak,” dedi Jofre.

“Benimki de. Hizmetçilerin kaldırması için çağıracağım.”

Gitmek için döndü. Elini yakaladım ve, “Tanrı’ya pek inanmam ama senin için dua edeceğim,” dedim.

Belli belirsiz gülümsedi buna. Aniden beni yakalayıp öptü. Uzun zamandır evli olduğu karısını her zamanki gibi öpen bir kocanın zoraki öpüşü değil, genç bir adamın tutkuyla sevdiği bir kadını öpüşüydü bu.

Geri çekildim; kollarında ezilmiştim. Gözlerinde, yüzündeki ifadede evlendiğimiz geceki utangaç, mahcup genci gördüm.

“Seni hayal kırıklığına uğrattığım için özür dilerim, Sancha,” diye fısıldadı. “Bundan sonra böyle yapmayacağım.”

Bu şekilde ayrıldık. Sözümlü tuttum, elimi kalbime koyarak gece boyunca onun için dua ettim.

Ertesi gün, işkence dolu bir ağırlıkla geçti. Cesare’nin partisiyle ilgili o gece Jofre’den bir şey duymadım. *Canterellanın* işe yaraması için beklememiz gerektiğini bilmiyordum.

Ama ikinci akşam Jofre gelemeyince, huzursuzlanmaya başladım. Üçüncü gece, sarsılmışım. Bana ihanet mi etmişti? Yakalanmış ve esir mi alınmıştı?

Tüm gece giriş salonunda oturdum; yeşil şişeyi kullanıp kullanmamayı düşündüm.

Şafaktan önceki saatte, üzerime yorgunluk çöktü. Yalpalayarak yatağıma gittim ve huzursuz bir şekilde sızdım.

Yatağımda uyandığımda önümde beklenmedik bir manzara vardı. Önce rüya gördüğümü sandım. Yanımda Donna Esmeralda hareketsiz yatıyordu. Rodrigo karyolasında sessizce uyuyordu.

Dorotea de la Crema ve Caterina Sforza üzerime eğilmişlerdi, ikisi de gecelikliydi.

Gözlerimi kırıştırdım, ama görüntü kaybolmadı.

“Papa zehirlenmiş,” diye tısladı Dorotea, “Cesare de öyle.”

Sırtarak kalktım; sevinçten havalara uçacaktım. “Ölmüşler mi?”

“Hayır,” dedi Caterine, solgun yüzü sevinçle parlıyordu. Son kelimeyi söyleyince neredeyse kalbim duracaktı. “Ama ciddi şekilde hastalar ve başka saldırıdan korkuyorlar. Muhafızlarımız da bizi terk etti.”

“Giacomo gitti mi?” Sakinleşmiştim. *Canterellanın* işe yaraması için birkaç günün geçmesi gerektiğini söylemişlerdi. Muhafızlar terk etmişlerse, bu papa hazretlerinin yaşamasını beklemediklerini gösteriyordu.

“Gitti,” dedi Dorotea zevkle.

Çabucak dolabıma gittim ve kısa bir pelerin geçirdim üzerime.

“Bir partiye katılmışlar,” dedi Dorotea mutlu bir şekilde. “Ertesi akşam Alexander’in ateşi çıkmış. Kimse bir şey anlamamış, çünkü yazın en sıcak zamanı, herkes böyle bir hastalık geçirebilir. Ama sonra ertesi sabah *canterellanın* belirtilerini göstermiş. Ve Cesare de hastalanmış. Muhafızım onları reçelin zehirlendiğini söyledi. Ama partide başka hastalanan kimse yok henüz. Zehirlenmenin orada olmaması da muhtemel.”

“Gelin bakın,” dedi Caterina, bir çocuk gibi neşeliydi ve elimi tuttu. Beni merdivenlerden locaya indirdi; binada kimse yoktu, tek

bir muhafız bile görünmüyordu. Vatikan'daki meydana ve sokağa baktık.

Kapılar kapalıydı, silahlı askerler sıraya girmişlerdi.

Caterina balkonun kenarından öyle bir sarkmıştı ki düşmesinden korktum ve kolunu yakaladım. Sabırsızca beni kenara itti. “Çekil kenara.”

“Ne yapıyorsun?” diye sordum ısrarla ve o gördüğüm en tatlı, en masum gülümseyişiyle yanıt verdi:

“Çanları bekliyorum.”

Ertesi gün, gün ortasında Esmeralda Rodrigo'ya bakarken ben umutlu bir şekilde yatak odamdaki eşyaları topluyordum; o sırada Jofre kapımda belirdi. Omuzları görünmez bir ağırlıkla çökmüş, yüzü bezgindi. İyi haberler verecek gibi görünmüyordu. Toplanırken katladığım kadife pelerini sıkıca tuttum.

“Donna Esmeralda,” dedi. “Karımla biraz yalnız kalmam lazım.” Kelimeleri bir ayyaşınki kadar boğuk geliyordu. Dilinin sürçmesi şaraptan değil, korkudan kaynaklıydı. Ağzı çok kurumuştı. Dili damağına ve dişlerine yapışuyordu.

Esmeralda başını salladı ve küçük Rodrigo'nun elini tuttu. Yanımızdan geçerken, bana bir bakış attı. Yaşlı bakıcım aptal değildi; yuvarlak, kırışık yüzünde mükemmel bir anlayış ifadesi vardı. Jofre'nin kaygısından ve benim huzursuzluğumdan, bunların Vatikan'daki zehirlenmeyle bağlantılı olduğunu fark etmişti.

Kurnaz bakışlarında bir azar değil, anlayış vardı.

Esmeralda odadan çocukla çıkar çıkmaz, Jofre'ye doğru adım attım ve koşarak ellerimi omzuna koyup kollarını okşadım. Tuniği ıslanmıştı; biraz titriyordu. Kahverengi gözleri uykusuzluktan kı-

zarmıştı ve biraz delirmiş gibi bakıyordu. Bıyığının üzerinde ter damlaları parlıyordu.

“Konuş, kocam.”

Dağılmış bir halde parmaklarını buklelerinin arasında gezdirdi. “Ölmediler. İyileşmelerinden korkuyorum.”

“Ne oldu?”

“Heyecanlandım,” diye yanıt verdi; bana bakamayacak kadar utanıyordu. “Ben... ben tozu döktüm. Neredeyse hepsini. Şarap kadehlerini ağacın arkasına götürdüm. Ama hepsini boşaltamadım ve şişe... ipucu bıraktım.”

“Şu anda ne kadar hastalar?” Sorum kısa ve önemliydi. Onu rahatlatacak zaman yoktu.

“Babamın durumu çok kötü. Bazen nerede olduğunu ya da kiminle olduğunu bilmiyor. Ama öğürmesi, kanlı akıntısı durdu ve bu sabah biraz çorba içebildi. Partide şarabını sek almıştı. Çok sert Trebbia şarabıydı, ama Cesare ona götürdüğüm şarabın bir kısmını döktü ve onu suyla karıştırdı. O da hasta, yataktan kalkamayacak kadar zayıf, ama babam kadar kötü değil. Onunla oturmam için yalvardı. İyileşecek, biliyorum... Sonunda dinlenmem gerektiğini söyleyerek müsaade istedim.” Dizleri çözüldü ve düşmemek için aniden bana uzanıp kollarımı tuttu. Elimdeki kadife pelerini yere attım ve onun oturduğu yatağa uzanmasına yardım ettim.

Çenesini avuçlarının arasına aldı. “Yüzünü kara çıkardım, Sancha. Şimdi zehri biz kullanmak zorundayız...”

Zayıflığı karşısında sinirlenebilirdim, ama bunun yerine olağandışı şekilde sakin kaldım. Kader gibi mantıksız ve gizemli bir inanca kapılmıştım. Kaderimi gerçekleştirmekteki ilk adımında Jofre yardım etmişti. Bana da onu tamamlamak kalmıştı.

“Hayır,” dedim. “Bize zarar gelmeyecek. Sadece biraz daha yardımına ihtiyacım var. Onların durumlarını söyle. Korunuyorlar mı?”

Başımı salladı. “Şu anda Vatikan’ı koruyan muhafızlar kaldı bir tek. Gerisi kaçtı, çoğu da hizmetkârlardı... Ama babamın ve Cesare’nin iyileştiklerini duyarlarsa, geri dönebilirler.”

“O zaman işimizi hızlı yapmalıyız,” dedim. “Şu anda yanlarında kim var?”

“Don Micheletto Corella, Cesare’yle oturuyor...” Jofre nefretle yüzünü ekşitti. “Sadakatinden değil. Alexander’in öldüğü ya da Cesare’nin kötüye gittiği an saldırıya geçecek bir şahin gibi bekliyor ve sonra çalabildiğini çalacak. Babam gerçekten üzülen kâhyası Gasparre hariç tek başına.”

Bir an için aklım karıştı. Kader ölümcül vuruşu bana bırakmıştı, ama Jofre’nin beni muhafızların yanından bir ziyaretçi olarak dikkat çekmeden Borgia dairelerine sokması çok zordu.

Kepenksiz pencerenin ötesine baktım. San Pietro Meydanı’ndaki ufacık bedenler, yüksek sıcaklığa rağmen Arnavut kaldırımlarında hareket halindeydiler. Karnaval zamanıydı; aniden başka bir üzüm bağında, başka bir partide, Juan ile Cesare’nin arasında otururken kostümlü bir misafirin ortaya çıkışını hatırladım.

Yere düşürdüğüm siyah kadife pelerininim üzerine eğildim ve onu yerden kaldırdım. Başlığı saçımı saklardı. Kocama döndüm.

“Yüzümü tamamen örtecek bir maskeye ve bir fahişenin giysilerine ihtiyacım var. Ne kadar süslü olursa o kadar iyi,” dedim.

Jofre bakakaldı; anlamamıştı.

Ses tonumda sabırsızlık vardı. “Öyle kadınları tanıyorsun. Bunları bana bulabilirsin. Çabuk ol, güneş batana kadar vaktimiz var.”

Jofre'nin getirdiği maske güzeldi: Deriydi ve kelebek kanatlarına benzer şekilde uçları vardı; kenarları bronzdu, koyu mor ve maviyeşile boyanmıştı. Yüzümün ancak yarısını kapatıyordu, dudaklarım ve çenem açıkta kalıyordu, bu yüzden yaratıcı kocam buna uygun, tavus kuşu tüyünden yapılmış bir yelpaze bulmuştu. Saten elbise parlak, baş döndürücü kırmızıydı ve göğüs dekoltesi çok açıktı; böyle bir şeyi normalde asla giymezdim. Esmeralda'dan elbisenin kenarına uygun kumaş getirmesini istedim ve küçük bir cep hazırlattım. "Hançerim için yaptığın gibi." Sorgusuz itaat etti. Fahişe elbisesini giymeme yardım ederken tek kelime etmedi, sonra da maskeyi takmamı ve kendimi siyah cübbemle örtmemi izledi. Saçıma başlığı çekince ve yelpazeyi dudaklarımı ve çenemi kapatmak için açınca, kılık değiştirme tamamlanmış oldu. Geriye tek bir şey kalmıştı: İçinde *canterella* olan şişeyi elbisemin içine sokmak.

Jofre bana aşikâr bir şehvetle bakakalmıştı. Ne kadar hoşuma gitse de kıskanmıştım, çünkü tepkisi evliliğimiz boyunca yattığı fahişeleri hatırlatmıştı. Öfkemi kontrol ettim ve koluna girdim.

"Birlikte yürüyelim, Don Jofre," dedim cilveli bir tavırla. "San Pedro Meydanı'nda hava almak istiyorum."

Gülümsemeye çalıştı, ama korkudan bembeyaz olmuştu. O gece, olur da çabalarımız sonuçsuz kalırsa diye hançerini kalçasındaki kınında taşıdığını fark ettim. Muhafızsız, sessiz Castel Sant'Angelo'dan çıkarken rahatlatır bir şekilde kolunu sıkıca tuttum.

Yapacağım şeyin ağırlığından, algılarım, delilik boyunca yaşadığım özel keskinliği geri kazanmıştı: Her adımda Jofre ve benim tedirginliğimiz artıyordu. Köprüde çok az insan vardı. Şüphesiz çoğu evdeydi; papanın ölümüyle çıkacak suçlardan ve huzursuzluktan korkuyorlardı. *Palazzonun* solgun ışıklarını, Tiber Nehri'nin karanlık sularında sandalların dizilmesini izledim. Nehir hiç bu kadar pis ve

bataklığımsı kokmamıştı; tabii bu, son on yıldır çürüyen bedenlerin sonucuydu.

Köprüden geçince, San Pietro Meydanı'na girdik. Sant'Angelo'ya geldiğim yıl, Jübile yılı, burası hacılarla dolup taşıyordu. Şimdiyse boştu, sadece birkaç serseri vardı.

Vatikan kapılarına yaklaşıncı kalp atışım hızlandı; aksi görünümü genç askerler bana dikkatle baktılar. Sabaha göre sayıları daha da azalmıştı. Yelpazemi yüzüme daha sıkı tuttum. Ama Jofre tanındığı için muhafızlar hemen eğilip kapıları tereddüt etmeden açtılar.

Papalık sarayının merdivenlerini son kez çıktım.

O tanıdık salonlardan geçerken içim acıdı. Havada ihanet ve acı vardı. Borgia dairelerine girdiğimde, bol altın varaklı süslemeler ve dekorasyon artık nefes kesici ya da şahane değil, uğursuz görünüyordu.

Sibyller Salonu'nu geçtim. Onu son gördüğümde bu yana, eski lüksünü geri kazanmış ve döktükleri kan temizlenmişti. Gözlerimi başka tarafa çevirdim ve kalbimin soğuk olmasını emrettim.

“Buradan,” dedi Jofre ve beni bir sürü seçkinin olduğu Azizler Odası'na götürdü. Burası bir hastaneye dönüşmüştü. Büyük bir yatak ve kanopi getirtilmişti. Masalar su leğenleri ve bezlerle doluydu. Su imbikleri, şarap şişeleri, kadeh ve ilaçlar da vardı. Jofre'nin söylediği doğrudu; Alexander terk edilmişti. Odada bir tek papanın yatağının kenarında, bir sandalyede uyuyakalmış Gasparre vardı.

Yatağın ortasında, dirayetli Azize Catherine olarak parlak renklerle tasvir edilmiş Lucrezia'nın freskinin altında uzanıyordu papa. Takkesi çıkmış, keline ve bir bebeğinki gibi ince, tüyümsü bir tutam kâkülünü ortaya çıkarmıştı. Sadece keten bir gecelik vardı üzerinde. Çarşaf lar çöp gibi bacaklarını ve yuvarlak göbeğini örtecek kadar

çekilmişti. Gözleri aralık olmasına rağmen uyukluyordu. Gözkapakları şişmiş ve kararmıştı. Teninin rengi griydi. Yanakları içe çekilmiş, ona iskeletimsi bir görüntü vermişti.

Jofre'nin kolunu bıraktım. Gasparre'nin yanma gitti, onu uandırmak için elini omzuna koydu, sonra da şaşkın kâhyanın kulağına bir şey fısıldadı. Ne söylediğini bilmiyorum. Sadece kocamın yalanı işe yaradığı için minnettardım. Çünkü Gasparre ayağa kalktı ve odayı terk etti.

Jofre'ye döndüm. "Kocam," dedim. "Belki sen de gitsen iyi olur."

"Hayır," dedi sertçe. "Senin buradan güvenli bir şekilde çıktığını göreceğim."

Masaya doğru gittim ve yelpazemi bıraktım. Sonra kadehe biraz şarap döktüm. Jofre girişi gözlerken, yeşil şişeyi çıkardım ve yarısını sıvının içine boşalttım, sonra da karıştırdım. Elli adamı öldürecek kadar büyük bir dozdu. Ama cinayet işleyecek kadar soğukkanlı olmama rağmen, zalim değildim. Alexander'ın acı çekmeden çabucak ölmesini istemiştim.

Hazır olduğuna kanaat getirdiğimde, başımı salladım kocama.

Kapıdan çekildi, babasının yatağının kenarında oturdu ve nazik elini yaşlı adamın koluna koydu. "Baba," dedi.

Alexander'in gözkapakları titredi; kafa karışıklığıyla donuk suratlı oğluna baktı. "Juan?"

"Hayır, baba. Benim, Jofre." Kocamın gözlerinde gözyaşları birikti. Yüzü ani bir üzüntüyle buruldu. Kadehi tutarak arkasına geçtim.

Alexander gözlerini kırıştırdı ve maske yüzümün yarısını örtmesine rağmen bir bakışta beni tanıdı. "Sancha?" Sesi zayıftı, incecikti ama yine de biraz neşe vardı ses tonunda; beni gördüğüne mutlu olmuş gibiydi. "Sancha, ziyarete gelmişsin... Karnaval sezonu başladı

mı ki?” Kardeşimin cinayetini ve benim hapsedildiğimi unutmuş gibiydi. Lucrezia’yla konuşur gibi konuştu benimle; kadın tesellisi arıyordu. “Sancha, Juan nerede?”

Kocamın önüne geçtim. “Uyuyor, Papa Hazretleri. Sizin de uyumanız gerekiyor. İşte. Bu yardımcı olur.”

Kadehi dudaklarına götürdüm. İçti, önce öksürdü, ama sonra düzeldi ve birkaç yudum daha alabildi. Kadehi geri çektiğimde yüzünü ekşitti. “Bu acı.”

“En etkili ilaçlar her zaman acıdır,” dedim. “Şimdi dinlenin, Papa Hazretleri.”

“Jofre’ye söyle ağlamayı kessin,” dedi huysuzca, sonra iç geçirdi ve kararmış göz kapaklarını kapattı.

Elimin tersiyle solgun yanağına dokundum. Teni yumuşak, bir parşömen kadar inceydi.

Ben de iç geçirdim ve dışarı verdiğim uzun, derin nefesle göğsümde, sanki biri kalbimdeki kılıcı çekmiş gibi uzun ve delici bir ağrı hissettim. O zaman daha fazla bir şey yapmam gerekmediğini anladım: *Canterella* ve ben görevimizi tamamlamıştık.

“Bitti,” diye fısıldadım Jofre’ye. “Onsuz, Cesare bir hiç. Gidebiliriz.”

Ama Jofre uyuyan papanın elini aldı ve, “Onunla kalacağım,” dedi.

Onu başından öptüm ve orada bıraktım. Hemen Castel Sant’Angelo’ya dönmek niyetindeydim... Ama tuhaf bir şekilde ayaklarım o aşına yola götürdü beni; yıllarca önce geceleri gizlice çıktığım merdivenleri çıktım, Cesare’nin dairelerine gittim.

İç ve dış kapılar açıldı. Yelpazeyi yüzüme yakın tuttum. Orada Micheletto Corella’yla karşılaşmayı bekliyordum. Cesare’nin fahişe arkadaşlarından biri olduğumu söyleyecektim, ona çok âşık olduğumu, iyileştğini gelip kendim görmek istediğimi söyleyecektim.

Ama yataktaki adam hariç süit boştu, Corella kendine yakışacağı üzere efendisini yalnız bırakmıştı.

Cesare çıplaktı ve inliyordu; uzun bacakları ve gövdesi nevre-simlere dolanmıştı. Ayakları koyu mordu; şişmiş, iki katı büyüklüğe ulaşmıştı. Komodinın üzerinde tek bir mum yanıyordu, ama o tek ışık bile ona acı veriyordu. Başını ıstırapla sıkıyor ve tutuyordu.

Sessizce girdim ve yatağın önünde durdum. Neden geldiğimi bilmiyordum. Bu adamı hiç bu kadar çaresiz, bu kadar terk edilmiş görmemiştim. Ya hizmetkârları ya da Corella durumundan faydalanmıştı, çünkü perdeleri, kürk halıları ve altın avizesi kayıptı. Değerli olan her şey götürülmüştü. Geriye kalan tek şey altın yaldızlı tavanlar ve fresklerdi. Yine de acımadım... Bu kadar kötü bir adamı sevebildiğim, bu kadar aptal olabildiğim için şaşkındım.

Sonunda, işkence dolu bakışını, karışık, ıslak koyu saçlarının çevrelediği kül rengi yüzündeki siyah, gölgeli gözlerini üzerimde hissettim. Kendini örtmeye çalıştı, zayıflığına rağmen saygınlığını biraz olsun korumak istiyordu. Başını kaldırmaya çalıştı, ama başaramadı. Onu neden öldürmemem gerektiğini anladım: Onu böyle güçsüz bir halde hayatta bırakmak çok daha büyük bir işkenceydi. Arkasında papalık olmadan kimse ona sadık kalmayacaktı. Zalimliğiyle, kendi adamlarına karşı hainliğiyle kendini çoktan asmıştı; tıpkı Sicilya'daki büyük demir avizesine kendini asan II. Alfonso gibi.

“Kimsin?” diye sordu hırıltılı bir sesle.

Yelpazenin ardından konuştum, sesim boğuktu. “İşin bitti,” dedim. “Baban öldü.”

İnledi, üzüntüden değil; yaşayacağı zorluktan.

“Sen kimsin?” diye ısrarla sordu. “Konuşan kim?”

Yelpazemi bıraktım, başlığımı çektim ve maskeyi çıkararak yüzümü gösterdim. Babamın taç giyme törenindeki haliyle, saraya

özgü bir mağrurlukla yaptım bunu. Destekçilerini kaybedince inleyen bir korkaktan başka bir şey değildi.

“Bana Adalet de,” dedim.

XXXVIII

Merdivenleri çabucak indim ve Jofre'nin yanına döndüm. Omuzları suçluluk ve kederle çökmüş oturuyordu, yanında papanın hareketsiz bedeni vardı. Alexander'e baktım; yarı açık gözleri duvarların ötesindeki uzak bir noktaya sabitlenmişti; artık hiçbir şey görmüyordu. Dudakları şişmiş, morumsu siyah diliyle aralanmıştı. Geniş göğsü sonunda inmişti, artık yükselmiyordu.

Etrafımızda, biri erkek biri kadın iki hizmetkâr, muhteşem altın ipli perdeleri çantaya dolduruyordu. Yakında diğerlerinin de onlara katılacağını biliyordum. Alexander'in daireleri de yakında Cesare'ninkiler kadar boş olacaktı. Ne ben ne de kocam onları durduracak bir şey yaptık.

Jofre'nin elini tuttum. Tepkisizdi, kavrayışıma karşılık vermedi ve parmaklarının benimkilerden kaymasına izin verdi. Hissiz bir tonda konuştu; bakışları, bir baba olarak yıllardır onu sahiplenene adamın üzerine odaklanmıştı. "Gasparre kardinallere söylemeye gitti ve hazırlık yapacaklar. Biri onu yıkayacak, sonra da gömecekler."

Bir süre sessiz kaldım, sonra nazikçe, "Eve gidiyorum," dedim.

İma ettiğim şeyi anladı ve yüzünü çeyirdi. Bu hareketinden onun Squillace'ye dönmeye karar verdiğini anladım. Bundan sonra ayrı yaşayacaktık. Babasının dudaklarına son dozu götürmüş biriyle kalacak, suç ortağı olduğu kişiyle yaşayacak kadar güçlü değildi.

Eğildim, başına nazik bir öpücük kondurdum ve onu bıraktım.

Vatikan kapılarına vardığımda, muhafızların çoğu kaçmıştı. Sadece benimle eğlenmek istemeden yanımdan geçen birkaç tane kalmıştı. Beni görünce tuhaf bir sessizlik çökmüştü üzerlerine; sanki gücümü hissetmişlerdi.

San Pietro'nun Arnavut kaldırımlı meydanına giden kapılara yürüdüm, silahsız bir kadın olmama rağmen karanlıktan korkmuyordum. Ruhum hafiflemişti; Roma, Romanya ve Marches gibi sonunda benim ruhum da Borgia lanetinden kurtulmuştu. Kardeşimin intikamı alınmıştı; sonunda huzura erebilecekti. İronik bir şekilde, Cesare sonunda aşkın ateşiyle vaat ettiği şeyleri bana vermişti: doğduğum şehir ve bir çocuk.

Uzakta, Tiber'in diğer yanında kanatlarını üzerine açan Başmelek Mikail'in taş heykeliyle Castel Sant'Angelo duruyordu; birkaç küçük camda Cesare'nin deli kadınlarının lambaları sarı sarı parlıyordu.

Arkamda, San Pietro'nun çanları kederli bir şekilde çalmaya başladı.

Köprüye adımımı attım ve karanlık nehri geçtim. Bu kez sadece tatlı su kokusu aldım. Kalbim Napoli'ye hazırды; güneşin saf mavi sularının üzerinde parladığı şehre.

SONSÖZ

VI. Papa Alexander'in cenazesinin gösterilmesi ve gömölme detayları fazlasıyla ürperticidir. Ölümünden sonra, bedeni yıkandı ve giydirildi. Geleneğe göre San Piedro'da gösterilmesi gerekiyordu, böylelikle vefakâr insanlar tarafından ziyaret edilebilirdi. Ancak cenazesi ziyarete açıldığında papanın bedeni korkunç şekilde şişti ve karardı; o kadar korkunç bir görünümü vardı ki kapatıldı. İnsanlar Alexander'in şeytan tarafından ele geçirildiğini ya da geçici güç uğruna ruhunu ona sattığını mırıldanmaya başladı. Küçük bir grup eşliğinde, bedeni çabucak gömölmeye götürüldü; birkaç yıl önce Argonlu Alfonso'nun götürüldüğü Santa Maria della Febbri şapeline gömülecekti.

Defin işlemleri bugün için bile tüyler ürperticidir. Alexander'in cesedi çok şişmiş ve tabuta sığmamış, bu yüzden kelimenin tam anlamıyla küreklerle bastırılarak içine tıklmıştı. Tabutun kapağının açılmaması için üzerine büyük bir taş yerleştirilmişti.

Cesare'ye iyileşmeyi başardı. Ama daha önceden onu destekleyenler, papanın ölümünden sonra onu terk etti. Hain Don Michele Corella kılıç zoruyla papanın hazinesine girdi ve papalık bütçesinden alabildiğini götürdü. Kral Louis de Cesare'yi yüzüstü bırakmıştı. Cesare dostsuz kalmış, İtalya'da sayısız düşman edinmiş, Fransa'dan da destek alamayınca İspanya Kralı Ferdinand tarafından tutuklanmıştı. Juan'ın eşi yıllarca kraliyet çevresinde lobi yapmış ve

Cesare'yi kocasının ölümüyle suçlamıştı. Sonunda Cesare kaçmayı başardı. Ancak kendini küçük çaptaki savaflara verdi.

Sancha'ya gelince, Napoli'ye yeğeni Rodrigo'yla dönebildi. Jofre'ye yönetmek üzere Squillace'ye dönmüştü. Enteresandır; Cesare, Lucrezia'dan olan gayrimeşru çocuğu Romalı Prens Giovanni'yi 1503'te Sancha'ya getirip onu yetiştirmesini istedi. Bu durumda Cesare'nin hâlâ onu sevdiği ve ona saygı duyduğu söylenebilir. Sancha onun bu isteğini kabul etti ve kendi soyundan kadınlarla birlikte iki çocuğun bakımını üstlendi. Ne yazık ki kısa süre sonra kaydedilmemiş bir hastalıktan öldü. Tarihçiler yıl üzerinde hemfikir değiller; bazıları 1504 derken, bazıları 1506 diyor.

İlginç bir şekilde Cesare de ondan kısa süre sonra öldü: 1507'de, İtalya Viani'de, paralı asker olarak çalışırken büyük bir hata yaparak kendi birliklerinin çok önüne geçti, anında düşmanla çevrildi ve öldürüldü. Çoğu, ölümünün bir intihar olduğunu düşünüyor.

Lucrezia, Ferrara'da kaldı. Alfonso d'Este'ye dört çocuk doğurdu. Hayatının sonuna doğru, giderek dindar oldu ve görkemli elbiselerinin içine kıldan yapılmış gömlekler¹¹ giydi. 1518'de, bir tarıkata katıldı. Kısa süre hayatta kalan kız çocuğunu doğururken, 1519'da öldü.

Jofre, Squillace'ye geri döndü. Sancha'nın ölümünden sonra, Maria de Mila'yla evlendi ve pek çok vârisi oldu. 1517'de ölene kadar kendi mülkünde kaldı.

Tarihçiler asırlardır VI. Alexander'i ve büyük oğlunu aslında kimin zehirlediği konusunu tartışmakta. Bu gizem hiç çözülemedi.

Aragonlu Sancha ve Borgia'lar tarihin en iştah kabartan konularındandır. İşte, bu romanda da geçen bazı kayıtlı gerçekler şunlardır: I. Ferrante ve Napolili II. Alfonso'nun delilikleri; Ferrante'nin

11 Hristiyan dervişlerin veya tövbekârların giydiği, genellikle keçi kılından yapılan gömlek. (ç.n.)

mumyaladığı düşmanlarından oluşan “müzesi” (evet onlarla konuşuyordu); II. Alfonso’nun, kızının Jofre Borgia’yla olan evliliğine şahsen tanıklık etmesi; II. Alfonso’nun Napoli’den kaçması ve saray hazinesini çalması; Savonarola’nın Papa VI. Alexander’in Deccal olduğu yönündeki kehaneti; papanın kadınlara olan düşkünlüğü, kadınların büstiyerlerinin içine çikolata düşürmekten hoşlanması ve ergen yaştaki metresi Giulia’ya olan aşkı; Lucrezia’nın evlilik dışı hamileliği, babasıyla ve kardeşiyle olan ensest ilişkisi, Borgia’lar tarafından öldürülen düzinelerce kardinal ve asiller; “Borgia Terörü” esnasında Tiber Nehri’nin kelimenin tam anlamıyla yüzlerce bedenle dolup taşması; Kardinal Ascanio Sforza’nın misafirinin asılması, Cesare’nin kardeşi Gandia Dükü Juan’ı öldürmesi; savaş boyunca Cesare’nin tecavüzleri ve barbarlığı; Don Micheletto Corella’nın Sibyller Salonu’nda Aragonlu Alfonso’yu öldürmesi; Sancha’nın tutuklanması ve Castel Sant’Angelo kulesinden yaptığı çılgın konuşma. Okuyucuyu sıkmamak adına sayısız diğer cinayetten bahsetmedim.

Tarama:Turkan
Düzenleme:Ny.Ozlemm
Ekim.05.2018